

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

KLASA: 021-04/19-01/28
URBROJ: 2140/01-01-19-2
Krapina, 28. svibanj 2019.

Na temelju članka 82. stavka 1. Poslovnika Županijske skupštine Krapinsko-zagorske županije ("Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije" broj 4/02., 5/06., 14/09., 21/09., 11/13., 26/13.-pročišćeni tekst i 10/14.), sazivam **14. sjednicu Županijske skupštine Krapinsko-zagorske županije** za

5. lipnja 2019. godine (srijeda) s početkom u 16,00 sati.

Sjednica će se održati u maloj dvorani Pučkog otvorenog učilišta u Krapini, Šetalište hrvatskog narodnog preporoda 13.

U skladu sa člankom 107. Poslovnika Županijske skupštine, prije rada po dnevnom redu sjednice, održati će se AKTUALNI SAT.

D N E V N I R E D

- 1) Verifikacija skraćenog zapisnika s 13. sjednice Županijske skupštine održane 15. travnja 2019. godine,
- 2) Prijedlog potreba specijalističkog usavršavanja zdravstvenih radnika za petogodišnje razdoblje (2020.-2024.) u zdravstvenim ustanovama Krapinsko-zagorske županije,
- 3) Prijedlog odluke o broju ordinacija koje će djelatnost obavljati u okviru Doma zdravlja Krapinsko – zagorske županije,
- 4) Prijedlog odluke o kriterijima za određivanje zakupnine i davanja u zakup poslovnog prostora Doma zdravlja Krapinsko – zagorske županije,
- 5) Prijedlog odluke o funkcionalnoj integraciji zdravstvenih ustanova radi organiziranja obavljanja djelatnosti hitne medicine na području Krapinsko-zagorske županije,
- 6) Prijedlog odluke o izmjenama Odluke o osnivanju Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije,
- 7) Prijedlog zaključka o davanju mišljenja na promjenu statusa Općine Marija Bistrica u status grada,
- 8) Prijedlog zaključka o davanju mišljenja na promjenu statusa Općine Veliko Trgovišće u status grada,
- 9) Izvješće o provedbi Master plana razvoja turizma Krapinsko – zagorske županije za 2016.-2018.godine,
- 10) Integrirani promet zagrebačkog područja d.o.o. – izvještaj o radu i financijski izvještaj za 2018. godinu,
- 11) Krapinsko-zagorski aerodrom d.o.o. – izvještaj o radu i financijski izvještaj za 2018. godinu,
- 12) Prijedlog plana djelovanja Krapinsko-zagorske županije u području prirodnih nepogoda za 2019. godinu,
- 13) Prijedlog odluke o osnivanju i imenovanju članova Županijskog povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda,
- 14) Prijedlog odluke o izmjeni Odluke o osnivanju Županijskog savjeta mladih,
- 15) Prijedlog programa javnih potreba u sportu Krapinsko-zagorske županije za 2019.godinu,

- 16) Prijedlog programa javnih potreba u tehničkoj kulturi Krapinsko-zagorske županije za 2019. godinu,
- 17) Prijedlog programa javnih potreba u kulturi Krapinsko-zagorske županije za 2019. godinu,
- 18) Prijedlog I. izmjena Programa javnih potreba Hrvatske gorske službe spašavanja u 2019. godini,
- 19) Prijedlog rješenja o razrješenju mrtvozornice za područje Općine Zlatar Bistrica,
- 20) Pitanja i prijedlozi.

Mišljenja/zaključke radnih tijela Županijske skupštine vezano uz predložene točke dnevnoga reda iznijeti će predsjednici/predstavnici radnih tijela usmeno na sjednici.

Mole se članovi/članice Županijske skupštine da se ovom pozivu odazovu, a u slučaju spriječenosti molim obavijestiti Upravni odjel za poslove Županijske skupštine na broj telefona 329-258 (Svjetlana Goričan).

**PREDSJEDNICA
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE**

Vlasta Hubicki, dr.vet.med.

DOSTAVITI:

- 1) Renata Dolenc, Donja Stubica, Podgorska 51c,
- 2) Alojz Sajko, Krapina, Kraljevec Šemnički 20,
- 3) Vlasta Hubicki, Marija Bistrica, Nova cesta 13,
- 4) Josip Kovačić, Marija Bistrica, Stubička cesta 4,
- 5) Zlatko Šorša, Pregrada, Vrhi Pregradski 32,
- 6) Kristina Rafaj, Gornja Stubica, Šagudovec 49,
- 7) Sandra Turković, Zabok, Ulica Matije Gupca 134,
- 8) Tomislav Končevski, Zabok, Gredice Zabočke 2,
- 9) Mirela Behin, Lobor, Stari Golubovec 84,
- 10) Stanko Majdak, Zlatar, Donja Batina 134,
- 11) Darko Vidović, Krapina, Donja Šemnica 73,
- 12) Dragutin Jakuš, Bedekovčina, Ulica palih boraca 16,
- 13) Žarko Miholić, Zlatar Bistrica, Zagorska ulica 21/A,
- 14) Mario Škrnjug, Petrovsko, Petrovsko 24,
- 15) Agata Cvitić, Oroslavje, Stubička Slatina 167,
- 16) Maja Pepelko, Budinščina, Topličica 20/A,
- 17) Nikola Capar, Veliko Trgovišće, Ulica Stjepana Radića 38,
- 18) Aleksandar Piljek, Sveti Križ Začretje, Ulica Marije Jurić Zagorke 12,
- 19) Ivan Maligec, Gornje Jesenje, Gornje Jesenje 99,
- 20) Štefanija Kolar, Zabok, Ulica Marije Jurić Zagorke 5/A,
- 21) Mirjana Palčec, Zabok, Varaždinska ulica 4,
- 22) Danijel Javorić Barić, Hum na Sutli, Hum na Sutli 76/003,
- 23) Veronika Kolman, Tuhelj, Trsteno 14,
- 24) Ljubica Mikulčić, Hrašćina, Donji Kraljevec 36,
- 25) Daniel Vnuk, Oroslavje, Stubička cesta 134/C,
- 26) Marijan Hohnjec, Pregrada, Ulica Janka Leskovara 93,
- 27) Darinka Sviben, Zlatar, Ulica Kralja Petra Krešimira 4,
- 28) Zoran Gregurović, Krapina, Strahinje 47/A,
- 29) Stanko Belina, Zabok, Ulica Ivana i Cvjete Huis 8,
- 30) Dragutin Ranogajec, Krapina, Ivana Rendića 21,
- 31) Mirko Krznar, Konjščina, Zagrebačka cesta 14,
- 32) Martina Rubil Skitanić, Zabok, Grabrovec 61,
- 33) Dražen Čvek, Sveti Križ Začretje, Vrankovec 5/B,
- 34) Stjepan Ranogajec, Oroslavje, Mokrice 56/B,
- 35) Ivan Hren, Stubičke Toplice, Zagrebačka ulica 23,
- 36) Mladen Popović, Krapina, Gornja Pačetina 18,
- 37) Vladimir Hađina, Konjščina, Sušobreg 77,
- 38) Barbara Sente, Bedekovčina, Naselje Malekovec 7,
- 39) Mišo Grilec, Đurmanec, Hromec 119,
- 40) Nina Gradiški Zrinski, Stubučke Toplice, Strmečka cesta 6,
- 41) Hrvoje Brezinščak, Hum na Sutli, Lastine 1/006,

- 42) župan Željko Kolar, ovdje,
- 43) zamjenica župana Jasna Petek, ovdje,
- 44) zamjenik župana Anđelko Ferek-Jambrek, ovdje,
- 45) Ured župana, n/p v.d. pročelnice Ane Pavić,
- 46) Upravni odjel za financije i proračun n/p pročelnika Igora Cigule,
- 47) Upravni odjel za opće i zajedničke poslove, n/p pročelnice Petre Vrančić Lež,
- 48) Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša, n/p pročelnika Stjepana Bručića,
- 49) Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, šport i tehničku kulturu, n/p v.d. pročelnika Dražena Vinskog,
- 50) Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb, udruge i mlade, n/p pročelnice Martine Gregurović Šanjug,
- 51) Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, promet i komunalnu infrastrukturu, n/p pročelnice Sanje Mihovilić,

- 52) Upravni odjel za poslove Županijske skupštine, n/p pročelnice Ljiljane Malogorski,
- 53) Upravni odjel za javnu nabavu i EU fondove, n/p pročelnice Vlatke Mlakar,
- 54) Služba za reviziju, n/p pročelnice Ivanke Znika,
- 55) Svjetlana Goričan, Upravni odjel za poslove Županijske skupštine,

- 56) Ured državne uprave u KZZ, n/p predstojnice Silvije Profeta Fabijančić, Krapina, Magistratska 1,
- 57) Zavod za prostorno uređenje Krapinsko–zagorske županije, n/p ravnateljice Snježane Žigman,
- 58) Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Krapinsko–zagorske županije, n/p ravnateljice Dijane Hršak,
- 59) Zagorska razvojna agencija, n/p ravnateljice Karoline Barilar,
- 60) Poduzetnički centar Krapinsko-zagorske županije d.o.o., n/p direktorice Martine Jantol Županić,
- 61) Krapinsko – zagorski aerodrom d.o.o., n/p direktorice Sandre Mičin,
- 62) Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije, n/p voditeljice Ureda Sanje Škrinjar,
- 63) Županijski savjet mladih, n/p predsjednika Hrvoja Novaka, Pregrada, Kostelgradska 5,
- 64) Integrirani promet zagrebačkog područja d.o.o., n/p direktora Damira Kapudije,
- 65) Županijski školski sportski savez Krapinsko – zagorske županije,
n/p tajnika Radovana Cesarca,
Trg Ljudevita Gaja 12, Krapina,
- 66) Športska zajednica Krapinsko-zagorske županije,
Zabok, M. Gupca 22,
n/p tajnika Branka Piljeka,
- 67) Zajednica tehničke kulture Krapinsko – zagorske županije,
Pregrada, D. Kunovića 8,
n/p predsjednika Denisa Vinceka,
- 68) Općina Marija Bistrica, n/p načelnika Josipa Miličkog
Marija Bistrica, Trg pape Ivana Pavla II 34,
- 69) Općina Veliko Trgovišće, n/p načelnika Roberta Grebličkog
Veliko Trgovišće, Trg Stjepana i Franje Tuđmana 2,

- 70) Siniša Hajdaš Dončić, Hum Zabočki 95a, Zabok,
- 71) Marija Puh, Bobovje 90, Krapina,
- 72) Marko Vešligaj, Grad Pregrada, Josipa Karla Tuškana 2,
- 73) Žarko Tušek, Krapina, Antuna Mihanovića 2,

- 74) Jasmin Krizmanić, Gornja Stubica, Brezje 22/B,
- 75) Tajana Broz, Pregrada, Ljudevita Gaja 28,

- 76) Damir Galoić, Upravni odjel za poslove Županijske skupštine,
- 77) Karlo Frljužec, Ured župana, ovdje,
- 78) Mediji, e-mail: mediji@kzz.hr
- 79) Za Zbirku isprava,
- 80) Pismohrana.

Klasa: 021-04/19-01/11
Urbroj: 2140/01-01-19-8

SKRAĆENI ZAPISNIK

sa 13. sjednice Županijske skupštine Krapinsko-zagorske županije, održane dana 15. travnja 2019. godine s početkom u 16,00 sati.

Sjednica je održana u maloj dvorani Pučkog otvorenog učilišta u Krapini, Šetalište hrvatskog narodnog preporoda 13.

Predsjednica Županijske skupštine **Vlasta Hubicki** otvorila je sjednicu, pozdravila prisutne članove/članice Županijske skupštine i goste i budući da, temeljem izvršene prozivke, istoj prisustvuje dovoljan broj članova/članica (od ukupno 41 sjednici prisustvuje 34 članova/članica Županijske skupštine) konstatirala je da se sjednica može održati i da Skupština može pravovaljano odlučivati.

Prisutni:

Članovi/članice Županijske skupštine:

Renata Dolenc, Alojz Sajko, Vlasta Hubicki, Josip Kovačić, Zlatko Šorša, Kristina Rafaj, Sandra Turković, Mirela Behin, Stanko Majdak, Darko Vidović, Dragutin Jakuš, Žarko Miholić, Mario Škrnjug, Agata Cvitić, Maja Pepelko, Nikola Capar, Aleksandar Piljek, Ivan Maligec, Štefanija Kolar, Mirjana Palčec, Danijel Javorić Barić, Veronika Kolman, Daniel Vnuk, Darinka Sviben, Zoran Gregurović, Stanko Belina, Dražen Čvek, Stjepan Ranogajec, Ivan Hren, Mladen Popović, Vladimir Hađina, Barbara Sente, Nina Gradiški Zrinski, Hrvoje Brezinščak.

Odsutni članovi Županijske skupštine:

Tomislav Končevski, Ljubica Mikulčić, Marijan Hohnjec, Dragutin Ranogajec, Mirko Krznar, Matina Rubil Skitanić, Mišo Grilec.

Ostali prisutni:

Željko Kolar - župan, Anđelko Ferek-Jambrek - zamjenik župana, Jasna Petek - zamjenica župana, Ljiljana Malogorski - pročelnica Upravnog odjela za poslove Županijske skupštine, Petra Vrančić Lež - pročelnica Upravnog odjela za opće i zajedničke poslove, Stjepan Bručić - pročelnik Upravnog odjela za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša, Dražen Vinski - v.d. pročelnik-a Upravnog odjela za obrazovanje, kulturu, šport i tehničku kulturu, Martina Gregurović Šanjug - pročelnica Upravnog odjela za zdravstvo, socijalnu skrb, udruge i mlade, Igor Cigula - pročelnik Upravnog odjela za financije i proračun, Sanja Mihovilić - pročelnica Upravnog odjela za gospodarstvo, poljoprivredu, promet i komunalnu infrastrukturu, Ana Pavić - v.d. pročelnika Ureda župana, Vlatka Mlakar - pročelnica Upravnog odjela za javnu nabavu i EU fondove, Ivanka Znika - pročelnica Službe za unutarnju reviziju, Nada Dogan - ravnateljica Doma zdravlja Krapinsko-zagorske županije, Krešimir Božić - ravnatelj Zavoda za hitnu medicinu, Tihomir Vančina - ravnatelj Opće bolnice i bolnice hrvatskih veterana, Željka Žnidarić - ravnateljica Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice, Davor Gredičak - ravnatelj Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Stubičke Toplice, Tomislav Jadan - ravnatelj Zavoda za javno zdravstvo, Dubravka Frinčić - ravnateljica Ljekarne

Krapinsko-zagorske županije, Hrvoje Novak - predsjednik Županijskog savjeta mladih, Martina Jantol Županić - direktorica Poduzetničkog centra Krapinsko-zagorske županije d.o.o., Dijana Hršak - ravnateljica Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Krapinsko-zagorske županije, Snježana Žigman - ravnateljica Zavoda za prostorno uređenje Krapinsko - zagorske županije, Sandra Mičin - direktorica Krapinsko-zagorskog aerodroma d.o.o., Sanja Škrinjar – voditeljica Ureda Turističke zajednice Krapinsko-zagorske županije, Robert Mužar i Branka Leljak - kao građani koji su najavili prisustvo sjednici, Dubravka Sinković, Svjetlana Goričan, Grozdana Pavić, Almica Horvat i Damir Galoić - službenice/službenik Upravnog odjela za poslove Županijske skupštine i predstavnici medija.

Predsjednica Županijske skupštine **Vlasta Hubicki** iznosi da su članovi/članice Županijske skupštine u materijalima primili prijedlog dnevnog reda, te pita članove/članice Županijske skupštine da li imaju prijedlog za izmjenu ili dopunu dnevnog reda.

Budući da nije bilo prijedloga za izmjenu dnevnog reda predsjednica Županijske skupštine **Vlasta Hubicki** dala je na glasovanje predloženi dnevni red u cijelosti.

Županijska skupština je sa 29 glasova „ZA“, 1 „PROTIV“ i 1 „SUZDRŽANI“ glas utvrdila sljedeći

DNEVNI RED

- 1) Verifikacija skraćenog zapisnika s 12. sjednice Županijske skupštine održane 14. veljače 2019. godine,
- 2) Godišnji izvještaj o izvršenju Proračuna Krapinsko-zagorske županije za 2018. godinu,
- 3) Prijedlog I. izmjena Proračuna Krapinsko-zagorske županije za 2019. godinu,
- 4) Izvještaj o utrošku proračunske zalihe za razdoblje siječanj-ožujak 2019. godine,
- 5) Informacija Policijske uprave krapinsko - zagorske o stanju sigurnosti na području Županije u 2018. godini,
- 6) Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Krapina - Kretanja na tržištu rada u Krapinsko-zagorskoj županiji u razdoblju I-XII 2018. godine,
- 7) Izvještaj o radu i financijskom poslovanju zdravstvenih ustanova za 2018. godinu,
- 8) Davanje mišljenja o prijedlogu mreže hitne medicine,
- 9) Izvještaj o radu Županijske uprave za ceste Krapinsko – zagorske županije za 2018. godinu,
- 10) Prijedlog odluke o davanju suglasnosti na Godišnji izvještaj o izvršenju Financijskog plana Županijske uprave za ceste za 2018. godinu,
- 11) Prijedlog odluke o davanju suglasnosti na I. izmjene i dopune Financijskog plana Županijske uprave za ceste za 2019. godinu,
- 12) Prijedlog odluke o dodjeli priznanja Krapinsko-zagorske županije,
- 13) Izvještaj o radu i financijsko izvješće Regionalne energetske agencije Sjeverozapadne Hrvatske za 2018. godinu,
- 14) Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Krapinsko-zagorske županije:
 - a) Izvještaj o ostvarivanju Godišnjeg programa zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenih područja za 2018. godinu,
 - b) Izvještaj o financijskom poslovanju za 2018. godinu,
- 15) Zavod za prostorno uređenje Krapinsko-zagorske županije:

- a) Izvještaj o ostvarenju Godišnjeg programa rada za 2018. godinu,
- b) Izvještaj o financijskom poslovanju za 2018. godinu,
- 16) Izvještaj o stanju zaštite od požara na području Krapinsko-zagorske županije i o stanju provedbe Godišnjeg provedbenog plana unapređenja zaštite od požara za područje Krapinsko-zagorske županije za 2018. godinu,
- 17) Izvještaj o radu Antikorupcijskog povjerenstva za 2018. godinu,
- 18) Izvještaj o obavljenim obdukcijama i radu mrtvozorničke službe u 2018. godini,
- 19) Pitanja i prijedlozi.

Aktualni sat započeo je u **16:06 sati** postavljanjem pitanja članova/članica Županijske skupštine prema redoslijedu prijava za sudjelovanje na Aktualnom satu.

Za Aktualni sat prijavili su se: Stjepan Ranogajec, Nina Gradiški Zrinski, Ivan Hren, Daniel Vnuk i Dražen Čvek.

Predsjednica Županijske skupštine **Vlasta Hubicki** zaključila je Aktualni sat u **16:25** sati.

Razmotrivši utvrđeni dnevni red, Županijska skupština donijela je akte, kako slijedi:

TOČKA 1.

ZAKLJUČAK kojim se usvaja Skraćeni zapisnik s 12. sjednice Županijske skupštine Krapinsko-zagorske županije održane dana 14. veljače 2019. godine.

TOČKA 2.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ o izvršenju Proračuna Krapinsko-zagorske županije za 2018. godinu.

TOČKA 3.

I. Izmjenu Proračuna Krapinsko-zagorske županije za 2019. godinu.

TOČKA 4.

ZAKLJUČAK o prihvaćanju Izvještaja o utrošku proračunske zalihe za siječanj-ožujak 2019. godine.

TOČKA 5.

ZAKLJUČAK o primanju na znanje Informacije o općem stanju sigurnosti na području Krapinsko-zagorske županije za 2018. godinu.

TOČKA 6.

ZAKLJUČAK o primanju na znanje Izvješća Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Područnog ureda Krapina o kretanjima na tržištu rada u Krapinsko-zagorskoj županiji u razdoblju I-XII 218. godine.

TOČKA 7.

ZAKLJUČAK o prihvaćanju Izvještaja o radu i financijskom poslovanju Doma zdravlja Krapinsko-zagorske županije za 2018. godinu.

ZAKLJUČAK o prihvaćanju Izvještaja o radu i financijskom poslovanju Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije za 2018. godinu.

ZAKLJUČAK o prihvaćanju Izvještaj o radu i financijskom poslovanju Opće bolnice Zabok i bolnice hrvatskih veterana za 2018. godinu.

ZAKLJUČAK o prihvaćanju Izvještaja o radu i financijskom poslovanju Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice za 2018. godinu.

ZAKLJUČAK o prihvaćanju Izvještaja o radu i financijskom poslovanju Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Stubičke Toplice za 2018. godinu.

ZAKLJUČAK o prihvaćanju Izvještaja o radu i financijskom poslovanju Zavoda za javno zdravstvo Krapinsko-zagorske županije za 2018. godinu.

ZAKLJUČAK o prihvaćanju Izvještaja o radu i financijskom poslovanju Ljekarne Krapinsko-zagorske županije za 2018. godinu.

TOČKA 8.

MIŠLJENJE o prijedlogu nove Mreže hitne medicine.

TOČKA 9.

ZAKLJUČAK o prihvaćanju Izvješća o radu Županijske uprave za ceste Krapinsko-zagorske županije za 2018. godinu.

TOČKA 10.

ODLUKU o davanju suglasnosti na Godišnji izvještaj o izvršenju Financijskog plana Županijske uprave za ceste za 2018. godinu.

TOČKA 11.

ODLUKU o davanju suglasnosti na I. izmjene i dopune Financijskog plana Županijske uprave za ceste za 2019. godinu.

TOČKA 12.

ODLUKU o dodjeli priznanja Krapinsko-zagorske županije.

TOČKA 13.

ZAKLJUČAK o prihvaćanju Izvješća o radu i Financijskog izvješća Regionalne energetske agencije Sjeverozapadne Hrvatske za 2018. godinu.

TOČKA 14.

ZAKLJUČAK o prihvaćanju Izvješća o ostvarivanju Godišnjeg programa zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenih područja za 2018. godinu.

ZAKLJUČAK o prihvaćanju Izvješća o financijskom poslovanju Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Krapinsko-zagorske županije u 2018. godini.

Na zahtjev Predsjednice Županijske skupštine **Vlaste Hubicki** za provjeru kvoruma prozivkom je utvrđeno da je na sjednici prisutno 25 članova/članica Županijske skupštine:

Renata Dolenc, Alojz Sajko, Vlasta Hubicki, Josip Kovačić, Zlatko Šorša, Kristina Rafaj, Sandra Turković, Mirela Behin, Stanko Majdak, Darko Vidović, Dragutin Jakuš, Žarko Miholić, Mario Škrnjug, Agata Cvitić, Maja Pepelko, Nikola Capar, Aleksandar Piljek, Ivan Maligec, Štefanija Kolar, Mirjana Palčec, Danijel Javorić Barić, Dražen Čvek, Stjepan Ranogajec, Vladimir Hađina, Barbara Sente.

TOČKA 15.

ZAKLJUČAK o prihvaćanju Izvješća o ostvarivanju Godišnjeg programa rada Zavoda za prostorno uređenje Krapinsko-zagorske županije za 2018. godinu.

ZAKLJUČAK o prihvaćanju Izvješća o financijskom poslovanju Zavoda za prostorno uređenje Krapinsko-zagorske županije za 2018. godinu.

TOČKA 16.

ZAKLJUČAK o prihvaćanju izvješća o stanju zaštite od požara na području Krapinsko-zagorske županije i o stanju provedbe Godišnjeg provedbenog plana unapređenja zaštite od požara za područje Krapinsko-zagorske županije za 2018. godinu.

TOČKA 17.

ZAKLJUČAK o prihvaćanju Izvješća o radu Antikorupcijskog povjerenstva Krapinsko-zagorske županije u 2018. godini.

TOČKA 18.

ZAKLJUČAK o prihvaćanju Izvješća o obavljenim obdukcijama i radu mrtvozorničke službe u Krapinsko-zagorskoj županiji u 2018. godini.

Akti donijeti na ovoj sjednici izvršeni su, pa se predlaže usvajanje Skraćenog zapisnika sa 13. sjednice Županijske skupštine održane dana 15. travnja 2019. godine.

Dovršeno u 20:25 sati.

Zapisničarka
Svjetlana Goričan

PREDSJEDNICA
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE
Vlasta Hubicki, dr.vet.med.

**REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO - ZAGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA**

KLASA: 021-04/19-01/11

URBROJ: 2140/01-01-19-12

Krapina, 15. svibnja 2019.

**Gdin STJEPAN RANOGAJEC
OROSLAVJE
Mokrice 56 B**

**Predmet: vijećničko pitanje Stjepana Ranogajca
- odgovor, dostavlja se**

Povodom Vašeg pitanja postavljenog na 13. sjednici Županijske skupštine Krapinsko-zagorske županije održanoj 15. travnja 2019. godine u okviru „Aktualnog sata“ u prilogu Vam dostavljam odgovor.

S poštovanjem,

**PREDSJEDNICA
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE
Vlasta Hubicki, dr.vet.med.,v.r.**

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO - ZAGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPAN

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO - ZAGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA - KRAPINA

Primljeno:	15. 05. 2019.		
Klasifikacijska oznaka	021-04/19-01/11		Ust. jed.
Šifreni broj	2140/01-01-19-11	Pril.	Vrij.

KLASA: 021-04/19-01/11
URBROJ: 2140/01-11-19-10
Krapina, 30. travnja 2019.

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

n/p predsjednice gđe. Vlaste Hubicki, dr.vet.med.

PREDMET: Pitanje člana Županijske skupštine gospodina Stjepana Ranogajca,
- odgovor, daje se

Poštovana,

U prilogu dostavljam odgovor pročelnice Upravnog odjela za opće i zajedničke poslove na pitanje člana Županijske skupštine gospodina Stjepana Ranogajca postavljeno na 13. sjednici Županijske skupštine održanoj 15. travnja 2019. godine u okviru „Aktualnog sata“.

ŽUPAN

Željko Kolar

Prilog: kao u tekstu

**REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO - ZAGORSKA ŽUPANIJA**

**UPRAVNI ODJEL
ZA OPĆE I ZAJEDNIČKE POSLOVE**

KLASA: 021-04/19-01/11
URBROJ: 2140/01-11-19-9
Krapina, 29. travnja 2019.

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

PREDMET: Pitanje člana Županijske skupštine gospodina Stjepana Ranogajca,
- odgovor, daje se

Na pitanje člana Županijske skupštine gospodina Stjepana Ranogajca koje je postavio na 13. sjednici Županijske skupštine održanoj 15. travnja 2019. godine u okviru „Aktualnog sata“ o tome kako se dogodilo da je u Županiji otvorena pošta za Antikorupcijsko povjerenstvo zaprimljena na njegovo ime, dajem sljedeći odgovor.

Na omotnici koja je zaprimljena 18. veljače 2019. godine, kao primatelj je bila naznačena Krapinsko-zagorska županija, Antikorupcijsko povjerenstvo i „n/r Stjepan Ranogajec“. Službenica Krapinsko-zagorske županije raspoređena na radno mjesto referentice u pisarnici otvorila je pošiljku kako bi utvrdila kome od zaposlenika Krapinsko-zagorske županije treba istu proslijediti, obzirom da je znala da gospodin Stjepan Ranogajec nije zaposlenik Županije već vijećnik Županijske skupštine te je pošiljku upisala u Knjigu primljene pošte.

U svojem očitovanju vezano za navedeni događaj, navela je i da se sa sadržajem pismena nije upoznavala detaljnije nego što joj je trebalo da utvrdi da li je na samom podnesku naznačen primatelj, da pismeno nije pročitala te da se ispričava zbog svoje nesmotrenosti, a osobito ako su njenim postupanjem nastupile ikakve štetne posljedice.

S poštovanjem,

PROČELNICA
Petra Vrančić Lež

**REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO - ZAGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA**

KLASA: 021-04/19-01/11

URBROJ: 2140/01-01-19-15

Krapina, 21. svibnja 2019.

**Gdin MLADEN POPOVIĆ
KRAPINA
Donja Pačetina 18**

**Predmet: vijećničko pitanje Mladena Popovića
- odgovor, dostavlja se**

Povodom Vašeg pitanja postavljenog na 13. sjednici Županijske skupštine Krapinsko-zagorske županije održanoj dana 15. travnja 2019. godine u raspravi po točki: Izvještaj o radu i financijskim poslovanju Doma zdravlja Krapinsko-zagorske županije za 2018. godinu u prilogu Vam dostavljam odgovor.

S poštovanjem,

**PREDSJEDNICA
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE
Vlasta Hubički, dr.vet.med.,v.r.**

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO - ZAGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPAN

KLASA: 500-01/19-01/62
URBROJ: 2140/01-02-19-2
Krapina, 17. svibnja 2019.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO - ZAGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA - KRAPINA

Primljeno: 21. 05. 2019.		
Klasifikacijska oznaka	Ust. jed.	
021 04/19-01/11		
Šifreni broj	Pril.	Vrij.
2140/01-01-19-14		

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA
KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE
n/p predsjednice Županijske skupštine
gđe. Vlaste Hubicki

PREDMET: Odgovor na pitanje člana Županijske skupštine Mladena Popovića

Poštovana,

temeljem upita člana Županijske skupštine Mladena Popovića, na 13. sjednici Županijske skupštine Krapinsko-zagorske županije održanoj dana 15. travnja 2019. godine u raspravi po točki: Izvještaj o radu i financijskom poslovanju Doma zdravlja Krapinsko-zagorske županije za 2018. godinu, zatraženi su podaci o broju ordinacija, broju ugovorenih pacijenata po pojedinoj ordinaciji te broju obrađenih pacijenata.

Ovim Vas putem obavještavamo kako su navedeni podaci zatraženi od strane Doma zdravlja Krapinsko-zagorske županije, te Vam iste prilažemo u prilogu ovog dopisa.

Prilog: kao u tekstu

ŽUPAN
Željko Kolar

MREŽA TIMOVA U DJELATNOSTI OPĆE/OBITELJSKE MEDICINE (UKUPAN BROJ 74)- MINIMALAN BROJ ZA UGOVARANJE- 1275 pacijenata (u slučaju manjeg broja osig. osoba tim od HZZO a potražuje pola hladnog pogona i glavarinu- nedostatno za plaću liječnika i sestre)

LOKACIJA	BROJ TIMOVA U MREŽI	ORDINACIJA	STATUS ORDINACIJE	GOD. ROĐENJA/ODLAZAK U MIROVINU	BR. OSIG. OSOBA
DESINIĆ	2	ABDUL KARIM AL-KHAZAE	DZ	1959./2024.	960
GORNJA STUBICA		MIROSLAV PERIĆ	DZ	1989./2054.	769
		MATEJA IVANČIĆ CMREČAK	DZ	1990./2055.	1249
HUM NA SUTLI	3	IVICA KAFADAR	DZ	1971./2036.	1219
		DUBRAVKO JAKUŠIĆ	DZ	1969./2034.	1004
		MARINA KOKIĆ GOLUB	DZ	1985./2050.	1271
KONJŠČINA	3	HELENA JURINA-DZ	DZ	1975./2040.	1836
		MIRA VUJEVIĆ HRŠAK	DZ	1980./2045.	716
KRAPINA	7	ŽELJKA KLASIĆ	DZ	1982./2047.	1745
		SANDRA BOČKAJ	DZ	1987./2052.	1588
KRAPINSKE TOPLICE	3	KATARINA BUBNJAR	DZ	1988./2053.	1285
LOBOR	2	GOJKO PETROVIĆ	DZ	1966./2031.	1572
NOVI GOLUBOVEC	1	BRANKA KUŽIR	DZ	1964./2029.	1216
OROSLAVJE	3	JASMINKA BUKVIĆ	DZ	1964./2029.	1333
		KRISTINA NOVOSEL-KUČIŠ	DZ	1971./2036.	1486
PETROVSKO	1	KAROLINA POLJAK SAMBOLEC	DZ		1055
PREGRADA	4	IVANKA KOLARIĆ	DZ	1960./2025.	1767
STUBIČKE TOPLICE	2	NADA DOGAN	DZ	1957./2022.	1281
		JURICA KNEZIĆ	DZ	1987./2052.	1228

**MREŽA TIMOVA U DJELATNOSTI DENTALNE MEDICINE (UKUPAN BROJ 67- POPUNJENO 56)-
MINIMALAN BROJ ZA UGOVARANJE- 1425 pacijenata**

LOKACIJA	BROJ TIMOVA U MREŽI	ORDINACIJA	STATUS ORDINACIJE	BROJ PACIJENATA
BEDEKOVČINA	5	IVA MATKOVIĆ-JAGUŠT	DZ	2148
		IVAN MAHMET	DZ	2166
BUDINŠČINA	1	MARIJA PAĐEN	DZ	1767
DONJA STUBICA	3	ANA KLANJČIĆ	DZ	2042
HUM NA SUTLI	2	TEREZIJA BRIŠEVAC	DZ	810
		ANTONIO PAVLOVIĆ	DZ	1835
KLANJEC	2	JASNA NUIĆ KRZNARIĆ	DZ	1607
KRAPINA	7	IVONA PROFETA	DZ	1807
		MORANA ŠPIJAK	DZ	1799
		MARINA PLAČKO	DZ	1456
KRAPINSKE TOPLICE	2	VALENTINA KRIŽNIK	DZ	1813
LOBOR	2	IVANA HERAK	DZ	2021
MAČE	0			
MARIJA BISTRICA	3	SUZANA GREĐIČAK PETROVIĆ	DZ	1979
		HELENA NOVOSEL GOLENIĆ	DZ	2327
MIHOVLJAN	1	IVA ZEKIĆ	DZ	1905
NOVI GOLUBOVEC	1	MARIN PISKAČ	DZ	1474
OROSLAVJE	3	GABRIJELA GOLUBIĆ	DZ	2183
		BRIGITA COHA	DZ	2182
PREGRADA	4	IGOR REPUŠIĆ	DZ	2128

Dom zdravlja Krapinsko zagorske županije n/p ravnatelja

Dnevno izvješće o radu od 01.01.2018 do 31.12.2018

Šifra ord.	Naziv ordinacije	Pac.	Uput.	Bol.	Sudjel.	Priv. rač.
900011890	Sanuri Hani,dr.med.	26628	3133	22	180,00	0,00
900001780	Jurina Helena,dr.med.	25324	5758	94	2.070,00	0,00
900001577	Novosel Kristina,dr.med.	24277	5736	42	2.560,00	0,00
900021462	Bubnjar Katarina,dr.med.	23434	6197	59	730,00	0,00
900001747	Petrović Gojko,dr.med.	23088	4193	45	2.220,00	0,00
900010703	Ferdelja Marko,dr.med.	21180	5636	83	600,00	0,00
900024119	Bočkaj Sandra,dr. med.	20745	6681	66	1.230,00	0,00
900022159	Prekalj Petrović Višnja,dr. med.	18876	5508	56	2.310,00	0,00
900018569	Dogan Nada,dr.med.	17944	4719	55	2.600,00	0,00
900017481	Kokić Marina,dr.med.	17438	5003	47	270,00	0,00
900012501	TBN Kolarić Ivanka,dr.med.	17421	6809	84	1.440,00	0,00
900001755	Gorički Slava,dr.med.	17238	5564	86	950,00	0,00
900001674	Kafadar Ivica,dr.med.	16597	4813	50	730,00	0,00
900001569	Bukvić Jasminka,dr.med.	15950	6473	61	1.030,00	0,00
900016400	Poljak Karolina,dr.med.	15925	4087	53	790,00	0,00
900001585	Knezić Jurica,dr.med.	15806	3771	58	3.260,00	0,00
900011904	Kancir Dominik,dr.med.	15599	4726	33	1.240,00	0,00
900001763	Mirčeta Silvana,dr.med.	15398	4318	68	730,00	0,00
900020440	Kužir Branka,dr.med.	15233	3593	31	1.330,00	0,00
900020970	Ivančić Cmrečak Mateja,dr. med.	14406	3850	29	1.510,00	240,00
920000207	Friščić Zvonimir	13668	0	0	0,00	12.104,14
900009225	Jakušić Dubravko,dr.med.	13285	3309	35	510,00	0,00
900020490	Perić Miroslav	12729	2850	44	1.040,00	0,00
900017350	Dečman Dijana,dr.med.	12613	3264	56	1.550,00	0,00
900014520	Al-Khazae Abdul Karim,dr.med.	12322	2866	73	1.280,00	0,00
900024810	Vujević Hršak Mira,dr.med.	11607	3455	26	1.420,00	0,00
900001720	Borgudan Vesna,dr.med.	10156	6335	876	1.640,00	0,00
900001623	Klasić Željka,dr. med.	9698	3600	76	4.080,00	79,22
900001640	Radak Nevenka,dr.med.	9036	4211	117	0,00	0,00
900001682	Gouda Ashraf,dr.med.	7828	5742	985	660,00	0,00
900001690	Bilobrk Josipović Ljiljana,dr.med.	7455	6565	529	230,00	0,00
920000177	Šantek Dr. Ivan	6205	0	0	0,00	0,00
900001712	Matković Jagušt Iva,dr.med.dent	5479	705	0	0,00	28.644,00
900021225	TBN Plazibat Milvija,dr.med.	5339	1555	47	0,00	0,00
888988893		5247	1295	82	730,00	0,00
900001658	Mateša Sanja,dr.med.	4780	3962	157	270,00	0,00
900001615	TBN Ginekologija	4574	2104	74	490,00	0,00
900001550	Balenović Ivo,dr.med.	4359	3285	343	740,00	0,00

Dom zdravlja Krapinsko zagorske županije n/p ravnatelja
Dnevno izvješće o radu od 01.01.2018 do 31.12.2018

Šifra ord.	Naziv ordinacije	Pac.	Uput.	Bol.	Sudjel.	Priv. rač.
900023830	Coha Brigita,dr.med.dent.	3227	456	0	0,00	1.350,00
920000193	Gašpar Vladimir	3135	0	0	0,00	371,60
900024054	Golenić Novosel Helena,dr.med.dent	2889	300	0	0,00	7.330,00
900022027	Golubić Gabrijela	2865	336	0	0,00	2.550,00
900001801	Zekić Iva,dr.med.dent	2805	265	0	0,00	28.130,00
900016760	Zubić Ivana,dr.med.dent	2779	363	0	0,00	5.599,90
920000185	Baica Tomislav	2720	0	0	0,00	1.423,79
900018283	Profeta Ivona	2635	403	0	0,00	25.028,34
900019280	Osredečki Marina,dr.med.dent	2534	394	0	0,00	80.040,00
900022310	Loborec Sanja,dr.med.dent	2408	363	0	0,00	35.045,00
900019298	Herak Ivana,dr.med.dent	2274	367	0	0,00	13.680,00
900024470	Klanjčić Ana,dr.med.dent.	2158	476	0	0,00	16.280,00
900025549	Opća dežurstvo Ispostava Zabok	2130	165	0	110,00	0,00
900013990	Petrović Gredičak Suzana dr.med.dent.	1990	279	0	0,00	1.945,76
900011025	Pađen Marija,dr.med.dent	1966	201	0	0,00	12.028,70
900019271	Špiljak Morana,dr.med.dent.	1953	273	0	0,00	9.226,80
900017724	Repušić Igor,dr.med.dent	1891	283	0	0,00	1.300,00
900018275	Plačko Marina,dr.med.dent	1852	340	0	0,00	651,90
900011912	Pavlović Antonio,dr.med.dent	1840	446	0	0,00	1.953,80
900026820	Mahmet Ivan	1811	225	0	0,00	25.690,00
900019654	Križnik Valentina,dr.med.den	1770	335	0	0,00	3.956,00
900001593	TBN Klanjec Gin. Klanjec	1735	1472	111	130,00	0,00
900012986	Piskač Marin,dr.med.dent	1703	186	0	0,00	1.500,00
900001739	TBN Borgudan Vesna	1684	1063	55	250,00	0,00
900017406	Krznarić Nuić Jasna,dr.med.dent	1462	147	0	0,00	6.075,00
900014229	Briševac Terezija,dr.med.dent	1144	109	0	0,00	550,00
		370	233	317	40,00	0,00
900001771	TBN	137	10	3	0,00	0,00
900001798	TBN Ivan Jurinić,dr.med.	73	22	33	0,00	0,00

Ukupno :

592827 1651835161 42.950,00 322.773,95

MREŽA TIMOVA U DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽENA (UKUPAN BROJ 10)- MINIMALAN BROJ ZA UGOVARANJE- 4500 pacijenata

LOKACIJA	BROJ TIMOVA U MREŽI	ORDINACIJA	STATUS ORDINACIJE	BROJ PACIJENATA
DONJA STUBICA	1	IVO BALENOVIĆ	DZ	3490
KLANJEC	1	IVO BALENOVIĆ	DZ	2209
KRAPINA	2	MAGID AYOUB	KONCES.	6111
		MLADEN ZADRO	DZ	1807
OROSLAVJE	1	MLADEN POLANČEC	KONCES.	5901
PREGRADA	1	SANJA MATEŠA	DZ	4230
ZABOK	2	LJILJANA BILOBRK-JOSIPOVIĆ	DZ	7266
		ASHRAF GOUDA	DZ	7565
ZLATAR	2	VESNA BORGUDAN	DZ	7092
		VESNA BORGUDAN (KONJŠČINA)	DZ	1812

**MREŽA TIMOVA U DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE PREDŠKOLSKE DJECE (UKUPNO 8-
POPUNJENO 5) - MINIMALAN BROJ ZA UGOVARANJE- 715 pacijenata**

LOKACIJA	BROJ TIMOVA U MREŽI	ORDINACIJA	STATUS ORDINACIJE	ODLAZAK U MIROVINU
BEDEKOVČINA	1	LJILJANA JURIŠA KORPAR	KONCES.	2022.
DONJA STUBICA	1	TIM BEZ NOSITELJA	DZ	
KRAPINA	2	NEVENKA RADAK	DZ	2022.
		ELMIRA TABAKOVIĆ	KONCES.	2022.
OROSLAVJE	1	NIJE POPUNJENA MREŽA		
PREGRADA	1	NIJE POPUNJENA MREŽA		
ZABOK	1	ŠTEFANIJA SIROVEC- MIKŠA	KONCES.	2018.
ZLATAR	1	NIJE POPUNJENA MREŽA		

MREŽA TIMOVA SPECIJALISTIČKIH ORDINACIJA (7 UKUPNO)

LOKACIJA	ORDINACIJA	NOSITELJ	STATUS ORDINACIJE
KRAPINA	SPEC. OFTALMOLOŠKA ORDINACIJA	EL SABEH MUSTAPHA	ZAKUP
	SPEC. ORD. ZA FIZIKALNU MED. I REHABILITACIJU	NEVENKA BOŠNJAK MIJATOVIĆ	ZAKUP
	SPEC. INTERNISTIČKA ORDINACIJA	LJERKA ŠERIĆ	DZ
	SPEC. PSIHIJATRIJSKA AMB.	VLADIMIR GAŠPAR	DZ
	SPEC. NEUROLOŠKA AMB.	TOMISLAV BAICA	DZ
	RTG KABINET	ZVONIMIR FRIŠČIĆ	DZ
	SPEC. ORD. DENT MED. ZA ORALNU KIRURGIJU	RENATO ŠKROBOT	
ZLATAR BISTRICA	SPEC. ORD. ZA FIZIKALNU MED. I REHABILITACIJU		DZ

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
Ž U P A N

KLASA: 500-01/19-01/52
URBROJ: 2140/01-02-19-12
Krapina, 24. svibnja 2019.

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

PREDMET: Prijedlog zaključka o prijedlogu potreba specijalističkog usavršavanja zdravstvenih radnika za petogodišnje razdoblje (2020. – 2024.) u zdravstvenim ustanovama Krapinsko – zagorske županije

Na temelju čl. 32. Statuta Krapinsko-zagorske županije («Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije» broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13., 26/13.–pročišćeni tekst i 13/18.), **župan Krapinsko-zagorske županije** dana 24. svibnja 2019. godine d o n o s i

Z A K L J U Č A K

- 1)** Utvrđuje se Prijedlog zaključka o prijedlogu potreba specijalističkog usavršavanja zdravstvenih radnika za petogodišnje razdoblje (2020. – 2024.) u zdravstvenim ustanovama Krapinsko - zagorske županije.
- 2)** Prijedlog zaključka nalazi se u privitku i čini sastavni dio ovog Zaključka, te se upućuje Županijskoj skupštini na razmatranje i usvajanje.
- 3)** Za izvjestiteljicu zadužuje se Martina Gregurović Šanjug, pročelnica Upravnog odjela za zdravstvo, socijalnu skrb, udruge i mlade.

Ž U P A N
Željko Kolar

Dostaviti:

1. Županijska skupština,
2. Za zbirku isprava,
3. Pismohrana.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb,
udruge i mlade

KLASA: 500-01/19-01/52
URBROJ: 2140/01-09-19-10
Krapina, 22. svibnja 2019.

ŽUPAN
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

PREDMET: Nacrt prijedloga Zaključka o prijedlogu potreba specijalističkog usavršavanja zdravstvenih radnika za petogodišnje razdoblje (2020. – 2024. godine) u zdravstvenim ustanovama Krapinsko-zagorske županije

PRAVNI TEMELJ: članak 181. stavak 1. i 2. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“, broj 100/18)

**NADLEŽNOST ZA
DONOŠENJE:** Županijska skupština

PREDLAGATELJ: Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb, udruge i mlade – Županu
Župan – Županijskoj skupštini

IZVJESTITELJICA: Martina Gregurović Šanjug, pročelnica Upravnog odjela za
zdravstvo, socijalnu skrb, udruge i mlade

OBRAZLOŽENJE:

Člankom 181. stavkom 1. i 2. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“, broj 100/18, - u daljnjem tekstu: Zakon) ministar odlukom donosi Nacionalni plan specijalističkog usavršavanja zdravstvenih radnika za petogodišnje razdoblje na prijedlog, između ostalih, i predstavničkih tijela jedinica područne (regionalne) samouprave te uz prethodno pribavljeno mišljenje Zavoda i nadležnih komora.

Zakonom je predviđeno da se Nacionalni plan specijalističkog usavršavanja temelji se na potrebi razvoja zdravstvene djelatnosti na primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj razini, kao i potrebi zdravstvenog sustava za odgovarajućim specijalnostima zdravstvenih radnika, njihovim brojem, rasporedom te dobnom strukturom.

Dana 15. travnja 2019. godine Krapinsko-zagorska županija zaprimila je dopis Ministarstva zdravstva da dostavi prijedlog, odnosno podatke o potrebi za odgovarajućim specijalnostima zdravstvenih radnika i njihovom broju. Nacionalni petogodišnji plan specijalističkog usavršavanja temelj je za donošenje godišnjeg plana potrebnih specijalizacija i užih specijalizacija.

Prijedlog zaključka o potrebama specijalističkog usavršavanja zdravstvenih radnika za petogodišnje razdoblje (2020. - 2024. godine) u zdravstvenim ustanovama Krapinsko-zagorske županije izrađen je na temelju iskazanih potreba zdravstvenih ustanova kojima je Krapinsko-zagorska županija osnivač, a potrebe za specijalizacijama iskazane su u Tabeli u prilogu.

Sveukupno se predlažu 106 specijalizacija, od čega 16 specijalizacija za Dom zdravlja Krapinsko-zagorske županije, 55 specijalizacija za Opću bolnicu Zabok i bolnicu hrvatskih veterana, 17 specijalizacija za Specijalnu bolnicu za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice, 4 specijalizacije za Specijalnu bolnicu za medicinsku rehabilitaciju Stubičke Toplice, 10 specijalizacija za Zavod za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije, 2 specijalizacije za Zavod za javno zdravstvo Krapinsko-zagorske županije i 2 specijalizacije za Ljekarnu Krapinsko-zagorske županije.

PROČELNICA

Martina Gregurović Šanjug

Prilozi:

1. Nacrt prijedloga zaključka o prijedlogu potreba za specijalističkim usavršavanjem zdravstvenih radnika za petogodišnje razdoblje (2020. - 2024. godine) u zdravstvenim ustanovama Krapinsko-zagorske županije
2. Tabela specijalističkog usavršavanja zdravstvenih radnika za petogodišnje razdoblje (2020. - 2024. godine) u zdravstvenim ustanovama Krapinsko-zagorske županije
3. Dopis Ministarstva zdravstva, od 8. travnja 2019. godine
4. Prijedlozi zdravstvenih ustanova za specijalističkim usavršavanjem.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZDRAVSTVA
KLASA: 131-01/19-01/70
URBROJ: 534-03-2-2/3-19-1
Zagreb, 08. travnja 2019.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA

Primljeno: 15-04-2019		
Klasifikacijska oznaka:	Ust. jed.	
500-01/19-01/52	09	
Urudžbeni broj:	Pril.	Vrij.
534-19-1	-	-

PREMA DOSTAVNOJ LISTI

PREDMET: *Nacionalni plan specijalističkog usavršavanja zdravstvenih radnika za petogodišnje razdoblje (2020.-2024. godina)*

Poštovani,

sukladno članku 181. stavku 2. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (NN 100/18) na prijedlog predstavničkih tijela jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba te pravnih i fizičkih osoba iz članka 182. stavak 1. i 2. Zakona, uz prethodno pribavljeno mišljenje Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i nadležnih komora, ministar zdravstva odlukom donosi Nacionalni plan specijalističkog usavršavanja zdravstvenih radnika za petogodišnje razdoblje.

U svrhu izrade Nacionalnog plana specijalističkog usavršavanja zdravstvenih radnika za razdoblje 2020. - 2024. godine, pozivamo Vas da do **30. svibnja 2019. godine** na adresu Ministarstva zdravstva, Zagreb, Ksaver 200 a, dostavite svoje prijedloge odnosno podatke o potrebi za odgovarajućim specijalnostima zdravstvenih radnika (dr. med., dr. med. dent., mag. pharm. i mag. med. biochem.) i njihovom broju.

Prijedlog broja određenih specijalizacija i užih specijalizacija potrebno je obrazložiti i temeljiti na potrebnom razvoju zdravstvene djelatnosti, postojećem broju zdravstvenih radnika pojedinih specijalnosti, njihovom rasporedu i dobnoj strukturi.

Sukladno odredbi članka 182. stavka 4. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, Nacionalni petogodišnji plan specijalističkog usavršavanja biti će temelj za donošenje godišnjeg plana potrebnih specijalizacija i užih specijalizacija.

S poštovanjem,

Prof. dr. sc. Milan Kujundžić, dr. med.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA

Primljeno:	22-05-2019		
Klasifikacijska oznaka:	500-01/19-01/52	Ust. jed. 09	
Urudžbeni broj:	381-19-9	Pril. 1	Vrij. -

ZAVOD ZA HITNU MEDICINU
KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE
49000 KRAPINA, M. Crkvenca 1
KLASA: 131-02/19-01/05
URBROJ: 2140-43-01-19-3
Krapina, 22.5.2019.

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA
n/p ministra prof.dr.sc. Milana Kujundžića
Ksaver 200A
10000 ZAGREB

PREDMET: Plan specijalizacija Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije za razdoblje 2020.-2024. godine (Izmjena)

- dostavlja se

VEZA: Dopis Ministarstva zdravstva KLASA: 131-01/19-01/70, URBROJ: 534-03-2-2/3-19-1 od 8. travnja 2019. godine

Poštovani,

temeljem Vašeg dopisa, broj gornji, dostavili smo Vam Plan specijalizacija Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije za razdoblje 2020.-2024. godine KLASA: 003-01/19-01/12, URBROJ: 2140-43-05-19-2 od 16.5.2019. godine. Upravno vijeće Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije je na 24. sjednici održanoj dana 22.5.2019. godine donijelo novi Plan specijalizacija Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije za razdoblje 2020.-2024. godine KLASA: 003-01/19-01/13, URBROJ: 2140-43-05-19-2, kojim je Plan specijalizacija od 16.5.2019. godine stavljen van snage.

Sukladno novom Planu specijalizacija Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije za razdoblje 2020.-2024. godine od 22.5.2019. godine proizlazi da u navedenom petogodišnjem razdoblju imamo potrebu za deset specijalizacija iz hitne medicine.

Zavod za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije započeo je s radom 01.11.2011. godine. Danas zapošljavamo 146 radnika, od čega 41 doktora medicine, s time da njih 36 ima ugovor o radu na neodređeno vrijeme. Od 41 doktora medicine samo dvije doktorice medicine imaju specijalizaciju, i to jedna iz obiteljske medicine, a druga iz anesteziologije, reumatologije i intenzivnog liječenja i uže specijalnosti intenzivne medicine.

Iz navedenog je razvidno da Zavod u ovom trenutku ne raspolaže niti s jednim doktorom medicine specijalistom hitne medicine.

Dva doktora medicine upućena su na specijalizaciju iz hitne medicine, i to jedan 2015. godine, čiju specijalizaciju financira Zavod, a drugi 2018. godine, čija specijalizacija se financira iz Europskog socijalnog fonda i to projekta pod nazivom *Specijalizacijom do visokokvalitetnih usluga hitne medicine*.

Uz to valja uzeti u obzir i činjenicu da smo jedina Županija u Republici Hrvatskoj u kojoj se do uspostave Županijskog zavoda za hitnu medicinu organizacija hitne medicine odvijala isključivo putem dežurstava liječnika obiteljske medicine, dakle bez stalnih timova hitne medicine. Slijedom navedenoga, nisu postajale pretpostavke da bi liječnici koji su

dežurali za Dom zdravlja koji je tada organizirao hitnu medicinsku službu u našoj Županiji mogli steći status specijaliste hitne medicine temeljem Pravilnika o stjecanju statusa specijalista hitne medicine („Narodne novine“ broj 116/10), a kako je to bio slučaj sa liječnicima u drugim Županijama.

Intencija nam je, imajući u vidu da nam je pacijent u središtu zbivanja, ulaganje osim u opremu i u kadrove, jer bez educiranih kadrova nema ni kvalitete u pružanju zdravstvene zaštite. Stoga je nužno kontinuirano upućivanje doktora medicine na specijalizaciju iz hitne medicine. To je i dodatni motiv ljudima koji se upućuju na specijalizaciju da ostanu raditi i živjeti u našoj Županiji, budući vide da se vodi briga o njima i ulaže u njihovo znanje.

Specijalizacija iz hitne medicine traje pet godina te će se naš prvi specijalizant završiti specijalizaciju 2020. godine, a drugi tek 2023. godine. Stoga valja nastaviti kontinuirano upućivati liječnike na specijalizaciju iz hitne medicine kako bi se postepeno gradio sustav hitne medicine na liječnicima specijalistima hitne medicine.

Slijedom navedenoga upućujemo Vam naš prijedlog za specijalističko usavršavanje iz hitne medicine za deset doktora medicine u razdoblju 2020. – 2024. godine.

S poštovanjem,

RAVNATELJ
Krešimir Božić, dipl. iur.

Prilozi: Plan specijalizacija Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije za razdoblje 2020.-2024. godine.

O tome obavijest:

1. Krapinsko-zagorska županija
Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb
udruge i mlade
Magistratska 1, 49 000 KRAPINA
n/p pročelnice Martine Gregurović Šanjug

2. Hrvatski zavod za hitnu medicinu
Planinska 13, 10 000 Zagreb
n/p ravnateljice prim. mr. Maje Grba -Bujević, dr.med.spec.

ZAVOD ZA HITNU MEDICINU
KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE
Dr. Mirka Crkvenca 1
Krapina

PLAN SPECIJALIZACIJA
ZAVODA ZA HITNU MEDICINU KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE
ZA 2020. – 2024. GODINU

U Krapini, 22.5.2019.

Na temelju članka 20. Statuta Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije, broj 01-3/11-1 od 04. srpnja 2011. godine i broj: 01-08-16-1 od 7.6.2016. godine (dalje u tekstu: Statut), Upravno vijeće Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije, na 24. sjednici održanoj dana 22.5.2019. godine, donijelo je

PLAN SPECIJALIZACIJA ZAVODA ZA HITNU MEDICINU KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE ZA RAZDOBLJE 2020.-2024. GODINE

Članak 1.

Ovim Planom specijalizacija Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije (dalje u tekstu: Plan) utvrđuje se broj i vrsta specijalizacija koje se za potrebe Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije planiraju u razdoblju 2020.-2024. godine.

Članak 2.

Za potrebe Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije u razdoblju 2020. - 2024. godine planiraju se specijalizacije iz hitne medicine kako slijedi:

Godina	Broj specijalizacija	Vrsta specijalizacija
2020.	2	Hitna medicina
2021.	2	Hitna medicina
2022.	2	Hitna medicina
2023.	2	Hitna medicina
2024.	2	Hitna medicina
2020.-2024.	10	Hitna medicina

Članak 3.

Specijalizacije iz članka 2. ovog Plana realizirati će se ukoliko se osiguraju sredstva za njeno ostvarenje ili su/financiranje bude osigurano iz EU fondova ili putem Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

Članak 4.

Danom donošenja ovog Plana, stavlja se van snage Plan specijalizacija Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije za razdoblje 2020.-2024. godine KLASA: 003-01/19-01/12, URBROJ: 2140-43-05-19-2 od 16.5.2019. godine.

KLASA: 003-01/19-01/13
URBROJ: 2140-43-05-19-2
Krapina, 22.5.2019.

PREDSJEDNIK
UPRAVNOG VIJEĆA
Željko Presečki, dipl. ing. sig.

Presecki

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE
I. G. Kovačića 1
49250 ZLATAR

Zlatar, 20. svibnja 2019. godine

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA

Primljeno:	21.05.2019.	
Klasifikacijska oznaka:	500-01/19-01/52	09
Uredbina i broj:	381-19-8	1 / 1

Krapinsko-zagorska županija
Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb,
udruge i mlade
Magistratska 1, 49 000 KRAPINA

n/p pročelnice Martine Gregurović Šanjug

PREDMET: Plan specijalističkog usavršavanja zdravstvenih radnika za petogodišnje razdoblje (2020.-2024. godine)

Poštovana,

Zavod za javno zdravstvo Krapinsko-zagorske županije za petogodišnje razdoblje od 2020. do 2024. godine planira raspisati slijedeće specijalizacije:

1. U 2022. godini 1 (jednu) specijalizaciju iz epidemiologije
2. U 2024. godine 1 (jednu) specijalizaciju iz epidemiologije

Obje specijalizacije planiraju se zbog dobne strukture postojećih liječnika i njihovog odlaska u mirovnu, tako da se raspisivanjem ovih specijalizacija i zapošljavanjem liječnika neće povećati ukupan broj zaposlenih, već će se samo popuniti postojeća radna mjesta. Tim više što Zavod za javno zdravstvo i do sada broj zaposlenih liječnika specijalista bazira i zapošljava temeljem Mreže javno zdravstvene službe koju objavljuje Ministarstvo zdravlja.

S poštovanjem.

RAVNATELJ
Tomislav Jadan, dipl. oec. /

DOM ZDRAVLJA
KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE
Krapina, Dr. Mirka Crkvenca 1

Broj: 03-19/2-2019
Krapina, 16.05.2019.

REPUBLICA HRVATSKA	
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA	
Primljeno:	17. 05. 2019.
Klasifikacijski broj:	Ust. je d.
500-01/19-01/52	09
Uredni broj:	Pril. Vrij.
381-19-6	

KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za zdravstvo,
socijalnu skrb, udruge i mlade
n/p Martina Gregurović Šanjug, dipl. soc. rad
Magistratska 1
49000 Krapina

PREDMET: Plan specijalizacija Doma zdravlja KZŽ
za period od 2020. – 2024.godine.

Poštovana!

U privitku Vam dostavljamo Plan specijalizacija Doma zdravlja Krapinsko-zagorske županije za razdoblje od 2020. do 2024. godine.

Navedeni Plan specijalizacija donijelo je Stručno vijeće Doma zdravlja KZŽ, a Upravno vijeće ga je usvojilo.

S poštovanjem!

RAVNATELJICA

Nada Dogan, dr. med., spec. obit. med.

PLAN SPECIJALIZACIJA U DZ KŽŽ OD 2020.-2024.

2020. godina	1 specijalizacija iz medicine rada i športa
	1 specijalizacija iz fizikalne medicine
	1 specijalizacija iz oftalmologije
	1 specijalizacija iz interne medicine
2021. godina	1 specijalizacija iz medicinske biokemije
	2 specijalizacije iz obiteljske medicine
	1 specijalizacija iz fizikalne medicine
2022. godina	1 specijalizacija iz ginekologije i opstetricije
	1 specijalizacija iz medicine rada i športa
2023. godine	3 specijalizacije iz obiteljske medicine
2024. godine	3 specijalizacije iz obiteljske medicine

Obrazloženje:

Donijet je Plan za specijalizacija Doma zdravlja KŽŽ za razdoblje od 2020. do 2024. godine, a rukovođen je potrebama u Krapinsko-zagorskoj županiji i odlaskom liječnika u mirovinu na području KŽŽ. U sklopu DZKŽŽ dvije su ordinacije za fizikalnu medicinu, a liječnici specijalisti fizikalne medicine već sada ispunjavaju uvjete za mirovinu, te je radi nedostatka liječnika potrebno specijalizirati kolege kako bi održali djelatnost fizikalne medicine u sklopu Doma zdravlja KŽŽ. To će se dogoditi s medicinom rada i športa jer su 2 liječnice koje su u zakupu pred mirovinom. U sklopu Doma zdravlja u sklopu vanbolničke specijalističko konzilijarne djelatnosti bila je i ordinacija interne medicine i oftalmologije. Odlaskom njih u mirovinu jedino raspisivanjem specijalizacije moći ćemo održati taj vid zdravstvene djelatnosti. Planiranjem spec iz obit. med. rukovodili smo se odlaskom liječnika u mirovinu i povratkom ordinacija u sustav Doma zdravlja, te se predlaže 8 specijalizacija iz obiteljske medicine.

Specijalizacija iz ginekologije i opstetricije planirana je iz razloga što specijalista ginekolog koji je u koncesiji ode u mirovinu.

LJEKARNA KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE
Matije Gupca 63, 49210 Zabok
Broj: 01-248
Zabok, 15.05.2019.

Primljeno: 17.05.2019.		
Klasifikacijska oznaka:	Ust. jed.	
500-01/19-01/52	09	
Urudžbeni broj:	Pril.	Vrij.
381-19-7		

KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb, udruge i mlade
Magistratska 1, 49000 Krapina
N/P Martine Gregurović Šanjug dipl.soc.rad.

PREDMET: Plan specijalističkog usavršavanja zdravstvenih radnika Ljekarne Krapinsko-zagorske županije za petogodišnje razdoblje

Poštovana,

dostavljamo Vam prijedlog o potrebi specijalističkog usavršavanja zdravstvenih radnika Ljekarne Krapinsko-zagorske županije.

Ljekarna trenutno ima zaposleno 14 magistra farmacije od kojih je jedan magistar farmacije na specijalizaciji iz kliničke farmacije - javno ljekarništvo. Struktura visoko obrazovanih zdravstvenih djelatnika je kako slijedi:

Broj zaposlenih	Stručna sprema	Specijalizanti	Specijalist	Prosjek godina	Br. zaposlenih za mirovinu (u sljedećih 5 godina)
14	VSS, mag.pharm	1	0	44	3

Predlaže se u predstojećem petogodišnjem razdoblju za potrebe Ustanove uputiti 2 magistra farmacije na specijalizacije i to jedan magistar farmacije na specijalizaciju iz farmaceutske tehnologije te jedan magistar farmacije na kliničku farmaciju - javno ljekarništvo.

	Farmaceutska tehnologija	Klinička farmacija-javno ljekarništvo
2020. godina		
2021. godina	1	
2022. godina		
2023. godina		1
2024. godina		

U svrhu razvoja naših galenskih laboratorija te u svrhu osuvremenjivanja galenskih i magistrálnih pripravaka koje izrađujemo, potrebno nam je dodatno proširenje teoretskog i praktičnog znanja iz farmaceutske tehnologije, naročito iz područja oblikovanja lijekova koji moraju biti što učinkovitiji i sigurne kvalitete.

Trenutno je jedan magistar farmacije na specijalizaciji iz kliničke farmacije-javno ljekarništvo, ali budući da imamo 5 jedinica te dežurnu ljekarnu, smatramo da bi nakon uključivanja još jednog

Martina Gregurović Šanjug

Pošiljatelj: Ljiljana Ferenčak-Hursa <ljliljana.ferencak-hursa@bolnica-zabok.hr>
Poslano: 17. svibnja 2019. 13:58
Primatelj: Martina Gregurović Šanjug
Kopija: Tihomir Vančina; Tamara Presečki
Predmet: RE: skenirano
Privici: Pregled specijalisti i specijalizanti-prijedlog-2019- petogodišnji plan.....xlsx

Poštovana,

prilaže se tabelarni prikaz potreba za specijalizacijama vezano za izradu Nacionalnog plana specijalističkog usavršavanja zdravstvenih radnika za razdoblje 2020.-2024.godine.

Kod utvrđivanja potreba uzeti su u obzir slijedeći parametri:

- postojeći broj specijalista
- sistematiziran broj specijalista koji je u internom aktu Bolnice određen kao minimalan
- vrijeme odlaska u mirovinu pojedinih specijalista
- vrijeme završetka specijalizacije sadašnjih specijalizanata
- broj vanjskih suradnika
- ostale okolnosti koje u određenoj mjeri utječu/mogu utjecati na broj izvršitelja po pojedinim djelatnostima, kao što je mogući odlazak specijalista po odrađivanju obveze ostanka na radu, kasniji završetak specijalizacije zbog dužeg odsustva specijalizanata (rodilji, roditeljski ...).

S poštovanjem,

Ljiljana Ferenčak-Hursa, dipl.iur.
voditeljica Službe za pravne i kadrovske poslove

tel.: 049 204 020

mob.: 091 629 0007

e-mail: ljliljana.hursa@bolnica-zabok.hr

REPUBLIKA HRVATSKA		
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA		
Prilježeno: 17.05.2019.		
Klasifikacijska oznaka:	Ust. jrb.	
500-01/19-01/52	09	
Uredžbeni broj:	Pril.	Vrij.
381-19-5	1	-

From: Tihomir Vančina
Sent: Thursday, May 16, 2019 1:27 PM
To: Ljiljana Ferenčak-Hursa
Subject: Fwd: skenirano

Sent from my iPhone

Begin forwarded message:

From: Martina Gregurović Šanjug <martina.gregurovic@kzz.hr>
Date: 14 May 2019 at 08:47:13 CEST
To: "ravnateljica@dzkzz.hr" <ravnateljica@dzkzz.hr>, "ravnatelj@hitna-kzz.hr" <ravnatelj@hitna-

SPECIJALIZACIJA	SVEUKUPNO ZA RAZDOBLJE 2020.-2024.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
RADIOLOGIJA	5	1	1	1	1	1
PEDIJARIJA	5	1	1	1	1	1
MEDICINSKA BIOKEMIJA	2	1	1			
KIRURGIJA-ABDOMINALNA	5	1	1	1	1	1
KIRURGIJA-TRAUMATOLOGIJA I ORTOPEDIJA	6	2	1	1	1	1
KIRURGIJA-PLASTIČNA	2	1	1			
INTERNA - GASTROENTEROLOGIJA	1	1				
INTERNA - KARDIOLOGIJA	2	1	1			
INTERNA - PULMOLOGIJA	1	1				
INTERNA	2	1	1			
INTERNA - ENDOKRINOLOGIJA I DIJABETOLOGIJA	2	1	1			
GINEKOLOGIJA	5	1	1	1	1	1
FIZIKALNA	2	1	1			
PATOLOGIJA I CITOLOGIJA	2	1	1			
ANESTEZIOLOGIJA	5	1	1	1	1	1

HITNA	6	1	1	1	1	2
-------	---	---	---	---	---	---

NEUROLOGIJA	2	1	1			
-------------	---	---	---	--	--	--

SVEKUPNO POTREBNO SPECIJALIZACIJA

55

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA

Primljeno:	17. 05. 2019.		
Klasifikacijska oznaka:	500-01/19-01/52		Ust. jed.
			09
Uredžbeni broj:	381-19-4		Pril. Vrij.

Broj: 05-36/11-2019
Krapinske Toplice, 29.04.2019.

Na broj: Klasa: 131-01/19-01/35
Urbroj: 534-03-2-2/3-19-6

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA
Ksaver 200a
10000 ZAGREB

Predmet: Podaci o potrebi za odgovarajućim specijalnostima zdravstvenih radnika

Poštovani,

sukladno traženju Ministarstva zdravstva od 22. ožujka 2019. godine, KLASA: 131-01/19-01/35 URBROJ: 534-03-2-2/3-19-6, ova Bolnica daje prijedlog specijalističkog usavršavanja zdravstvenih radnika za petogodišnje razdoblje (2020.-2024. godina).

Predlaže se u predstojećem petogodišnjem razdoblju za potrebe ove Bolnice uputiti 8 liječnika na specijalizaciju iz fizikalne medicine i rehabilitacije, 6 liječnika na specijalizaciju iz kardiologije, 2 liječnika na specijalizaciju iz radiologije i 1 liječnika na specijalizaciju iz neurologije, kako slijedi:

	Fizikalna medicina i rehabilitacija	Kardiologija	Neurologija	Radiologija
2020. godina	2	2		
2021. godina	2	1	1	1
2022. godina	2	1		
2023. godina	1	1		1
2024. godina	1	1		
Ukupno:	8	6	1	2

Obrazloženje:

Liječnici specijalisti su Bolnici potrebni prvenstveno radi izvršavanja ugovora s HZZO o provođenju bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite. Bolnica ima ugovoreno 426 postelja za liječenje akutnih i kroničnih bolesti u djelatnosti fizikalne medicine i rehabilitacije, 30 postelja za liječenje akutnih bolesti u djelatnostima interne medicine i neurologije te 4 postelje/stolca dnevne bolnice u djelatnosti interne medicine. U specijalističko-konzilijarnoj zdravstvenoj zaštiti ugovorene su djelatnosti: interna medicina – hitna ambulanta (0-24 h), internistički ultrazvuk, kardiologija, kardiovaskularna dijagnostika – ultrazvuk srca, ergometrija, holter, EKG, pulmološka dijagnostika, reumatologija, dijabetologija, fizikalna medicina i rehabilitacija, fizijatrijska dijagnostika – EMG, EMNG, reumatologija, ambulatna fizikalna terapija, neurologija, ultrazvuk-doppler karotida, ultrazvuk-TCD, Elektrofiziologija-EEG, ultrazvuk lokomotornog

sustava, radiologija (klasične i kontrastne pretrage), ultrazvuk, CT-kompjuterizirana tomografija, mamografija, denzitometrija.

Bolnica također sudjeluje u provođenju Nacionalnog programa ranog otkrivanja raka dojke te se planira ove godine, s obzirom da raspolažemo potrebnom opremom, uključiti i u provođenje Nacionalnog programa ranog otkrivanja raka pluća.

Dio postojećih smještajnih kapaciteta u funkciji je pružanja usluga zdravstvenog turizma, pod nadzorom liječnika specijalista. S obzirom da je potražnja u ovom segmentu znatno veća od naših raspoloživih kapaciteta, u planu je i dogradnja bolničkog kompleksa novom zgradom sa smještajnim jedinicama i novim terapijskim prostorima.

Bolnica trenutno zapošljava 35 liječnika specijalista, od čega 19 specijalista fizikalne medicine i rehabilitacije, 9 specijalista interne medicine, 3 specijalista radiologije, 2 specijalista neurologije, 1 specijalistu ortopedije i 1 specijalistu pedijatrije. S ovim brojem liječnika specijalista teško se odrađuje svakodnevni obim posla.

Dodatni problem i opterećenje predstavlja preveliki broj prekovremenih sati rada liječnika, budući da se, s obzirom na obvezu osiguranja neprekinutog pružanja zdravstvene zaštite, mora organizirati rad u dežurstvu, kao i pripravnost.

Iz Bolnice je u protekle tri godine otišlo tri specijalista interne medicine, jedan specijalist fizikalne medicine i jedan specijalist radiologije i ta radna mjesta su još uvijek upražnjena.

Zbog kontinuiranog nedostatka liječnika specijalista u razdoblju 2013. do 2018. Bolnica je uputila ukupno 16 liječnika na specijalizacije: 8 iz grana interne medicine, 7 iz fizikalne medicine i rehabilitacije i 1 iz neurologije.

U sljedećih 10 godina uvjete za punu starosnu mirovinu ispuniti će 10 specijalista fizikalne medicine i rehabilitacije, 6 specijalista internista, 1 specijalist neurologije i 1 specijalist radiologije.

Kako bismo osigurali nesmetano i kvalitetno obavljanje posla (u postojećim, a kasnije i planiranim proširenim kapacitetima), neophodno je osigurati dovoljno liječničkog kadra te predlažemo usvojiti plan specijalističkog usavršavanja zdravstvenih radnika ove Bolnice za razdoblje 2020.-2024.godine.

S poštovanjem,

 Ravnateljica
Zeljka Znidarić, univ.spec.oec.

SPECIJALNA BOLNICA
ZA MEDICINSKU REHABILITACIJU
KRAPINSKE TOPLICE

Broj: 05-36/11-2019
Krapinske Toplice, 29.04.2019.

Na temelju Članka 20. Statuta Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice, Upravno vijeće Bolnice na 22. sjednici održanoj 29.04.2019.g. donijelo je sljedeću

ODLUKU
o potrebi za specijalnostima zdravstvenih radnika
za razdoblje 2020.-2024.g.

1. Na temelju prijedloga Stručnog vijeća Bolnice utvrđuje se potreba za specijalizacijama doktora medicine u Bolnici za razdoblje od 2020.-2024.g. i to kako slijedi:
 - osam (8) specijalizacija iz fizikalne medicine i rehabilitacije
 - šest (6) specijalizacija iz kardiologije
 - dvije (2) specijalizacije iz radiologije
 - jedna (1) specijalizacija iz neurologije,

ili prema tabličnom pregledu:

	Fizikalna medicina i rehabilitacija	Kardiologija	Neurologija	Radiologija
2020. godina	2	2		
2021. godina	2	1	1	1
2022. godina	2	1		
2023. godina	1	1		1
2024. godina	1	1		
Ukupno:	8	6	1	2

2. Ova Odluka o potrebama i prijedlogu Bolnice za specijalističko usavršavanje doktora medicine podnosi se Ministarstvu zdravstva u svrhu donošenja Nacionalnog plana specijalističkog usavršavanja zdravstvenih radnika za petogodišnje razdoblje.

Predsjednik Upravnog vijeća
Tomislav Jadan, dipl.oec.

Specijalna bolnica za
medicinsku rehabilitaciju
Stubičke Toplice

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA

Primljeno:	17. 05. 2019.	
Klasifikacijska oznaka:	Ust. jed.	
500-01/19-01/52	09	
Urudžbeni broj:	Pril.	Vrij.
381-19-3		

UPRAVNO VIJEĆE

Broj: 01-7-3/3-6/1-2019.

Stubičke Toplice, 28. 03. 2019.

Sukladno članku 28. stavak 1. točka 20. Statuta Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Stubičke Toplice od 28. svibnja 2009. te Izmjena i dopuna Statuta od 24. studenog 2011., 26. travnja 2013., 25. ožujka 2014. i 30. studenog 2016. godine, Upravno vijeće Bolnice na svojoj 19. sjednici održanoj dana 28. ožujka 2019. godine, jednoglasno je donijelo slijedeću

ODLUKU

I Po prijedlogu Stručnog vijeća donosi se Plan specijalizacija Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Stubičke Toplice za razdoblje 2020. - 2024. godinu i to:

- 3 specijalizacije iz fizikalne medicine i rehabilitacije
- 1 specijalizacija iz neurologije

Tablični prikaz po godinama specijalizacije su:

Godina	Fizikalna medicina i rehabilitacija	Neurologija
2020.	-	-
2021.	-	1
2022.	1	-
2023.	1	-
2024.	1	-

II Odluka se dostavlja Ministarstvu zdravstva u svrhu donošenja Nacionalnog plana specijalističkog usavršavanja zdravstvenih radnika za petogodišnje razdoblje.

Obrazloženje:

Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Stubičke Toplice ima ugovorenih 262 bolnička kreveta od kojih 150 ugovorenih sa HZZO-om te

specijalističko-konzilijarnu zaštitu ugovorenu za djelatnosti fizikalne medicine i rehabilitacije, neurologije i radiologije sa dijagnostikom, ultrazvuka, RTG-a i EMNG-a.

Dio postojećih smještajnih kapaciteta u funkciji je pružanja usluga u zdravstvenom turizmu pod nadzorom liječnika specijalista, a obzirom na sve veću potražnju navedenih usluga, bolnica ima u planu izgraditi nove terapijske prostore i smještajne kapacitete.

Bolnica trenutačno zapošljava 13 liječnika specijalista od kojih je jedan specijalist neurolog i jedan specijalist radiolog, a ostali specijalisti fizikalne medicine i rehabilitacije. Veliko opterećenje u poslu predstavlja obveza 24-satnog pružanja zdravstvene usluge te je s postojećim medicinskim kadrom sve teže osigurati navedeno.

Trenutačno, Bolnica ima čak tri specijaliste koji rad nakon 65 godina života uz suglasnost Ministarstva zdravstva, a kroz dvije godine će još dva liječnika specijalista u mirovinu.

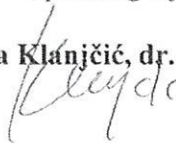
Bolnica je zatražila jednu specijalizaciju iz fizikalne medicine i rehabilitacije za 2019. godinu te je potrebno u navedenom periodu 2020. – 2024. uputiti na specijalizaciju iz fizikalne medicine i rehabilitacije tri liječnika te jednog iz neurologije.

Predlažemo usvojiti navedeni Plan kako bi Bolnica u navedenom periodu mogla nesmetano organizirati rad u pružanju zdravstvene usluge.

Predsjednica
Upravnog vijeća:

SPECIJALNA BOLNICA ZA
MEDICINSKU REHABILITACIJU
STUBICKE TOPLICE

Ana Klanjčić, dr. dent. med.

**REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA**

KLASA: 500-01/19-01/52
URBROJ: 2140/01-01-19-
Krapina, __. lipanj 2019.

Na temelju članka 181. stavka 1. i 2. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“, broj: 100/18.) i članka 17. Statuta Krapinsko-zagorske županije („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13., 26/13. – pročišćeni tekst i 13/18.), **Županijska skupština Krapinsko-zagorske županije** na __. sjednici održanoj dana __ lipnja 2019. godine donijela je

ZAKLJUČAK

**o prijedlogu potreba specijalističkog usavršavanja
zdravstvenih radnika za petogodišnje razdoblje (2020. – 2024. godine)
u zdravstvenim ustanovama Krapinsko-zagorske županije**

I.

Ovim Zaključkom utvrđuje se potreba za specijalističkim usavršavanjem zdravstvenih radnika za petogodišnje razdoblje (2020. – 2024. godine) u zdravstvenim ustanovama Krapinsko-zagorske županije, te isti predstavlja prijedlog Krapinsko-zagorske županije u svrhu izrade Nacionalnog plana specijalističkog usavršavanja zdravstvenih radnika za petogodišnje razdoblje (2020. – 2024.).

II.

Potreba za specijalističkim usavršavanjem zdravstvenih radnika za petogodišnje razdoblje (2020. - 2024. godine) u zdravstvenim ustanovama Krapinsko-zagorske županije utvrđuje se kako slijedi:

1. Dom zdravlja Krapinsko-zagorske županije
 - 8 specijalizacije iz obiteljske medicine
 - 2 specijalizacije iz medicine rada i športa
 - 2 specijalizacije iz fizikalne medicine
 - 1 specijalizacija iz medicinske biokemije
 - 1 specijalizacija iz oftalmologije
 - 1 specijalizacija iz interne medicine
 - 1 specijalizacija iz ginekologije i opstetricije
2. Opća bolnica Zabok i bolnica hrvatskih veterana
 - 5 specijalizacija iz radiologije
 - 5 specijalizacija iz pedijatrije
 - 2 specijalizacije iz medicinske biokemije
 - 5 specijalizacija iz kirurgije-abdominalna
 - 6 specijalizacija iz kirurgije-traumatologija i ortopedija

- 2 specijalizacije iz kirurgije-plastična
 - 1 specijalizacija iz interne - gastroenterologija
 - 2 specijalizacije iz interne - kardiologija
 - 1 specijalizacija iz interne - pulmologija
 - 2 specijalizacije iz interne
 - 2 specijalizacije iz interne - endokrinologija i dijabetologija
 - 5 specijalizacija iz ginekologije
 - 2 specijalizacije iz fizikalne
 - 2 specijalizacije iz patologije i citologije
 - 5 specijalizacija iz anesteziologije
 - 6 specijalizacija iz hitne medicine
 - 2 specijalizacije iz neurologije
3. Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice
 - 8 specijalizacija iz fizikalne medicine i rehabilitacije
 - 6 specijalizacija iz kardiologije
 - 2 specijalizacije iz radiologije
 - 1 specijalizacija iz neurologije
 4. Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Stubičke Toplice
 - 3 specijalizacije iz fizikalne medicine i rehabilitacije
 - 1 specijalizacija iz neurologije
 5. Zavod za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije
 - 10 specijalizacija iz hitne medicine
 6. Zavod za javno zdravstvo Krapinsko-zagorske županije
 - 2 specijalizacije iz epidemiologije
 7. Ljekarna Krapinsko-zagorske županije
 - 1 specijalizacija iz farmaceutske tehnologije
 - 1 specijalizacija iz klinička farmacije-javno ljekarništvo

Navedene potrebe specijalističkog usavršavanja zdravstvenih radnika iz stavka 1. ove točke Krapinsko-zagorska županija predlaže prvenstveno u cilju osiguranja kontinuiteta i kvalitete zdravstvene skrbi na području Krapinsko-zagorske županije.

III.

Detaljno obrazloženje potreba iz točke II. ovog Zaključka nalazi se u Tabeli Potreba za specijalističkim usavršavanjem zdravstvenih radnika za petogodišnje razdoblje (2020. - 2024. godine) u zdravstvenim ustanovama Krapinsko-zagorske županije, koja se nalazi u prilogu i čini sastavni dio Zaključka.

IV.

Ovaj Zaključak upućuje se Ministarstvu zdravstva na nadležno postupanje.

V.

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja, a objaviti će se u „Službenom glasniku Krapinsko-zagorske županije“.

**PREDSJEDNICA
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE**

Vlasta Hubicki, dr. vet. med.

Dostaviti:

1. Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb, udruge i mlade
2. Ministarstvo zdravstva
3. Dom zdravlja Krapinsko-zagorske županije
4. Opća bolnica Zabok i bolnica hrvatskih veterana
5. Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice
6. Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Stubičke Toplice
7. Zavod za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije
8. Zavod za javno zdravstvo Krapinsko-zagorske županije
9. Ljekarna Krapinsko-zagorske županije
10. „Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, za objavu
11. Za Zbirku isprava
12. Za prilog Zapisniku
13. Pismohrana.

**POTREBA SPECIJALISTIČKOG USAVRŠAVANJA
ZDRAVSTVENIH RADNIKA ZA PETOGODIŠNJE RAZDOBLJE (2020. - 2024. GODINE)
U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE**

Dom zdravlja Krapinsko-zagorske županije

Vrsta specijalizacije	Broj zdravstvenih radnika	Obrazloženje
<ul style="list-style-type: none"> - specijalizacije iz obiteljske medicine - specijalizacija iz medicine rada i športa - specijalizacija iz fizikalne medicine - specijalizacija iz oftalmologije - specijalizacija iz interne medicine - specijalizacija iz ginekologije i opstetricije - specijalizacija iz medicinske biokemije 	16	<p>Plan specijalističkog usavršavanja Doma zdravlja KZZ za razdoblje od 2020. do 2024. godine izrađen je na temelju potreba primarne zdravstvene zaštite u Krapinsko-zagorskoj županiji i očekivanog odlaska liječnika u mirovinu. U sklopu Doma zdravlja dvije su ordinacije za fizikalnu medicinu, a liječnici specijalisti fizikalne medicine već sada ispunjavaju uvjete za mirovinu, te je radi nedostatka liječnika potrebno specijalizirati kolege kako bi održali djelatnost fizikalne medicine u sklopu Doma zdravlja. Ista je i s medicinom rada i športa jer su 2 liječnice koje su u sustavu koncesija pred mirovinom. U sklopu Doma zdravlja u sklopu vanbolničke specijalističko konzilijarne djelatnosti bila je i ordinacija interne medicine i oftalmologije. Odlaskom liječnika specijalista u mirovinu jedino raspisivanjem specijalizacije moći će se održati taj vid zdravstvene djelatnosti. Planiranje specijalizacija iz obiteljske medicine temeljilo se na očekivanom odlasku liječnika u mirovinu i povratkom ordinacija iz sustava koncesija u sustav Doma zdravlja, te se sukladno tome, predlaže 8 specijalizacija iz obiteljske medicine.</p> <p>Specijalizacija iz ginekologije i opstetricije planirana je iz razloga očekivanog umirovljenja specijaliste ginekologije koji je ovom trenutku u sustavu koncesija.</p>

Opća bolnica Zabok i bolnica hrvatskih veterana

Vrsta specijalizacije	Broj zdravstvenih radnika	Obrazloženje
<ul style="list-style-type: none"> - specijalizacija iz radiologije - specijalizacija iz pedijatrije - specijalizacija iz medicinske biokemije - specijalizacija iz kirurgije-abdominalna - specijalizacija iz kirurgije-traumatologija i ortopedija - specijalizacija iz kirurgije-plastična - specijalizacija iz interne - gastroenterologija - specijalizacija iz interne - kardiologija 	55	<p>Kod utvrđivanja potreba uzeti su u obzir slijedeći parametri:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postojeći broj specijalista - sistematiziran broj specijalista koji je u internom aktu Bolnice određen kao minimalan - vrijeme odlaska u mirovinu pojedinih specijalista - vrijeme završetka specijalizacije sadašnjih specijalizanata - broj vanjskih suradnika - ostale okolnosti koje u određenoj mjeri utječu/mogu utjecati na broj izvršitelja po pojedinim djelatnostima, kao što je mogući odlazak specijalista po odrađivanju obveze ostanka na radu, kasniji završetak

<ul style="list-style-type: none"> - specijalizacija iz interne - pulmologija - specijalizacija iz interne - specijalizacija iz interne – endokrinologija i dijabetologija - specijalizacija iz ginekologije - specijalizacija iz fizikalne - specijalizacija iz patologije i citologije - specijalizacija iz anesteziologije - specijalizacija iz hitna medicine - specijalizacija iz neurologije 		<p>specijalizacije zbog dužeg odsustva specijalizanata (rodiljni, roditeljski ...).</p>
---	--	---

Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice

Vrsta specijalizacije	Broj zdravstvenih radnika	Obrazloženje
<ul style="list-style-type: none"> - specijalizacija iz fizikalne medicine i rehabilitacije - specijalizacija iz kardiologije - specijalizacija iz radiologije - specijalizacija iz neurologije 	17	<p>Liječnici specijalisti su Bolnici potrebni prvenstveno radi izvršavanja ugovora s HZZO-om o provođenju bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite. Bolnica ima ugovoreno 426 postelja za liječenje akutnih i kroničnih bolesti u djelatnosti fizikalne medicine i rehabilitacije, 30 postelja za liječenje akutnih bolesti u djelatnostima interne medicine i neurologije te 4 postelje/stolca dnevne bolnice u djelatnosti interne medicine. U specijalističko-konzilijarnoj zdravstvenoj zaštiti ugovorene su djelatnosti: interna medicina – hitna ambulanta (0-24h), internistički ultrazvuk, kardiologija, kardiovaskularna dijagnostika – ultrazvuk srca, ergometrija, holter, EKG, pulmološka dijagnostika, reumatologija, dijabetologija, fizikalna medicina i rehabilitacija, fizijatrijska dijagnostika – EMG, EMNG, reumatologija, ambulatna fizikalna terapija, neurologija, ultrazvuk-doppler karotida, ultrazvuk-TCD, Elektrofiziologija-EEG, ultrazvuk lokomotornog sustava, radiologija (klasične i kontrastne pretrage), ultrazvuk, CT-kompjuterizirana tomografija, mamografija, denzitometrija.</p> <p>Bolnica također sudjeluje u provođenju Nacionalnog programa ranog otkrivanja raka dojke te se planira ove godine, s obzirom da raspolažemo potrebnom opremom, uključiti i u provođenje Nacionalnog programa ranog otkrivanja raka pluća.</p> <p>Dio postojećih smještajnih kapaciteta u funkciji je pružanja usluga zdravstvenog turizma, pod nadzorom liječnika specijalista. S obzirom da je potražnja u ovom segmentu znatno veća od naših raspoloživih kapaciteta, u planu je i dogradnja bolničkog kompleksa novom zgradom sa smještajnim jedinicama i novim terapijskim prostorima.</p> <p>Bolnica trenutno zapošljava 35 liječnika specijalista, od čega 19 specijalista fizikalne medicine i rehabilitacije, 9 specijalista interne medicine, 3</p>

		<p>specijalista radiologije, 2 specijalista neurologije, 1 specijalistu ortopedije i 1 specijalistu pedijatrije. S ovim brojem liječnika specijalista teško se odraduje svakodnevni obim posla.</p> <p>Dodatni problem i opterećenje predstavlja preveliki broj prekovremenih sati rada liječnika, budući da se, s obzirom na obvezu osiguranja neprekinutog pružanja zdravstvene zaštite, mora organizirati rad u dežurstvu, kao i pripravnost.</p> <p>Iz Bolnice je u protekle tri godine otišlo tri specijalista interne medicine, jedan specijalist fizikalne medicine i jedan specijalist radiologije i ta radna mjesta su još uvijek upražnjena.</p> <p>Zbog kontinuiranog nedostatka liječnika specijalista u razdoblju 2013. do 2018. Bolnica je uputila ukupno 16 liječnika na specijalizacije: 8 iz grana interne medicine, 7 iz fizikalne medicine i rehabilitacije i 1 iz neurologije.</p> <p>U sljedećih 10 godina uvjete za punu starosnu mirovinu ispuniti će 10 specijalista fizikalne medicine i rehabilitacije, 6 specijalista internista, 1 specijalist neurologije i 1 specijalist radiologije.</p> <p>Kako bismo osigurali nesmetano i kvalitetno obavljanje posla (u postojećim, a kasnije i planiranim proširenim kapacitetima), neophodno je osigurati dovoljno liječničkog kadra.</p>
Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Stubičke Toplice		
Vrsta specijalizacije	Broj zdravstvenih radnika	Obrazloženje
<ul style="list-style-type: none"> - specijalizacija iz fizikalne medicine i rehabilitacije - specijalizacija iz neurologije 	4	<p>Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Stubičke Toplice ima ugovorenih 262 bolnička kreveta od kojih 150 ugovorenih sa HZZO-om te specijalističko-konzilijarnu zaštitu ugovorenu za djelatnosti fizikalne medicine i rehabilitacije, neurologije i radiologije sa dijagnostikom, ultrazvuka, RTG-a i EMNG-a.</p> <p>Dio postojećih smještajnih kapaciteta u funkciji je pružanja usluga u zdravstvenom turizmu pod nadzorom liječnika specijalista, a obzirom na sve veću potražnju navedenih usluga, bolnica ima u planu izgraditi nove terapijske prostore i smještajne kapacitete.</p> <p>Bolnica trenutačno zapošljava 13 liječnika specijalista od kojih je jedan specijalist neurolog i jedan specijalist radiolog, a ostali specijalisti fizikalne medicine i rehabilitacije. Veliko opterećenje u poslu predstavlja obveza 24-satnog pružanja zdravstvene usluge te je s postojećim medicinskim kadrom sve teže osigurati navedeno.</p> <p>Trenutačno, Bolnica ima čak tri specijaliste koji rade nakon 65 godina života uz suglasnost Ministarstva zdravstva, a kroz dvije godine će još dva liječnika specijalista u mirovinu.</p>

		Bolnica je zatražila jednu specijalizaciju iz fizikalne medicine i rehabilitacije za 2019. godinu te je potrebno u navedenom periodu 2020. – 2024. uputiti na specijalizaciju iz fizikalne medicine i rehabilitacije tri liječnika te jednog iz neurologije.
Zavod za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije		
Vrsta specijalizacije	Broj zdravstvenih radnika	Obrazloženje
- specijalizacija iz hitne medicine	10	<p>Od 41 zaposlenog liječnika u Zavodu za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije, samo njih dvoje imaju završenu specijalizaciju (iz obiteljske medicine i iz anesteziologije, reumatologije i intenzivnog liječenja i uže specijalnosti intenzivne medicine).</p> <p>Zavod u ovom trenutku ne raspolaže niti s jednim doktorom medicine specijalistom hitne medicine.</p> <p>Dva doktora medicine upućena su na specijalizaciju iz hitne medicine, i to 2015. godine (očekivani završetak 2020. godine) i 2018. godine (očekivani završetak 2023 godine).</p> <p>Uz to valja uzeti u obzir i činjenicu da smo jedina Županija u Republici Hrvatskoj u kojoj se do uspostave Županijskog zavoda za hitnu medicinu organizacija hitne medicine odvijala isključivo putem dežurstava liječnika obiteljske medicine, dakle bez stalnih timova hitne medicine. Slijedom navedenoga, nisu postajale pretpostavke da bi liječnici koji su dežurali za Dom zdravlja koji je tada organizirao hitnu medicinsku službu u našoj Županiji mogli steći status specijaliste hitne medicine temeljem Pravilnika o stjecanju statusa specijalista hitne medicine („Narodne novine“ broj 116/10), a kako je to bio slučaj sa liječnicima u drugim Županijama.</p> <p>Nužno je nastaviti kontinuirano upućivati liječnike na specijalizaciju iz hitne medicine kako bi se postepeno gradio sustav hitne medicine na liječnicima specijalistima hitne medicine, ali i kao dodatni motiv ljudima koji se upućuju na specijalizaciju u cilju smanjenja odlaska liječnika.</p>
Zavod za javno zdravstvo Krapinsko-zagorske županije		
Vrsta specijalizacije	Broj zdravstvenih radnika	Obrazloženje
- specijalizacija iz epidemiologije	2	<p>Obje specijalizacije planiraju se zbog dobne strukture postojećih liječnika i njihovog odlaska u mirovnu, tako da se raspisivanjem ovih specijalizacija i zapošljavanjem nova tri liječnika, neće povećati ukupan broj zaposlenih, već će se samo popuniti postojeća radna mjesta. Tim više što Zavod za javno zdravstvo i do sada broj zaposlenih liječnika specijalista bazira i zapošljava temeljem Mreže javno</p>

		zdravstvene službe koju objavljuje Ministarstvo zdravlja.
Ljekarna Krapinsko-zagorske županije		
Vrsta specijalizacije	Broj zdravstvenih radnika	Obrazloženje
- specijalizacija iz farmaceutske tehnologije - specijalizacija iz kliničke farmacije - javno ljekarništvo	2	<p>Ljekarna trenutno ima zaposleno 14 magistra farmacije, od kojih niti jedan nema završenu specijalizaciju. Jedan magistar farmacije upravo je započeo sa specijalizacijom iz kliničke farmacije - javno ljekarništvo. Prosječna dob magistara farmacije je 44 godine, s time da se u sljedećih 5 godina očekuje odlazak u mirovinu 3 magistra farmacije.</p> <p>U predstojećem petogodišnjem razdoblju potrebno je iz ustanove uputiti 2 magistra farmacije na specijalizacije i to jedan magistar farmacije na specijalizaciju iz farmaceutske tehnologije te jedan magistar farmacije na kliničku farmaciju - javno ljekarništvo. U svrhu razvoja galenskih laboratorija te u svrhu osuvremenjivanja galenskih i magistralnih pripravaka koji se izrađuju, potrebno je dodatno proširenje teoretskog i praktičnog znanja iz farmaceutske tehnologije, naročito iz područja oblikovanja lijekova koji moraju biti što učinkovitiji i sigurne kvalitete.</p> <p>Ustanova u svom sastavu ima 5 jedinica te dežurnu ljekarnu, te bi se nakon uključivanja još jednog magistra farmacije na specijalizaciju povećala kvaliteta usluge iz spomenutog područja u svim ljekarničkim jedinicama, povećala stručnost rada obzirom da kompetencije specijaliste izravno utječu na ispravnu i racionalnu primjenu lijekova. Za zdravstveni sustav to znači uštedu u potrošnji lijekova. Za pacijenta, to znači bolja terapija sa što manje pogrešaka te bolje praćenje nesukladnosti.</p>
Ukupan broj potrebnih specijalizacija zdravstvenih radnika na području Krapinsko-zagorske županije	106	

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
Ž U P A N

KLASA: 500-01/19-01/64
URBROJ: 2140/01-02-19-2
Krapina, 24. svibnja 2019.

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

PREDMET: Prijedlog odluke o broju ordinacija koje će djelatnost obavljati u okviru Doma zdravlja Krapinsko-zagorske županije

Na temelju čl. 32. Statuta Krapinsko-zagorske županije («Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije» broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13., 26/13.–pročišćeni tekst i 13/18.), **župan Krapinsko-zagorske županije** dana 24. svibnja 2019. godine d o n o s i

Z A K L J U Č A K

- 1)** Utvrđuje se Prijedlog odluke o broju ordinacija koje će djelatnost obavljati u okviru Doma zdravlja Krapinsko - zagorske županije.
- 2)** Prijedlog odluke nalazi se u prilogu i čini sastavni dio ovog Zaključka, te se upućuje Županijskoj skupštini na razmatranje i usvajanje.
- 3)** Za izvjestiteljicu zadužuje se Martina Gregurović Šanjug, pročelnica Upravnog odjela za zdravstvo, socijalnu skrb, udruge i mlade.

Ž U P A N
Željko Kolar

Dostaviti:

1. Županijska skupština,
2. Za zbirku isprava,
3. Pismohrana.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb,
udruge i mlade

KLASA: 500-01/19-01/64
URBROJ: 2140/01-09-19-1
Krapina, 20. svibnja 2019.

ŽUPAN
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

PREDMET: Nacrt prijedloga Odluke o broju ordinacija koje će djelatnost obavljati u okviru Doma zdravlja Krapinsko – zagorske županije

PRAVNI TEMELJ: članak 103. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“, broj: 100/18)

**NADLEŽNOST ZA
DONOŠENJE:** Županijska skupština

PREDLAGATELJ: Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb, udruge i mlade – Županu Župan – Županijskoj skupštini

IZVJESTITELJICA: Martina Gregurović Šanjug, pročelnica Upravnog odjela za zdravstvo, socijalnu skrb, udruge i mlade

OBRAZLOŽENJE:

Stupanjem na snagu Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“, broj 100/18) (u daljnjem tekstu: Zakon) dana 1. siječnja 2019. godine započeo je postupak usklađivanja poslovanja zdravstvenih ustanova na primarnoj razini zdravstvene zaštite, u prvom redu domova zdravlja, ali i svih subjekata kojima je dana koncesija za obavljanje javne zdravstvene službe kao i privatnih praksi kojima je dano odobrenje ministra zdravstva za rad u jedinicama zakupa domova zdravlja i ljekarničkih zdravstvenih ustanova.

Jedna od novina ovog Zakona je i uvođenje ordinacija kao organizacijskog oblika obavljanja zdravstvene djelatnosti zdravstvenih radnika u privatnoj praksi na primarnoj razini zdravstvene djelatnosti, kojim se zamjenjuje dosadašnji sustav koncesija.

Člankom 103. stavkom 1. Zakona dom zdravlja određen je kao nositelj zdravstvene zaštite na primarnoj razini zdravstvene djelatnosti.

Članak 103. stavak 2. Zakona određuje da dom zdravlja pruža zdravstvenu zaštitu obavljanjem djelatnosti obiteljske (opće) medicine, dentalne zdravstvene zaštite, dentalne tehnike, zdravstvene zaštite žena, zdravstvene zaštite predškolske djece, medicine rada/medicine rada i sporta, logopedije, laboratorijske, radiološke i druge dijagnostike, sanitetskog prijevoza, ljekarničke djelatnosti, fizikalne terapije, patronažne zdravstvene zaštite, zdravstvene njege te palijativne skrbi, kao i obavljanjem specijalističko-konzilijarne djelatnosti.

Između ostalog, jedna od odluka čije donošenje je predviđeno Zakonom je i odluka predstavničkog tijela županije koja se odnosi na određivanje postotnog udjela ordinacija domova zdravlja u navedenim djelatnostima u odnosu na ukupan broj potrebnih ordinacija sukladno mreži javne zdravstvene službe. Izuzetak su patronažna zdravstvena zaštita, palijativna skrb ili sanitetski prijevoz koje se ne mogu obavljati kao privatne prakse u ordinaciji.

Stavkom 3. istog članka Zakona određeno je da taj udio ne može biti veći od 25%.

Istovremeno, dom zdravlja, sukladno stavku 4. istog članka Zakona, dužan je osigurati provođenje zdravstvene zaštite na primarnoj razini zdravstvene djelatnosti ako obavljanje tih djelatnosti sukladno mreži javne zdravstvene službe nije drukčije organizirano.

Kako bi se osigurala stabilnost sustava i kontinuitet pružanja zdravstvene zaštite na primarnoj razini zdravstvene zaštite u slučaju izvanrednih stanja, zbog jednostavnije organizacije ispunjenja određenih zakonskih obveza (npr. organizacija mrtvozorničke službe i posebnog dežurstva), postotak ordinacija u svakoj djelatnosti trebao bi biti zastupljen u što većem broju, odnosno, maksimalnih 25%.

Napominjemo da je dosadašnje zakonsko rješenje predviđalo najmanje 30% ordinacija domova zdravlja u mreži po prestanku rada privatne prakse na temelju koncesije. Dosada, Dom zdravlja Krapinsko-zagorske županije u većini je djelatnosti i premašio taj postotak (npr. udio Doma zdravlja u djelatnosti obiteljske (opće) medicine iznosi oko 38%).

PROČELNICA

Martina Gregurović Šanjug

Prilozi:

1. Podaci o broju ordinacija u sastavu Doma zdravlja Krapinsko-zagorske županije na dan 20. svibnja 2019. godine
2. Prijedlog odluke o broju ordinacija koje će djelatnost obavljati u okviru Doma zdravlja Krapinsko – zagorske županije

REKAPITULACIJA NA DAN 20.05.2019.

Djelatnost	Koncesija	%	DZ	%	Ukupno DZ i koncesija	Mreža	Nepunjenost Mreže		Koliko ordinacija iz DZ može ići u sustav ordinacija
							Broj timova	%	
OPĆA MEDICINA	46	61,33	28	37,33	74	75	1	1,34	9
DENTALNA MEDICINA	32	47,76	23	34,32	55	67	12	17,92	6
PREDŠKOLSKA ZDRAV. ZAŠTITA	3	37,50	2	25,00	5	8	3	37,50	0
ZDRAV. ZAŠTITA ŽENA	2	20,00	8	80,00	10	10	0	0	6
MEDICINSKO- BIOKEMIJSKI LABORATORIJ	1	14,29	4	57,14	7	7	0	0	2
			2 (bolnice)	28,57					
MEDICINA RADA	4	100,00	0	0,00	4	6	2	33,33	0
UKUPNO:	89		66		155	173	18		23

**REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA**

KLASA: 500-01/19-01/64
URBROJ: 2140/01-01-19-3
Krapina, __. lipanj 2019.

Na temelju članka 103. stavka 3. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“, broj: 100/18) i članka 17. Statuta Krapinsko-zagorske županije („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13., 26/13.. – pročišćeni tekst i 13/18.), **Županijska skupština Krapinsko-zagorske županije** na __. sjednici održanoj dana __ lipnja 2019. godine donijela je

ODLUKU
o broju ordinacija koje će djelatnost obavljati
u okviru Doma zdravlja Krapinsko – zagorske županije

I.

Ovom Odlukom određuju se broj ordinacija koje će djelatnost obavljati u okviru Doma zdravlja Krapinsko-zagorske županije iskazan kao postotak od ukupnog broja potrebnih ordinacija prema mreži javne zdravstvene službe.

II.

U okviru zakonom propisanog organizacijskog oblika i djelatnosti doma zdravlja, ovom Odlukom određuje se da će svoju djelatnost u okviru Doma zdravlja Krapinsko-zagorske županije obavljati 25% ordinacija svake djelatnosti u odnosu na broj ordinacija predviđenih mrežom javne zdravstvene službe.

III.

Dom zdravlja Krapinsko-zagorske županije iznimno, za pojedine djelatnosti primarne razine zdravstvene zaštite, može osigurati i veći postotak ordinacija ako obavljanje tih djelatnosti sukladno mreži javne zdravstvene službe nije drugačije organizirano.

IV.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom glasniku Krapinsko-zagorske županije“.

PREDSJEDNICA
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE
Vlasta Hubicki, dr. vet. med.

Dostaviti:

1. Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb, udruge i mlade
2. Doma zdravlja Krapinsko-zagorske županije
3. Ministarstvo zdravstva,
4. „Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, za objavu
5. Za Zbirku isprava
6. Za prilog Zapisniku
7. Pismohrana.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
Ž U P A N

KLASA: 500-01/19-01/63
URBROJ: 2140/01-02-19-2
Krapina, 24. svibnja 2019.

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

PREDMET: Prijedlog odluke o kriterijima za određivanje zakupnine i davanja u zakup poslovnog prostora Doma zdravlja Krapinsko-zagorske županije

Na temelju čl. 32. Statuta Krapinsko-zagorske županije («Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije» broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13., 26/13.–pročišćeni tekst i 13/18.), **župan Krapinsko-zagorske županije** dana 24. svibnja 2019. godine d o n o s i

Z A K L J U Č A K

1. Utvrđuje se Prijedlog odluke o kriterijima za određivanje zakupnine i davanja u zakup poslovnog prostora Doma zdravlja Krapinsko-zagorske županije.
2. Prijedlog odluke nalazi se u prilogu i čini sastavni dio ovog Zaključka, te se upućuje Županijskoj skupštini na razmatranje i usvajanje.
3. Za izvjestiteljicu zadužuje se Martina Gregurović Šanjug, pročelnica Upravnog odjela za zdravstvo, socijalnu skrb, udruge i mlade.

Ž U P A N
Željko Kolar

Dostaviti:

1. Županijska skupština,
2. Za zbirku isprava,
3. Pismohrana.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb,
udruge i mlade

KLASA: 500-01/19-01/63
URBROJ: 2140/01-09-19-1
Krapina, 8. svibnja 2019.

ŽUPAN
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

PREDMET: Nacrt prijedloga Odluke o kriterijima za određivanje zakupnine i davanja u zakup poslovnog prostora Doma zdravlja Krapinsko-zagorske županije

PRAVNI TEMELJ: članak 106. stavak 3. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“, broj: 100/18)

**NADLEŽNOST ZA
DONOŠENJE:** Županijska skupština

PREDLAGATELJ: Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb, udruge i mlade – Županu
Župan – Županijskoj skupštini

IZVJESTITELJICA: Martina Gregurović Šanjug, pročelnica Upravnog odjela za
zdravstvo, socijalnu skrb, udruge i mlade

OBRAZLOŽENJE:

Člankom 106. stavkom 3. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“, broj: 100/18) propisana je obveza Županijske skupštine da donese odluku o kriterijima za određivanje zakupnine za poslovni prostor Doma zdravlja Krapinsko-zagorske županije.

Uvažavajući činjenicu da se javno zdravstvo ne može tretirati kao komercijalna djelatnost, a s druge strane i činjenicu da Dom zdravlja iz zakupa ostvaruje određene prihode, koji bi barem kompenzirali gubitak dosadašnje koncesijske naknade kao prihoda Krapinsko-zagorske županije odnosno Doma zdravlja, odlučeno je utvrditi cijene zakupa kako se u Prijedlogu odluke predviđa.

Također, Prijedlogom odluke se ujedno određuju uvjeti za dobivanje zakupa zdravstvenih radnika Doma zdravlja koji iskažu interes za obavljanje privatne prakse u ordinaciji kao novom organizacijskom obliku obavljanja zdravstvene djelatnosti u mreži javne zdravstvene službe kao i kriteriji za utvrđivanje prednosti za dobivanje prostora u zakup.

PROČELNICA

Martina Gregurović Šanjug

Prilog:

1. Prijedlog odluke o kriterijima za određivanje zakupnine i davanja u zakup poslovnog prostora Doma zdravlja Krapinsko-zagorske županije

**REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA**

KLASA: 500-01/19-01/63

URBROJ: 2140/01-01-19-

Krapina, __. svibnja 2019.

Na temelju članka 106. stavka 3. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“, broj 100/18.) (dalje u tekstu: Zakon) i članka 17. Statuta Krapinsko-zagorske županije („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13., 26/13. – pročišćeni tekst i 13/18.), **Županijska skupština Krapinsko-zagorske županije** na __. sjednici održanoj dana __. lipnja 2019. godine donijela je

**ODLUKU
o kriterijima za određivanje zakupnine i davanja u zakup poslovnog prostora
Doma zdravlja Krapinsko-zagorske županije**

I.

Ovom Odlukom utvrđuju se kriteriji za određivanje zakupnine te uvjeti i kriteriji davanja u zakup poslovnog prostora Doma zdravlja Krapinsko-zagorske županije (dalje u tekstu: Doma zdravlja) i to za:

1. poslovni prostor koji Dom zdravlja daje u zakup pravnim i fizičkim osobama za obavljanje zdravstvene djelatnosti u mreži javne zdravstvene službe
2. poslovni prostor koji Dom zdravlja daje u zakup pravnim i fizičkim osobama za obavljanje zdravstvene djelatnosti izvan mreže javne zdravstvene službe
3. poslovni prostor koji Dom zdravlja daje u zakup pravnim i fizičkim osobama za obavljanje nezdravstvene djelatnosti.

II.

Poslovni prostor Dom zdravlja daje u zakup za obavljanje zdravstvene djelatnosti u mreži javne zdravstvene službe kako slijedi:

- zdravstvenim radnicima koji obavljaju privatnu praksu na osnovu zakupa
- zdravstvenim radnicima koji obavljaju privatnu praksu na osnovi koncesije i koji nastavljaju obavljati djelatnost u privatnoj praksi u ordinaciji
- zdravstvenim radnicima koji na temelju odluke Upravnog vijeća Doma zdravlja prekidaju radni odnos u Domu zdravlja i nastavljaju obavljati privatnu praksu u ordinaciji, u zakupu poslovnog prostora u kojem su do tada obavljali zdravstvenu djelatnost u radnom odnosu u Domu zdravlja.

III.

Zakupnina za poslovni prostor iz članka I. točke 1. ove Odluke određuje se u mjesečnom iznosu od 1.500,00 kuna uvećana za pripadajući porez na dodanu vrijednost.

IV.

Zdravstvenom radniku koji je u radnom odnosu u Domu zdravlja, a koji podnese zahtjev za zakup radi početka obavljanja privatne prakse u ordinaciji, Upravno vijeće Doma zdravlja će odobriti zakup i donijeti odluku o zakupu ako su ispunjeni slijedeći uvjeti:

- da je zdravstveni radnik zaposlen najmanje 3 (tri) godine u Domu zdravlja u djelatnosti za koju iskazuje interes obavljati privatnu praksu u ordinaciji,
- da je zdravstveni radnik ispunio sve obveze prema Domu zdravlja iz ugovora o specijalističkom usavršavanju, kao i eventualne druge obveze.

V.

Prednosti pri donošenju odluke Upravnog vijeća Doma zdravlja iz članka IV. ove Odluke, uz ispunjenje uvjeta iz članka IV. ove Odluke ima zdravstveni radnik koji:

- ima duži radni staž u Domu zdravlja
- privatnu praksu obavljati će u ordinaciji koja se nalazi na području neke od općina/jedinica lokalne samouprave s manjim brojem stanovnika na području Krapinsko-zagorske županije
- ima manje od 1300 (tisućutristo) osiguranih osoba po timu
- nema u protekle 3 godine izrečenu mjeru zbog povrede obveza iz radnog odnosa.

Način vrednovanja kriterija iz prethodnog stavka ovog članka utvrđuje se odlukom Upravnog vijeća Doma zdravlja.

VI.

Zakupnina za poslovni prostor iz članka I. točke 2. i 3. ove Odluke određuje se sukladno Zakonu o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora te važećim aktima Krapinsko-zagorske županije i Doma zdravlja kojima se uređuje davanje u zakup poslovnih prostora.

VII.

Dom zdravlja na temelju odluke Upravnog vijeća Doma zdravlja može dati poslovni prostor u zakup pravnim i fizičkim osobama za obavljanje zdravstvene djelatnosti u mreži javne zdravstvene službe.

Dom zdravlja na temelju odluke Upravnog vijeća Doma zdravlja, uz suglasnost osnivača, može poslovni prostor dati u zakup pravnim i fizičkim osobama za obavljanje zdravstvene djelatnosti izvan mreže javne zdravstvene službe.

Dom zdravlja na temelju odluke Upravnog vijeća Doma zdravlja, uz prethodnu suglasnost osnivača i ministra nadležnog za zdravstvo, može poslovni prostor dati u zakup pravnim i fizičkim osobama za obavljanje nezdravstvene djelatnosti.

Ugovorom o zakupu poslovnog prostora iz stavka 1., 2. i 3.ovoga članka iznos zakupnine određuje se sukladno članku III., odnosno članku VI. ove Odluke.

Na temelju donesene odluke Upravnog vijeća Doma zdravlja iz stavka 1., 2. i 3. ovog članka ugovor o zakupu poslovnog prostora sa zakupcem zaključuje ravnatelj Doma zdravlja.

VIII.

Važeći ugovori o zakupu poslovnog prostora za obavljanje zdravstvene djelatnosti zaključeni sa zdravstvenim radnicima zakupcima iz članka 261. Zakona i sa zdravstvenim radnicima koji obavljaju privatnu praksu na osnovi koncesije iz članka 264. Zakona vrijede do završetka postupka preoblikovanja obavljanja privatne prakse u organizacijski oblik ordinacija, sukladno Zakonu.

IX.

Važeći ugovori o zakupu poslovnog prostora za obavljanje zdravstvene djelatnosti izvan mreže javne zdravstvene službe, za obavljanje nezdravstvene djelatnosti ostaju na snazi na vrijeme kako je istima ugovoreno.

X.

Izrazi koji se koriste u ovoj Odluci, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

XI.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom glasniku Krapinsko-zagorske županije“.

**PREDSJEDNICA
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE**
Vlasta Hubicki, dr. vet. med.

Dostaviti:

1. Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb, udruge i mlade
2. Dom zdravlja Krapinsko-zagorske županije
3. Ministarstvo zdravstva,
4. „Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, za objavu
5. Za Zbirku isprava
6. Za prilog Zapisniku
7. Pismohrana.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
Ž U P A N

KLASA: 500-01/19-01/65
URBROJ: 2140/01-02-19-2
Krapina, 24. svibnja 2019.

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

PREDMET: Prijedlog odluke o funkcionalnoj integraciji zdravstvenih ustanova radi organiziranja obavljanja djelatnosti hitne medicine na području Krapinsko-zagorske županije

Na temelju članka 32. Statuta Krapinsko-zagorske županije («Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije» broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13., 26/13.-pročišćeni tekst i 13/18.), **župan Krapinsko - zagorske županije** 24. svibnja 2019. godine **d o n o s i**

Z A K L J U Č A K

- 1) Utvrđuje se Prijedlog odluke o funkcionalnoj integraciji zdravstvenih ustanova radi organiziranja obavljanja djelatnosti hitne medicine na području Krapinsko-zagorske županije
- 2) Prijedlog odluke nalazi se u prilogu i čini sastavni dio ovog Zaključka, te se dostavlja Županijskoj skupštini na razmatranje i usvajanje.
- 3) Za izvjestiteljicu zadužuje se Martina Gregurović Šanjug, pročelnica Upravnog odjela za zdravstvo, socijalnu skrb, udruge i mlade.

Ž U P A N
Željko Kolar

DOSTAVITI:

1. Županijska skupština,
2. za Zbirku isprava,
3. Pismohrana.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb,
udruge i mlade

KLASA: 500-01/19-01/65
URBROJ: 2140/01-09-19-1
Krapina, 8. svibnja 2019.

ŽUPAN
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

PREDMET: Nacrt prijedloga Odluke o funkcionalnoj integraciji zdravstvenih ustanova radi organiziranja obavljanja djelatnosti hitne medicine na području Krapinsko-zagorske županije

PRAVNI TEMELJ: članak 36. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“, broj:100/18)

**NADLEŽNOST ZA
DONOŠENJE:** Županijska skupština

PREDLAGATELJ: Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb, udruge i mlade – Županu
Župan – Županijskoj skupštini

IZVJESTITELJICA: Martina Gregurović Šanjug, pročelnica Upravnog odjela za
zdravstvo, socijalnu skrb, udruge i mlade

OBRAZLOŽENJE:

Člankom 36. stavkom 7. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“, broj 100/18, - u daljnjem tekstu: Zakon) djelatnost hitne medicine, sukladno odluci osnivača, organizira se na temelju sklopljenog ugovora o funkcionalnoj integraciji koji sklapaju zavod za hitnu medicinu jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba, bolnička zdravstvena ustanova koja ima objedinjeni hitni bolnički prijam i dom zdravlja. Obzirom da u sklopu Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice djeluje Hitna internistička ambulanta koja zbrinjava značajan broj hitnih internističkih postupaka, Nacrt prijedloga Odluke predviđa i uključivanje ove ustanove.

Konkretni oblici suradnje i pravila postupanja između uključenih ustanova urediti će se zasebnim aktima.

PROČELNICA

Martina Gregurović Šanjug

Prilog:

1. Prijedlog Odluke o funkcionalnoj integraciji zdravstvenih ustanova radi organiziranja obavljanja djelatnosti hitne medicine na području Krapinsko-zagorske županije

**REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA**

KLASA: 500-01/19-01/65
URBROJ: 2140/01-09-19-
Krapina, __. lipnja 2019.

Na temelju članka 17. Statuta Krapinsko-zagorske županije („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, broj 13/01, 5/06, 14/09, 11/13, 26/13. – pročišćeni tekst i 13/18), a sukladno članku 36. stavku 7. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, („Narodne novine“, broj 100/18), **Županijska skupština Krapinsko-zagorske županije** na 14. sjednici održanoj dana __. lipnja 2019. godine donijela je

ODLUKU
o funkcionalnoj integraciji zdravstvenih ustanova
radi organiziranja obavljanja djelatnosti hitne medicine na području Krapinsko-
zagorske županije

I.

Ovom se Odlukom utvrđuje način funkcionalne integracije zdravstvenih ustanova na području Krapinsko-zagorske županije, a sve u cilju organiziranja djelotvornijeg obavljanja djelatnosti hitne medicine u Krapinsko-zagorskoj županiji.

II.

Funkcionalna integracija iz članka 1. ove Odluke obuhvaća sljedeće zdravstvene ustanove:

1. Zavod za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije
2. Opću bolnicu Zabok i bolnica hrvatskih veterana
3. Dom zdravlja Krapinsko-zagorske županije
4. Specijalnu bolnicu za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice.

III.

Funkcionalna integracija osigurava se suradnjom zdravstvenih ustanova iz članka II. ove Odluke te usklađivanjem i optimiziranjem procesa usmjerenih prema boljoj kvaliteti zdravstvenih usluga u djelatnosti hitne medicine u Krapinsko-zagorskoj županiji i to:

- korištenjem ljudskih resursa ustanove za potrebe druge ustanove iz članka II. ove Odluke,
- funkcionalnim povezivanjem poslovnih prostora ustanova iz članka II. ove Odluke,
- korištenjem medicinsko-tehničke i druge opreme ustanove za potrebe druge ustanove iz članka II. ove Odluke.

Način i oblici funkcionalne integracije iz članka I. ove Odluke uredit će se posebnim ugovorom ustanova iz članka II. ove Odluke.

IV.

Ustanove se obvezuju sklopiti ugovor iz članka III. stavka 2. ove Odluke u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ove Odluke.

V.

Koordinatorom za provedbu funkcionalne integracije iz članka III. ove Odluke određuje se Zavod za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije.

VI.

Zavod za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije osigurava suradnju u pružanju hitne medicine sa susjednim jedinicama područne (regionalne) samouprave.

VII.

Ova Odluka stupa na snagu prvog dana od dana objave u „Službenom glasniku Krapinsko-zagorske županije“.

**PREDSJEDNICA
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE**
Vlasta Hubicki, dr. vet. med.

Dostaviti:

1. Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb, udruge i mlade,
2. Ministarstvo zdravstva, Ksaver 200a, 10000, Zagreb
3. „Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, za objavu,
4. Za Zbirku isprava,
5. Za prilog Zapisniku,
6. Pismohrana.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
Ž U P A N

KLASA: 500-01/19-01/67
URBROJ: 2140/01-02-19-3
Krapina, 24. svibnja 2019.

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

**PREDMET: Prijedlog odluke o izmjenama Odluke o osnivanju
Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije**

Na temelju čl. 32. Statuta Krapinsko-zagorske županije («Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije» broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13., 26/13.–pročišćeni tekst i 13/18.), **župan Krapinsko-zagorske županije** dana 24. svibnja 2019. godine d o n o s i

Z A K L J U Č A K

- 1)** Utvrđuje se Prijedlog odluke o izmjenama Odluke o osnivanju Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko - zagorske županije.
- 2)** Prijedlog odluke nalazi se u prilogu i čini sastavni dio ovog Zaključka, te se upućuje Županijskoj skupštini na razmatranje i usvajanje.
- 3)** Za izvjestiteljicu zadužuje se Martina Gregurović Šanjug, pročelnica Upravnog odjela za zdravstvo, socijalnu skrb, udruge i mlade.

Ž U P A N
Željko Kolar

Dostaviti:

1. Županijska skupština,
2. Za zbirku isprava,
3. Pismohrana.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb,
udruge i mlade

KLASA: 500-01/19-01/67
URBROJ: 2140/01-09-19-2
Krapina, 21. svibnja 2019.

ŽUPAN
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

PREDMET: Nacrt prijedloga Odluke o izmjenama Odluke o osnivanju Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije

PRAVNI TEMELJ: članak 102. Zakona o ustanovama (Narodne novine, broj: 76/93, 29/97, 47/99, 35/08 i članci 142. i 260. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine, broj:100/18)

**NADLEŽNOST ZA
DONOŠENJE:** Županijska skupština

PREDLAGATELJ: Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb, udruge i mlade – Županu
Župan – Županijskoj skupštini

IZVJESTITELJICA: Martina Gregurović Šanjug, pročelnica Upravnog odjela za
zdravstvo, socijalnu skrb, udruge i mlade

OBRAZLOŽENJE:

Člankom 260. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (dalje u tekstu: Zakon) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2019. godine propisano je da su zdravstvene ustanove obvezne uskladiti svoj rad i poslovanje s odredbama Zakona u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu istoga. Nadalje, člankom 142. novog Zakona utvrđene su određene promjene u pogledu obavljanja djelatnosti zavoda za hitnu medicinu jedinica područne (regionalne) samouprave.

Člankom 8. Statuta Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije, Broj: 01-3/11-1 od 4. srpnja 2011. godine i njegove izmjene i dopune, Broj: 01-08-16-1 od 7. lipnja 2016. godine propisano je da o promjeni i proširenju djelatnosti Zavoda odlučuje osnivač.

Člankom 72. stavkom 1. alineja 3. Zakona propisano je da osnivač zdravstvene ustanove donosi akt o osnivanju, koji posebno sadrži djelatnost ustanove. Nadalje, člankom 73. propisano

je da je osnivač zdravstvene ustanove dužan od Ministarstva zatražiti ocjenu sukladnosti akta o osnivanju sa zakonom kojim se uređuje osnivanje i ustrojstvo ustanova i ovim Zakonom. Isti postupak primjenjuju se i u slučaju proširenja ili promjene djelatnosti.

Dana 16. svibnja 2019. godine Upravno vijeće Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije donijelo je Odluku kojom se predlaže osnivaču izmjene članka 3. Odluke o osnivanju Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, broj 22/10).

PROČELNICA

Martina Gregurović Šanjug

Prilozi:

1. Prijedlog odluke o izmjenama Odluke o osnivanju Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko – zagorske županije
2. Odluka Upravnog vijeća Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije, od 16. svibnja 2019. godine
3. Dopis Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije, od 16. svibnja 2019. godine
4. Odluka o osnivanju Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije

**ZAVOD ZA HITNU MEDICINU
KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE
49000 KRAPINA, Dr. Mirka Crkvenca 1**

KLASA: 500-01/19-01/04
URBROJ: 2140-43-01-19-1
Krapina, 16.5.2019.

REPUBLIKA HRVATSKA KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA		
Primijeno:	21-05-2019	
Klasifikacijska oznaka:	Ust. jed.	
500-01/19-01/67	09	
Urudžbeni broj:	Pril.	Vrij.
381-19-1	1	-

**KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb
udruge i mlade
n/p pročelnice Martine Gregurović Šanjug
Magistratska 1, 49 000 KRAPINA**

PREDMET: Prijedlog izmjene Odluke o osnivanju Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije

Poštovana,

Hrvatski sabor donio je novi Zakon o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“ broj 100/18, dalje u tekstu: Zakon) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2019. godine. Člankom 260. Zakona propisano je da su zdravstvene ustanove obvezne uskladiti svoj rad i poslovanje s odredbama tog Zakona u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu istoga.

Zakon člankom 142. predviđa određene promjene u pogledu obavljanja djelatnosti Zavoda za hitnu medicinu jedinica područne (regionalne) samouprave. Ujedno, kada se već mijenja Odluka o osnivanju Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije, prilika je da se sukladno članku 128. stavku 8. Zakona u djelatnost stavi mogućnost da Zavod obavlja nastavu iz područja hitne medicine, odnosno da može biti nastavna baza visokih učilišta zdravstvenog usmjerenja kojom prilikom ima pravo na dodatak svom nazivu – Nastavni zavod za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije.

Člankom 8. Statuta Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije broj: 01-3/11-1 od 4. srpnja 2011. godine i njegove izmjene i dopune broj: 01-08-16-1 od 7. lipnja 2016. godine propisano je da o promjeni i proširenju djelatnosti Zavoda odlučuje osnivač.

Člankom 72. stavkom 1. alineja 3. Zakona propisano je da osnivač zdravstvene ustanove donosi akt o osnivanju, koji posebno sadrži djelatnost ustanove.

Upravno vijeće Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije je na svojoj 23. sjednici održanoj dana 16.5.2019. godine donijelo Odluku o prijedlogu Odluke o izmjeni Odluke o osnivanju Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije s ciljem usklađivanja s odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“ br. 100/18.)

Slijedom iznijetoga predlažemo da se članak 3. Odluke o osnivanju Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije KLASA: 500-01/10-01/79, URBROJ: 2140/01-01-10-4 od 30. rujna 2010. godine, donijeta na 8. sjednici Županijske skupštine Krapinsko-zagorske županije istoga dana, koji glasi:

„Članak 3.

Zavod obavlja slijedeće poslove:

- provodi mjere hitne medicine na području Krapinsko-zagorske županije,
- osigurava suradnju u pružanju hitne medicine sa susjednim jedinicama područne (regionalne) samouprave,
- organizira i osigurava popunjavanje mreže timova na području Krapinsko-zagorske županije,
- osigurava provedbu utvrđenih standarda opreme, vozila te vizualnog identiteta vozila i zdravstvenih radnika,
- provodi standarde hitne medicine za hitni medicinski prijevoz cestom, a standarde za hitni medicinski prijevoz zrakom i vodom provodi u suradnji s Hrvatskim zavodom za hitnu medicinu,
- osigurava provedbu standarda kvalitete rada te predlaže Hrvatskom zavodu za hitnu medicinu mjere potrebne za poboljšanje postojećih standarda kvalitete rada i opremljenosti,
- sudjeluje u planiranju i provedbi obrazovanja zdravstvenih radnika, provodi stručna i znanstvena istraživanja iz područja hitne medicine u suradnji s Hrvatskim zavodom za hitnu medicinu,
- provodi aktivnosti u cilju uspostave informatizacije sustava hitne medicine;
- prikuplja podatke i vodi registre iz područja hitne medicine za Krapinsko-zagorsku županiju te ih prosljeđuje Hrvatskom zavodu za hitnu medicinu;
- planira, organizira i sudjeluje u obrazovanju stanovništva iz područja hitne medicine na svom području,
- surađuje s drugim zdravstvenim ustanovama i zdravstvenim radnicima u provedbi liječenja i dijagnostike bolesti,
- planira i sudjeluje u izradi i provedbi pojedinih projekata zdravstvene zaštite u izvanrednim prilikama u koordinaciji s Hrvatskim zavodom za hitnu medicinu,
- obavlja i druge poslove iz područja hitne medicine za potrebe Krapinsko-zagorske županije.“

izmijeni tako da isti sada glasi:

„Članak 3.

Zavod obavlja sljedeće poslove:

- provodi mjere hitne medicine na području Krapinsko-zagorske županije,
- vodi propisanu dokumentaciju i izvješća koja se dostavljaju Hrvatskom zavodu za hitnu medicinu,
- osigurava suradnju u pružanju hitne medicine sa susjednim jedinicama područne (regionalne) samouprave odnosno Gradom Zagrebom,
- osigurava provođenje standarda operativnih postupaka, protokola rada i algoritama postupanja u djelatnosti hitne medicine,
- organizira i osigurava popunjavanje mreže timova na području Krapinsko-zagorske županije,
- osigurava provedbu utvrđenih standarda opreme, vozila te vizualnog identiteta vozila i zdravstvenih radnika donesenih od strane Hrvatskog zavoda za hitnu medicinu,
- provodi standarde hitne medicine za hitni medicinski prijevoz cestom, a standarde za hitni medicinski prijevoz zrakom i vodom provodi u suradnji s Hrvatskim zavodom za hitnu medicinu,
- popunjava i organizira timove za medicinski prijevoz cestom, zrakom i vodom,

- osigurava provedbu standarda kvalitete rada te predlaže Hrvatskom zavodu za hitnu medicinu mjere potrebne za poboljšanje postojećih standarda kvalitete rada i opremljenosti,
- sudjeluje u planiranju i provedbi obrazovanja zdravstvenih radnika,
- provodi stručna i znanstvena istraživanja iz područja hitne medicine u suradnji s Hrvatskim zavodom za hitnu medicinu,
- provodi edukaciju iz prve pomoći,
- prikuplja podatke i vodi registre iz područja hitne medicine za Krapinsko-zagorsku županiju te ih prosljeđuje Hrvatskom zavodu za hitnu medicinu,
- sukladno odluci osnivača može obavljati djelatnost sanitetskog prijevoza,
- planira, organizira i sudjeluje u obrazovanju stanovništva iz područja hitne medicine na svom području,
- surađuje s drugim zdravstvenim ustanovama i zdravstvenim radnicima u provedbi liječenja i dijagnostike bolesti,
- planira i sudjeluje u izradi i provedbi pojedinih projekata zdravstvene zaštite u koordinaciji s Hrvatskim zavodom za hitnu medicinu,
- osigurava hitnu medicinsku skrb na javnim priredbama i drugim oblicima okupljanja,
- obavlja i druge poslove iz područja hitne medicine za potrebe Krapinsko-zagorske županije i na zahtjev Hrvatskog zavoda za hitnu medicinu,
- surađuje u izvanrednim prilikama sa svim žurnim službama i službama za spašavanje na području Krapinsko-zagorske županije,
- surađuje s Ministarstvom unutarnjih poslova i Ministarstvom obrane u obavljanju djelatnosti hitne medicine,
- obavlja nastavu iz područja hitne medicine, odnosno može biti nastavna baza visokih učilišta zdravstvenog usmjerenja kojom prilikom ima pravo na dodatak svom nazivu – Nastavni zavod za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije“

Slijedom navedenoga, molimo Vas da Županijska skupština Krapinsko-zagorske županije donese Odluku o izmjeni Odluke o osnivanju Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije kako je predloženo.

S poštovanjem,

RAVNATELJ

Krešimir Božić, dipl. iur.

PRILOG: Odluka Upravnog vijeća Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije od 16.5.2019. godine.

**ZAVOD ZA HITNU MEDICINU
KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE
49000 KRAPINA, Dr. Mirka Crkvenca 1
UPRAVNO VIJEĆE**

KLASA: 003-01/19-01/12
URBROJ: 2140-43-05-19-3
Krapina, 16.5.2019.

Na temelju članka 20. Statuta Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije, broj 01-3/11-1 od 04. srpnja 2011. godine i broj: 01-08-16-1 od 7.6.2016. godine (dalje u tekstu: Statut), Upravno vijeće Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije, na 23. sjednici održanoj dana 16.5.2019. godine, donijelo je

ODLUKU

**o prijedlogu Odluke o izmjeni Odluke o osnivanju Zavoda za hitnu medicinu
Krapinsko-zagorske županije s ciljem usklađivanja s odredbama Zakona o zdravstvenoj
zaštiti („Narodne novine“ br. 100/18.)**

I.

Odredbom članka 260. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“ br. 100/18.), koji je na snazi od dana 01. siječnja 2019. godine, propisano je da su zdravstvene ustanove obvezne uskladiti svoj rad i poslovanje s odredbama navedenog Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu.

II.

S ciljem usklađivanja djelatnosti Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije s odredbom članka 142. te odredbom članka 128. stavka 8. Zakona o zdravstvenoj zaštiti predlažemo da se članak 3. Odluke o osnivanju Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije KLASA: 500-01/10-01/79, URBROJ: 2140/01-01-10-4 od 30. rujna 2010. godine, donijeta na 8. sjednici Županijske skupštine Krapinsko-zagorske županije istoga dana, koji glasi:

„Članak 3.

Zavod obavlja slijedeće poslove:

- provodi mjere hitne medicine na području Krapinsko-zagorske županije,
- osigurava suradnju u pružanju hitne medicine sa susjednim jedinicama područne (regionalne) samouprave,
- organizira i osigurava popunjavanje mreže timova na području Krapinsko-zagorske županije,
- osigurava provedbu utvrđenih standarda opreme, vozila te vizualnog identiteta vozila i zdravstvenih radnika,
- provodi standarde hitne medicine za hitni medicinski prijevoz cestom, a standarde za hitni medicinski prijevoz zrakom i vodom provodi u suradnji s Hrvatskim zavodom za hitnu medicinu,

- osigurava provedbu standarda kvalitete rada te predlaže Hrvatskom zavodu za hitnu medicinu mjere potrebne za poboljšanje postojećih standarda kvalitete rada i opremljenosti,
- sudjeluje u planiranju i provedbi obrazovanja zdravstvenih radnika, provodi stručna i znanstvena istraživanja iz područja hitne medicine u suradnji s Hrvatskim zavodom za hitnu medicinu,
- provodi aktivnosti u cilju uspostave informatizacije sustava hitne medicine;
- prikuplja podatke i vodi registre iz područja hitne medicine za Krapinsko-zagorsku županiju te ih prosljeđuje Hrvatskom zavodu za hitnu medicinu;
- planira, organizira i sudjeluje u obrazovanju stanovništva iz područja hitne medicine na svom području,
- surađuje s drugim zdravstvenim ustanovama i zdravstvenim radnicima u provedbi liječenja i dijagnostike bolesti,
- planira i sudjeluje u izradi i provedbi pojedinih projekata zdravstvene zaštite u izvanrednim prilikama u koordinaciji s Hrvatskim zavodom za hitnu medicinu,
- obavlja i druge poslove iz područja hitne medicine za potrebe Krapinsko-zagorske županije.“

izmijeni tako da isti sada glasi:

„Članak 3.

Zavod obavlja sljedeće poslove:

- provodi mjere hitne medicine na području Krapinsko-zagorske županije,
- vodi propisanu dokumentaciju i izvješća koja se dostavljaju Hrvatskom zavodu za hitnu medicinu,
- osigurava suradnju u pružanju hitne medicine sa susjednim jedinicama područne (regionalne) samouprave odnosno Gradom Zagrebom,
- osigurava provođenje standarda operativnih postupaka, protokola rada i algoritama postupanja u djelatnosti hitne medicine,
- organizira i osigurava popunjavanje mreže timova na području Krapinsko-zagorske županije,
- osigurava provedbu utvrđenih standarda opreme, vozila te vizualnog identiteta vozila i zdravstvenih radnika donesenih od strane Hrvatskog zavoda za hitnu medicinu,
- provodi standarde hitne medicine za hitni medicinski prijevoz cestom, a standarde za hitni medicinski prijevoz zrakom i vodom provodi u suradnji s Hrvatskim zavodom za hitnu medicinu,
- popunjava i organizira timove za medicinski prijevoz cestom, zrakom i vodom,
- osigurava provedbu standarda kvalitete rada te predlaže Hrvatskom zavodu za hitnu medicinu mjere potrebne za poboljšanje postojećih standarda kvalitete rada i opremljenosti,
- sudjeluje u planiranju i provedbi obrazovanja zdravstvenih radnika,
- provodi stručna i znanstvena istraživanja iz područja hitne medicine u suradnji s Hrvatskim zavodom za hitnu medicinu,
- provodi edukaciju iz prve pomoći,
- prikuplja podatke i vodi registre iz područja hitne medicine za Krapinsko-zagorsku županiju te ih prosljeđuje Hrvatskom zavodu za hitnu medicinu,
- sukladno odluci osnivača može obavljati djelatnost sanitetskog prijevoza,
- planira, organizira i sudjeluje u obrazovanju stanovništva iz područja hitne medicine na svom području,

- surađuje s drugim zdravstvenim ustanovama i zdravstvenim radnicima u provedbi liječenja i dijagnostike bolesti,
- planira i sudjeluje u izradi i provedbi pojedinih projekata zdravstvene zaštite u koordinaciji s Hrvatskim zavodom za hitnu medicinu,
- osigurava hitnu medicinsku skrb na javnim priredbama i drugim oblicima okupljanja,
- obavlja i druge poslove iz područja hitne medicine za potrebe Krapinsko-zagorske županije i na zahtjev Hrvatskog zavoda za hitnu medicinu,
- surađuje u izvanrednim prilikama sa svim žurnim službama i službama za spašavanje na području Krapinsko-zagorske županije,
- surađuje s Ministarstvom unutarnjih poslova i Ministarstvom obrane u obavljanju djelatnosti hitne medicine.
- obavlja nastavu iz područja hitne medicine, odnosno može biti nastavna baza visokih učilišta zdravstvenog usmjerenja kojom prilikom ima pravo na dodatak svom nazivu – Nastavni zavod za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije. “

IV.

Ova Odluka stupa na snagu s danom donošenja te se dostavlja Županijskoj skupštini Krapinsko-zagorske županije.

**PREDSJEDNIK
UPRavnOG VIJEĆA**

Željko Presečki, dipl. ing. sig.

Presecki

DOSTAVITI:

1. Županijska skupština Krapinsko-zagorske županije, Magistratska 1, 49000 Krapina, n/p predsjednice,
2. KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA, Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb udruge i mlade, n/p pročelnice, Magistratska 1, 49 000 KRAPINA,
3. Pismohrana, ovdje.

KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA AKTI ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE

Na temelju članka 12. stavka 3. Zakona o ustanovama (Narodne novine br. 76/93., 29/97.-ispr., 47/99.-ispr. i 35/08.), članka 210. stavka 1. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine br. 150/08. i 71/10.) i članka 17. Statuta Krapinsko-zagorske županije («Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije», br. 13/01., 5/06., 11/06.-pročišćeni tekst i 14/09.), Županijska skupština Krapinsko-zagorske županije na 8. sjednici održanoj dana 30. rujna 2010. godine donijela je

ODLUKU

O OSNIVANJU ZAVODA ZA HITNU MEDICINU KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE

I. NAZIV I SJEDIŠTE ZAVODA

Članak 1.

Ovom Odlukom osniva se Zavod za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije (u daljnjem tekstu: Zavod za hitnu medicinu).

Osnivač Zavoda za hitnu medicinu je Krapinsko-zagorska županija, Krapina, Magistratska 1 (u daljnjem tekstu: osnivač).

Članak 2.

Zdravstvena ustanova iz članka 1. ove Odluke poslovat će pod nazivom Zavod za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije, sa sjedištem u Krapini, Dr. Mirka Crkvenca 1.

II. DJELATNOST ZAVODA

Članak 3.

Zavod za hitnu medicinu obavlja slijedeće poslove:

- provodi mjere hitne medicine na području Krapinsko-zagorske županije;
- osigurava suradnju u pružanju hitne medicine sa susjednim jedinicama područne (regionalne) samouprave;
- organizira i osigurava popunjavanje mreže timova na području Krapinsko-zagorske županije;
- osigurava provedbu utvrđenih standarda opreme, vozila te vizualnog identiteta vozila i zdravstvenih radnika;
- provodi standarde hitne medicine za hitni medicinski prijevoz cestom, a standarde za hitni medicinski prijevoz zrakom i vodom provodi u suradnji s Hrvatskim zavodom za hitnu medicinu;
- osigurava provedbu standarda kvalitete rada te predlaže Hrvatskom zavodu za hitnu medicinu mjere potrebne za poboljšanje postojećih standarda kvalitete rada i opremljenosti;
- sudjeluje u planiranju i provedbi obrazovanja zdravstvenih radnika, provodi stručna i znanstvena istraživanja iz područja hitne medicine u suradnji s Hrvatskim zavodom za hitnu medicinu;
- provodi aktivnosti u cilju uspostave informatizacije sustava hitne medicine;
- prikuplja podatke i vodi registre iz područja hitne medicine za Krapinsko-zagorsku županiju te ih prosljeđuje Hrvatskom zavodu za hitnu medicinu;
- planira, organizira, i sudjeluje u obrazovanju sta-

novništva iz područja hitne medicine na svom području;

- surađuje s drugim zdravstvenim ustanovama i zdravstvenim radnicima u provedbi liječenja i dijagnostike bolesti;

- planira i sudjeluje u izradi i provedbi pojedinih projekata zdravstvene zaštite u izvanrednim prilikama u koordinaciji s Hrvatskim zavodom za hitnu medicinu;
- obavlja i druge poslove iz područja hitne medicine za potrebe Krapinsko-zagorske županije.

Članak 4.

O promjeni i proširenju djelatnosti Zavoda za hitnu medicinu odlučuje osnivač.

III. TIJELA ZAVODA

Članak 5.

Tijela Zavoda za hitnu medicinu jesu:

- Upravno vijeće;
- Ravnatelj;
- Stručno vijeće;
- Stručni kolegij;
- Etičko povjerenstvo;
- Povjerenstvo za lijekove;
- Povjerenstvo za kvalitetu.

Članak 6.

Upravno vijeće upravlja Zavodom za hitnu medicinu.

Upravno vijeće ima pet članova i čine ga predstavnici imenovani sukladno odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Osnivač imenuje predsjednika i dva člana Upravnog vijeća.

Jednog člana Upravnog vijeća imenuje Radničko vijeće Zavoda za hitnu medicinu, a jednog člana Stručno vijeće Zavoda za hitnu medicinu iz redova radnika Zavoda za hitnu medicinu s visokom stručnom spremom.

Članovi Upravnog vijeća moraju imati visoku stručnu spremu osim člana Upravnog vijeća kojeg imenuje Radničko vijeće Zavoda za hitnu medicinu.

Mandat članova Upravnog vijeća Zavoda za hitnu medicinu traje četiri godine.

Članak 7.

Upravno vijeće Zavoda za hitnu medicinu obavlja slijedeće poslove:

- donosi Statut uz suglasnost osnivača;
- donosi druge opće akte;
- donosi program rada i razvoja;
- nadzire izvršenje programa rada i razvoja Zavoda za hitnu medicinu;
- donosi financijski plan i završni račun;
- analizira financijsko poslovanje Zavoda za hitnu medicinu najmanje jedanput mjesečno;
- u slučaju gubitka u poslovanju Zavoda za hitnu medicinu bez odgađanja obavještava osnivača;
- predlaže osnivaču promjenu ili proširenje djelatnosti;
- donosi odluke u drugom stupnju u predmetima u kojim se odlučuje o pojedinim pravima radnika;
- raspravlja i odlučuje o izvješćima ravnatelja najmanje svaka tri mjeseca;

- obavlja i druge Statutom propisane poslove.

Članak 8.

Ravnatelj organizira i vodi poslovanje, predstavlja i zastupa Zavod za hitnu medicinu i odgovoran je za zakonitost rada.

Ravnatelja Zavoda za hitnu medicinu imenuje i razrješuje Upravno vijeće.

Ravnatelj se imenuje na temelju javnog natječaja.

Mandat ravnatelja traje četiri godine. Po isteku mandata ista osoba može, na temelju natječaja ponovno biti imenovana za ravnatelja.

Uvjete koje mora ispunjavati ravnatelj Zavoda za hitnu medicinu, način njegova izbora te poslovi i ovlasti ravnatelja pobliže se uređuju Statutom Zavoda za hitnu medicinu.

Članak 9.

Stručno vijeće Zavoda za hitnu medicinu je savjetodavno tijelo ravnatelja.

Članove Stručnog vijeća imenuje ravnatelj.

Stručno vijeće Zavoda za hitnu medicinu obavlja slijedeće poslove:

- raspravlja i odlučuje o pitanjima iz područja stručnog rada Zavoda za hitnu medicinu;
- predlaže stručna rješenja u sklopu djelatnosti Zavoda za hitnu medicinu;
- predlaže stručne temelje za program rada i razvoja Zavoda za hitnu medicinu;
- predlaže mjere za unapređenje kvalitete rada Zavoda za hitnu medicinu;
- daje Upravnom vijeću i ravnatelju mišljenja i prijedloge glede organizacije rada i uvjeta za razvoj zdravstvene djelatnosti;
- predlaže ravnatelju i Upravnom vijeću usklađenje stručnog rada Zavoda za hitnu medicinu s financijskim mogućnostima;
- predlaže specijalističko usavršavanje zdravstvenih radnika te stručno usavršavanje iz područja uže specijalnosti zdravstvenih radnika za potrebe Zavoda za hitnu medicinu;
- predlaže Upravnom vijeću obavljanje poslova zdravstvenih radnika izvan punoga radnog vremena u slučajevima od posebnog interesa za građane i rad Zavoda za hitnu medicinu;
- skrbi o provedbi unutarnjeg nadzora nad stručnim radom zdravstvenih radnika Zavoda za hitnu medicinu;
- obavlja i druge poslove propisane Statutom.

Članak 10.

Stručni kolegij jest tijelo koje u svakoj djelatnosti Zavoda za hitnu medicinu razmatra pitanja iz područja stručnog rada te djelatnosti.

Sastav i način rada Stručnog kolegija uređuje se Statutom Zavoda za hitnu medicinu.

Članak 11.

Etičko povjerenstvo Zavoda za hitnu medicinu jest tijelo koje osigurava obavljanje djelatnosti Zavoda za hitnu medicinu na načelima medicinske etike i deontologije.

Etičko povjerenstvo imenuje Upravno vijeće Za-

voda za hitnu medicinu sukladno odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Broj članova i sastav Etičkog povjerenstva uređuje se Statutom Zavoda za hitnu medicinu.

Etičko povjerenstvo Zavoda za hitnu medicinu obavlja slijedeće poslove:

- prati primjenu etičkih i deontoloških načela zdravstvene struke u obavljanju djelatnosti Zavoda za hitnu medicinu;
- odobrava znanstvena istraživanja u Zavodu za hitnu medicinu;
- nadzire uzimanje dijelova ljudskog tijela nakon obdukcije u medicinske i znanstveno-nastavne svrhe;
- rješava i druga etička pitanja u obavljanju djelatnosti zdravstvene ustanove.

Članak 12.

Povjerenstvo za lijekove Zavoda za hitnu medicinu jest tijelo koje osigurava provedbu svih aktivnosti vezanih uz primjenu lijekova i medicinskih proizvoda u Zavodu za hitnu medicinu.

Povjerenstvo za lijekove imenuje Upravno vijeće Zavoda za hitnu medicinu sukladno odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Povjerenstvo za lijekove obavlja slijedeće poslove:

- nadzire ispitivanje lijekova i medicinskih proizvoda u Zavodu za hitnu medicinu;
- dostavlja Upravnom vijeću i ravnatelju Zavoda za hitnu medicinu tromjesečno financijsko izvješće o kliničkim ispitivanjima lijekova koja se provode u Zavodu za hitnu medicinu;
- koordinira aktivnosti vezano uz prijave nuspojava lijekova i medicinskih proizvoda nadležnom tijelu;
- procjenjuje opravdanost korištenja lijekova posebnih listi lijekova Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje te odobrava primjenu lijekova s posebne liste lijekova na prijedlog doktora medicine;
- prati potrošnju lijekova i medicinskih proizvoda te predlaže mjere za racionalnu uporabu lijekova i medicinskih proizvoda u Zavodu za hitnu medicinu.

Članak 13.

Povjerenstvo za kvalitetu Zavoda za hitnu medicinu jest tijelo koje osigurava kontrolu kvalitete zdravstvene zaštite te osigurava provođenje propisa s područja kvalitete zdravstvene zaštite.

Povjerenstvo za kvalitetu imenuje Upravno vijeće Zavoda za hitnu medicinu sukladno odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Sastav i broj članova Povjerenstva za kvalitetu uređuje se Statutom Zavoda za hitnu medicinu.

Povjerenstvo za kvalitetu Zavoda za hitnu medicinu obavlja slijedeće poslove:

- vodi registar Zavoda za hitnu medicinu o umrlim pacijentima;
- vodi registar Zavoda za hitnu medicinu o neželjenim ishodima liječenja sukladno općima aktima Agencije za kvalitetu i akreditaciju u zdravstvu;
- provodi kontrolu kvalitete medicinske dokumentacije Zavoda za hitnu medicinu.

Članak 14.

Zavod za hitnu medicinu osniva i druga tijela sukladno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, Statutu i drugim općima aktima.

IV. IMOVINA ZAVODA I ODGOVORNOST ZA NJEGOVE OBVEZE

Članak 15.

Sredstva za potrebe osnivanja i početak rada Zavoda za hitnu medicinu u iznosu od 5.000,00 kuna (slovima: pettisuća kuna) osigurava osnivač.

Prostor i oprema za obavljanje djelatnosti Zavoda za hitnu medicinu osiguravaju se iz sredstava osnivača i iz drugih izvora.

Članak 16.

Imovinu Zavoda za hitnu medicinu čine sredstva za rad pribavljena od osnivača, sredstva stečena pružanjem usluga i prodajom proizvoda ili koja su pribavljena iz drugih izvora.

Članak 17.

Sredstva za rad Zavod za hitnu medicinu ostvaruje obavljanjem svoje djelatnosti i iz drugih izvora temeljem važećih propisa.

Članak 18.

Ako u obavljanju svoje djelatnosti Zavod za hitnu medicinu ostvari dobit, ta se dobit može upotrijebiti isključivo za obavljanje i razvoj djelatnosti Zavoda za hitnu medicinu.

O upotrebi dobiti iz stavka 1. ovoga članka odlučuje Upravno vijeće Zavoda za hitnu medicinu.

Članak 19.

Zavod za hitnu medicinu posluje samostalno i obavlja svoju djelatnost na način utvrđen Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, Statutom, ovom Odlukom i drugim općima aktima te pravilima struke.

Zavod za hitnu medicinu ne može bez suglasnosti osnivača steći, otuđiti ili opteretiti nekretninu.

Zavod za hitnu medicinu ne može bez suglasnosti osnivača steći, otuđiti ili opteretiti drugu imovinu ili sklopiti drugi pravni posao, ako vrijednost druge imovine ili drugog pravnog posla prelazi iznos od 500.000,00 kuna (slovima: petstotisućakuna) bez PDV-a.

Članak 20.

Zavod za hitnu medicinu odgovara za obveze cijelom svojom imovinom.

Osnivač Zavoda za hitnu medicinu solidarno i neograničeno odgovara za obveze Zavoda za hitnu medicinu.

V. OPĆI AKTI ZAVODA

Članak 21.

Zavod za hitnu medicinu ima Statut.

Zavod za hitnu medicinu ima i druge opće akte sukladno pozitivnim zakonskim propisima, ovoj Odluci i Statutu Zavoda za hitnu medicinu.

Članak 22.

Prava i obveze Zavoda za hitnu medicinu u svezi s obavljanjem propisane djelatnosti koja nisu propisana ovom odlukom uređuju se Statutom Zavoda za hitnu medicinu.

VI. JAVNOST RADA ZAVODA

Članak 23.

Rad Zavoda za hitnu medicinu je javan.

O javnosti rada Zavoda za hitnu medicinu skrbi ravnatelj.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 24.

Predsjednika i dva člana Upravnog vijeća Zavoda za hitnu medicinu osnivač će imenovati nakon što nadležno ministarstvo donese rješenje o ocjeni sukladnosti ove Odluke o osnivanju Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije s pozitivnim zakonskim propisima.

Članak 25.

Upravno vijeće Zavoda za hitnu medicinu dužno je donijeti Statut Zavoda za hitnu medicinu u roku 60 dana od imenovanja.

Članak 26.

Osnivač će posebnim rješenjem imenovati privremenog ravnatelja Zavoda za hitnu medicinu.

Privremeni ravnatelj Zavoda za hitnu medicinu će u skladu s pozitivnim zakonskim propisima i ovom Odlukom obaviti sve pripremne radnje za početak rada Zavoda za hitnu medicinu te podnijeti prijavu za upis Zavoda za hitnu medicinu u sudski registar.

Članak 27.

Upisom u sudski registar Zavod za hitnu medicinu stječe svojstvo pravne osobe.

Zavod za hitnu medicinu ne može započeti s radom dok ministar nadležan za zdravstvo rješenjem ne utvrdi da su ispunjeni uvjeti za početak rada glede prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme.

Članak 28.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u «Službenom glasniku Krapinsko-zagorske županije».

KLASA: 500-01/10-01/79

URBROJ: 2140/01-01-10-4

Krapina, 30. rujna 2010.

PREDSJEDNIK ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE

Višeslav Čuk, dr. med, v.r.

Na temelju članka 111. st. 2. Zakona o proračunu (Narodne novine» br. 87/08.) i članka 17. Statuta Krapinsko - zagorske županije („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“ broj 13/01., 5/06., 11/06. - pročišćeni tekst i 14/09.), Županijska skupština Krapinsko - zagorske županije na 8. sjednici održanoj dana 30. rujna 2010. godine donijela je

O D L U K U

O DAVANJU SUGLASNOSTI NA POLUGODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU FINACIJSKOG PLANA ŽUPANIJSKE UPRAVE ZA CESTE KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE ZA 2010. GODINU

G O D I N U

I.

Daje se suglasnost na Polugodišnji izvještaj o izvršenju Finacijskog plana Županijske uprave za ceste Krapinsko-zagorske županije za 2010. godinu, KLASA: 340-09/10-09/08 URBROJ: 2140-12-10-01-1 od 15. rujna 2010. godine.

**REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA**

KLASA: 500-01/19-01/67
URBROJ: 2140/01-09-19-
Krapina, __. lipanj 2019.

Na temelju članka 12. stavka 3. Zakona o ustanovama („Narodne novine“, broj: 76/93., 29/97., 47/99., 35/08.), članka 142. i 260. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“, broj: 100/18.) i članka 17. Statuta Krapinsko-zagorske županije („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13., 26/13. – pročišćeni tekst i 13/18.), **Županijska skupština Krapinsko-zagorske županije** na 14. sjednici održanoj dana __ lipnja 2019. godine donijela je

ODLUKU
o izmjenama Odluke o osnivanju Zavoda za hitnu medicinu
Krapinsko – zagorske županije

I.

U Odluci o osnivanju Zavoda za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, broj 22/10) članak 3. mijenja se i glasi:

„Zavod obavlja sljedeće poslove:

- provodi mjere hitne medicine na području Krapinsko-zagorske županije,
- vodi propisanu dokumentaciju i izvješća koja se dostavljaju Hrvatskom zavodu za hitnu medicinu,
- osigurava suradnju u pružanju hitne medicine sa susjednim jedinicama područne (regionalne) samouprave odnosno Gradom Zagrebom,
- osigurava provođenje standarda operativnih postupaka, protokola rada i algoritama postupanja u djelatnosti hitne medicine,
- organizira i osigurava popunjavanje mreže timova na području Krapinsko-zagorske županije,
- osigurava provedbu utvrđenih standarda opreme, vozila te vizualnog identiteta vozila i zdravstvenih radnika donesenih od strane Hrvatskog zavoda za hitnu medicinu,
- provodi standarde hitne medicine za hitni medicinski prijevoz cestom, a standarde za hitni medicinski prijevoz zrakom i vodom provodi u suradnji s Hrvatskim zavodom za hitnu medicinu,
- popunjava i organizira timove za medicinski prijevoz cestom, zrakom i vodom,

- osigurava provedbu standarda kvalitete rada te predlaže Hrvatskom zavodu za hitnu medicinu mjere potrebne za poboljšanje postojećih standarda kvalitete rada i opremljenosti,
- sudjeluje u planiranju i provedbi obrazovanja zdravstvenih radnika,
- provodi stručna i znanstvena istraživanja iz područja hitne medicine u suradnji s Hrvatskim zavodom za hitnu medicinu,
- provodi edukaciju iz prve pomoći,
- prikuplja podatke i vodi registre iz područja hitne medicine za Krapinsko-zagorsku županiju te ih prosljeđuje Hrvatskom zavodu za hitnu medicinu,
- sukladno odluci osnivača može obavljati djelatnost sanitetskog prijevoza,
- planira, organizira i sudjeluje u obrazovanju stanovništva iz područja hitne medicine na svom području,
- surađuje s drugim zdravstvenim ustanovama i zdravstvenim radnicima u provedbi liječenja i dijagnostike bolesti,
- planira i sudjeluje u izradi i provedbi pojedinih projekata zdravstvene zaštite u koordinaciji s Hrvatskim zavodom za hitnu medicinu,
- osigurava hitnu medicinsku skrb na javnim priredbama i drugim oblicima okupljanja,
- obavlja i druge poslove iz područja hitne medicine za potrebe Krapinsko-zagorske županije i na zahtjev Hrvatskog zavoda za hitnu medicinu,
- surađuje u izvanrednim prilikama sa svim žurnim službama i službama za spašavanje na području Krapinsko-zagorske županije,
- surađuje s Ministarstvom unutarnjih poslova i Ministarstvom obrane u obavljanju djelatnosti hitne medicine.
- obavlja nastavu iz područja hitne medicine, odnosno može biti nastavna baza visokih učilišta zdravstvenog usmjerenja kojom prilikom ima pravo na dodatak svom nazivu – Nastavni zavod za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije. “

II.

Ova Odluka stupa na snagu prvog dana od dana objave u „Službenom glasniku Krapinsko-zagorske županije“.

**PREDSJEDNICA
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE**
Vlasta Hubicki, dr. vet. med.

Dostaviti:

1. Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb, udruge i mlade,
2. Zavod za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije,
3. Trgovački sud u Zagrebu,
4. Ministarstvo zdravstva,
5. „Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, za objavu,
6. Za Zbirku isprava,
7. Za prilog Zapisniku,
8. Pismohrana.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
Ž U P A N

KLASA: 015-09/19-01/01
URBROJ: 2140/01-02-19-3
Krapina, 15. svibnja 2019.

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

**PREDMET: Pozitivno mišljenje na promjenu statusa
Općine Marija Bistrica u status grada**

Na temelju čl. 32. Statuta Krapinsko-zagorske županije («Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije» broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13., 26/13.–pročišćeni tekst i 13/18)), **župan Krapinsko-zagorske županije** dana 15. svibnja 2019. godine **d o n o s i**

Z A K L J U Č A K

- 1) Utvrđuje se Prijedlog zaključka o davanju pozitivnog mišljenja na promjenu statusa Općine Marija Bistrica u status grada.
- 2) Prijedlog zaključka nalazi se u prilogu i čini sastavni dio ovog Zaključka, te se upućuje Županijskoj skupštini na razmatranje i usvajanje.

Ž U P A N
Željko Kolar

DOSTAVITI:

1. Županijska skupština,
2. Za Zbirku isprava,
3. Pismohrana.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za poslove Županijske skupštine
KLASA: 015-09/19-01/01
URBROJ: 2140/01-05-19-2
Krapina, 14. svibnja 2019.

Ž U P A N
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

**PREDMET: Pozitivno mišljenje na promjenu statusa
Općine Marija Bistrica u status grada**

Općina Marija Bistrica, dopisom općinskog načelnika KLASA: 015-09/18-01/1, URBROJ: 2113/02-01-19-3 od 15. travnja 2019. godine, obratila se predsjednici Županijske skupštine i županu zamolbom da Županijska skupština podrži promjenu statusa Općine Marija Bistrica u status grada.

Uz zamolbu je priložena Odluka o pokretanju postupka za promjenu statusa Općine Marija Bistrica u status Grada Marija Bistrica, koju je odnijelo Općinsko vijeće Općine Marija Bistrica na 15. sjednici održanoj 29. studenog 2018. godine i Studija opravdanosti zahtjeva za izmjenu statusa općine u status grada, koju je izradio Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb.

Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 36/09, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12 i 123/17) u članku 5. propisuje da je grad jedinica lokalne samouprave u kojoj je sjedište županije te svako mjesto koje ima više od 10.000 stanovnika, a predstavlja urbanu, povijesnu, prirodnu, gospodarsku i društvenu cjelinu. U sastav grada kao jedinice lokalne samouprave mogu biti uključena i prigradska naselja koja s gradskim naseljem čine gospodarsku i društvenu cjelinu te su s njim povezana dnevnim migracijskim kretanjima i svakodnevnim potrebama stanovništva od lokalnog značenja. Iznimno, gdje za to postoje posebni razlozi (povijesni, gospodarski, geoprometni), gradom se može utvrditi i mjesto koje ne zadovoljava uvjete iz prethodnog stavka.

Iako u postupku promjene statusa općine u status grada nije propisana obveza sudjelovanja županijske skupštine, nema zakonske zapreke da se po predmetnoj zamolbi Općine Marija Bistrica pozitivno očituje Županijska skupština.

Slijedom navedenog predlaže se županu da utvrdi Prijedlog zaključka o davanju pozitivnog mišljenja na promjenu statusa Općine Marija Bistrica u status grada, sukladno Odluci Općinskog vijeća Općine Marija Bistrica, te isti uputi na donošenje Županijskoj skupštini.

PROČELNICA
Ljiljana Malogorski

Prilog:

- Dopis Općine Marija Bistrica
- Odluka Općinskog vijeća Općine Marija Bistrica,
- Studija opravdanosti zahtjeva za izmjenu statusa općine u status grada,
- Prijedlog zaključka župana,
- Nacrt prijedloga zaključka Županijske skupštine.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
OPĆINA MARIJA BISTRICA

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA

Primljeno: 18-04-2019		
Klasifikacijska oznaka:	Ust. jed.	
015-09/18-01/01	01	
Urudžbeni broj:	Pril.	Vrij.
2113/02-01-18-1		

KLASA: 015-09/18-01/1
URBROJ: 2113/02-01-19-3
Marija Bistrica, 15. travnja 2019. godine

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA
KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE
n/r predsjednica Vlasta Hubicki, dr.med.vet.
Magistratska 1
49000 KRAPINA

PREDMET: Pozitivno mišljenje na promjenu statusa općine Marija Bistrica u status grada Marija Bistrica
- traži se

Poštovani,

Općinsko vijeće Općine Marija Bistrica na 15. sjednici održanoj 29. studenoga 2018. godine donijelo je Odluku o pokretanju postupka za promjenu statusa općine Marija Bistrica u status grada Marija Bistrica (Službeni glasnik Općine Marija Bistrica, br. 10/18).

Studija opravdanosti zahtjeva za izmjenu statusa općine u status grada urednice Anite Bušljeta Tonković, koja je ispred Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar iz Zagreba vodila projekt i u suradnji sa znanstvenim djelatnicima i stručnjacima iz područja povijesti, financija, gospodarstva i lokalne samouprave izradila predmetnu Studiju, opravdava promjenu statusa općine Marija Bistrica u grad Marija Bistrica. U Studiji su argumentirano, pregledno i s preglednim statističkim podacima analizirani povijesni, pravni, prometni, gospodarski, financijski i ustrojstveno-upravni razlozi za dobivanje statusa grada Marija Bistrica. Zaključno, u Studiji je utvrđeno da ne postoje ustavne niti zakonske prepreke da se izmjenama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj koje bi usvojio Hrvatski sabor status općine Marija Bistrica, a time i njezin naziv, promijeni u grad Marija Bistrica. Promjena statusa neće posljedično dovesti do financijskog opterećenja kao niti do poteškoća u radu tijela jedinice lokalne samouprave dok će Marija Bistrica konačno dobiti status koji je odavno zaslužila te koji će povoljno utjecati na njen razvoj kako turističkog mjesta A kategorije tako i centra vjerskih, kulturnih i novih gospodarskih vrijednosti.

Premda su Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine", broj 86/08, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15) u članku 30. propisane situacije u kojima je potrebno očitovanje županijske skupštine (područne promjene, no ne i statusne), mišljenja smo da bi nam pozitivno mišljenje Županijske skupštine Krapinsko-zagorske županije dodatno pomoglo u postupku dobivanja statusa grada Marija Bistrica.

Slijedom navedenog molimo da žurno uvrstite predmetnu točku u dnevni red sljedeće sjednice Županijske skupštine Krapinsko-zagorske županije i donesete Zaključak o davanju pozitivnog mišljenja na promjenu statusa općine Marija Bistrica u status grada Marija Bistrica.

S poštovanjem,

Načelnik
Općine Marija Bistrica
Josip Milički, ing.

U prilogu:

- Studija opravdanosti zahtjeva za izmjenu statusa općine u status grada, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar
- Odluka o pokretanju postupka za promjenu statusa općine Marija Bistrica u status grada Marija Bistrica (Službeni glasnik Općine Marija Bistrica br. 10/18)

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
OPĆINA MARIJA BISTRICA
OPĆINSKO VIJEĆE

KLASA: 015-09/18-01/1

URBROJ: 2113/02-03-18-2

Marija Bistrica, 29. studenog 2018.

Na temelju članka 5. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine", broj 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15 i 123/17) i članka 30. stavka 1. podstavka 22. Statuta Općine Marija Bistrica ("Službeni glasnik Općine Marija Bistrica", broj 2/18) Općinsko vijeće Općine Marija Bistrica na 15. sjednici održanoj 29. studenog 2018. godine, donijelo je

**ODLUKU O POKRETANJU POSTUPKA ZA PROMJENU STATUSA OPĆINE MARIJA BISTRICA
U STATUS GRADA MARIJA BISTRICA**

Članak 1.

Pokreće se postupak za promjenu statusa općine Marija Bistrica u status grada Marija Bistrica.

Članak 2.

Promjena statusa općine Marija Bistrica u status grada Marija Bistrica pokreće se iz povijesnih, gospodarskih i geoprometnih razloga.

Članak 3.

U sastav grada Marija Bistrica osim naselja Marija Bistrica bilo bi uključeno deset naselja (Globočec, Hum Bistrički, Laz Bistrički, Laz Stubički, Podgorje Bistričko, Podgrađe, Poljanica Bistrička, Selnica, Sušobreg Bistrički i Tugonica) koja čine gospodarsku i društvenu cjelinu i s naseljem Marija Bistrica povezana su dnevnim migracijama i svakodnevnim potrebama od lokalnog značaja.

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana donošenja, a objavit će se u "Službenom glasniku Općine Marija Bistrica".

OPĆINA MARIJA BISTRICA

Studija opravdanosti zahtjeva za izmjenu
statusa općine u status grada

ELABORATI

Selnica Tugonica Sušobreg Bistrički

Podgrađe Poljanica Bistrička

Hum Bistrički Globočec

MARIJA BISTRICA

Podgorje Bistričko

Laz Bistrički

Laz Stubički

INSTITUT DRUŠTVENIH ZNANOSTI
IVO **PILAR**

INSTITUT DRUŠTVENIH ZNANOSTI IVO PILAR

OPĆINA MARIJA BISTRICA

Studija opravdanosti zahtjeva za izmjenu
statusa općine u status grada

Anita Bušljeta Tonković, ur.

Zagreb, srpanj 2018.

PROJEKT

OPĆINA MARIJA BISTRICA

Studija opravdanosti zahtjeva za izmjenu statusa općine u status grada

NARUČITELJ PROJEKTA

Općina Marija Bistrica

ORGANIZACIJA I PROVEDBA PROJEKTA

Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb

VODITELJICA PROJEKTA

Anita Bušljeta Tonković

TRAJANJE PROJEKTA

Svibanj – srpanj 2018.

UREDNIČKA

Anita Bušljeta Tonković

AUTORI

Dr. sc. Anita Bušljeta Tonković

Dr. sc. Vedran Klaužer

Dr. sc. Vine Mihaljević

Dr. sc. Geran Marko Miletić

Prof. dr. sc. Nenad Pokos

Doc. dr. sc. Mihovil Škarica

KONZULTANTI

Prof. dr. sc. Gordan Črpić

Prof. dr. sc. Vlado Šakić

LEKTURA I KOREKTURA

Ivona Filipović Grčić

GRAFIČKA PRIPREMA

Stanko Rihtar

SADRŽAJ

Uvod.....	5
I.	
Europski gradovi s marijanskim svetištima: primjeri dobre prakse (Anita Bušljeta Tonković).....	7
II.	
Povijesni i kulturni značaj Općine Marija Bistrica (Vedran Klaužer).....	19
1. Razvoj Marije Bistrice od srednjeg vijeka do 18. stoljeća	19
1.1. Marija Bistrica i civilni razvoj u 18. stoljeću	23
2. Marija Bistrica kroz 19. i 20. stoljeće do samostalnosti Republike Hrvatske	24
2.1. Razvoj mjesta i civilne uprave u 19. stoljeću: kotar i općina u Mariji Bistrici	24
2.2. Razvoj mjesta i civilne uprave u 20. stoljeću: općina u Mariji Bistrici	27
3. Moderno doba: samostalna Općina Marija Bistrica od 1993. godine do danas	31
4. Kulturne znamenitosti Općine Marija Bistrica.....	33
5. Sažetak poglavlja: Značaj Marije Bistrice u širem lokalnom i regionalnom kontekstu	38
III.	
Hrvatsko nacionalno svetište Majke Božje Bistričke (Vine Mihaljević).....	41
1. Svetište Majke Božje Bistričke kao bitna sastavnica povijesnog, religijskog, društvenog i kulturnog identiteta Marije Bistrice.....	42
2. Svetište Majke Božje Bistričke kao hodočasničko središte Hrvatske	46
3. Nacionalno svetište Majke Božje Bistričke i razvoj Općine	49
4. Sažetak poglavlja.....	52
IV.	
Demografska obilježja Općine Marija Bistrica (Nenad Pokos).....	55
1. Popisna promjena broja stanovnika Općine Marija Bistrica (1900. – 2011.)	55
2. Prirodno kretanje stanovništva Općine Marija Bistrica (1964. – 2016.).....	59
3. Mehaničko kretanje stanovništva (migracije) Općine Marija Bistrica.....	62
4. Sastav stanovništva Općine Marija Bistrica prema spolu i dobi (1981. – 2011.)	63
5. Sastav stanovništva Općine Marija Bistrica prema ekonomskoj aktivnosti (1981. – 2011.)	67
6. Sastav stanovništva Općine Marija Bistrica prema naobrazbi (1981. – 2011.)	69
7. Sažetak poglavlja.....	72

V.	
Analiza razvojnog horizonta Općine Marija Bistrica (Anita Bušljeta Tonković i Geran Marko Miletić)	73
1. Općina Marija Bistrica: sinergija ruralnog i urbanog kroz suvremene razvojne koncepte.....	73
2. Vjerski i ruralni turizam: komplementarne djelatnosti u postizanju održivog razvoja Općine Marija Bistrica kroz odabrane statističke pokazatelje	75
3. Strategija razvoja Općine Marija Bistrica 2016. – 2020.: analiza razvojnog horizonta	77
3.1. Nekoliko napomena o razini razvijenosti Općine Marija Bistrica	78
3.2. Vizija razvoja Općine Marija Bistrica.....	81
4. Sažetak poglavlja: Društveno-ekonomski razvoj i izmjena statusa općine u status grada	86
VI.	
Pravni i financijski aspekti opravdanosti zahtjeva za izmjenu statusa općine u status grada (Mihovil Škarica).....	87
1. Općenito o statusnom razlikovanju jedinica lokalne samouprave	87
2. Ustavni i zakonski okvir statusnog razlikovanja općina i gradova u Hrvatskoj	88
3. Zakonske posljedice statusnog razlikovanja općina i gradova	89
3.1. Djelokrug jedinica lokalne samouprave.....	89
3.2. Unutarnje ustrojstvo jedinica lokalne samouprave	90
3.3. Financiranje jedinica lokalne samouprave	91
4. Pravni uvjeti i potencijalni učinci promjene statusa Općine Marija Bistrica.....	92
5. Sažetak poglavlja	93
VII.	
Zaključna razmatranja	95
Literatura	101

UVOD

U istraživanju urbanih sustava i općenito prostorne tematike društvene znanosti bave se najčešće velikim gradovima i procesima kao što su urbanizacija, industrijalizacija, globalizacija, gentrifikacija. Takva su istraživanja karakteristična i za znanstvenike u Hrvatskoj koji protekla dva desetljeća većinom tematiziraju velike gradove, prvenstveno Zagreb kao reprezentativno urbano središte u kojem se zbivaju navedeni procesi, procesi specifični i za razvijene europske i svjetske gradove (Svirčić Gotovac, 2017; Svirčić Gotovac i Zlatar 2015; Čaldarović, Šarinić 2009). Ipak, sve je više promišljanja i o gradovima srednje veličine koji bi trebali postati nositelji regionalnog razvoja (Seferagić, 2008; Čaldarović, 1999). Ti se gradovi, čini se, još uvijek ne razvijaju na takav način da mogu postati regionalna i/ili lokalna središta kao razvojni zamašnjaci okolnom ruralnom području odnosno malim gradovima i selima (Čaldarović, 1999).

Za hrvatski su naseljski sustav karakteristična brojna i mala naselja o čemu govori i podatak o gotovo 40 % svih naseljenih mjesta na našem teritoriju koja imaju manje od 100 stanovnika. U tim naseljima živi 113 914 stanovnika, što je tek 2,7 posto ukupne populacije. Za razliku od toga u četiri velika gradska naselja s više od 80 000 stanovnika (Zagreb, Split, Rijeka i Osijek) živi četvrtina stanovnika Hrvatske (1 067 772 ili 24,92 %). Jedan je od uzroka takvog stanja svakako i sustav prostornog planiranja koji se temelji na upravno-teritorijalnom principu. Funkcionalni pristup planiranju ostaje zanemaren čime se smanjuju potencijali zajedničkog sinergijskog planiranja i djelovanja (Kranjčević i sur., 2014).

Kritika trenutačnog stanja urbanog sustava upućena je i činjenici da brojčano prevladavaju mali gradovi i da nema dovoljno gradova srednje veličine koji bi postali pokretači regionalnog razvoja. Nadalje, kritika se odnosi i na regionalni razvoj koji desetljećima ima obilježja neravnomjernog, izrazito centraliziranog procesa s glavnim gradom u središtu, koji prema posljednjem Popisu stanovnika (2011.) u smislu administrativnog grada ima 790 017 stanovnika (Svirčić Gotovac, 2017; Kranjčević i sur., 2014). Navedeno je stanje posljedica negativnih socioprostornih i demografskih procesa pri čemu valja izdvojiti procese depopulacije, stagnacije, centralizacije, hijerarhizacije naselja te smanjenje nataliteta i ukupno demografsko starenje (Svirčić Gotovac, 2017).

Ovdje valja imati na umu da prema podacima i kriterijima korištenima u dokumentu *Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020.* pretežno ruralna područja zauzimaju gotovo 80 % kopnenog područja države. Stanovništvo koje živi na ruralnim područjima čini 56,7 % ukupne populacije. Ta ruralna područja u sebi nose male i srednje gradove kao temeljne uslužne i infrastrukturne oslonce ruralnom stanovništvu. Ruralna su se područja u usporedbi s urbanima, osobito visokourbaniziranima, razvijenim područjima tijekom 20. stoljeća u literaturi često opisivala u negativnom kontekstu s obzirom na „(...)

intelektualistički karakter velegradskog života nasuprot onom u malom gradu koji je više orijentiran na srce i osjećajne odnose“ (Simmel, 2001: 138). Međutim, ruralni krajobraz, selo i mali grad počinju se u normalnom svijetu u 21. stoljeću razumijevati kao javni prostor koji može ponuditi kvalitetan ekološki, ambijentalni i rekreacijski sadržaj (Bušljeta Tonković, 2017). Tome u prilog svakako idu suvremeni koncepti poput održivog turizma i kreativnog turizma koji će činiti nit vodilju i u raspravi o razvojnom potencijalu Općine Marija Bistrica, odnosno njezinu potencijalu maloga grada i potencijalu središta za daljnji razvoj kreativnog, odnosno vjerskog turizma u Hrvatskoj.

I.

EUROPSKI GRADOVI S MARIJANSKIM SVETIŠTIMA: PRIMJERI DOBRE PRAKSE

Anita Bušljeta Tonković

Izazovi razvoja malih gradova danas su aktualna tema i na europskom i na svjetskom planu, osobito zbog toga što su oni „važan element mreže naselja“. U njima naime živi znatan dio ukupne populacije pojedine regije, države ili drugog promatranog prostora poput hrvatskih županija. Upravo mali gradovi „sa svojim funkcijama imaju ključnu ulogu u pružanju mreže društvenih i drugih usluga za okolna ruralna područja, samim time predstavljaju važan činitelj razvojne stabilnosti i vitalnosti šireg okruženja“. Danas se za male gradove traže „novi modeli urbane obnove koji moraju postići ravnotežu između očuvanja povijesne baštine i održivog socioekonomskog razvoja“ (Božić, 2017: 67). Oni su ključni i zato što, ako imaju razvojni potencijal i ako ga lokalni razvojni akteri koriste na smišljen i održiv način, mogu postati gradovima srednje veličine, dakle nositeljima razvoja regije u kojoj se nalaze.

Hrvatski geografi, uzevši demografsko obilježje kao osnovni kriterij, gradom srednje veličine ili *srednjim gradom* smatraju grad koji je prema broju stanovnika u rasponu od 10 000 do 40 000 (Turk i Jovanić, 2017; Turk, 2010; Pokos, 1999).¹ Gradovi te veličine trebali bi, prema osnovnoj definiciji, biti nositelji ravnomjernog i policentričnog razvoja u Hrvatskoj (Turk i Jovanić, 2017). Od 1857. do 1991. godine broj stanovnika u srednjim gradovima raste, a od 1991. godine konstantno pada. Ipak, stanje u njima nešto je povoljnije usporede li se demografski podaci za *srednje gradove* s podacima na nacionalnoj razini (Turk i Jovanić, 2017). Isti autori ističu kako je osnovna uloga grada da svojim centralnim funkcijama okuplja okolni prostor u urbanu regiju te dodaju da države koje imaju ravnomjerno raspoređen urbani sustav imaju i bolje uvijete za ravnomjeren razvoj, pri tome upravo srednji gradovi imaju ključnu ulogu. Ta se uloga, prvo, odnosi na centralne funkcije kojih ima više nego u malim gradovima i, drugo, centralna uloga u prostoru koju nose srednji gradovi označava potencijalno rasterećenje velikih gradova. Ukratko, važnost gradova srednje veličine možda najbolje oslikava definicija koju daje Marinović-Uzelac (2001: 243): „Srednji grad, i onda kada je više općinski, uvijek je aglomeracija u mjerilu čovjeka (...) makar brojem stanovnika kao i prostranstvom i svojim sastavnim elementima može jako varirati, uglavnom se može reći da se grad srednje veličine uklapa u prirodu svoje okolice“.

¹ Turk (2010) navodi kako se za donju granicu *srednjeg grada* u Hrvatskoj može uzeti polovina broja stanovnika hrvatskog prosječnog grada, a za njegovu gornju granicu dvostruki iznos broja stanovnika prosječnoga hrvatskog grada. Pokos (1999) dijeli *srednje gradove* u Hrvatskoj na dvije kategorije, veće i manje, pa je i raspon broja stanovnika od 7000 do 64 000 za te gradove veći.

Tragom rečenoga, premda Krapinsko-zagorska županija ima sedam gradova u administrativnom smislu, samo Grad Krapina premašuje brojku od 10 000 stanovnika, i to samo u administrativnom smislu.² Turk (2010; 2017) ne izdvaja nijedan grad u toj županiji u smislu grada srednje veličine. Dugoročno gledano, i s obzirom na primjere koji slijede (vidjeti primjerice dio o njemačkom gradu Altöttingu), Marija Bistrica kao gradsko središte čiji bi razvojni smjer išao od veličine maloga grada prema (potencijalno) gradu srednje veličine imala bi važnu gospodarsku i društvenu funkciju za cjelokupnu Županiju.

Hrvatska ima 127 administrativnih gradova. Oni pripadaju istoj razini lokalne samouprave kao i općine, razlika je u tome što općine za administrativno središte imaju ruralno, a gradovi urbano naselje (Turk i Jovanić, 2017). Kada pokušaju izdvojiti urbana naselja iz administrativnih naselja, stručnjaci nailaze na probleme: „nedostaci ovakvog načina izdvajanja gradova (urbanih naselja, op. a.) najviše se osjete kod malih gradova jer se oni prema različitim kriterijima mogu smatrati urbanim, miješanim ili ruralnim naseljima“ (Turk i Jovanić, 2017: 34). Iz toga se može zaključiti da u Hrvatskoj mali gradovi koji su možda imali perspektivu prerasti u gradove s više centralnih funkcija, Gospić primjerice, taj potencijal nisu ostvarili. S druge strane, neke općine koje imaju potencijal i dobre pokazatelje za daljnji razvoj, poput Marije Bistrice, i koje bi mogle, rečeno je, najprije napredovati prema statusu maloga a potom i *srednjeg grada*, tek se moraju izboriti za priliku da uopće postanu gradom u smislu administrativnog središta. Primjeri koji slijede odnose se na europske gradove koji su se razvili upravo stoga što su, kao i Marija Bistrica, imali svetište, odnosno tercijarnu djelatnost kao snažan pokretač razvoja. Neki od njih već su bili ustrojeni kao gradovi kada je vjerski turizam potaknuo daljnji razvoj, neki su prerasli u gradove tek nakon razvojnog zamaha uslužnih djelatnosti. Svima im je međutim zajedničko to što su se razvili do veličine *srednjega grada*, odnosno do najviše 15 000 stanovnika, čineći tako sa svojom ruralnom okolinom kompaktnu urbanu, povijesnu, gospodarsku, društvenu i prirodnu cjelinu.³

Gradove koji su nastali ili su se razvili na temelju religijskih uvjerenja nalazimo diljem svijeta. Oni su svoj razvojni potencijal – vjerski turizam, čija popularnost ni u 21. stoljeću ne jenjava – vrlo dobro iskoristili. Ovdje ćemo najprije reći nekoliko riječi o ključnim pojmovima vezanim za taj oblik turizma. Religija odnosno religioznost društveni je fenomen s velikim utjecajem na kulturu i društveni život (Duda, 2014, prema Streng, 2016). Hodočašćenje čini dobar dio svjetskog turističkog tržišta, dapače, hodočašćenje je najstariji oblik turizma (Rotherham, 2007, prema Streng, 2016). Budući da živimo u postmodernom dobu koje, između ostalog, obilježavaju koncepti odnosno pokreti kao što su *new age* i drugi takozvani novi religijski pokreti (Dragun, 2012) ponuda na području duhovnosti, kao uostalom i na drugim područjima, veća je nego ikad.⁴ Stručnjaci koji se bave proučavanjem hodočašćenja i vjerskog

² Navodimo ovdje nekoliko primjera gradova Krapinsko-zagorske županije. Prema podacima Popisa 2011. Grad Krapina ima 12 480 stanovnika, a njegovo središnje naselje broji 4471 osobu; Grad Zabok ima 8994, njegovo središnje naselje 2714 stanovnika; Grad Zlatar broji 6095 stanovnika, a središnje naselje 2906; Grad Klanjec ima ukupno 2915 stanovnika, a njegovo središnje naselje tek 567 stanovnika.

³ Ovdje i dalje gradom srednje veličine smatramo gradove koji broje 10 000 do 40 000 stanovnika, a što pristaje definiciji koja u obzir uzima karakteristike hrvatskog prostora.

⁴ Dragun (2012: 45) objašnjava *new age* kao antimoderan i anticrkven (antikršćanski). Ovaj pokret rijetko izravno napada crkveno učenje, međutim čini nešto što je prema mišljenju crkvenog svijeta (posebno klera i kršćanskih autora koji se bave ovom tematikom) gore od izravnog napada. *New age* naime gotovo blagonaklono asimilira dijelove kršćanstva koji mu odgovaraju te na taj način doživljava i prikazuje kršćanstvo tek jednim od puteva k božanskoj samospoznaji. Za pretpostaviti je da takvim viđenjem religije, u ovom slučaju kršćanstva, također doprinosi popularnosti vjerskog turizma u svijetu.

turizma na sljedeći način promišljaju o tome. Naime, s jedne strane religijski vođe znaju isticati smanjenje interesa vjernika, a istodobno se religijskim institucijama prigovara da ne zadovoljavaju duhovne potrebe svojih suvremenika. S druge strane sve više pojedinaca traži novu i drukčiju priliku da doživi *produhovljeni trenutak*. Sve veća sekularizacija pa i multikulturalnost društava u kojima živimo omogućuju raznim religijskim institucijama poput crkava i svetišta da privuku upravo one osobe koje su u potrazi za svojom *novom duhovnošću* i koje nekritički prihvaćaju nova duhovna i transcendentna iskustva te na taj način otkivaju novu ili se vraćaju svojoj dotadašnjoj religiji (Margry, 2008, Rotherham 2007, Nolan i Nolan, 1992, prema Streng, 2016). Tako proces odustajanja od vlastite religioznosti i potraga za novom religioznošću postaje cikličan; ovo je, čini se jedan od razloga zbog kojeg zanimanje za vjerski turizam ne jenjava.

U ovom tekstu hodočasnike i turiste svrstavamo u dvije povezane, ali zasebne kategorije. To je ustaljena razdioba koja se u stručnoj literaturi naziva *hodočasničko-turistički kontinuum*. Ova razdioba smješta na jedan pol posjetitelja-turista koji za posjet ima sekularne motive (posjet mjestu hodočašćenja doživljava kao, primjerice, posjet muzeju), a na drugi hodočasnika orijentiranog na sveto i duhovno. Između tih dvaju idealnih tipova nalazi se čitav niz mogućih varijacija koje govore o motivima i razlozima posjećivanja svetišta. Iz toga slijedi distinkcija između putovanja motiviranog razlozima sekularnog karaktera i putovanja s religioznim i duhovnim motivom (Olsen, 2013, Rotherham, 2007, prema Streng, 2016).⁵

Razrada tih razloga zbog kojih hodočasnici posjećuju svetišta ostaje za neka druga istraživanja, a u fokus našeg interesa dolaze hodočasnički gradovi, primjeri dobre prakse iz Europe gradova koji su se, kako je već rečeno razvili, a neki od njih i nastali upravo oko svojih marijanskih svetišta. To su gradovi koji imaju zavidnu turističku infrastrukturu i koji su u sebi nosili potencijal za razvoj kontinentalnog turizma, odnosno gradovi koji su taj potencijal i iskoristili. Gradovi koji su, možemo slobodno reći, stekli svjetsku slavu zbog svojih svetišta koja dijele s milijunima hodočasnika i turista iz cijelog svijeta. Zauzvrat, korist koju imaju od spoja religijskih s ostalim turističkim sadržajima, dakle korist od uslužnih djelatnosti vezanih uz vjerski turizam, mjeri se poboljšanjem ukupnog ekonomskog i sociokulturnog standarda ne samo gradskog stanovništva već i okolnih ruralnih, lokanih zajednica. Ti gradovi, jasno je, uvećavaju i ukupan nacionalni dohodak.

Dva su grada u Europi poznata diljem svijeta upravo zbog toga što ih zbog njihovih marijanskih svetišta posjećuju milijuni hodočasnika i turista. To su Fátima⁶ u Portugalu i Lourdes⁷ u Francuskoj. Premda broj posjetitelja tim gradovima premašuje pet milijuna godišnje, zapravo je riječ o malim, pitoresknim gradovima čija stalna populacija nije veća od

⁵ Jedna druga autorica smatra kako bi navedeni kontinuum ipak trebao u obzir uzeti rezultat putovanja/posjećivanja svetišta, a ne motiv za odlazak u svetište. Radi se o kontinuumu koji ne bi na polovima imao sekularni i religiozni segment, već efekt koji je svetište ostavilo na onoga koji je u njemu boravio. Tako bi na jednom kraju kontinuumu bili oni kojima je dolazak u svetišta promijenio živote, a na drugom oni koji nakon posjeta nisu doživjeli nikakve promjene (Collins-Kreiner, 2009, prema Streng, 2016).

⁶ Više o Svetištu vidjeti na službenim mrežnim stranicama <http://www.fatima.pt/en/home>, 16. svibnja 2018.

⁷ Više o Svetištu vidjeti na službenim mrežnim stranicama <https://www.lourdes-france.org/en>, 16. svibnja 2018.

petnaest tisuća stanovnika.⁸ Grad Fátima⁹ nalazi se u kontinentalnom dijelu Portugala, oko 120 kilometara sjeveroistočno od Lisabona, a broji 11 596 stanovnika.¹⁰ Smatra se jednim od najvažnijih marijanskih svetišta Rimokatoličke Crkve, a koncept grada sa svetištem dobiva nakon 1917. godine kada se dogodilo Gospino ukazanje koje je Rimokatolička Crkva kasnije priznala. To svetište svake godine posjeti više od šest milijuna posjetitelja iz gotovo svih dijelova svijeta. Zanimljivo je da se godišnje za njih održi oko 2500 misnih slavlja. Danas se u Svetištu Gospe Fátimske nalaze dva imponantna sakralna objekta, bazilika Gospe Fátimske i bazilika Presvetog Trojstva. Veličinom se ističe bazilika Presvetog Trojstva koja je za javnost otvorena 2007. godine i ima devet tisuća sjedećih mjesta. To je najveća crkva u Portugalu i jedna od najvećih rimokatoličkih crkava u svijetu (Carvalho i Freitas, 2003; Carvalho i Silva, 2010).

Grad Fátima dio je samoupravne jedinice Ourém čije su ekonomske grane prilagođene uslužnim djelatnostima. Zanimljivo je da usko surađuju sa španjolskim gradovima i općinama kako bi turisti, osobito oni iz Sjedinjenih Američkih Država, svoje putovanje koje započinju u Španjolskoj završili u Fátimi i naposljetku u Lisabonu. U blizini Fátime predviđeno je građenje tematskog parka koji bi bio posvećen arheologiji i posebno nalazištu ostataka dinosaura, a kako bi se privukli i turisti koji nisu isključivo vezani uz vjerski turizam (Peralta, 2017). Portugal kao i grad Fátima poznati su i po religijskim festivalima (i procesijama) koji se cijele godine održavaju diljem zemlje. Takvi festivali pripadaju u područje kreativnog turizma što znači da posjetitelji aktivno sudjeluju u kulturnim događanjima domaćina kroz radionice i slične neformalne aktivnosti (Richards i Wilson, 1997, prema Peralta, 2017).¹¹ Osim što katoličke procesije pridonose integraciji hodočasnika i zadovoljavaju potrebu lokalnog stanovništva da slave vlastitu kulturu i religiju, posjetitelji u njima vide autentično kulturno naslijeđe lokalne zajednice, odnosno mjesta u kojem borave. Biti dijelom procesije koja se odlikuje mjesnim običajima, folklorom i pjesmama, riječju ritualima te ukupnim svečanim ozračjem turistima daje poseban osjećaj bliskosti s lokalnim stanovništvom. Upravo se u tome ogleda koncept kreativnog turizma. S druge strane, takva se religijska okupljanja lako mogu upotrijebiti za daljnju promociju mjesta u kojem se događaju (Couto, 2015, prema Peralta, 2017).

⁸ Od ostalih poznatih europskih gradova s marijanskim svetištima valja izdvojiti Mariazell u Austriji, Altötting u Njemačkoj, Loret u Italiji, Einsiedeln u Švicarskoj te Czestochowu u Poljskoj. Zanimljivo je da navedeni gradovi broje od tisuću i pol do petnaest tisuća stanovnika. Tako Mariazell ima oko 1400 stanovnika, Altötting oko 12 000, Loret oko 13 000, Einsiedeln broji nešto više od 14 000 stanovnika. Izuzetak je jedino grad Czestochowa koji ima oko 222 000 stanovnika, međutim povijest ovoga grada nije toliko vezana uz svetište kao što je slučaj s ostalim ovdje navedenim gradovima.

⁹ Podaci o gradu preuzeti s mrežne stranice <https://portugal.com/portugal/cities/fatima>, 16. svibnja 2018.

¹⁰ Podatak o broju stanovnika preuzet s mrežne stranice <https://www.lonelyplanet.com/portugal/fatima/stats/population/a/nar/ed99c4f5-d9ef-4450-87c7-962e6a83e2f0/1300085>, 16. svibnja 2018.

¹¹ UNESCO pojam kreativnog turizma opisuje kao autentično iskustvo turista koji sudjeluje u događanjima u domeni umjetnosti, kulturne baštine i ambijentalnoj atmosferi mjesta u kojem boravi zajedno s domaćim stanovništvom. Na taj način kreativni turizam jest vid kulturnog turizma i obrnuto (Peralta, 2017).

Grad Lourdes¹² nalazi se u jugozapadnoj Francuskoj, u okrugu Hautes-Pyrénées, u podnožju Pirineja, a broji 15 254 stanovnika.¹³ Sve do Gospina ukazanja 1858. godine, koje je Rimokatolička Crkva također priznala, grad je bio tek mirno provincijsko mjesto s 4000 stanovnika, a s obzirom na to da kroz njega protječe rijeka Gave, bio je poznat po mlinovima. Nakon ukazanja postaje najprije lokalno te nakon toga nacionalno i svjetski poznato središte vjerskog turizma i hodočašćenja. U Lourdes godišnje dođe oko šest milijuna posjetitelja. Osim sadržaja u sklopu svetišta (bazilika Bezgrešnoga začeca i bazilika Svete krunice) te posjeta špilji Massabielle u kojoj se Gospa ukazala djevojci Bernadette (kupanje u lurdskej vodi), Lourdes je također poznat po procesijama (Procesija s tisuću svijeća i Bolesnička procesija). Grad posjetiteljima nudi i brojne druge sadržaje. Osim posjeta muzejima (Chateau fort de Lourdes) i rodnoj kući vidjelice Bernadette Soubirous (Moulin de Boly), u turističkoj su ponudi i rekreacija u prirodi poput pješaćenja, planinarenja i biciklizma te ostali sadržaji poput vožnje uspinjačom po okolnim brdima, odlazak u Pirineje (Cirque de Gavarnie), posjet obližnjim selima i farmama i bogata eno-gastro ponuda. Nacionalni park Pirineji i blizina Španjolske Lourdesu također idu u prilog. Lourdes je poseban i po tome što ima oko 400 hotela po čemu je ne samo francuski nego i svjetski fenomen.

Raznovrsnost turističke ponude pristaje uz tvrdnje suvremenih istraživanja da hodočasnici, osobito mladi, osim posjeta svetištu traže i ostale sadržaje, poput boravka u prirodi, koji se mogu povezati s individualnim doživljajem mjesta u koje hodočaste. Simon, White i Samuel (2018) smatraju kako današnji hodočasnici (*vjerski turisti*) unutar postpostmodernog konteksta tragaju za duhovnim iskustvom i značenjem duhovnoga koje je izvedeno iz individualnog, ali je također povezano s autentičnom prošlošću koja podrazumijeva tradiciju kako Lourdesa tako i ostalih svetišta nastalih na temelju svjedočenja ukazanjima. Na taj način gradovi i njihova svetišta ne postaju manje privlačni, oni jednostavno prilagođavaju svoju turističku ponudu zahtjevima posjetitelja.

Sljedećih nekoliko gradova koje navodimo nisu toliko poznati na globalnoj razini odnosno više su nacionalna i regionalna središta vjerskog turizma. To ćemo ovdje shvatiti kao svojevrsnu prednost, osobito s obzirom na manji broj posjetitelja pa onda i manji pritisak na okoliš. Takav grad svakako je Loreto, mediteranski gradić u talijanskoj regiji Marke, pokrajina Ancona. Broji oko 13 000 stanovnika, a od grada Ancone udaljen je tek dvadesetak kilometara.¹⁴ Za ovu je studiju zanimljiv zato što se razvijao upravo oko bazilike Svete kuće. Naime, krajem 15. stoljeća oko bazilike se doseljava sve veći broj stanovnika koji razvijaju obrt i trgovinu te oblikuju današnju vizuru grada. Jedna od gradskih znamenitosti svakako su zidine sagrađene početkom 16. stoljeća radi obrane od Turaka. S obzirom na vjersku predaju o Svetoj kući koja je na krilima anđela prenesena iz Nazareta najprije na Trsat a potom u Loreto, svetište odnosno Majka Božja od Loreta zaštitnica je zrakoplovaca. U Loretu je danas sjedište i talijanske vojne letачke škole. Grad kao turističko središte obiluje događanjima, od kojih treba izdvojiti veliku procesiju u prosincu u koju su uključena i obližnja sela i zaseoci u kojima stanovnici pale krijesove po

¹² Podaci o gradu preuzeti s mrežne stranice <https://www.lourdes-france.org/en>, 17. svibnja 2018. te iz *Tourist Guide Lourdes* (vidjeti popis literature) i sa stranice <https://theculturetrip.com/europe/france/articles/transformed-by-belief-the-intriguing-town-of-lourdes/>, 17. svibnja 2018.

¹³ Podatak o broju stanovnika preuzet s mrežne stranice: <http://www.map-france.com/Lourdes-65100/population-Lourdes.html>, 17. svibnja 2018.

¹⁴ Informacije o gradu preuzete s mrežnih stranica: 1) <http://en.comuni-italiani.it/042/022/>, 2) <http://www.touristicitaly.com/en/cities-in-marche/loreto.html>, 3) http://www.santuarioloreto.it/en_index.asp, 21. svibnja 2018.

poljima kojima prolazi procesija noseći Gospin kip. U rujnu se održava proslava za posjetitelje i domaće stanovništvo koja također završava svečanom procesijom. U spomen na Kristovu muku, na Veliki petak odvija se događanje na kojem sudjeluje lokalno stanovništvo i na kojem se uz kostime i scenografiju posjetiteljima pokušava prikazati težina Isusove muke i raspeća. Tijekom svibnja u Loretu se održava međunarodni festival crkvene glazbe. Mladi iz svih mediteranskih zemalja također se jednom godišnje sastaju u Loretu. Papa Ivan Pavao II. posjetio je Loreto pet puta, a tijekom njegova posjeta 1995. godine na Montorsu, golemom polju izvan grada uređenom za održavanje misnih slavlja, okupilo se 400 000 ljudi. Tijekom posjeta pape Benedikta XVI. 2007. godine, na istom se polju okupilo pola milijuna ljudi. Loreto godišnje posjeti oko 4,5 milijuna hodočasnika i turista.

Za ovu studiju eklatantan primjer dobre prakse svakako je grad Altötting. Broji 11 800 stanovnika,¹⁵ a smješten je u Bavarskoj (Njemačka), 100 kilometara istočno od Münchena.¹⁶ Osim što se nalazi u blizini glavnog bavarskog grada što povećava njegovu privlačnost za turističke posjete, i blizina gradova Passaua i Salzburga (Austrija) dobro je iskorištena za proširenje turističke ponude odnosno zadržavanje turista u regiji. Godine 2019. Altötting će proslaviti 530 godina od početka hodočašćenja odnosno od početaka razvoja grada kao glavnog marijanskog svetišta u Njemačkoj. Grad ima bogatu povijest koja seže do 8. stoljeća kada ondje stoluju franački vladari Karolinzi. U to je vrijeme sagrađena i kapela Milosti koja se nalazi na središnjem trgu okružena baroknim građevinama i u kojoj se nalazi Gospin crni kip. Upravo je ta kapelica središte hodočasničkih pohoda.

Godišnje Altötting posjeti oko milijun turista koji većinom dolaze iz europskih država s njemačkim govornim područjem. Bogata sakralna infrastruktura (bazilika sv. Ane, kapucinska crkva sv. Konrada,¹⁷ crkva sv. Magdalene,¹⁸ gotička crkva sv. Filipa i Jakova, crkva sv. Josipa) govori o povijesti grada koji u svojim počecima predstavlja kraljevsko, a kasnije religijsko središte Njemačke i posebno Bavarske. Dodatan poticaj hodočasniciima za dolazak svakako je razvijena turistička infrastruktura (muzeji, restorani i hoteli) kao i ostala ponuda koja je na razini razvijenog vjerskog turizma. S obzirom na to da se grad nalazi u blizini drugih (većih) gradskih središta i u blizini Austrije, za hodočasnike i ostale posjetitelje organiziraju se izletničke ture. Kako bismo pojasnili odnos grada-vjerskog središta s obližnjim gradskim središtima i selima, neke od njih ukratko ćemo prikazati. Primjerice, tu je izlet u Burghausen, poznat po srednjovjekovnim zidinama, koji se nalazi tek 15 kilometara od Altöttinga, a zanimljivo je da taj izlet uključuje i pješaćenje preko mosta na rijeci Salzachu i prelazak granice u Austriju sve do grada Acha.¹⁹ Altötting je smješten u blizini drugih, manjih gradova pa s njima dijeli potencijal od milijun turista koji ga posjete svake godine, što je vidljivo i iz sljedećih primjera. Grad Marktl na rijeci Inn rodno je mjesto pape Benedikta XVI., a u suradnji s Altöttingom, od kojeg je udaljen 16 kilometara, organizirana je svojevrsna razmjena

¹⁵ Podatak o broju stanovnika preuzet s mrežne stranice http://www.citypopulation.de/php/germany-settlements-bayern.php?cityid=09171111_0, 22. svibnja 2018.

¹⁶ Podaci o Altöttingu preuzeti su sa službenih stranica grada: http://www.altoetting.de/cms/welcome_tour.phtml, 21. svibnja 2018.

¹⁷ Godine 1934. kanoniziran je njemački franjevac Konrad iz Parzhama, tada Altötting dobiva još jedno svetište, crkvu sv. Konrada u kojoj je fratar i pokopan.

¹⁸ Crkva sv. Magdalene nalazi se u sklopu kapucinskog samostana, unutar kojeg se nalazi hostel za mlade.

¹⁹ Jedna od izletničkih tura jest i posjet pograničnom gradiću Tittmoningu iz kojeg se kreće za Salzburg. Izlet u grad Gstadt koji se nalazi u blizini jezera Chiemsee, obilazak otočića na jezeru pješice i pitoreskni ugođaj još je jedna turistička atrakcija.

hodočasnika i turista. U Neuötting, gradić poznat po dugoj povijesti trgovanja tek dva kilometra od Altöttinga, lako se dođe pješice ili biciklom i također je dio turističke ponude. Valja još spomenuti grad Mühldorf, od Altöttinga udaljen tek 12 kilometara i poznat po tome što su se ondje sve do 1750. održavala suđenja vješticama, također je originalna turistička destinacija. Izleti u prirodu, u obližnja sela i na obalu rijeke Salzach također se nalaze u ponudi turističke zajednice Altöttinga.²⁰

Biciklizam i planinarenje odnosno rekreacijski sadržaji zauzimaju važno mjesto u turističkoj ponudi grada.²¹ *Stazama djetinjstva pape Benedikta XVI.* domišljat je turistički sadržaj koji spaja vjerski i rekreacijski aspekt.²² Biciklistička staza je kružna, počinje i završava u Altöttingu, a duga je 248 kilometara. Uključuje obilazak Chiemseea, rijeka Inn i Salzach, navedenih gradova, bavarskih sela i samostana, odnosno svih onih mjesta na kojima je Papa boravio tijekom djetinjstva i odrastanja. Izletničke ture osmišljene su tako da uključuju pojedine dijelove staze, što je sadržaj prilagođen obiteljima s malom djecom ili turistima koji žele odabrati samo neke dionice. Procesije i proslave također su dio događanja u Altöttingu. Počinju prvi svibnja, koji je Marijin mjesec, pa se tom prigodom održava velika procesija Tijela Kristova na koju vjernici iz drugih bavarskih gradova i sela većinom hodočaste pješice. Tijekom svibnja održava se i proslava Blagdana Duhova, a tjedan potom svjetovna proslava na kojoj se predstavljaju bavarski prehrambeni proizvodi i pivo. Tijekom ljetnih mjeseci održavaju se i brojne druge proslave i sajmovi.²³ Valja izdvojiti Uzašašće Blažene Djevice Marije (15. kolovoza) kada se održava najposjećenija procesija poznata i po blagoslovu sedam biljaka koje označavaju Sedam svetih sakramenata. Njoj prethodi procesija večer uoči blagdana, a poznata je kao Procesija svjetla. U rujnu se već tradicionalno održava zavjetno hodočašćenje motociklista koji preplave Altötting i predstavljaju nesvakidašnju atrakciju.²⁴ *Advent u Altöttingu* poseban je jednako kao i božićni sajam, a slove kao najljepši u Njemačkoj.

Osim što predstavlja nacionalno marijansko svetište, Altötting ima i širu, međunarodnu ulogu. Svake se godine ondje održava Međunarodni forum mladih. Inicijativom upravo toga grada osnovan je 1996. godine Odbor europskih svetišta koji okuplja najpoznatija europska marijanska svetišta Lourdes, Fátimu, Loreto, Altötting, Czestochowu, Mariazell i Einsiedeln. Altötting je šesnaesti po redu njemački grad odlikovan *Europskom nagradom* koju Vijeće Europe dodjeljuje za poseban doprinos europskom ujedinjavanju. Tijekom novije povijesti Altötting su posjetila trojica papa, Pio VI., Ivan Pavao II. i Benedikt XVI. koji je gradu i svetištu u znak naklonosti i štovanja poklonio Zlatnu ružu, visoko papinsko priznanje.

Altötting je i grad koji se brine za okoliš. Tako se u turističkoj ponudi grada nalazi sklop bazena i *spa* sadržaja koji se električnom i toplinskom energijom opskrbljuju isključivo iz

²⁰ Podaci o izletničkim turama preuzeti s mrežnih stranica <http://www.altoetting.de/cms/excursions.phtml>, 22. svibnja 2018.

²¹ Informacije o biciklističkim stazama i ostalim sadržajima preuzete s mrežnih stranica <http://www.altoetting.de/cms/pilgrims-hiking-and-biking-trails.phtml>, 22. svibnja 2018.

²² Poznate su još tri hodočasničke i turističke rute koje prolaze kroz Altötting: 1) Staza sv. Jamesa, 2) Hodočasnička staza svetog Ruperta, 3) Mozartova staza. Navedene rute također pridonose turističkoj ponudi pa onda i broju turista koji posjećuju grad.

²³ Primjerice ljetni sajam u srpnju koji je poseban po tome što se ondje mogu pronaći i kupiti halje iz brojnih europskih samostana. Poznat je i aeromiting koji se održava tijekom ljeta u Altöttingu.

²⁴ Nesvakidašnja atrakcija svakako je i rujanski maraton koji slovi kao jedna od najbržih utrka u prirodi i koji je međunarodnog karaktera pa okuplja velik broj sportskih entuzijasta iz cijele Europe.

obnovljivih izvora (solarni paneli), a gradska toplana opskrbljuje cijeli urbani prostor toplinskom energijom proizvedenom isključivo iz biomase.

Austrijski gradić Mariazell smješten je oko 140 kilometara jugozapadno od Beča u sjevernom dijelu Štajerske, broji tek 1413 stanovnika, a godišnje ga posjeti oko milijun i pol hodočasnika i turista.²⁵ Svojom je vizurom, brojem stanovnika i posjetitelja Mariazell možda najsličniji Mariji Bistrici. U gradskom središtu nalazi se barokna bazilika posvećena Djevici Mariji, okružena središnjim trgom na kojem se održavaju misne svečanosti i božićni sajam. Grad je osnovan prije 860 godina, a tijekom novije povijesti posjetila su ga dvojica papa, Ivan Pavao II. i Benedikt XVI. Ondje je 2004. godine održana svečanost na kojoj se okupilo sto tisuća vjernika iz središnje Europe.²⁶ Naime, svetište tijekom povijesti i jest okupljalište vjernika sa slavenskog i germanskog, odnosno mađarskog govornog područja.²⁷ Još 1907. godine u vodiču za hodočasnike u Mariazell piše „putnik koji, posjećujući ovo mjesto, želeći spojiti ugodno s korisnim, odnosno koji uz posjet svetištu istodobno želi dobar izlet u planine, pronaći će ondje pregršt šetnica koje se nalaze nedaleko od grada, a koje ne iziskuju velik napor“ (Frank, 2009: 157).

Mariazell je poznat po tome što na vrlo originalan način kombinira vjerski turizam s ostalim turističkim sadržajima vezenima uz brdsko-planinski krajolik, odnosno prirodne ljepote Alpa. Budući da turistička sezona u gradu traje cijelu godinu, izdvojit ćemo tek nekoliko najvažnijih sadržaja. Tijekom ljeta, od 1. srpnja sve do 26. kolovoza, na obližnjoj planini održavaju se koncerti na jezeru. Turisti uspinjačom stižu na nadmorsku visinu od 1300 metara, ondje ih čeka restoran s tradicionalnim jelima i, nakon večere, koncert. Posebnost je tog turističkog sadržaja spoj suvremene tehnologije i opuštajućeg prirodnog krajolika. Na pozornici smještenoj na samom jezeru koreografiju sačinjavaju živa glazba, laserska svjetla, suvremeni zvučni efekti i četrdesetmetarske fontane. Koncerti se održavaju i na glavnom gradskom trgu tijekom cijelog ljeta. Zanimljivost su tog kraja, nadalje, turističke ture vlakom. Ljeti su to restaurirani vlakovi koji obilaze pitoreskna mjesta, a turisti se voze u otvorenim vagonima, a zimi su u pogonu suvremeni komforni vlakovi.

U turističku ponudu uklopljeni su tradicijsko obrtništvo i zanati. Posjetitelji naime mogu u organiziranim turističkim posjetima svjedočiti nastanku pojedinih proizvoda u samim radionicama. Tako mogu posjetiti primjerice lokalne radionice za izradu svijeća, sudjelovati u njihovoj izradi i svoje uratke ponijeti kao suvenire. U sklopu lokalne pivnice posjetitelji kroz staklene stijene vide proces proizvodnje piva koje i konzumiraju. Grad je osim toga poznat po pekarnicama u kojima se peče oko četrdeset različitih vrsta tradicionalnih medenjaka, a posjetitelji mogu promatrati i način njihove izrade. Ljekarna iz 1718. godine nezaobilazna je na turističkoj karti, a stanovnici Mariazella poznati su po spravljanju likera od tridesetak vrsta bilja za želučane tegobe. Posjeti obrtima u kojima se liker proizvodi također su organizirani, a mogući su i posjeti lokalnim gospodarstvima na kojima se degustira hrana pripremljena od domaćih poljoprivrednih proizvoda. Obližnja sela i zaseoci bogati su tradicijskom baštinom, a u gotovo svakom od njih nalazi se crkvice ili kapelica kao još jedan od turističkih sadržaja. U

²⁵ Podatak o broju stanovnika preuzet s mrežne stranice <https://www.citypopulation.de/php/austria-localities-bruckmurzzuschlag.php?adm2id=62142>, 23. svibnja 2018.

²⁶ Informacije o gradu i svetištu preuzete su sa dviju mrežnih stranica: 1) <https://mariazell-info.at/>, 2) <https://www.khs.info/en/towns/mariazell/information.html>, 23. svibnja 2018.

²⁷ Svetište u Mariazelli, zbog toga što je bilo dijelom Austro-Ugarske Monarhije, još se naziva i Svetištem Uzvišene Majke Austrije, Svetištem Uzvišene Zaštitnice Mađara i Svetištem Majke svih Slavena (Frank, 2009: 178).

sklopu turističke ponude nalazi se i takozvana *farmerska škola* u kojoj se o poljoprivredi uči na samome polju. Organizirani su i posjeti starim mlinovima, obrtnicima pčelarima, a posebnu atrakciju, osobito za mlađe posjetitelje, čini opservatorij. Paraglajding, špiljarenje, tenis, minigolf, jahanje, planinarenje na kojem turistima naprtnjače nose magarci, sve su to turistički sadržaji ljetne sezone koji nisu vezani samo uz vjerski turizam. Zimi se pak ponuda odnosi na brojne sadržaje vezane uz zimske sportove, takozvani park na snijegu, zimske tobogane i klizalište. Može se zaključiti da u Mariazellu turistička ponuda nema osobito originalne (osim koncerta na jezeru) i nanovo osmišljane sadržaje. Lokalno je stanovništvo, uz pomoć stručnjaka u turizmu, postojeće i isprobane turističke sadržaje prilagodilo lokalnom kontekstu i prirodnom krajoliku te su na taj način dobili vlastitu i osebujnu turističku ponudu.

U nastavku ćemo se osvrnuti na razvojne potencijale koje su nabrojani europski gradovi ostvarili, a za koje Općina Marija Bistrica ima mogućnosti. Prvo, porast broja stanovnika. U prilog tome ide činjenica da je Marija Bistrica jedino naselje u Općini u kojem se broj stanovnika od prvog popisa 1857. ne smanjuje.²⁸ Osnovni kriterij Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi prema kojem se gradom smatra svako mjesto koje ima više od 10 000 stanovnika, a predstavlja urbanu, povijesnu, prirodnu, gospodarsku i društvenu cjelinu, zadovoljen je tek kod 40-ak od ukupno 127 administrativnih gradova u Hrvatskoj. Turk i Jovanić (2017) smatraju da gradova srednje veličine u Hrvatskoj ima 30 (izdvojili su samo urbana naselja), a među tim naseljima ne nalaze nijedan grad Krapinsko-zagorske županije! Taj kriterij ni kod Marije Bistrice nema uporište u broju stanovnika, a jednako tako ne zadovoljava ga primjerice ni austrijski Mariazell o kojem smo govorili, što ga ne sprečava da bude važno uporište razvoja za vlastitu lokalnu zajednicu kao i za stanovništvo okolnih sela i gradova. U narednim poglavljima ove studije očiti će biti ostali razlozi zbog kojih bi i Marija Bistrica trebala dobiti status grada. Jedan od njih svakako je vezan uz povijesni značaj Općine i Svetišta koji će biti prikazan u sljedeća dva poglavlja. Kada govorimo o drugim neadministrativnim kriterijima za izdvajanje urbanih naselja, valja spomenuti udio zaposlenih u sekundarnim i tercijarnim (nepoljoprivrednim) djelatnostima i udio zaposlenih u naselju stanovanja (Turk i Jovanić, 2017). Kriterij koji se odnosi na udio zaposlenih u sekundarnim i tercijarnim djelatnostima Općine Marija Bistrica zadovoljen je jer u sekundarnim, tercijarnim i kvartarnim djelatnostima radi 93,7 % ekonomski aktivnog stanovništva.²⁹ Drugi kriterij, udio zaposlenih u naselju stanovanja, nije zadovoljen. Međutim, može se pretpostaviti da bi se razvojem urbanog središta, a na temelju rasta ukupnih gospodarskih pokazatelja, kao što je slučaj u Mariazellu, Altöttingu i drugim spomenutim gradovima, postupno zadovoljio i taj kriterij.

Razmotrit ćemo ovdje potencijal Općine i u odnosu na opisane turističke sadržaje iz europskih gradova. Odnosno, prikazat ćemo ukratko sadržaje koje Marija Bistrica ima, a našli smo ih i u prikazanim gradovima. Ranije u tekstu na primjeru festivala i procesija u Portugalu objašnjen je pojam *kreativni turizam* kao oblik turizma koji posjetiteljima omogućava autentično iskustvo sudjelovanja u događanjima i atmosferi mjesta u kojem borave zajedno s lokalnim stanovništvom. Na taj način posjetitelji nisu samo promatrači već aktivni sudionici kojima dojam pripadnosti zajednici tijekom festivala, procesija, izrade tradicionalnih predmeta i sličnih aktivnosti predstavlja jedinstven doživljaj. Vidjeli smo kako svi spomenuti gradovi imaju organizirana takva događanja. Ima ih i Marija Bistrica. Procesija sa svijećama,

²⁸ Dva odstupanja dogodila su se tijekom popisa 1921. i 1953. kao posljedice dvaju svjetskih ratova. Izvor: Popis stanovništva 2011., <https://www.dzs.hr/>, 1. lipnja 2018.

²⁹ Izvor: Popis stanovništva 2011., <https://www.dzs.hr/>, 1. lipnja 2018.

biciklijade, susreti umirovljenika, dječji dani, planinarenje, folklorni nastupi i koncerti održavaju se od 1992. godine tijekom manifestacije *Ljeto u Mariji Bistrici*. Sudjelovanje posjetitelja u izradi tradicionalnih proizvoda poput licitara, drvenih igračaka, svijeća i lončarskih proizvoda, festival medenjaka, kazalište sjena pripadalo bi u domenu kreativnog turizma, a u Općini se takve radionice održavaju redovito od 2010. godine, tijekom *Adventa u Mariji Bistrici* kada se održava i božićni sajam.³⁰ Crkva na otvorenome također je izgrađena i u Mariji Bistrici, a nacionalnim je svetište proglašeno još 1971. godine, čime Marija Bistrica također zadovoljava još jedan od kriterija prema kojima može stajati uz bok drugim europskim nacionalnim svetištima poput Mariazella i Altöttinga.

Mjesta za daljnje obogaćivanje turističke ponude – što bi za cilj imalo dulji ostanak u destinaciji – ima. Događanja poput sudjelovanja u berbi grožđa, proslave na dan svetaca zaštitnika okolnih sela, posjeta seoskim imanjima, obližnjim gradovima i selima u kojima se nalaze crkve i kapelice, i to sve u svrhu rasterećenja Marije Bistrice kao središta hodočašćenja s jedne te omogućivanja dodatnog prihoda lokalnim ruralnim i gradskim zajednicama s druge strane, također se mogu osmisliti kao kreativan i poželjan turistički sadržaj. Konkretni primjer za to je grad Altötting koji ostvaruje suradnju s obližnjim gradovima i selima, ali i s gradovima iz susjedne Austrije. Pritom se, rekli smo, radi o svojevrsnoj razmjeni turista: Austrijanci šalju u Altötting posjetitelje iz Salzburga, a Bavarci njima hodočasnike iz Altöttinga. Blizina slovenskih, pa i mađarskih gradova mogla bi Mariji Bistrici donijeti dobru suradnju i dodatan razlog dolaska turista i hodočasnika. Ta suradnja sa Slovenijom već je počela o čemu svjedoče marijanski hodočasnički putevi koji spajaju Mariju Bisticu sa svetištima u Vinagori i Trškom Vrhu. Ne smijemo ovdje zaboraviti ni Zagreb, od Marije Bistrice udaljen tek pedesetak kilometara, slično kao što su gradovi koje navodimo kao primjere udaljeni od glavnih gradova svojih regija ili država. Prema tome Marija Bistrica može lako razmjenjivati turiste sa Zagrebom, Varaždinom i ostalim gradovima u regiji te na taj način dodatno jačati kontinentalni turizam. Mali gradovi koji se također nalaze u Krapinsko-zagorskoj županiji podsjećaju nas još jednom da Marija Bistrica uistinu ima potencijal za razvoj ne samo svoje općine i potencijalno grada već i cjelokupne Županije, pa i šire ako u obzir uzmemo primjerice blizinu rodnog mjesta kardinala Alojzija Stepinca te se opet osvrnemo na hodočasničke ture po Altöttingu, šetnice u Mariazelli, planinarske i biciklističke staze. Naime, *Stepinčev put* hodočasnička je ruta osmišljena upravo na navedenom tragu, jednako kao i planinarska staza *Za dušu i tijele*.

Poželjni su dakako i sadržaji koji nisu vezani samo uz vjerski turizam. S obzirom na velik broj posjetitelja s Istoka, spoj tradicije sa suvremenom tehnologijom još je jedan adut zbog kojeg bi se posjetitelji odnosno hodočasnici mogli zadržati dulje u destinaciji. Međunarodno glazbeno natjecanje *Bistrički zvukolik* dobar je začetak ovakvih i sličnih sadržaja. Potencijal od *milijun turista* godišnje nalazi se ponajprije u njihovu višednevnom zadržavanju u našoj zemlji, a taj potencijal ujedno označava brojne mogućnosti za razvoj kako urbanih tako i ruralnih naselja. Zbog toga i jesmo ovdje naveli raznolike turističke sadržaje kojima obiluju europski gradovi sa svetištima, ne kako bismo kritizirali već kako bismo ukazali na mogućnosti koje imaju ti gradovi, njihovi stanovnici i posjetitelji. Može ih imati i Marija Bistrica, a za te sadržaje već je pripremljen teren u *Strategiji razvoja* gdje se konstatira kako „jedinostvenost bistričkog kraja omogućuje stvaranje integrirane ruralne turističke destinacije i svih turističkih potencijala ovoga kraja u jedinstven integrirani proizvod“ (str. 77). Zbog navedene potrebe za integralnim

³⁰ Podaci o događanjima preuzeti iz Strategije razvoja Općine Marija Bistrica 2016. – 2020. i s mrežne stranice <http://www.tz-marija-bistrica.hr/>, 4. lipnja 2018.

pristupom *Strategija* naglasak stavlja na komplementarnosti vjerskog s ostalim oblicima turizma, prvenstveno s ruralnim (390 OPG-a), kulturnim (Park skulptura, Galerija Hudek, Dvorac Hellenbach, Etno zbirka licitarskog obrta, Svetište Majke Božje Bistričke), cikloturizmom (56 km biciklističkih staza i nove u izradi) te posebno zdravstvenim turizmom pri čemu je važno istaknuti potencijal u suradnji s obližnjim toplicama.

Kombinacija tih vrsta turizma, odnosno osmišljeni i vješti potezi u domeni uslužnih i ostalih gospodarskih djelatnosti, prethodno opisane gradove učinili su onim što su danas: urbane sredine dobro povezane sa svojim ruralnim okolišem, a na dobrobit svih lokalnih zajednica koje na tom prostoru žive. Marija Bistrica već ima ostvaren osnovni preduvjet (broj posjetitelja) za oblikovanje u gradsko središte kakvo je na primjerima opisano u ovom poglavlju. To znači da ovu turističku destinaciju ne treba toliko promovirati radi porasta broja posjetitelja već da je valja oblikovati u smislu razvoja infrastrukture i kvalitetnih sadržaja što osim dolaska turista potencijalno podrazumijeva ostanak lokalnoga stanovništva i poboljšanje demografskih trendova. Može se ovdje zaključiti da Bistrica prati trend suvremenih europskih gradova u kojima je razvijen vjerski turizam, što joj svakako ide u prilog. Ostaje joj razviti se u urbano središte s potrebnom infrastrukturom kako bi upotpunila sliku o sebi i kako bi građanima i posjetiteljima omogućila još bolju kvalitetu življenja i boravka.

II.

POVIJESNI I KULTURNI ZNAČAJ OPĆINE MARIJA BISTRICA

Vedran Klaužer

Marija Bistrica nalazi se na vrlo povoljnom geografskom položaju, na krajnjem jugoistočnom dijelu Krapinsko-zagorske županije, u kotlini između Zagrebačke gore (Medvednice) i Kalnika, Ivanščice, Strahinjčice i Macelja. Samo je mjesto izgrađeno oko prošteništa na južnim obroncima Vinskog vrha, na nadmorskoj visini od 191 m. Kroz mjesto protječe potok Bistrica, po kojem je dobilo ime, te njegov manji pritok Ribnjak. Sela i zaseoci Općine Marija Bistrica smješteni su na brežuljcima sjeveroistočnog obronka Medvednice na različitim nadmorskim visinama. Općina se proteže prema sjeveru do rijeke Krapine. S istočne strane omeđena je potokom Žitomirkom, a na zapadnoj strani potokom Pinjom. Prometno je Marija Bistrica cestama povezana sa Zagrebom (preko Laza) te Donjom i Gornjom Stubicom, Zlatar Bisticom, Konjščinom i Sv. Ivanom Zelinom, a željeznicom preko željezničke postaje u Zlatar Bistrici.

1. Razvoj Marije Bistrice od srednjeg vijeka do 18. stoljeća

Posjed Bistrica spominje se još 1209. godine kada kralj Andrija II. Arpadović (1205. – 1235.) vraća županu Vratislavu i njegovoj braći posjede koje im je tijekom borbe za prijestolje oduzeo kralj Emerik. O važnosti Bistrice kao bitnog kraljevskog posjeda i elementa zemljišnog nagrađivanja vjernog plemstva govori i činjenica da se u regalnoj povelji među navedenim posjedima (čiji je velik dio, osobito susjedgradsko i stubičko područje, kasnije prešao u ruke velikaškog roda Aka), spominje i posjed Bistrica.

U tom su dokumentu prvi put zapisani i teritorijalni obrisi Bistrice, naime u povelji se navode sljedeće granice: južna granica Laz, istočna potočić Žitomerica, sjeverna rijeka Krapina, a zapadna granica potočić Pinja (*Diplomatički zbornik*, 1905). Nedaleko od Bistrice spominje se, također u prigodi vraćanja posjeda, Pinja kao posjed koji je kralj Andrija II. priznao Vratislavovom bratu Kozini. Tako je Pinja ili Pihina bila Bistrici susjedni posjed, a granice su mu bile potok Bistrica, rijeka Krapina i potočić Pinja. Izniman značaj tih posjeda, koji će u idućim stoljećima činiti cjelinu bistričkog vlastelinstva, vidi se u tome što hrvatsko-ugarski vladar (nakon što spomenuti župan Vratislav zajedno s braćom upravlja dobivenim posjedima i 1217. umire bez muškog nasljednika) vraća taj posjed u svoje vlasništvo. U takvim posjedovnim okolnostima, značajno je da Bisticom i Pinjom upravlja kraljev administrativni aparat koji su na području hrvatskog dijela Ugarsko-Hrvatskog Kraljevstva činili ban i njegovi službenici.

Ključan je moment pritom stvaranje administrativnog centra uz te posjede, a to se u srednjem vijeku manifestiralo stvaranjem jake obrambene utvrde u sredini teritorijalnog područja posjeda ili vlastelinstva, odnosno ondje gdje su vojno-strateški i građevinski uvjeti bili najbolji. Tako je posjed Bistrica, kao zaokružena cjelina unutar spomenutih hidrografskih i geografskih granica, imao takvu utvrdu već u 13. stoljeću. Na veliku važnost samog posjeda upućuje i činjenica da je unutar šireg današnjeg područja Marije Bistrice i unutar njenih današnjih općinskih granica sačuvan pisani i materijalni spomen na nekoliko utvrda. Značajno je i da tipološki gledano ti objekti nose naziv utvrde (lat. *castrum*). Oni su na taj način u srednjovjekovnim ispravama i fortifikacijskoj tipologiji, koja razlikuje nekoliko tipova objekata koje posjeduju plemići – gledano po značaju i veličini od najmanjeg k najvećem radi se o plemićkoj kuriji (lat. *curia nobilitaris*), manjoj utvrdi ili kaštelu (lat. *castellum*) te velikoj utvrdi (lat. *castrum*) – označavali najveći pa onda i najznačajniji tip utvrde. Od spomenutih utvrda na području Bistrice najstarija je ona uz potočić Pinju, po kojoj je i nosila ime, i koja se spominje 1295. godine posredno u titulu i nazivu župana i kaštelana Pouke. On je svjedočio darivanju kojim je vesprimski župan i kraljičin dvorski peharnik Ivan, sin pokojnog palatina Dionizija, darovao svoju zemlju Nespeš u pokrajini Golovči sinu svojega brata Fabijana kao nagradu za vjernu službu (*Diplomatički zbornik*, 1909). Kako je Pouka kao službena osoba sudjelovao u darivanju zajedno s Pavlom Churkanom, župana i kaštelana Zeline, čini se da se darovana zemlja nalazila negdje između teritorija i okruga djelovanja dviju navedenih utvrda, odnosno kod današnjeg Nespeša blizu Moravča. Osim toga, to što je Pouk bio kaštelan značilo je da je u vojnom i administrativnom smislu upravljao određenim tipom utvrde za neku višu instanciju, poput višeg plemića/velikaša, kralja ili bana koji je kao glavni vojni i administrativni predstavnik kraljevske vlasti u kraljevinama Slavoniji, Hrvatskoj i Dalmaciji obnašao dužnost skrbnika nad kraljevskim utverdama. Sa sigurnošću se može reći da se utvrda Pinja tih godina nalazila u rukama vladara jer ju kasnije kralj Karlo I. Robert Anžuvina (1301. – 1342.), kao vlasnik te utvrde i istoimenog posjeda, oko 1320. daruje zajedno s posjedima Bistricom i Zelinom Dioniziju, svojem vjernom palatinu i banu čitave Slavonije. Zahvaljujući navedenim povijesnim dokumentima i terenskim istraživanjima, mjesto na kojem se nalazila utvrda Pinja danas je poznat: nalazila se na lokalitetu Gradina, na brdu južno od sela Kušića i gornjeg toka potoka Pinje.

Početak 14. stoljeća, upravo u vrijeme prvog spomena 1327. godine, izgrađena je utvrda Bistrica koja je tako preuzela ulogu vojnog i administrativnog plemićkog centra za nadzor nad bistričkim vlastelinstvom. Pripajanjem posjeda Pinje bistričkom vlastelinstvu istoimena utvrda ostala je na periferiji kako samog vlastelinstva tako i prema susjednom stubičkom dijelu susjedgradsko-stubičkog vlastelinstva gdje više nije mogla imati ulogu strateškog centra kakvu je tada imala susjedna i nova utvrda Bistrica (*Diplomatički zbornik*, 1911). Prijeloman povijesni trenutak čini upravo stvaranje novog jakog centra – utvrde Bistrice – sa svojom upravom. Dakle, daljnje spajanje dijelova bistričkog posjeda raznih vlasnika u veće vlastelinstvo rezultiralo je stvaranjem te nove utvrde poznate i pod nazivom Gradina, na današnjem brdu iznad sela Podgrađa, koja se spominje te 1327. godine. Upravo temeljem navedenog, a prateći razvoj srednjovjekovne administracije vlastelinstava, možemo reći da je tim statusom Bistrica dobila i prvu administrativnu upravu jer je svaka takva utvrda kao centar upravljanja posjedom i vlastelinstvom podrazumijevala da se administrativne stvari rješavaju putem birokratskog aparata koji stvara i kojim upravlja posjednik ili vlastelin tog posjeda. Tako se može pretpostaviti da je posjed Bistrica imao kaštelana (upravitelja utvrde), pisara i suca koji su predstavljali vlastelinsku vlast, dok su u selima zasigurno postojali seoski starješine kojima je

voljom vlastelina prepušteno sudovanje u nižim stvarima i manjim prekršajima (Beuc, 1985; Buturac, 1993).

Usporedno s razvojem vlastelinstva razvija se i crkvena uprava na ovom području, a takav paralelan razvoj vidljiv je tijekom idućih stoljeća. Zbog nedostatka povijesnih izvora ne možemo sa sigurnošću utvrditi kada je osnovana župa u Bistrici. Iz spomenute povelje kralja Andrije 1209. godine vidi se da je tada već postojala crkva i župa, iako povelja spominje posjed Bisticu, ali ne i crkvu. No, upravo u vrijeme prvih spomena utvrde Bistrice i bistrička se župa prvi put spominje, i to 1334. godine u popisu župa Zagrebačke biskupije, a bila je posvećena svetim apostolima Petru i Pavlu, dok se prvi poimence poznat bistrički župnik spominje 1394. godine pod imenom *Lucas sacerdos de Biztricha* (Noršić, 1949; Buturac, 1993). Stoga možemo pretpostaviti da je bistrička župa obuhvaćala područje vlastelinskog posjeda kojem su u 13. stoljeću vlasnici bili spomenuti župan Vratislav i brat mu Kozina. To je područje stoljećima bilo u sastavu bistričke župe, a u kanonskim vizitacijama s početka 19. stoljeća spominje se deset naselja koja čine Župu Marija Bistrica: Podgorje, Laz, Selnica, Globočec, Hum, Poljanica, Tugonica, Podgrađe, Sušobreg i Marija Bistrica.

Ubrzo nakon spomenutog prijenosa vlasništva nad Bistricom u ruke palatina i bana Dionizija, daljnjim prijenosom Bistrica kao i ostali navedeni posjedi prelaze 1327. godine u ruke Nikole, sina Petra Ludbreškog, koji ih posjeduje do 1358. godine kada ih, s obzirom na to da nije imao muških nasljednika, natrag u kraljevske ruke uzima kralj Ludovik I. Anžuvina (1342. – 1382.) te ih nekoliko godina poslije daje na upravljanje banu Ivanu Ćuzu Ludbreškom (Buturac, 1993). U kraljevom posjedu je dakle Bistrica bila samo do 1359. godine kada je Ludovik I. Anžuvina poklanja bivšem hrvatsko-dalmatinskom banu Ivanu Ćuzu. Njegovi su potomci gospodarili Bistricom sve do 1452. godine kada je zbog nevjere kralj Matija Korvin oduzima Jurju Ćuzu, a zatim 1481. godine daje plemićkoj obitelji Bradač (Noršić, 1949; Buturac, 1993; Regan, 2007). Krajem 15. stoljeća, točnije 1481. godine, vlasnik Bistrice postaje Grgur Bradač od Ladomera, a sama obitelj Bradač drži Bisticu tijekom cijelog 16. stoljeća (Adamček i Kampuš, 1976; Buturac, 1993).

U poreznim popisima iz prve polovine 16. stoljeća navodi se da posjed Bisticu uživaju braća Bradač. Kako su u vrijeme građanskog rata između pristalica kralja Ferdinanda Habsburškog (1527. – 1564.) i kralja Ivana Zapolje (1526. – 1540.) braća Bradač pristala uz Ferdinanda, politički protivnici opljačkali su i popalili feudalni posjed i plemićki dvor bistričke gospoštije. Kad su se političke prilike smirile, kralj Ferdinand izdao je 1535. godine povelju kojom braći Bradač potvrđuje njihove bistričke posjede (kaštel Bistrica i pripadajuća naselja: Purgarija, Berdarjevci, Gorica, Globočec, Rofanjevci, Hum, Pinja, Sedmerci, Podgrađe, Brezovec, Tugonica, Podvorci i Selnica). Za razvoj Bistrice kao sela i mjesta to je bio prijeloman trenutak jer se već krajem 15. stoljeća Bistrica spominje kao trgovište (lat. *oppidum Bistrica*), a tijekom 16. stoljeća navodi se u povijesnim dokumentima kao Purgarija ili purga (što je oznaka gradskog naselja!). Uz Podgrađe (Donju Bisticu) od druge polovine 16. stoljeća spominje se selo Rofanjevci, kao Gornja Bistrica, u kojoj se nalazi utvrda, a sami Rofanjevci su se s vremenom spojili s Purgarijom u Bisticu (Buturac, 1993; Vučetić, 2011). Plemićka obitelj Bradač u Donjoj Bistrici, u selu Podgrađu podno utvrde Bistrice, podiže sredinom 16. stoljeća od ostataka starije kurije manju utvrđenu rezidenciju, a u Gornjoj Bistrici, u Rofanjevcima, utvrđuju stariju kuriju u plemićki grad (Vučetić, 2011).

U to doba počinju i prvi spomeni čudotvornog kipa Blažene Djevice Marije. Prema legendi, kip se od 1499. godine nalazio u drvenoj kapeli na Vinskom vrhu, udaljenom oko tri kilometra od današnjeg svetišta u Mariji Bistrici, a zbog turske opasnosti, posebice nakon što su Turci

kod Konjščine 1545. godine potukli vojsku Nikole Zrinskog, bistrički je župnik Pavao prenio Marijin kip u bistričku crkvu svetog Petra i Pavla i zakopao ga pod pjevalištem. Predaja dalje spominje da je župnik Luka 1588. godine opazio svjetlo u crkvi pod korom, a da je drugi dan ondje pronašao skriven Marijin kip. Vijest o tom događaju brzo se pročula te je narod u velikom broju hodočastio u Bisticu i molio se pred Marijinim kipom (Buturac, 1993).

Bistrica u rukama obitelji Bradač ostaje do 1579. kada je po ženskoj liniji prešla u posjed bisaških Kastellanffyja, a vlasnicima utvrđene kurije u Gornjoj Bistrici u Rofanjevcu postaje 1580. godine obitelj Tomasović (Adamček i Kampuš, 1976; Buturac, 1993). Nekad jedinstveno bistričko vlastelinstvo tako se krajem 16. stoljeća podijelilo u više manjih plemićkih posjeda čiji su vlasnici bili obitelji Horwath, Dely i Konjski. U *Popisima kraljevskog poreza* iz 1598. godine navodi se kako je gospoštija Bistrica tada podijeljena na sedam feudalnih posjednika. Uz ugarskog magnata Nikolu Istvanffija i velikašicu Sofiju Kerečenji, dio posjeda držala je i obitelj Kastellanffy (Petar i Ana Suzana), a kao peti posjednik spominje se plemkinja Hester Berzaj. Najmanje posjede imali su Petar Krašić i župnik crkve sv. Petra. Bistrička je gospoštija tada brojila dvadesetak naselja, no tijekom vremena neka su se naselja spajala, primjerice Brezovec sa Selnicom, Vinski Vrh s Poljanicom, Lipča Gorica s Podgorjem, dok su Rofanjevci i Purga dobili naziv Bistrica prema istoimenom potoku (Adamček i Kampuš 1976; Buturac, 1993). Utvrda na brdu Gradini u Donjoj Bistrici (današnjem Podgrađu) bila je u posjedu obitelji Kastellanffy sve do 1620. godine kada je umro posljednji muški potomak te plemićke obitelji Ivan III. Utvrdu, koja se 1645. godine spominje kao napuštena, zajedno s utvrđenim kurijama Donje Bistrice preuzima kraljevska komora te je 1654. godine predaje plemiću Ladislavu Črnkovečkom (Regan, 2007).

U tom razdoblju događa se povijesni, odnosno prijelomni trenutak u razvoju Bistrice. Ponovnim pronalaskom kipa 1684. godine ona postaje prošteništa. Premda opasnost od Turaka još nije prestala, pobožnost prema Marijinom kipu postavljenom na bočni oltar 1588. sve je više slabjela. Župnik Juraj Marinić (1645. – 1652.) premjestio je kip oko 1650. godine s oltara na prozor koji je poslije zazidan. Tako je kip ostao u zidu iz kojeg je virio samo Gospin obraz. Marijin lik i u takvim je prilikama bio zanemarivan i s vremenom posve zaboravljen (Berke, 1775). Kip je više od trideset godina ostao zazidan, sve do župnika Petra Brezarića (1676. – 1679.) koji je bio svjedok čudnog događaja. Njemu se Majka Božja dva puta ukazala u vidu žene u modroj haljini sa svijećom u ruci i to prvo u crkvi, za vrijeme mise, i zatim na putu u Podgrađe. O tom se viđenju mnogo pripovijedalo i nakon Brezarićeve smrti, no bez pridavanja veće važnosti. Pronalazak kipa i početak njegova ponovna štovanja spada u razdoblje kada je bistričku župu vodio i naslijedio Ivan Molitoris (1642. – 1688.) (Buturac, 1993). U njegovo vrijeme, a zaslugom zagrebačkog biskupa Martina Borkovića (1667. – 1687.), pavlina i velikog Marijinog štovatelja, ponovno je pronađen čudotvorni Marijin kip (Rogulja, 1998). Biskup je naime, prisjećajući se svojih mladih dana kada je bosonog hodočastio u Bisticu, naložio zagrebačkom kanoniku kustosu Matiji Stoklasu i bistričkom župniku da potraže čudesni Marijin kip. Tako je 15. srpnja 1684. godine kip doista pronađen. Sljedećeg dana zabilježeno je i prvo čudorno ozdravljenje kada je u crkvi prohodala nepokretna djevojčica Katarina Paulec (Jembrih, 2011). Pronađeni kip postavljen je na sporedni oltar i ponovno je predan sveopćem štovanju vjernika, a glas o bistričkom prošteništu proćuo se ne samo Zagrebačkom biskupijom već Štajerskom, Kranjskom i Ugarskom. Za širenje štovanja Majke Božje zaslužan je bio župnik Andrija Ivšić (1688. – 1719.), koji je osim kronike o pronalasku kipa napisane 1668. godine počeo bilježiti bistrička čudesa, zagovore i pomoći koje su hodočasnici primali (Buturac, 1993). Knjigu bistričkih čudesa župnik Ivšić počeo je pisati 1688. godine pod naslovom

Processus inventionis miraculosae statuae B. Mariae Virginis Bistriczensis, a svake su je godine dopunjavali njegovi nasljednici, marljivo bilježeći zagovore i pomoći Majke Božje.

1.1. Marija Bistrica i civilni razvoj u 18. stoljeću

Posjednici Bistrice tijekom 18. stoljeća plemićke su obitelji Keglević, Petthew, Draškovići, Praskači, Čikulini, Magdići, Prašinski te bistrički župnik crkve sv. Petra i Pavla (Buturac, 1993). Sredinom stoljeća dio bistričke gospoštije s plemićkom kurijom dobio je Petar II. Sermage (1722. – 1771.) ženidbom s Maksimilijanom, jedinicom Petra Prašinskoga, jednog od dotadašnjih suvlasnika Bistrice. Poslije smrti Petra II. Sermagea (1771.) njegov sin Petar Ivan Nepomuk (1746. – 1804.) naslijedio je dio bistričke gospoštije te je 1786. godine sagradio plemićki dvorac u Mariji Bistrici (danas dvorac Hellenbach), a drugi sin Mavro (Moritz) (1760. – 1812.) posjed i kuriju u Podgrađu (Noršić, 1949; Buturac, 1993). Pored prikazane vlastelinske raspodjele posjeda za razvoj značajan trenutak početkom 18. stoljeća bili su odnos Hrvatskog sabora prema Mariji Bistrici i uspostava cesta. Naime, Hrvatski sabor se zavjetuje i na taj način povezuje s bistričkim prošteništem u 18. stoljeću. Zbog opasnosti od kuge, Sabor se 1710. godine obvezuje da će za Marijin kip, koji se još uvijek nalazio na sporednom oltaru bistričke crkve sv. Petra i Pavla, podići nov oltar na čast Blažene Djevice Marije. U tom kontekstu Sabor je pozvao stanovništvo da priložima pomognu izgradnju oltara koji je, kao izvršeni zavjet, sagradio 1715. godine u vidu novog glavnog oltara na koji je postavljen kip Majke Božje. Oltar se nalazio u bistričkom svetištu do 1791. godine, a onda je iz nepoznatih razloga uklonjen i zamijenjen novim.

Povezanost Bistrice s prijestolnicom hrvatske kraljevine i sjedištem Sabora također smještamo u to razdoblje. Naime, najstariji podaci o hodočašću Zagrepčana potječu iz 1723. godine, kada stanovnici Zagreba zbog velike suše zavjetno hodočaste Majci Božjoj. Kako bi olakšao pristup hodočasniciima u bistričko proštenišće, Hrvatski sabor 1721. godine daje graditi cestu od Kašine preko Laza do Bistrice. Skrb Hrvatskog sabora za Mariju Bistricu vidljiva je i u odluci iz 1731. godine kojom je mjesto prozvano Marija Bistrica; tada je zagrebački biskup Juraj Branjug (1723. – 1748.) posvetio novouređenu crkvu Snježnoj Gospi te promijenio njen naziv u crkvu Majke Božje Bistričke. Godine 1749. u Mariji Bistrici nalazi se i sjedište distrikta ili kotara preko kojeg je Zagrebačka županija ubirala državne poreze ili daće i održavala neka sudovanja. Kako bi hodočasnici iz Zagreba i Posavine lakše došli do Marije Bistrice, Sabor je 1753. godine dao popraviti i već spomenutu cestu od Zagreba, preko Sesveta i Kašine (Buturac, 1993).

U 18. stoljeću također se intenzivira odnos i povezanost Marije Bistrice i papinstva. Vrhovni poglavari Rimokatoličke Crkve nastojali su raznim povlasticama potaknuti hodočasnike na štovanje Majke Božje Bistričke. Petar Berke u svom djelu spominje dvojicu papa koji su podarili bistričkom svetištu prošteničke povlastice. Papa Benedikt XIV. (1740. – 1758.) bio je posebno zaslužan za štovanje Blažene Djevice Marije u Katoličkoj Crkvi, a o tome govori i njegovo djelo *Dei beatificatione et canonisatione*. On je 1750. podijelio povlasticu potpunog oprosta svim bistričkim hodočasniciima koji se ispovjedu, pričeste i izmole propisane molitve po nakani Sv. Oca za mir i slogu kršćanskih vladara. Papa Klement XIII. (1758. – 1769.) pak na molbu župnika Pavla Juraka odobrava osnutak bratovštine sv. Škapulara u bistričkom prošteništu (Berke, 1755).

Poseban i značajan status Marije Bistrice krajem 18. stoljeća pokazuje i zalaganje dvojice zagrebačkih biskupa, Josipa Galjufa (1772. – 1786.) i Maksimilijana Vrhovca (1787. – 1827.), odlučnih zagovornika hodočašća u obrani statusa bistričkog prošteništa pred naredbama prosvjetiteljskih odluka carice Marije Terezije (1740. – 1780.) i njezinog sina Josipa II. (1780. – 1790.). Naime, carica je 27. svibnja 1774. Hrvatskom kraljevskom vijeću u Varaždinu dostavila *Intimatum* s raznim odredbama o crkvenim poslovima, koji je priopćen i biskupima, a sadržavao je 17 točaka od kojih je sedma, u kojoj je riječ o ophodima hodočašćima, povezana s prošteništem u Mariji Bistrici te je navodila kako se zabranjuju sve procesije dulje od dana. Zahvaljujući intervenciji i odlučnom prosvjedu biskupa Galjufa, koji je branio pravo hodočašćenja u Mariju Bisticu, Hrvatsko kraljevsko vijeće je, uspoređujući Mariju Bisticu s austrijskim Mariazellom, 6. svibnja 1775. godine carici uputilo izvještaj i preporučilo da se poštuje želja zagrebačkog biskupa na što je konačno reskriptom od 7. lipnja 1775. godine carica, uz ostalo, dopustila hodočasničke procesije k Majci Božjoj Bistričkoj. Slično navedenome, i Galjufov nasljednik, dugogodišnji biskup Maksimilijan Vrhovac, također je branio bistričko pravo na procesije. Na taj način branio je i sam opstanak bistričkog svetišta pred Bečkim dvorom koji je smatrao da zbog hodočašća seljaci zapuštaju obradu zemlje u najvažnije doba godine te kako postoji opasnost od nereda, što je biskup Vrhovac 21. srpnja 1810. godine u otpisu carskom ministru redarstva Hageru opovrgnuo braneći i uspoređujući bistričko prošteništa sa sličnim prošteništim u Europi.

2. Marija Bistrica kroz 19. i 20. stoljeće do samostalnosti Republike Hrvatske

2.1. Razvoj mjesta i civilne uprave u 19. stoljeću: kotar i općina u Mariji Bistrici

Tijekom 19. stoljeća posjed Bistrica u vlasničkom smislu i dalje je posjed razdijeljen na nekoliko značajnih plemićkih obitelji među kojima dominira slavna obitelj Sermage. Nasljednim nizom te obitelji, Petra Ivana Nepomuka Sermagea nasljeđuje u Bistrici sin Ljudevit, a Moritza Sermagea, koji na mjestu starije kurije u Podgrađu oko 1822. godine gradi dvorac (srušen nakon Prvog svjetskog rata), nasljeđuju kćeri Karolina (ud. Kirschoffer) i Henrietta (ud. Schlippenbach) (Noršić, 1949). Daljnjim ženidbenim i obiteljskim vezama 1849. godine posjed Bistrica prelazi u ruke plemićke obitelji Hellenbach od Pacole čiji je član barun Lazar (1827. – 1887.) bio zastupnik Hrvatskog sabora (1861., 1865. – 68.) i banskih konferencija (1862. – 63.). (Šterk, 2009) Kako se obitelj oko 1880. godine iz Sv. Helene preselila u Mariju Bisticu, postala je posljednja vlastelinska obitelj na tom području sve do današnjih dana (Noršić, 1949; Šterk, 2009).

Sredina 19. stoljeća može se smatrati preporodom Marije Bistrice. Naime, 40-ih i 50-ih godina u vrijeme župnikovanja Ivana Krizmanića u Mariju Bisticu dolaze hrvatski preporoditelji. Ilirski sastanci u Mariji Bistrici fokusirali su se oko spomenutog bistričkog župnika i naslovnog petrovaradinskog opata Ivana Krizmanića (1776. – 1852.) koji je nekoliko puta bio predlagan za zagrebačkog kanonika, a 1848. godine bio je kandidat za biskupsku stolicu u Zagrebu. Prema svjedočanstvima suvremenika upravo je Krizmanićev dom u Mariji Bistrici bio žarište ilirskog pokreta (Korade, 2003). Zahvaljujući župnikovoj gostoljubivosti česti su gosti bili grof Janko Drašković, Stanko Vraz, Ivan Kukuljević, Ljudevit Gaj, Dragutin Rakovac, Vatroslav Lisinski, Nikola Zdenčaj i mnogi drugi. Nadalje, u Krizmanićevu domu je često boravio književnik Dragutin Rakovac (1813. – 1854.), koji je u Bisticu još 1835. godine doveo slovenskog književnika Stanka Vraza (1810. – 1851.) te Ljudevita Vukotinića (1813. –

1893.), a oni su upravo u Mariji Bistrici 1842. godine osnovali književno-kulturni časopis *Kolo* (Korade, 2003). Uz to, Dragojla Štauduar, Ivana Čačković i druge bistričke gospođe uz Vrazovo su kumstvo u Bistrici 1842. godine osnovale Gospođinsko društvo iz kojeg je proistekla Matica ilirska (Dukat, 2002). Krizmanićev čest gost bio je i Vatroslav Lisinski, koji je 1846. i 1851. nekoliko puta boravio kod župnika, pa je u Mariji Bistrici skladao i nekoliko manjih djela, kao i karlovačka književnica Dragojla Jarnević (1812. – 1875.), koja je u četiri navrata, između 1842. i 1845. godine, kao gošća boravila u Mariji Bistrici. U njoj tada borave i drugi Krizmanićevi prijatelji, pjesnik i pokupski župnik Pavao Štoos (1806. – 1862.), jezikoslovac Vjekoslav Babukić (1812. – 1862.), književnik i političar Mirko Bogović (1816. – 1893.) i ruski lingvist Izmail Ivanovič Sreznjevski (1812. – 1880.) (Dukat, 2002).

U 19. stoljeću dolazi i do značajnijih pomaka u upravi s obzirom na to da je 1848. godine ukinut feudalizam i feudalna uprava. Ukidaju se gospoštijski sudovi i umjesto njih se u selima uređuju bilježništva (notarijati) i sučije. Iz bilježništava su se tijekom vremena razvile seoske upravne općine, a od sučija katastarske ili porezne općine (Buturac, 1993). Za više takvih seoskih upravnih općina osnivani su kotari ili kotarske oblasti, a mijenja se i uređenje županija ili županijskih oblasti. U ovakvim prilikama sudska je vlast odijeljena i neovisna o upravnoj političkoj vlasti. U tim okolnostima Marija Bistrica postala je kotar, općina i sučija u opsegu Zelinske podžupanije tadašnje Zagrebačke županije. Kotar Marija Bistrica tako je obuhvaćao bilježništva ili općine: Marija Bistrica, Hum Donji, Trgovišće, Toševac, Žitomir. Zatim sučije: Bedenica, Bistrica, Hrašćina, Orešje Donje, Ščepanje (ukupno 34 sela i 15 zaselaka). Na području tog bistričkog kotara nalazile su se 893 kuće, 2 gradića ili utvrđena plemićka dvora, 20 plemićkih dvoraca ili kurija, 7 vlastelinskih marofa, 11 246 stanovnika. U crkvenom smislu Kotaru su pripadale 4 župe: Bedenica, Bistrica, Hrašćina, Hum Donji (Breznički) (Buturac, 1993). Sama općina ili bilježništvo Marija Bistrica obuhvaćala je tada naselja: Bistrica, Globočec, Hum, Laz, Podgorje, Podgrađe, Selnica, Sušobreg i Tugonica gdje je prema popisu stanovništva iz 1851. godine živjelo 5371, a 1857. godine, 5484 stanovnika (Buturac, 1993). Katastarske ili porezne općine bile su: k.o. Laz za sela Bistrički Hum i Bistrički Laz, k.o. Globočec za sela Globočec i Sušobreg, k.o. Marija Bistrica za sela M. Bistrica i Podgorje, k.o. Poljanica za sela Poljanica i Tugonica, k.o. Selnica za sela Bistričko Podgrađe i Selnica.

Djelokrug Općine obuhvaćao je vođenje inventara općinske imovine i općinskih povlastica, upravljanje i čuvanje općinske imovine, propisivanje općinskog nameta i uzimanje zajma uz odobrenje više vlasti, određivanje broja činovnika i njihovih plaća, određivanje sredstava za škole, javnu sigurnost, mjesno redarstvo, za čuvanje zdravlja, čistoću ulica i potoka, za javni moral, za gradnje i popravak općinskih zgrada, za uređenje putova, mostova i bunara, za mjere i vage, za nabavu hrane, za zaštitu od poplave, oproštenje neutjerivih tražbina, dopuštenje nepredvidivih troškova, građevne dozvole, dopuštanje zabava, izbor zastupnika za županijsku skupštinu i skrb za siromahe (Buturac, 1993). Dodatno, na višoj razini općinski su poslovi podrazumijevali proglašavanje naredaba viših vlasti, pobiranje općinskog nameta i državnih poreza, provođenje popisa stanovništva i novačenje, konačenje i opskrbu vojske, prijavu političko-stranačkih izgreda, hvatanje zločinaca i vojnih bjegunaca, nadzor nad kretanjem stranaca, sudjelovanje kod javnih radnji. Predstavništvo Općine činili su općinski odbor ili zastupstvo kao zaključujući organ u svim poslovima naravnoga djelokruga; načelnik, bilježnik i drugo osoblje, kao izvršni organ općinskog odbora koji je bio odgovoran općinskom odboru i nadležnoj vlasti. Odbor se birao na tri godine te je prema odredbi Županije imao od 12 do 14 članova od kojih se trećina popunjavala od općinara, a samim izborom općinskog odbora, koji se birao natpolovičnom većinom, rukovodila je kotarska oblast. Općinski proračun koji je

stavljajući na uvid općinarima te zatim kotarskoj oblasti usvajao se u obliku godišnjeg zaključnog računa na sastanku općinskog odbora i slao na odobrenje županijskoj oblasti. Unutar proračuna, općinske prihode činili su dohodak od putova i sajmovi (sajmovina, maltarina), potrošarina (od vina, rakije, mesarenja), globe, namet na neizravni porez za školske potrebe te za gradnju crkve. Općinski rashodi bili su plaće činovnika, uredske potrebe, gospodarski troškovi (općinski šumar i lugar, općinski stražari i poljari, vatrogasci, seoski bikovi i pastusi), građevni troškovi (zgrade, ceste, mostovi), zdravstvo (općinski liječnik, primalja, mrtvozornik, liječenje siromaha), bogoštovlje (gradnja i popravak crkve i župskih nadarbinskih zgrada, ubiranje župnikove plaće poslije konvertiranja lukna u novac), škola (plaća učitelja, školske potreštine) (Buturac, 1993). Troškovi uprave pokrivali su se trošarinom, općinskim nametom i drugim prihodima Općine. Radnje (putevi, grabe) odrađuju domaći muškarci od 16 do 60 godina te tegleća marva (konjska zaprega i dr.). Za školske potrebe doprinose općinari školske općine, a za crkvene općinari župe. Učitelji i svećenici ne plaćaju općinski namet od svoje plaće. Vrhovni nadzor nad djelovanjem Općine imala je Županija preko svoga izaslanika ili preko kotarske oblasti, a ban je potvrđivao izbor mjesnih sudaca i zamjenika u Općini koji su polagali prisegu vladaru (Buturac, 1993).

U vrijeme postojanja kotara u Mariji Bistrici dolazi do razvoja civilne infrastrukture. Župnik Mirko Tumpić (1849. – 1874.) uočio je potrebu osnivanja pučke škole jer je dotada školovanje djece bilo sporadično i nesustavno, a obično bi ga provodio župni orguljaš više privatno nego javno za djecu iz najbližih zadruga (Noršić, 1949; Klaužer, 1994). Župnik Tumpić odlučio se založiti za osnutak škole, pa je kroz razgovore sa župljanima, općinom i svima onima koji bi taj pothvat mogli ostvariti 22. siječnja 1852. godine u župnom dvoru održao sastanak na kojem je jednoglasno zaključeno da u Mariji Bistrici što prije treba osnovati pučku školu. O tom je zaključku sastavljen poseban dokument pod naslovom *List utemeljenja narodne pučke učione u Mariji Bistrici* (Buturac, 1993). Tako je osnovana prva bistrička pučka škola, tzv. „školničija“, a s obzirom na to da nije imala svoje školske zgrade, nastava se održavala kod župnog orguljaša i prvog bistričkog učitelja Lovre Ježeka (1852. – 1868.) odnosno u jednoj sobi njegove kuće za koju mu je općina plaćala najam (Noršić, 1949; Buturac, 1993). U toj školskoj sobi bile su smještene tri klupe, a školu je polazilo 25 učenika (Noršić, 1949). Škola je izgorjela 1862. godine, upravo u vrijeme kada su kotar i općina Marija Bistrica od vlasnika Podgrađa, baruna Ernsta von Schlippenbacha, kupili prizemnu kuću u Mariji Bistrici (zapadno od crkve i župnog dvora) te ju stjecajem okolnosti osposobili za nastavu. Nadograđivanjem prvog kata dobivene su prostorije za nastavu i učiteljske stanove.

Kotar je u Bistrici bio oblik ustroja sve do reorganizacije političke uprave u Hrvatskoj poslije Hrvatsko-ugarske nagodbe 1868. godine kada je ukinut zbog neprirodnih granica te je tako Marija Bistrica pridružena kotaru u Donjoj Stubici. I u takvom ustroju Općina Marija Bistrica nastavlja razvijati svoju civilnu upravu, društvenu i školsku organizaciju. Općina odlučuje osnovati posebnu školu za djevojčice te nastojanjem župnika Mirka Tumpića 1872. godine u Mariju Bisticu dolaze časne sestre sv. Vinka Paulskog koje otvaraju posebnu djevojačku pučku školu i vode je sve do 1948. godine (Rititg, 1935; Buturac, 1993). Obuka je započela 1873. godine, a održavala se u istoj zgradi u kojoj su školovali i dječake sve do 1886. godine kada su se časne sestre sa svojim učenicama preselile u novosagrađenu kuću koju je Općina iznajmila od mještana Petra Lisca za potrebe školovanja djevojčica. Tijekom vremena djevojačka škola postaje pretijesna, pa je Općina Marija Bistrica na mjestu spomenute prve bistričke škole (stare „školničije“) 1894. godine sagradila novu zgradu za djevojačku školu. Desetinu ukupnih troškova dao je župnik Juraj Žerjavić (1875. – 1910.), nasljednik Mirka

Tumpića (Noršić, 1949). Krajem 19. stoljeća, za službovanja i zaslugom učitelja Josipa Kirina (1873. — 1891.), javnog djelatnika i inicijatora mnogih aktivnosti u Mariji Bistrici, osnovana je učiteljska (1874.), a 1879. godine i učenička knjižnica, kojoj je on prvi darovao 44 knjige. Dodatno, Općina Marija Bistrica je zaslugom navedenog učitelja dobila i dobrovoljno vatrogasno društvo osnovano krajem 1889. godine nakon što je iz Beča pristigla prva oprema u vrijednosti od oko 700 forinti (Vuk, 1989). Uz vatrogasno društvo osnovana je i vatrogasna glazba (1894.) koju je prvo činio tamburaški sastav, a zatim od 1900. godine nabavom puhaćih instrumenata limena glazba (Klaužer, 1994).

Za svog župničkog staža u Mariji Bistrici Juraj Žerjavić je predvodio niz graditeljskih radova, a najveći je bila obnova i dogradnja župne crkve prema nacrtu Hermana Bolléa. Obnova je trajala pune četiri godine, a osim proširenja i uređenja crkve proširio se i prostor oko nje te je cijeli kompleks preoblikovan mješavinom neostilskih obilježja. Osim toga, župni je dvor u njegovo vrijeme bio okupljalište najistaknutijih hrvatskih pravaša, slično kao u vrijeme župnika Krizmanića kada su u Mariju Bisticu dolazili Gajevi ilirci. U to je vrijeme cestu od Zagreba, preko Sesveta i Kašine, od 1878. do 1880. godine restaurirao hrvatski ban Ivan Mažuranić (1814. — 1890.), o čemu nam i danas svjedoči spomen-ploča donedavno uklesana u stijeni podno Laza. Papinska povezanost s Bistricom i dalje je prisutna. Naime, papa Lav XIII. (1878. — 1903.), inače poznat kao papa koji se zalagao za društvene promjene i socijalnu pravdu, ušao je u povijest bistričkog prošteništa poklonivši Majci Božjoj Bistričkoj bogato zlatno podnožje koje se čuva u crkvenoj riznici (Noršić, 1949; Buturac, 1993).

2.2. Razvoj mjesta i civilne uprave u 20. stoljeću: općina u Mariji Bistrici

Dvadeseto stoljeće u povijesti Marije Bistrice može se smatrati nastavkom gradnje i razvoja na dobrim temeljima iz prethodnog stoljeća. Općinska zgrada u Mariji Bistrici podignuta je 1900. godine za načelnika Šimuna Ivaka, a trošak gradnje iznosio je 55.000 forinti. Sagradio ju je arhitekt Carnelutti iz Zagreba. Hrvatska čitaonica za građane Marije Bistrice osnovana je 1900. godine uz pomoć tadašnjeg dobrotvora baruna Dioniza Hellenbacha. Naredne 1901. godine osnovana je i prva zadruha, Vjeresijska zadruha upravne općine Marija Bistrica (Klaužer, 1994; Jurišić i Navračić, 2009). I školstvo se dalje unapređuje jer je novom djevojačkom školom izgrađenom 1894. godine pitanje školovanja djece bilo tek djelomično riješeno s obzirom na to da se broj polaznika stalno povećavao. Tako je nakon duljih priprema 1908. počela gradnja nove dječjačke škole (nedaleko od župne crkve, na desnoj obali potoka Bistrice), a odmah do škole podignuta je zgrada za učiteljske stanove. Školska je zgrada dovršena 1909. godine, a stara zgrada služila je kao stan oružnicima sve do 1949. godine kada je srušena. Početkom 20. stoljeća također su otvorene tri područne škole u bistričkoj općini; u Selnici 1904. godine, a na Lazu i u Globočecu 1909. Područne je škole podigao spomenuti župnik Žerjavić, poznat i po tome što je podupirao prosvjećivanje svojih župljana (Jurišić i Navračić, 2009).

Razdoblje Prvog svjetskog rata (1914. — 1918.) označava i u Mariji Bistrici doba stagnacije. Mnogi stanovnici ratuju na ratištima na Soči i Piavi, na Karpatima, u Ukrajini i na bojišnicama Balkana. Sigurnost i život također su bili ugroženi i na lokalnoj razini s obzirom na pojavu dezertiranja velikog broja vojnika Austro-Ugarske Monarhije. Dezerteri su čekali svršetak rata skrivajući se po kućama i šumama („zeleni kader”), a zbog oskudice u hrani i odjeći pljačkali su trgovce, vlasteline, župnike i bogatije seljake. Završetkom rata i razdoblja stagnacije, na crkvenom polju dolazi do promjena i novina. Naime, za vrijeme župnika Matije Seigerschmieda

(1921. – 1941.), na traženje zagrebačkog nadbiskupa Antuna Bauera (1914. – 1937.) papa Pio XI. (1922. – 1939.) svojom odredbom od 4. prosinca 1923. proštenišnoj i župnoj crkvi u Mariji Bistrici dodijelio je naslov i prava manje bazilike (*basilica minor*) koji se dodjeljuje samo značajnijim katedralama i svetištima.

Godine 1928. osniva se Dobrovoljno vatrogasno društvo Selnica na inicijativu tadašnjeg učitelja područne škole Selnica Slavka Ladovića, koji je postao i prvi tajnik društva (Vuk, 1989). Desetak godina poslije taj primjer slijedi i selo Laz te 1938. godine osniva svoje dobrovoljno vatrogasno društvo. Sama Marija Bistrica također se dalje razvija, primjerice 1932. dobiva vodovod, a na društvenom polju život mještana obogaćuje (pored navedenih škola i knjižnice) 1932. godine osnovano Hrvatsko športsko društvo Tomislav (raspušteno 1941.) (Vuk, 1972). Godine 1937. pod vodstvom i zaslugom navedenog dobrovoljnog vatrogasnog društva izgrađen je Prosvjetni dom unutar kojega djeluje Kulturno-prosvjetno društvo „Tomislav“ te istoimeni zbor kao i knjižnica. U Domu su se nalazile prostorije za vatrogasno spremište, knjižnica i čitaonica, a na prvom katu prostorije za potrebe limene glazbe (Klaužer, 1994). Marija Bistrica 1938. godine prvo je naselje u općini koje dobiva javnu rasvjetu pa zatim 1940. godine i električnu energiju (Klaužer, 1994; Jurišić i Navračić, 2009). Godine 1938. osnovana je vozaarska zadruga u koju su uključeni gotovo svi vlasnici konjskih zaprega za pružanje usluge prijevoza hodočasnika do željezničke postaje Zlatar Bistrica, dok područna škola Globočec zbog stalnog porasta broja učenika dobiva 1933. još jednu školsku zgradu s učionicom i učiteljskim stanom.

Premda je već od 1684. godine Marija Bistrica imala središnje mjesto u vjerskom životu hrvatskog naroda, i u 20. stoljeću odvijala su se ovdje velika crkvena i domovinska slavlja. Tako je za župnika Matije Seigerschmieda 1935. godine, prilikom zavjetnog hodočašća vjernika grada Zagreba u Mariju Bisticu (Zagrebačko hodočašće) i 250. obljetnice ponovnog pronalaska Marijinog kipa, zagrebački nadbiskup Antun Bauer (1914. – 1937.) okrunio Marijin kip jubilejskim krunama, a prigodnu propovijed i posvetu ispred 30 000 hodočasnika održao je njegov nasljednik, nadbiskup i koadjutor, Alojzije Stepinac (1937. – 1960.) (Rittig, 1935). Kip Majke Božje Bistričke, s djetetom u naručju, bio je već u 17. stoljeću okrunjen pozlaćenim krunama, no te su krune bile dar nepoznatog dobročinitelja. Sada je Marijin kip svečanim obredom, prema crkvenim propisima, okrunjen zlatnim jubilejskim krunama, darom brojnih dobrotvora i izrađenim prema uzoru na stare hrvatske kraljevske krune, a Majka Božja Bistrička proglašena je Kraljicom Hrvata. Velik zamah bistričkom prošteništu dao je upravo spomenuti nadbiskup Alojzije Stepinac nizom materijalnih i duhovnih inicijativa, a naročito time što je pješice predvodio zavjetna zagrebačka hodočašća. Godine 1939. pozvao je hrvatske biskupe, svećenike i vjernike da podupru uređenje bistričkog svetišta. Njegovom je zaslugom na podnožju brijega ispod crkve sagrađena kapela sv. Petra koja će služiti kao kapela za dijeljenje pričesti u vrijeme velikih hodočašća. No, najznačajniji pothvat koji je zamislio nadbiskup Stepinac svakako je uređivanje bistričke Kalvarije, prirodnog brda istočno od crkve. O uređenju svetišta skrbila se posebna ustanova koju je pod nazivom Naša draga svetišta 1940. godine osnovao nadbiskup Stepinac, dok se o gradnji Kalvarije i izvedbi križnog puta brinuo posebni Umjetnički odbor. Sastavljen od predstavnika crkve, na čelu s msgr. Pavlom Jesihom, odbor je okupio vrhunske stručnjake i umjetnike kao što su Ivan Kerdić, Krsto Hegedušić, dr. Ivan Bach, Aleksandar Freudreich te je poduzetno djelovao tijekom rata i prvih poslijeratnih godina. Nadbiskup Stepinac već je 1940. godine, za vrijeme zagrebačkog hodočašća, predvodio križni put na novouređenoj Kalvariji s privremenim postajama. Tijekom Drugog svjetskog rata

načinjena je prostorno-urbanistička koncepcija Kalvarije, no započeta gradnja nije dovršena. Od planiranih 14 postaja križnog puta 1941. godine napravljene su samo četiri.

Za vrijeme Drugog svjetskog rata Marija Bistrica je bila pod vlašću NDH. No, usprkos budnom oku tadašnjih vlasti partizanske jedinice su je dva puta kratkotrajno zauzele. Godine 1943. Marija Bistrica ima narodnooslobodilački odbor koji djeluje u ilegali. I u takvim teškim uvjetima dolazi do pomaka u izgradnji društvenih i upravnih objekata i sadržaja. Tako je zbog dotrajalosti školske zgrade u Selnici, izgrađene 1904. godine, započela 1942. izgradnja nove zgrade koja je dovršena 1953. godine. Također, za vrijeme Drugog svjetskog rata, uz izvjesne teškoće, redovito su se održavala hodočašća u Mariji Bistrici. Nadbiskup Stepinac je 1942. godine iz poljskog Marijanskog svetišta Jasne Gore u Częstochowi doveo pavline sa željom da obnovi stari pavlinski red te da pavlini preuzmu brigu oko svetišta, no zbog ratnih okolnosti pavlini su ubrzo napustili Mariju Bisticu.

Na dan završetka Drugog svjetskog rata, 9. svibnja 1945. godine, partizanske postrojbe ušle su i u Mariju Bisticu. Njemačke su jedinice pružile partizanima snažan otpor. Tako je Marija Bistrica doživjela ratni okršaj na sam dan završetka Drugog svjetskog rata. Nakon rata, točnije 1948. godine, doraden je prosvjetni dom produljenjem kinodvorane dovršene krajem 1952. Ključnu ulogu u gospodarskom razvoju, poljoprivredi i ugostiteljstvu preuzima Poljoprivredna zadruga „Budućnost“ koja nakon 1952. godine proširuje svoju djelatnost na poljoprivrednu proizvodnju, trgovinu i ugostiteljstvo te otkup proizvoda (Klaužer, 1994). Školstvo se također unapređuje te škola na Lazu 1946. godine dobiva knjižnicu, a samo selo 1958. godine električnu energiju. Dvadesetak godina poslije, 1961. godine, škola na Lazu te 1962. škola u Globočecu postaju područna odjeljenja Osnovne škole Marija Bistrica. Pored postojećih vatrogasnih društava u Selnici i Lazu, 1946. osniva se vatrogasno društvo u Tugonici – Podgrađu i lovačko društvo „Fazan“ u Mariji Bistrici (Jurišić i Navračić, 2009). Dolazi i do obnove sportskih aktivnosti uspostavljanjem sportskog društva „Mladost“ iste 1946. godine koje, uz nove sportove, nastavlja i započetu nogometnu tradiciju sportskog društva „Tomislav“ (Vuk, 1972). Umirovljenici dobivaju svoju udrugu 1950. godine osnivanjem Matice umirovljenika (Jurišić i Navračić, 2009). Što se vjerskoga života i hodočašća tiče, u poslijeratnim previranjima, za župnika Florijana Papića (1941. – 1957.) i njegovog nasljednika Vinka Komeričkog (1957. – 1971.) komunistička je vlast, osobito na početku, često ometala i progonila bistričke hodočasnike. Ipak, u to se vrijeme uređuje unutrašnjost crkve i podižu dva pokrajnja oltara, sv. Nikole Tavelića i sv. Marka Križevčanina. Akademski slikar Zlatko Šulentić na trijumfalnom je luku naslikao monumentalnu fresku *Uznesenje Bogorodice*, a freske *Rođenje Kristovo* i *Bijeg u Egipat* nedovršeno su djelo Krste Hegedušića.

Nakon završetka Drugog svjetskoga rata Marija Bistrica je obnovljena po prijeratnom modelu te je do 1962. godine bila sjedište općine kojoj su pripadala sela: Globočec, Hum, Laz, Podgorje, Podgrađe, Poljanica, Selnica, Sušobreg i Tugonica. No, već 1963. Općina Marija Bistrica zajedno s drugim okolnim općinama biva ukinuta i stavljena pod Općinu Donja Stubica, a bistrička sela Tugonica, Podgrađe i Sušobreg u općine Zlatar Bistrica i Konjščina. Tako je i tijekom osamdesetih godina 20. stoljeća Marija Bistrica funkcionirala kao mjesna zajednica u sastavu općine (ranije kotara) Donja Stubica. Na taj je način postala mjesna zajednica bez utjecaja na gospodarski razvoj i fondove. No, raspisivanjem mjesnih samodoprinosu zajedno s mještanima izgradila je Dom zdravlja 1983. godine te je tako zdravstvena skrb koja je dotada bila u neadekvatnom prostoru u sklopu općinske zgrade dobila svoj objekt (Klaužer, 1994).

Spomenuta Poljoprivredna zadruga „Budućnost“ obogaćuje u tom periodu društveni život i ugostiteljsku ponudu radom svojeg najpoznatijeg restorana Dobro nam došiel prijatelj u kojem su održane poznate zabavne Zagorske večeri s koncertima na kojima su gostovali najpoznatiji estradni umjetnici ondašnje Jugoslavije. U okviru turističke ponude u Mariji Bistrici stajao je na raspolaganju 80-ih godina izgrađen hotel Kaj, također u vlasništvu Zadruga. U industriji u to doba dominira poduzeće Tehnomehanika osnovano 1965. godine i specijalizirano za izradu specijalnih čeličnih konstrukcija i hidrauličkih nadgradnji i ljestava kao i pogon stolarije specijalizirane za proizvodnju i montažu građevne stolarije koja djeluje kao radna jedinica poduzeća GRO Tehnika iz Zagreba (Klaužer, 1994).

Prvi veliki hodočasnički skup nakon Drugog svjetskog rata održan je 15. kolovoza 1971. godine. Bio je to završetak VI. međunarodnog mariološkog kongresa (6.-12. kolovoza u Zagrebu) i XIII. marijanskog međunarodnog kongresa (12.-14. kolovoza u Zagrebu) koji se održao u Mariji Bistrici. Oba je kongresa organizirala Papinska međunarodna marijanska akademija na čelu s hrvatskim franjevcem o. Karlom Balićem, a na euharistijskom slavlju koje je predvodio poseban izaslanik pape Pavla VI., kardinal i bivši zagrebački nadbiskup Franjo Šeper (1960. – 1968.), okupilo se tada oko 15 000 hodočasnika. U prosincu iste godine Biskupska konferencija Jugoslavije proglasila je Mariju Bisticu hrvatskim nacionalnim svetištem (Bekavac Basić, 2003). U bistričkom je svetištu 24. i 25. svibnja 1974. godine održan i Prvi hrvatski nacionalni marijanski kongres, a 1. listopada 1978. bistričko su svetište posjetili misionari iz Indije, Majka Terezija i o. Ante Gabrić. Drugi veliki hodočasnički skup održao se 9. rujna 1984. godine kada se u Mariji Bistrici okupilo oko 400 000 hodočasnika u povodu završnog slavlja „Trinaest stoljeća kršćanstva u Hrvata“. Slavlje je tijekom devet godina uključivalo razne obljetnice od pokrštenja Hrvata, do tristote obljetnice pronalaska Marijinog kipa u Mariji Bistrici (1583. – 1984.). Završno slavlje bio je Nacionalni euharistijski kongres koji je predvodio, s obzirom na to da političke okolnosti nisu dopuštale Papinu nazočnost, bečki nadbiskup i kardinal Franz Koenig. Nacionalni euharistijski kongres potaknuo je hrvatske biskupe da traže od Svete Stolice u Rimu uvođenje blagdana Majke Božje Bistričke. Sveta Stolica je 1987. godine odredila 13. srpnja za blagdan i svetkovinu Majke Božje Bistričke (Buturac, 1993).

Godine 1974. društveno-kulturni aspekt života u Mariji Bistrici dobiva novu dimenziju osnivanjem Kulturno-umjetničkog društva „Lovro Ježek“ koje nosi ime po orguljašu i prvom bistričkom učitelju. Svojim radom i programima njeguje očuvanje kulture, jezika, tradicije i glazbe, a objedinjuje četiri sekcije: limenu glazbu, folklornu sekciju, tamburašku sekciju i ženski pjevački zbor. U to vrijeme radi se na poboljšanju uvjeta predškolskog odgoja osnivanjem dječjeg vrtića. Izgrađen je 1978. godine i od jeseni te godine djeluje u sklopu Osnovne škole Marija Bistrica. Zgrada vrtića izgrađena je za kapacitet do 40 djece, koji zadovoljava sve do kraja osamdesetih godina 20. stoljeća. Današnji izgled škola je poprimala dijelom 1962. godine kada je izgrađen lijevi dugi dio školske zgrade, 1964. kada je završena sportska dvorana te 1977. godine kada je otvoren desni dio škole.

Sportski život Marije Bistrice upotpunjuje 1976. godine osnovan Streljački klub „Marija Bistrica“. Sportsko-ribolovno društvo „Šaran“ osnovano je 1984. godine s ciljem uzgoja, zaštite i kontroliranog sportskog lova riblje populacije lokalnih ribolovnih voda. Općinska knjižnica je 80-ih i 90-ih godina 20. stoljeća ponovno preseljena u općinsku zgradu kao knjižnica u sastavu Narodnog sveučilišta Donja Stubica (Jurišić i Navračić, 2009).

3. Moderno doba: samostalna Općina Marija Bistrica od 1993. godine do danas

Stvaranjem suverene i neovisne Republike Hrvatske Marija Bistrica ponovo stječe status općine. Osnovana je 1993. godine i od tada djeluje samostalno kao jedinica lokalne samouprave. Općinu čini 11 naselja (Marija Bistrica, Podgorje Bistričko, Laz Bistrički, Selnica, Globočec, Hum Bistrički, Poljanica Bistrička, Tugonica, Podgrađe, Laz Stubički i Sušobreg Bistrički) ukupne površine 68,01 km², a prema popisu stanovništva iz 2011. godine ima 5976 stanovnika (*Strategija*, 2016). Susjedne su joj općine Konjščina, Zlatar Bistrica, Gornja Stubica, kao i gradovi Sveti Ivan Zelina i Zagreb. Ustroj Općine Marija Bistrica organiziran je po funkcijskom modelu te tako općinsku upravu na vrhu čine načelnik kao nositelj izvršne vlasti i jedinstven Upravni odjel odgovoran načelniku za zakonito i pravodobno obavljanje poslova iz svog djelokruga. Nadalje, Upravnim odjelom, koji je u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti samostalan u granicama utvrđenim zakonom, upravlja pročelnik, dok upravne, stručne i druge poslove i zadaće obavljaju službenici i namještenici. Dodatno, pročelnik organizira, koordinira i kontrolira rad u Upravnom odjelu, obavlja upravno-pravne i druge poslove iz samoupravnog djelokruga Općine, kao i prenijete poslove državne uprave, stručne i administrativne poslove te vodi postupke javne nabave i javnih natječaja. Za obavljanje poslova Upravnog odjela ustrojena su tri odsjeka: Odsjek za društvene djelatnosti i opće poslove, Odsjek za financije i proračun i Odsjek za komunalne poslove (*Strategija*, 2016).

Općina i Hrvatsko nacionalno svetište Majke Božje Bistričke intenzivno surađuju. U najtežim trenucima Domovinskog rata Marija Bistrica mjesto je vjerske utjehe i nade, osobito braniteljima. Tako se od 1992. godine nadalje u prvoj nedjelji listopada održava hodočašće hrvatskih vojnika i redarstvenika. Za župnika Lovre Cindorija, koji je upravu bistričke župe preuzeo 1972. godine, učinjeno je mnogo. Primjerice, godine 1993. osnovano je u Mariji Bistrici Društvo za obnovu Marije Bistrice i Nacionalnog svetišta Majke Božje Bistričke. To društvo, u suradnji sa Svetištem, Općinom i mještanima, zaslužno je za uređenje središnjeg trga s fontanom i okoliša oko Svetišta, popločan je cinktor oko bazilike te kao najveći pothvat uređena je crkva na otvorenom te Zid ufanja i nade u podnožju bistričke Kalvarije (Jurišić i Navračić, 2009).

Višestoljetni odnos i skrb papinstva prema hrvatskom narodu i bistričkom svetištu vidljiv je i kroz dolaske pape Ivana Pavla II. u Hrvatsku. Naime, prigodom prvog posjeta Hrvatskoj, 1994. godine, Ivan Pavao II. blagoslovio je kamen temeljac koji je iduće godine kardinal Franjo Kuharić položio u temelje novog karmelićanskog samostana, izgrađenog iza brda Kalvarija u Mariji Bistrici. Podizanje samostana u Mariji Bistrici zamislio je još 1941. godine Alojzije Stepinac koji je Sestre karmelićanke u Hrvatsku doveo 1939. godine, a u Mariju Bistricu su se nastanile na dan njegove beatifikacije 3. listopada 1998. Najvažniji pak datum u povijesti bistričkog svetišta svakako je 3. listopada 1998. godine kada je papa Ivan Pavao II., na molbu zagrebačkog nadbiskupa Josipa Bozanića, pred Marijinim kipom u Bistrici bivšeg zagrebačkog nadbiskupa i bistričkog hodočasnika Alojzija Stepinca proglasio blaženim (Jurišić i Navračić, 2009).

U civilnom pogledu do promjena dolazi 90-ih godina prošlog stoljeća. Godine 1994. knjižnica ulazi u sastav Općine Marija Bistrica, a 2001. godine seli se u Dom kulture (prijašnji Prosvjetni dom). Od preseljenja u Dom kulture 2001. knjižnica ondje ima sav knjižni fond (oko 11 000 svezaka), dječji odjel, odjel za odrasle, čitaonicu te zavičajnu zbirku. Knjižnica je opremljena novom opremom te nosi status i dužnost pokretača i organizatora kulturnih

događanja i radionica (npr. Recital „Josip Ozimec“, Recital ljubavne poezije „Željka Boc“). U Općini se od 90-ih razvija i civilno društvo, prvenstveno sportski klubovi poput Nanbudo kluba „Marija Bistrica“, koji je osnovan još 1991. godine i koji niže vrlo dobre rezultate. Još jedan sportski pomak učinjen je 1996. godine osnivanjem Savate kluba „Marija Bistrica“ (Jurišić i Navračić, 2009). Vjerski turizam kao dominantna grana dobiva svoj moderni zamah osnivanjem Turističke zajednice općine Marija Bistrica 1997. godine koja u suradnji s Općinom te novouređenim hotelom Bluesun Kaj nastoji posjetiteljima ponuditi kvalitetan smještaj i turistički izvorni sadržaj. Tako je stvoren i Klaster tradicijskih obrta Marije Bistrice, nastao na temeljima višestoljetne tradicije starih obrta kao glavne pratnje hodočašćima i kao jedan od glavnih oslonaca razvoja turizma s ciljem promicanja, razvoja i unapređenja tradicijske proizvodnje u Mariji Bistrici (Jurišić i Navračić, 2009).

Vatrogastvo Marije Bistrice aktivno je, a novi Vatrogasni dom s opremom i vozilima dobiva 1999. godine. Djeluje i Vatrogasna zajednica Marija Bistrica koja koordinira rad četiriju dobrovoljnih vatrogasnih društava s područja Općine Marija Bistrica (DVD Marija Bistrica, DVD Selnica, DVD Laz, DVD Tugonica – Podgrađe). U Vatrogasnom domu DVD-a Marija Bistrica od studenoga 2007. djeluje i ispostava Zagorske javne vatrogasne postrojbe (Jurišić i Navračić, 2009).

Godine 1999. Zakonom o predškolskom odgoju vrtić se kao ustanova odvaja od Osnovne škole te postaje samostalna ustanova, Dječji vrtić „Pušlek“. Međutim, u nedostatku prostora još uvijek se jednim dijelom nalazi u prostorijama Osnovne škole. Osnovnoškolski odgoj i obrazovanje na području Općine i dalje provodi Osnovna škola Marija Bistrica, a održava se kako u matičnoj školi tako i u područnim školama u Selnici, Globočecu i Lazu. Osnovnoj školi u Mariji Bistrici dograđeno je 2009. godine potkrovlje koje koriste učenici od 1. do 4. razreda. Iste godine počinje djelovati i Osnovna glazbena škola u kojoj se podučava sviranje glasovira, gitare, violine, tambure, flaute, klarineta i trube (Jurišić i Navračić, 2009).

Marija Bistrica je od 1998. godine bogatija za još jednu udrugu. Hrvatska žena osnovana je kao dobrovoljna, nestranačka i humanitarna udruga građana s ciljem poticanja duhovnih vrijednosti, čovječnosti i društvenosti, socijalne osjetljivosti, humanitarnog rada i ljubavi prema domovini. Na sportskom polju novitet je osnivanje Teniskog kluba „Marija Bistrica“ 1999. godine, usmjerenog rekreativnim aktivnostima članova te održavanju terena i infrastrukture. Jedan od važnijih događaja u tom razdoblju svakako je početak rada Radija Marija Bistrica u travnju 1999. godine. Godinu dana prije postaju su osnovali, pored ostalih, Nacionalno svetište i Općina, a cilj im je bio institucionalna i kulturna promidžba Svetišta i Općine (Jurišić i Navračić, 2009). Kao vinorodni kraj Hrvatskog zagorja i Marija Bistrica u cilju očuvanja tradicije i lokalnih sorti i načina pripreme vina te poboljšanja kvalitete uzgoja vinove loze osniva 2000. godine Udrugu vinogradara Marija Bistrica. Za očuvanje zagorskih pjesama, ali i približavanje dalmatinskih napjeva Zagorju, osnovana je sada već renomirana i poznata klapa Bistrica (Jurišić i Navračić, 2009).

Uz spomenute, u prijašnjim vremenima utemeljene, danas postojeće i aktivne udruge civilnog društva (Kulturno-umjetničko društvo „Lovro Ježek“, Sportsko društvo i nogometni klub „Mladost“, Lovačko društvo „Fazan“, Općinska knjižnica i druge), posljednjih desetak godina osnivaju se i nova. Planinarsko društvo „Grohot“ osnovano je 2002. godine, a naziv nosi po brežuljku Grohotu koji se nalazi na području Općine. Društvo osim planiranih planinarskih ruta i obilazaka, organizira lokalne pješačke rute te održavanje planinarskih staza i puteva, od kojih se ističe planinarska obilaznica *Za dušu i tije* koja je uvrštena u planinarske obilaznice

Hrvatske (Jurišić i Navračić, 2009). U cilju očuvanja i zaštite izvornosti tradicije uskrsnog pucanja iz kubura i starih običaja te promocije turizma osnovana je 2003. godine Udruga kuburaša „Barun Hellenbach“, a naredne 2004. godine i selo Laz dobiva svoje kulturno-umjetničko društvo. Umjetnički aspekt pokriva udruga „Sintoment“, osnovana 2008. u cilju promišljanja, stvaralaštva i razvoja multimedijalne umjetnosti te umjetnosti općenito kao i afirmacije kulture užeg zavičajnog područja i područja Republike Hrvatske s naglaskom na jezične, glazbene te likovne vrednote (tradicionalne i suvremene) i poticanje multikulturalnih dijaloga. Interesima mladih i poticanjem volonterstva bavi se Udruga mladih „Marija Bistrica“ koja okupljajući mlade s područja Općine teži poboljšati društvenu ponudu za njih i organizira kulturna, zabavna i sportska događanja (*Strategija*, 2016). Ta je udruga uz pomoć Općine i Svetišta Majke Božje Bistričke te potporu Krapinsko-zagorske županije pokrenula projekt osnutka lokalnog, a potom i međunarodnog volonterskog centra u Mariji Bistrici (*Strategija*, 2016). Za stariju populaciju i njihov društveni život i dalje je zadužena Udruga umirovljenika Marija Bistrica koja okuplja umirovljenike s područja Općine te radi na poboljšanju svih sastavnica kvalitete života umirovljeničke populacije, organizira i provodi kulturno-umjetničke programe, promiče suradnju svih udruga umirovljenika na području Županije (Jurišić i Navračić, 2009). Od prosinca 2013. godine djeluje i Ogranak Matice hrvatske u Mariji Bistrici. Organiziran je u četiri sekcije (Sekcija za jezik i književnost, Umjetnička sekcija, Društvena sekcija i Sekcija za prirodoslovlje, matematiku i medicinu) i radi na očuvanju povijesnog, kulturnog i duhovnog identiteta Marije Bistrice i bistričkoga kraja kao prepoznatljivog dijela hrvatskoga kulturnog identiteta (*Strategija*, 2016). Na glazbenom prosperitetu Marije Bistrice pored spomenutih uspješnih kulturno-umjetničkih i drugih društava od 2013. godine počinje raditi i Udruga „Svesvir“ koja organizira međunarodno glazbeno natjecanje različitih instrumenata „Bistrički zvukolik“ i koncerte renomiranih hrvatskih i svjetskih glazbenika te pomaže mladim glazbenicima Marije Bistrice u njihovu napredovanju (*Strategija*, 2016).

4. Kulturne znamenitosti Općine Marija Bistrica

Kulturne su znamenitosti Općine Marija Bistrica: kip Majke Božje, bazilika Majke Božje Bistričke, župni dvor, cinktor, lokalne kapelice, Kalvarija, kip pape Ivana Pavla II., Karmel, zvonosvir, Marijanski hodočasnički put, dvorac Hellenbach, galerija Hudek, Park skulptura te tradicionalni obrti i bistrički suvenirni. O svakoj od navedenih znamenitosti bit će riječi u nastavku.

Kip Majke Božje Bistričke datira s kraja 15. stoljeća, a pripada nizu crnih Madona, premda je pri restauraciji otkriveno da njezina tamna boja nije izvorna. Kasnogotički drveni kip bistričke Bogorodice rad je pučkog majstora. Kip je najprije bio smješten u *prasvetištu* na Vinskom vrhu, a onda, kako smo naveli, 1545. godine zakopan u župnoj crkvi u Mariji Bistrici i otkriven 1588. godine; ponovo zaboravljen i zazidan, pronađen je drugi put 15. srpnja 1684. Sljedeći dan, u nedjelju, 16. srpnja 1684. godine, plemkinja Magdalena Paulec donijela je u bistričku crkvu svoju bolesnu kćerku Katarinu koja je, nošena oko oltara tri puta, čudesno ozdravila. Istog dana u turskoj Kaniži (Ugarska) ukazala se sedmorici utamničenih kršćana Blažena Djevica Marija, a ubrzo je oslobođena od Turaka Kaniža i cijela Ugarska. Od toga dana traju neprekinuta hodočašća u Mariju Bistricu. Od 1688. do 1786. godine zabilježeno je 1109 čudesnih događaja koji su priznati tek poslije pomnih istraživanja i pouzdanih svjedoka. Selidba kipa, njegovo skrivanje i dva pronalaska budili su vjeru u njegovu čudotvornu moć.

Brojni zapisi kanonskih vizitacija svjedoče nam da hodočasnička crkva u Mariji Bistrici ima dugu i zanimljivu graditeljsku povijest. Bistrički su župnici predvodili niz velikih graditeljskih radova te opskrbljivali crkvu po svojim mogućnostima i u skladu s općim društvenim prilikama. U bilješkama kanonskih vizitacija nalazi se niz opisa stare bistričke crkve. Najstariji opis sastavljen je prilikom kanonske vizitacije 1622. godine (Buturac, 1993). Prema opisu, crkva je stajala na brežuljku i bila je okružena grobljem na kojem se nalazila kapela sv. Katarine. Crkva je bila zidana, no unutarnji su zidovi bili loše oslikani. Imala je tri oltara; glavni je oltar bio posvećen svetom Petru, zaštitniku župe, dok se za naslovnike pokrajnjih oltara ne zna. Crkva je bila pokrivena hrastovim daščicama, a iznad pročelja dizao se drven tornjić s dva zvona. Iz bilježaka kasnijih kanonskih vizitacija doznajemo da se crkva postupno gradila i obnavljala te opremala baroknim inventarom. U bilješkama raznih kanonskih vizitacija u razdoblju od 1691. godine pa sve do 19. stoljeća ima dosta podataka o obnovi i uređenju crkve, a posljednji detaljan opis pripada slavnom župniku i opatu Ivanu Krizmaniću (1818. – 1849.) (Sučić, 1998).

Prema opisu kanonske vizitacije iz 1691. godine bistrička je crkva imala šest oltara, a Marijin se kip nalazio na sporednom oltaru. Zahvaljujući župniku Andriji Ivšiću (1688. – 1719.) stara se crkva krajem 17. i početkom 18. stoljeća obnavlja i dograđuje; gradi se nova kapela sv. Katarine, toranj, dograđuje se sjeverna lađa, a unutrašnjost se oprema novim oltarima sv. Ivana Krstitelja i sv. Uršule. Znamenite su bile razne slike i prizori iz Marijinog života, a posebno štukatura koju je na svodu crkve izveo poznati barokni umjetnik Antonio Giuseppe Quadrio. Dogradnji crkve, njezinom uređenju i opskrbi pomogli su brojni zavjetni darovi, novčani hodočasnički prinosi te darovi imućnih feudalaca. Kanonske vizitacije iz 18. stoljeća potvrđuju donacije hrvatskih plemića zahvaljujući kojima bistrička crkva dobiva svoj vrijedni barokni inventar (Kovačić, 1998). Tako je zvono i oltar sv. Ane crkvi poklonio grof Mirko Juraj Erdödy, obitelj Drašković darovala je oltar sv. Magdalene, Ivan Franjo Čikulini postavio je oltar sv. Križa, a Franjo Antun Praskač oltar sv. Sare. Oprema crkve uključivala je još oltare sv. Josipa i sv. Tri kralja, krstionicu, propovjedaonicu, orgulje te zidani kor ukrašen skulpturama Isusa, Marije i apostola. Tako proširenu i obnovljenu crkvu 13. srpnja 1731. godine, rekli smo, zagrebački je biskup Juraj Branjug posvetio u čast Majci Božjoj Snježnoj.¹ Upravo prema običaju iz tih vremena u Mariji Bistrici se svake godine održavaju proštenja, odnosno hodočašća, počevši od Bijele nedjelje (prva nedjelja nakon Uskrsa) pa do Zahvalnice (sv. misa zahvalnica na kraju hodočasničkog ljeta zadnje nedjelje listopada). Župnik Josip pl. Šandor de Gyala postavio je 1791. godine novi glavni oltar klasicističkog obilježja koji je izradio zagrebački majstor Gigl. Prema slici iz 1836. na novom su oltaru stajali kipovi svetog Petra i Pavla te svetog Stjepana, a iznad njih u udubini (niši) nalazio se čudesni kip Majke Božje. Taj je oltar prilikom požara u crkvi 1880. godine čudom ostao neoštećen, dok je većina ostalog inventara izgorjela. Na žalost, nije poznato kamo je oltar kasnije premješten. Iz prve polovice 19. stoljeća, točnije iz 1833. godine, opširan i detaljan opis bistričke crkve ostavio je, rekli smo, župnik Ivan Krizmanić i dočarao nam sliku crkve s mnogim oltarima, slikama, kipovima, bogatom štukaturom te crno obojenim i bakrom pokrivenim tornjem. Ovako obnovljena bistrička crkva stajala je oko 150 godina bez većih promjena i popravaka.

Izgled današnje crkve i cijelog kompleksa oko nje djelo je velike obnove u drugoj polovini 19. stoljeća. Obnova je trajala četiri godine, a cijeli je kompleks dobio izgled zatvorena burga. Naime, sedamdesetih godina 19. stoljeća pokazalo se da zbog sve većeg broja hodočasnika

¹ Prije je rečeno i kako od toga vremena bistrička crkva ima status prošteništa te nosi novo ime: crkva Majke Božje Bistričke. Od 1731. godine i mjesto je prozvano Marija Bistrica.

crkvu treba obnoviti i proširiti. Zaslugom župnika dr. Jurja Žerjavića i zalaganjem dr. Ise Kršnjavoga 1874. godine osnovana je Komisija za obnovu svetišta (Premerl, 2003). Na natječaj su prispjeli radovi Karolya Benkoa iz Budimpešte (1875.) i zagrebačkog arhitekta Matije Antolca (1877.), no njihovi projekti nisu zadovoljili želje naručitelja. Na nagovor Ise Kršnjavoga, župnik Žerjavić je konačno 1879. godine na sjednici Nadbiskupskog duhovnog stola prihvatio projekt Hermana Bolléa (1845. – 1926.) te mu povjerio stručno vodstvo i nadzor nad gradnjom (Buturac, 1993). Cijeli je kompleks Bollé preoblikovao mješavinom neostilskih obilježja od gotike do njemačke i talijanske neorenesanse (Sučić, 1998). Sačuvao je osnovnu ideju stare hodočasničke crkve, ali je mnogo toga gradio i mijenjao u stilu svog vremena i „svog umjetničkog osjećaja“ te se pokazao više kao arhitekt nego restaurator. Prema prihvaćenom nacrtu sagradio je predvorje i podigao svodove te tako crkvu znatno produljio, a stari je barokni toranj povisio i dao mu nov završetak sa satom i tornjićima. Promijenio je prostor sa strane trga gdje je podigao novi portal s kipovima Majke Božje i sv. apostola Petra i Pavla, a treba spomenuti i sjajno izvedene klesarske radove na pročelju.

Već je spomenuto da je 1880. godine, uoči blagdana Velike Gospe, u crkvi izbio požar, vjerojatno izazvan neoprežnošću hodočasnika. Vatra je uništila cijelu unutrašnjost crkve, a jedino je oltar s čudesnim Marijinim kipom ostao neoštećen što je narod shvaćao kao novo bistričko čudo (Cindori, 1987). Tako se tijekom 1881. i 1882. zajedno s vanjštinom obnavljala i unutrašnjost crkve. U obnovi su, među ostalim, sudjelovali Ivan Rendić i Dragutin Novak, kipar Zagrebačke katedrale. Nova je bistrička crkva odraz novog vremena. U stilu renesanse izgrađena su dva pokrajnja oltara te glavni, mramorni oltar s pozlatom, gdje se uz čudesni kip Majke Božje nalaze i kipovi sv. Petra i Pavla dok su kipovi mađarskih svetaca uklonjeni. Svečanu posvetu novog oltara obavio je 3. lipnja 1883. godine zagrebački nadbiskup kardinal Josip Mihalović. U to je vrijeme crkva oslikana, izrađeni su vitraji po Bolléovim nacrtima, nad ulazom je podignut drveni kor koji počiva na dva mramorna stupa s kapitelima, a kupljene su i nove orgulje. Iz vremena obnove crkvu je krasila hvaljena slika Ferde Quiquereza *Isus među pismoznancima* (Sučić, 1998). Iznad ulaza u toranj Dragutin Novak napravio je kip sv. Kristofora, a između zvonika i sakristije kip Žalosne Majke pod križem.

Kako su župnici stanovali u drvenoj kući koja se nalazila južno od crkve, župnik Ivan Radić (1722. – 1730.) sagradio je pored nje 1726. godine novi zidani župni dvor (današnji zapadni dio). Zatim je župnik Pavao pl. Gojmerec (1736. – 1753.), jedan od najzaslužnijih bistričkih župnika, na mjestu drvene kuće 1748. dao sagraditi novu zgradu (današnji istočni dio), a o tome nam svjedoči i natpis na kamenom dovratniku. Dvije zgrade spojio je dogradnjama u jedinstveno zdanje župnik i opat Pavao pl. Jurak (1753. – 1755.) (Buturac, 1993). Prema dostupnim podacima, župnik Jurak dao je oslikati pročelje crkve, a redovito su mu ljeti u pomoć dolazili i strani redovnici da budu na raspolaganju hodočasnici (Šafran, 1923).

Radi lakšeg ispovijedanja i pričešćivanja velikog broja hodočasnika župnik Pavao Gojmerec 1748. godine počinje gradnju arkada (cinktora) kako bi dobio zatvoren hodočasnički prostor. Podigao je 41 arkadu, a međusobno su bile odijeljene kamenim stupovima i povezane lukovima. U arkadama je župnik dao naslikati 42 veće i čak 141 manju sliku koje su predočivale čudesne događaje opisane u knjizi bistričkih čudesa. Slike su bile popraćene latinskim citatima iz te knjige, a prilikom obnove 1836. godine, za župnika Krizmanića, latinski su tekstovi zamijenjeni hrvatskima. U crkveno dvorište ulazilo se sada s tri strane. Iznad glavnog ulaza sa sjeverne strane, tzv. rešetke (zatvarao se željeznim rešetkastim vratima), nalazila se prostorija za svećenike hodočasnike, a iznad ulaza sa zapadne strane pred pročeljem crkve, zvanim Gamula, prostorija s kapucinskim tornjićem za redovnike ispovjednike. Treći, južni ulaz, vodio je u

župni dvor (Buturac, 1993). Herman Bollé je pak proširio i prostor oko crkve te srušio stare arkade i sagradio nove, pravilno oblikovane u strog peterokut, pa ih nadogrudio sobama za svećenike ispovjednike, a jednako su bili vrijedni i prikazi bistričkih čudesa u arkadama koje je oslikao Ferdo Quiquerez. Nažalost, te su slike kasnijom obnovom i preslikavanjem izgubile na izvornosti. Nov izgled dobio je i prostor pred ulazom u crkvu gdje je Bollé otvorio veliku terasu s bočno postavljenim otvorenim kapelama sv. Josipa i sv. Katarine, a dogradio je i stari župni dvor.

Lokalne kapelice svakako su još jedna kulturna znamenitost Općine. One također nose tragove bogate prošlosti. Za kapelu sv. Roka u Podgrađu u zapisnicima kanonskih vizitacija navedeno je da se nalazi uz kraljevski put, a nastala je između 1650. i 1677. godine. U nju je 1767. postavljen novi oltarni retabl u baroknom stilu i posebna vrata za obilaženje oko oltara. U niši iznad svetohraništa postavljen je pozlaćeni kip sv. Roka, a njemu sa strane kipovi sv. Fabijana i Sebastijana. U sredini bogato urešene atike stoji kip sv. Antuna Pustinjaka pod malim baldahinom, a sa strane atike kleče dva pozlaćena anđela. Na oltarnom retablu ima više pozlaćenih rokoko-ukrasa. Natpis na oltaru svjedoči da ga je darovao general Petar Troyll grof Sermage (1722. – 1777.), a slikao Jakob Reisser 1767. godine. Lijevo od ulaza u sakristiju uzidan je u stijeni kapele spomenik u čijem se donjem dijelu nalazi piramida s lirom s natpisom *Anton Kerschoffer, rođen 8. lipnja 1807. godine, a umro 25. veljače 1849. godine*. To je osoba koju hrvatska glazbena povijest poznaje kao skladatelja i virtuoza na violini, kasnije supruga Karoline grofice Sermage (Noršić, 1949; Buturac, 1993). Za Kapelu Majke Božje na Vinskom Vrh (Prasvetište) ne zna se točno godina nastanka, ali je prema predaji čudotvorni kip Majke Božje bio prvotno ondje postavljen. Kapela Marije Magdalene na Humu spominje se prvi put 1590. godine, a na njezinom je mjestu 1753. izgrađena nova; 1759. godine izgrađen je drveni barokni oltar te 1760. još jedan pokrajnji. Kapelica je smještena na mjestu Hum ili Klopoča vrh i nalazi se na putu prema Gornjoj Stubici. Kapela sv. Andrije na Lazu prvi se put spominje 1622. godine u kanonskoj vizitaciji kao drvena kapela, a nova je sagrađena 1677. od *mačka kamena*. Obnovljena je u vrijeme župnika Žerjavića, međutim teško je oštećena u potresu 1880. godine. Ima tri barokna oltara, a kapela je 2004. proglašena župnom crkvom župe na Lazu. Kapela sv. Ladislava pod Gorom prvi put se spominje 1704. godine u župskom urbaru, a 1726. godine izgrađena je nova u Bistričkom polju, s baroknim oltarom. Oštećena je 1880. godine uslijed potresa, a popravak je povjeren H. Bolléu koji je potpuno promijenio njezin izgled (Noršić, 1949; Buturac, 1993). Godine 1937. iz nje je uklonjen barokni oltar, a na njegovo mjesto je postavljen zidani oltar s betonskom pločom i retablom od betona. Godine 1959. kapela je dobila barokni oltar Žalosne Gospe koji je prenesen iz Huma i blagoslovljen kao novi oltar sv. Ladislava (Buturac, 1993).

Za uređivanje bistričke Kalvarije, prirodnog brda istočno od crkve, zaslužan je nadbiskup Alojzije Stepinac. On je, spomenuli smo, već 1940. godine, za vrijeme zagrebačkog hodočašća, predvodio križni put na novouređenoj Kalvariji s privremenim, drvenim postajama. Tijekom Drugog svjetskog rata napravljena je prostorno – urbanistička koncepcija Kalvarije, no započeta gradnja nije dovršena (Buturac, 1993; Jurišić i Navračić, 2009). Tijekom sedamdesetih i osamdesetih godina nastavljeni su radovi na Kalvariji. Obnavljanje starih (1989.) i postavljanje (1977. – 1990.) preostalih jedanaest postaja Križnog puta, izrađenih od bronce, trajalo je do 1990. godine. O obnovi su odlučivali Nadbiskupski odbor i bistričko Svetište, dok se o umjetničkoj izvedbi brinuo dr. Antun Ivandija. Godine 1984. podignuta je i fontana s kipom Majke Božje, postavljena usred livade iz koje kreće uspon s početnim postajama Via crucis. Fontana je postala omiljeno okupljalište hodočasnika. Glavna značajka kiparskih radova

izvedenih na Kalvariji i na fontani u toj drugoj fazi obnove jest da tvore svojevrsan park skulptura koji je realizirala grupa suvremenih hrvatskih kipara kao što su Ante Orlić, Marija Ujević i Stanko Jančić.

Marija Bistrica poznata je po još jednom znamenitom kipu. Naime, apostolski nuncij u Hrvatskoj nadbiskup Giulio Einaudi otkrio je 18. svibnja 2003. godine tri metra visok kip pape Ivana Pavla II. koji je izradio zagrebački akademski kipar Zlatko Čular. Kip je postavljen u znak zahvalnosti Papi što je 1998. u Mariji Bistrici blaženim proglasio kardinala Alojzija Stepinca, a nastao je prema fotografiji snimljenoj za tadašnjeg Papina posjeta Mariji Bistrici. Kip je odliven u bronci, a stoji na granitnom postolju.

Od ostalih kulturnih znamenitosti vezanih uz Svetište i sakralnu baštinu svakako treba spomenuti Karmel Majke Božje Bistričke i blaženog Alojzija Stepinca. Bosonoge sestre karmelićanke, rekli smo, došle su u Hrvatsku 1939. godine na poziv zagrebačkog nadbiskupa Stepinca. Temeljni kamen za karmel blagoslovio je Ivan Pavao II. Iste godine kardinal Franjo Kuharić započeo je s izgradnjom samostana. Kada je 1998. Ivan Pavao II. svečano proglasio blaženim Alojzija Stepinca, sestre karmelićanke uselile su se u samostan. Zagrebački nadbiskup Josip Bozanić posvetio je crkvu i blagoslovio Karmel 12. veljače 2000., a sestre karmelićanke istoga dana zatvorile su se u klauzuru.

U sklopu svetišta, u blizini crkve na otvorenom blaženog Alojzija Stepinca nalazi se bistrički zvonosvir. To je metalna konstrukcija u vizuri hrasta, sastavljena od 23 velika i mala zvona. Ideja o gradnji zvonosvira potekla je od monsinjora Zlatka Korena, koji je na svojim putovanjima vidio sličan zvonosvir u Irskoj. Zvonosvir je izgrađen 2009. godine zahvaljujući donacijama hrvatskih županija i gradova te prilozima privatnih donatora. Zvuk zvonosvira posjetitelji Marije Bistrice i Svetišta uživo mogu čuti svaki dan.

Marijanski hodočasnički putovi obnovljeni su drevni putovi koji ponajprije povezuju slovenska i hrvatska Marijina svetišta, među kojima se ističu Ptujaska Gora i Svete Gore nad Bistricom ob Sotli. Prelazeći kod Kumrovca na hrvatsku stranu povezuju svetišta u Vinagori i Trškom Vrhu s nacionalnim svetištem u Mariji Bistrici s jedne strane, a s druge se spušta od Ptujске Gore preko Cvetlina, Lepoglave, Lobora i Belca u to isto svetište. Treći u Mariju Bistricu dolazi od Dubrave Križovljanske i spaja se s hodočasničkim putom iz Varaždina. Mariji Bistrici, koja upija sve hodočasničke putove, prilazi i put iz pravca Sv. Ivan Zeline, a jedan od prometnijih je i onaj koji spaja Zagreb s Nacionalnim svetištem, a kojemu je poseban dignitet dao blaženik Alojzije Stepinac. Upravo po njemu dobila je ime planinarska markirana staza koja vodi od njegovoga rodnog Krašića preko Zagreba, Marije Bistrice sve do Lepoglave.

Kulturna baština nije u direktnoj vezi sa Svetištem, međutim uvelike pridonosi prepoznatljivosti Općine. Nedaleko od Marije Bistrice, na cesti prema Zlatar Bistrici, perivojem skriven od pogleda, nalazi se dvorac u kojem živi obitelj Hellenbach. Jedan je to od malobrojnih dvoraca u Hrvatskom zagorju i Hrvatskoj u kojem se uspio održati kontinuitet življenja i potpuno očuvati interijer onakav kakav je bio i u prošlom stoljeću. Perivoj oko dvorca nastao je nakon njegove izgradnje, sredinom 19. stoljeća. Dvorac pripada visokoj spomeničkoj kategoriji I/O.² Tlocrt dvorca je kvadrat sa stranicom dužine 23 metra. Iz sredine tlocrta izdiže se centralna dvorana visoka kao dvije etaže s bazilikalnim osvjetljenjem. Oko središnje dvorane nižu se sve ostale prostorije. Glavna os dvorca u smjeru istok – zapad počinje ulazom i oktogonalnim foajeom, a nastavlja se centralnom pravokutnom dvoranom iz koje se ulazi u glavni

² Prema popisu kulturnih dobara Ministarstva kulture RH, dvorac Hellenbach je zaštićeno nepokretno kulturno dobro, klasifikacije profane graditeljske zaštite.

salon dvorca. Klasicistička koncepcija prepoznaje se po simetričnoj kompoziciji parkovnog prostora. Rekli smo kako je Mariju Bisticu posjedovao grof Petar Sermage. Ženidbenim vezama posjed postaje vlasništvo grofova Keglević, a zatim grofova Jelačić de Bužim. Godine 1851. ženidbom baruna Lazara Hellenbacha i Klotilde Jelačić Marija Bistrica postaje vlasništvo baruna Hellenbacha čija obitelj i danas živi u dvorcu. Prema tome, dvorac je i danas u privatnom vlasništvu (Buturac, 1993; Obad-Šćitaroci, 2005; Šterk, 2009).

Galerija Hudek otvorena je 13. srpnja 2002. godine na blagdan Majke Božje Bistričke. U Gornjoselskoj ulici, u obnovljenoj i dograđenoj staroj roditeljskoj kući, akademski kipar Pavao Hudek (1944. – 2009.) otvorio je galeriju i izložio svoja umjetnička djela, kipove (većina figura izrađena je u keramici) i slike. Motive za svoja umjetnička djela pronalazio je u Mariji Bistrici gdje je živio i stvarao (Ozimec, 2011).

Park skulptura smješten je na turističkoj cesti "Vinski Vrh", 500 metara od glavnog trga u Mariji Bistrici prema kapeli Majke Božje na Vinskom Vrh. Kiparsku koloniju je pokrenula grupica entuzijasta na čelu s kiparima Josipom i Ivanom Cikačem još 1983. godine, međutim dio fundusa stradao je u velikoj poplavi koja je zahvatila Mariju Bisticu 1989. godine. Nakon godina prekida uzrokovanog Domovinskim ratom, kolonija drvorezbara ponovno je održana 2000. godine i od tada ponovno nastaje prava galerija vrhunskih djela na otvorenom. Skulpture su tematski usmjerene na sakralne sadržaje (primjerice Jaslice i Posljednja večera) ili su stvarane po slobodnom izboru drvorezbara. Park trenutačno ima više od stotinu skulptura.

Obrti i tradicionalni bistrički suveniri također su prepoznatljiv dio kulturne baštine kraja. Naime, na prostoru Marije Bistrice velik je broj medičara i svjećara, lončara kao i proizvođača tradicionalnih dječjih drvenih igračaka. Upravo su ti obrti odnosno njihovi proizvodi jedan od prepoznatljivih hrvatskih proizvoda. Način izrade drvenih igračaka prenosio se u određenim obiteljima iz generacije u generaciju, a zadržao se i do danas. Umijeće njihove izrade uvršteno je na UNESCO-ovu *Reprezentativnu listu nematerijalne baštine čovječanstva* 2009. godine. Licitarstvo je također stari zanat čija povijest seže sve do 13. stoljeća. Šareno ukrašeni kolačići od medenoga tijesta žarkocrvene boje proizvode se u različitim oblicima i veličinama. Tradicija pripreme licitara upisana je na navedenu UNESCO-vu listu 2010. godine. Medičari ručno izrađuju niz proizvoda čiji su osnovni sastojci med, medena saća i vosak. Poseban je doživljaj u Mariji Bistrici degustacija gvirca – proizvoda iz ruku medičarskih obrtnika, pića od meda bogatog okusa i mirisa. Prodaja gvirca tradicionalno je vezana uz proštenja i crkvena hodočašća, a u novije vrijeme on je sve popularnije desertno piće za svaku priliku. Osim izrade posuda i sličnih predmeta od gline, lonaca za cvijeće, posuda za pripravu hrane i pehara u Mariji Bistrici lončari izrađuju i glazbene instrumente pečene od gline. To su razna svirala u obliku ptica koja puhanjem u otvore proizvode zvukove poput biglisanja slavuja ili drugih ptica pjevica.

5. Sažetak poglavlja: Značaj Marije Bistrice u širem lokalnom i regionalnom kontekstu

Na temelju prikazanih povijesnih događanja koja sežu sve do 13. stoljeća možemo zaključiti kako je Marija Bistrica, premda malo naselje, tijekom proteklih stoljeća opravdala svoju ulogu najprije značajnog vlastelinskog posjeda od kojeg nisu zazirali hrvatski banovi ni ugarsko-hrvatski vladari, naprotiv, u njoj su gradili utvrde i administrativne centre svojih vlastelinstava. Nakon toga, u kasnom 16. stoljeću, točnije 1588. te posebno od 1684. godine štovanjem *Crnog*

kipa Majke Božje s Vinskog vrha Marija Bistrica postaje najvažnije marijansko svetište u ovom dijelu Hrvatske.

Od 17. stoljeća, zahvaljujući svetištu, Marija Bistrica se razvija kao hodočasničko mjesto i sve do danas ima središnje ulogu u vjerskom životu hrvatskog naroda. Od 1684. godine u Mariji Bistrici se, prema tradicionalnom katoličkom i posebno prema običaju Hrvatskog zagorja, održavaju proštenja, odnosno hodočašća tijekom kojih brojne povorke hodočasnika dolaze pokloniti se bistričkom „kinču osebujnom“. Koliku je ulogu imalo bistričko prošteništa u duhovnom životu hrvatskog naroda pokazuje i odluka Hrvatskog sabora da se 1715. godine u bistričkoj crkvi podigne dostojan, glavni oltar na čast Majci Božjoj. Zbog sve veće potrebe crkva se preuređuje te se 1731. godine konačno posvećuje na titular Majke Božje Snježne. Od tada ona ima status hodočasničke crkve, a po njoj i naselje Bistrica mijenja ime u Marija Bistrica. O važnosti bistričkog prošteništa govori i činjenica da je u vrijeme raširenih prosvjetiteljskih ideja sačuvano bistričko pravo na procesije, a time i sam opstanak bistričkog svetišta. Dodatno, kako bi olakšao pristup bistričkom prošteništu, Hrvatski sabor 1721. godine daje graditi cestu od Kašine preko Laza do Bistrice. Godine 1749. u Mariji Bistrici se nalazi sjedište distrikta ili kotara Zagrebačke županije, a s namjerom još bolje povezanosti hodočasnika s bistričkim svetištem Sabor 1753. godine daje popraviti cestu od Zagreba, preko Sesveta i Kašine.

Na razini Rimokatoličke Crkve značaj Bistrice također je neupitan. Vrhovni poglavari Crkve nastojali su raznim povlasticama potaknuti hodočasnike na štovanje Majke Božje Bistričke. Upravo je zbog svojeg značaja, kao hodočasnička crkva, počašćena naslovom *manja bazilika* što joj ga je 1923. godine dodijelio papa Pio XI., a zlatne krune su, u ime hrvatskog naroda, 1935. godine darovali nadbiskupi Antun Bauer i Alojzije Stepinac. Tada je Majci Božjoj Bistričkoj dodijeljen naslov *Kraljica Hrvata*. Velika slavlja koja su se u Mariji Bistrici redala od tih dana kulminirala su u očuvanju hrvatske nacionalne svijesti 1971. godine kada Biskupska konferencija proglašava Mariju Bistricu Hrvatskim nacionalnim svetištem. Svjetsku i najvišu potvrdu tog statusa donio je papa Ivan Pavao II. kada je 3. listopada 1998. posjetio Mariju Bistricu u povodu proglašenja zagrebačkog nadbiskupa Alojzija Stepinca blaženim.

Graditeljska povijest bistričke crkve je iznimna – obnovljena u drugoj polovini 18. stoljeća kao barokna crkva, današnji je izgled dobila u drugoj polovini 19. stoljeća, djelomično izgrađena na starim temeljima i proširena u neorenesansnom stilu. Sredina 19. stoljeća može se smatrati preporodom razvoja Marije Bistrice. Naime, 40-ih i 50-ih godina u vrijeme župnikovanja Ivana Krizmanića u Bistricu dolaze hrvatski preporoditelji, a ondje je i začeta ideja o osnivanju Matice ilirske. U to vrijeme (1878. – 1880.) cestu od Zagreba, preko Sesveta i Kašine restaurira hrvatski ban Ivan Mažuranić. Papinska povezanost s Bistricom i u tom je segmentu vidljiva, jer papa Lav XIII. (1878. – 1903.) daruje svetište prikladnim poklonom – zlatnim podnožjem za kip Majke Božje Bistričke.

Usporedno s razvojem svetišta, razvijalo se naselje pa i lokalna zajednica, te je kroz stoljeća pokazala, premda u mnogim aspektima tipičnu, u nekima i zavidnu razinu kulturne i društvene djelatnosti (za što je dijelom zaslužno bilo i hrvatsko plemstvo koje je ondje imalo utvrde i posjede). Kasnije, tijekom 19. i posebno 20. stoljeća, razvija se školstvo, vatrogasna i sportska društva. Nesporno je da iza mnogih društvenih aktivnosti raznih udruga stoje izvrsni rezultati postignuti nakon niza godina iskustva i rada. Možemo zaključiti da je današnja društvena kulturna klima Općine Marija Bistrica spoj bogatog kulturnog i povijesnog naslijeđa te očuvane materijalne i nematerijalne kulturne baštine.

Danas na području Općine djeluju različite kulturne, društvene i sportske udruge. Specifični bistrički zanati kao što su licitari, medicari, lončari te izrada drvenih igračaka i suvenira postali su dio tradicionalne kulture ovog dijela Hrvatske te su upravo oni jedan od prepoznatljivih hrvatskih proizvoda. Prema tome, čini se da Općina Marija Bistrica ulaže značajna financijska sredstva u očuvanje, obnovu i revitalizaciju kulturne baštine i u rad udruge.

Sumirajući navedeno, sasvim je opravdano zagovarati stajalište da Općina Marija Bistrica, na temelju, u ovom poglavlju prikazanih povijesnih i kulturnih značajki, može i treba dobiti status grada. U prilog rečenome posebno idu opisani segmenti crkvenog i civilnog razvoja koji su se u Mariji Bistrici uzajamno dopunjavali i izgrađivali te su značajni ne samo za Županiju krapinsko-zagorsku i Hrvatsku, već za Europu čija je kulturna i sakralna baština dijelom i nastajala upravo u gradovima po mnogočemu sličnima Mariji Bistrici poput Lourdesa, Fátime, Mariazella, Loreta i drugih.

III.

HRVATSKO NACIONALNO SVETIŠTE MAJKE BOŽJE BISTRičKE

Vine Mihaljević

Hrvatsko nacionalno svetište Majke Božje Bistričke najveće je marijansko svetište u nas što ga pak čini posebnim i prepoznatljivim područjem u Hrvatskoj. Brojne povjesnice, monografije i narativi o svjedočenjima hodočasnika pripovijedaju o višestoljetnoj prošlosti koja Bogorodičino svetište i prošteništa povezuje sa živopisnim zagorskim naseljem i Općinom Marija Bistrica. Već samo ime naselja pokazuje nerazdvojivo jedinstvo sa svetištem. Konstantu kršćanske, društvene i kulturne uzajamnosti pratimo iz daleke prošlosti naselja *Bistricza* nazvanog prema potoku koji teče kroz naselje, a po Bogorodici Mariji, objašnjeno je u prethodnim poglavljima, dobiva ime Marija Bistrica. S druge pak strane Majka Božja dobiva pridjev Bistrička po mjestu Bistrica kao što je primjerice Częstochowska *Crna Gospa* nazvana prema spomenutom gradu Częstochowi u Poljskoj ili Majka Božja Lurdska prema Lourdesu u Francuskoj, Fatimska Gospa prema Fátimi u Portugalu i slično.

Naselje Bistrica vjerojatno nastaje i razvija se kao feudalno trgovište na temelju povlastice koju usmeno daje feudalac, onako kako su uglavnom nastajala i druga zagorska gradska naselja (Vučetić, 2016: 19). Nakon što Marija Bistrica gubi obilježje srednjovjekovnog gradskog naselja, zahvaljujući marijanskom svetištu u 18. stoljeću razvija se kao hodočasničko naselje čiji je daljnji povijesni razvoj uvjetovan razvojem samoga svetišta. Hodočasnici naime pokornički hodočaste „s uvjerenjem, da je Marija pomoćnica kršćana i utjeha žalosnih, i da je selo Bistricu odabrala za svoj majčinski susret sa zemaljskom dječicom“ (Buturac, 1996: 3). Njena zemaljska djeca, hodočasnici, svoju vjernost iskazuju i danas što između ostaloga pokazuje i naslovnica *Strategije razvoja općine Marija Bistrica 2016. – 2020.* koja govori o jedinici lokalne samouprave, Općini Marija Bistrica u Krapinsko-zagorskoj županiji. Čudotvorni kip Majke Božje Bistričke na naslovnici *Strategije* ne pokazuje samo sliku – pred kojom ljudsko gledanje postaje molitvom, nego vizualizira kršćansku, društvenu i kulturnu uzajamnost svetišta i prošteništa te naselja kroz stoljeća.

Na život stanovnika Marije Bistrice te na bistričke hodočasnike Majci Božjoj utječu različiti društveni, kulturni, vjerski, gospodarski i povijesni uvjeti koji se međusobno preklapaju i dopunjuju. U ovome tekstu govori se o vjerskoj dimenziji hodočasnika i pozornost se posvećuje razvoju kulturnog, odnosno vjerskog turizma. U prvom dijelu teksta daje se kratak povijesni osvrt na svetište i prošteništa Majke Božje Bistričke i naselje, odnosno Općinu Marija Bistrica. U drugom dijelu pozornost se posvećuje nekim značajnim vjerskim događajima i personaliziranim hodočasnici, *proštenjarima* Svetištu Majke Božje Bistričke. Završno promišljanje usmjerujemo na hodočasnički, odnosno kulturni i vjerski turizam koji zahtijeva značajno zalaganje šire društvene zajednice kako bi bila u mogućnosti odgovoriti na povećane vjerske, društvene, kulturne i gospodarske potrebe. Naime, jasno je kako hodočasnički, vjerski turizam

razvija ne samo vjersko područje odgovarajući duhovnim i pastoralnim potrebama hodočasnika i svetišta, nego uključuje širu društvenu i kulturnu zajednicu naselja i Općine Marija Bistrica.

1. Svetište Majke Božje Bistričke kao bitna sastavnica povijesnog, religijskog, društvenog i kulturnog identiteta Marije Bistrice

Bistrica se, rečeno je, prvi put spominje 1209. u povelji kojom hrvatsko-ugarski kralj Andrija II. vraća vlastelinu Vratislavu zaplijenjene mu posjede. U popisu župa Zagrebačke biskupije 1334. godine navodi se Bistrica kao središte župe sa župnom crkvom svetih apostola Petra i Pavla (*Item ecclesia beati Petri de Biztricha*). Sama godina osnutka bistričke župe nije poznata, no može se pretpostaviti da su se u tom kraju osnivale župe neposredno nakon krštenja Hrvata i nakon utemeljenja Zagrebačke biskupije 1094. godine (Buturac, 1996: 14, 76).

Najstariji opis bistričke crkve potječe iz 1622. Sastavljen je prilikom kanonske vizitacije Zagrebačke biskupije. U tom opisu, kako piše autor Josip Buturac (1966: 19), zapisano je da se „crkva nalazila na brežuljku. Oko nje se nalazilo groblje. (...) Crkvena je zgrada bila zidana. Iznad svetišta imala je svod, a iznad lađe ravan drveni strop. Cijela ta površina oslikana je starom slikarijom. Crkva je prikriivena hrastovim daščicama – šindrom. Iznad pročelja dizao se drveni tornjić s dva zvona. Sakristija, sagrađena od strane evanđelja, popločana je ciglom. Na istoj strani u crkvenom zidu, po starom običaju, ugrađeno je svetohranište gdje se u ciboriju čuva Sveto Otajstvo. Nutarnji su zidovi crkve loše oslikani (*paretes depicti turpissimo modo*). Po križevima na njima moglo se zaključiti da je crkva bila nekada posvećena. (...) Godine 1622. crkva ima tri oltara. Glavni je oltar posvećen sv. Petru, zaštitniku župe, a za naslovnike pokrajnjih oltara ništa se ne zna.“ U kasnom srednjem vijeku crkva je bila posvećena svetim apostolima Petru i Pavlu, a u 18. stoljeću nakon drugog pronalaska čudotvornog kipa Blažene Djevice Marije mijenja se titular crkve, pa je župna crkva svetih apostola Petra i Pavla posvećena Majci Božjoj Bistričkoj.

U 18. stoljeću nastaje u Hrvatskom zagorju više proštenjarskih crkava s cinktorom posvećenih Blaženoj Djevici Mariji. Crkve (kapele) nalazile su se redovito izvan naselja, a one su u jozefinskoj reformi postale župnim crkvama. Župna – hodočasnička crkva u Mariji Bistrici nalazi se u središtu naselja. Upravo taj njen središnji prostorni položaj u naselju „uvjetovao je i transformaciju čitavog naselja i razvoj novih funkcija povezanih sa značenjem svetišta“ (Vučetić, 2016: 24).

Marija Bistrica bila je srednjovjekovno gradsko naselje koje taj status gubi te u 18. stoljeću, zahvaljujući marijanskom svetištu, kako smo naveli, razvija se kao hodočasničko naselje čiji je daljnji razvoj uvjetovan čitavim kompleksom samog svetišta. Naime, crkva je u prostornom središtu i izdiže se nad čitavim naseljem kako u prošlosti tako i u sadašnjosti, a i ubuduće određivat će bitno razvoj nekadašnjeg srednjovjekovnog gradskog naselja Marija Bistrica. Taj vjerski, društveni, kulturni i prostorni suodnos iscrpno su predstavili autori izložbenog kataloga *Marija Bistrica. Naselje i svetište, arhitektura i urbanizam* (Ratko Vučetić, Irena Kraševac, Viki Jakaša Borić, Krešimir Galović, Vlatka Filipčić Maligec, Ivana Haničar Buljan, Biserka Dumbović Bilušić).

Ranije je navedeno da Odlukom Hrvatskog sabora u Zagrebu 1710./1711. u vrijeme haranja kuge hrvatski narod podiže zavjetni glavni drveni oltar na čast Blaženoj Djevici Mariji. Važno je dodati da tom odlukom bistričko svetište postaje zemaljskim (državnim) svetištem. Bistrička

crkva je obnovljena kao *proštenjarska* barokna crkva početkom 18. stoljeća. Tu obnovljenu i proširenu crkvu u nedjelju nakon blagdana svete Margarete 15. srpnja 1731. godine svečano je posvetio zagrebački biskup Juraj Branjug (1723. – 1748.). Ta je nedjelja određena da bude blagdanom posvećenja crkve, imajući u vidu činjenicu kako se na tu nedjelju 1684. i dogodilo prvo čudo pred čudotvornim kipom Blažene Djevice Marije. U prigodi posvećenja crkve promijenjen je titular (naslovnik) župne crkve, a istodobno je prema odluci Hrvatskog sabora i samo mjesto Bistrica preimenovano u Marija Bistrica.

Bistrička crkva više je puta obnavljana, o čemu detaljnije govori drugo poglavlje ove studije. Ovdje valja izdvojiti obnovu sredinom 19. stoljeća kada su sagrađene arkade oslikane čudesnim zgodama i opisane u knjizi bistričkih čudesa. Takve slike ostavljale su snažan dojam na hodočasnike jer su bile jedinstvene. Naime, takvo što tada nije postojalo u drugim marijanskim prošteništimu u Hrvatskoj.

Posljednji put bistrička crkva temeljito je obnovljena u razdoblju od 1880. do 1882. godine kada uglavnom dobiva današnji izgled. Restauracija je provedena prema nacrtima arhitekta Schmidta, a pod nadzorom arhitekta Hermana Bolléa. Obnovljeni bistrički kompleks ulazi u interakciju sa samim naseljem usmjeravajući njegov daljnji razvoj. Naime, novooblikovani Bolléov sakralni neorenesansni kompleks nije samo nov arhitektonski stil, nego je i inovativan urbanistički vid razvoja naselja kojem je novim firentinskim konceptom arkada otvorio sakralni prostor (Borić, 2016). „Bolléova pregradnja svetišta Majke Božje Bistričke unijela je stilsku i konceptijsku transformaciju koja se odrazila na sliku, ali i na daljnje formiranje sela“ (Borić, 2016: 42). Prema Ireni Kraševac (2016: 45) „taj veliki građevinski zahvat skoro je posve izmijenio dotadašnji izgled skromne zagorske proštenjarske crkve koju je preoblikovao u raskošni historicistički hodočasnički burg i na čijoj restauraciji su sudjelovali zanatska i umjetničko-obrtnička proizvodnja“. Bistrička crkva 1923. godine dobiva naziv manje bazilike, a dodijelio joj ga je papa Pio XI. To je naslov koji rimski prvosvećenici dodjeljuju samo značajnijim katedralama, župnim crkvama i svetištima kako bi potaknuli hodočasnike na štovanje Bogorodice.

Rekli smo kako je nadbiskup zagrebački Antun Bauer 1935. okrunio zlatnom krunom čudotvorni kip. U euharistijskom slavlju asistirao je i nadbiskup koadjutor Alojzije Stepinac koji je tom prigodom održao propovijed. Naime, prigodom krunjenja čudotvornog kipa Alojzije Stepinac u Mariji Bistrici izgovorio je zavjet Isusovoj majci Mariji koju je Stepinac, kako ističe kardinal Franjo Kuharić, najradije oslovljavao „Presveta Bogorodica“.¹

O planovima uređenja Svetišta Marije Bistrice u razdoblju NDH piše Krešimir Galović (2016) koji navodi kako je riječ o veoma ambicioznom planu koji je obuhvaćao obnovu i uređenje crkve, uređenje njenog okoliša i izradu regulatorne osnove za cijelu Mariju Bistricu. O udruzi Naša draga svetišta – NADASVE i njezinim aktivnostima povezanim uz bistričko prošteništa pisala je Vlatka Filipčić Maligec (2016), o Planićevoj dogradnji svetišta Marija Bistrica i suvremenim intervencijama piše Ivana Haničar Buljan (2016). Naime, svake godine

¹ „Obećavamo da ćemo ti ostati vjerni i iskreni štovatelji!
Vjerni dok budu žuborili potočići naši,
šumjele rijeke naše,
dok se bude pjenilo sinje more naše,
dok se budu zelenile livade naše,
dok se budu zlatile livade naše
dok se budu sjenile tamne šume naše
dok bude mirisalo cvijeće domovine naše.“
(Duda, 1999: 113).

povećavao se broj hodočasnika pa je 60-ih godina prošloga stoljeća bilo potrebno izgraditi prostor za ispovjedaonice i smještaj ispovjednika. Pod utjecajem zapadne arhitekture Planinić u gradnji koristi fasadnu opeku kao završnu oblogu s vidljivim betonskim konstrukcijama.

Dana 15. kolovoza 1971. godine, prema Dudi (1999: 10), završen je „znameniti dan sveopćeg vjerničkog iskustva Hrvata“. Radilo se o Šestom mariološkom kongresu održanom u Zagrebu 1971. te Trinaestom međunarodnom marijanskom kongresu koji je održan u Mariji Bistrici iste godine uz sudjelovanje brojnih crkvenih predstavnika i vjernika iz svih hrvatskih i drugih krajeva. Za organizaciju tih kongresa zaslužan je franjevac fra Karlo Balić. Tom prigodom, rečeno je, Biskupska konferencija proglasila je bistričko svetište hrvatskim nacionalnim marijanskim svetištem (Duda, 1999; Buturac, 1996). Kardinal Franjo Kuharić o navedenim događajima je rekao: „Božja nam je providnost redom pokazivala miljokaze naše svete i nacionalne povijesti“ (Duda, 1999: 10).

U kronologiji važnih događaja u Svetištu Majke Božje Bistričke napomenimo i da je 24.-25. svibnja 1974. održan Prvi hrvatski nacionalni marijanski kongres. Dana 9. rujna 1984. održan je drugi velebni hodočasnički skup, Nacionalni euharistijski kongres (NEK '84.), koji je predvodio bečki nadbiskup kardinal Franz König, posebni izaslanik pape Ivana Pavla II. i rimski kolega zagrebačkih nadbiskupa blaženog Alojzija Stepinca i kardinala Franje Šepera. Propovjednik je bio tadašnji zagrebački nadbiskup kardinal Franjo Kuharić. U središtu tog kongresa bilo je trostruko povijesno slavlje što ga slavi Crkva u Hrvata: završetak višegodišnje proslave Trinaest stoljeća kršćanstva hrvatskog naroda (641-1941), *Nacionalni euharistijski Kongres Crkve u Hrvata* (8. i 9. rujna 1984.) i tristota obljetnica našašća čudotvornog kipa Majke Božje Bistričke (Trinaest stoljeća kršćanstva u Hrvata, 1986). U prigodi održavanja Nacionalnog euharistijskog kongresa, u svojoj poruci papa Ivan Pavao II., uz apostolski blagoslov hrvatskom narodu i svim sudionicima NEK-a, piše: „Kao što ste svoja jubilejska slavlja započeli u marijanskom svetištu Gospe od Otoka, tako ih sada, uvijek pod Bogorođičinim pogledom, završavate u Mariji Bistrici, u svom nacionalnom marijanskom svetištu, kraj čudotvornoga Gospina kipa. Taj drveni kip, što ga vaši pređi bijahu prisiljeni skrivati uslijed opasnosti od oskvrnuća i uništenja, predstavlja u određenom smislu svu patničku povijest vašeg naroda tijekom trinaest minulih stoljeća. I kao što je ovaj sveti lik tijekom 300 godina, otkako je pronađen, jačao vjeru vaših pređa, ulijevajući im nadu i hrabrost, tako neka i dalje nastavi hraniti vaš kršćanski život i promicati duhovno jedinstvo svih vas“ (Trinaest stoljeća kršćanstva u Hrvata, 1986: 245).²

² Na kraju monografije *Trinaest stoljeća kršćanstva u Hrvata* (1986: 276), pod naslovom „Sjećanje: godinu dana nakon NEK-a“ u intervjuu s mons. Lovrom Cindorijem, ondašnjim župnikom u Mariji Bistrici i dr. sc. Antunom Škvorčevićem, glavnim tajnikom Središnjeg odbora NEK-a, mons. Cindori na pitanje o tome kako su se domaći vjernici ponijeli na NEK-u, odgovara: „Evo kako su Bistričani dočekivali hodočasnike. Za sam Kongres otvorili su svoja vrata i svoja srca svima koji su dolazili. Do zadnjih mjesta u kućama i svim dvorišnim prostorima ponudili su sve hodočasnici, naročito onima koji su došli u subotu, te pješacima koji su stizali cijele noći na nedjelju, a takvih nije bilo malo. Ujutro su mnogi iznosili i topli napitak umornim hodočasnici, nudili ih pićem, a na pojedinim parkiralištima postavili su natpise: 'Dobro došli! Parkirajte besplatno!' Na tome svima zahvaljujem. Gostoljubivost i kršćanska ljubav bile su toga dana na djelu.“ Nakon sjećanja mons. Cindorija na održavanje NEK-a, predstavljen je rad Središnjeg odbora za pripremu NEK-a. Ovdje bih samo želio istaknuti kako su pojedina povjerenstva Središnjeg odbora bila zadužena za pojedine vidove održavanja NEK-a. Članovi odbora sastali su se s odgovornima s društvene strane s kojima je dogovarano pitanje regulacije prometa, parkirališta, sigurnosti, sanitetsko-sanitarna pitanja. Članovi su analizirali smještaj (u zagrebačkim župama smješteno je 40 autobusa hodočasnika), prijevoz hodočasnika (autobusima – oko 4000 autobusa, desetak posebnih vlakova i više tisuća osobnih automobila) za oko 400 000 hodočasnika, za red je bilo odgovorno 50 redara (bogoslóvi i sjemeništarcí), zdravstvena služba sastavljena od 17 liječnika i 103 medicinske sestre, uglavnom časne sestre, imala je na raspolaganju dvije kućne ambulante

Za bistričko prošteništa i Općinu posebno značenje ima Kalvarija ili Golgota od 1938. kada se na susjednom brežuljku na serpentinama postavljaju postaje križnog puta u drvu, zatim su slijedila uređenja postaja s kipovima u plemenitim materijalima koje su radovi akademskih umjetnika kao što su Ante Orlić, Marija Ujević, Stanko Jančić, Kruno Bošnjak, Josip Poljan, Ante Starčević. Kalvarija na poseban način pridonosi oblikovanju sakralnog krajolika Marije Bistrice koja je prostorno i urbanistički uklopljena prema „prije uspostavljenom konceptu Kalvarije na otvorenom“ (Dumbović Bilušić, 2016).

Svetište i prošteništa Majke Božje Bistričke razvija se od 1684. to jest nakon što je pronađen čudotvorni Bogorodičin kip. Naime, u svetištu se štuje kip Majke Božje s Djetetom u naručju. Zavjetni kip izrađen je oko 1499. godine. Prema predaji, vjeruje se kako je kasnogotički drveni kip Bistričke Bogorodice u tamnome drvu za jednostavni vjernički puk izrezbario nepoznati mjesni majstor koga Pavičić naziva „prosijedi starčić Matek Horvat“, stolar iz Poljanice, u svom libretu za rock operu *Pet stoljeća čudotvornog kipa Majke Božje Bistričke* (Pavičić, 2008: 24). Kip je jednostavan, izrađen s vjerničkom dušom, dubokom vjerom i ljubavi prema Blaženoj Djevici Mariji, Bogorodici. Taj kip pripada nizu crnih Madona, premda je pri restauraciji utvrđeno da njegova tamna boja nije izvorna. Podsjetimo, prema usmenoj predaji kip Bogorodice s djetetom Isusom u naručju bio je od 1499. do 1545. postavljen u kapeli, prasnvetištu, na Vinskom Vrhu koji je tri kilometra udaljen od Bistrice u smjeru Konjščine. Nakon što je osmanlijska vojska u bitci kod Konjščine 1545. porazila hrvatsku vojsku koju je predvodio Nikola Zrinski, u bijegu pred Osmanlijama hrvatski katolički puk uzima čudotvorni kip iz kapele na Vinskom Vrhu. Majka Božja štitila je i tješila svoj narod u opasnosti. U strahu da vojska ne uništi i ne oskrvne kip Bogorodice, koji je već u to vrijeme imao čudotvorne moći, župnik Pavao (*plebanus Paulus de Bisthricza*) zakopao ga je pod pjevalištem, korom župne crkve. Župnik ubrzo umire, no nikome nije odao tajnu gdje je kip. Marijini štovatelji tražili su čudotvorni kip, a čudesna svjetlost ispod kora pokazala se župniku Luki koji je dao da se to istraži i ispod kora otkopan je neoštećeni Marijin kip (Buturac, 1966).

Usljed ponovne opasnosti od Turaka 1650. godine, kada su prodrli do Zlatarskog polja, kip je drugi put skriven. Bistrički župnik Juraj Marinčić dao ga je zazidati u udubinu iza glavnoga oltara u župnoj crkvi sv. Petra i Pavla, no ostavljen je otvor kroz koji se moglo vidjeti samo lice Majke Božje. Prema predaji potkraj 17. stoljeća Gospa se ukazala župniku Petru Brezariću kada je za vrijeme svete mise propovijedao o sv. Franji Ksaverskom. Naime, na propovjedaonicu se popela žena u plavoj odjeći, sa svijećom u ruci, moleći župnika da zajedno s vjernicima mole da ona ponovno dobije vid. Ista „gospođa“ ukazala mu se isti dan u popodnevnim satima kada se s bistričkim kapelanom vozio naseljem Podbrđem. Kada joj se župnik želio približiti, „gospođa“ je nestala. O tim događajima govorilo se među pukom. Gospa je naime tom zamolbom željela da progleda njen čudotvorni crni kip iza oltara. I to se dogodilo. Drugo našašće kipa Majke Božje Bistričke zbilo se u subotu 15. srpnja 1684. godine zaslugom velikog štovatelja Blažene Djevice Marije, zagrebačkog biskupa, pavlina Martina Borkovića koji je kao dijete s roditeljima bosonog hodočastio u prošteništa Mariju Bisticu. Biskup Borković zatražio je od

i dva poljska prihvatilišta opskrbljena sanitetskim materijalima, tri defibrilatora i EKG, četvera kola hitne pomoći, a zdravstvenu zaštitu ponudila je i zdravstvena stanica u Mariji Bistrici, u Donjoj Stubici i u Zagrebu (usp. Trinaest stoljeća kršćanstva u Hrvata, 1986: 273-277). Ovdje sam naveo nekoliko činjenica koje zapravo ističu uzajamni odnos suradnje vjerskog, hodočasničkog turizma i društvene zajednice primjeren ondašnjim prilikama. Upravo ovih nekoliko činjenica upućuje na uzajamnu suradnju svetišta naselja odnosno Općine Marija Bistrica u svrhu promicanja vjerskog turizma u kontekstu gospodarskog razvoja Općine. Ovdje su izostali gospodarski pokazatelji događanja, prvenstveno trgovina, ponuda tradicijskih kulturnih predmeta (licitar, drvene dječje igračke i slično), ugostiteljski pokazatelji.

zagrebačkog kanonika kustosa Matije Stoklasa i bistričkog župnika Ivana Molitorisa da pronađu čudotvorni crni Gospin kip. Pronađen je, kako smo naveli, 15. srpnja 1684. godine. Već sutradan u nedjelju (Margaretska nedjelja) dogodilo se prvo čudo kada je u crkvi prohodala uzeta djevojčica Katarina, kći Magdalene Paulec. Sljedećih dana dogodio se niz čudotvornih iscjeljenja i ispunjenja molitvi kojima su vjernici zazivali Majku Božju Bistričku, a jedno čudo dogodilo se i u turskoj Kaniži (Ugarska) 1684. godine kada se Blažena Djevica Marija ukazala sedmorici utamničenih kršćana riječima: „Nemojte se, dječice, bojati, nego imajte pouzdanje. Ja sam 40 i više godina bila slijepa, a danas sam primila vid u Bistrici. (Ta sljepoća označava prijekor onima koji su Marijin kip ne samo zazidali nego i na njega zaboravili.) Zagovorite se poći onamo, i bit ćete oslobođeni.' Oni se zagovoriše, a okovi padoše, i vrata se tamnice otvoriše. Duskora je oslobođena od Turaka Kaniža i cijela Ugarska“ (Buturac, 1996: 46).

Kip crne Madone mons. S. Rittig opisuje na sljedeći način: „Biser bistričkog svetišta je čudnoviti kip Majke Božje Bistričke. Kip nije nikakva skupocjenost ni umjetnina. Ne odlikuje se nikakvom spoljašnjom ljepotom. Izdjelan je iz drva i u prvi mah svojom skromnošću i tamnim obrazom čudno se doima duše, ali što dulje stojiš i moliš pred neobičnim likom, sve te više osvaja i obuzimlje, navru ti suze na oči i osjetiš unutarnju ljepotu skromne Madone i obuhvatiš smisao biblijskih riječi: *Nigra sum sed formosa* – crna sam, ali divna“ (Buturac, 1996: 19).

Nakon nekoliko naglasaka na nastajanje i razvoj župe i prošteništa Majke Božje Bistričke u nastavku ćemo govoriti o nekim obilježjima hodočasničkog, vjerskog turizma koji ima širok odjek ne samo na nacionalnoj nego i na univerzalnoj razini, osobito ako u obzir uzmemo „suvremene bistričke hodočasnike“: „hodočasnika Evandjelja“ Ivana Pavla II., prvog papu hodočasnika u Mariju Bisticu i „zagrebačkog bistričkog hodočasnika“, hrvatskog blaženika Alojzija Stepinca.

2. Svetište Majke Božje Bistričke kao hodočasničko središte Hrvatske

Događaji oko prenošenja Bogorodičina kipa s djetetom Isusom u naručju u bijegu pred osmanlijskom vojskom, njegovo skrivanje i okolnosti pod kojima je dva puta nađen, budili su vjeru u njegovu čudotvornu moć. Sa svih su strana u bistričko prošteništa počeli dolaziti brojni hodočasnici, proštenjari, romari, slaveći, klanjajući i moleći se čudotvornom kipu. Pred čudesnim kipom Majke Božje Bistričke tijekom godina hodočastili su milijuni pobožnih hodočasnika, klečali i molili, a od nebeske Majke dobivali ozdravljenje, iscjeljenje, pomoć, zaštitu i uslihanje. Po zagovoru Majke Božje Bistričke u Mariji Bistrici događaju se *čudesni događaji*, kojih je od 1688. do 1786. zabilježeno 1109.

Danas pak hodočašća Majci Božjoj Bistričkoj počinju na Bijelu nedjelju i završavaju koncem listopada. Hodočašća vjernika iz pojedinih župa imaju redovit godišnji raspored, a bistričke župne matice čuvaju pisani raspored hodočašća još od 1775. godine. Proštenja se nazivaju prema blagdanima na kojima se pokornički proštenjarski zavjeti vrše kao „duhovsko“, „varaždinsko“, „zagrebačko“, „margaretsko“, „Porciunkulsko“ ili proštenje „Božjeg lica“, zatim proštenja o „Velikoj Gospi“, o „Maloj Gospi“, o „Imenu Marijinu“ (Buturac, 1996: 49-50).

Za hodočasnike je bistrički kapelan Petar Berke napisao prvi molitvenik na kajkavskom 1765. pod naslovom *Kinč osebujni slavnoga orsaga horvackoga to jest Čudnovita pripečenja i osebujne milošće kotere pri čudnovitom kipu Marije bistričke više vre let se skazuju*. Prvo izdanje hodočasničkog molitvenika objavljeno je u Zagrebu 1765., a drugo 1775. u Grazu.

Pretisak je izdan u Zagrebu 1995. pri čemu je istaknuto kako je to „najstarija tiskana spomenica o prošteništu Majke Božje Bistričke, koja svjedoči o širenju marijanske pobožnosti, hodočašća i života prošteništa od 1684. – 1775. godine, a po svom sadržaju molitvenik je dragocjeni dokument o hodočasničkom pastoralu u 18. stoljeću“ (Kurečić, 2000: 20).

Pored pokorničkog obreda i duhovne okrepe, hodočasnicima treba osigurati hranu, piće i prenočište. Nekada su hodočasnici pješice obavljali svoje zavjete, prespavali bi u štalama na slami ili probdjeli moleći u crkvi. No danas to više nije moguće zbog mnogostruko većeg broja hodočasnika, što postaje jednim od prioriteta u razvoju vjerskog turizma. O tome još prije nekoliko desetljeća piše Buturac: „Zbog porasta unutrašnjeg turizma, porastao je broj bistričkih hodočasnika koji sada ovamo putuju autobusima iz svih krajeva gdje žive katolici Hrvati i pripadnih drugih naroda i narodnosti. Godine 1980. prema procjeni župnika pohodilo je marijansko prošteništa u Bistrici 300.000 osoba, a prema drugim procjenama bilo ih je dva puta toliko“ (Buturac, 1996: 50).

Nakon predstavljanja fenomena čudotvornog Bogorodičina kipa, posebna pozornost posvećuje se osobama koje su u novije vrijeme obilježile svetište. Neprijeporno je kako su „hodočasnici Evanđelja“ sveti papa Ivan Pavao Drugi, sveta Majka Tereza i blaženi Alojzije Stepinac pridonijeli razvoju i promicanju vjerskog turizma u sklopu cjelokupne turističke ponude Općine Marija Bistrica. Njihova svetost života, njihovo promicanje marijanske pobožnosti, njihovo hodočašće Majci Božjoj Bistričkoj kao bistrički „hodočasnici Evanđelja“, pozivaju na univerzalne vrijednosti stvoriteljske, otkupiteljske i spasiteljske ljubavi i žrtve bogočovjeka Isusa Krista. Božanska blizina, mističnost, molitva i mir, meditacija, otvorenost, prihvaćanje, opraštanje, zadovoljština, zaštita i utjeha brojnim hodočasnicima jest Majka Božja Bistrička.

Takva nam vjernička iskustva svjedoče prije svih blaženi Alojzije Stepinac i papa Ivan Pavao II. Naime, nakon što je čudotvorni kip nađen, neprijeporno je najznačajniji dan u vjerskoj prošlosti Marije Bistrice 3. listopada 1998. godine kada je papa Ivan Pavao II. u Mariji Bistrici proglasio blaženim zagrebačkog nadbiskupa i bistričkoga hodočasnika, slugu Božjega kardinala Alojzija Stepinca.

Svaki čovjek, vjernik proštenjar, romar, jest hodočasnik koji dolazi Majci Božjoj Bistričkoj moliti se i tražiti utjehu. Brojni hodočasnici svoje su zahvale, uslišane molitve i prošnje ispisali na zahvalnim mramornim pločama koje se čuvaju u župnoj riznici. Ovdje ćemo posebno istaknuti jednog hodočasnika, Ivana Pavla II., kojemu bistrički vjernici, svećenici i cijeli hrvatski narod podižu spomenik i posvećuju trg u svetištu. Ivan Pavao II. (1998: 17) govorio je o tomu kako je „odavno želio pohoditi svetište Majke Božje Bistričke. Rado sam zbog toga prihvatio prijedlog hrvatskih biskupa i danas na ovome znakovitom mjestu obavljam čin beatifikacije“. Također je rekao: „Danas sam došao k vama u ovo drago vam svetište naše Nebeske Majke – Majke Božje Bistričke. Pred njezinim crnim likom toliko ste puta vi i vaši stari po njoj upućivali molitve Bogu. Ovdje sam kako bih zajedno s vama Bogu prinio žrtvu hvale i proglasio blaženim slugu Božjega Alojzija Stepinca. Molimo Gospodina da nam oprost i grijehe da čiste savjesti nosimo svjedočanstva Radosne vijesti, molimo Ga da svojim milosrdjem podržava našu ustrajnost u vjeri i predanju, služenju i poniznosti sreća“ (Jurišić i sur., 2009: 157; Pintarić, ur., 1999: 66). Ovdje donosimo i sljedeće Papine riječi: „Mi, udovoljavajući želji našega brata zagrebačkog nadbiskupa Josipa Bozanića te brojne druge braće u biskupstvu i brojnih vjernika, pošto smo razmotrili mišljenje *Zbora za proglašenje svetih*, Našom apostolskom vlašću dopuštamo da se sluga Božji Alojzije Stepinac odsada naziva blaženim i da se svake godine na dan njegovog rođenja za nebo, desetoga veljače, može slaviti njegov

spomendan na mjestima i na način kako je to određeno kanonskim propisima. U ime Oca i Sina i Duha Svetoga.“ (Jurišić i sur., 2009: 162). Bilo je to, riječima fra Bonaventure Dude (1999), novo vjerničko iskustvo svih hodočasnika dana 3. listopada 1998. godine kada je proglašen blaženim Alojzije Stepinac za vrijeme euharistijskog slavlja koje se slavilo u novouređenoj crkvi na otvorenome Hrvatskog nacionalnog svetišta Majke Božje Bistričke.

Nakon posjeta Hrvatskoj u listopadu 1998. godine, Ivan Pavao II. na redovitom tjednom susretu s hodočasnici u Vatikanu osvrnuo se na proglašenje blaženim kardinala i zagrebačkog nadbiskupa Alojzija Stepinca u marijanskom svetištu riječima: „Odavno sam želio poći u poznato svetište Majke Božje Bistričke, Providnost je htjela da se ta želja ostvari prigodom proglašenja blaženim kardinala Alojzija Stepinca. On je, sve od početka svoje biskupske službe, svake godine osobno, pješačeći, vodio zavjetno hodočašće grada Zagreba u bistričko svetište, udaljeno pedesetak kilometara od glavnog grada, činio je to sve dok komunističke vlasti nisu zabranile svaku vrstu vjerskog očitovanja. Stari i časni drveni kip Bogorodice s Djetetom, koji su u 16. stoljeću u vrijeme otomanskih provala vjernici bili prisiljeni sakriti da bi ga sačuvali od svetogrđa i uništenja na određeni način predstavlja patničku povijest hrvatskog naroda tijekom više od trinaest stoljeća.“ (Pintarić, 1999: 157).

U svom ranijem obraćanju hrvatskim hodočasnici u bazilici sv. Petra u Rimu 30. travnja 1979. papa Ivan Pavao II. govorio je o tome da hrvatski narod rese „vjernost Isusu Kristu i Evanđelju (...), ljubav i odanost prema Rimskoj Crkvi, (...) i ljubav i pobožnost Hrvata prema Mariji, Majci Božjoj, Majci Crkve, a koju vi tako rado nazivate 'Kraljica Hrvata' i sinovski štujete u brojnim svetištima“ (Sveti Otac Ivan Pavao II. u Hrvatskoj. Vodič kroz liturgijska slavlja, 1994: 5, prema *Branimirova godina*, Zadar, 1980: 64).

Posjetom Ivana Pavla II. i proglašenjem blaženim sluga Božjega Alojzija Stepinca počinje novo razdoblje u povijesti svetišta Majke Božje Bistričke: pohodio ga je „hodočasnik Evanđelja“ koji je beatificirao zagovaratelja i bistričkog hodočasnika zagrebačkog nadbiskupa kardinala Alojzija Stepinca. Kardinal zagrebački, nadbiskup Franjo Kuharić prigodom prvog posjeta svetoga oca Ivana Pavla II. hrvatskom narodu 10. – 11. rujna 1994. kada je bila proslava 900. obljetnice Zagrebačke nadbiskupije najavio je „golorukog hodočasnika Evanđelja“ (*Bistrički hodočasnik*, 1999: 5) koji je tada trebao posjetiti i svetište Majke Božje Bistričke, ali zbog zdravstvenih razloga od tog posjeta se odustalo. Koadjutor Zagrebačke nadbiskupije Alojzije Stepinac, koji je od 1934. svake godine pješice vodio hodočašće Majci Božjoj Bistričkoj u Mariju Bistricu, 1937. godine imao je zamisao o obnovi svetišta i njegovog okoliša kako bi čitavi kompleks nalikovao Marijinom svetištu u Lourdesu. Kardinal Stepinac je, kako ističe Duda (1999: 9), promicao marijansku pobožnost, a o Marijinim svetištima u svojoj propovijedi iz 1936. napisao je: „... rasijana po vrhovima naših ponosnih planina, obroncima naših pitomih brežuljaka, plodnim ravnicama i obalama sinjeg nam mora (...) kao da dovikuju svim zalutalim sinovima i kćerkama: Vratite se, djeco moja, ja vas još uvijek imam rad“.

Papa Ivan Pavao II. je za vrijeme prvog pohoda Hrvatskoj 1994. govorio o poštovanju prema Hrvatima koji su se istaknuli u evanđeoskim krepostima (sveti Nikola Tavelić, sveti Bogdan Leopold Mandić, blaženi Augustin Kažotić, blaženi Marko Križevčanin) i nastavio kako treba spomenuti „istaknutu i uvelike štovanu osobu sluga Božjega kardinala Alojzija Stepinca, bedem Crkve u Hrvata te na bezbrojne sinove i kćeri ove zemlje koji su se suprotstavljali jarmu atcističkog komunizma“ (Ivan Pavao II., 1994: 8).

Osobni susret s Papom opisuje i bistrički župnik mons. Lovro Cindori u svojim sjećanjima: „Sljedeći neočekivani susret dogodio se na svečanome oltaru kad me je Papin asistent pozvao da pođem pred Svetog Oca i primim iz njegovih ruku kalež, vrijedan Papin dar Nacionalnom

svetištu Majke Božje Bistričke. *'Pro sanctuario!'* (Za svetište), rekao mi je pružajući mi kalež. (...) Sveti Otac želio je posjetiti i baziliku Majke Božje Bistričke. Po savjetu njegove pratnje, dočekao sam Sv. Oca na crkvenim vratima i uputio mu pozdrav riječima: Sveti Oče! Dobrodošli u svetište crne Majke Božje s djetetom Isusom, u svetište Majke Božje Bistričke, u svetište svih Hrvata u domovini i svijetu, i u Stepinčevo svetište!“ (Jurišić i sur, 2009: 163). U znak zahvalnosti zbog pohoda župi i svetištu Majke Božje Bistričke i beatifikacije Alojzija Stepinca vjernici i svećenici župe i svetišta podigli su kip Ivanu Pavlu II. 2003. godine. Godine 2000. Karmel Majke Božje Bistričke i blaženog Alojzija Stepinca blagoslovio je zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić koji je u godini Velikog jubileja odredio da bazilika Majke Božje Bistričke bude jednom od četiri oprosne crkve Zagrebačke nadbiskupije.

Napomenimo kako i papa u miru Benedikt XVI. ističe da je bio dvaput u Hrvatskoj. Razlog za prvo putovanje bio je sprovod prijatelja kardinala Franje Šepera, njegova prethodnika u Zboru za učenje vjere. Papa je u svom prethodniku Šeperu „upoznao dobrotu, umnost, razbor i veselost“ (Benedikt XVI, 2011: 13). Drugi put odazvao se pozivu njegova osobnog tajnika Velimira Čapeka da sudjeluje „na znanstvenome skupu i slavlju u marijanskom svetištu“ (Isto) održanom u Zagrebu i Mariji Bistrici od 6. do 8. studenoga 2001. Na skupu je papa istaknuo kako je „doživio pučku pobožnost koja je, moram reći vrlo slična onoj moje zemlje. I bio sam vrlo sretan što vidim to utjelovljenje vjere: vjera življena srcem, gdje nadnaravno postaje naravno i naravno je prosvijetljeno s nadnaravnim“ (Isto: 13-14).

U Svetištu Majke Božje Bistričke hodočastila je 1. listopada 1978. i misionarka ljubavi Majka Terezija koja je život posvetila siromašnima, napuštenima i umirućima u Kalkuti. Dana 19. listopada 2003. papa Ivan Pavao II. proglasio ju je blaženom, a papa Franjo proglasio svetom 4. rujna 2016. u Vatikanu. Zajedno s Majkom Terezijom hodočastio je Majci Božjoj Bistričkoj i hrvatski isusovac, bengalski misionar Ante Gabrić, koji je živio također na glasu svetosti. „Hodočasnici Evandjelja“ papa Ivan Pavao II., blaženi Alojzije Stepinac, Majka Terezija, Svetištu Majke Božje Bistričke daju bitnu, esencijalnu dimenziju duhovnog mjesta koje postaje žarištem svetosti. Suvremeni sveci hodočasnici čine naselje Mariju Bisticu povlaštenim mjestom molitve i susreta s Bogom i njegovom Majkom, Blaženom Djevicom Marijom. Na taj način Marija Bistrica svojim značenjem izlazi iz okvira lokalnog i nacionalnog i postaje internacionalnim marijanskim mjestom.

3. Nacionalno svetište Majke Božje Bistričke i razvoj Općine

U odnosu na „prostornu strukturu naselja vezano uz njegovu funkciju Marija Bistrica se tipološki može odrediti kao hodočasničko-proštenjarsko naselje“ (Vučetić, 2016: 26). Marija Bistrica „nije bila jedina proštenjarska crkva u Zagorju, ono po čemu se razlikovala od ostalih, a što je odredilo razvoj Marije Bistrice kao hodočasničkog mjesta, bio je njezin smještaj u naselju“ (Jakaša Borić, 2016: 29). Odnos crkve prema naselju, odnosno povijest prostornog plana Marije Bistrice pratimo od polovice prošloga stoljeća pa do „Generalnog urbanističkog plana Marije Bistrice“ iz 1982. godine (Dumbović Bilušić, 2016). Glavno prostorno obilježje naselja povijesno je oblikovano oko središta koje čini crkva, Svetište Majke Božje Bistričke. Svetište je, dakle, utjecalo na razvoj Marije Bistrice, a njegova obnova koncem 19. stoljeća promijenila je urbane strukture bistričkoga trga. Vertikalna tornja izdiže se nad naseljem te tako određuje njegov identitet, odnosno određuje povijesno-kulturnu i vizualnu sastavnicu identiteta. Stoga

govoriti o naselju Marija Bistrica znači govoriti ponajprije o svetištu i prošteništu oko kojeg je naselje tijekom povijesti oblikovalo svoj povijesni, kulturni, gospodarski i vjerski identitet.

Prema planu uređenja prometnih, zelenih površina i središta Marije Bistrice, koji je izradio Urbanistički institut Hrvatske na poticaj Društva za obnovu i razvitak Hrvatskog nacionalnog svetišta Majke Božje Bistričke 1992. godine, Marija Bistrica se razvija kao značajan centar u koji mjesečno dolazi oko 60 000 vjernika. Plan predviđa uređenje glavnog trga i njegovo pretvaranje u pješačku zonu, razvoj funkcije središnjeg trga zrakasto je usmjeren prema okolnim ulicama te prema podgrađu i Kalvariji. Na temelju tog plana nastao je *Projekt obnove podnožja bazilike i fontane u cinktoru*.

Uređuje se i podnožje podgrađa gdje se crkvom na otvorenom određuje prostor između Kalvarije i Svetišta, a 1998. dograđuje se crkva na otvorenom koju čine oltar, scenski zid i parterna ograda gdje se održavaju velika vjerska molitvena okupljanja poput velikih godišnjih hodočašća hrvatske vojske i policije.

Na temelju dotadašnjeg povijesnog, kulturnog i društvenog razvoja Općina 2008. donosi gospodarski plan razvoja s naglaskom na razvoj vjerskog turizma i plan demografskog rasta i zaštite okoliša. Godine 2010. donesen je *Urbanistički plan uređenja središnjeg općinskog naselja Marija Bistrica* usmjeren na obnovu i postizanje više razine uređenja i upotrebe postojeće graditeljske strukture i površina te zaštite povijesnih cjelina, nego na novu gradnju na neizgrađenim prostorima naselja Marija Bistrica. Zaštićene zone u Mariji Bistrici su povijesna jezgra te sklop svetišta. Za novu crkvu na otvorenom izgrađena je *Studija prostorno-urbanističkih uvjeta uređenja prostora svetišta u Mariji Bistrici* koja predviđa izgradnju nove crkve ukopane u padinu uz crkvu na otvorenome, dok je južno od predviđene nove crkve planirana gradnja zgrade s ispovjedaonicama, središnje dvorane i *Rajskog vrta*.

U Mariju Bisticu dolaze stotine tisuća hodočasnika od Bijele nedjelje do kraja listopada, što omogućuje gospodarski razvoj Općine. Uz postojeće tradicionalno obrtništvo, obrtnici se prilagođavaju potrebama hodočasnika. Uz prije spomenute, valja izdvojiti i proizvođače suvenira od gipsa te drvene suvenire poput *žvegle* (drvena svirala), vjerske simbole Djevice Marije, želancije, krunice, *kipce* (sličice svetaca na starom kajkavskom koji se redovito drže u molitvenicima). Ugostiteljstvo i trgovina svoje djelatnosti također prilagođavaju hodočascima, a potrebe vjerskog turizma prate još od davne 1684. godine.

Razvoju vjerskog turizma pridonose i Radio Marija Bistrica te na poseban način vizualna komunikacija mrežne stranice Svetišta.³ Poseban prikaz hodočasničkog mjesta daje i Turistička zajednica Općine Marija Bistrica. Općina i naselje Marija Bistrica u skladu s potrebama hodočasnika oblikuju svoju turističku ponudu, promiču kulturni hodočasnički turizam, izgrađuju turističke putove i opremaju smještajne kapacitete. (Jedan od primjera izražavanja dobrodošlice jesu i djevojke u narodnim nošnjama koje dočekuju hodočasnike nudeći im medenjake, licitarska srca i gvirc, piće od meda.) Turistička zajednica organizira prigodna događanja poput akcije za očuvanje i uređenje okoliša *Za svakog hodočasnika jedan cvijet*, a *Stepinčev put*, nalik na one hodočasničke rute o kojima smo govorili u prvom poglavlju, također je dio ponude vjerskog turizma.⁴

³ www.svetiste-mbb.hr

⁴ Stepinčev put je, napomenuto je i ranije u tekstu, poveznica mjesta i gradova na kardinalovom životnom i duhovnom putu. Kreće od njegova rodnog Krašića preko Zagreba, Marije Bistrice sve do Lepoglave, otvarajući tako mogućnost nastavka ovoga hodočasničkog puta prema Trsatu te dalje prema Sinju i Međugorju.

Mrežna stranica Turističke zajednice⁵ donosi brojne kulturne informacije i informacije o događanjima te zanimljivostima koji nisu povezani samo sa Svetištem. Na primjer, župni dvor (1753.) bio je jedno vrijeme sastajalište hrvatskih preporoditelja. Godine 1920. kada su vojne vlasti žigosale i odredile konje koji će biti dodijeljeni vojsci, došlo je do pobune. Pobunjenici su opljačkali crkvu i bistričke trgovce. Pljačkaši su uhvaćeni i blago kažnjeni. Sudio im je pjesnik Dragutin Domjanić, koji se u jednoj pjesmi ispričava Majci Božjoj što je te ljude morao suditi i moli je za oprost. Zanimljivo je i kako je u vrijeme Drugog svjetskog rata ovdje boravio Krsto Hegedušić čije se nedovršene freske mogu vidjeti u bazilici (nisu dovršene jer po završetku rata nije bilo poželjno boraviti u Mariji Bistrici).

Sve navedeno upućuje na uzajamnost vjerskih, društvenih i kulturnih aktivnosti u Svetištu i Općini, pri čemu je njihov glavni integracijski i sinergijski potencijal vjerski, hodočasnički turizam, o čemu govori i *Strategija razvoja Općine Marija Bistrica 2016. – 2020. Strategija* je još usmjerena na mogućnosti za povećanje zaposlenosti, za privlačenje investicija, pristup kapitalu, poboljšanje komunalnih usluga i prometne infrastrukture te na druge segmente izravno povezane s održivim društvenim i gospodarskim razvojem Općine. Nas ovdje zanimaju podaci u *Strategiji* koji se odnose na vjerski, hodočasnički turizam. Svetište Majke Božje Bistričke ubraja se u kulturna dobra upisana u *Registar nepokretnih kulturnih dobara*, a u preventivna zaštićena kulturna dobra ubraja se povijesna jezgra naselja Marija Bistrica; u grupu povijesnih sklopova i građevina ubraja se kapela Prasvetište Majke Božje Bistričke na Vinskom Vrhu, u grupu arheološke baštine ubraja se okoliš Bazilike Majke Božje Bistričke. Prema *Strategiji* vidljivo je da se u primarnom sektoru u Općini Marija Bistrica razvija vinogradarstvo i stočarstvo te šumarstvo, zatim u sekundarnom sektoru priređivačka industrija, građevinarstvo, opskrba vodom, energijom i plinom uz naglasak na tradicionalnim obrtima i na kraju iz tercijarnog uslužnog sektora razvijaju se posebice ugostiteljstvo i hotelijerstvo sa značajnim potencijalom upravo u hodočasničkom vjerskom turizmu. Prirodni i kulturni resursi postaju izvorima ruralnog i vjerskog turizma, koje pak najviše promiče Turistička zajednica Općina Marija Bistrica, osnovana 1994. godine. U pogledu sadržaja koji pridonose turističkoj promociji Općine i Nacionalnog svetišta valja istaknuti prvo uprizorenje priče o crnom kipu Majke Božje Bistričke i Bogorodičnim čudotvornim djelima, „*Kinč osebujni slavnoga orsoga horvatckoga* u izvedbi kazališta sjena.

U *Strategiji* se također ističe da bi se radi još značajnijeg mjesta vjerskog turizma u gospodarskom razvoju Općine Marija Bistrica trebali dodatno uključiti ne samo vjerska zajednica nego i šira društvena zajednica, kulturni i turistički djelatnici i mjesno stanovništvo. Slijedom rečenoga, vizija *Strategije* glasi: „Marija Bistrica je razvijena općina visoke zaposlenosti koja svoj gospodarski razvoj temelji na vrijednim i sposobnim ljudima, prirodnim resursima i ljepotama, tradiciji, te kulturnoj i sakralnoj baštini, koja svim svojim građanima jamči visoku razinu kvalitete života po načelima održivog razvoja“ (*Strategija*, 140).

Četvrti strategijski cilj temelji se na „zaštiti, očuvanju i prepoznatljivosti kulturne, sakralne i prirodne baštine“, a *brend* sakralne baštine već je stoljećima Nacionalno svetište. Drugim riječima, uz prioritete razvoja konkurentnog poduzetničkog okruženja, poticaj razvoja malih i srednjeg poduzetništva i obrtništva utemeljenih na novim tehnologijama i inovacijama, potiče se i razvoj turizma s diferenciranom turističkom ponudom. U *Strategiji* se također upozorava da je Svetište Majke Božje Bistričke poznato europsko svetište. Međutim, „zbog nejasne razvojne vizije turizma, slabo razvijene turističke infrastrukture i dodatne ponude (nedostatnih smješt-

⁵ www.tz-marija-bistrica.hr

tajnih kapaciteta, društvenih sadržaja, sportsko-rekreacijskih sadržaja, etno-gastronomске ponude, slabo razvijenih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava koja sadrže turističku ruralnu ponudu i dr.) bilježi se izrazito mali broj noćenja u odnosu na broj gostiju i hodočasnika“ (*Strategija*, 147). O tome ćemo problemu raspraviti u poglavljima koja slijede. Zahvaljujući velikom boju hodočasnika Majci Božjoj Bistričkoj razvijaju se trgovina, ugostiteljstvo, a posebice obrti. Prema tome neprijeporno je, što ističe i sama *Strategija*, da je sakralna baština (Svetište Majke Božje Bistričke, crkvice i kapelice) najvažniji segment kulturnog naslijeđa i identiteta Marije Bistrice. Navedena sakralna baština jest povijesna, spomenička, kulturna i društvena vrijednost koja je svojim potencijalom stoljećima nositelj razvoja gospodarstva i društva (*Strategija*, 190).

4. Sažetak poglavlja

Naselje Bistrica spominje se prvi put 1209. godine. Nastaje i razvija se iz feudalnog trgovišta, a katolička Župa svetih apostola Petra i Pavla spominje se 1334. što govori o kontinuitetu života više od osam stoljeća. Nakon što Bistrica gubi status srednjovjekovnog gradskog naselja, u 18. stoljeću razvija se kao hodočasničko naselje u čijem se prostornom središtu nalazi crkva. Središnji prostorni položaj marijanskog svetišta u naselju Marija Bistrica uvjetovao je povijesni razvoj naselja. Vertikalna tornja marijanskog svetišta vrhuni nad naseljem i određuje njegov prostorni, društveni i kulturni identitet. Stoga govoriti o Općini i naselju Marija Bistrica znači ponajprije govoriti o svetištu i prošteništu Majke Božje Bistričke koje nosi glavninu identiteta ovoga kraja. Drugim riječima, Općina je oblikovala svoj povijesni, kulturni, društveni, vjerski pa i gospodarski identitet upravo zahvaljujući Svetištu.

Hodočašća u Mariju Bistricu povezana su uz čudotvorni kip Majke Božje Bistričke. Prema predaji čudotvorni kip nalazio se najprije u prasnvetištu Vinskom vrhu odakle su ga vjernici ponijeli sa sobom bježeći pred Osmanlijama kako ga osmanlijska vojska ne bi oskrnavila i uništila. Gospin kip bio im je zaštita i utjeha u bijegu pred osmanlijskom vojskom koja je hrvatsku vojsku porazila u Konjščini 1545. godine. Čudotvorni kip jednostavan je rad domaćeg majstora, ima unutarnju duhovnu snagu i štuku ga jednostavni ljudi koji traže Gospinu nebesku zaštitu i pomoć u nevoljama. Čudotvorni Bogorodičin kip, prema predaji, bio je dva puta skriven zbog osmanlijskih prijetnji, a nakon što je 1684. nađen, dogodilo se čudo. Od tada do danas u Mariju Bistricu hodočaste vjernici iz čitavog svijeta, a dotadašnja crkva svetih apostola Petra i Pavla preimenovana je u crkvu Majke Božje Bistričke.

Nakon kratkog povijesnog osvrta valja sažeti i noviju kronologiju događaja u Svetištu. Riječ je o najvažnijim događajima za Crkvu u Hrvata. Hrvatski su biskupi 1971. proglasili Svetište Majke Božje Bistričke Hrvatskim nacionalnim svetištem. Među najznačajnije datume i događaje u Svetištu ubraja se 1998. godina kada je Mariju Bistricu pohodio papa Ivan Pavao II. koji je tom prilikom zagrebačkog nadbiskupa Alojzija Stepinca proglasio blaženim te udijelio papinski blagoslov na pola milijuna hodočasnika koji su tom prilikom došli u Svetište. Ako k tome imamo u vidu i bistričke hodočasnike misionarku ljubavi Majku Tereziju, sveticu te bengalskog misionara Antu Gabrića koji je živio na glasu svetosti, možemo reći kako je svetište i proštenište Majke Božje Bistričke postalo općim, žarišnim mjestom svetosti i čudesnih događaja koji značajno premašuju lokalne i nacionalne granice.

Za uređenje Općine i naselja donošeno je nekoliko planova i projekata. Tako Urbanistički institut Hrvatske donosi plan uređenja prometnih i zelenih površina, odnosno središta Marije

Bistrice. Iz tog plana nastaje projekt obnove podnožja bazilike i fontane u cinktoru te dogradnje crkve na otvorenom. Na temelju dosadašnjeg povijesnog, vjerskog, društvenog i kulturnog razvoja Općina 2008. donosi plan koji sadržava bolju prometnu povezanost Marije Bistrice, gospodarski plan razvoja s naglaskom na vjerski turizam i plan demografske obnove i zaštite okoliša. U skladu s tim donosi se 2010. nov *Urbanistički plan uređenja središnjeg općinskog naselja Marija Bistrica* usmjeren na obnovu i uređenje postojeće graditeljske strukture i površina te zaštitu povijesnih cjelina.

Osim obnove i izgradnje crkvenog prostora Svetišta te drugih društvenih i kulturnih sadržaja, potrebno je naglasiti kako hodočašća u marijansko bistričko svetište omogućuju poseban gospodarski rast, ponajprije razvoj tradicionalnog obrtništva odnosno starih zanata. Pritom vjerski turizam postaje glavnim pokretačem gospodarskog razvoja naselja i Općine Marija Bistrica. Poduzetništvo i turizam zamjenjuju poljoprivredne zadruge koje su bile pokretač privrednog razvoja Općine u prijašnjim desetljećima. Ugostiteljstvo i trgovina prilagođavaju svoje aktivnosti i proizvode potrebama hodočasnika, a razvoju vjerskog turizma i ukupnog kulturnog turizma pridonose Turistička zajednica te različiti društveni mediji i društvene mreže.

Vjerski, hodočasnički turizam važan je segment suvremenog turizma. Na njegovu poticanju, oblikovanju, promicanju i realizaciji trebaju zajedničkim snagama nastojati crkvena te šira društvena zajednica, kulturni i turistički djelatnici i mjesno stanovništvo. Sakralni kompleks Svetišta Majke Božje Bistričke djeluje sinergijski s društvenom i kulturnom zajednicom u svrhu promicanja hodočasničkog i kulturnog turizma koji ima velik gospodarski potencijal za daljnji razvoj sadašnje Općine Marija Bistrica.

Ovo poglavlje završavamo tekstom kojim, na kraju libreta za rock operu *Pet stoljeća čudotvornog kipa Majke Božje Bistričke*, autor libreta Željko Pavičić (2008: 98) poručuje:

Z nami je pet stoljeća
S krunom od zlata
Majka Božja Bistrička
Kraljica Hrvata
I tu bu još stoljećima
Sa svog zlatnog trona
Poslušala zagovore
Presveta Madona
Kaj bi dan bez sunca,
Kaj bi kruh bez soli
I Hrvat bez njenog kipa
Kog štuje i voli!

IV. DEMOGRAFSKA OBILJEŽJA OPĆINE MARIJA BISTRICA

Nenad Pokos

Prostornom reorganizacijom i uvođenjem županijskoga administrativno-teritorijalnog ustroja u Republici Hrvatskoj, u jugoistočnom i rubnom dijelu novoosnovane Krapinsko-zagorske županije od 1995. godine nalazi se i Općina Marija Bistrica. S površinom od 68 četvornih kilometara¹ (5,5 % kopnene površine Republike Hrvatske) Općina Marija Bistrica druga je najveća teritorijalna jedinica Krapinsko-zagorske županije (nakon Grada Zlatara). Sa 5976 stalnih stanovnika prema popisu iz 2011. godine, Općina Marija Bistrica obuhvaća 4,5 % ukupnog stanovništva Županije, a njezina opća relativna gustoća naseljenosti iznosi 87,9 stanovnika na četvorni kilometar što je nešto više od prosječne gustoće naseljenosti Republike Hrvatske (78,5 st./km²), ali manje od prosjeka Krapinsko-zagorske županije (108,1 st./km²).

Na teritoriju Općine Marija Bistrica nalazi se jedanaest samostalnih naselja: Globočec, Hum Bistrički, Laz Bistrički, Laz Stubički, Marija Bistrica, Podgorje Bistričko, Podgrađe, Poljanica Bistrička, Selnica, Sušobreg Bistrički i Tugonica. Površinom je najveće Podgorje (14,06 km²), a najmanje Laz Stubički (1,65 km²). Opća relativna gustoća naseljenosti se, prema rezultatima popisa iz 2011. godine, kretala od 30,9 st./km² u Sušobregu Bistričkom do 261,2 st./km² u Mariji Bistrici. Prosječan broj stanovnika po pojedinom naselju iznosio je 2011. godine 543,3 osobe.

Premda u administrativnom smislu Općina Marija Bistrica danas pripada Krapinsko-zagorskoj županiji, u nodalno-funkcionalnom smislu Općina je zapravo dio uže gravitacijske zone grada Zagreba, odnosno, dijelom Zagrebačke socio-ekonomske i urbane/gradske regije² (*Zagrebačke aglomeracije*), što je u proteklih pola stoljeća bilo iznimno značajno za demografski, društveni i gospodarski razvoj bistričkoga kraja.

1. Popisna promjena broja stanovnika Općine Marija Bistrica (1900. – 2011.)

U Tablicama 1, 2, 3 i na Slici 1 prikazani su najvažniji podaci i indikatori popisnoga (brojčanog) kretanja stanovništva Općine Marija Bistrica proteklih stotinjak godina odnosno od 1900. do 2011. godine.³ Analizirano je razdoblje dovoljno dugo, a time i reprezentativno, da bi se na

¹ Podaci o površini Općine Marija Bistrica, kao zbroju površina naselja, u ovom su prilogu navedeni prema *Leksikonu naselja Hrvatske*, Mozaik knjiga, Svezak 1 i 2, Zagreb, 2004.

² „Gradska regija Zagreba, definirana kao socioekonomska gradska regija, obuhvaća onaj dio okolice koji je pod utjecajem funkcije rada centralnog grada doživio određeni stupanj homogenosti socioekonomske preobrazbe“ (Bašić, 2005: 199).

³ S obzirom na promjene u popisnoj metodologiji, kretanje broja stanovnika Općine Marija Bistrica za razdoblje 1900. – 2011. dano je prema kriteriju „ukupnog“ stanovništva, što znači da je za relevantan uzet ukupan broj stanovnika prema metodologiji svakog pojedinog popisa (Tablice 1 i 2).

temelju iznesenih pokazatelja moglo zaključivati o osnovnim trendovima i procesima u demografskoj dinamici tematiziranog prostora. Premda je demografski pad Općine između 1900. i 2011. godine iznosio 30,2 % (ukupan broj stanovnika smanjen je za 2583 osobe, a prosječna relativna godišnja promjena broja stanovnika iznosila je -0,32 %), već letimičan pogled na podatke upućuje na svojevrsnu vremensku i prostornu diferenciranost u popisnom kretanju broja stanovnika.

Vremenska diferenciranost očituje se u nejednolikom kretanju stanovništva, pri čemu se u promatranom razdoblju (1900. – 2011.) izmjenjuju međupopisja s porastom, s međupopisjima, s padom ukupnoga broja stanovnika, što je ovisilo ne samo o „unutarnjim“ (demografskim) čimbenicima kretanja stanovništva nego i o „vanjskim“ odrednicama, prije svega o modernizacijskim procesima industrijalizacije, deagrarizacije, deruralizacije i urbanizacije. Potonji su procesi naročito došli do izražaja nakon Drugoga svjetskog rata. Do tada se kretanje stanovništva odvijalo u kontekstu tradicionalnog agrarno-ruralnog prostora, s visokim stopama nataliteta i nižim stopama mortaliteta, tipičnima za prvu podetapu demografske tranzicije.

Tako se unutar promatranog razdoblja mogu jasno izdvojiti dva veća i vremenski nejednaka međupopisna perioda – između 1900. i 1948. te između 1948. i 2011. godine. U prvom se međupopisnom periodu ukupan broj stanovnika povećao za 1775 osoba (20,7 %); u svim razdobljima ovoga perioda (1900. do 1948.) broj stanovnika je rastao, osim između 1910. i 1921. kada je zabilježeno smanjenje od 111 stanovnika. Može se govoriti i o stagnaciji broja stanovnika u tom razdoblju. Prosječna godišnja relativna promjena kretala se od 1,32 % između 1900. i 1910. (najviša u cijelom tematiziranom razdoblju) do -0,32 % između 1910. i 1921. godine. U drugom je razdoblju (1948. – 2011.) zabilježeno ukupno smanjenje od 4358 stanovnika (42,2 %) dok se prosječna godišnja relativna promjena kretala od -0,59 % između 1991. i 2001. do -1,11 u razdoblju 1971. – 1981.

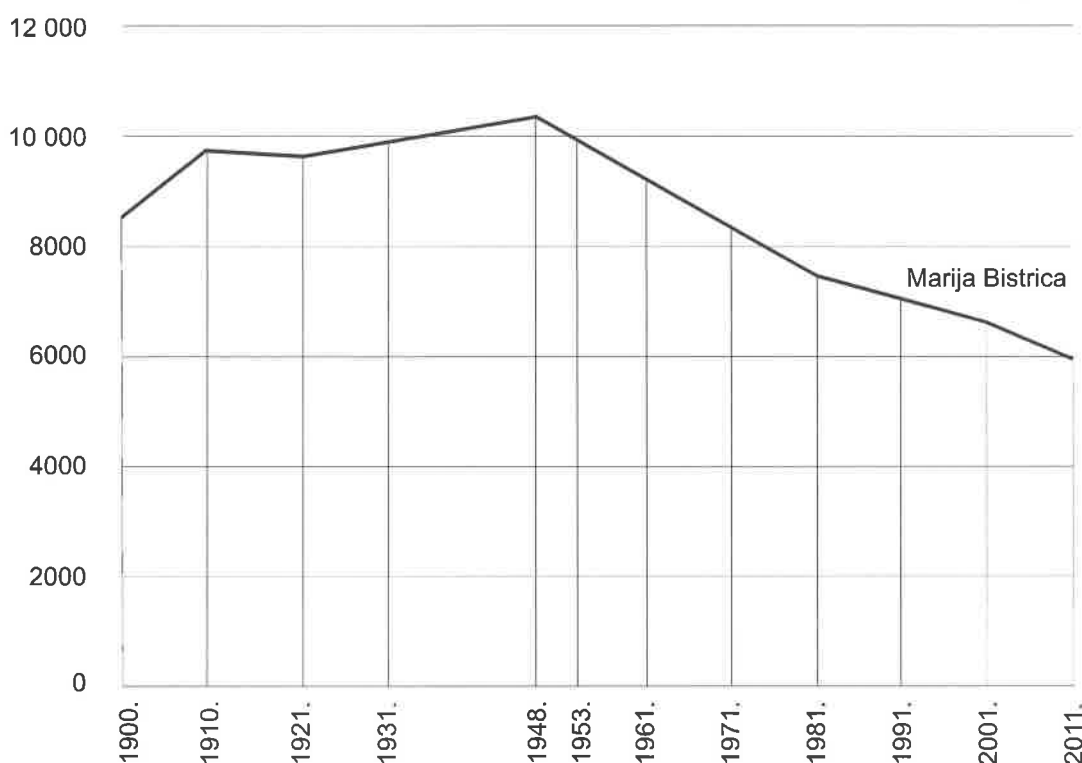
Tablica 1
Kretanje ukupnoga broja stanovnika Općine Marija Bistrica 1900. – 2011.

Godina	Broj stanovnika	Bazni indeks 1900.=100	Lančani indeks
1900.	8559	100,0	-
1910.	9741	113,8	113,8
1921.	9630	112,5	98,9
1931.	9968	116,5	103,5
1948.	10 334	120,7	103,7
1953.	9874	115,4	95,5
1961.	9223	107,8	93,4
1971.	8320	97,2	90,2
1981.	7448	87,0	89,5
1991.	7012	81,9	94,1
2001.	6612	77,3	94,3
2011.	5976	69,8	90,4

Izvor: www.dzs.hr – *Naselja i stanovništvo Republike Hrvatske 1857.–2001.*, Popis stanovništva 2011.

Prema intenzitetu promjene popisnog kretanja broja stanovnika (Nejašmić, 2005), Općinu Marija Bistrica karakterizirala je u međupopisnim razdobljima (1900. – 2011.) sljedeća tipizacija općega kretanja stanovništva: *vrlo jaka progresija* između 1900. i 1910., *slaba depopulacija* između 1910. i 1921., *srednja progresija* između 1921. i 1931. te 1931. i 1948., *osrednja depopulacija* između 1948. i 1953. te 1953. i 1961., *jaka depopulacija* između 1961. i 1971. te 1971. i 1981., ponovno *osrednja depopulacija* između 1981. i 1991. te 1991. i 2001. te *jaka depopulacija* između 2001. i 2011. godine.

Slika 1
Kretanje broja stanovnika Općine Marija Bistrica 1900. – 2011.

Iz Tablice 2 vidljivo je da su čak 6 od 10 (isključujući Sušobreg Bistrički čiji broj stanovnika možemo pratiti tek od 2001. godine) općinskih naselja najveći broj stanovnika u promatranom razdoblju zabilježila 1948. godine kada je popisana i najveći broj stanovnika općine (Globočec, Laz Bistrički, Laz Stubički, Podgrađe, Selnica i Tugonica). Podgorje Bistričko najveći broj stanovnika imalo 1910. godine, Hum Bistrički 1921. godine, a Poljanica Bistrička 1931. godine. Jedino naselje Marija Bistrica ne bilježi najveći broj stanovnika u prvoj polovici 20. stoljeća nego je u tom naselju to zabilježeno 2001. godine.

U Tablici 3 prikazani su indeksi promjene broja stanovnika po naseljima za tri karakteristična razdoblja; cjelokupno razdoblje (1900. – 2011.), razdoblje nakon Drugog svjetskog rata (1948. – 2011.) i posljednje međupopisno razdoblje (2001. – 2011.). U cjelokupnom razdoblju 1900. – 2011. jedino je naselje Marija Bistrica zabilježilo porast broja stanovnika i to za 56,1 %. Od ostalih naselja, minimalan pad zabilježilo je naselje Podgrađe (-2,1 %), a najveći relativni pad imalo je naselje Hum Bistrički (-60,3 %). U istom razdoblju broj stanovnika više je nego prepolovljen još u naseljima Globočec (-53,9 %) i Poljanica Bistrička (-51,7 %).

Tablica 2

Kretanje ukupnoga broja stanovnika po naseljima Općine Marija Bistrica 1900. – 2011.

	1900.	1910.	1921.	1931.	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2001.	2011.
Globočec	1140	1273	1217	1299	1401	1354	1209	984	773	709	619	525
Hum Bistrički	1112	1179	1217	1135	1099	1022	899	790	644	579	520	441
Laz Bistrički	1165	1294	1271	1300	1325	1263	1202	1121	982	947	854	788
Laz Stubički*	-	303	281	305	337	325	332	308	285	295	292	267
Marija Bistrica	686	744	708	773	852	822	829	860	953	1057	1107	1071
Podgorje Bistričko	1533	1732	1584	1686	1688	1606	1439	1342	1189	1019	941	904
Podgrađe	328	359	350	388	400	372	395	360	337	351	343	321
Poljanica Bistrička	719	905	933	950	939	893	827	731	606	499	431	347
Selnica	1183	1202	1254	1286	1393	1389	1326	1117	982	857	752	653
Sušobreg Bistrički**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	92	81
Tugonica	693	750	815	846	900	828	765	707	697	699	661	578

Izvor: www.dzs.hr – *Naselja i stanovništvo Republike Hrvatske 1857.–2001.*, Popis stanovništva 2011.

* Laz Stubički iskazuje se kao naselje od 1910.

** Sušobreg Bistrički nastao je 2001. podjelom naselja Sušobreg na Donji Sušobreg (Općina Konjščina) i Gornji Sušobreg (Općina Marija Bistrica). Ta naselja danas nose nazive Sušobreg (Općina Konjščina) i Sušobreg Bistrički (Općina Marija Bistrica).

Razmatrajući promjene broja stanovnika između 1948. i 2011. indeksi promjene još su nepovoljniji jer je većina naselja najviše stanovnika imala upravo 1948., a najmanje 2011. godine. S porastom broja stanovnika ponovno se izdvaja jedino Marija Bistrica (25,7%), a naseljima s više nego prepolovljenim brojem stanovnika kao i u cjelokupnom razdoblju (Hum Bistrički, Globočec i Poljanica Bistrička) priključilo se i naselje Selnica.

Tablica 3

Indeksi promjene broja stanovnika po naseljima Općine Marija Bistrica

Naselje	2011./1900.	2011./1948.	2011./2001.
Globočec	46,1	37,5	84,8
Hum Bistrički	39,7	40,1	84,8
Laz Bistrički	67,6	59,5	92,3
Laz Stubički	-	79,2	91,4
Marija Bistrica	156,1	125,7	96,7
Podgorje Bistričko	59,0	53,6	96,1
Podgrađe	97,9	80,2	93,6
Poljanica Bistrička	48,3	37,0	80,5
Selnica	55,2	46,9	86,8
Sušobreg Bistrički	-	-	88,0
Tugonica	83,4	64,2	87,4

Izvor: www.dzs.hr – *Naselja i stanovništvo Republike Hrvatske 1857.–2001.*, Popis stanovništva 2011.

U posljednjem međupopisnom razdoblju (2001. – 2011.) sva naselja imaju pad broja stanovnika, ali je on najblaži u dva najveća naselja; Mariji Bistrici -3,3 % i Podgorju Bistričkom -3,9 %. Relativno najveći pad zabilježen je u naselju Poljanica Bistranska (-19,5 %), a slijede tri već spomenuta naselja s izrazito nepovoljnim kretanjem ukupnog broja stanovnika (Globočec, Hum Bistrički i Selnica).

Zahvaljujući promjenama u metodologijama popisa, možemo na razini naselja za 1981., 1991. i 2001. godinu prikazati, uz ukupan broj stanovnika, i broj stanovnika u „zemlji“, dakle, prisutno stanovništvo, što – pojednostavljeno znači – bez osoba koje su popisane u inozemstvu, a uključene su u ukupan broj stanovnika Hrvatske (naselja popisa). Premda su i 1971. u ukupan broj uključene osobe popisane u inozemstvu, njihov broj ne postoji na razini naselja već samo na razini bivših općina (koje su postojale do 1993. godine). Posljednjim popisom 2011. također je dio stanovnika popisao u inozemstvu (osobe koje su se iselile godinu dana prije popisa, a i dalje imaju prijavljeno prebivalište u Hrvatskoj), ali njihov broj nije poznat. Podaci o broju stanovnika „u zemlji“ često daju realniju sliku naseljenosti jer se većina stanovništva popisanog u inozemstvu nije vratila u Hrvatsku ili mjesto svog prebivališta prije iseljenja. U Općini Marija Bistrica popisano je u „zemlji“ 1981. godine 7057 osoba ili 94,8 % ukupnog stanovništva (vidjeti Tablicu 4), 1991. godine 6589 osoba ili 94,0 % ukupnog stanovništva te 2001. godine 6358 osobe ili 96,2 % ukupnog stanovništva Općine. Prema tim podacima brojčano smanjenje prisutnog stanovništva između 1981. i 1991. godine iznosilo je 6,6 %, a između 1991. i 2001. godine 3,5 %.

Tablica 4
Stanovništvo Općine Marija Bistrica; ukupan broj stanovnika
i stanovništvo „u zemlji“ 1981. – 2001.

Godina	Ukupno stanovništvo	Stanovništvo „u zemlji“
1981.	7448	7057
1991.	7012	6589
2001.	6612	6358

Izvor: za 1981. i 1991. interna baza DZS-a, Popis stanovništva 2001. *Stanovništvo prema prisutnosti/odsutnosti u naselju popisa*, www.dzs.hr

2. Prirodno kretanje stanovništva Općine Marija Bistrica (1964. – 2016.)

Prirodno kretanje stanovništva u Općini Marija Bistrica prikazano je i ukratko opisano za razdoblje između 1964. (od kada se objavljuju podaci o živorođenima i umrlima po naseljima) i 2016. godine, i to prema koncepciji prisutnog stanovništva, što znači da su za razdoblje do 1997. iz ukupnoga broja živorođene djece i umrlih osoba isključena vitalna događanja (rađanja i umiranja) hrvatskih građana u inozemstvu. Naime, od 1998. godine hrvatska vitalna statistika prikuplja i objavljuje samo broj živorođene djece i umrlih stanovnika u Hrvatskoj (dakle, u „zemlji“), pa smo zbog usporedivosti podataka isti metodološki kriterij primijenili i za razdoblje do 1997. godine. Tako smo dobili 53-godišnju usporedivu vremensku seriju podataka vitalne

statistike (u „zemlji“) na temelju koje možemo ustanoviti trend u prirodnom kretanju stanovništva Općine Marija Bistrica.

Prirodno kretanje stanovništva u Općini Marija Bistrica samo je u razdoblju 1964. – 1968. bilo pozitivno, a nakon toga je u svim godinama zabilježeno više umrlih nego živorođenih osoba (Tablica 5). Ukupno je između 1964. i 2016. godine u Općini živorođeno 3607 djece (68,1 djece prosječno godišnje), umrlo je u istom razdoblju 5445 osoba (102,7 osoba prosječno godišnje), što je rezultiralo prirodnim smanjenjem stanovništva od 1838 stanovnika (prosječno -34,7 osoba godišnje). Najveća rodnost ostvarena je 1964. godine kada je živorođeno 118 djece, a najmanja 2015. sa samo 33 živorođenih što čini čak 72 % djece manje u odnosu na „rekordnu“ 1964. godinu. Kod podataka o smrtnosti taj je odnos znatno manji jer je najveći broj umrlih iznosio 146 (1984. godine), a najmanji 84 (2013. godine) što čini razliku od 42,5 %.

Tablica 5
Prirodno kretanje stanovništva Općine Marija Bistrica 1964. – 2016.

Godina	Živo- rođeni	Umrli	Prirodna promjena	Godina	Živo- rođeni	Umrli	Prirodna promjena	Godina	Živo- rođeni	Umrli	Prirodna promjena
1964.	118	93	25	1982.	79	121	-42	2000.	57	99	-42
1965.	112	104	8	1983.	91	133	-42	2001.	56	89	-33
1966.	108	93	15	1984.	74	146	-72	2002.	51	108	-57
1967.	110	92	18	1985.	51	106	-55	2003.	48	93	-45
1968.	103	97	6	1986.	74	110	-36	2004.	52	98	-46
1969.	81	94	-13	1987.	52	115	-63	2005.	49	95	-46
1970.	71	98	-27	1988.	73	116	-43	2006.	59	92	-33
1971.	71	97	-26	1989.	69	113	-44	2007.	54	91	-37
1972.	70	112	-42	1990.	74	83	-9	2008.	56	90	-34
1973.	74	128	-54	1991.	72	108	-36	2009.	51	107	-56
1974.	59	106	-47	1992.	80	91	-11	2010.	61	85	-24
1975.	62	107	-45	1993.	78	128	-50	2011.	41	92	-51
1976.	65	92	-27	1994.	68	99	-31	2012.	52	88	-36
1977.	76	97	-21	1995.	71	96	-25	2013.	64	84	-20
1978.	62	99	-37	1996.	61	101	-40	2014.	51	86	-35
1979.	87	134	-47	1997.	58	117	-59	2015.	33	95	-62
1980.	84	107	-23	1998.	66	106	-40	2016.	56	85	-29
1981.	61	99	-38	1999.	51	130	-79	<i>Ukupno</i>	3607	5445	-1838

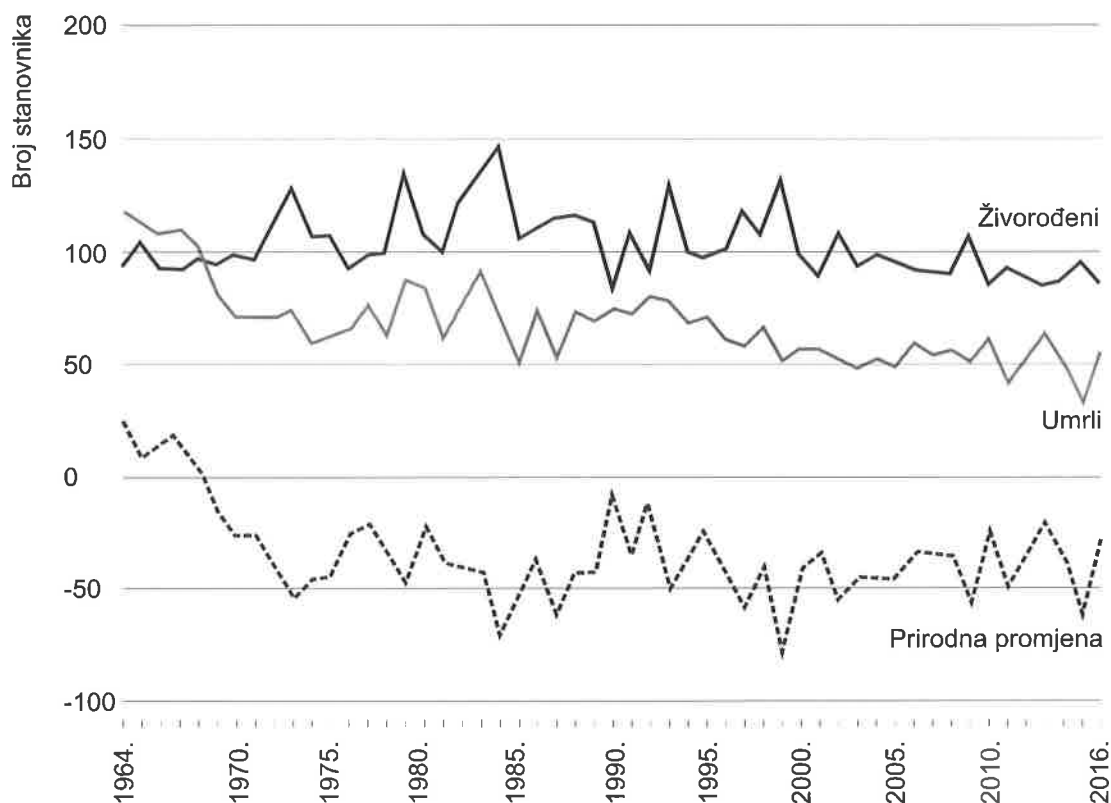
Izvor: Interna baza DZS-a.

Prirodni pad stanovništva kao opći ili globalni depopulacijski proces u Općini Marija Bistrica posljedica je redukcije nataliteta i porasta mortaliteta, što se možda najbolje vidi usporedbom sastavnica prirodnoga kretanja stanovništva po međupopisnim razdobljima što je bolji pokazatelj od kretanja po pojedinačnim godinama gdje su ponekad vidljive znatne oscilacije između susjednih godina što nije neuobičajeno za manje prostorne cjeline kao što je i Općina Marija Bistrica. Isključimo li zbog necjelovitosti podataka tj. nepotpunog međupopisnog niza iz analize prvo (1964. – 1970.) i posljednje promatrano razdoblje (2011. – 2016.), uočavamo da je ukupan broj živorođenih u Općini smanjen sa 710 u razdoblju 1971. – 1980. na 537 u razdoblju 2001. – 2010. ili za 24,4 % (Tablica 6). Istodobno je broj umrlih smanjen sa 1079 (1971. – 1980.) na 948 (1991. – 2000.) ili 12,1 %.

Iznimno nepovoljna obilježja prirodne dinamike stanovništva u Općini Marija Bistrica potvrđuju i podaci po pojedinačnim naseljima između 1991. i 2016. jer je pozitivan prirodni prirast

zabilježen samo tih godina; 1992. u Humu Bistričkom; 2005., 2013. i 2016. u Lazu Bistričkom; 1992., 1994., 2000., 2003. i 2007. u Lazu Stubičkom; 1992. – 1998. te 2000. – 2001. u Mariji Bistrici; 1995., 2001. – 2002. i 2013. u Podgorju Bistričkom; 1993., 1995., 2001., 2006., 2008., 2010. – 2011. i 2013. u Podgrađu; 1992. u Selnici; 2004. i 2011. u Sušobregu Bistričkom te 1993., 1995., 1998., 2006., 2012. i 2014. u Tugonici. U naseljima Globočec i Poljanica Bistrička niti jedne godine između 1991. i 2016. nije zabilježen pozitivan prirodni prirast.

Slika 2
Prirodno kretanje stanovništva Općine Marija Bistrica 1964. – 2016.

Tablica 6
Prirodno kretanje stanovništva Općine Marija Bistrica, po razdobljima (1964. – 2016.)

Razdoblje	Živorodeni	Umrli	Prirodna promjena
1964. – 1970.	703	671	32
1971. – 1980.	710	1079	-369
1981. – 1990.	698	1142	-444
1991. – 2000.	662	1075	-413
2001. – 2010.	537	948	-411
2011. – 2016.	297	530	-233

Izvor: Interna baza DZS-a.

Tablica 7
Prirodno kretanje stanovništva Općine Marija Bistrica
u razdoblju 1964. – 2016. po naseljima

Naselje	Živorodeni	Umrli	Prirodna promjena
Globočec	347	598	-251
Hum Bistrički	295	511	-216
Laz Bistrički	485	647	-162
Laz Stubički	145	187	-42
Marija Bistrica	713	686	27
Podgorje Bistričko	514	864	-350
Podgrađe	158	245	-87
Poljanica Bistrička	196	476	-280
Selnica	411	698	-287
Sušobreg Bistrički	7	33	-26
Tugonica	336	500	-164

Izvor: Interna baza DZS-a.

3. Mehaničko kretanje stanovništva (migracije) Općine Marija Bistrica

Za razdoblje 1981. – 2001. može se utvrditi koliko je na ukupnu depopulaciju utjecalo prirodno kretanje (prirodni pad), a koliko mehaničko kretanje stanovništva. Kako se prirodno kretanje odnosi na vitalne događaje u zemlji (Tablica 5) tako se i za dobivanje podataka o mehničkom kretanju stanovništva moraju koristiti podaci o broju stanovnika „u zemlji“ (Tablica 4). Stavljanjem u odnos tih dvaju podataka došlo se do migracijske bilance za tri međupopisna razdoblja (Tablica 8). Kao što je naprijed navedeno, za razdoblje 2001. – 2011. nemamo pouzdane podatke zbog nepoznatog broja stanovnika popisanog u inozemstvu 2011. godine. Tako dobiveni podaci kazuju da je u razdoblju 1981. – 1991. migracijska bilanca bila tek blago negativna odnosno da je broj iseljenih bio za 24 osobe veći od broja doseljenih na područje Općine. Nasuprot tome, u razdoblju 1991. – 2001. dolazi do promjene u migracijskim kretanjima jer je broj doseljenih veći od iseljenih za 182 osobe. Na taj način znatno je ublažena ukupna depopulacija koja bi samo na temelju prirodnog kretanja iznosila 413 stanovnika, a ovako je zabilježeno smanjenje od 231 stanovnika. Promjena smjera migracijskih struja posljedica je preusmjerenja migracijskog pritiska na Zagreb i jačanja migracijskoga toka iz grada u okolicu, osobito zbog svojevrsne decentralizacije stambene funkcije Zagreba.

Tablica 8
Migracijska bilanca stanovništva Općine Marija Bistrica 1981. – 1991. i 1991. – 2001.

Razdoblje	Popisna promjena (st. u zemlji)	Prirodna promjena	Migracijska bilanca
1981. – 1991.	- 468	- 444	-24
1991. – 2001.	- 231	- 413	182

Izvor: Vidjeti Tablice 4 i 6.

4. Sastav stanovništva Općine Marija Bistrica prema spolu i dobi (1981. – 2011.)

Među brojnim strukturama stanovništva najvažnijom se u demografskoj literaturi i teoriji smatra struktura prema spolu i dobi. Značenje te strukture za prošla, trenutačna i naročito buduća demografska kretanja i trendove proizlazi ponajviše iz činjenice da ona predstavlja osnovni i najvažniji demografski okvir za formiranje reproduktivnih (fertilnih) i radno sposobnih kontingenata neke populacije, čime izravno determinira razinu njezine reprodukcije (nataliteta/fertiliteta) kao i njezine ekonomske aktivnosti (Wertheimer-Baletić, 1999). Eventualni poremećaji u međudodnosu između velikih i funkcionalnih dobnih skupina mogu dugoročno izazvati značajne poteškoće u prirodnom, a time i u ukupnom kretanju stanovništva, ali i u ekonomskom razvoju koji, među ostalim, ovisi o ponudi i strukturi radne snage. Manjak radne snage, izazvan sužavanjem mladih i radno sposobnih kontingenata stanovništva, usporit će gospodarski razvoj te potaknuti novo odseljavanje.

Uz migracije i „eksterne“ odnosno neregularne uvjete razvoja (primjerice, ratove), na razvoj dobnog i spolnog sastava stanovništva najviše utječu natalitet i mortalitet. Visina nataliteta/fertiliteta izravno determinira priljev stanovništva u dječju i mladu, a time kasnije i u fertilnu odnosno radno sposobnu dob. Nizak natalitet i negativno prirodno kretanje stanovništva remeti lačke su odrednice razvoja dobnog sastava stanovništva, okrnjuju njegovu piramidu starosti te ubrzavaju proces demografskog starenja.

Prethodno je već upozoreno da stanovništvo Općine Marija Bistrica, zahvaljujući postupnom smanjivanju nataliteta i porastu mortaliteta, karakterizira prirodni pad od 1969. godine. U takvim uvjetima starenje stanovništva neumitan je proces i u toj općini. Precizno ga za razdoblje 1981. – 2011. godine indiciraju tri pokazatelja: pad koeficijenta mladosti (sa 24,6 na 20,0), porast koeficijenta starosti (sa 21,5 na 24,6) te porast indeksa starenja (sa 87,3 na 122,9). Upravo potonji indikator upućuje na dosegnuti stupanj demografskog starenja (u demografskoj se literaturi indeks starenja 40,0 smatra graničnom vrijednošću koja omeđuje mladu od stare populacije) jer je već 2001. godine zabilježen veći broj starih od mladih, a 2011. na 100 mladih dolazilo je čak 122,9 starih.

Tablica 9
Velike dobne skupine stanovništva u Općini Marija Bistrica 1981. – 2011.

Godina*	0-19	%	20-59	%	60 i više	%	Indeks starenja
1981.	1831	24,6	3961	53,2	1599	21,5	87,3
1991.	1684	24,0	3620	51,6	1661	23,7	98,6
2001.	1523	23,0	3435	52,0	1648	24,9	108,2
2011.	1198	20,0	3306	55,3	1472	24,6	122,9

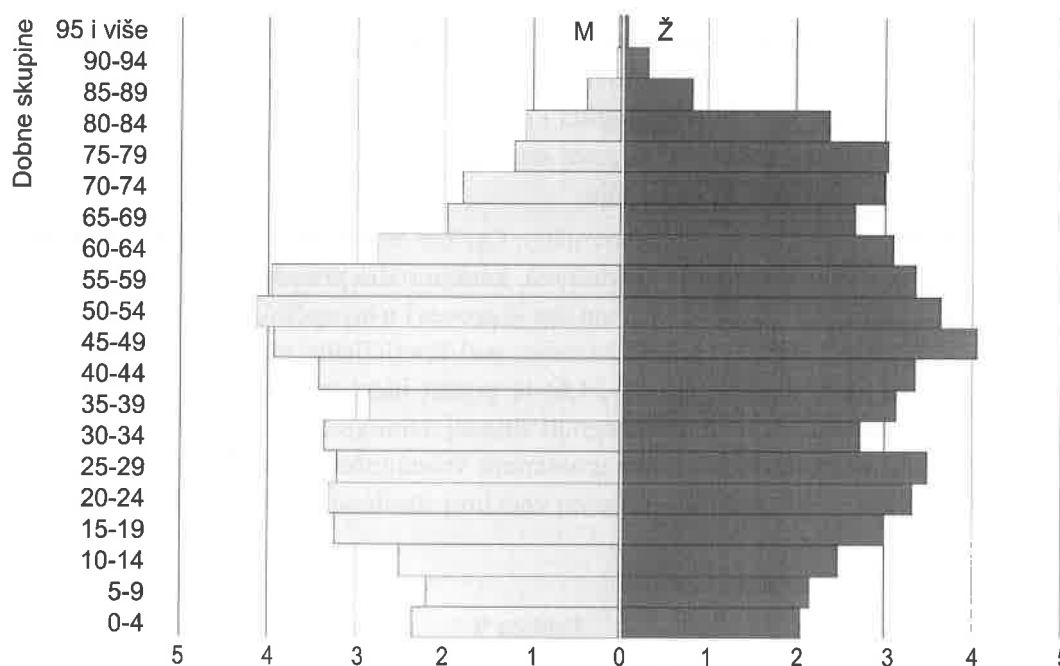
* Za godine 1981. – 2001. ostatak do ukupnog broja odnosi se na stanovništvo nepoznate starosti, a u rezultatima popisa 2011. nije bilo stanovnika nepoznate starosti.

Izvor: Popis stanovništva 1981. Tabele po naseljima, RZS, Zagreb, 1982. Popis stanovništva 1991. *Stanovništvo prema spolu i starosti po naseljima*, Dokumentacija 882. DZS, Zagreb, 1994. Popis stanovništva 2001. *Stanovništvo prema spolu i starosti po naseljima*, Statističko izvješće 1167, DZS, Zagreb, 2003. Popis stanovništva 2011. *Stanovništvo prema spolu i starosti po naseljima*, www.dzs.hr

Zanimljiv je i podatak da je Općina Marija Bistrica 1981. godine s indeksom starenja od 87,3 imala znatno stariju populaciju od tadašnjeg hrvatskog prosjeka (52,6). Međutim, zadnjim popisom 2011. godine ta je razlika znatno ublažena – indeks starenja iznosio je 122,9, a u Hrvatskoj 115.

Proces starenja stanovništva donekle ilustrira i promjena broja stanovnika prema velikim dobnim skupinama. Tako je između 1981. i 2011. broj mladog stanovništva (do 19. godine) smanjen za 34,6 %, broj zrelog stanovništva (od 20. do 59. godine) za 16,5 %, a broj starog stanovništva (60 godina i stariji) samo za 7,9 %. Te podatke treba promatrati u kontekstu ukupnog smanjenja broja stanovnika koje je u tom razdoblju iznosilo 19,8 %.

Slika 3
Sastav stanovništva Općine Marija Bistrica prema dobi i spolu 2011. godine

Analiza indeksa starenja po naseljima Općine Marija Bistrica također potvrđuje intenzivno demografsko starenje kao vodeći proces u razvoju dobnog i spolnog sastava stanovništva toga kraja. Već su 1981. godine četiri naselja (Hum Bistrički, Podgrađe, Poljanica Bistrička i Selnica – Tablica 10) imala više starog nego mladog stanovništva (indeks starenja veći od 100) dok je u Globočecu bio podjednak broj starih i mladih stanovnika (indeks starenja 98,4).

Godine 2011. dobná struktura znatno je nepovoljnija. U svim naseljima brojniji su stari stanovnici, a jedino je u Lazu Bistričkom njihov broj tek neznatno veći od broja mladih (indeks starenja 100,6). Razmatrajući posljednje razdoblje zanimljivo je da se 2011. indeks starenja smanjio u pet naselja. Međutim, u Globočecu, Podgorju Bistričkom, Podgrađu i Selnici to nije uvjetovano većim brojem mladih 2011. u odnosu na 2001. nego prije svega višim stopama mortaliteta između 2001. i 2011. nego što je bilo u razdoblju između 1991. i 2001. zbog čega je pak došlo do znatnijeg smanjenja starog stanovništva u popisu 2011. U Sušobregu Bistričkom živio je 2011. svega 81 stanovnik što je premali broj za objašnjenje smanjenja indeksa starenja u odnosu na 2001.

Sa stajališta demoreprodukcije u svim je naseljima vrlo negativan odnos koji zapravo znači sužavanje biodinamičke i demografske osnovice s predvidivim nepovoljnim učincima na buduća demografska kretanja u njima, naročito na dinamiku nataliteta/fertiliteta. Suženi demoreproduktivni potencijali ranije su viđeni na vrlo niskoj razini rodnosti stanovništva u tim naseljima.

Tablica 10
Indeksi starenja stanovništva Općine Marija Bistrica po naseljima 1981. – 2011.

Naselje	Indeks starenja			
	1981.	1991.	2001.	2011.
Globočec	98,4	111,8	121,7	118,0
Hum Bistrički	113,3	128,7	148,1	155,8
Laz Bistrički	58,2	84,9	95,1	100,6
Laz Stubički	68,7	64,9	84,5	108,6
Marija Bistrica	80,5	63,2	84,7	132,4
Podgorje Bistričko	78,5	114,6	117,4	106,8
Podgrađe	115,4	110,1	120,3	106,0
Poljanica Bistrička	109,1	155,1	112,9	193,1
Selnica	103,2	106,9	136,2	116,8
Sušobreg Bistrički*	-	-	133,3	105,6
Tugonica	89,4	91,3	100,0	141,2

*Naselje Sušobreg Bistrički javlja se tek u popisu 2001. pa nema podataka za 1981. i 1991.

Izvor: Popis stanovništva 1981. *Tabele po naseljima*, RZS, Zagreb, 1982. Popis stanovništva 1991. *Stanovništvo prema spolu i starosti po naseljima*, Dokumentacija 882, DZS, Zagreb, 1994. Popis stanovništva 2001. *Stanovništvo prema spolu i starosti po naseljima*, Statističko izvješće 1167, DZS, Zagreb, 2003. Popis stanovništva 2011. *Stanovništvo prema spolu i starosti po naseljima*, www.dzs.hr

Struktura stanovništva prema spolu determinirana je diferencijalnim natalitetom po spolu, diferencijalnim mortalitetom po spolu te selektivnim migracijama po spolu. To, drugim riječima, znači da će spolni sastav ovisiti o odnosu između broja muške i ženske živorođene djece, o odnosu između broja umrlih muškaraca i žena te o odnosu između broja muških i ženskih migranata. Opće je poznato da se 5,0 % do 7,0 % više rađa muške nego ženske djece, i kada bi samo ta zakonitost određivala spolnu strukturu onda bismo u bilo kojoj populaciji uvijek imali više muškaraca od žena. No to nije tako, jer muškarci „dobitak“ pri rođenju gube već u zrelim i naročito starijim dobnim skupinama. Razlog tome je bitno veća smrtnost muškaraca, a time i prosječno dulji životni vijek žena. Tako znatno viši specifični koeficijenti feminiteta u starijim dobnim skupinama određuju i viši opći koeficijent feminiteta ukupnog stanovništva.

U analiziranom razdoblju, u Općini Marija Bistrica svih je godina zabilježeno više žena nego muškaraca; štoviše, porast općeg koeficijenta feminiteta sa 106,0 (1981.) na 109,6 (2011.) upućuje i na svojevršno produbljenje spolne neravnoteže u strukturi stanovništva. Takvo je kretanje, rekli smo, posljedica bitno veće smrtnosti muškaraca, a time i prosječno duljeg životnog vijeka žena. Tako znatno viši specifični koeficijenti feminiteta u starijim dobnim skupinama određuju i viši opći koeficijent feminiteta ukupnog stanovništva.

Tablica 11
Broj muškaraca i žena u Općini Marija Bistrica 1981. – 2011. godine

Godina	Broj muškaraca	Broj žena	Koeficijent feminiteta*
1981.	3616	3842	106,0
1991.	3364	3648	108,4
2001.	3444	3168	108,7
2011.	3125	2851	109,6

* Koeficijent feminiteta pokazuje broj žena na 100 muškaraca.

Izvor: Vidjeti Tablicu 10.

Podaci iz Tablice 12 pokazuju da su 1981. muškarci bili brojniji samo u naseljima Globočec i Laz Stubički, a da je u Lazu Bistričkom popisan jednak broj muškaraca i žena. Kod Laza Bistričkog i Laza Stubičkog to se može objasniti povoljnijom dobnom strukturom stanovništva (ta su naselja imala najmanje indekse starenja 1981.) zbog čega u starijim dobnim skupinama još nije došlo do intenzivne senilizacije ženskog stanovništva. S druge strane, naselja Marija Bistrica i Podgorje Bistričko također s povoljnijom dobnom strukturom (indeksi starenja niži od općinskog prosjeka) iste godine imaju više ženskog nego muškog stanovništva. Takvo stanje može se objasniti jedino brojnijim iseljavanjem žena nego muškaraca iz tih dvaju naselja.

Tablica 12
Broj muškaraca i žena po naseljima Općine Marija Bistrica 1981. i 2011.

	Broj muškaraca		Broj žena		Koeficijent feminiteta	
	1981.	2011.	1981.	2011.	1981.	2011.
Globočec	395	271	378	254	95,7	93,7
Hum Bistrički	318	214	326	227	102,5	106,1
Laz Bistrički	491	394	491	394	100	100,0
Laz Stubički	144	129	141	138	97,9	107,0
Marija Bistrica	435	486	518	585	119,1	120,3
Podgorje Bistričko	561	420	628	484	111,9	115,2
Podgrađe	162	155	175	166	108,0	107,1
Poljanica Bistrička	286	161	320	186	111,9	115,5
Selnica	487	315	495	338	101,6	107,3
Sušobreg Bistrički*	-	34	-	47	-	138,2
Tugonica	337	272	360	306	106,8	112,5

* Naselje Sušobreg Bistrički javlja se tek u popisu 2001. pa nema podataka za 1981.

Izvor: Popis stanovništva 1981. Tabele po naseljima, RZS, Zagreb, 1982. Popis stanovništva 2011. *Stanovništvo prema spolu i starosti po naseljima*, www.dzs.hr

Popisom 2011. muškarci čine većinsko stanovništvo samo u naselju Globočec koje kao i 1981. ima nepovoljniji indeks starenja od općinskog prosjeka, pa se može zaključiti da iz tog naselja već desetljećima više iseljavaju muškarci. Kao zanimljivost može se istaknuti podatak

da su u Lazu Bistričkom muškarci i žene ponovno bili jednako zastupljeni. Uvjerljivo najveći disbalans spolne strukture zabilježen je u naselju Sušobreg Bistrički, ali kako je prije navedeno, u tom naselju živi relativno malen broj stanovnika zbog čega se ne mogu donositi relevantni zaključci. Nakon tog naselja, izrazitija prevlast žena zabilježena je u Mariji Bistrici (koeficijent feminiteta 120,3), najvjerojatnije i nadalje zbog većih stopa iseljavanja žena u odnosu na muškarce te u naselju Poljanica Bistrička (koeficijent feminiteta 115,5) u kojem je živjelo stanovništvo s najvišim indeksom starenja te je među stanovništvom starim 60 godina i više koeficijent feminiteta iznosio čak 160,4.

5. Sastav stanovništva Općine Marija Bistrica prema ekonomskoj aktivnosti (1981. – 2011.)

Struktura stanovništva prema ekonomskoj aktivnosti (aktivno stanovništvo ili radna snaga, osobe s osobnim prihodima i uzdržavano stanovništvo) predstavlja osnovnu ekonomsku strukturu neke populacije (Pokos i Peračković, 2016). Determinirana je, s jedne strane, dobno-spolnom strukturom stanovništva (naročito odnosom između velikih funkcionalnih dobnih skupina predradnog – do 14. godine, radnog – od 15. do 59. godine za žene te od 15. do 64. godine za muškarce i postradnog kontingenta – 60 godina i više za žene te 65 godina i više za muškarce), a s druge strane dinamikom gospodarskog razvoja, napose transferom radne snage iz poljoprivrednog u nepoljoprivredni sektor djelatnosti. Viša opća stopa ekonomske aktivnosti stanovništva (udjela radne snage u ukupnom stanovništvu) odraz je i istodobno indikator veće ukupne ekonomske aktivnosti i napretka u prostoru i *vice versa*. Treba naznačiti da poremećaji u dobnom sastavu, uvjetovani ponajprije redukcijom nataliteta i demografskim starenjem, izazivaju i disbalanse u ekonomskoj aktivnosti stanovništva koji mogu biti ograničavajući ili usporavajući činitelj društvenog i gospodarskog razvoja nekog prostora. Jednostavnije rečeno, veći udio mladog (do 14. ili 19. godine starosti) i mlađeg radno sposobnog stanovništva (od 15. ili 20. do 29. godine starosti) povoljan je sa stajališta formiranja aktivnog stanovništva (radne snage). Suprotno, smanjenje broja i udjela mladih (zbog skromnije demoreprodukcije), uz istodobno povećanje broja i udjela stanovništva u starijoj životnoj dobi (iznad 60. ili 65. godine starosti), kada ekonomska aktivnost uglavnom prestaje ili se značajno smanjuje, nosi brojne probleme u ekonomskoj strukturi stanovništva – utječe na pad obujma radne snage, a povećava kohorte stanovništva koje traže povećana sredstva u njihovom mirovinskom, zdravstvenom i socijalnom zbrinjavanju.

Osnovni je metodološki problem u ranijim popisima bilo razvrstavanje ženskoga poljoprivrednoga stanovništva u individualnim gospodarstvima zbog njihova obavljanja i posla kućanice, zbog čega se ne ubrajaju u aktivno nego u uzdržavano stanovništvo (Pokos, 2003). Time je bila otvorena mogućnost subjektivnih ocjena.

Premda je opća stopa ekonomske aktivnosti stanovništva Općine Marija Bistrica 1981. godine (52,2 %) bila viša od hrvatskoga prosjeka za tu godinu (43,6 %), do 2011. taj se odnos sasvim promijenio. Tako je posljednjim popisom zabilježeno tek 41,2 % aktivnog stanovništva dok je na razini Hrvatske taj udio iznosio 41,9 %. Istodobno je broj osoba s osobnim prihodom, u kojem većinu čine umirovljenici, povećan sa 6,4 % na čak 33,4 %. Dakle, 2011. godine svaka treća osoba u Općini Marija Bistrica bila je umirovljenik ili je živjela od nekog oblika socijalne naknade. Udio tih osoba iste godine u Hrvatskoj je iznosio 30,2%. Naposljetku, udio

uzdržavanih osoba (djece, učenika, studenata i kućanica) smanjen je sa 41,4 % na samo 25,4 % dok je državni prosjek 2011. godine iznosio 27,9 %.

Takvi poremećaji u razvoju strukture stanovništva Općine Marija Bistrica prema ekonomskoj aktivnosti mogu se objasniti na sljedeći način. Prvo, zbog višedesetljetnog pada nataliteta došlo je do drastičnog pada broja i udjela uzdržavanog stanovništva (ponajprije djece predškolske i školske dobi). Na taj način značajno se smanjuje i potencijalni kontingent radne snage. Drugo, u istom je razdoblju značajno povećan broj i udio kategorije osoba s osobnim prihodima za koje je već navedeno kako su to većinom umirovljenici. Vrlo intenzivan brojčani i relativan porast te kategorije ekonomski neaktivnog stanovništva ima svoje kompleksne demografske, ekonomske i društvene činitelje. Demografski su vezani uz proces demografskog starenja, odnosno, povećanja staračkih kontingenata u ukupnom stanovništvu općine Marija Bistrica. Ekonomski činitelji posljedica su uvođenja instituta dokupa staža, odnosno, odlaska u mirovinu prije navršene gornje granice radne dobi (60. godina za žene i 65. godina za muškarce), čime su se nastojale ublažiti negativne socijalne posljedice ekonomske krize, ne samo 1990-ih nego i ranijih godina. Društvene uzroke valja promišljati u sve većem broju stanovnika obuhvaćenim mirovinskim osiguranjem, pogotovo u poljoprivredi gdje su se prijašnjih desetljeća mnogi stariji stanovnici izjašnjavali aktivnim stanovništvom sve do poznije dobi.

Tablica 13
Stanovništvo Općine Marija Bistrica prema ekonomskoj aktivnosti 1981. – 2011.

Godina	Aktivno stanovništvo		Osobe s osobnim prihodom		Uzdržavano stanovništvo	
	Aps.	%	Aps.	%	Aps.	%
1981.*	3689	52,2	454	6,4	2929	41,4
1991.*	3339	50,7	791	12,0	2459	37,3
2001.	3745	56,6	1109	16,8	1758	26,6
2011.	2463	41,2	1993	33,4	1520	25,4

* Podaci za 1981. i 1991. odnose se na stanovništvo u zemlji

Izvor: Popis stanovništva 1981. *Tabele po naseljima*, RZS, Zagreb, 1982. Popis stanovništva 1991. *Stanovništvo u zemlji i inozemstvu*, DZS, Zagreb, 1994. Popis stanovništva 2001. *Stanovništvo prema aktivnosti i spolu, po gradovima/općinama*, www.dzs.hr, Popis stanovništva 2011. *Stanovništvo staro 15 i više godina prema trenutačnoj aktivnosti, starosti i spolu*, www.dzs.hr

U Tablici 14. po naseljima je prikazan za 1981. i 2011. broj i udio aktivnog stanovništva koji je najznačajniji pokazatelj ekonomske aktivnosti stanovništva. U tom je razdoblju u svim naseljima došlo do smanjenja apsolutnog broja aktivnog stanovništva (što je donekle i razumljivo zbog smanjenja ukupnog broja stanovnika) kao i do smanjenja relativnog udjela aktivnih u ukupnom stanovništvu. Najveći udio aktivnog stanovništva 1981. godine imalo je naselje Laz Stubički sa 59,1 % ukupnog stanovništva čemu je glavni razlog tek jedan stanovnik s osobnim prihodom (0,4 %) odnosno umirovljenik. Vjerojatno je dobar dio osoba starije dobi iskazan kao aktivno stanovništvo jer su i dalje obavljali poslove u poljoprivredi, a nisu imali mirovinsko osiguranje. Zanimljivo je da Laz Stubički i 2011. godine bilježi najveći udio aktivnog stanovništva (47,2 %) premda je te godine 68 osoba s osobnim prihodom činilo 25,5 % ukupnog stanovništva tog naselja. Za razliku od Laza Stubičkog, podaci o aktivnosti stanovništva za naselje Podgrađe pokazuju sasvim suprotna obilježja. Naime, dok je u tom naselju 1981.

zabilježen drugi najviši udio aktivnog stanovništva (59,0 %), on je 2011. sa 34,9 % bio uvjerljivo najmanji. Do toga je ovdje došlo zbog znatnog porasta udjela stanovništva s osobnim prihodom između 1981. i 2011. pa je tako u Podgrađu njihov udio bio najveći u općini sa 39,6 % ukupnog stanovništva. Upravo je najviši udio osoba s osobnim prihodom 1981. u Mariji Bistrici (10,9 %) i Tugonici (9,8 %) uvjetovao najmanje aktivnog stanovništva u tim dvama naseljima. Do 2011. Marija Bistrica je ostala među dva naselja s najmanjim udjelom aktivnog stanovništva (38,2 %), ali te godine sa Selnicom (37,7 %) umjesto Tugonice.

Tablica 14
Aktivno stanovništvo po naseljima Općine Marija Bistrica 1981. i 2011.

Naselje	1981.		2011.	
	Aps.	% uk. st.	Aps.	% uk. st.
Globočec	406	53,3	212	40,4
Hum Bistrički	305	51,3	184	41,7
Laz Bistrički	483	50,9	356	45,2
Laz Stubički	165	59,1	126	47,2
Marija Bistrica	416	47,8	409	38,2
Podgorje Bistričko	626	54,3	386	42,7
Podgrađe	191	59,0	112	34,9
Poljanica Bistrička	299	55,1	140	40,3
Selnica	474	51,7	246	37,7
Sušobreg Bistrički*	-	-	259	40,7
Tugonica	324	47,5	33	44,8

* Naselje Sušobreg Bistrički javlja se tek u popisu 2001. pa nema podataka za 1981.

Izvor: Interna baza DZS-a.

6. Sastav stanovništva Općine Marija Bistrica prema naobrazbi (1981. – 2011.)

Prema ovom obilježju popisni podaci uobičajeno se od 1981. prikazuju za stanovništvo staro 15 godina i više te prema kategorijama (ne)završene razine školovanja navedenima u Tablici 15. Obrazovna struktura bistričkog kraja svih promatranih godina znatno je nepovoljnija od hrvatskog prosjeka. Tako npr. 1981. godine čak dvije trećine (66,7 %) stanovništva starog 15 godina i više nije imalo završenu osnovnu školu dok je na razini države taj udio iznosio 45,4 %. No, dok je udio stanovništva bez škole (tj. bez ijednog završenog razreda) i sa završenim 1-3 razreda osnovne škole bio podjednak u Općini (13,9 %) i Hrvatskoj (13,5 %), golema je razlika kod onih koji su završili 4-7 razreda. Udio tih stanovnika u Općini Marija Bistrica iznosio je čak 52,8 %, a u Hrvatskoj 31,9 %. Značajne razlike uočavaju se i kod stanovništva sa završenom srednjom školom kojih je u Općini bilo 17,0 % naspram 28,3 % hrvatskog prosjeka te pogotovo kod stanovništva sa završenom višom i visokom školom (1,6 % naspram 6,4 %). Do 2011. godine došlo je do osjetnog poboljšanja obrazovne strukture Općine Marija Bistrica, pa je tako udio osoba s nezavršenom osnovnom školom smanjen na 20,6 %. Dio toga smanjenja valja tumačiti i biološkim razlozima, odnosno činjenicom da su 1981. bez škole i s nezavršenom osnovnom školom uglavnom bili stariji naraštaji koji su već ušli ili se

nalazili na pragu ulaska u dob s većim rizikom smrti. Udio osoba sa završenom srednjom školom (52,8 %) gotovo se izjednačio s hrvatskim prosjekom (52,6 %), ali je još uvijek osjetan nedostatak onih sa završenom višom ili visokom školom ili kako se u popisu 2011. prvi put navodi, onih koji su završili stručni ili sveučilišni studij. Naime, u Općini Marija Bistrica takvih osoba je bilo 7,7 % (od toga nešto više onih sa završenom višom školom – 4,1 %), a u Hrvatskoj 16,4 % (prevladavali su oni sa završenom visokom školom – 10,6 %).

Tablica 15
Stanovništvo Općine Marija Bistrica staro 15 godina i više
prema najvišoj završenoj školi 1981. – 2011.

	1981.		1991.		2001.		2011.	
	Aps.	%	Aps.	%	Aps.	%	Aps.	%
Bez škole	471	7,7	237	4,1	80	1,4	43	0,8
1-3 razreda OŠ	381	6,2	285	5,0	305	5,5	90	1,7
4-7 razreda OŠ	3242	52,8	2248	39,1	1435	26,0	932	18,1
Osnovna škola	886	14,4	1143	19,9	1055	19,1	974	18,9
Srednja škola	1044	17,0	1590	27,7	2274	41,2	2719	52,8
Više obrazovanje	56	0,9	110	1,9	125	2,3	209	4,1
Visoko obrazovanje	41	0,7	63	1,1	163	3,0	185	3,6

* Razlika do ukupnog broja odnosi se na stanovništvo s nepoznatom najvišom završenom školom.

Izvor: Interna baza DZS-a. Popis stanovništva 1991. *Stanovništvo prema školskoj spremi, pismenosti i spolu po naseljima*, Dokumentacija 884, DZS, 1994. Popis stanovništva 2001. *Stanovništvo prema obrazovnim obilježjima*, Statističko izvješće 1200, Zagreb, 2004. Popis stanovništva 2011. *Stanovništvo staro 15 i više godina prema najvišoj završenoj školi, starosti i spolu*, www.dzs.hr

Sagledavajući obrazovnu strukturu po naseljima 1981. godine proizlazi da je jedino naselje Marija Bistrica imalo nešto povoljniju naobrazbu stanovništva (Tablice 16 i 17). Tako je udio od 45,6 % stanovnika bez škole i sa završenim 1-7 razreda osnovne škole gotovo identičan hrvatskom prosjeku od 45,4 %. Naselje Marija Bistrica imalo je 1981. i uvjerljivo najviši udio visoko-obrazovanog stanovništva (7,7 %) što je bilo povoljnije i od prosjeka RH (6,4 %). Najnepovoljniju strukturu 1981. godine imala su naselja Globočec, Hum Bistrički, Laz Bistrički, Laz Stubički i Poljanica Bistrička u kojima više od 70 % stanovništva starog 15 godina i više nije završilo osnovnu školu, a udio stanovnika sa završenom višom ili visokom školom bio je manji od 1 %.

Posljednjim popisom stanovništva naselje Marija Bistrica ponovno ima najpovoljniju obrazovnu strukturu, ali ovaj put je udio osoba s nezavršenom osnovnom školom ipak relativno veći od hrvatskog prosjeka (12,8 % naspram 9,5 % – RH). Međutim, udio osoba s višom ili visokom školom čak je nešto viši od državnog prosjeka (16,7 % u Mariji Bistrici naspram 16,4 % – RH). Po udjelu stanovnika bez završene osnovne škole najveće poboljšanje uočeno je kod Tugonice i Laza Bistričkog koji su se prema tom pokazatelju sasvim približili naselju Marija Bistrica. Međutim, po udjelu stanovnika sa završenom višom ili visokom školom, ostala naselja u Općini još uvijek dosta zaostaju za Marijom Bistricom (16,7 %). Naime, ni u jednom naselju udio takvih osoba ne prelazi 10 % stanovništva starog 15 godina i više.

Tablica 16
Stanovništvo Općine Marija Bistrica staro 15 godina i više prema
najvišoj završenoj školi 1981. i 2011. po naseljima (apsolutni podaci)

Naselje	Bez škole i nezavršena o.š.		Osnovna škola		Srednja škola		Viša i visoka škola	
	1981.	2011.	1981.	2011.	1981.	2011.	1981.	2011.
Globočec	506	136	83	95	61	194	1	20
Hum Bistrički	380	91	77	61	78	207	4	23
Laz Bistrički	592	149	107	160	93	332	3	31
Laz Stubički	162	57	39	50	25	114	-	7
Marija Bistrica	346	119	97	128	255	526	58	155
Podgorje Bistričko	642	161	147	157	157	408	12	53
Podgrađe	181	53	38	45	65	162	4	19
Poljanica Bistrička	374	92	82	70	58	139	2	16
Selnica	547	123	124	101	142	295	5	25
Sušobreg Bistrički*	-	14	-	13	-	40	-	1
Tugonica	364	70	92	94	110	302	8	44

*Naselje Sušobreg Bistrički javlja se tek u popisu 2001. pa nema podataka za 1981.

Izvor: Interne baze DZS-a.

Tablica 17
Stanovništvo Općine Marija Bistrica staro 15 godina i više prema
najvišoj završenoj školi 1981. i 2011. po naseljima (u %)

Naselje	Bez škole i nezavršena o.š.		Osnovna škola		Srednja škola		Viša i visoka škola	
	1981.	2011.	1981.	2011.	1981.	2011.	1981.	2011.
Globočec	77,7	30,6	12,7	21,3	9,4	43,6	0,2	4,5
Hum Bistrički	70,1	23,8	14,2	16,0	14,4	54,2	0,7	6,0
Laz Bistrički	74,4	16,0	13,4	23,8	11,7	49,4	0,4	4,6
Laz Stubički	71,7	25,0	17,3	21,9	11,1	50,0	-	3,1
Marija Bistrica	45,6	12,8	12,8	13,8	33,6	56,7	7,7	16,7
Podgorje Bistričko	66,6	20,7	15,2	20,2	16,3	52,4	1,2	6,8
Podgrađe	62,8	19,0	13,2	16,1	22,6	58,1	1,4	6,8
Poljanica Bistrička	72,5	29,0	15,9	22,1	11,2	43,8	0,4	5,0
Selnica	66,6	22,6	15,1	18,6	17,3	54,2	0,6	4,6
Sušobreg Bistrički*	-	20,6	-	19,1	-	58,8	-	1,5
Tugonica	63,4	13,7	16,0	18,4	19,2	59,2	1,4	8,6

* Naselje Sušobreg Bistrički javlja se tek u popisu 2001. pa nema podataka za 1981.

Izvor: Interne baze DZS-a.

7. Sažetak poglavlja

Potrebno je na kraju poglavlja o demografskim obilježjima Općine izdvojiti nekoliko zaključaka. Popisna promjena prikazana s pomoću indeksa promjene broja stanovnika govori nam kako je u cjelokupnom razdoblju 1900. – 2011. jedino naselje Marija Bistrica zabilježilo porast i to za 56,1 %, dok su sva ostala naselja bilježila pad broja stanovnika.

Podaci o prirodnom kretanju stanovništva u Općini Marija Bistrica koje smo analizirali za razdoblje od 1964. do 2016. godine govore kako je to kretanje bilo pozitivno samo u razdoblju 1964. – 1968., a da je u sljedećim razdobljima u svim godinama zabilježeno više umrlih nego živorođenih osoba.

Podaci o mehaničkom kretanju stanovništva, odnosno migracijska bilanca u Općini Marija Bistrica nešto je povoljnija od ostalih pokazatelja. Uzroke tom pozitivnom stanju pronalazimo u događanjima od 1991. do 2000. godine. Promjena smjera migracijskih struja posljedica je preusmjeravanja migracijskog pritiska na Zagreb i jačanja migracijskoga toka iz grada u okolicu, osobito zbog svojevrsne decentralizacije stambene funkcije Zagreba. U tom razdoblju dolazi do promjene u migracijskim kretanjima u Općini Marija Bistrica jer je broj doseljenih veći od iseljenih za 182 osobe. Tako je znatno ublažena ukupna depopulacija koja bi samo na temelju prirodnog kretanja iznosila 413, a ovako je zabilježeno smanjenje od 231 stanovnika.

Podatke o sastavu stanovništva Općine prema spolu i dobi ukratko ćemo sažeti na sljedeći način. Stanovništvo, zahvaljujući postupnom smanjivanju nataliteta i porastu mortaliteta, karakterizira prirodni pad od 1969. godine. U takvim uvjetima starenje stanovništva neumitan je proces. Precizno ga za razdoblje 1981. – 2011. godine indiciraju tri pokazatelja: pad koeficijenta mladosti (sa 24,6 na 20,0), porast koeficijenta starosti (sa 21,5 na 24,6) te porast indeksa starenja (sa 87,3 na 122,9). Također valja ponoviti kako se, uslijed takvih pokazatelja, vrlo lako može dogoditi da naznačeni manjak radne snage, izazvan sužavanjem mladih i radno sposobnih kontingenata stanovništva, uspori mogući gospodarski razvoj te potakne nova odseljavanja.

Na ovaj se problem izravno vezuju i pokazatelji ekonomske aktivnosti stanovništva. Broj osoba s osobnim prihodom, u kojem većinu čine umirovljenici, povećan je te je tako u Općini Marija Bistrica u 2011. godini svaka treća osoba bila umirovljenik. Drugim riječima, broj osoba s osobnim prihodom u Općini iznosio je 33,4 % dok je udio tih osoba u Hrvatskoj iznosio 30,2 %. Istodobno, udio uzdržavanih osoba (djece, učenika, studenata i kućanica) smanjen je na 25,4 % dok je državni prosjek iste godine iznosio 27,9 %.

Premda je obrazovna struktura stanovništva Općine Marija Bistrica tijekom prijašnjih popisa bila ispod prosjeka države, podaci iz Popisa 2011. godine govore kako je došlo do osjetnog poboljšanja. Tako je udio osoba s nezavršenom osnovnom školom smanjen na 20,6 %. Dio toga smanjenja, rekli smo, valja tumačiti i biološkim razlozima. Udio osoba sa završenom srednjom školom (52,8 %) gotovo se izjednačio s hrvatskim prosjekom (52,6 %). Međutim, još je uvijek osjetan nedostatak onih sa završenom višom ili visokom školom. Naime, u Općini Marija Bistrica takvih je osoba bilo 7,7 %, a u Hrvatskoj 16,4 %.

Demografska obilježja iznesena u ovom poglavlju jasno nam govore o potrebi za sveobuhvatnim mjerama revitalizacije ovoga kraja. Prije spomenuti procesi, prvenstveno industrijalizacija i urbanizacija te paralelno s njima deruralizacija i deagrarizacija, ostavili su svoje posljedice. Međutim, vidjeli smo kako proces imigracije u Općinu Marija Bistrica u razdoblju 1991. – 2000. određene pokazatelje mijenja nabolje. To nas navodi na zaključak da se potencijalne imigracije, povratak odseljenih i doselidba novih stanovnika mogu dogoditi samo stvaranjem novih prilika za razvoj. Promjenu statusa općine u grad ovdje vidimo kao jednu od njih.

V.

ANALIZA RAZVOJNOG HORIZONTA OPĆINE MARIJA BISTRICA

Anita Bušljeta Tonković, Geran Marko Miletić

1. Općina Marija Bistrica: sinergija ruralnog i urbanog kroz suvremene razvojne koncepte

Općina Marija Bistrica ruralno je područje, stoga je u *Strategiji* naglasak, osim na razvoj vjerskog, stavljen na ruralni turizam i poljoprivredu kako bi se omogućili dodatni prihodi lokalnom stanovništvu odnosno poboljšala kvaliteta života i time smanjila depopulacija (str. 77). Pri ostvarenju tog cilja valja imati na umu kako cjelokupan razvoj o kojemu govorimo u ovoj studiji, a koji će biti jedim dijelom temeljen na tercijarnim gospodarskim djelatnostima, mora biti održiv iz dvaju osnovnih razloga. Prvo, zato što je održivi razvoj ne samo pojam već i praksa usmjerena na pomirenje cilja održivosti i daljnjeg gospodarskog razvoja i blagostanja. Drugo, održivost kao takva upravo podrazumijeva postizanje cilja življenja i proizvodnje unutar bioloških i ekoloških granica, u ovom slučaju općine pa onda i regije u kojoj se razvoj događa (Blewitt, 2017). Prema tome, „održivi ruralni razvoj 21. stoljeća u svojem osnovnom nastojanju mora zadovoljiti dvije zadaće: poboljšati opće životne uvjete lokalnih zajednica određenog područja te očuvati i održivo koristiti prirodne resurse“ (Pugliese, 2001, prema Bušljeta Tonković, 2017: 151). Gospodarski rast, podizanje kvalitete života i očuvanje prirodnih datosti ciljevi su koji nose jednaku težinu unutar koncepta održivog razvoja općenito pa tako i održivog ruralnog razvoja (Bušljeta Tonković, 2017).

Jednako je tako i turizam potrebno oblikovati kako bi bio održiv. Svjetska turistička organizacija u dokumentu *Making Tourism More Sustainable* (str. 11-12) objašnjava taj pojam na sljedeći način. Održivi turizam uzima u obzir svoje trenutačne i buduće ekonomske, društvene i ekološke utjecaje, rješava potrebe posjetitelja, industrije, okoliša i lokalnih zajednica u kojima se ta djelatnost odvija. Važno je naglasiti da se smjernice za razvoj održivog turizma i prakse upravljanja primjenjuju na sve oblike turizma u svim vrstama odredišta, uključujući masovni turizam i različite oblike selektivnog turizma. Načela održivosti odnose se na ekološke, gospodarske i sociokulturne aspekte razvoja turizma, a između tih triju dimenzija mora se uspostaviti odgovarajuća ravnoteža kako bi se zajamčila dugoročna održivost. Održivi turizam je dakle od nacionalnih, regionalnih i posebno lokalnih aktera pomno planirana akcija s jasnim, konkretnim i dugoročnim ciljevima, akcija koja ne uzrokuje devastaciju okoliša, a uvažava ekonomske, društvene, ekološke i kulturne vrijednosti destinacije. Isto vrijedi za održivi ruralni turizam.

Spomenuvši prethodno nacionalne, regionalne, odnosno lokalne razvojne aktere došli smo do pojma neoendogeni razvoj. Taj suvremeni (europski) koncept i praksa naglasak stavlja

upravo na realizaciju vizija i ideja proizašlih iz lokalnog socioekonomskog konteksta, a koristi se kombiniranjem dvaju pristupa, *odozdo prema gore* i *odozgo prema dolje*. Drugim riječima, potrebno je slušati viziju razvoja, potrebe i težnje lokalnih zajednica, jedinica lokalne samouprave, riječju lokalnih razvojnih aktera te u kombinaciji s mogućnostima *odozgo* (regionalnim i nacionalnim) zajedničkim snagama realizirati one potrebe za koje se utvrdi prioritet. Osnovna je postavka ovoga koncepta uvažavanje konkretnog ruralnog područja i lokalnih zajednica kao glavnih aktera za oblikovanje i poboljšanje vlastitih socioekonomskih uvjeta (Bušljeta Tonković, 2017).

Slušanje impulsa *odozdo* i susret s mogućnostima za razvoj *odozgo* glavne su značajke koncepta neoendogenog razvoja. Razvojni potencijal i impuls koji Općina Marija Bistrica šalje prema nacionalnoj razini odlučivanja svakako je vrijedan pažnje. Taj razvojni potencijal ne smije ostati neiskorišten, premda mora biti oblikovan u skladu s održivim razvojem i održivim turizmom. U prilog potencijalu o kojem govorimo, pa onda i mogućnosti da se Marija Bistrica razvije u urbano središte koje bi privlačilo stanovništvo,¹ ovdje ćemo još naznačiti podatke o veličini svjetskog i posebno europskog turističkog tržišta, navedene i u *Strategiji razvoja Općine Marija Bistrica* (str. 78-82). Prvi podatak tiče se vjerskog turizma. Naime, svake godine između 300 i 330 milijuna hodočasnika posjećuje najpoznatija svjetska svetišta, a samo u Europi 30 milijuna vjernika, većinom katolika, dio godišnjeg odmora hodočasti u neko od svetišta ili svetih mjesta. Drugi podatak odnosi se na ruralni turizam i govori o tome da se otprilike 23 milijuna svih turističkih međunarodnih putovanja odnosi upravo na taj oblik turizma. Čini se da Europljani, kada biraju destinaciju svojih putovanja, biraju dva ključna čimbenika, očuvanu prirodu i ugodnu klimu. Treći podatak govori o trendu porasta *cikloturista* kojih u svijetu ima oko 300 milijuna, a samo u Europi potroše od 7 do 9 milijardi eura. Taj oblik turizma specifičan je po tome što nije fokusiran na jednu turističku destinaciju već na sve destinacije (gradove, općine, sela) kroz koje prolaze biciklističke rute. Na taj način dobit je odmah raspodijeljena, prvenstveno na dobrobit lokalnih zajednica. Svi navedeni oblici turizma mogu se dodatno oplemeniti ponudom zdravstvenog turizma. Kako je utvrđeno i u *Strategiji* (str. 82), „potencijal očuvanog okoliša, biološke raznolikosti i povoljnih klimatskih uvjeta temelj je razvoja ovog vida turizma“, i dalje, „razvojem sportsko-rekreacijske infrastrukture, ponude zdrave i ekološke hrane u ruralnom turizmu (...) zdravstvenih i wellness sadržaja u turističkoj ponudi“, k tome „posebnu vrijednost destinaciji daje svetište kroz duhovni aspekt čovjeka (...), zato je u Mariji Bistrici moguće razvijati zdravstveni turizam kroz holistički pristup zdravlju čovjeka“. Stručnjaci na kraju ovdje citirane rasprave zaključuju da razvojni scenarij koji opisuju – osmišljen, održiv razvoj komplementarnih djelatnosti – lako može dovesti do povećanja broja radnih mjesta, smanjenja odljeva radno sposobnog stanovništva i jačanja proračunskog kapaciteta Općine Marija Bistrica.

¹ Mogućnosti da se Marija Bistrica razvije u urbano središte koje bi privlačilo stanovništvo definiramo kao one koje bi proizašle iz razvoja infrastrukture, turizma i s njim povezanih uslužnih i drugih djelatnosti koje stvaraju nova radna mjesta. Ta radna mjesta privlače mlade, domaće obrazovane kadrove koji su otišli na školovanje u veće gradove, ali i novo stanovništvo koje je u potrazi za zaposlenjem i/ili mirnijim životom u manjem gradu.

2. Vjerski i ruralni turizam: komplementarne djelatnosti u postizanju ukupnog održivog razvoja Općine Marija Bistrica kroz odabrane statističke pokazatelje

Nadovezujući se na prethodnu temu, valja dodati kako su depopulacija i posebno „odljev mozgova“ problemi s kojima se Hrvatska suočava već nekoliko desetljeća. Opće je poznato da mladi, osim što odlaze u inozemstvo, ostaju živjeti i raditi u mjestu studiranja, najčešće u nekom od četiri hrvatska najveća grada. Vjerujemo da se razvoj srednjih gradova nije dogodio zbog ovog i niza drugih negativnih čimbenika, u svakom slučaju ne onako kako su se nadali demografi, sociolozi i ekonomski stručnjaci. Premda smo prije u tekstu utvrdili kako naselje Marija Bistrica bilježi rast stanovništva sve od 1857., jednako tako sva ostala naselja u Općini u novije vrijeme bilježe pad broja stanovnika (vidjeti poglavlje IV). Dakle, i ovdje je riječ o demografskom slabljenju prostora. Mogli bismo pretpostaviti kako blizina Zagreba pa i okolnih (Sveti Ivan Zelina, Zaprešić, Varaždin), odnosno susjednih (Krapina, Zabok, Zlatar, Oroslavje) gradova s urbanom infrastrukturom odvlači određen broj stanovnika. Također smo spomenuli kako Krapinsko-zagorska županija zapravo nema ni jedan grad srednje veličine; uzmemo li u obzir broj stanovnika administrativnoga grada a ne urbanog naselja, to bi mogla biti Krapina. Ostali administrativni gradovi Županije ne broje više od 9000 stanovnika. Prilika da se Marija Bistrica, s obzirom na potencijal koji ima i koji smo detaljno analizirali u prethodnim poglavljima, razvije najprije u mali, a potom i grad srednje veličine ovdje će dodatno biti potkrijepljena podacima iz Statističkoga izvješća Turističke zajednice. U Općini se statistički podaci o broju posjetitelja bilježe od 1998. godine kada ima 850 000 posjetitelja (Vidjeti Tablicu 1 i Sliku 1). Sljedećih nekoliko godina, do 2002., broj posjetitelja pada i/ili varira.

Od 2003. naovamo broj posjeta ne pada ispod 700 000. Godine 2016. premašuje milijun, a u 2017. godini Mariju Bisticu posjetilo je nešto manje od milijun osoba. Broj posjetitelja iz inozemstva Turistička zajednica bilježi od 2003. godine. Vrhunac broja inozemnih hodočasnika i turista (166 000) Općina je dosegla 2013. godine. Zanimljiv je podatak da u Općinu 2017. godine dolaze turisti iz više od pedeset država svijeta, najviše iz Južne Koreje (4728), Kine (799), Poljske (1957) i Njemačke (786). Ne treba zanemariti ni turiste iz Izraela (214), Malezije (101), SAD-a (39), Singapura (36), Danske (32) i Velike Britanije (32). Susjedne su zemlje turističko tržište na koje bi se svakako bilo potrebno osloniti, a tome u prilog idu i podaci o 354 slovenska, 164 bosanskohercegovačka, 155 srpskih, 72 talijanska i 45 mađarskih državljana koji su u 2017. posjetili Općinu. Zanimljivo je navesti i neke od *egzotičnih* zemalja čiji su državljani u njoj boravili: Etiopiju (5), Egipat (3) i Madagaskar (1).

Broj ostvarenih noćenja u Općini raste; tijekom 2017. bilježi rekordan broj od 21 024, što je u odnosu na 2016. godinu porast od 14,75 %. Ipak, navedeni podatak daje naslutiti da se turisti u Mariji Bistrici ne zadržavaju duže. Općina ima tek 189 ležajeva, od čega 130 hotelskih i samo 59 u privatnom smještaju. Prvo poglavlje govori o turističkim sadržajima i suradnji što su je europski gradovi s vjerskim turizmom, koji je razvijen i vješto kombiniran s ostalim oblicima turizma, ostvarili sa svojom ruralnom okolinom i obližnjim gradovima kako bi zadržavali turiste u destinaciji. Slično kao i u tim gradovima, turistički frekventni mjeseci u Mariji Bistrici su lipanj, srpanj, kolovoz, rujanj i listopad te prosinac, što ponovno govori o mogućnostima za organizaciju dodatnih sadržaja, osobito onih vezanih uz potencijalne ljetne i posebno jesenske manifestacije i događanja vezana uz ruralnu okolinu, rekreaciju, obiteljska poljoprivredna gospodarstva, odnosno eno-gastro ponudu. Sadržaje poput *Adventa u Mariji Bistrici*, koji je u 2017. posjetilo više od 35 000 ljudi, ili *Dočeka Nove godine u podne* na kojem

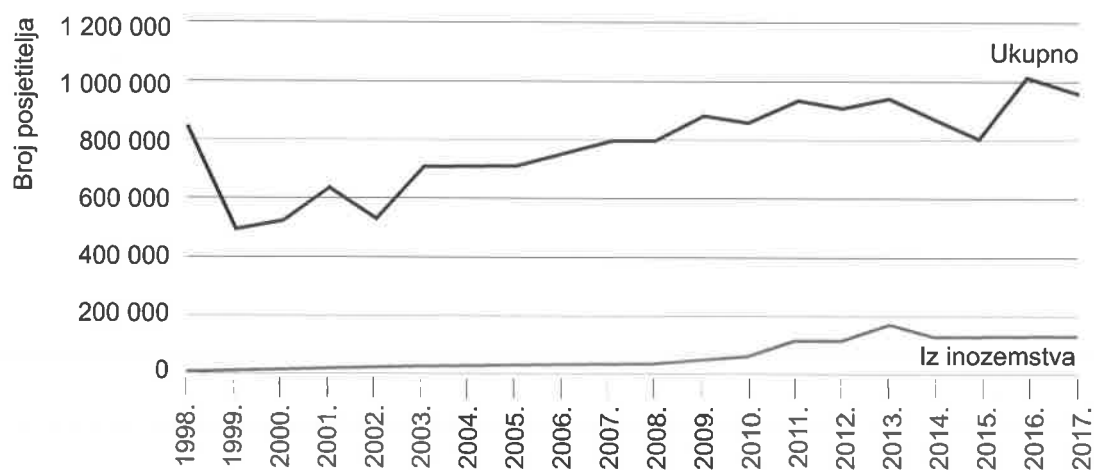
je sudjelovalo oko 10 000 posjetitelja, treba dodatno obogatiti te im dodati nove, jer očito je da privlače posjetitelje.

Tablica 1
Broj posjetitelja u Općini Marija Bistrica od 1998. do 2017.

Godina	Ukupan broj posjetitelja	Broj posjetitelja iz inozemstva
1998.	850 000	-
1999.	492 100	-
2000.	530 000	-
2001.	647 000	-
2002.	540 000	-
2003.	705 410	17 103
2004.	728 770	15 620
2005.	715 000	17 408
2006.	766 700	22 620
2007.	800 000	26 000
2008.	803 660	21 300
2009.	894 500	52 500
2010.	863 000	69 500
2011.	943 000	104 000
2012.	919 000	110 200
2013.	950 000	166 000
2014.	883 000	127 000
2015.	812 000	130 000
2016.	1 022 300	130 900
2017.	970 740	129 240

Izvor: Statističko izvješće Turističke zajednice Općine Marija Bistrica.

Slika 1
Broj posjetitelja u Općini Marija Bistrica od 1998. do 2017.

Izvor: Statističko izvješće Turističke zajednice Općine Marija Bistrica.

Podaci koje ovdje iznosimo predstavljaju jedan od osnovnih preduvjeta za daljnji razvoj. Taj razvoj, ne smijemo zaboraviti, treba biti odmjeren i u skladu s principima integralne, cjelovite održivosti. Ono zbog čega je argument izložen na početku rasprave i dalje valjan – potrebu da se Marija Bistrica razvija u malen i potencijalno grad srednje veličine kako bi pridonijela poboljšanju demografskih prilika u vlastitom okruženju ali i na županijskoj pa i nacionalnoj razini – jest činjenica da se (uz iznimku Općine Plitvička jezera koja se nalazi u sklopu Jadranske Hrvatske) niti jedna druga općina osim Marije Bistrice u granicama Kontinentalne Hrvatske ne može pohvaliti brojkom od milijun posjetitelja godišnje!² Ta činjenica u sebi nosi enorman razvojni potencijal ne samo Općine Marija Bistrica već i ostalih gradova i općina u Županiji krapinsko-zagorskoj te šire, što može učiniti da Kontinentalna Hrvatska bude poželjn(ij)a destinacija, a slijedom rečenoga i da u ljetnim mjesecima potencijalno rastereti Jadransku Hrvatsku.³

3. Strategija razvoja Općine Marija Bistrica 2016. – 2020.: analiza razvojnog horizonta

Polazeći od toga da Zakon o područnoj (regionalnoj) i lokalnoj samoupravi osim funkcionalnog (županijsko središte) te veličinskog kriterija (više od 10 000 stanovnika) dopušta da i postignuti stupanj gospodarskog razvoja bude razlog za stjecanje statusa grada, u ovom poglavlju ćemo predočiti osnovne obrise programa društveno-gospodarskog razvoja Općine Marija Bistrica.

Strategija razvoja Općine Marija Bistrica 2016. – 2020. temeljni je plan koji definira multisektorski strateški okvir lokalnog razvoja u petogodišnjem razdoblju. Sadržajno, strategija razvoja je tipiziran dokument koji na temelju uvida u razvojne potrebe i razvojne potencijale određenog područja definira predodžbu stanja koje se želi postići na kraju razvojnog ciklusa. Formalno, strategija razvoja jedinice lokalne samouprave osnovni je akt kojim se određuje popis zahvata potrebnih za promicanje gospodarskog i društvenog razvitka. Pritom je željena promjena stanja razrađena kroz niz logičkih koraka, počevši od vizije odnosno osnovne ideje lokalnog razvoja, preko ciljeva kojima se odgovara na specifične izazove s kojima se suočava jedinica lokalne samouprave, zatim prioriteta putem kojih su identificirane potrebe koje imaju prednost u rješavanju i na kraju putem mjera koje imaju karakter specifične intervencije ili aktivnosti i predstavljaju okvir za pripremu konkretnog projekta čijom realizacijom će se u konačnici ostvariti željena promjena stanja.

U nastavku ćemo razložiti plan budućeg razvoja Općine Marija Bistrica slijedeći logiku izrade *Strategije razvoja Općine Marija Bistrica 2016. – 2020.* što znači da ćemo se najprije osvrnuti na glavne razvojne potrebe i razvojne potencijale Općine.

² Premda su službeni podaci (*Dolasci i noćenja turista u 2016.*, izvor: https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2016/04-03-02_01_2016.htm, 11. lipnja 2016.) različiti od statističkih podataka koje vode gradovi i općine (razlika je čini se u metodologiji), valja istaknuti kako i prema tim podacima Krapinsko-zagorska županija sa zabilježenih 124 585 dolazaka u 2016. stoji na trećem mjestu u Kontinentalnoj Hrvatskoj. Ispred nje su samo Grad Zagreb sa 1 152 598 i Karlovačka županija sa 278 965 dolazaka. Usporedbe radi, prema ovom priopćenju, Općina Plitvička Jezera zabilježila je iste godine 245 700 dolazaka.

³ Prema službenim podacima iz 2016. godine (*Dolasci i noćenja turista u 2016.*, Izvor: https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2016/04-03-02_01_2016.htm, 11. lipnja 2016.) Jadranska je Hrvatska imala 13 585 771 zabilježenih dolazaka, dok je Kontinentalna Hrvatska brojila tek 2 008 386 dolazaka turista.

3.1. Nekoliko napomena o razini razvijenosti Općine Marija Bistrica

Za uvid u razvijenost Općine Marija Bistrica korisno je osloniti se na indeks razvijenosti koji Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije (2018.) koristi za ocjenjivanje i razvrstavanje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj.⁴ Indeks razvijenosti je kompozitni pokazatelj koji se računa kao ponderirani prosjek više osnovnih društveno-ekonomskih pokazatelja radi mjerenja stupnja razvijenosti jedinica lokalne samouprave, a kategoriziranje se provodi na temelju odstupanja vrijednosti indeksa razvijenosti od državnog prosjeka (*Narodne novine* 131/17). Konkretno, u jednadžbu za izračun indeksa razvijenosti uključeni su: 1) prosječni dohodak po stanovniku, 2) prosječni izvorni prihodi po stanovniku, 3) prosječna stopa nezaposlenosti (omjer broja nezaposlenih i zbroja svih zaposlenih te nezaposlenih osoba na području pojedine jedinice lokalne samouprave), 4) opće kretanje stanovništva (omjer usporedivog broja stanovnika jedinica lokalne samouprave u posljednjem dostupnom desetogodišnjem razdoblju), 5) stupanj obrazovanosti stanovništva (postotni udio tercijarnog obrazovanja među stanovnicima u dobi između 20 i 65 godina) i 6) indeks starenja (postotni udio stanovnika u dobi 60 i više godina u odnosu na broj stanovnika u dobi od 0 do 19 godina). Posljednji izračun indeksa razvijenosti, čije je rezultate Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije objavilo u siječnju 2018. godine, pokazuje da vrijednost indeksa razvijenosti za Općinu Marija Bistrica iznosi 101,816. Prema tome, Općina se nalazi među iznadprosječno razvijenim jedinicama lokalne samouprave u Hrvatskoj. Preciznije, Općina je svrstana u 5. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u zadnjoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave. Analiza stanja po pojedinim pokazateljima (Tablica 2) pokazuje da Općina Marija Bistrica u odnosu na nacionalni prosjek stoji najbolje u kategorijama prosječni dohodak po stanovniku te prosječna stopa nezaposlenosti.

Tablica 2
Vrijednosti osnovnih te standardiziranih društveno-ekonomskih pokazatelja
za Općinu Marija Bistrica te rangovi po pojedinim pokazateljima.

	Vrijednosti osnovnih pokazatelja za JLS	Vrijednosti standardiziranih pokazatelja za JLS	Rang (N=556)
Prosječni dohodak po stanovniku	29 382,75 kn	107,8	128
Prosječni izvorni prihodi po stanovniku	2 070,04 kn	98,4	209
Prosječna stopa nezaposlenosti	0,1104	106,9	166
Opće kretanje stanovništva (2016./2006.)	92,5	99,6	266
Indeks starenja (2011.)	122,9	101,6	309
Stupanj obrazovanja (VSS, 20-65)	0,1078	97,5	271

⁴ Podaci o vrijednosti indeksa razvijenosti na mrežnoj su stranici: https://razvoj.gov.hr/UserDocsImages/O%20ministarstvu/Regionalni%20razvoj/indeks%20razvijenosti//Vrijednosti%20indeksa%20razvijenosti%20i%20pokazatelja%20za%20izra%C4%8Dun%20indeksa%20razvijenosti_jedinice%20lokalne%20samouprave.pdf

Nadalje, standardizirana vrijednost indeksa starenja pokazuje da je u Općini Marija Bistrica u pogledu dobne strukture situacija nešto povoljnija od nacionalnog prosjeka iako vrijednost tog pokazatelja upućuje na izrazito nepovoljan omjer broja stanovnika u dobi 60 i više godina u odnosu na broj stanovnika u dobi od 0 do 19 godina. S obzirom na vrijednost pokazatelja općeg kretanja stanovništva, stupnja obrazovanja te prosječnog izvornog prihoda po stanovniku, Općina Marija Bistrica je nešto ispod nacionalnog prosjeka.

Ponešto detaljniju sliku stanja razvoja Općine Marija Bistrica otkriva SWOT analiza provedena za potrebe izrade *Strategije razvoja Općine*. Analiza slabosti i prijetnji te snage i prilika ključnih društveno-ekonomskih sektora omogućava nam uvid u osnovne razvojne potrebe i razvojne potencijale Općine Marija Bistrica.

Razvojne potrebe

Loša demografska situacija osnovni je problem s kojim se suočava Općina Marija Bistrica i po tome se ne razlikuje od ostalih manjih jedinica lokalne samouprave u Hrvatskoj. Vidjeli smo da je u Općini prisutan trend smanjivanja broja stanovnika te povećavanja broja samačkih kućanstava. Osim toga nepovoljna je i dobna te obrazovna struktura stanovnika pri čemu je poseban problem velik udio stanovništva bez završene srednje škole te iznimno nizak udio visokoobrazovanih stanovnika. Nadalje, komunalna infrastruktura na području Općine Marija Bistrica ne odgovara razvojnim potrebama. Prisutan je problem loše prometne povezanosti između naselja, a nije dovršen ni sustav vodoopskrbe i zbrinjavanja otpadnih voda. Tome svakako treba dodati nepripremljenost dokumentacije potrebne za razvoj infrastrukturnih projekata što upućuje na problem niskog apsorpcijskog kapaciteta. Slabosti gospodarskog sektora dijelom su posljedica spomenutih negativnih demografskih trendova koji se nepovoljno reflektiraju na tržište rada kao i manjkavu komunalnu infrastrukturu koja otežava razvoj poduzetništva. U poljoprivrednoj djelatnosti ozbiljan je problem izostanak osuvremenjivanja proizvodnje, a osim toga poljoprivrednicima je izlazak na tržište dodatno ograničen zbog usitnjenosti i nepovezanosti proizvodnje. Daljnji razvoj turizma, jedne od glavnih gospodarskih djelatnosti, limitiran je malim smještajnim kapacitetima te nedovoljnom izvanpansionskom ponudom. Uz tehničku, i socijalna infrastruktura u Općini Marija Bistrica ima određene nedostatke; dotrajali su prostori u kojima su smještene predškolske i osnovnoškolske odgojno-obrazovne institucije te lokalna ambulanta, a u zdravstvenom sektoru problem stvara i manjak specijalističkih ordinacija. Nedovoljan je broj i sportsko-rekreacijskih sadržaja i sadržaja za mlade. Analiza razvojnih potreba ukazala je i na nedovoljnu zainteresiranost mladih za uključivanje u društvene i razvojne projekte te slabo razvijeno volonterstvo među svim skupinama stanovnika. Štoviše, iako postoji nekoliko lokalnih udruga civilnog društva koje se bave skrbi za ugrožene ili pak očuvanjem kulturnog identiteta, prisutno je generalno pomanjkanje spremnosti za kolektivno djelovanje u svrhu ispunjavanja zajedničkih ciljeva. U tu sliku se uklapa i nalaz o nedovoljnom broju i lošoj povezanosti aktivnih udruga koje provode socijalne programe.

Vanjski čimbenici odnosno okruženje u kojem Općina mora rješavati navedene probleme prilično su nepovoljni počevši od zakonskih okvira koji često otežavaju učinkovito i pravodobno postupanje u sektorima važnim za razvoj Općine Marija Bistrica, poput zaštite i revitalizacije kulturne baštine ali i rješavanja različitih socijalnih problema. Osim toga, česte promjene zakona i fiskalnih procedura unose neizvjesnost u poslovanje gospodarskih subjekata, a poteškoće stvara i visoka percepcija korupcije te nedostatak institucionalnih kapaciteta za razvoj i implementaciju novih tehnologija. Posebna prijetnja razvoju su niski kapaciteti

nadležnih institucija za pripremu infrastrukturnih projekata od regionalnog i lokalnog značaja. Nedostatak jasnih strateških smjernica višega reda dodatno otežava usklađivanje razvojnih ciljeva na svim potrebnim razinama, a poseban problem je i nedovoljna aktivnost područne samouprave u smjeru ravnomjernog razvoja Županije.

Razvojni potencijali

Marija Bistrica najveće je nacionalno marijansko svetište i jedno od najprepoznatljivijih područja u Hrvatskoj što Svetište Majke Božje Bistričke čini osnovnom razvojnom snagom Općine Marija Bistrica. Godišnje kroz svetište prođe oko milijun posjetitelja, a kako je naznačeno u prethodnim poglavljima velika atrakcijska snaga svetišta otvara mogućnost uspjeha i drugim oblicima turizma posebice ako se pristupi valoriziranju bogate prirodne i kulturne baštine. Izražena bioraznolikost, očuvani okoliš, spomenik perivojne arhitekture (dvorac obitelji Hellenbach), kulturna posebnost te bogatstvo tradicijskih obrta samo su neki od resursa i sposobnosti kojima raspolaže Općina Marija Bistrica i koji se mogu iskoristiti za diferencirani razvoj turizma. Oslonac tome su i dobar geoprometni položaj Općine (blizina ključnih cestovnih prometnica, Zagreba i zračne luke), Hotel Kaj⁵ kao jedan od najboljih hotela u kontinentalnoj Hrvatskoj te sve razvijenija infrastruktura za cikloturizam. Prirodno bogatstvo su i kvalitetno i očuvano poljoprivredno zemljište što uz rastuću specijalizaciju u poljoprivrednim djelatnostima otvara veće mogućnosti za uspješan razvoj tog sektora. Važan impuls lokalnom razvoju dolazi iz općinske uprave koja je aktivan dionik razvojnih procesa, najviše kroz kreiranje programa i izravno poticanje ključnih gospodarskih djelatnosti. Općina dobro surađuje i s odgojno-obrazovnim ustanovama, a postoji i program sufinanciranja potreba predškolaraca, učenika i studenata. Na području Općine dostupna je primarna zdravstvena zaštita i osigurana je socijalna skrb za ugrožene društvene skupine pri čemu općinska uprava dobro surađuje s postojećim udrugama koje provode socijalne i humanitarne programe. Osim njih, na području Općine djeluju udruge i društva koja se brinu o očuvanju lokalne kulture, jezika, običaja i tradicije. Broj tih udruga nije velik ali su zdrava jezgra i kao takva mogu poslužiti za razvoj civilnog društva i većeg uključivanja stanovnika u život lokalne zajednice te posrednog snaženja javne participacije u planiranju lokalnog razvoja.

U analizi razvojnih potencijala Općine Marija Bistrica kao jedan od glavnih izvanjskih poticaja razvoja Općine označeni su fondovi Europske unije. Pritom je posebno povoljna okolnost da razvojna politika Europske unije putem poticanja regionalnog razvoja, Europski socijalni fond ali i druge programe i inicijative pokriva sve strateške ciljeve razvoja Općine Marija Bistrica. Unapređenje i zaštita okoliša, projekti u kulturi, sportu, programi unapređenja zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, program poboljšanja odgojno-obrazovne i društvene infrastrukture, razvoj maloga i srednjega poduzetništva, valorizacija materijalne i nematerijalne kulturno-povijesne baštine, rješavanje ključnih prometnih, komunalnih infrastrukturnih problema, sva ta područja moguće je kandidirati za korištenje financijskih sredstava iz fondova Europske unije. Osim mogućnosti korištenja fondova, članstvo u Europskoj uniji otvara pristup tržištu od 500 milijuna ljudi što je posebno zanimljivo u kontekstu planiranja snažnije promocije Svetišta Majke Božje Bistričke i izvan granica Hrvatske. Kao jedan od izvanjskih poticaja koji se može iskoristiti za snažniji lokalni razvoj Općine Marija Bistrica označena je i *Strategija*

⁵ U sklopu akcije Turistički cvijet – kvaliteta za Hrvatsku, Bluesun hotel Kaj dobio je 2013. godine priznanje za 3. mjesto u kategoriji „Najbolji hotel 4* na kontinentu“. Više informacija na mrežnoj stranici: <https://www.hotelkaj.hr/bluesun-hotel-kaj-3-najbolji-hotel-4-u-kontinentalnoj-hrvatskoj.aspx>

obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske kojom je naglasak stavljen na modernizaciju obrazovanja i poticanje cjeloživotnog učenja; njime se potiče i korištenje novih tehnologija što može biti područje na koje treba usmjeriti razvoj lokalnog maloga i srednjega poduzetništva.

3.2. Vizija razvoja Općine Marija Bistrica

Poželjno stanje Općine Marija Bistrica u budućnosti pretočeno je u sljedeću viziju razvoja: „Marija Bistrica je razvijena općina visoke zaposlenosti koja svoj gospodarski razvoj temelji na vrijednim i sposobnim ljudima, prirodnim resursima i ljepotama, tradiciji, te kulturnoj i sakralnoj baštini, koja svim svojim građanima jamči visoku razinu kvalitete života po načelima održivog razvoja.“ Dakle, riječ je o modelu razvoja koji nastoji uspostaviti ravnotežu u trokutu gospodarstvo-okoliš-društvo. Odabrani koncept razvoja Općine Marija Bistrica podrazumijeva da spomenuta ravnoteža nije tek pitanje forme nego nužnost. Naime, gospodarski razvoj temeljen na ljudskom kapitalu, kulturnoj baštini te prirodnim ljepotama, kako je planirano i u Općini Marija Bistrica, teško može osigurati dugoročnu dobrobit lokalne zajednice ako nije temeljen na ekolozijskoj obzirnosti i društvenoj odgovornosti. Pritom je važno naglasiti da je *Strategijom razvoja* jasno naglašeno kako Općina nema ulogu poduzetnika nego tek dionika u razvojnom procesu; dionika čiji je osnovni zadatak stvaranje okruženja poticajnog za razvoj gospodarskih djelatnosti. U podlozi toga pristupa je aksiomska premisa kako će gospodarski razvoj omogućiti višu razinu komunalne usluge te u konačnici veću kvalitetu života stanovnicima Općine Marija Bistrica. Sve bi se to pak trebalo odraziti i na povećanje atraktivnosti Općine Marija Bistrica za život. Može se očekivati da će dio tako stvorene dodane vrijednosti povratno djelovati i na unapređivanje uvjeta poslovanja u Općini. Razrada vizije i usmjeravanje razvoja Općine Marija Bistrica temelje se na četiri glavna strateška cilja:

- 1 razvoj konkurentnog gospodarstva;
- 2 razvoj održive poljoprivrede i tradicijskih obrta;
- 3 unapređenje kvalitete života i infrastrukture te održivo upravljanje prostorom i resursima;
- 4 zaštita, očuvanje i jačanje prepoznatljivosti kulturne, sakralne i prirodne baštine.

Navedeni ciljevi operacionalizirani su prvo kroz prioritete, a prioriteti kroz mjere. Pritom i prioriteti i mjere imaju logičku poveznicu sa strateškim ciljevima, a usklađeni su i s razvojnim dokumentima višega reda, konkretno sa strateškim okvirom *Razvojne strategije Krapinsko-zagorske županije za razdoblje od 2015. do 2020. godine*. Ukupno je za četiri navedena strateška cilja definirano 19 prioriteta i 33 mjere.

Razvoj konkurentnog gospodarstva

Analiza resursa i sposobnosti kojima raspolaže lokalno gospodarstvo pokazala je da najveći potencijal za razvoj imaju turizam, poljoprivreda, tradicijski obrti te malo i srednje poduzetništvo. S obzirom na prepreke koje usporavaju ili onemogućavaju gospodarski razvoj, u sklopu ovoga strateškog cilja identificirano je pet razvojnih potreba čijem rješavanju je u Strategiji razvoja dana prednost. **Razvoj konkurentne poduzetničke okoline** usmjeren je na osiguravanje kvalitetne i moderne infrastrukture koja će poduzetnicima i investitorima olakšati razvoj radnih procesa te na podizanje učinkovitosti javnog servisa kako gospodarstva tako i građana. Ovaj prioritet razrađen je kroz dvije mjere: (1) osnivanje i infrastrukturno opremanje poduzetničke zone i (2) jačanje administrativnih kapaciteta Općine s ciljem učinkovite lokalne

javne uprave. Prva mjera obuhvaća odabir lokacije, rješavanje imovinskopravnih odnosa, osiguranje financijskih sredstava, izradu tehničko-projektne dokumentacije, samu gradnju te postprojektne aktivnosti u svrhu privlačenja poduzetnika aktivnim poticajima i promocijama. Druga mjera obuhvaća analizu postojećeg stanja, izradu akcijskog plana za unapređenje rada javne uprave s posebnim naglaskom na kontinuiranu edukaciju zaposlenika te uspostavu suradnje s institucionalnim partnerima iz obrazovnog, znanstvenog i gospodarskog sektora.

Poticanje razvoja maloga i srednjega poduzetništva i obrtništva temeljenih na novim tehnologijama i inovacijama orijentirano je na stvaranje povoljnih uvjeta za poslovanje poduzetnika uz korištenje postojećih resursa i tradicijskih djelatnosti ali i na poticanje novih poduzetnika-početnika da se upuste u pothvate temeljene na novim tehnologijama (IT&ICT) i inovacijama. Prva mjera adresirana na ovaj prioritet jest jačanje poduzetničke infrastrukture i poticanje start-up modela razvoja. U sklopu ove mjere planirano je osnovati i opremiti poduzetnički inkubator koji bi davao potporu pojedincima i tvrtkama koje tek započinju poslovne pothvate. Osim toga, planirano je izraditi program poticanja razvoja tzv. start-up poslovnih subjekata. Promocija kulture poduzetništva je druga mjera, a planirano je seminarima i edukacijom za različite ciljane skupine promovirati malo i srednje poduzetništvo i obrtništvo.

Razvoj turizma i diferencijacija turističke ponude ima svrhu podizanja kvalitete turističke ponude te generiranja nove potražnje kako bi se u Mariji Bistrici povećao broj turističkih noćenja, a onda i prihodi od turizma. Za takvo što nužno je imati jasnu viziju razvoja turizma, a predložene dvije mjere idu upravo u tome smjeru. Prva mjera odnosi se na poticanje razvoja održivog turizma i u sklopu nje je uz aktivnosti vezane za kontinuiranu skrb za zaštitu kulturne, sakralne i prirodne baštine predviđena i izrada *Strategije razvoja održivog turizma*. Diferencijacija turističke ponude je druga mjera kojom se želi uz razvoj vjerskog turizma osigurati i razvoj ruralnog, kulturnog, sportsko-rekreacijskog i zdravstvenog turizma. U sklopu ove mjere poseban naglasak stavljen je na aktivnosti koje će omogućiti izgradnju novih smještajnih kapaciteta i njihovo komunalno opremanje.

Stvaranje uvjeta za sudjelovanje u razvoju lokalnog tržišta rada usmjereno je na unapređenje stanja ljudskog kapitala u svrhu stvaranja nove ekonomske vrijednosti na području Općine Marija Bistrica kroz mjeru suradnje s institucijama, obrazovnim ustanovama i poduzetnicima, s ciljem podizanja konkurentnosti lokalnog tržišta rada. Predviđene aktivnosti obuhvaćaju suradnju s poduzetnicima i prilagodbu programa stipendiranja te programa prekvalifikacije i osposobljavanja potrebama tržišta rada. Posljednja, peta razvojna potreba odnosi se na **poticanje novih investicija**. Za nju jedinice lokalne samouprave imaju ograničene mogućnosti u postojećim zakonskim okvirima. U tom suženom okviru kreirana je *Mjera promocije investicijske destinacije* te programi poticanja novih investicija. Cilj je ovdje, između ostaloga, uvođenje olakšica parafiskalnih nameta te kreiranje partnerskog okruženja privlačnog za potencijalne investitore.

Razvoj održive poljoprivrede i tradicijskih obrta

Spomenuta vizija razvoja turizma predviđa snažnije oslanjanje na poljoprivredu te tradicijske obrte što znači da te djelatnosti imaju važno mjesto u planu razvoja Općine Marija Bistrica. Zbog kvalitetnog i očuvanog poljoprivrednog zemljišta te tradicije poljoprivredne proizvodnje predispozicije za razvoj poljoprivrede u Općini vrlo su dobre. Osim toga, samo mjesto Marija Bistrica prepoznato je središte starih zanata i tradicijskih obrta, a umijeće izrade tradicijskih

igračaka upisano je na UNESCO-ovu reprezentativnu listu nematerijalne kulturne baštine čovječanstva.

Očuvanje i poticanje razvoja tradicijskih obrta prioritet je koji u očuvanoj kulturnoj baštini vidi i potencijale za pokretanje lokalnog razvoja. Skrb za specifična lokalna znanja i prakse na taj način osim identitetske dobiva i snažnu ekonomsku komponentu. Naime, jednom mjerom predviđene su izrada programa i potpora očuvanju i razvoju tradicijskih obrta kako bi se omogućilo da tradicionalni obrti budu jedan od modela samozapošljavanja nezaposlenih. Druga mjera je izgradnja *Posjetiteljskog centra Marija Bistrica* čime bi se osiguralo primjereno prezentiranje proizvoda tradicijskih obrta, a po potrebi mogao bi se prezentirati i sam proces tradicijske proizvodnje što će sve zajedno pridonijeti podizanju kvalitete turističke ponude.

Poticanje razvoja održive poljoprivrede i izgradnja potrebne infrastrukture usmjereno je na stvaranje uvjeta za podizanje efikasnosti postojeće proizvodnje, a stvara preduvjete i za uvođenje novih poljoprivrednih kultura koje bi omogućile veće prihode. Mjera *Razvoj i unapređenje poljoprivredne proizvodnje* obuhvaća aktivnost s ciljem racionalizacije proizvodnje i povezivanja poljoprivrednika te njihovog osposobljavanja za korištenje sredstava iz fondova EU-a. Ova mjera obuhvaća i izradu strategije razvoja poljoprivrede. S mjerom *Izgradnja potrebne infrastrukture za razvoj poljoprivrede* obuhvatit će se izgradnja cesta te skladišta potrebnih poljoprivrednicima.

Suradnja poljoprivrede, ugostiteljstva i turizma jedan je od ključnih razvojnih prioriteta kojim se naglasak stavlja na komplementarni odnos uslužnih djelatnosti i poljoprivrede, dviju glavnih gospodarskih djelatnosti u Mariji Bistrici. Jedinствена planirana mjera za ovaj prioritet usmjerena je na poticanje uspostave suradnje obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, ugostitelja i turističkih djelatnika što se planira postići sustavnom edukacijom svih dionika tog procesa te potporom radu zajedničkih udruženja i destinacijskih menadžment agencija.

Unapređenje kvalitete života i infrastrukture te održivo upravljanje prostorom i resursima
S obzirom na predviđeni broj prioriteta i mjera, riječ je o najkompleksnijem strateškom cilju razvoja Općine Marija Bistrica. Osim činjenice da je komunalna infrastruktura temelj djelovanja i življenja na nekom prostoru, velik interes za komunalnu infrastrukturu u Strategiji razvoja Općine posljedica je lošeg stanja infrastrukture te nedovoljne dostupnosti što je pak jedna od glavnih prepreka razvoju. Kao najveći problem u području tehničke infrastrukture navedena je neadekvatnost sustava vodoopskrbe i odvodnje te sustava gospodarenja otpadom, a u pogledu socijalne infrastrukture najviše se osjeća nedostatak u području odgoja i obrazovanja, zdravstva, socijalne skrbi i kulture.

Prioritet **Izgradnja i poboljšanje komunalne i prometne infrastrukture** usmjeren je na podizanje kvalitete tehničke infrastrukture ali i na osiguravanje njene dostupnosti u svim naseljima Općine Marija Bistrica. Prva od dvije mjera iz ovoga prioriteta, *Ujednačavanje opremljenosti komunalnom infrastrukturom svih naselja na području Općine Marija Bistrica*, tako obuhvaća ulaganja kojima bi se omogućilo rješavanje problema vodoopskrbe i odvodnje, plinifikacije, elektroenergetske infrastrukture; omogućilo bi se i opremanje groblja te osnivanje komunalnog poduzeća čime bi se dodatno osigurala veća kvaliteta usluge ali i redovno praćenje stanja infrastrukture. Drugom mjerom, *Razvoj i obnova prometne infrastrukture*, rješava se problem prometne povezanosti s ključnim regionalnim i nacionalnim prometnim pravcima i kao najznačajniji projekt ističe se gradnja brze ceste Popovec – Marija Bistrica – Zabok. Osim toga, ova mjera obuhvaća rješenja za poboljšanje uvjeta odvijanja lokalnog prometa poput

rekonstruiranja postojećih razvrstanih i nerazvrstanih cesta, izgradnje novih nerazvrstanih cesta te održavanja parkirališnih prostora.

Unapređenje odgoja i obrazovanja, a posebno podizanje kvalitete školskog sustava, izravno utječe na stanje ljudskog kapitala što obrazovanje čini jednim od stupova dugoročnog razvoja svake lokalne zajednice. Prva od dviju mjera iz ovoga prioriteta obuhvaća izgradnju nove zgrade Dječjeg vrtića „Pušlek“, nove zgrade Osnovne škole Marija Bistrica, osnovne i srednje glazbene škole te srednje škole ugostiteljsko-turističkog usmjerenja. Dakle, ovom mjerom je osim jačanja postojećih kapaciteta predviđeno i otvaranje nove srednjoškolske ustanove. Pritom je riječ o obrazovnoj ustanovi čiji profil odgovara potrebama razvoja turizma što bi moglo dati dodatan impuls ukupnom razvoju Općine Marija Bistrica. Druga mjera usmjerena je na jačanje dostupnosti i kvalitete osnovnoškolskog, srednjoškolskog i visokog obrazovanja i njome se namjerava povećati broj učeničkih stipendija te povećati subvencioniranje prijevoza učenika.

Poboljšanje primarne zdravstvene i socijalne zaštite usmjereno je na širenje dostupnosti ovih usluga kako bi se primjereno obuhvatile i najranjivije društvene skupine (starije osobe, invalidi, siromašni i sl.). Mjerom *Jačanje primarne zdravstvene zaštite* osim izrade programa unapređenja predviđeno je omogućivanje rada specijalističkih ambulanti za koje postoji znatna potreba. Druga mjera predviđa izgradnju doma i dnevnog boravka za osobe starije životne dobi za što se, s obzirom na tendencije demografske tranzicije, može očekivati povećana potreba. *Provođenje i poboljšanje postojećih programa socijalne zaštite* treća je mjera iz ovoga paketa, a usredotočena je na nastavak i unapređenje programa socijalne zaštite, pomoći obiteljima s djecom s poteškoćama u razvoju te na program demografske obnove.

Zaštita okoliša i održivo upravljanje prostorom usmjereno je prvenstveno na očuvanje krajobrazne ljepote i kvalitetnog poljoprivrednog zemljišta koji su na nekoliko mjesta u *Strategiji* označeni kao važni razvojni resursi. Provedba mjera *Zaštite okoliša i unaprjeđenje sustava praćenja stanja u okolišu* osim nastavka i unapređenja aktivnosti unutar institucionalnog okvira predviđa i poticanje sudjelovanja građana i civilnih udruga u zaštiti okoliša. *Učinkovito upravljanje općinskom imovinom, javnim površinama i pravodobno prostorno planiranje* usmjereno je na aktivnije upravljanje prostorom pri čemu je naglasak stavljen na snažnije uključivanje javnosti u procese planiranja strateških projekata. U sklopu ovoga prioriteta predviđena je i mjera *Unaprjeđenje sustava zaštite i spašavanja* koja obuhvaća revidiranje planova postupanja ali i obnavljanje opreme potrebne za zaštitu građana, imovine i okoliša.

Povećanje energetske učinkovitosti i poticanje korištenja obnovljivih izvora energije prioritet je izravno naslonjen na smjernice plana energetske razvoja Europske unije kojima se želi smanjiti emisija štetnih plinova u atmosferu uz ostvarivanje dugoročne financijske uštede te mogućnost angažiranja lokalnog gospodarstva u implementaciji novih tehnologija. *Povećanje energetske učinkovitosti u kućanstvima, zgradama, javnim objektima, gospodarskim objektima i javnoj rasvjeti* predviđa programe sufinanciranja energetske obnove objekata ali i informiranje javnosti o koristima od povećanja energetske učinkovitosti. *Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije* predviđa izradu programa djelovanja kojim bi se osigurala veća zastupljenost korištenja zelene energije na javnim objektima. Za privatne objekte uz poticanje korištenja obnovljivih izvora predviđeno je i organiziranje informativnih radionica o koristima od takvog izbora.

Prioritet **Povećanje ponude društvenih sadržaja za mlade** usmjeren je na smanjivanje deficita sadržaja u području odgoja i kulture za skupinu koja je od iznimne važnosti za dugo-

ročno održiv razvitak. Naime, u vremenu izražene depopulacije što napose ugrožava vitalnost malih sredina, svaka mjera usmjerena na zadržavanje mladih dugoročno pridonosi prelijevanju pozitivnih društvenih koristi. Jedna je od takvih mjera i izgradnja Kulturno-društvenog doma u Lazu te opremanje prostora za mlade u ostalim naseljima kako bi se osigurala dostupnost društveno-kulturnih sadržaja i u manjim, rubnim naseljima. Osim toga planirano je unapređivanje rada udruga mladih i poticanje na sudjelovanje mladih u društvenom životu te će se u tu svrhu pristupiti izradi programa potreba mladih, osiguravanju stručne i financijske pomoći projektima mladih te poticanju međusobne suradnje takvih udruga.

Povećanje ponude sportsko-rekreacijskih sadržaja prioritet je vezan za povećanje kvalitete života lokalnog stanovništva, ali ima poveznicu i s prioritetom diferencijacije turističke ponude te s jačanjem sportsko-rekreacijske komponente turizma. Mjera *Održavanje, poboljšanje i proširenje postojeće sportsko-rekreacijske infrastrukture* obuhvaća izgradnju novog nogometnog terena, trim staze, sportske dvorane i novog igrališta, ali i proširenje biciklističke staze.

Prioritet **Razvoj udruga civilnog društva** usmjeren je na snažnije uključivanje građana u pripremu i provedbu javnih politika što je važan element za njihovu implementaciju, a posredno pridonosi i povećanju socijalne integracije. Prvom mjerom predviđena je potpora djelovanju i osposobljavanju udruga civilnog društva putem stvaranja poticajnog okruženja za osnivanje novih udruga i veće uključivanje građana u udruge. Drugom mjerom, *Povećanje transparentnosti financiranja i rada civilnih udruga*, osnažit će se povjerenje u djelovanje udruga u skladu s njihovom misijom što može građane dodatno potaknuti na uključivanje u rad udruga civilnog društva.

Zaštita, očuvanje i jačanje prepoznatljivosti kulturne, sakralne i prirodne baštine

Iako kulturna i prirodna baština ima važno mjesto u viziji razvoja Općine Marija Bistrica, sakralna baština Svetišta Majke Božje Bistričke i njegov moćni simbolički kapital jedna je od glavnih okosnica lokalnog razvoja. Godišnje kroz svetište prođe gotovo milijun hodočasnika i stoga je za nastavak razvoja vjerskog turizma bitno kontinuirano promicanje važnosti svetišta za kršćanske vjernike kako u Hrvatskoj tako i u inozemstvu.

Prioritet **Zaštita i valorizacija sakralne baštine** kao najvažniji segment kulturnog naslijeđa i identiteta Marije Bistrice zahvaćen je mjerom *Zaštita, obnova i stavljanje u funkciju postojeće i obnovljene sakralne baštine*. Ova mjera, uz provedbu postojećih programa zaštite te po potrebi i izrade novih, usmjerena je i na jačanje suradnje u trokutu Općina – Katolička Ckva – Turistička zajednica oko očuvanja i održivog korištenja sakralne baštine.

Zaštita i valorizacija kulturne materijalne i nematerijalne baštine ima važnu ulogu unutar paradigme održivog razvoja. Naime, globalizacijske tendencije kroz proces vremenskog i prostornog zgušnjavanja vode k slabljenju kulturnih posebnosti, a lokalne zajednice često imaju specifične potrebe i zahtjeve s obzirom na željenu kvalitetu življenja. U tom kontekstu, lokalna znanja dobivaju na važnosti, a skrb za vernakularnu kulturu postaje bitan element društveno odgovornog razvoja. Na popisu prioriteta su uz očuvanje tradicijskih obrta i očuvanje običaja, jezika te usmene predaje i u tu svrhu poduzet će se mjere valorizacije kulturnih objekata, umjetnina, licitara, drvenih igraćaka i ostale nematerijalne baštine.

Prioritet **Zaštita okoliša i biološke raznolikosti** usmjeren je na očuvanje prirodnog krajolika s pripadajućom florom i faunom kako bi slikoviti „zagorski bregi“ bili i dalje dio prepoznatljive vizure Općine Marija Bistrica. Planirana mjera predviđa jačanje zaštite okoliša

i biološke raznolikosti u funkciji održivog razvoja, a obuhvaća aktivnosti inventarizacije i praćenja stanja te razvoja institucionalne suradnje kako bi se kvalitetnije pristupilo očuvanju jedinstvenog zagorskog krajobraza.

4. Sažetak poglavlja:

Društveno-ekonomski razvoj i izmjena statusa općine u status grada

Ako stjecanje statusa grada sagledavamo kao rezultat prirodnog procesa preobrazbe naselja potaknutog gospodarskim razvojem i posljedičnim usložavanjem njegove strukture i funkcije, onda pokazatelji društveno-ekonomskog razvoja idu u prilog zahtjevu Općine Marija Bistrica za izmjenu statusa iz općine u grad. Naime, rangiranje jedinica lokalne samouprave s obzirom na vrijednost indeksa razvijenosti pokazuje da se Marija Bistrica nalazi ispred 48 od 127 jedinica lokalne samouprave sa statusom grada u Hrvatskoj. Prema tome, i dostignuti stupanj društveno-ekonomskog razvoja jedan je od posebnih razloga koji Mariju Bisticu može kvalificirati za dobivanje statusa grada. Tomu u prilog idu i rezultati usporedbe s prethodno evidentiranim stanjem koji pokazuju da je u Općini Marija Bistrica došlo do znatnog porasta vrijednosti pojedinih gospodarskih pokazatelja razvijenosti. Primjerice, u razdoblju između 2013. i 2018. godine prosječni dohodak po stanovniku porastao je za 19 %, sa 24 786,00 kn na 29 383,00 kn. U istom razdoblju, prosječni izvorni prihod jedinice lokalne samouprave po stanovniku porastao je za 16 %, sa 1763,00 kn na 2070,00 kn. Ti pozitivni trendovi pružaju prilično čvrste temelje za realizaciju ambicioznog plana daljnjeg razvoja Općine Marija Bistrica. Četiri strateška cilja, 19 prioriteta i 33 mjere, kako je definirano dokumentom *Strategija razvoja Općine Marija Bistrica 2016. – 2020.*, dovoljno su specifični, a opet dovoljno široki da obuhvate relevantne i ostvarive intervencije usmjerene na unapređenje dobrobiti lokalne zajednice. Nekoliko infrastrukturnih projekata već je naznačeno u planu razvoja, a među njima strateški karakter svakako imaju izgradnja poduzetničke zone, posjetiteljskog centra, sustava vodoopskrbe i odvodnje, brze ceste Popovec – Marija Bistrica – Zabok, nove zgrade dječjeg vrtića, osnovne škole te prostora za novu srednju školu ugostiteljsko-turističkog usmjerenja. Riječ je o projektima neposredne realizacije ili eventualno realizacije u srednjoročnom plan-skom razdoblju čijim bi se ostvarivanjem osigurao nastavak trenda društveno-ekonomskoga razvoja Općine. U tom kontekstu, status grada nije samo priznanje za do sada uspješan razvojni put, on je ujedno status koji sugerira višu razinu usluge za lokalnu zajednicu. Prema tome, stjecanje statusa grada značilo bi za Mariju Bisticu svojevrsno podizanje ljestvice očekivanja što bi bio još jedan dodatan poticaj dinamiziranju procesa lokalnog društveno-ekonomskoga razvoja.

VI.

PRAVNI I FINANCIJSKI ASPEKTI OPRAVDANOSTI ZAHTJEVA ZA IZMJENU STATUSA OPĆINE U STATUS GRADA

Mihovil Škarica

1. Općenito o statusnom razlikovanju jedinica lokalne samouprave

Lokalna samouprava u nekoj državi može biti organizirana na monotipski ili politipski način. O monotipskom se ustrojstvu radi kada u državi postoji samo jedna vrsta (tip) jedinica lokalne samouprave slijedom čega su sve lokalne jedinice formalno izjednačene po ovlastima i djelokrugu poslova, unutarnjem ustrojstvu, fiskalnom i financijskom režimu i drugim elementima njihova položaja unutar šireg državnog sustava. Politipsko ustrojstvo lokalne samouprave podrazumijeva postojanje više vrsta (tipova) jedinica lokalne samouprave na istom teritorijalnom stupnju na kojem razlike u veličini ili urbaniziranosti različitih područja nalaze i svoj formalni odraz u statusu različitih tipova lokalnih jedinica. Obično se razlikuju jedinice lokalne samouprave na urbanim (gradovi) i ruralnim (općine) područjima, iako može postojati i više od dvaju osnovnih tipova. Takva formalna ili nominalna razlika obično rezultira i razlikama u drugim aspektima, pa se jedinice koje pripadaju različitim tipovima formalno razlikuju i po ovlastima, unutarnjem ustrojstvu, fiskalnom statusu i/ili drugim elementima. I jedan i drugi način ustrojstva lokalne samouprave ima svojih prednosti i nedostataka. Tako monotipska organizacija poštuje načelo jednakosti građana pružajući svim građanima barem formalno jednaku lokalnu samoupravu, pravna je regulacija lokalne samouprave jednostavnija, preglednija i ekonomičnija, što olakšava nadzor i usmjeravanje razvoja lokalne samouprave s viših razina. Politipsko ustrojstvo prilagođenije je faktičnim razlikama među jedinicama te omogućuje prilagođavanje ovlasti i djelokruga kapacitetima i lokalnim prilikama kao i uspostavu specifičnih institucija za urbana i ruralna područja.

Monotipska organizacija lokalne samouprave tradicionalno je karakteristična za francuski, a posljednjih nekoliko desetljeća i za skandinavski model lokalne samouprave. Nalazimo je u državama poput Francuske, Italije, Švicarske, Španjolske, Švedske, Danske i Finske. Politipsko je ustrojstvo tradicionalno prisutno u germanskom (njemačkom) i engleskom modelu lokalne samouprave, pa ga možemo naći u državama poput Njemačke, Austrije, Mađarske, Hrvatske, Slovenije, Velike Britanije. Posljednjih nekoliko desetljeća u Europi možemo pratiti dva paralelna, iako donekle kontradiktorna trenda: opće ustrojstvo lokalne samouprave sve se više temelji na monotipskoj organizaciji, odnosno smanjivanju ili potpunom dokidanju formalnih statusnih razlika među jedinicama lokalne samouprave. U isto vrijeme, sve se više iz općeg režima lokalne samouprave, kao jedinice s posebnim statusom, izdvajaju glavni i drugi veći gradovi, a poseban status dobivaju i jedinice lokalne samouprave na metropolitanskim područjima najvećih gradova (Koprić i sur., 2014; Koprić, 2012).

2. Ustavni i zakonski okvir statusnog razlikovanja općina i gradova u Hrvatskoj

Političko ustrojstvo lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj uvedeno je Ustavom iz 1990. godine. Općine i gradove kao jedinice lokalne samouprave prepoznaje i važeći ustavni tekst, ostavljajući mogućnost da se zakonom ustanove i druge jedinice lokalne samouprave (čl. 134.). Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (dalje: ZLPRS) u čl. 4. definira općinu kao „jedinicu lokalne samouprave koja se osniva, u pravilu, za područje više naseljenih mjesta koja predstavljaju prirodnu, gospodarsku i društvenu cjelinu, te koja su povezana zajedničkim interesima stanovništva“. Definirana na taj način, općina je zapravo implicitno određena kao osnovna i temeljna jedinica lokalne samouprave s obzirom na to da i gradovi udovoljavaju toj definiciji te su u velikoj mjeri područje više naseljenih mjesta koja predstavljaju cjelinu i povezana su zajedničkim interesima stanovnika. Dalje, čl. 5. ZLPRS-a definira grad tako da propisuje nekoliko alternativnih kriterija naseljima/jedinicama lokalne samouprave za dobivanje takvog statusa: „Grad je jedinica lokalne samouprave u kojoj je sjedište županije te svako mjesto koje ima više od 10.000 stanovnika, a predstavlja urbanu, povijesnu, prirodnu, gospodarsku i društvenu cjelinu.“ Kao temeljne kriterije za dobivanje statusa grada zakon dakle koristi administrativni („sjedište županije“) te populacijski („više od 10.000 stanovnika“). Potrebno je na ovom mjestu upozoriti kako zakonodavac populacijski kriterij od 10 000 stanovnika primjenjuje na naseljeno mjesto, a ne na jedinicu lokalne samouprave kao cjelinu koja se u pravilu sastoji od više naseljenih mjesta.¹ Ovdje se zapravo radi o takozvanom *centralnom naselju* unutar jedinice lokalne samouprave koje se naziva gradom. U sastav grada mogu biti uključena i „prigradska naselja koja s gradskim naseljem čine gospodarsku i društvenu cjelinu te su s njim povezana dnevnim migracijskim kretanjima i svakodnevnim potrebama stanovništva od lokalnog značenja“. Međutim, u istom članku (st. 2.) ZLPRS dopušta stjecanje statusa grada i drugim mjestima, neovisno o prethodno navedenim osnovnim i objektivnim kriterijima: „Iznimno, gdje za to postoje posebni razlozi (povijesni, gospodarski, geoprometni), gradom se može utvrditi i mjesto koje ne zadovoljava uvjete iz stavka 1. ovog članka.“ Ne propisujući pobliže mjeru u kojoj neko mjesto ne zadovoljava objektivne uvjete, zakonodavcu je omogućeno da postojanje posebnih razloga ocjenjuje diskrecijski i kazuistički. Štoviše, odredbe Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj kojima se jedinice lokalne samouprave i ustrojavaju te statusno određuju, nisu ni podložne ispitivanju njihove usklađenosti s odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi. Takvo, iznimno podjeljivanje statusa grada u hrvatskoj je zakonodavnoj praksi postalo podjednako učestalo kao i ono utemeljeno na objektivnim zakonskim kriterijima. Zakon o područjima županija, gradova i općina od svog je usvajanja bio podložan učestalim promjenama i dopunama, no dinamika je ipak posljednjih godina usporena, pa od 2013. bilježimo tek jednu novelu navedenog propisa, onu iz 2015.² Prema popisu stanovništva iz 2011. čak 60 jedinica lokalne samouprave sa statusom grada ima manje od 10 000 stanovnika (47 % ukupnog broja gradova u RH). Još je 27 gradova koji tek zajedno s prigradskim naseljima prelaze zahtijevani populacijski cenzus, dok su njihova centralna naselja manja od propisanih 10 000 stanovnika. Dakle, ukupno je 87 gradova

¹ Da populacija cijele lokalne jedinice koja je veća od 10 000 stanovnika ne jamči „automatsko“ stjecanje statusa grada svjedoči i postojanje općina u Republici Hrvatskoj koje imaju više stanovnika. To su, prema posljednjem popisu stanovništva (2011.), općine Brdovec (11 134), Matulji (11 246), Viškovo (14 445), Pitomača (10 059), Čepin (11 599) i Nedelišće (11 975).

² Posljednja statusna promjena neke jedinice lokalne samouprave provedena je novelom Zakona iz 2013. (NN 45/13) kada je Općini Popovača promijenjen status u Grad Popovača.

u Hrvatskoj svoj status dobilo mimo osnovnih zakonskih kriterija, a na temelju posebnih povijesnih, gospodarskih i geoprometnih razloga, što je čak 68 % ukupnog broja gradova.

3. Zakonske posljedice statusnog razlikovanja općina i gradova

3.1. Djelokrug jedinica lokalne samouprave

Statusno (nominalno) razlikovanje općina i gradova u općem pravnom uređenju lokalne samouprave u Hrvatskoj uglavnom ne rezultira različitim zakonskom regulacijom djelokruga i nadležnosti dviju skupina lokalnih jedinica, ni njihovim različitim tretmanom u ostalim dijelovima hrvatskog pravnog sustava. Zbog toga se kaže da Hrvatska ima blagu politipsku organizaciju lokalne samouprave u kojoj formalno statusno razlikovanje općina i gradova ne rezultira znatnijim razlikama u njihovim ovlastima, unutarjem ustrojstvu ili financiranju – takve su razlike prisutne tek u nijansama i sporadično (Koprić i sur., 2014). Sam Ustav Republike Hrvatske sadržava odredbu kojom određene javne poslove povjerava na jednak način svim jedinicama lokalne samouprave. Člankom 135. zajamčen im je relativno širok samoupravni djelokrug poslova: „Jedinice lokalne samouprave obavljaju poslove iz lokalnog djelokruga kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a osobito poslove koji se odnose na: uređenje naselja i stanovanja, prostorno i urbanističko planiranje, komunalne djelatnosti, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i šport, zaštitu potrošača, zaštitu i unaprjeđenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu“. Opće zakonodavstvo o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi vjerno slijedi ustavnu normu, ne razlikujući djelokrug općina i gradova. Tako Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi u svom čl. 19. propisuje: „Općine i gradovi u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima i to osobito poslove koji se odnose na: uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i šport, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području te ostale poslove sukladno posebnim zakonima.“ Od općeg se režima koji vrijedi za sve općine i gradove izdvaja tek kategorija velikih gradova i gradova sjedišta županija koja je u zakonski tekst uvedena 2005. godine. Velikim je gradovima samim Zakonom proširen samoupravni djelokrug poslovima provedbe dokumenata prostornog uređenja i izdavanja akata vezanih za gradnju te uređenje i održavanja javnih cesta na njihovom području.

Niz posebnih (sektorskih) zakona razrađuje opće odredbe Ustava i ZLP(R)S-a regulirajući *in concreto* funkcije i ovlasti jedinica lokalne samouprave. U velikoj većini njih ne postoji razlikovanje među ovlastima općina s jedne i gradova s druge strane. Iznimke od takvog pravila su rijetke i sporadične, pa se može zaključiti kako nisu dio promišljenog i sustavnog pristupa ovoj tematici, nego plod slučajnosti i ishod partikularnog resornog pristupa oblikovanju djelokruga lokalnih jedinica i decentralizaciji javnih poslova. Takvo ujednačeno zakonsko tretiranje djelokruga svih jedinica lokalne samouprave omogućava svim jedinicama lokalne samouprave (pod)jednake ovlasti i obveze. Slijedom navedenog, statusna promjena jedinice lokalne samouprave iz statusa općine u status grada ne zahtijeva dodatne resurse koji bi bili nužni u slučaju da im takve promjene donose nove ovlasti i nove obveze. Razlike u djelokrugu između lokalnih jedinica uglavnom su posljedica izdvajanja kategorije velikih gradova u općem

zakonodavstvu. Os razlikovanja dakle nije statusna razlika grad/općina nego općina i grad / veliki grad i grad sjedište županije. Jedini zakon, autoru ovog teksta poznat, koji diferencira djelokrug općina i gradova jest Zakon o zdravstvenoj zaštiti koji ovlast osnivanja specijalne bolnice daje županijama i gradovima, ne i općinama (čl. 44.). Radi se o fakultativnoj ovlasti kojom se za jedinicu ne stvaraju nove obveze, ali im se otvara mogućnost obavljanja dodatnih poslova ako tako odluče, u skladu s lokalnim prilikama i potrebama lokalnog stanovništva.

3.2. Unutarnje ustrojstvo jedinica lokalne samouprave

Unutarnje ustrojstvo političkih i upravnih tijela u općinama i gradovima zakonom je regulirano jednako, tek s nužnim terminološkim razlikama. I u gradovima i u općinama ustrojeno je lokalno predstavničko tijelo koje se u gradovima naziva gradskim, a u općinama općinskim vijećem. Izvršnu vlast u općinama obavlja općinski načelnik, a u gradu gradonačelnik. Broj članova predstavničkog tijela uvjetovan je isključivo populacijskom veličinom jedinice lokalne samouprave, a ne njezinim statusom te se kreće od 7 članova predstavničkog tijela za jedinice s manje od 500 stanovnika do 51 člana za one veće od 300 000 stanovnika. Broj zamjenika općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika varira, no ne na temelju razlikovanja gradova i općina, nego također s obzirom na veličinu lokalne jedinice. U jedinicama lokalne samouprave s manje od 10 000 stanovnika općinski načelnik odnosno gradonačelnik ima jednog zamjenika, dok u onim većima, kao i u gradovima koji su sjedišta županija (a manji su od 10 000), izvršni čelnici imaju dva zamjenika. Ustrojstvo upravnih tijela također je identično. Sve jedinice lokalne samouprave ustrojavaju svoja upravna tijela odlukama predstavničkih tijela bez ikakvih zakonskih ograničenja.³ Određene razlike između općina i gradova postoje u pogledu mogućnosti osnivanja različitih oblika mjesne samouprave. Općine mogu osnivati isključivo mjesne odbore, dok gradovi, osim mjesnih odbora, mogu osnivati i gradske četvrti te gradske kotareve. S obzirom na to da je zakonsko uređenje svih oblika mjesne samouprave jednako te da pravni režim mjesne samouprave prvenstveno ovisi o samim odlukama jedinica lokalne samouprave, ni ovaj slučaj ne predstavlja bitnu razliku u zakonskom uređenju općina u odnosu na gradove. Ipak, kako je pokazao slučaj Grada Zagreba, u praksi je moguće mjesnu samoupravu ustrojiti i u više stupnjeva.⁴ Takvu mogućnost ipak imaju samo gradovi jer je samo njima omogućeno osnivanje više različitih oblika mjesne samouprave.

³ Sve do izmjena i dopuna Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi iz studenog 2017. postojalo je zakonsko ograničenje u pogledu osnivanja upravnih tijela prema kojem su jedinice lokalne samouprave veličine do 3000 stanovnika bile dužne ustrojiti jedinstveni upravni odjel za obavljanje svih poslova iz samoupravnog djelokruga. Veće jedinice bile su slobodne ustrojiti jedan ili više upravnih odjela. Ni u ovom slučaju distinkcija unutarnjeg ustrojstva nije bila utemeljena na statusnoj razlici općina i gradova, nego na veličini jedinica lokalne samouprave. Ipak, po prirodi stvari, u praksi su, a s obzirom na prosječnu veličinu općina, one bile ograničenije od gradova. Iako je takvo ograničenje bilo motivirano racionalizacijom unutarnjeg ustrojstva lokalnih jedinica, ograničavalo je autonomiju lokalne samouprave i njeno pravo na samoorganizaciju zajamčeno Europskom poveljom o lokalnoj samoupravi te je s pravom dokinuto.

⁴ Grad Zagreb je mjesnu samoupravu na svom području ustrojio u dva stupnja: na prvom stupnju je ustrojeno 218 mjesnih odbora, na drugom 17 gradskih četvrti.

3.3. Financiranje jedinica lokalne samouprave

Zakonski režim financiranja općina i gradova većinom je identičan za obje skupine jedinica lokalne samouprave. Tek u dva slučaja zakonski okvir različito tretira općine i gradove. Prema Zakonu o financiranju jedinica lokalne i (područne) samouprave, udio općina i gradova u raspodjeli prihoda od poreza na dohodak, kao najvažnijeg izvora financiranja lokalne samouprave u Hrvatskoj, iznosi 60 %. U državni fond za fiskalno izravnanje slijeva se 17 % prihoda od poreza na dohodak. Pravo na sredstva fiskalnog izravnanja ostvaruju općine, gradovi i županije čiji je kapacitet ostvarenih poreznih prihoda manji od referentne vrijednosti kapaciteta ostvarenih poreznih prihoda. Razlika između referentne vrijednosti za pojedini tip lokalnih jedinica i stvarnog kapaciteta poreznih prihoda pojedine jedinice po stanovniku čini osnovicu za izračun sredstava fiskalnog izravnanja za svaku pojedinu općinu, odnosno grad koja se množi s brojem stanovnika. Upravo se u izračunu referentnih vrijednosti koje uvjetuju udio pojedinih općina i gradova u sredstvima fiskalnog izravnanja razlikuje fiskalni režim dviju skupina lokalnih jedinica. Referentne se vrijednosti računaju zasebno za općine te zasebno za gradove.⁵ U tekućoj godini (2018.) referentna vrijednost za gradove iznosi 2585 kn kapaciteta poreznih prihoda po stanovniku, a za općine je očekivano manja, 1927 kn. Ovaj način izračuna uskraćuje sredstva fiskalnog izravnanja onim općinama čiji porezni kapacitet premašuje referentnu vrijednost utvrđenu za općine, iako potencijalno može biti znatno niži od referentne vrijednosti koja vrijedi za gradove. S obzirom na to da je formalni djelokrug općina i gradova jednak, nije jasno što je navelo zakonodavca na odvojeno fiskalno tretiranje općina i gradova, odnosno različito poimanje relevantnih referentnih vrijednosti. U 2018. godini 35 gradova i 81 općina ne dobiva sredstva fiskalnog izravnanja s obzirom na to da je njihov kapacitet ostvarenih prihoda po stanovniku veći od relevantnih referentnih vrijednosti.

Prema Zakonu o lokalnim porezima, sve jedinice lokalne samouprave mogu uvesti sljedeće poreze: prirez porezu na dohodak, porez na potrošnju, porez na kuće za odmor te porez na korištenje javnih površina. I dok su svi porezi jednako regulirani za sve jedinice lokalne samouprave u svim svojim aspektima, potencijalno propisivanje prireza porezu na dohodak različito je uređeno za općine i gradove. Dok općine mogu propisati plaćanje prireza po stopi do 10 %, gradovi mogu uvesti i veće stope prireza: oni do 30 000 stanovnika do 12 %, oni s više od 30 000 stanovnika do 15 %, a Grad Zagreb do 18 % (čl. 21.). Imajući na umu jednak zakonski djelokrug poslova (uz iznimku koju smo naveli), ni ovdje nije jasno koji je uzrok i koja je svrha distinkcije između općina i gradova. Unatoč zakonskoj mogućnosti, mnoge jedinice lokalne samouprave nisu propisale obvezno plaćanje prireza ili su to učinile po stopi manjoj od zakonom dopuštene.

⁵ Kapacitet ostvarenih poreznih prihoda izračunava se jednako za općine i gradove i predstavlja petogodišnji prosjek ukupnih prihoda od poreza na dohodak ostvarenih na području općine odnosno grada te prihode od prireza koji bi općina odnosno grad ostvario uvođenjem najviše propisane stope prireza po glavi stanovnika pojedine općine odnosno grada (čl. 8., st. 2.). Referentna je vrijednost kapaciteta ostvarenih poreznih prihoda za općine petogodišnji prosjek ukupnih prihoda od poreza na dohodak ostvarenih na području svih općina te prihoda od prireza koje bi općine ostvarile uvođenjem najviše propisane stope prireza, po glavi stanovnika svih općina, koji se uvećava za 50 % tako dobivene vrijednosti (čl. 8., st. 3.). Referentna vrijednost kapaciteta ostvarenih poreznih prihoda za gradove je petogodišnji prosjek ukupnih prihoda od poreza na dohodak ostvarenih na području svih gradova te prihoda od prireza koje bi gradovi ostvarili uvođenjem najviše propisane stope prireza po glavi stanovnika svih gradova (čl. 8., st. 4.).

4. Pravni uvjeti i potencijalni učinci promjene statusa Općine Marija Bistrica

Općina Marija Bistrica prema popisu stanovništva iz 2011. ima 5976 stanovnika. Prema broju stanovnika nalazi se na 30. mjestu među općinama u Republici Hrvatskoj, odnosno populacijski je veća od čak 398 općina. U usporedbi s prosječnom veličinom lokalnih jedinica u Hrvatskoj, Marija Bistrica ponešto zaostaje za prosječnom veličinom svih jedinica lokalne samouprave (oko 7700 stanovnika); podjednaka je s njihovom prosječnom veličinom kad se izuzme Grad Zagreb (oko 6300 stanovnika), a gotovo dvostruko nadilazi broj stanovnika prosječne općine (oko 3000 stanovnika). U isto vrijeme, Općina Marija Bistrica brojem stanovnika je veća i od 27 gradova u Hrvatskoj,⁶ a od nje je neznatno veće njih petnaestak.⁷ Njezino je središnje naselje (Marija Bistrica, 1071 stanovnik) veće od središnjih naselja u pet hrvatskih gradova: Klanjcu, Čabru, Obrovcu, Skradinu i Vrlici. U Krapinsko-zagorskoj županiji kojoj pripada, Marija Bistrica se prema broju stanovnika nalazi na 8. mjestu među svim jedinicama lokalne samouprave (32) – od nje su veće tek dvije općine (Bedeckovina i Sveti Križ Začretje) i pet gradova (Krapina, Oroslavje, Pregrada, Zabok i Zlatar). Svi gradovi u Županiji, osim Krapine kao županijskog sjedišta, svoj su status grada dobili na temelju posebnih razloga jer nijedan od njih ne zadovoljava zakonom propisani populacijski kriterij od 10 000 stanovnika. Štoviše, prema tom su pokazatelju tek neznatno veći od Općine Marija Bistrica (vidjeti bilješku 7). Prema indeksu razvijenosti, kao službenom indikatoru stupnja razvoja određenog područja, Marija Bistrica je, rekli smo, svrstana u 5. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u zadnjoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave.⁸ S vrijednošću indeksa od 101,671 nalazi se na 198. mjestu među svim lokalnim jedinicama, pri čemu je mnogo bliža onoj najrazvijenijoj (Kostrena – 117,988) nego posljednjoj (Civljane – 37,456).

Opisani se razvojni stupanj Općine Marija Bistrica ogleda i u njezinom fiskalnom kapacitetu i nizu pozitivnih proračunskih pokazatelja. Prihodovna strana proračuna posljednjih nekoliko godina kontinuirano raste: od 12 milijuna kuna prihoda ostvarenih u 2014. do 15,2 milijuna kuna u 2017. godini. Proračun Općine Marija Bistrica veličinom je treći lokalni proračun u Krapinsko-zagorskoj županiji (nakon Grada Krapine i Grada Zaboka) i 55. među svim općinama u Republici Hrvatskoj. Čak 22 grada u Hrvatskoj imaju manji proračun od Marije Bistrice. Kada se promatra visina proračunskih prihoda po glavi stanovnika (2304 kn u 2016.), položaj Marije Bistrice nešto je nepovoljniji, no još se uvijek svrstava u gornju polovinu svih jedinica lokalne samouprave u Hrvatskoj (Ott i sur., 2018). Upravo zbog povoljnih fiskalnih pokazatelja, Općina Marija Bistrica nije uvela prirez porezu na dohodak te je stopa prireza nula posto. Stupanj transparentnosti proračunskih dokumenata u Mariji Bistrici iznimno je visok i svrstava je u grupu jedinica lokalne samouprave s najvišom (5) ocjenom transparentnosti, zajedno sa 68 drugih općina i 38 gradova (Ott i sur., 2017). Općina Marija Bistrica ne sudjeluje

⁶ Gradovi s manjim brojem stanovnika od Općine Marija Bistrica: Donja Stubica, Klanjec, Hrvatska Kostajnica, Slunj, Cres, Delnice, Kraljevica, Čabar, Novi Vinodolski, Vrbovsko, Novalja, Orahovica, Biograd na Moru, Nin, Obrovac, Pag, Skradin, Hvar, Komiža, Stari Grad, Supetar, Vis, Vrljika, Buje, Novigrad, Korčula i Opuzen. (https://www.dzs.hr/hrv/censuses/census2011/results/htm/H01_01_03/H01_01_03.html)

⁷ Gradovi s tek ponešto većim brojem stanovnika od Općine Marija Bistrica: Oroslavje (6138), Pregrada (6594), Zlatar (6096), Ozalj (6817), Varaždinske Toplice (6364), Grubišno Polje (6478), Krk (6281), Kutjevo (6247), Lipik (6170), Ilok (6767), Otok (6343), Vrgorac (6572), Buzet (6133), Vodnjan (6119) i Mursko Središće (6307).

⁸ Odluka Vlade Republike Hrvatske o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (NN 132/2017).

u raspodjeli sredstava fiskalnog izravnanja s obzirom na to da kapacitet ostvarenih prihoda po stanovniku od 2201 kn nadilazi referentnu vrijednost za općine od 1927 kn. U isto vrijeme, prihodovni kapacitet Marije Bistrice je za neznatno veći iznos manji od referentne vrijednosti utvrđenoj za gradove (2585 kn). U slučaju statusne promjene iz općine u grad, Marija Bistrica bi se svrstala uz bok gradovima koji, iako imaju podjednak ili veći kapacitet poreznih prihoda, primaju sredstva fiskalnog izravnanja samo zbog svog statusa grada.⁹ Tako primjerice gradovi koji su veličinom i kapacitetom ostvarenih prihoda po stanovniku usporedivi s Općinom Marija Bistrica (jer apsolutni iznos primljenih sredstava fiskalnog izravnanja ovisi o broju stanovnika) primaju u ovoj godini: Buje (5182 stanovnika) – 950.000 kn, Delnice (5952 stanovnika) – 1.700.000 kn, Novi Vinodolski (5113) – 565.000 kn, Oroslavje (6138 stanovnika) – 488.000 kn, Ozalj (6817 stanovnika) – 273.000 kn, Vodnjan (6119 stanovnika) – 1.923.000 kn.¹⁰

S obzirom na navedeno, razlozi koji govore u prilog statusnoj promjeni Općine Marija Bistrica u Grad Marija Bistrica ne mogu se ograničiti samo na zakonsku kategoriju povijesnih razloga, nego svakako pripadaju i kategoriji gospodarskih razloga. I to ne samo zbog relativno povoljnog trenutnog gospodarskog stanja, nego možda još više zbog onog budućeg. Težnji da se područje Marije Bistrice još više gospodarski ojača i demografski revitalizira, status grada može samo pomoći. Takav status jača vidljivost područja u domaćim i inozemnim procesima povezivanja te može povoljno djelovati na brendiranje i promoviranje područja Marije Bistrice kao privlačnog za poslovne subjekte i stanovništvo.

5. Sažetak poglavlja

Ne postoje ustavne ni zakonske prepreke kao ni suprotna praksa da se izmjenama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj koje bi usvojio Hrvatski sabor status Općine Marija Bistrica, a time i njezin naziv, promijeni u „Grad Marija Bistrica“.

Statusna se promjena ne može temeljiti na objektivnim kriterijima koji su propisani Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (sjedište županije i 10 000 stanovnika), nego na posebnim razlozima koji su njime predviđeni, a od kojih su za Općinu Marija Bistrica posebno značajni *povijesni i gospodarski razlozi* posebno obrazloženi u ovoj studiji.

S obzirom na *de iure* jednak djelokrug općina i gradova u Hrvatskoj, promjena statusa neće rezultirati novim dužnostima i obvezama za Mariju Bistricu, odnosno neće dodatno opteretiti lokalne financije i općinski proračun. Sve poslove, ovlasti i dužnosti koje općinska tijela trenutačno imaju nastaviti će obavljati u istom obujmu i nakon statusne promjene. Ipak, ovlast (ali ne i obveza) osnivanja specijalne bolnice, koju prema Zakonu o zdravstvenoj zaštiti posjeduje grad, ali ne i općina, daje Mariji Bistrici mogućnost kreiranja dodatnog stupnja zdravstvene zaštite za njeno stanovništvo, ali i potencijal za dodavanje zdravstvene komponente u već razvijeni vjerski turizam, o čemu je također bilo riječi u ovoj studiji.

⁹ Gradovi čiji je kapacitet ostvarenih prihoda po stanovniku veći nego onaj Marije Bistrice (2201), ali manji od referentne vrijednosti za gradove (2585) te stoga primaju pomoć iz sredstava za fiskalno izravnanje: Biograd na Moru (2524), Bjelovar (2349), Buje (2402), Delnice (2299), Duga Resa (2343), Dugo Selo (2512), Ivanić-Grad (2529), Makarska (2435), Novalja (2429), Novi Vinodolski (2474), Oroslavje (2505), Ozalj (2545), Rab (2500), Šibenik (2524) i Vodnjan (2271).

¹⁰ Podaci o proračunima jedinica lokalne samouprave, kao i o referentnim vrijednostima i iznosima fiskalnog izravnanja, preuzeti su s mrežnih stranica Ministarstva financija: <http://www.mfin.hr/hr/lokalna-samouprava>, pristup 11. lipnja 2018.

Od statusne se promjene mogu očekivati neposredni pozitivni financijski učinci koji se temelje na pravnom okviru financiranja lokalne samouprave u Hrvatskoj. To se u manjem dijelu odnosi na mogućnost propisivanja više stope prireza porezu na dohodak. Takvi se učinci uglavnom mogu pripisati ulasku u sustav raspodjele sredstava fiskalnog izravnjanja prema kojem bi Marija Bistrica, s obzirom na trenutačno stanje, imala niži kapacitet poreznih prihoda od referentne vrijednosti za gradove te tako ostvarila pravo na proporcionalni udio u sredstvima fiskalnog izravnjanja.

Koliko god bili izvjesni, pozitivni učinci statusne promjene ipak su dijelom u sferi vjerojatnog. Ono što je sigurno može se sažeti na sljedeći način: statusna promjena iz općine u grad neće rezultirati negativnim učincima ni za Mariju Bisticu kao jedinicu lokalne samouprave, ni za njezino stanovništvo, ali ni za sam sustav lokalne samouprave u cjelini, kao ni za sustav njezinog financiranja. Statusne promjene poput ove kakva se ovom studijom zagovara ne pridonose daljnjoj fragmentaciji sustava lokalne samouprave, a time ni slabljenju njegovih ukupnih kapaciteta niti predstavljaju dodatno opterećenje za državni proračun.

VII. ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Marija Bistrica svojom vizurom, brojem posjetitelja i turističkim sadržajima nedvojbeno podsjeća na dobre primjere europskih gradova koji su nastali ili su se razvili oko svojih svetišta. Opravdanost zahtjeva da joj se status općine izmijeni u status grada, odnosno potencijal koji Marija Bistrica u sebi nosi i prema kojem bi se mogla razviti u mali, a potom i grad srednje veličine u ovoj smo studiji argumentirali u ukupno šest poglavlja koja ovdje još jednom sažeto prikazujemo.

Prvo poglavlje raspravlja o potencijalu Općine Marija Bistrica u odnosu na opisane turističke sadržaje odabranih europskih gradova. Na primjeru festivala, procesija, izrade tradicionalnih predmeta i sličnih aktivnosti objašnjen je pojam *kreativni turizam* kao oblik turizma koji posjetiteljima omogućava autentično iskustvo sudjelovanja u događanjima i atmosferi mjesta u kojem borave zajedno s lokalnim stanovništvom. Kreativni turizam dakle ne smješta posjetitelja u kontekst pukog promatrača već mu daje status aktivnog sudionika kojemu je osjećaj pripadnosti zajednici tijekom navedenih aktivnosti jedinstven doživljaj. U prvom smo poglavlju vidjeli kako svi spomenuti gradovi, Lourdes, Fátima, Altötting, Loret i Mariazell, imaju organizirana takva događanja. Ima ih i Marija Bistrica. Procesije, biciklijade, susreti umirovljenika, dječji dani, planinarenje, folklorni nastupi i koncerti održavaju se od 1992. godine tijekom manifestacije *Ljeto u Mariji Bistrici*. Sudjelovanje posjetitelja u izradi tradicionalnih proizvoda poput licitara, drvenih igračaka, svijeća i lončarskih proizvoda, festival medenjaka, kazalište sjena pripadalo bi također u domenu kreativnog turizma, a u Općini se takve radionice održavaju od 2010. godine tijekom *Adventa u Mariji Bistrici*. Bistričko je svetište proglašeno nacionalnim hrvatskim svetištem još 1971. godine, čime Marija Bistrica također zadovoljava jedan od kriterija prema kojima može stajati uz bok drugim europskim gradovima s nacionalnim svetištima. Tome u prilog svakako ide brojka od milijun posjetitelja godišnje koji dolaze iz više od pedeset država svijeta. Može se stoga zaključiti da Marija Bistrica prati trend suvremenih europskih gradova u kojima je razvijen vjerski turizam, što joj svakako ide u prilog, međutim, ostaje joj razviti se u urbano središte s potrebnom infrastrukturom kako bi upotpunila sliku o sebi i kako bi građanima i posjetiteljima omogućila još bolju kvalitetu življenja i boravka.

Premda Krapinsko-zagorska županija ima sedam gradova u administrativnom smislu, samo Grad Krapina premašuje brojku od 10 000 stanovnika i to tek u administrativnom smislu (Grad Krapina ima 12 480 stanovnika, a njegovo središnje naselje 4471) te kao takav, prvenstveno zbog toga što je županijsko središte, ima određene gospodarske i društvene funkcije slične onima u velikim i gradovima srednje veličine. Ostali gradovi Krapinsko-zagorske županije, kao na primjer Grad Zabok koji ima ukupno 8994 stanovnika, dok njegovo središnje naselje broji 2714 stanovnika ili Grad Zlatar koji broji 6095 stanovnika, a središnje naselje 2906 te Grad Klanjec koji broji 2915 stanovnika, a njegovo središnje naselje tek 567 stanovnika, daju za pravo demo-

grafu Ivi Turku (2010; 2017) da ne izdvoji nijedan grad u toj Županiji u smislu grada srednje veličine. Dugoročno gledano, i s obzirom na primjere europskih gradova koje smo naveli u ovom poglavlju, Marija Bistrica kao gradsko središte čiji bi razvojni smjer išao od veličine maloga grada prema (potencijalno) gradu srednje veličine imao bi važnu gospodarsku i društvenu funkciju za cjelokupnu Županiju.

Drugo poglavlje donosi prikaz povijesnih događanja od početka 13. stoljeća, točnije od 1209. godine naovamo, iz kojeg možemo zaključiti kako je Marija Bistrica, premda malo naselje, proteklih stoljeća opravdala svoju ulogu značajnog vlastelinskog posjeda u kojem su hrvatski banovi i ugarsko-hrvatski vladari gradili utvrde i administrativne centre. Od 1588. te posebno od 1684. godine štovanjem *Crnog kipa Majke Božje s Vinskog vrha* Marija Bistrica postaje najvažnije marijansko svetište u ovom dijelu Hrvatske, a od 17. stoljeća, zahvaljujući Svetištu, razvija se kao hodočasničko mjesto te sve do danas ima središnju ulogu u vjerskom životu hrvatskog naroda. Važnu ulogu bistričkog prošteništa u duhovnom životu hrvatskog naroda pokazuje i odluka Hrvatskog sabora da se 1715. godine u bistričkoj crkvi podigne dostojan glavni oltar. Kako bi se olakšao pristup bistričkom prošteništu, Hrvatski sabor 1721. godine daje graditi cestu od Kašine preko Laza do Bistrice. Crkva se 1731. godine preuređuje te se posvećuje na titular Majke Božje Snježne. Od tada ona ima status hodočasničke crkve, a po njoj i naselje Bistrica mijenja ime u Marija Bistrica. O važnosti bistričkog prošteništa govori i činjenica da je u vrijeme raširenih prosvjetiteljskih ideja sačuvano bistričko pravo na procesije, a time i sam opstanak svetišta. Godine 1749. u Mariji Bistrici se nalazi sjedište distrikta ili kotara Zagrebačke županije, a sredina 19. stoljeća može se smatrati preporodom Marije Bistrice. Naime, 40-ih i 50-ih godina u vrijeme župnikovanja Ivana Krizmanića u Bistricu dolaze hrvatski preporoditelji, ondje je i začeta ideja o osnivanju Matice ilirske. Unutar Rimokatoličke Crkve značaj Bistrice također je neupitan; naslov *manje bazilike* dodijelio joj je papa Pio XI. 1923. godine. Biskupska konferencija 1971. proglašava Mariju Bistricu Hrvatskim nacionalnim svetištem. Svjetsku i najvišu potvrdu tog statusa donio je papa Ivan Pavao II. kada je 3. listopada 1998. godine posjetio Mariju Bistricu u povodom proglašenja zagrebačkog nadbiskupa Alojzija Stepinca blaženim.

Usporedno s razvojem Svetišta, razvijali su se naselje i lokalna zajednica. Tijekom 19. i posebno 20. stoljeća razvijaju se školstvo, vatrogasna i sportska društva, tako i danas na području Općine djeluju različite kulturne, društvene i sportske udruge. Specifični bistrički zanati kao što su licitari, medičari, lončari te izrada drvenih igračaka i suvenira postali su dio tradicionalne kulture ovog dijela Hrvatske te su upravo oni jedan od prepoznatljivih bistričkih pa i hrvatskih proizvoda. U drugom poglavlju opisani segmenti crkvenog i civilnog razvoja koji su se u Mariji Bistrici uzajamno nadopunjavali i izgrađivali značajni su, ne samo za Županiju krapinsko-zagorsku i Hrvatsku, već i za Europu čija je kulturna i sakralna baština dijelom nastajala upravo u gradovima po mnogočemu sličnima Mariji Bistrici, kao što su spomenuti Fátima, Mariazell, Loret i drugi.

Treće poglavlje koncentrirano je na opis nastanka i razvoja katoličke župe svetih apostola Petra i Pavla koja se prvi puta spominje 1334. što govori o kontinuitetu života na ovom prostoru, a koji traje više od osam stoljeća. Nakon što Bistrica gubi status srednjovjekovnog gradskog naselja, u 18. stoljeću razvija se kao hodočasničko naselje u čijem se prostornom središtu nalazi crkva. Upravo je središnji prostorni položaj marijanskog svetišta u Mariji Bistrici uvjetovao povijesni razvoj naselja. Čini se kako vertikalna tornja marijanskog svetišta vrhuni nad naseljem i određuje njegov prostorni, društveni i kulturni identitet. Na taj je način i cijela Općina oblikovala svoj povijesni, kulturni, društveni, vjerski pa i gospodarski identitet upravo zahva-

ljujući Svetištu. Hodočašća u Mariju Bisticu povezana su uz čudotvorni kip Majke Božje. Prema predaji čudotvorni kip nalazio se najprije u prasvetištu Vinskom vrhu odakle su ga vjernici ponijeli sa sobom bježeći pred Osmanlijama, kako ga osmanlijska vojska ne bi oskvrnula i uništila. Bogorodičin kip, prema predaji, bio je dva puta skriven zbog osmanlijskih prijetnji, a nakon drugog pronalaska 1684. dogodilo se čudo. Od tada do danas u Mariju Bisticu hodočaste vjernici iz čitavog svijeta. Nakon osvrta na povijesna događanja, treće poglavlje donosi i sažetu, noviju kronologiju događaja u Svetištu. Riječ je naime i o najvažnijim događajima za Katoličku Crkvu u Hrvatskoj. Među najznačajnijim datumima i događanjima svakako je spomenuta 1998. godina kada je Mariju Bisticu pohodio papa Ivan Pavao II. koji je tom prilikom, između ostalog, udijelio papinski blagoslov na pola milijuna hodočasnika koji su tada posjetili Svetište. Mariju Bisticu pohodila je i Majka Tereza, koju je papa Franjo proglasio svetom 2016. godine. Zanimljivo je da je bistričko svetište posjetio i papa Benedikt XVI. 2001. godine u svojstvu pročelnika Kongregacije za nauk vjere, odnosno sudionika znanstvenog skupa održanog u Zagrebu. Tom je prilikom posjetio i bistričko svetište gdje je, kako je rekao, doživio pučku pobožnost sličnu onoj njegove zemlje.

Pored obnove i izgradnje crkvenog prostora te drugih društvenih i kulturnih sadržaja, treće poglavlje naglašava važnost Svetišta i hodočašćenja za gospodarski rast, ponajprije razvoj spomenutog tradicionalnog obrtništva odnosno starih zanata. Tako vjerski turizam postaje glavni pokretač gospodarskog razvoja Općine. Poduzetništvo i turizam zamjenjuju poljoprivredne zadruge koje su bile pokretač razvoja u prijašnjim desetljećima, a ugostiteljstvo i trgovina prilagođavaju svoje aktivnosti i proizvode hodočasniciima. Razvoju vjerskog turizma i ukupnog kulturnog turizma pridonose Turistička zajednica te različiti društveni digitalni mediji kao i društvene mreže. Na temelju dosadašnjeg povijesnog, vjerskog, društvenog i kulturnog razvoja Općina 2008. donosi plan koji sadržava bolju prometnu povezanost Marije Bistrice, gospodarski plan razvoja s naglaskom na vjerski turizam i plan demografske obnove i zaštite okoliša. U skladu s tim donosi se 2010. novi *Urbanistički plan uređenja središnjeg općinskog naselja Marija Bistrica* usmjeren na obnovu i uređenje postojeće graditeljske strukture i površina te zaštite povijesnih cjelina. Poglavlje zaključujemo konstatacijom kako sakralni kompleks Svetišta Majke Božje Bistričke djeluje sinergijski s društvenom i kulturnom zajednicom u svrhu promicanja vjerskog i kulturnog turizma koji ima velik gospodarski potencijal za daljnji gospodarski razvoj Općine.

Četvrto poglavlje prikazuje demografska obilježja Općine. Tako popisna promjena prikazana s pomoću indeksa promjene broja stanovnika govori kako je u cjelokupnom razdoblju 1900. – 2011. jedino naselje Marija Bistrica zabilježilo porast i to za 56,1 %, dok su sva ostala naselja bilježila pad broja stanovnika. Podaci o prirodnom kretanju stanovništva u Općini od 1964. do 2016. godine govore kako je to kretanje bilo pozitivno samo u razdoblju 1964. – 1968., dok je u sljedećim razdobljima u svim godinama zabilježeno više umrlih nego živorođenih osoba. Podaci o mehaničkom kretanju stanovništva, odnosno migracijska bilanca u Općini Marija Bistrica nešto je povoljnija od ostalih pokazatelja. Uzroke tom pozitivnom stanju pronalazimo u događanjima od 1991. do 2000. godine. Promjena smjera migracijskih struja posljedica je preusmjerenja migracijskog pritiska na Zagreb i jačanja migracijskoga toka iz grada u okolicu, osobito zbog svojevrstne decentralizacije stambene funkcije glavnoga grada. Naime, u tom razdoblju dolazi do promjene u migracijskim kretanjima u Općini jer je broj doseljenih veći od iseljenih za 182 osobe. Time je ublažena ukupna depopulacija. Ipak, stanovništvo Općine Marija Bistrica, zahvaljujući postupnom smanjivanju nataliteta i porastu mortaliteta, karakterizira prirodni pad od 1969. godine. U takvim uvjetima starenje stanovništva

neumitan je proces. Precizno ga za razdoblje 1981. – 2011. godine indiciraju tri pokazatelja: pad koeficijenta mladosti (sa 24,6 na 20,0), porast koeficijenta starosti (sa 21,5 na 24,6) te porast indeksa starenja (sa 87,3 na 122,9). Uslijed takvih demografskih pokazatelja zaključuje se u četvrtom poglavlju, vrlo lako se može dogoditi da naznačeni manjak radne snage, izazvan sužavanjem mladih i radno sposobnih kontingenata stanovništva, uspori mogući ekonomski razvoj te potakne nova odseljavanja. Na taj se problem izravno vezuju i pokazatelji ekonomske aktivnosti stanovništva. Broj osoba s osobnim prihodom, u kojem većinu čine umirovljenici, povećan je te je tako u Općini Marija Bistrica u 2011. godini svaka treća osoba bila umirovljenik.

Premda je obrazovna struktura stanovništva Općine tijekom prijašnjih popisa bila ispod prosjeka države, podaci iz Popisa 2011. godine govore kako je došlo do osjetnog poboljšanja. Tako je udio osoba s nezavršenom osnovnom školom smanjen na 20,6 %. Dio toga smanjenja valja tumačiti i biološkim razlozima. Udio osoba sa završenom srednjom školom (52,8 %) gotovo se izjednačio s hrvatskim prosjekom (52,6 %). Međutim, još je uvijek osjetan nedostatak onih sa završenom višom ili visokom školom. Naime, u Općini Marija Bistrica takvih je osoba bilo 7,7 %, a u Hrvatskoj 16,4 %. Demografska obilježja iznesena u četvrtom poglavlju govore o potrebi za sveobuhvatnim mjerama revitalizacije ovoga kraja. Procesi poput industrijalizacije i urbanizacije te paralelno s njima deruralizacije i deagrarizacije ostavili su svoje posljedice. Međutim, vidjeli smo kako proces imigracije u Općinu Marija Bistrica u razdoblju 1991. – 2000. određene pokazatelje mijenja nabolje. To nas navodi na zaključak kako se potencijalne imigracije – povratak odseljenih i doselidba novih stanovnika – mogu dogoditi samo stvaranjem novih prilika za razvoj, a promjenu statusa općine u grad ovdje vidimo kao jednu od njih.

Peto poglavlje donosi prikaz razvojnog horizonta Općine, odnosno potencijal za razvoj kroz statističke pokazatelje ali i suvremene razvojne koncepte. Tako suvremeni (europski) koncepti i prakse poput neoendogenog razvoja naglasak stavljaju upravo na realizaciju vizija i ideja proizašlih iz lokalnog socioekonomskog konteksta, a koriste se kombiniranjem dvaju pristupa, *odozdo prema gore* i *odozgo prema dolje*. Drugim riječima, potrebno je oslušivati viziju razvoja, potrebe i težnje lokalnih zajednica, jedinica lokalne samouprave, riječju lokalnih razvojnih aktera te u kombinaciji s mogućnostima odozgo (regionalnim i nacionalnim) zajedničkim snagama realizirati one potrebe za koje se utvrdi prioritet. Osnovna je postavka ovoga koncepta, zaključujemo u petom poglavlju, uvažavanje konkretnog ruralnog područja i lokalnih zajednica kao glavnih aktera za oblikovanje i poboljšanje vlastitih socioekonomskih uvjeta. Drugim riječima, slušanje impulsa odozdo i susret s mogućnostima za razvoj odozgo glavne su značajke koncepta neoendogenog razvoja. Razvojni potencijal i impuls koji Općina Marija Bistrica šalje prema nacionalnoj razini odlučivanja svakako je vrijedan pažnje. Taj razvojni potencijal, smatramo, ne smije ostati neiskorišten, premda mora biti oblikovan u skladu s održivim razvojem i slijedom toga s održivim turizmom. Na tome je tragu i *Strategija razvoja Općine*, u kojoj stoji kako razvojni scenarij – osmišljen, održiv razvoj komplementarnih djelatnosti – lako može dovesti do povećanja broja radnih mjesta, smanjenja odljeva radno sposobnog stanovništva i jačanja proračunskog kapaciteta Općine Marija Bistrica. Kako bi se dogodio ovaj, a ne scenarij odlaska mladih u inozemstvo ili ostanka u mjestu studiranja, o čemu dijelom govore i podaci iz prethodnog poglavlja, valjalo bi razvijati male i srednje gradove. Razvoj takvih gradova u Hrvatskoj se nije dogodio zbog niza negativnih čimbenika, a Općina Marija Bistrica ima jedan nedvojbeno pozitivan. Naime, uz iznimku Općine Plitvička jezera (koja jest kontinentalna općina ali se nalazi u sklopu regije Jadranske Hrvatske), niti jedna druga općina osim Marije Bistrice (u granicama Kontinentalne Hrvatske) ne može se pohvaliti brojkom od milijun posjetitelja godišnje! Ta činjenica u sebi nosi enorman razvojni potencijal

ne samo Općine već i ostalih gradova i općina u Županiji krapinsko-zagorskoj i šire. To je činjenica koja Općinu Marija Bistrica čini idealnim poligonom za kreiranje osmišljenog, održivog razvoja u smislu gradskog naselja koje će svojim funkcijama i infrastrukturom ne samo držati na okupu okolna (ruralna pa i urbana) naselja već bi, vrlo lako, moglo privlačiti mlado i obrazovano stanovništvo koje, vidjeli smo u IV. poglavlju, nedostaje ovom kraju.

Ako stjecanje statusa grada sagledavamo kao rezultat prirodnog procesa preobrazbe naselja potaknut gospodarskim razvojem i posljedičnim usložavanjem njegove strukture i funkcije, onda pokazatelji društveno-ekonomskog razvoja idu u prilog zahtjevu Općine Marija Bistrica za promjenu statusa iz općine u grad. Naime, rangiranje jedinica lokalne samouprave s obzirom na vrijednost indeksa razvijenosti pokazuje da se Marija Bistrica nalazi ispred 48 od 127 jedinica lokalne samouprave sa statusom grada u Hrvatskoj. Prema tome, i dostignuti stupanj društveno-ekonomskog razvoja jedan je od posebnih razloga koji Mariju Bisticu može kvalificirati za dobivanje statusa grada. Tomu u prilog idu i podaci koji pokazuju da je u Općini Marija Bistrica došlo do znatnog porasta vrijednosti pojedinih gospodarskih pokazatelja razvijenosti. Primjerice, u razdoblju između 2013. i 2018. godine prosječni dohodak po stanovniku porastao je za 19 %. U istom razdoblju, prosječni izvorni prihod jedinice lokalne samouprave po stanovniku porastao je za 16 %. Ti pozitivni trendovi pružaju prilično čvrste temelje za realizaciju ambicioznog plana daljnjeg razvoja Općine Marija Bistrica. Dodatno, četiri strateška cilja, 19 prioriteta i 33 mjere, kako je to definirano dokumentom *Strategija razvoja Općine Marija Bistrica 2016. – 2020.*, dovoljno su specifični, a opet dovoljno široki da obuhvate relevantne i ostvarive intervencije usmjerene na unaprjeđenje dobrobiti lokalne zajednice. Nekoliko infrastrukturnih projekata je već naznačeno u planu razvoja, a među njima strateški karakter svakako ima izgradnja poduzetničke zone, posjetiteljskog centra, sustava vodoopskrbe i odvodnje, brze ceste, nove zgrade dječjeg vrtića, osnovne škole te prostora za novu srednju školu. Riječ je o projektima neposredne ili eventualno realizacije u srednjoročnom planskom razdoblju čijim bi se ostvarivanjem osigurao nastavak trenda društveno-ekonomskog razvoja. U tom kontekstu, status grada je, osim što je priznanje za do sada uspješnu razvojnu priču, ujedno oznaka koja sugerira višu razinu usluge za lokalnu zajednicu. Prema tome, stjecanje statusa grada značilo bi za Mariju Bisticu svojevrsno podizanje ljestvice očekivanja što bi nedvojbeno bio još jedan dodatni poticaj dinamiziranju procesa lokalnog društveno-ekonomskog razvoja.

Šesto poglavlje raspravlja o pravnim i financijskim aspektima promjene statusa općine u status grada. Zaključak je kako ne postoje ustavne ni zakonske prepreke, kao ni suprotna praksa da se, izmjenama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj koje bi usvojio Hrvatski sabor, status Općine Marija Bistrica, a time i njezin naziv, promijeni u „Grad Marija Bistrica“. Naime, statusna se promjena ne može temeljiti na objektivnim kriterijima koji su propisani Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (sjedište županije i 10 000 stanovnika), nego na posebnim razlozima koji su njime predviđeni, a od kojih su za Općinu Marija Bistrica posebno značajni povijesni i gospodarski razlozi koji su podrobno obrazloženi u ovoj studiji. Također, s obzirom na *de iure* jednak djelokrug općina i gradova u Hrvatskoj, promjena statusa neće rezultirati novim dužnostima i obvezama za Mariju Bisticu, odnosno neće dodatno opteretiti lokalne financije i općinski proračun. Sve poslove, ovlasti i dužnosti koje općinska tijela trenutačno obavljaju, nastavit će obavljati u istom obujmu i nakon statusne promjene. Ipak, ovlast (ne i obveza) osnivanja specijalne bolnice, koju prema Zakonu o zdravstvenoj zaštiti posjeduje grad, ali ne i općina, daje Mariji Bistrici mogućnost kreiranja dodatnog stupnja zdravstvene zaštite za njezino stanovništvo, ali i potencijal za dodavanje

zdravstvene komponente u već razvijeni vjerski turizam. Od statusne se promjene mogu očekivati neposredni pozitivni financijski učinci koji se temelje na pravnom okviru financiranja lokalne samouprave u Hrvatskoj.

Koliko god bili izvjesni, pozitivni učinci statusne promjene ipak su jednim dijelom u sferi vjerojatnog. Ono što je sigurno može se sažeti na sljedeći način: statusna promjena iz općine u grad neće rezultirati negativnim učincima ni za Mariju Bisticu kao jedinicu lokalne samouprave, ni za njezino stanovništvo, ali ni po sam sustav lokalne samouprave u cjelini, kao ni po sustav njezinog financiranja. Statusne promjene poput ove kakva se ovom studijom zagovara ne pridonose daljnjoj fragmentaciji sustava lokalne samouprave, a time ni slabljenju njegovih ukupnih kapaciteta niti predstavljaju dodatno opterećenje po državni proračun.

Naposljetku, citirajući sociologa Vladimira Laya (2002: 297), valja upozoriti kako će „ruralni prostori u Hrvatskoj u nadolazećim desetljećima, vrlo vjerojatno, opstati u sklopu tri moguća scenarija: 1) kao minimalno vitalni, marginalni *džepovi razvitka* koji postupno i sve više zaostaju za modernim dostignućima, pa će s vremenom postati živi muzeji prošlosti ukupnog društva; 2) u obliku ruralnih naselja satelita čija je svrha svedena na dnevni servis urbanih središta, ili jednostavno na spavaonicu gradskih zaposlenika; 3) treći scenarij je najsvjetliji, a odnosi se na transformaciju ruralnih naselja i prostora na način da svoju egzistenciju nastavljaju ili započinju na temelju nove bioekonomije“. Prema ovdje iznesenim razvojnim scenarijima ponekad se postanak novoga grada nameće kao jedino rješenje za opstanak naših sela!

LITERATURA

- Bašić, K. (2005), Depopulacija u gradskoj regiji Zagreba. U: D. Živić, N. Pokos, A. Mišetić (ur.), *Stanovništvo Hrvatske – dosadašnji razvoj i perspektive*, Zbornici, knjiga 28, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb, str. 197-209.
- Bekavac Basić, I. (2003), Uloga franjevaca provincije Presvetog Otkupitelja u proglašenju Svetišta Majke Božje Bistričke Hrvatskim nacionalnim svetištem. *Hrvatsko zagorje*, Vol. 6, str. 122-136.
- Benedikt XVI. (2011), *Ljubljena Crkvo u Hrvata. Poruke apostolskoga pohoda Hrvatskoj 4. i 5. lipnja 2011.*, Tonimir, Varaždinske Toplice.
- Berke, P. (1775), *Kinč osebujni slavnoga orsaga horvatckoga*, Graz (izdanje dostupno u pretisku koji je 1995. godine priredio Alojz Jembrih i izdalo Nacionalno svetište Majke Božje Bistričke).
- Beuc, I. (1985), *Povijest institucija državne vlasti Kraljevine Hrvatske, Slavonije i Dalmacije: pravno-povijesne studije*, Pravni fakultet, Zagreb.
- Blewitt, J. (2017), *Razumijevanje održivog razvoja*, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb.
- Božić, N. (2017), Obnova i održivi razvitak malih gradova. U: A. Korlaet (ur.), *Urbano-ruralne veze*, Hrvatski zavod za prostorni razvoj, Zagreb, str. 67-75.
- Bušljeta Tonković, A. (2017), Koncept održivog ruralnog turizma: primjeri dobre prakse u Lici. U: A. Bušljeta Tonković, Ž. Holjevac, I. Brlić, N. Šimunić (ur.), *Koga (p)održava održivi razvoj. Prinosi promišljanju održivosti ruralnih područja u Hrvatskoj*, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb, str. 147-167.
- Buturac, J. (1993), *Marija Bistrica 1209 – 1993*, Marija Bistrica, Nacionalno svetište Majke Božje Bistričke.
- Buturac, J. (1996), *Marija Bistrica 1209 – 1996. Povijest župe i prošteništa* (Ovo izdanje posvećeno je dolasku svetog oca pape Ivana Pavla II. u Hrvatsku 10. i 11. rujna 1994.), Marija Bistrica.
- Carvalho, A. P. O., Silva, P. M. A. (2010), Sound, Noise and Speech at the 9000-Seat Holy Trinity Church in Fátima, Portugal. *Archives of Acoustics*, Vol. 35, No. 2, str. 145-156. DOI: 10.2478/ v10168-010-0013-5
- Carvalho, A. P. O., Freitas, D. (2003), The New Megachurch for the Sanctuary of Fátima. *Tenth Interantional Congress on Sound and Vibration*, Stockholm, Švedska.
- Cindori, L. (1987), *Milosna uslišanja Majke Božje Bistričke*, Marija Bistrica, Svetište Majke Božje Bistričke, Nadbiskupski odbor za svetište.

Crkveni i Državni odbor za središnju proslavu 900. obljetnice Zagrebačke nadbiskupije i za pripremu Papina pohoda Hrvatskoj (1994), *Sveti Otac Ivan Pavao II. u Hrvatskoj prigodom središnje proslave 900. obljetnice Zagrebačke nadbiskupije*. Zagreb, 10-11. rujna 1994. *Vodič kroz liturgijska slavlja*, Grad Zagreb – Gradsko poglavarstvo, Turistička zajednica grada Zagreba, Zagreb.

Čaldarović, O. (1999), Razvojni ciljevi i naslijeđena razvojna ograničenja hrvatskih srednjih gradova. *Društvena istraživanja*, Vol. 8, No. 1 (39), str. 71-86.

Čaldarović, O., Šarinić, J. (2009), First signs of gentrification? Urban regeneration in the transitional society: the case of Croatia. *Sociologija i prostor: časopis za istraživanje prostornoga i sociokulturnog razvoja*, Vol. 46, No. 3/4 (181/182), str. 369-381.

Dragun, M. (2012), *New age: povijesni korijeni i postmoderna tumačenja*, Naklada Jurčić, Zagreb.

Duda, B. (1999), Pod znakom Marije i trinaest i pol stoljeća hrvatskog katoličanstva, *Bistrički hodočasnik, Beatifikacija kardinala Alojzija Stepinca za drugoga pohoda pape Ivana Pavla II. Hrvatskoj 3. listopada 1998. u Mariji Bistrici*, Glas Koncila, Zagreb, Marija Bistrica, str. 8-13.

Dukat, V. (2002), *Život i književni rad Ivana Krizmanića*, Kajkaviana-Matis d.o.o., Donja Stubica – Pregrada.

Dumbović Bilušić, B. (2016), Urbanističko planiranje i suvremeni razvoj Marije Bistrice, *Marija Bistrica – naselje i svetište: arhitektura i urbanizam*, Muzeji Hrvatskog zagorja, Muzej seljačkih buna, Gornja Stubica, str. 95-116.

Frank, A. (2009), The pleasant and the useful: pilgrimage and tourism in Habsburg Mariazell. *Austrian History Yearbook*, 40, str. 157-182.

Haničar Buljan, I. (2016), Planićeva dogradnja svetišta Marija Bistrica i suvremene intervencije, *Marija Bistrica – naselje i svetište: arhitektura i urbanizam*, Muzeji Hrvatskog zagorja, Muzej seljačkih buna, Gornja Stubica, str. 85-94.

Jakaša Borić, V. (2016), Arhitektonska transformacija svetišta Majke Božje Bistričke u 19. stoljeću, *Marija Bistrica – naselje i svetište: arhitektura i urbanizam*, Muzeji Hrvatskog zagorja, Muzej seljačkih buna, Gornja Stubica, str. 27-44.

Jembrih, A. (2011), Prva povijest svetišta Majke Božje ili Kinč osebujni. *Gazophylacium*, Vol. 16, No. 1-2, str. 13-47.

Jurišić, I., Navračić, N., Rožmarić, I. (2009), *Marija Bistrica 800. godina 1209 – 2009.*, Slovo i.t.o., Zagreb.

Kačić Alesić, Z. (2016), *Marijanska svetišta u Hrvata, vodič*, Despot infinitus, Zagreb, str. 17-26.

Klaužer, S. (1994), *100 godina glazbe u Mariji Bistrici*, KUD Lovro Ježek, Marija Bistrica.

Koprić, I. (2012), Consolidation, Fragmentation, and Special Statuses of Local Authorities in Europe. *Hrvatska i komparativna javna uprava*, Vol. 12, No. 4, 1175-1196.

Koprić, I., Marčetić, G., Musa, A., Đulabić V., Lalić-Novak, G. (2014), *Upravna znanost: javna uprava u suvremenom europskom kontekstu*, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Studijski centar za javnu upravu i javne financije.

- Korade, M. (2003), Ivan Krizmanić i „patriotski sastanci“ u Mariji Bistrici. *Hrvatsko zagorje*, Vol. 9, No. 2, str. 82-91.
- Koren, Z. (2016), Hodočašća u Mariju Bisticu i svetište Majke Božje Bistričke, *Marija Bistrica – naselje i svetište: arhitektura i urbanizam*, Muzeji Hrvatskog zagorja, Muzej seljačkih buna, Gornja Stubica, str. 9-16.
- Kovačić, G. (1998), Marija Bistrica – Proštenišće kroz stoljeća. *Hrvatsko zagorje*, Vol. 4, str. 85-88.
- Kranjčević, J., Lukić, A., Kušen, E., Klarić, Z., (2014), *Regionalni razvoj, razvoj sustava naselja, urbani i ruralni razvoj i transformacija prostora*, Završna verzija, Institut za turizam, Zagreb.
- Kraševac, I. (2016), Herman Bollé, Theodor Grünzweig i majstori obnove marijabistričkog svetišta, *Marija Bistrica – naselje i svetište: arhitektura i urbanizam*, Muzeji Hrvatskog zagorja, Muzej seljačkih buna, Gornja Stubica, str. 45-52.
- Kurečić, Z. (2000), *Majka Božja Bistrička – hrvatsko nacionalno svetište. Povijest i sadašnjost proštenišća. Plan mjesta – zemljopisna karta*, Zagreb.
- Lay, V. (2002), Prilozi osmišljavanju usmjeravanja razvitka ruralnih prostora Hrvatske na osnovama ekološke i gospodarske održivosti. U: M. Štambuk, I. Rogić, A. Mišetić (ur.), *Prostor iza. Kako modernizacija mijenja hrvatsko selo*, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb, str. 289-304.
- Making Tourism More Sustainable – A Guide for Policy Makers*, UNEP i UNWTO, 2005.
- Marinović – Uzelac, A. (2001), *Prostorno planiranje*, Dom i svijet, Zagreb.
- Muzeji hrvatskog zagorja, Muzej seljačkih buna (2016), *Marija Bistrica – naselje i svetište: arhitektura i urbanizam*, Muzeji Hrvatskog zagorja, Gornja Stubica.
- Nejašmić, I. (2005), *Demogeografija: stanovništvo u prostornim odnosima i procesima*, Školska knjiga, Zagreb.
- Noršić, V. (1949), *Povjest župe Marija Bistrica* (strojopis), Nacionalno svetište Majke Božje Bistričke, Marija Bistrica.
- Obad-Šćitaroci, M. (2005), *Dvorci i perivoji Hrvatskoga zagorja*, Školska knjiga, Zagreb.
- Ott, K., Bronić, M., Petrušić, M., Stanić, B. (2017), *Proračunska transparentnost županija, gradova i općina: studeni 2016 – ožujak 2017*, Newsletter br. 112, Institut za javne financije.
- Ott, K., Bronić, M., Stanić, B. (2018), *Ostvarenje proračuna općina, gradova i županija u 2016.*, Newsletter br. 113, Institut za javne financije.
- Ozimec, D. (2011), Pavao Hudek na izvoru nadahnuća zavičajnosti. *Gazophylacium*, Vol. 16, No. 1-2, str. 181-186.
- Papa Ivan Pavao II. (1994), *Govori u Hrvatskoj (10., 11. rujna 1994.)*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb.
- Papa Ivan Pavao II. (1998), „*Bit ćete mi svjedoci*“. *Govori za vrijeme pastoralnog pohoda Hrvatskoj od 2. do 4. listopada 1998.*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb.

Pavičić, Ž. (2008), *Pet stoljeća čudotvornog kipa Majke Božje Bistričke. Povijesna kronologija u stihovima*, Vignon d.o.o., Radio Marija Bistrica, Zagreb.

Peralta, R. L. (2017), Creative Spectacles in Portugal's Religious Festivals: The Case of the Fátima Apparitions. *Summer International Exchange Programme – Peniche, Portugal*. (https://www.researchgate.net/publication/318672538_Creative_Spectacles_in_Portugal%27s_Religious_Festivals_The_Case_of_the_Fatima_Apparitions), pristup 14. svibnja 2018.

Pintarić, N. (1999), *Bistrički hodočasnik, Beatifikacija kardinala Alojzija Stepinca za drugoga pohoda pape Ivana Pavla II. Hrvatskoj 3. listopada 1998. u Mariji Bistrici*, Glas Koncila, Zagreb, Marija Bistrica.

Pokos, N. (1999), Analiza demografskih obilježja srednjih hrvatskih gradova. *Društvena istraživanja*, Vol. 8, No. 1, str. 45-70.

Pokos, N. (2003), Metodološke promjene u popisima stanovništva. *Hrvatska revija*, Časopis Matice hrvatske, Vol. III., No. 1, str. 29-35.

Pokos, N., Peračković, K. (2016), Promjene u strukturi radno aktivnog stanovništva Hrvatske od 1971. do 2011. *Revija za sociologiju*, Vol. 46, No. 3, str. 297-323.

Premierl, T. (2003), Bolléov historizam u Mariji Bistrici. *Hrvatsko zagorje*, Vol. 9, No. 2, str. 51-56.

Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. (2015), Zagreb, Vlada Republike Hrvatske, Ministarstvo poljoprivrede. (<http://www.mps.hr/ipard/default.aspx?id=129>), 24. ožujka 2017.

Regan, K. (2007), Srednjovjekovne obrambene građevine porječja Krapine (I.). *Kaj*, Vol. 40, No. 4/5, str. 121-144.

Rittig, S. (1935), *Jubilejska kruna Majke Božje Bistričke*, Nadbiskupska tiskara, Zagreb.

Rogulja, P. (1998), *Osobnik crkvenih odličnika, župnika, upravitelja svetišta, kapelana i redovnica u Mariji Bistrici*, Nacionalno svetište Majke Božje Bistričke, Marija Bistrica.

Seferagić, D. (2008), Akteri društvenih promjena u urbanom prostoru Hrvatske. *Sociologija i prostor: časopis za istraživanje prostornoga i sociokulturnog razvoja*, Vol. 45, No. 3/4 (177/178), str. 361-376.

Simmel, G. (2001.), *Kontrapunkti kulture*, Zagreb, Naklada Jesenski i Turk.

Simon, T., Whitea, G. R. T., Samuel, A. (2018), To pray and to play: Post-postmodern pilgrimage at Lourdes. *Tourism Management*, Vol. 68, str. 412-422.

Središnji odbor za pripremu Nacionalnog euharistijskog kongresa (1986), *Trinaest stoljeća kršćanstva u Hrvata*, Zvonko Kerš, Zagreb.

Statističko izvješće za 2017. godinu, Turistička zajednica Općine Marija Bistrica, siječanj 2018.

Strategija razvoja Općine Marija Bistrica 2016. – 2020. (http://www.marija-bistrica.hr/Cms_Data/Contents/bistrica/Folders/documents/~contents/6CN2BBVQE8RY2426/strategija-razvoja-mb.pdf)

Streng, L. (2016), Pilgrimage Routes in the Alps – A Case Study of Mariazell, Bachelor paper, submitted at the IMC Fachhochschule Krems (University of Applied Sciences). <http://www.>

diplomarbeitsboerse.info/wp-content/uploads/Streng_Pilgrimage-Routes-in-the-Alps_BA2_SS16.pdf, pristup 24. svibnja 2018.

Sučić, S. (1998), *Početak boljega svijeta: Blažena Djeвица Marija u Hrvatskom zagorju, Kajkaviana, Krapina* 1998.

Svirčić Gotovac, A. (2017), (Ne)mogućnost održivog razvoja za male i srednje gradove u hrvatskom prostornom sustavu. U: A. Bušljeta Tonković, Ž. Holjevac, I. Brlić, N. Šimunić (ur.), *Koga (p)održava održivi razvoj. Prinosi promišljanju održivosti ruralnih područja u Hrvatskoj*, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb, str. 95-107.

Svirčić Gotovac, A., Zlatar, J. (2015), Urban Processes in Zagreb: Residential and Commercial Developments. *Hrvatski geografski glasnik*, Vol. 77, No. 1, str. 29-45.

Šafran, J. (1923), *Hrvatsko proštenišće Majke Božje Bistričke*, Društvo sv. Jeronima, Zagreb.

Šterk, S. (2009), *Fotografski albumi obitelji Hellenbach iz Marije Bistrice*, Muzej grada Zagreba, Zagreb.

Tourist Guide Lourdes (https://www.lourdes-infotourisme.com/automne_modules_files/pmedia/public/r1992_9_guide_touristique_lourdes__2015_gb_bd-2.pdf), pristup 17. svibnja 2018.

Turk, I. (2010), *Srednji gradovi Hrvatske – Suvremeni demogeografski procesi 2010.*, doktorska disertacija, Prirodoslovno-matematički fakultet, Zagreb.

Turk, I., Jovanić, M. (2017), Starenje stanovništva u srednjim gradovima u Hrvatskoj 1971 – 2011. *Političke analize*, Vol. 7, No. 31, str. 33-40.

Vučetić, R. (2011), Prostorni planovi Marije Bistrice. *Gazpohylacium*, Vol. 16, No. 1-2, str. 133-141.

Vučetić, R. (2016), Marija Bistrica, oblikovanje naselja i prostora, *Marija Bistrica – naselje i svetište: arhitektura i urbanizam*, Muzeji Hrvatskog zagorja, Gornja Stubica, 17-26.

Vuk, J. (1972), *40 godina sporta u Mariji Bistrici*, SD „Mladost“, Marija Bistrica.

Vuk, J. (1989), *100 godina Dobrovoljnog vatrogasnog društva Marija Bistrica 1889. – 1989.*, DVD Marija Bistrica, Marija Bistrica.

Wertheimer-Baletić, A. (1999), *Stanovništvo i razvoj*, MaTe, Gospodarska misao, Zagreb.

Povijesni izvori

Adamček, J. i Kampuš, I. (1976), *Popisi i obračuni poreza u Hrvatskoj u XV. i XVI. stoljeću*. IHP Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb.

Diplomatički zbornik Kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije (1905), Vol. 3, ur. Smičiklas, T., Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb.

Diplomatički zbornik Kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije (1909), Vol. 7, ur. Smičiklas, T., Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb.

Diplomatički zbornik Kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije (1911), Vol. 9, ur. Smičiklas, T., Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb.

Pravni izvori

Ustav Republike Hrvatske: *NN* 56/90, 135/97, 8/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14.

Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave: *NN* 127/17.

Zakon o lokalnim porezima: *NN* 115/16, 101/17.

Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi: *NN* 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17.

Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj: *NN* 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13, 110/15.

Zakon o regionalnom razvoju: *NN* 147/14, 123/17.

Zakon o zdravstvenoj zaštiti: *NN* 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 154/11, 12/12, 35/12, 70/12, 144/12, 82/13, 159/13, 22/14, 154/14, 70/16, 131/17.

**REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA**

KLASA: 015-09/19-01/01
URBROJ: 2140/01-05-19-4
Krapina,

Na temelju članka 17. Statuta Krapinsko-zagorske županije („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, broj 13/01, 5706, 11/13, 26/13-pročišćeni tekst i 13/18) povodom zahtjeva Općine Marija Bistrica za davanje pozitivnog mišljenja na promjenu statusa Općine Marija Bistrica u status grada, Županijska skupština na 14. sjednici održanoj dana _____ 2019. godine, donijela je

Z A K L J U Č A K
o davanju pozitivnog mišljenja na promjenu statusa Općine Marija Bistrica u status grada

Županijska skupština Krapinsko-zagorske županije daje pozitivno mišljenje na promjenu statusa Općine Marija Bistrica u status grada, sukladno Odluci Općinskog vijeća Općine Marija Bistrica o pokretanju postupka za promjenu statusa Općine Marija Bistrica u status Grada Marija Bistrica, KLASA: 015-09/18-01/1, URBROJ: 2113/02-03-18-2 od 29. 11. 2018. godine.

Ovaj Zaključak objavit će se u „Službenom glasniku Krapinsko-zagorske županije“.

**PREDSJEDNICA
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE**

Vlasta Hubicki, dr.vet.med.

Dostaviti:

1. Općina Marija Bistrica,
2. „Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“,
3. za zbirku isprava,
4. za prilog zapisniku,
5. pismohrana.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
Ž U P A N

KLASA: 015-09/19-01/02
URBROJ: 2140/01-02-19-3
Krapina, 23. svibnja 2019.

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

**PREDMET: Pozitivno mišljenje na promjenu statusa
Općine Veliko Trgovišće u status grada**

Na temelju čl. 32. Statuta Krapinsko-zagorske županije («Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije» broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13., 26/13.–pročišćeni tekst i 13/18)), **župan Krapinsko-zagorske županije** dana 23. svibnja 2019. godine d o n o s i

Z A K L J U Č A K

- 1) Utvrđuje se Prijedlog zaključka o davanju pozitivnog mišljenja na promjenu statusa Općine Veliko Trgovišće u status grada.
- 2) Prijedlog zaključka nalazi se u prilogu i čini sastavni dio ovog Zaključka, te se upućuje Županijskoj skupštini na razmatranje i usvajanje.

Ž U P A N
Željko Kolar

DOSTAVITI:

1. Županijska skupština,
2. Za Zbirku isprava,
3. Pismohrana.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za poslove Županijske skupštine
KLASA: 015-09/19-01/02
URBROJ: 2140/01-05-19-2
Krapina, 22. svibnja 2019.

Ž U P A N
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

PREDMET: Pozitivno mišljenje na promjenu statusa
Općine Veliko Trgovišće u status grada

Općina Veliko Trgovišće, dopisom općinskog načelnika KLASA: 023-01/18-01/83, URBROJ: 2197/05-05-19-04 od 16. svibnja 2019. godine, obratila se Županijskoj skupštini zamolbom da podrži inicijativu za promjenu statusa Općine Veliko Trgovišće u status grada.

Uz zamolbu je priložen Zaključak o pokretanju postupka za promjenu statusa KLASA: 023-01/18-01/83, URBROJ: 2197/05-05-18-3 od 12. travnja 2018. godine, koji je odnijelo Općinsko vijeće Općine Veliko Trgovišće na 6. sjednici održanoj 12. travnja 2018. godine.

Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 36/09, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12 i 123/17) u članku 5. propisuje da je grad jedinica lokalne samouprave u kojoj je sjedište županije te svako mjesto koje ima više od 10.000 stanovnika, a predstavlja urbanu, povijesnu, prirodnu, gospodarsku i društvenu cjelinu. U sastav grada kao jedinice lokalne samouprave mogu biti uključena i prigradska naselja koja s gradskim naseljem čine gospodarsku i društvenu cjelinu te su s njim povezana dnevnim migracijskim kretanjima i svakodnevnim potrebama stanovništva od lokalnog značenja. Iznimno, gdje za to postoje posebni razlozi (povijesni, gospodarski, geoprometni), gradom se može utvrditi i mjesto koje ne zadovoljava uvjete iz prethodnog stavka.

Iako u postupku promjene statusa općine u status grada nije propisana obveza sudjelovanja županijske skupštine, nema zakonske zapreke da se po predmetnoj zamolbi Općine Veliko Trgovišće pozitivno očituje Županijska skupština.

Slijedom navedenog predlaže se županu da utvrdi Prijedlog zaključka o davanju pozitivnog mišljenja na promjenu statusa Općine Veliko Trgovišće u status grada, sukladno Zaključku Općinskog vijeća Općine Veliko Trgovišće, te isti uputi na donošenje Županijskoj skupštini.

PROČELNICA
Ljiljana Malogorski

Prilog:

- Dopis općinskog načelnika Općine Veliko Trgovišće,
- Zaključak Općinskog vijeća Općine Veliko Trgovišće,
- Prijedlog zaključka župana,
- Nacrt prijedloga zaključka Županijske skupštine.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO ZAGORSKA ŽUPANIJA
OPĆINA VELIKO TRGOVIŠĆE
OPĆINSKI NAČELNIK
KLASA: 023-01/18-01/83
UR.BROJ: 2197/05-05-19-04
Veliko Trgovišće, 16.05.2019.

REPUBLIKA HRVATSKA KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA		
Primljeno:	22-05-2019	
Klasifikacijska oznaka:	Ust. jed.	
Uredžbeni broj:	Pril.	Vrij.

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA KZŽ

Magistratska 1

49 000 Krapina

PREDMET: Podrška inicijativi za promjenom statusa općine u status grada,
traži se

Poštovani,

ovim putem obraćamo Vam se sa molbom da podržite našu inicijativu za promjenom statusa općine u grad Veliko Trgovišće.

Člankom 5. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“ broj: 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12., 19/13., 137/15. i 123/17.) propisano je da je grad jedinica lokalne samouprave u kojoj je sjedište županije te svako mjesto koje ima više od 10.000 stanovnika, a predstavlja urbanu, povijesnu, prirodnu, gospodarsku i društvenu cjelinu. U sastav grada kao jedinice lokalne samouprave mogu biti priključena i prigradska naselja koja s gradskim naseljem čine gospodarsku i društvenu cjelinu te su s njim povezana dnevnim migracijskim kretanjima i svakodnevnim potrebama stanovništva od lokalnog značenja. Iznimno, gdje za to postoje posebni razlozi (povijesni, gospodarski, geoprometni) gradom se može utvrditi i mjesto koje ne zadovoljava uvjete iz stavka 1. ovog članka.

Ovim putem ističemo kako su povijesne značajke općine Veliko Trgovišće – naročito novije povijesti, čimbenik koji zaslužuje primjeren status. Dobivanjem statusa grada učinio bi se značajan korak u uvažavanju Velikog Trgovišća kao rodnog mjesta prvog hrvatskog predsjednika dr. Franje Tuđmana te bi se pridonijelo promicanju njegove povijesne važnosti. Isto tako Općina Veliko Trgovišće je zanimljiva turistička destinacija koja bi statusom grada dobila na turističkoj promidžbi zahvaljujući svojim povijesnim i kulturnim znamenitostima te blizini toplica i sve popularnijem zdravstvenom turizmu. Dobivanjem statusa grada u općini Veliko Trgovišće pojačao bi se gospodarski interes za ulaganjem vanjskih investitora što bi u konačnici dovelo do poboljšanja kvalitete života

njezinih stanovnika. Nadalje, analizom trenutno važećih zakonskih propisa povećao bi se prihod Proračuna iz sredstava fiskalnog izravnanja što doprinosi stabilnosti financijskih prihoda koji bi dalje rezultirali u većoj mjeri zadovoljavanju potreba građana u svim sferama života te podizanju društvenog i komunalnog standarda u svim našim naseljima. Sukladno svemu navedenom, poboljšanje standarda i razine kvalitete života u Velikom Trgovišću, a do koje bi dobivanjem statusa grada svakako došlo, doprinijelo bi i poboljšanju i podizanju ugleda čitave Krapinsko-zagorske županije.

Temeljem preliminarnog ispitivanja mišljenja 4945 žitelja općine Veliko Trgovišće, koliko ih općina broji prema posljednjem popisu stanovništva iz 2011. godine, utvrđeno je da postoji njihova potpuna podrška za promjenom statusa općine u grad.

Uvažavajući mišljenje žitelja općine Veliko Trgovišće, Općinsko vijeće općine Veliko Trgovišće donijelo je Zaključak o pokretanju postupka za promjenu statusa („Službeni glasnik KZZ“ broj: 24/18.) kojim je podržalo inicijativu žitelja za promjenom statusa.

Također napominjemo da se prikupljanje mišljenja žitelja općine za promjenom statusa putem pisanih anketnih upitnika privodi kraju te bismo uz Vašu suglasnost ispunili sve zakonom propisane uvjete kako bismo se nadležnim tijelima mogli obratiti sa zahtjevom za izmjenu naprijed navedenog Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, u dijelu koji utvrđuje status JLS, na način da se status općine Veliko Trgovišće promjeni iz općine u status grada.

U cilju navedenog, Vaše mišljenje nam je važno u provedbi daljnje procedure te se nadamo da ćete iskazati pozitivan pristup ovoj inicijativi i podržati njenu realizaciju u cilju boljitka i napretka čitave zajednice.

S osobitim poštovanjem!

Općinski načelnik
Robert Greblički

PRILOG:

1. Zaključak o pokretanju postupka za promjenu statusa („Službeni glasnik“ broj: 24/18.)

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO – ZAGORSKA ŽUPANIJA
OPĆINA VELIKO TRGOVIŠĆE
OPĆINSKO VIJEĆE

KLASA: 023-01/18-01/83
UR.BROJ: 2197/05-05-18- 3
Veliko Trgovišće, 12.04.2018.g.

Na temelju članka 30. stavak 2. Zakona o područjima županija, gradova i općina u RH („Narodne novine“ broj: 86/06, 125/06-isp., 16/07.-isp., 95/08-Odluka USRH, 46/10-isp., 145/10, 37/13, 44/13, 45/13. i 110/15.), članka 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“ broj: 33/01, 60/01, 106/03, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13.-proč.tekst, 137/15.-isp., 123/17.) i članka 35. Statuta općine Veliko Trgovišće («Službeni glasnik Krapinsko – zagorske županije» broj: 23/09., 8/13. i 6/18.) Općinsko vijeće općine Veliko Trgovišće na 6. sjednici održanoj dana 12. travnja 2018.g. donijelo je

ZAKLJUČAK
o pokretanju postupka za
promjenu statusa

I

Pokreće se postupak za promjenu statusa općine Veliko Trgovišće u status grada Veliko Trgovišće.

U sastav grada Veliko Trgovišće pored naselja Veliko Trgovišće bilo bi uključeno još četrnaest naselja (Bezavina, Domahovo, Družilovec, Dubrovčan, Jezero Klanječko, Jalšje, Mrzlo Polje, Požarkovec, Ravnice, Strmec, Turnišće Klanječko, Vižovlje, Velika Erpenja, Vilanci), koja čine gospodarsku i društvenu cjelinu i s naseljem Veliko Trgovišće povezna su dnevnim migracijskim i svakodnevnim potrebama stanovništva od lokalnog značenja.

II

U postupku za promjenu statusa pribavit će se, sukladno članku 31. Zakona o područjima županija, gradova i općina u RH, očitovanje Župañijske skupštine KZZ te mišljenje stanovnika Općine putem potpisivanja peticija ili ispunjavanja upitnika, a po potrebi i održavanjem mjesnih zborova građana.

III

Općinski načelnik će, prema potrebi, imenovati Povjerenstvo kao koordinativno i savjetodavno tijelo u postupku izrade studije opravdanosti pokretanja inicijative za promjenu statusa u koliko se izrada takve studije ocijeni potrebnom.

PREDSJEDNIK
OPĆINSKOG VIJEĆA
Zlatko Žeinski, dipl.oec.

**REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA**

KLASA: 015-09/19-01/02
URBROJ: 2140/01-01-19-4
Krapina,

Na temelju članka 17. Statuta Krapinsko-zagorske županije („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, broj 13/01, 5706, 11/13, 26/13-pročišćeni tekst i 13/18) povodom zahtjeva Općine Veliko Trgovišće za davanje pozitivnog mišljenja na promjenu statusa Općine Veliko Trgovišće u status grada, Županijska skupština na 14. sjednici održanoj dana _____ 2019. godine, donijela je

ZAKLJUČAK
o davanju pozitivnog mišljenja na promjenu statusa Općine Veliko Trgovišće u status grada

Županijska skupština Krapinsko-zagorske županije daje pozitivno mišljenje na promjenu statusa Općine Veliko Trgovišće u status grada, sukladno Zaključku Općinskog vijeća Općine Veliko Trgovišće o pokretanju postupka za promjenu statusa KLASA: 023-01/18-01/83, URBROJ: 2197/05-05-18-3 od 12. travnja 2018. godine.

Ovaj Zaključak objavit će se u „Službenom glasniku Krapinsko-zagorske županije“.

**PREDSJEDNICA
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE**

Vlasta Hubicki, dr.vet.med.

Dostaviti:

1. Općina Veliko Trgovišće,
2. „Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“,
3. za zbirku isprava,
4. za prilog zapisniku,
5. pismohrana.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
Ž U P A N

KLASA: 334-01/19-01/09
URBROJ: 2140/01-02-19-3
Krapina, 21. svibnja 2019.

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

PREDMET: Izvještaj o provedbi Master plana razvoja turizma
Krapinsko – zagorske županije od 01.01. 2016.-31. 12. 2018.

Na temelju članka 32. Statuta Krapinsko-zagorske županije («Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije» broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13., 26/13.-pročišćeni tekst i 13/18.), **župan Krapinsko - zagorske županije** 21. svibnja 2019. godine **d o n o s i**

Z A K L J U Č A K

- 1) Utvrđuje se Prijedlog zaključka o prihvaćanju Izvještaja o provedbi Master plana razvoja turizma Krapinsko – zagorske županije od 01. 01. 2016. - 31.12. 2018. godine.
- 2) Prijedlog zaključka i Izvještaj o provedbi Master plana razvoja turizma Krapinsko – zagorske županije 01. 01. 2016. – 31. 12. 2018. godine nalaze se u prilogu i čine sastavni dio ovog Zaključka, te se dostavljaju Županijskoj skupštini na razmatranje i usvajanje.
- 3) Za izvjestiteljicu zadužuje se Tanja Ivek, pomoćnica direktora Turističke zajednice Krapinsko – zagorske županije.

Ž U P A N
Željko Kolar

DOSTAVITI:

1. Županijska skupština,
2. za Zbirku isprava,
3. Pismohrana.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu,
promet i komunalnu infrastrukturu

KLASA: 334-01/19-01/09
URBROJ: 2140/01-06-19-2
Krapina, 20. svibanj 2019.

ŽUPAN
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

- PREDMET:** Izvješće o provedbi Master plana razvoja turizma Krapinsko-zagorske županije od 01.01.2016.-31.12.2018.
- PRAVNI TEMELJ:** čl. 32. i čl. 50. Statuta Krapinsko-zagorske županije („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“ broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13. i 13/18)
- NADLEŽNOST ZA DONOŠENJE:** Županijska skupština
- PREDLAGATELJ:** Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, promet i komunalnu infrastrukturu
- IZVJESTITELJ:** Tanja Ivek, pomoćnica direktora Turističke zajednice Krapinsko-zagorske županije

OBRAZLOŽENJE:

Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županija dostavila je realizaciju Master plana razvoja turizma za period od 2016. do 2018. godine, u kojem su opisani slijedeći prioritetni investicijski projekti: golf teren Kumrovec, Regionalni centar kompetencija, Šemničke Toplice, Tematski park i Stubaki – projekt daljnjeg razvoja termi Stubičke Toplice.

Također, obrazloženi su sekundarni investicijski projekti: Centar za poskjetitelje, Panomramski balon, Bedekovčanska jezera i Luksuzni dvorac Mihovljan.

Ujedno, Master plan turizma KZZŽ identificira 12 programa konkurentnosti čija realizacija utječe na poboljšanje doživljaja posjetitelja te stvaranja preduvjeta za kvalitetan boravak u KZZŽ, a to su: Tematske rute Zagorja, Potpora mali i srednjim poduzetnicima, Podizanje svijesti o turizmu, Proizvodni klub, Jesen u Zagorju, Turistička kartica Zagorja, Sustav vidikovaca, Biciklističke i konjičke staze, Sustav digitalnih vidikovaca, Google Cultural Institute, Jedinstvena turistička aplikacija regije Zagorje, PPS. Doživljaji Zagorja.

Izvješće obuhvaća: turistički promet i zadovoljstvo gostiju, marketing i promociju, EU i nacionalni izvori sufinanciranja projekata, postizanje zadanih ciljeva i praćenje performansi turizma KZZŽ.

Izvješće o provedbi Master plana razvoja turizma za period od 2016. do 2018. godine nalazi u prilogu.

PROČELNICA
mr. Sanja Mihovilić

Prilog:

1. Izvješće o provedbi Master plana razvoja turizma za period od 2016. do 2018.
2. Zaključak župana,
3. Prijedlog zaključka Županijske skupštine.

IZVJEŠĆE O PROVEDBI MASTERPLANA
RAZVOJA TURIZMA KRAPINSKO-
ZAGORSKE ŽUPANIJE
01.01.2016.-31.12.2018.

TURISTIČKA ZAJEDNICA KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE
svibanj, 2019.

Sadržaj

1.	REALIZACIJA MASTERPLANA RAZVOJA TURIZMA KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE	2
1.1.	REALIZACIJA	2
1.2.	TURISTIČKI PROMET I ZADOVOLJSTVO GOSTIJU	20
1.3.	MARKETING I PROMOCIJA.....	23
1.4.	EU I NACIONALNI IZVORI SUFINANCIRANJA PROJEKATA	25
2.	REALIZACIJA CILJEVA I MODELA RASTA.....	34
2.1.	POSTIZANJE ZADANIH CILJEVA I MODELA RASTA	34
2.2.	PRAĆENJE PERFORMANSI TURIZMA KZŽ.....	36
3.	ANALIZA OSTVARENIH DOLAZAKA I NOĆENJA 2016.-2018.....	39

1. REALIZACIJA MASTERPLANA RAZVOJA TURIZMA KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE

1.1. REALIZACIJA

PRIORITETNI INVESTICIJSKI PROJEKTI

Prioritetni investicijski projekti su najvažniji za isporuku ciljeva Master plana, a kao prioritetni investicijski projekti određeni su:

1. Golf teren Kumrovec
2. Regionalni centar kompetencija
3. Šemničke toplice
4. Tematski park
5. Stubaki - projekt daljnjeg razvoja termi Stubičke Toplice

1. REGIONALNI CENTAR KOMPETENCIJA ZA TURIZAM I UGOSTITELJSTVU

Odgovornost sukladno Masterplanu:

- priprema: Krapinsko-zagorska županija
- implementacija: Krapinsko-zagorska županija

Realizacija:

- priprema: Krapinsko-zagorska županija, Zagorska razvojna agencija

1. Izrada idejnog rješenja

listopad 2017./
veljača 2018.

- Izrađeni elaborati procjene građevinskih zemljišta oko škole
- Izrađen projektni zadatak za nabavu idejnog rješenja Regionalnog centra kompetentnosti u turizmu i ugostiteljstvu Zabok
- Izrađena geodetska snimka i geodetski projekt te snimka iz zraka postojeće zgrade škole
- Izrađeno idejno rješenje Regionalnog centra kompetentnosti u turizmu i ugostiteljstvu Zabok

2. Kandidatura za imenovanje regionalnim centrom kompetentnosti i izrada razvojnog plana

Svibanj/ lipanj
2018.

- Izrađen Razvojni plan za uspostavu Centra kompetentnosti za turizam i ugostiteljstvo Zabok za petogodišnje razdoblje – od 2018. do 2023.
- Srednja škola Zabok kandidirana za imenovanje Regionalnim centrom kompetentnosti u turizmu i ugostiteljstvu pri Ministarstvu znanosti i obrazovanja
- Srednja škola Zabok jedna je od 6 škola u Hrvatskoj u sektoru turizma i ugostiteljstva koja je imenovana regionalnim centrom kompetentnosti u strukovnom obrazovanju

20. srpnja 2018.

3. Predstavljanje projekta

- Projekt prezentiran:
 - Delegaciji Ministarstva turizma u Krapinsko-zagorskoj županiji
 - Delegaciji Ministarstva znanosti i obrazovanja u Srednjoj školi Zabok (pomoćniku ministrice Vladi Prskalu)
 - Javnosti – nakon imenovanja Regionalnim centrom kompetentnosti održana konferencija za medije
 - Na Sjednici partnerskog vijeća Urbane aglomeracije Zagreb
 - Ministrici Divjak u posjetu Krapinsko-zagorskoj županiji
- Lipanj/ prosinac 2018.
- 18. listopada 2018. - Održan sastanak s predstavnicima Ministarstva turizma u Srednjoj školi Zabok o najavi ESF natječaja za soft aktivnosti centara kompetentnosti u turizmu

4. Priprema projekata za dva natječaja:

- **Natječaj uspostava infrastrukture regionalnih centara kompetentnosti u strukovnom obrazovanju kao podrška procesu reforme strukovnog obrazovanja i osposobljavanja** – za infrastrukturu i opremanje / Operativni program konkurentnost i kohezija, Europski fond za regionalni razvoj
- **Natječaj za „soft aktivnosti“ i dijelom za nabavu opreme za uspostavu i rad centara / Operativni program učinkoviti ljudski potencijali, Europski socijalni fond**

Provedena istraživanjima među:

- Školama – nastavnicima i učenicima
- Poslodavcima
- Nezaposlenima
- Turističkim subjektima
- Učilištima

o stanju na tržištu rada, potrebama i prilikama u turističkom sektoru kao podlozi za kvalitativnu i kvantitativnu analizu za izradu razvojnog plana i opisnog dijela projekata

Izrađen nacrt soft aktivnosti po elementima:

Element 1: upravljanje projektom i administracija

Element 2: uspostava, organizacija rada i razvoja cekom-a

Element 3: razvoj i/ili unaprjeđenje obrazovnih programa/kurikuluma

Element 4: jačanje kompetencija nastavnika i mentora

Element 5: provedba razvijenih i/ili unaprijeđenih obrazovnih programa/kurikuluma

Element 7: promidžba i vidljivost

Izrađen opis projekta za natječaj za infrastrukturu i opremanje u dijelu koji ne zavisi o promjeni idejnog rješenja

U izradi izmjena idejnog rješenja i kalkulacija troškova radova i opremanja

Prosinac 2017./travanj 2018.

Kolovoz 2018./siječanj 2019.

2. ŠEMNIČKE TOPLICE

Odgovornost sukladno Masterplanu:

- priprema: Krapinsko-zagorska županija i Jedinica lokalne samouprave

- implementacija: Privatni sektor - investitor

Realizacija:

- priprema: Grad Krapina, Krapinsko-zagorska županija

Sukladno projektnoj prijavi i projektnom zadatku, predmetni projekt realizira se u 3 faze:

Izvršeno	1. faza: Prostorno-programska studija
	- izrađena je prostorno-programska studija cijele zone i bazenskog kompleksa (izrađivač tvrtka Gregurević & partneri d.o.o.)
	- studijom su preispitane sve prostorne mogućnosti lokacije i predložena dispozicija bazenskog kompleksa i sportskog hotela, a ista će poslužiti kao podloga za daljnju razradu projektna dokumentacije, sukladno projektnoj prijavi.
	- vrijednost prve faze: 49.800,00 kn + PDV odnosno 62.500,00 kn ukupno
Rok: 31.05.2019.	2. faza: Pripremna dokumentacija za bazenski kompleks
Rok 30.11.2019.	3. Glavni projekt za ishođenje građevinske dozvole za bazenski kompleks

Mogući problemi provedbe su, što je od strane Ministarstva zaštite i okoliša propisana provedba postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš, a isti može utjecati na rokove provedbe i dodatne, neplanirane troškove.

Za navedeni postupak potrebno je izraditi elaborat zaštite okoliša te provesti vodoistražne radove s obzirom da su zadnji podaci o izdašnosti kaptaže termalnih izvora rađeni 1998. godine, što su dodatni troškovi procjene 93.750,00 HRK.

3. STUBAKI

Odgovornost sukladno Masterplanu:

- priprema: Privatni sektor - investitor, Krapinsko-zagorska županija
- implementacija: Privatni sektor - investitor

Realizacija:

- priprema: Privatni sektor - investitor

Zaključkom Županijske skupštine Krapinsko-zagorske županije sa 21. sjednice održane 10. srpnja 2008. godine odobreno je sklapanje Ugovora o javno-privatnom partnerstvu za realizaciju Zdravstveno-turističkog projekta Stubičke Toplice između Krapinsko-zagorske županije i Sunca koncern d.d. Zagreb, a isti je sklopljen 17. prosinca 2008. godine.

Obzirom na protek vremena ugovorenog za realizaciju Projekta i promijenjene okolnosti na strani oba partnera u Projektu u odnosu na vrijeme sklapanja Ugovora, a u interesu nastavka Projekta, po odobrenju Županijske skupštine sa 4. sjednice održane 16. prosinca 2013. godine, sklopljen je 10. veljače 2014. godine Dodatak I. Ugovoru kojim je, u bitnome utvrđeno sljedeće:

- Sunce premium d.o.o. postaje nositelj svih prava i obveza Privatnog partnera iz Ugovora
- redefiniran je Projekt na način da isti glasi: "rehabilitacijsko-turističko središte Stubičke Toplice", a obuhvaća sljedeće programske cjeline:
 - a) hotelske kapacitete
 - b) rehabilitacijsko-rekreativnu zonu

- c) wellness centar sa smještajnim jedinicama
 - d) sportsko-rekreativni centar
 - e) bazenske komplekse s pratećim ugostiteljskim i zabavnim sadržajima za dnevne posjetitelje
- utvrđeno je odustajanje od uključivanja Specijalne bolnice Stubičke Toplice u Projekt te je sukladno tome utvrđeno područje projekta i ukupna investicija dioničkog društva Stubaki d.d.,
 - utvrđen je rok završetka redefiniranog Projekta od 3 godine i 6 mjeseci, odnosno do 10. kolovoza 2017. godine

Obzirom na protek roka ugovorenog Dodatkom I. Ugovoru za završetak Projekta, Sunce premuim d.o.o. je u dopisu, primljenom u Županiji 08. rujna 2017. godine, zatražilo produljenje trajanja Ugovora, odnosno očitovanje na dostavljeni prijedlog Dodatka II. Ugovoru.

U odgovoru župana na dostavljeni Prijedlog Dodatka II. Ugovoru (dopis KLAS:334-01/17-01/08, URBROJ::2140/01-02-17-2 od 13. rujna 2017. godine) naglašeno je da je realizacija Projekta i dalje od interesa za Županiju i da su stoga prihvatljivi preloženi rokovi početka gradnje kao i dovršenja objekata u okviru Projekta, ali je od Privatnog partnera zatraženo jamstvo za ozbiljnost poštivanja rokova.

Rezultat toga je Prijedlog Dodatka II. Ugovora kojim se Privatni partner obvezuje:

- započeti radove na izgradnji objekata u okviru Projekta najkasnije u roku od 2 godine i 6 mjeseci, računajući na dan sklapanja Dodatka II. Ugovoru i završiti ga u roku od 2 godine i 6 mjeseci, računajući od dana započinjanja radova, s time da će se smatrati da su radovi na izgradnji objekata u okviru Projekta u cijelosti završeni izgradnjom hotelskih kapaciteta s minimalno 300 soba, wellness centra, i vodenog parka s najmanje 7 bazena.
- u slučaju da ne započne gradnju objekata u okviru Projekta u navedenom roku, obvezuje se Javnom partneru isplatiti naknadu za pretrpljenu štetu u najvišem iznosu naknade od 1.500.000,00 kn.

Dodatak II. Ugovoru o javno-privatnom partnerstvu za realizaciju zdravstveno-turističkog projekta Stubičke Toplice s navedenim stavkama sklopljen je 03. studenog 2017. godine.

SEKUNDARNI INVESTICIJSKI PROJEKTI

Sekundarni projekti definirani Masterplanom razvoja turizma KZŽ do 2025. godine su:

1. Centar za posjetitelje
2. Panoramski balon
3. Bedekovčanska jezera
4. Luksuzni hotel dvorac Mihovljan

1. CENTAR ZA POSJETITELJE ZAGORJE

Odgovornost sukladno Masterplanu:

- priprema: Krapinsko-zagorska županija i Turistička zajednica KZŽ
- implementacija: Krapinsko-zagorska županija i Turistička zajednica KZŽ

Realizacija:

- priprema: Krapinsko-zagorska županija i Turistička zajednica KZŽ

1. Prijava na natječaj Ministarstva turizma - Program razvoja javne turističke infrastrukture u 2016. godini

- rujan 2016.
- Prikupljene ponude za opremanje Centra za posjetitelje multimedijom kao i tražena dokumentacija prema natječaju
 - Izvršena prijava prema Ministarstvu turizma temeljem Programa razvoja javne turističke infrastrukture u 2016. godini - vrijednost projekta 1.018.874,20 kn
 - Prijavljene aktivnosti:
 - multimedijalna oprema i usluge
 - opremanje suvenirnice - stolarski radovi
 - opremanje suvenirnice - rasvjeta
 - nabava i ugradnja taktilnih traka

2. Potpisivanje ugovora s ministarstvom turizma

- Prosinac 2016.
- Potpisan ugovor s Ministarstvom turizma o sufinanciranju sukladno uvjetima i kriterijima Programa razvoja javne turističke infrastrukture u 2016. godini
 - Odobreno je sufinanciranje u iznosu od 489.059,61 kn
 - Uz prijavljene aktivnosti prihvaćeni su i troškovi radova u 2016. godini koji su izvršeni za uspostavu Turističko informativnog centra.

3. Postupak javne nabave

- Ožujak 2017.
- Proveden je postupak Javne nabave interaktivnog multimedijalnog sustava – Centra za posjetitelje.
 - Odabrana je tvrtka Applicon d.o.o. te je u svibnju potpisan Ugovor o javnoj nabavi robe interaktivnog multimedijalnog sustava - Centar za posjetitelje Zagorje
 - Potpisan je Ugovor o izvođenju radova i opremanju suvenirnice u Centru za posjetitelje Zagorje s izvođačem Zagorje gradnja d.o.o.

4. Provedene aktivnosti

1. MULTIMEDIJALNA OPREMA I USLUGE

- Lipanj - rujan 2017.
- U ožujku 2017. godine objavljen je otvoreni postupak javne nabave male vrijednosti te je nakon provedenog postupka za izvođača radova na opremanju centra za posjetitelje multimedijom izabrana tvrtka Applicon d.o.o. iz Samobora s kojom je 23.05.2017. potpisan Ugovor o javnoj nabavi robe interaktivnog multimedijalnog sustava.
 - U prostoru turističko informativnog centra postavljene su PandoPad jedinice – **unutarnja jedinica/interaktivni sustav s vodičem i zabavnim aplikacijama** s glavnim ekranom za pokretanje aplikacija, interaktivni digitalni zemljovid regije s točkama interesa, elektroničke razglednice s mogućnošću selfie snimaka, hub za oglase, galerije s multimedijским albumima (foto i video), elektroničke brošure, povratna informacija od gosta, geolocator kviz, kviz pitalice, slagalice, igre pamćenja, **vanjska jedinica/interaktivni foto-spot sustav za selfie, elektroničke razglednice i igre**, s glavnim ekranom za pokretanje aplikacija, elektroničke razglednice s mogućnošću selfie snimaka, galerije s

multimedijskim albumima (foto i video), elektroničke brošure, povratna informacija od gosta, geolocator kviz, kviz pitalice, slagalice, igre pamćenja, **unutarnji interaktivni sustav s igrama s detekcijom pokreta Spasi Veroniku i Bajka na dlanu**, kreirana je **mobilna aplikacija Visit Zagorje** na koju se veže **interaktivni sustav turističke ponude** s aplikacijom proširene stvarnosti Zagorja koji se sastoji od stilizirane karte (zemljovida), neinteraktivne player jedinice za prikazivanje uputstava i drugih informacija za turiste. Aplikacija proširene stvarnosti za pametne telefone osjetljiva je na set simbola/markera s karte s dostupnim informativnim sadržajem. Izrađeno je 7 filmova za VR vožnju biciklom koji posjetiteljima dočaravaju vožnju Zagorjem slijedećih naziva: Putevima Antuna Mihanovića, Dvor Veliki Tabor, Muzej Staro selo Kumrovec, Gupčevim krajem, Svetište Marija Bistrica, Priroda, Eno-gastro. Posjetitelj sjedne na bicikl koji je postavljen ispred objekta te dobije set VR naočala kroz koje putuje biciklom po Zagorju u 360° tehnici.

- Radi povećanog obujma poslova potpisan je Dodatak ugovora o javnoj nabavi robe interaktivnog multimedijskog sustava te je isporuka dogovorena do 31. srpnja 2017. godine.
- U sklopu opremanja multimedijom izrađen je i postavljen umjetnički eksponat „Bicikl“ za virtualnu vožnju kao i kutija za procesor (kutija je novonastali trošak proizašao iz potrebe da zaštitimo kućište kompjutera u kojem se nalazi aplikacija s filmovima te bez navedene kutije i sam eksponat te VR filmovi ne bi bili upotrebljivi).

2. SUVENIRNICA (stolarski radovi i rasvjeta)

- Potpisan je Ugovor o izvođenju radova i opremanju suvenirnice sa tvrtkom Zagorjogradnja d.o.o. u smislu stolarskih radova i rasvjete. Nakon što je napravljena suvenirnica došlo je do promjene jedne stavke u idejnom rješenju, a radi se o dobavi, izradi i montaži završne obrade stropa suvenirnice od reflektirajućeg materijala. Međutim, prilikom postavljanja outdoor i indoor jedinica te postavljanja bicikla, pojavila se potreba za dodatnim radovima, i to građevinsko-obrtničkim radovima te elektro radovima. Navedeni radovi provedeni su s ciljem osiguranja funkcionalnosti samih outdoor i indoor jedinica (uključujući i bicikl) koji ne bi bili u funkciji da isti nisu provedeni.

3. TAKTILNE TRAKE

- Kako bi se povećala pristupačnost i olakšala prostorna orijentacija za slijepce i slabovidne posjetitelje kupljene su taktilne trake sukladno projektnim aktivnostima.

2. BEDEKOVČANSKA JEZERA

Odgovornost sukladno Masterplanu:

- priprema: Jedinica lokalne samouprave
- implementacija: Jedinica lokalne samouprave

Realizacija:

- priprema: n/a

- u - Općina Bedekovčina rješava imovinsko-pravne odnose vezane uz vlasništvo
tijeku nad parcelama te je u tijeku izrada projektno-tehničke dokumentacije za
daljnji razvoj projekta

3. HOTEL DVORAC MIHOVLJAN

Odgovornost sukladno Masterplanu:

- priprema: Privatni investitor
- implementacija: Privatni investitor

Realizacija:

- priprema: n/a

S obzirom na odluku vlasnika dvorca, Općine Mihovljan da uz potporu Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, realizira alternativni projekt u dvorcu u Mihovljanu i isti pretvori u centar za usluge za djecu i odrasle s posebnim potrebama te je odobren projekt od strane Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU za izradu projektno-tehničke dokumentacije za centar za usluge u zajednici i čija je provedba u tijeku.

PROGRAMI KONKURENTNOSTI

Masterplan razvoja turizma KZŽ identificira 12 programa konkurentnosti čija realizacija utječe na poboljšanje doživljaja posjetitelja te stvaranja preduvjeta za kvalitetniji i sadržajni boravak na području Krapinsko-zagorske županije:

1. Tematske rute Zagorja
2. Potpora malim i srednjim poduzetnicima
3. Podizanje svijesti o turizmu
4. Proizvodni klub
5. Jesen u Zagorju
6. Turistička kartica Zagorja
7. Sustav vidikovaca
8. Biciklističke i konjičke staze
9. Sustav digitalnih vidikovaca
10. Google Cultural Institute
11. Jedinstvena turistička aplikacija regije Zagorje
12. PPS doživljaji Zagorja

1. TEMATSKE RUTE ZAGORJA

Odgovornost sukladno Masterplanu:

- priprema i implementacija: Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije
- upravljanje i promocija: Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije

Realizacija:

- priprema: Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije

Masterplan razvoja turizma KZŽ definira razradu slijedećih ruta:

Tematska ruta Najbolje od zagorja je povijesnog karaktera i objedinjava raznolike točke interesa u Zagorju te predstavlja sukus najboljih atrakcija Zagorja.

U rutu su uključeni slijedeći dionici: Galerija Antuna Augustinčića i Studio Galerija Antuna Augustinčića, Muzej Staro selo Kumrovec, Dvor Veliki Tabor, Muzej grada Pregrade Zlatko Dragutin Tudjina, Muzej krapinskih neandertalaca, Muzej oldtimerera Presečki, Muzej Radboa, Svetište Majke Božje Bistričke, Dvorac Oršić/Muzej seljačkih buna, Dvorac i restoran Mihanović.

Glave dionike prati i ugostiteljska ponuda: Villa Zelenjak, Seljački turizma Šumak, Grešna gorica, Vuglec breg, Klet Kozjak, Stara škola, OPG Matoš, Restoran Academia, Vinarija Micak, Klijet Lojzekova hiža, Restoran&Pansion Rody, Majsecov mlin, Temple bar.

Provedene aktivnosti:

- studeni-prosinac 2017.:
 - Izrađena je karta specifično za tu rutu. Napravljena je mutacija karte Bajka na dlanu s označenim ključnim dionicima i ugostiteljskim objektima
 - Izrađena je web stranica <http://najboljeodzagorja.visitzagorje.hr> koja posjetiteljima daje informacije Što obići, Gdje, jesti, Gdje odsjesti, Popis atrakcija koje se nalaze na ruti, Kalendar događanja (izdvojene su manifestacije koje se tematski vežu na rutu) Info (opće informacije, servisne informacije, popis turističkih zajednica KZŽ, brošure), Multimedija (promo filmovi o Zagorju). Stranica je na hrvatskom, engleskom i njemačkom jeziku te pruža sve relevantne informacije o radnim vremenima, mogućnostima posjeta, cijena ulaznica, kontakt telefonu i adresama dionika.
 - Vrijednost projekta: 129.219,46 HRK od čega je odobreno 25.000,00 kn preko Javnog poziva HTZ-a za kandidiranje programa/projekata za potpore TZ na turistički nerazvijenim područjima
- siječanj 2018. - ...:
 - Promocija rute preko društvenih mreža i objava u tiskovinama

NAJBOLJE OD ZAGORJA

PUTEVIMA PRAČOVJEKA

- Tematska ruta Putevima pračovjeka zamišljena je kao edukativna i obiteljska ruta, a osmišljena je na postojećim resursima. Ruta uključuje: Muzej krapinskih neandertalaca u Krapini i Muzej Radbou u Radoboju, Kružnu stazu Hušnjakovo u Krapini, Stazu krapinskih neandertalaca u Jesenju i poučno-planinarsku stazu "Putevima orhideja" na Strahinjčici.
- uz financijsku potporu HTZ-a, provedene su slijedeće aktivnosti:
 - izrada tiskane karte rute
 - izrada mikrostranice www.putevima-pracovjeka.visitzagorje.hr
 - izrada PR tekstova vezanih uz rutu (tehnički i drugi opisi ruta)
 - prijevod tekstova na engleski i njemački jezik

2. POTPORA MALIM I SREDNJIM PODUZETNICIMA

Odgovornost sukladno Masterplanu:

- Zagorska razvojna agencija

EDUKACIJA PROIZVOĐAČA

Zagorska razvojna agencija, a od svibnja 2018. godine Poduzetnički centar Krapinsko-zagorske županije u okviru svojih redovnih aktivnosti individualnih savjetovanja i informiranja javnosti te edukacija, promoviraju lokalnu proizvodnju i razvoj novih malih i srednjih poduzetnika u sektoru proizvodnje rukotvorina, suvenira, poljoprivrednih i prehrambeno-prerađivačkih proizvoda. Edukacije su usmjerene na poticanje razvoja novih proizvoda, njihovu prezentaciju, promociju i prodaju na tržištu te plasman kroz turistički sektor. Ujedno, informiraju poduzetnike o mogućnostima sufinanciranja projekata kroz bespovratna sredstva županije, ministarstva i EU te kreditne linije s poticajnim kamatnim stopama.

"ZAGORSKI STOL"

Zagorska razvojna agencija, a od svibnja 2018. godine Poduzetnički centar Krapinsko-zagorske županije u okviru svojih redovnih aktivnosti individualnih savjetovanja i informiranja javnosti apeliraju i educiraju ugostitelje i hotelijere s jedne strane te proizvođače prehrambeno-prerađivačkih proizvoda s druge strane, o važnosti lokalno proizvedenih, autentičnih namirnica i njihovom korištenju u prezentaciji Zagorja u gastronomskom smislu te jačaju svijest o važnosti nuđenja tradicionalnih namirnica i lokalnih proizvoda.

A) POTPORA RAZVOJU AGRITURIZMA

Zagorska razvojna agencija, a od svibnja 2018. godine Poduzetnički centar Krapinsko-zagorske županije u okviru svojih redovnih aktivnosti individualnih savjetovanja i informiranja javnosti te edukacija, identificiraju potencijalne poljoprivrednike spremne i voljne za otvaranje agroturizma te ih motiviraju i pomažu razviti njihove potencijale da se aktivno uključe u agroturističku ponudu Zagorja. Educiraju vlasnike oko toga što sve gostu mogu i moraju ponuditi, kako im to ponuditi, kako se oglašavati te kako svoju ponudu diferencirati i prodavati, te kroz primjere dobre prakse olakšavaju proces otvaranja i uključivanja u agroturizam.

B) POTICANJE RAZVOJA DESTINACIJSKE MENADŽMENT KOMPANIJE

U 2018. godini u Krapinsko-zagorskoj županiji registrirano je 11 putničkih i/ili turističkih agencija koje pružaju usluge turističkih putovanja, paket-aranžmana i izleta. Međutim, zbog većine individualnih gostiju koji u prosjeku ostaju 2 dana u Zagorju, navedene turističke agencije ne mogu opstati kao isključivo DMK kompanije te stoga u ovom trenutku još uvijek nije započeo program poticanja razvoja DMK-a. Radionice i edukacije koje se organiziraju Zagorska razvojna agencija ili Poduzetnički centar Krapinsko-zagorske županije, a tiču se općenitog komunikacije i prezentacije ideja, korištenja e-alata, promocije proizvoda i sličnih tema, namijenjene su svim poduzetnicima, obrtnicima s područja KZŽ, tako i turističkim agencijama.

EDUKACIJA PRIVATNIH IZNAJMLJIVAČA

C) SUSTAV KVALITETE GASTRONOMSKE PONUDE

Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije od 2016. godine, u suradnji s tvrtkom Destinacijska menadžment kompanija Vall 042 d.o.o. temeljem Ugovora o poslovnoj suradnji na zajedničkim aktivnostima provodi nacionalni projekt Okusi hrvatske tradicije - Okusi Zagorja. Projekt

je usmjeren na razvoj ponude lokalnih i regionalnih gastronomsko-kulinarskih prepoznatljivosti, brendiranje, umrežavanje ponude, promociju i propagandu sudionika nosioca standarda Okusi, te sustavni razvoj turističke ponude i novih turističkih proizvoda u području gastronomije.

Temeljno je polazište projekta u utvrđivanju, označavanju (labelingu) i brendiranju lokalnih ugostiteljskih objekata s ponudom tradicijske hrane, odnosno jela pripremljenih s tradicijskim namirnicama, te njihovo umrežavanje na nacionalni nivo radi zajedničkih promotivnih i marketinških aktivnosti usmjerenih na prepoznavanje Hrvatske kao gastronomskog i enološkog turističkog odredišta uz istovremeno stvaranje uvjeta za razvoj gastronomskog turizma i podizanja kvalitete ponude.

Sudionici projekta su ugostiteljski objekti koji u dnevnoj ponudi imaju lokalna tradicijska jela i pića, te prihvaćaju utvrđene osnovne standarde i pravila. Označavaju se tablom sa znakom i logotipom projekta s time da su moguće dvije opcije označavanja standarda.

Trenutno u Krapinsko-zagorskoj županiji certificirano je 14 objekata koji nose oznaku kvalitete Okusi Zagorja: Klet Grešna gorica, Villa Zelenjak Ventek, Dvorac Mihanović, Restoran Magdalena, Restoran Vuglec breg, Restoran Sermage, Restoran Zaboky, Restoran Terme Jezerčica, Majsecov mlin, Pansion Rody, Klijet Lojzekova hiža, Klet Zagorski dvori, Restoran Academia i Klet Bolfan - Vinski vrh.

3. PODIZANJE SVIJESTI O TURIZMU

Odgovornost sukladno Masterplanu:

- Krapinsko-zagorska županija

NOĆ MUZEJA ZA TURISTIČKE DJELATNIKE

- Postojeći događaj Noć muzeja iskoristili smo za promoviranje kulturne baštine među djelatnicima turističkog sektora Zagorja. Cilj ovog projekta da turističkim djelatnicima damo mogućnost posjete muzejima, da se upoznaju s njihovom ponudom kako bi iz prve ruke mogli preporučiti posjet svojim gostima te promovirati kulturnu ponudu Zagorja.

- Provedene aktivnosti:

- **26.01.2018.** - Posjetu muzejima odazvalo se 9 turističkih djelatnica. Posjetili su Muzej krapinskih neandertalaca, Muzej Radboa i Muzej Oldtimera Presečki
- **01.02.2019.** - Posjetu muzejima odazvalo se 16 turističkih djelatnica. Jedna grupa je posjetila Muzej Radboa i Muzej Oldtimera Presečki, a druga je posjetila Galeriju Antuna Augustinčića, Muzej Staro selo Kumrovec, dvor Veliki Tabor i Muzej grada Pregrade Zlatko Dragutin Tudjina

- Realizacija: Krapinsko-zagorska županija, Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije

LIKOVNO- LITERARNE RADIONICE I NATJEČAJI

Krapinsko-zagorska županija putem javnog foto natječaja omogućava kreativcima – i profesionalnim i amaterskim fotografima, da prijave svoje uratke za izbor najljepše fotografija koja prikazuje Zagorje – Bajku na dlanu kroz sva godišnja doba i tako promovirati Zagorje kao turističku destinaciju. Foto natječaj se održava u kontinuitetu od 2014. godine te su do 2018. godine prikupljene ukupno 904 fotografije. Sve pristigle fotografije uključuju

se u službenu fotodokumentaciju koja se koristi za potrebe turističke promocije destinacije.

Zbog nemogućnosti osiguranja finansijskih sredstava za nagrade i promociju, dosad nisu organizirane likovno-literarni natječaji.

Promociju karijera u turizmu zajednički provode Krapinsko-zagorska županija, Hrvatski zavod za zapošljavanje Područni ured Krapina, Obrtnička komora Krapinsko-zagorske županije, Hrvatska gospodarska komora ŽK Krapina i srednje škole s područja KZŽ koje kroz prezentacije u osnovnim školama za učenike 7. i 8. razreda i njihove roditelje. Cilj prezentacije jest potaknuti učenike da se odluče za zanimanja koja su deficitarna na području KZŽ (kuhar, konobar, slastičar). U predstavljanje deficitarnih zanimanja uključene su i ostale srednje škole s područja KZŽ.

- SŠ Zabok tijekom svake školske godine obilazi (zajedno s drugim srednjim školama u KZŽ) sve osnovne škole te na razne načine promovira zanimanja u našem sektoru, putem PP prezentacija i uživo tj. učenici SŠ konobari i kuhari na licu mjesta tj. u OŠ miksaju koktele, prezentiraju male zalogaje i slastice te komuniciraju s potencijalnim učenicima o životu u školi, o praktičnoj nastavi koju obavljaju u ugostiteljskim objektima, o stipendijama koje dobivaju od UO i MINT-a, o mogućnostima zapošljavanja i dr.
- u razdoblju 2016.-2018. godina, SŠ Zabok provela je niz projekata s ciljem popularizacije karijera u turizmu:
 - projekt Pozivnica na Štruklijadu, gdje su učenici SŠ Zabok na zabočkom gradskom trgu predstavili izradu zagorskih štruklja, ali i ostalih street food zalogaja, svima koji su došli posjetiti štruklijadu, a materijali i pozivnici su podijeljeni u osnovnim školama
 - projekt Konobar na djelu, kojim je učenicima 8. razreda predstavljeno zanimanje konobara (u 10-tak OŠ na području KZŽ)
 - svake godine u svibnju (već 17 godina) tradicionalno organizira Mali Gastro - mali ulični festival, na koji pozivaju sve učenike OŠ i građanstvo kako bi u živo vidjeli što učenici mogu pripremiti i kako to prezentirati u stvarnosti. Tijekom provedbe promocije zanimanja organiziraju se razne aktivnosti poput: utrke konobara, miksanja koktela, pripremanje sendviča i malih street food zalogaja, slastica, torti, prezentacija posluživanja vina, turističkih i zabavnih animacija i sl. Na taj event pozivaju se i kolege iz drugih srednjih strukovnih škola iz Središnje Hrvatske (Zagreba, Karlovca, Preloga, Varaždina, Pregrade, pa čak i iz inozemstva - Slovenije i Slovačke), kako bi i oni pomogli u prezentacijama vještina potrebnih za ugostiteljsko-turistička zanimanja
 - u okviru projekta Zdravo i fino, u suradnji s Društvom naša djeca Zabok, već niz godina provodi se prezentacija zdrave prehrane te promovira i zanimanja kuhara, konobara i THK kroz 4 - 6 radionica godišnje (obično subotama) u ugostiteljskom kabinetu, a u školu dolaze učenici OŠ (najčešće iz Zaboka)
 - vrata SŠ Zabok su otvorena svim učenicima 8. razreda, pa kad god pokažu interes i žele vidjeti što se i kako se u školi radi dolaze

PROMOCIJA KARIJERA U TURIZMU

pojedinačno ili grupno te se uključuju u proces pripremanja hrane i posluživanja

- o sve aktivnosti, natjecanja i angažiranost SŠ Zabok prema javnosti nastoje se medijski popratiti i objaviti u regionalnom tisku te objaviti na FB stranicama škole, jer na taj način promoviraju struku
- o također postoji kontinuirana suradnja s bivšim učenicima SŠ Zabok, vrsnim majstorima i šefovima, koji dolaze u školu predstaviti trendove u struci, ali i svoje karijere pa trenutni polaznici škole imaju prilike vidjeti kako se ostvaruju karijere, a mogu i puno novoga naučiti.

4. PROIZVODNI KLUB

Odgovornost sukladno Masterplanu:

- uspostava kluba: Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije
- redovite aktivnosti: Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije

Realizacija:

- Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije

Turistički proizvodni klub je radno tijelo ključnih predstavnika privatnog i javnog sektora u turizmu koji zajedničkim snagama rade na razvoju novih turističkih proizvoda i jačanju te inoviranju postojećih na razini turističke regije Zagorje.

Dodatno se na sastanke proizvodnog kluba može pozvati ostale predstavnike – zavisno o tematici sastanka.

Cilj je proizvodnog kluba da članovi:

1. zajednički identificiraju tržišne prilike,
2. osiguraju adekvatan i brz odgovor na uočene promjene u turističkoj potražnji,
3. osmisle i koordiniraju programe/inicijative/projektne ideje koje će imati konkretnog i operativnog učinka na turističku ponudu Zagorja,
4. pomognu / sudjeluju u implementaciji programa,
5. generiraju veću korist za sebe ali i sve dionike turističkog sektora Zagorja,
6. povećaju značaj turizma u gospodarstvu Županije, ali i tržišni udio Županije u turizmu RH,
7. povećaju konkurentnost turističke ponude,
8. aktiviraju/uključite ostale dionike,
9. utječu kroz realizaciju projektnih ideja na podizanje imidža destinacije.

PROVEDENE AKTIVNOSTI

	Održan prvi sastanak Proizvodnog kluba s slijedećim točkama dnevnog reda:
07. ožujak 2018.	<ol style="list-style-type: none">1. Rasprava i donošenje preporuka o top manifestacijama u destinaciji Zagorje2. Prijedlozi novih ideja od interesa za turizam KZŽ i rasprava o istima3. Razno
	Održan je drugi sastanak Proizvodnog kluba sa slijedećim točkama dnevnog reda:
19. travanj 2018.	<ol style="list-style-type: none">1. Prijedlozi novih ideja od interesa za turizma KZŽ i rasprava o istima2. Razno

5. JESEN U ZAGORJU

Odgovornost sukladno Masterplanu:

- priprema: Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije, lokalne turističke zajednice
- I. događaj: Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije i lokalne turističke zajednice
- upravljanje događanjem i promocija: Županijska i lokalne turističke zajednice

Realizacija:

- provedba anketnog upitnika: Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije

S obzirom na konceptualni prijedlog manifestacije koja bi se trebala održavati u vrijeme kada ionako u Zagorju ima najviše manifestacija te koja bi trebala konkurirati manifestacijama poput Rujanfesta, Bundekfesta pa čak i Oktoberfesta, razmišlja se o izmjeni konceptualnog prijedloga. U svrhu dobivanja inputa za potrebe izrade novog koncepta predložene manifestacije, provedeno je anonimno istraživanje među turističkim i hotelskim djelatnicima, ugostiteljima i privatnim iznajmljivačima čiji su odgovori ukazali na činjenicu kako je prijedlog koncepta manifestacije atraktivan i dobar te da bi se takva ili veoma slična manifestacija trebala organizirati. Ipak, budući da tijekom rujna u Zagorju postoji već niz manifestacija koje se organiziraju, koje imaju svoju tradiciju održavanja i identitet manifestacija, organizacija nove manifestacije iziskuje značajna financijska sredstva koja javni sektor (regionalna (područna) i lokalna samouprava, lokalne turističke zajednice) ne može izdvojiti, a privatni sektor zbog rizičnog ulaganja i upitnog povrata investicije nije spreman organizirati i investirati (tim više što slične manifestacije sada već prepoznate kao odlične jesenske manifestacije (Bundekfest, Rujanfest) organiziraju se upravo u to vrijeme i predstavljaju najjačeg konkurenta nove i trenutno nepoznate manifestacije). Stoga preporuka je nastaviti s objedinjavanjem postojećih manifestacija kao zajedničkog krovnog brenda Jesen u Zagorju i promociju postojećih manifestacija kroz zajedničke marketinške aktivnosti ili poticanje neke od postojećih manifestacija (Branje grozdja, Zahvala jeseni u Klanjcu, festivali gljiva i gljivarenja itd) dorade svoj postojeći program (npr. tematiziranim labirintima i edukativnim sadržajima) te se i dalje pod vlastitim brendom razvijati dalje kao manifestacija koja uključuje i predložene aspekte odnosno koncept manifestacije Jesen u Zagorju.

6. TURISTIČKA KARTICA ZAGORJA

Odgovornost sukladno Masterplanu:

- priprema: Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije
- implementacija: Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije

Realizacija:

- provedba anketnog upitnika: Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije

Turistička kartica regije je marketinški alat čija glavna uloga leži u izgradnji imidža, upravljanju iskustvom gostiju i usmjeravanju turističkih tokova unutar destinacije.

PROVEDENE AKTIVNOSTI:

Prosinac
2017.	- Odrađen sastanak sa zainteresiranim dionicima.- Napravljena je kartica u 5 mutacija u 5000 primjeraka.- Izrađen je i popratni info letak u 5000 primjeraka.- U projekt se uključilo 24 dionika koji su podijeljeni u tri kategorije: Kultura, Gastronomija i Wellness

Siječanj -
prosinac
2018.

- Na web stranici www.visitzagorje.hr napravljen je pop up prozor koji direktno vodi do svih relevantnih informacija: gdje se kartica može podići, gdje se može iskoristiti te uvjeti korištenja kartice.
- Promocija kartice putem društvenih mreža i online oglašavanja

7. BIKIKLISTIČKE I KONJIČKE STAZE

Odgovornost sukladno Masterplanu:

- Krapinsko-zagorska županija

Realizacija:

- Krapinsko-zagorska županija, Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije, Zagorska razvojna agencija

BIKIKLISTIČKE STAZE

PROVEDENE AKTIVNOSTI:

- Krapinsko-zagorska županija, u okviru projekta "Mreža biciklističkih turističkih ruta Krapinsko-zagorske županije" u razdoblju 2013.-2015. godine, uz financijsku potporu Ministarstva turizma, realizirala je slijedeće aktivnosti:
 - trasirane i digitalizirane biciklističke rute - ukupno 21 ruta ukupne dužine 688 km
 - izrađene 4 cikloturističke karte s 21 rutom
 - izrađen web portal www.zagorjebike.com.hr
- Zagorska razvojna agencija, u okviru provedbe projekta "Razvoj selektivnih oblika turizma na prekograničnoj turističkoj destinaciji - RIDE&BIKE", u razdoblju 2015.-2016., uz financijsku potporu Europskog fonda za regionalni razvoj i Operativni program Slovenija-Hrvatska 2007.-2013., realizirala je slijedeće aktivnosti:
 - trasirane i digitalizirane 2 prekogranične biciklističke rute
 - nadograđena web stranica www.zagorjebike.com.hr
 - provedene specijalizirane edukacije za turističke vodiče i ponuditelje turističkih usluga i proizvoda na ruralnom području
 - oblikovan promotivni materijal
 - uređeno 5 biciklističkih odmorišta
 - izrađena aplikacija za pametne telefone ZAGORJE RIDE&BIKE s biciklističkim i konjičkim rutama
 - izrađen pilotni model trženja biciklističkih usluga na prekograničnoj destinaciji
- Krapinsko-zagorska županija, u okviru projekta "Uređenje biciklističkih odmorišta na prekograničnoj cikloturističkoj RIDE&BIKE ruti", uz financijsku potporu Ministarstva turizma, realizirala:
 - uređeno 8 biciklističkih odmorišta
 - nabavljene 2 kamere Theta V za snimanje u tehnici 360°
- Krapinsko-zagorska županija, u okviru projekta "Razvoj cikloturizma Krapinsko-zagorske županije", uz financijsku potporu Ministarstva turizma, u razdoblju 2016.-2018., realizirala je slijedeće aktivnosti:
 - izrađen Operativni program razvoja cikloturizma Krapinsko-zagorske županije do 2020. godine

- trasirane i digitalizirane državna glavna ruta br. 6 - Zagorska ruta, državna vezna ruta - Toplička ruta, državne vezne rute Krapina-Macelj i Miljana-Hum na Sutli i kružna županijska ruta
- označene 2 rute: Zagorska i Toplička ruta, biciklističkom signalizacijom
- nadograđena web stranica www.zagorjebike.com.hr.

KONJIČKE STAZE

PROVEDENE AKTIVNOSTI:

Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije provela je slijedeće aktivnosti:

- u okviru provedbe projekta "Razvoj selektivnih oblika turizma na prekograničnoj turističkoj destinaciji - RIDE&BIKE", u razdoblju 2015.-2016., uz financijsku potporu Europskog fonda za regionalni razvoj i Operativni program Slovenija-Hrvatska 2007.-2013., realizirane su slijedeće aktivnosti:
 - trasirano i digitalizirano 8 konjičkih ruta
 - izrađena aplikacija za pametne telefone ZAGORJE RIDE&BIKE s biciklističkim i konjičkim rutama
 - uređena 4 konjička odmorišta
 - izrađena web stranica www.zagorjerride.com.hr
- u okviru projekta "ZagorjeRide", realizirane su slijedeće aktivnosti:
 - educirano 6 osoba za konjičke vodiče
 - trasirane i digitalizirane 3 konjičke rute
 - nadograđena web stranica www.zagorjerride.com.hr
 - organizirane konjičke karavane (Kumrovec 2017. i 2018. godine)

8. SUSTAV DIGITALNIH VIDIKOVACA

Odgovornost sukladno Masterplanu:

- Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije

Realizacija:

- Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije

U okviru provedbe projekta "Uređenje biciklističkih odmorišta na prekograničnoj cikloturističkoj RIDE&BIKE ruti", sufinanciranog od strane Ministarstva turizma u 2017. godini, nabavljene su 2 kamere Theta V za snimanje panorama u tehnici 360 °. Nakon što se snime fotografije iste se editiraju te se promoviraju putem društvenih mreža Facebook i Instagram.

PROVEDENE AKTIVNOSTI

Snimljene su fotografije u tehnici 360° na slijedećim lokacijama:

listopad
2018.

1. Vuglec breg
2. Vinarija Petrač
3. Vinagora
4. Bedekovčanska jezera
5. Kapela Sv. Vida u Svetom Križu Začretju

Iste su editirane i stavljene na Facebook i Instagram Visit Zagorje.

9. GOOGLE CULTURAL INSTITUTE

Odgovornost sukladno Masterplanu:

- Krapinsko-zagorska županija i Muzeji Hrvatskog zagorja

Realizacija:

- Ideja je prezentirana Muzejima Hrvatskog zagorja te će se dalje u suradnji s Muzejima raditi na digitalizaciji sadržaja za uključivanje u projekt Google Cultural Institute sukladno dinamici koju Muzeji odrede

10. JEDINSTVENA TURISTIČKA APLIKACIJA REGIJE ZAGORJE

Odgovornost sukladno Masterplanu:

- Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije

Realizacija:

- Krapinsko-zagorska županija i Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije

U sklopu projekta realizirana je i mobilna aplikacija Visit Zagorje koja služi kao vodič u vlastitom džepu te se sastoji od tri funkcionalnosti putem kojih turisti mogu saznati sve informacije o Zagorju:

- Priče Zagorja,
- Upoznaj Zagorje i
- Skeniraj markere.

Aplikacija se veže uz kartu Bajka na dlanu koja ima markere koji predstavljaju određene točke interesa Zagorja (hoteli, agroturizmi, toplice) koje turist putem ove aplikacije skenira i prilikom toga dobije sve relevantne informacije. Karte su postavljene i u svim hotelima Krapinsko-zagorske županije tako da gostima istih pružimo mogućnost da istražuju Zagorje.

11. PPS DOŽIVLJAJI ZAGORJA

Odgovornost sukladno Masterplanu:

- priprema: Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije i lokalne turističke zajednice
- implementacija: Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije i lokalne turističke zajednice

Realizacija:

- Krapinsko-zagorska županija i Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije putem programa Profesionalno upravljanje događanjima te opće i udruženo oglašavanje (najave

na radio postajama, plakatiranje na 10 lokacija u Gradu Zagrebu,...) financijski podupiru organizaciju i održavanje manifestacija koji postaju snažni motiv gostiju i turista izvan naše županije za dolazak i posjet: Festival balona na vrući zrak; Zagorje Trekk; Seljačka buna.

OPERATIVNI MARKETING PLAN

Odgovornost sukladno Masterplanu:

- Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije

Realizacija:

- Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije

Razvoj web stranice	- Tijekom 2016. godine razvijena je nova web stranica www.visitzagorje.hr, a razvoj stranice temeljem je na uputima definiranim u Masterplanu razvoja turizma- Web stranica se ažurira na dnevnoj bazi
Profesionalno upravljanje brendom Zagorje	- Zbog ograničenih financijskih sredstava, rebrendiranje i angažiranje marketinške agencije s ciljem izrade prilagodbi i razvoja standarda implementacije nije bilo moguće- Rebrendiranje i podbrendiranje planirano je za razdoblje 2019.-2020.
Banka fotografija i filmova	- Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije svake je godine (2016., 2017. i 2018.) izdvajala financijska sredstva sukladno mogućnostima za profesionalna snimanja i stvaranje službene fotodokumentacije za turističku promociju Zagorja- Krapinsko-zagorska županija zahvaljujući svom foto natječaju "Zagorje - bajka na dlanu" kroz protekle 3 godine prikupila je više od 900 fotografija za potrebe turističke promocije Zagorja
Istraživanje tržišta	- Zbog nedovoljnih financijskih sredstava, dubinska istraživanja ključnih tržišta nisu provedena.
Online oglašavanje	- U okviru Udruženog oglašavanja, uz potporu Hrvatske turističke zajednice, redovito se provodi online oglašavanje kroz banner oglase i promotivne članke (advertoriale). U razdoblju 2016.-2018. ukupno je na online oglašavanje utrošeno 649.145,22 HRK.
Profesionalno upravljanje događanjima	- U 2018. godini po prvi puta je, nakon što je uspostavljen Proizvodni klub koji je definirao kriterije za odabir ključnih turističkih događanja u Zagorju- proveden je prvi interni poziv turističkim zajednicama s područja Krapinsko-zagorske županije putem kojeg je odabrana 21 manifestacija, a podijeljeno je potpora u iznosu od 207.500 HRK.
Suradnja TZ KZŽ s TZ niže razine	- na području KZŽ sustav TZ čine 1 županijska TZ, 3 TZ grada, 2 TZ općina i 4 TZ područja, te se redovito održavaju sastanci i koordinacije sustava TZ-a. U razdoblju 2016.-2018. održano je 5 sastanaka/koordinacija s direktorima TZ-a, a teme koje se obrađuju su uglavnom vezane na zajedničke projekte, zajedničku promociju i suradnju na razvoju turističkih proizvoda.

Odnosi s javnošću

- Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije kroz vlastiti newsletter, zajedničku mailing listu Krapinsko-zagorske županije sa lokalnim, regionalnim i nacionalnim medijima putem koje dijele sve značajnije obavijesti i informacije te pozive na različita događanja kao i promociju različitih proizvoda, putem bloga na web stranici www.visitzagorje.hr, te putem društvenih mreža (Facebook i Instagram te Youtube kanal) komunicira ključne proizvode i turističku ponudu Zagorja.

1.2. TURISTIČKI PROMET I ZADOVOLJSTVO GOSTIJU

Ukupan kapacitet smještajnih objekata u Krapinsko-zagorskoj županiji, povećava se svake godine, međutim najveće oscilacije su u privatnom smještaju i hostelima, dok je kapacitet hotelskog smještaja nekoliko uzastopnih godina gotovo nepromijenjen.

Tablica 1. Kapacitet smještajnih objekata i praćenja kvalitete na rezervacijskim tražilicama

vrsta objekta	2016.		2017.		2018.	
	br. ležaja	Prosječna ocjena smještaja na tražilicama	br. ležaja	Prosječna ocjena smještaja na tražilicama	br. ležaja	Prosječna ocjena smještaja na tražilicama
spa hoteli	920	*	950	*	949	8,42**
ostali hoteli	435	*	435	*	435	8,28
kampovi	90	*	90	*	249	9,4***
privatni, ruralni i ostalo	1.021	*	1.144	*	1.390	9,11
UKUPNO	2.466		2.619		3.023	

izvor: eVisitor, Booking.com, obrada TZ KZŽ

*podaci djelomično dostupni, uglavnom nedostupni te je stoga usporedba nije moguća

**kod spa hotela ipak se ocjenom ističu Hotel Villa Magdalena koja postiže izuzetnu prosječnu ocjenu od 9,3 i Bluesun Hotel Kaj s ocjenom 9,0, dok ukupnu prosječnu ocjenu ruši Hotel Matija Gubec sa ocjenom od 6,9.

***budući da se na području Krapinsko-zagorske županije nalazi jedan kamp (Kamp Termi Jezerčica) i jedno kampiralište (Kampiralište Termi Tuhelj), na Booking.com i Airbnb.com dostupan je samo Kamp Termi Jezerčica te se navedena ocjena odnosi na njihovu ocjenu.

Tablica 2. Broj dolazaka i noćenja prema vrstama objekata

vrsta objekta	2016.		2017.		2018.	
	dolasci	noćenja	dolasci	noćenja	dolasci	noćenja
hoteli	107.702	231.357	123.056	271.438	134.637	290.112
objekti u domaćinstvu	7.332	23.976	9.930	29.711	13.077	35.648
ostali ugostiteljski objekti za smještaj (druge vrste - skupina kampovi)	6.118	9.869	6.856	10.689	8.305	12.504
kampovi	739	2.143	805	2.017	1.759	4.065
objekti na OPG-u (seljačkom domaćinstvu)	623	1.779	668	1.532	1.174	2.005

izvor: eVisitor

U promatranom razdoblju najveći se porast broja dolazaka i noćenja ostvaruje u objektima na OPG-u (seljačkom domaćinstvu), objektima u domaćinstvima (privatni iznajmljivači - obiteljski smještaj) i kampovima, vjerojatno upravo zbog povećanja smještajnih kapaciteta u tim objektima. Hoteli ostvaruju kontinuiran porast dolazaka i noćenja te je u 2018. godini u usporedbi s 2017. godinom, vidljiv porast dolazaka za 9,4% odnosno u noćenjima za 6,9%. Značajan porast je vidljiv i u objektima na OPG-u (seljačkom domaćinstvu) i to u dolascima od 75,8% odnosno u noćenjima 30,9%. U objektima u domaćinstvu, taj porast u dolascima iznosi 31,7% odnosno u noćenjima 19,9%, a u kampovima, u dolascima 118,5% u dolascima i 101,5% u noćenjima.

Osnovu turističkih atrakcija u Krapinsko-zagorskoj županiji čine kupališta i muzeji, dok za ostale atrakcije poput Lenartovih stuba, Gupčeve lipe, brojnih kružnih staza koje nemaju kontrolu/naplatu ulaza ne možemo sa sigurnošću znati broj posjetitelja.

Tablica 3. Broj posjetitelja ključnih turističkih točaka interesa u KZŽ

Kulturna atrakcija	Broj posjetitelja		
	2016.	2017.	2018.
Muzej seljačkih buna – Dvorac Oršić	13.760	15.076	12.723
Dvor Veliki Tabor	26.233	28.536	26.271
Muzej krapinskih neandertalaca	84.955	96.613	90.373
Galerija Antuna Augustinčića	5.123	10.689	14.780
Muzej Staro selo Kumrovec	47.726	54.288	51.587
Spomenik himni Zelenjak	45.000	45.000	45.000
Franjevački samostan i sarkofazi obitelji Erdődy*	3.500	3.500	1.074
Hrvatsko nacionalno svetište MBB	1.022.300	970.740	956.170
Muzej Radboa**	n/a	1.334	1.490
Muzej automobila Presečki***	n/a	100	1762
Kupalište - Donja Stubica	166.127	179.827	179.733
Kupalište - Tuheljske Toplice	270.211	302.705	307.279
Kupalište - Krapinske Toplice	146.866	157.464	157.061
Kupalište - Stubičke Toplice	25.527	39.241	85.393

izvor: MHZ, Kulturni centar Klanjec, Hrvatsko nacionalno svetište Marija Bistrica, Muzej Radboa, Muzej oldtimera Presečki, kupališta u KZŽ, obrada TZ KZŽ

*procijenjen broj posjetitelja sukladno ostvarenim dolascima obližnjih kulturnih atrakcija

**Muzej Radboa otvoren je sredinom 2017. godine, a podaci se odnose na razdoblje VII-XII. mjesec 2017.

***Muzej oldtimera Presečki otvorenje početkom rujna 2017. godine, a podaci se odnose na razdoblje IX.-XII. mjesec 2017.

Na području Krapinsko-zagorske županije djeluje 10 turističkih zajednica, uključujući i županijsku. Svaka lokalna turistička zajednica predstavlja i turistički informativni centar, međutim ne vodi se sustavna evidencija posjetitelja TIC-eva osim na dvije lokacije: Centar za posjetitelje Zagorje (Roses Outlet Designer, Sveti Križ Začretje) i Turistički ured u Mariji Bistrici:

Tablica 4. Broj posjetitelja turističkih informativnih ureda

TIC	2016.			2017.			2018.		
	domaći	strani	ukupno	domaći	strani	ukupno	domaći	strani	ukupno
Centar za posjetitelje Zagorje	/	/	/	740	252	992	477	410	887
Marija Bistrica	928	494	1422	893	275	1168	952	507	1459
UKUPNO	928	494	1422	1633	527	2160	1429	917	2346

izvor: TZ KZŽ, TZO Marija Bistrica

Većina turista koji dolaze u Krapinsko-zagorsku županiju ostaju 1-2 dana (udio u dolascima u 2018. godini, 76,16% i udio u noćenjima 49,61%), dok se najmanje ostvaruje 90+ noćenja i to se uglavnom ostvaruje u smještajnim kapacitetima u blizini lječilišnih kompleksa (Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice, Akromion, Klinika Magdalena). Ipak, udio u noćenjima i dolascima pokazuju blagi, ali i kontinuiran rast dolazaka i noćenja u trajanju od 3-5 dana.

Tablica 5. Ostvareni dolasci i noćenja prema trajanju boravka

Trajanje boravka	2016.		2017.		2018.	
	dolasci	noćenja	dolasci	noćenja	dolasci	noćenja
1-2	94.327	137.390	106.755	155.498	121.208	172.879
3-5	23.368	83.602	29.388	106.189	31.834	115.177
6-10	3.857	28.421	4.419	32.828	4.989	37.088
11-20	885	11.831	918	12.054	906	12.201
20-90	191	7.407	243	8.445	178	6.073
90+	83	12.640	70	9.537	35	5.031

izvor: eVisitor

Stupanj zadovoljstva posjetitelja ključnih atrakcija i/ili događanja; ili općeg zadovoljstva posjetom regiji (primarno istraživanje)

S obzirom na nedostatna sredstva za provedbu primarnog istraživanja zadovoljstva posjetitelja ključnih atrakcija i općeg zadovoljstva posjetom regiji, podaci o stupnju zadovoljstva nisu dostupni.

1.3. MARKETING I PROMOCIJA

Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije, uz potporu Krapinsko-zagorske županije (služba za medije) i Hrvatske turističke zajednice (udruženo oglašavanje) provode niz marketinških i promotivnih aktivnosti, čiji je učinak većinom gotovo nemoguće mjeriti. TZ KZŽ provodi oglašavanja kroz *online* (banner oglasi i adertoriali na hrvatskim i stranim web portalima) i *offline* (tiskovine, radio, TV, jumbo plakati na području grada Zagreba) promociju, studijska putovanja novinara, blogera i influencera te samostalne prezentacije i sajamske nastupe u Hrvatskoj (Place2go, SplitB2B, Gast Split,...) i inozemstvu (RDA Köln, B2B München, Road show prezentacije u Bruxellesu i Pragu, ITB Berlin, TTG Incontri Rimini,...), no učinak većine ovih aktivnosti nije moguće direktno mjeriti osim efekata online oglašavanja i to kroz broj posjetitelja web stranice. Ujedno, TZ KZŽ ima i otvorene profile destinacije VisitZagorje na društvenim mrežama te se prati broj pratitelja na društvenim mrežama.

Tablica 6. Broj posjetitelja/korisnika web stranice i društveni medija

broj posjetitelja / korisnika	2016.	2017.	2018.
web stranice TZ KZŽ	21.586*	104.176	161.033
Facebook stranici TZ KZŽ	/	1.745	5.033
Instagram profila TZ KZŽ	/	/	1.650
YouTube kanala TZ KZŽ	/	/	10

izvor: TZ KZŽ

*od 18.4.2016. godine kada je objavljena /puštena u rad nova web stranica www.visitzagorje.hr

Masterplanom razvoja turizma KZŽ do 2025. godine definirane su marketinške aktivnosti u okviru strategije marketinga, te u odnosu na željeni, stupanj izvršenja aktivnosti je slijedeći:

- sadržaj u potpunosti prebačen sa www.tzkzz.hr na www.visitzagorje.hr
 - dizajn i sadržaj je unaprijeđen
 - kontinuirano se nadograđuje i osvježava/aktualizira sadržaj web stranice www.visitzagorje.hr
 - kreiranje specijaliziranih mikro-stranica
 - optimizirana web platforma za mobilne uređaje i ostale prijenosne uređaje
 - unaprijeđeni multimedijalni materijali koji se nude online
 - poboljšana prisutnost na kanalima društvenih medija (redovite objave na Facebook profilu Visit Zagorje (profil postoji od 2016., međutim Facebook analitika ne dopušta provjeru za više od 2 godine unatrag), Instagram profil (profil postoji od svibnja 2018., dosad objavljeno 99 objava), Youtube profil VisitZagorje (profil postoji od 2017. godine, dosad objavljeno 26 video clipova)
- Razvoj web stranice**
- brend Zagorje se koristi kao nedvosmisleni turistički brend
 - brendom se upravlja na jednoznačan način, prema pravilima korištenja u skladu s ažuriranim skupom slika i percepcija povezanih s brendom Zagorje (fotografije prikupljene kroz foto natječaj KZŽ)
- Profesionalno upravljanje brendom Zagorje**
- stvara se baza visoko kvalitetnih fotografija koje se dijele na web stranici i društvenim mrežama
 - redovite revizije multimedijalnog materijala na godišnjoj bazi
- Banka fotografija i filmova**

- Istraživanje tržišta**
 - zbog nedovoljnih finansijskih sredstava nisu provedena detaljna istraživanja koje bi provodila vanjska kompanija
 - istraživanje se provodi interno, bez vanjske metodološke pomoći
 - provedeno istraživanje 2 ključna tržišta (Slovenija i Njemačka)

- Online oglašavanje**
 - povećana prisutnost na društvenim mrežama (redovito objavljivanje postova na Facebook i Instagram profilima Visit Zagorje)
 - oglašavanje kroz udruženo oglašavanje kroz online banner oglase i advertoriale

- Profesionalno upravljanje događanjima**
 - potiču se turistička događanja s većim utjecajem na povećanje broja gostiju s noćenjima ili dnevnih posjetitelja, a napušta se sufinanciranje lokalnih događanja koja posjećuju većinom stanovnici grada/općine i Krapinsko-zagorske županije

- Suradnja TZ KZŽ s TZ niže razine**
 - nije napravljen značajniji iskorak prema sinergiji marketinških budžeta cijelog sustava TZ-a kao cjeline, iako su vidljivi određeni pozitivni pomaci (npr. zajednički tisak promidžbenog materijala za potrebe lokalnih TZ-ova - tisak image brošure, ciklo letka, zajedničkog letka itd., ne vrši samo ŽTZ, već i LTZ)

- Odnosi s javnošću**
 - stvara se i dijeli online sadržaj na blogovima i društvenim mrežama
 - posebna pažnja daje se pitanjima vezanim uz događanja te se ista snažno promoviraju putem različitih kanala (radio, regionalne TV, regionalni tjednici, web portali, društvene mreže,...)

1.4. EU I NACIONALNI IZVORI SUFINANCIRANJA PROJEKATA

EU i nacionalni izvori (su)financiranja projekata

- broj razrađenih projektnih prijedloga koji mogu biti predmetom apliciranja na EU ili nacionalne izvore sufinanciranja
- iznos dodijeljenih sredstava kroz različite programe sufinanciranja

U razdoblju 2016.-2018. godine, projektima koji su se provodili na području Krapinsko-zagorske županije dodijeljeno je potpora u ukupnom iznosu od **13.212.495,71 HRK**.

Tablica 7. Ukupan iznos dodijeljenih potpora u razdoblju 2016.-2018.

	2016.	2017.	2018.
MINT	1.703.820,00	1.493.500,00	1.503.866,00
HTZ	434.000,00	666.000,00	622.000,00
EU	586.735,07	1.700.228,40	4.496.295,24
UKUPNO	2.726.571,07	3.861.745,4	6.624.179,24

izvor: MINT, HTZ, EU, obrada TZ KZŽ

U nastavku slijedi popis odobrenih potpora prema godinama i natječajima.

EU PROJEKTI

r. br.	Naziv projekta (program)	Prijavitelj/Partner	Ukupni iznos dodijeljene potpore (HRK)
1	Uživam tradiciju (Interreg SI-HR 2014-2020)	Zagorska razvojna agencija d.o.o.	1.542.750,00
2	RIDE&BIKE (OP Slovenija-Hrvatska 2007-2013)	Zagorska razvojna agencija d.o.o. / Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije	586.735,07
3	Abeceda prirode (OP Konkurentnost i kohezija)	Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode KZŽ	3.724.920,24
4	EnjoyHeritage (Interreg SI-HR 2014-2020)	Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode KZŽ	928.853,40
UKUPNO			6.783.258,71

izvor: Zagorska razvojna agencija, TZ KZŽ, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode KZŽ

U nastavku slijedi popis odobrenih potpora prema godinama i natječajima.

2016. GODINA

Tablica 8. Potpore turističkim zajednicama na turistički nerazvijenim područjima u 2016. godini

r. br.	Naziv projekta	Prijavitelj	Ukupni iznos dodijeljene potpore (HRK)
1	Beciklinom i pešice po zlatarskom kraju	TZG Zlatara	10.000,00
2	Brendiranje turističke destinacije: izrada znaka, logotipa, slogana destinacije	TZO Marija Bistrica	10.000,00
3	Pješačko-biciklistička staza Gupčevim krajem - nadogradnja (smeđa signalizacija)	TZP Donja Stubica i Gornja Stubica	10.000,00
4	"Ride&Bike"	TZ Krapinsko-zagorske županije	40.000,00
5	Okusi hrvatske tradicije - Okusi Zagorja	TZ Krapinsko-zagorske županije	20.000,00
6	Krapinski neandertalac	TZG Krapine	15.000,00
7	Edukacija "mali iznajmljivači - veliki posao"	TZ Krapinsko-zagorske županije	6.000,00
8	Postavljanje informativne ploče pod nazivom "Povijesna priča"	TZO Stubičke Toplice	5.000,00
9	Kreativna industrija u brendiranju grada Krapine	TZG Krapina	10.000,00
10	Produljenje poučne staze Bračak	TZG Zabok	3.000,00
11	Ksaverova staza	TZG Zabok	10.000,00
12	Opremanje dijela Topličkog pješačkog prstena urbanim mobilijarom	TZO Krapinske Toplice	25.000,00
UKUPNO			164.000,00

izvor: HTZ, 2016.

Tablica 9. Potpore događanjima u PPS razdoblju na turistički nerazvijenim područjima u 2016.

r. br.	Naziv projekta	Ukupni iznos dodijeljene potpore (HRK)
1	Viteški turnir	20.000,00
2	Art&Spa ljeto - splash!	30.000,00
3	Dani kajkavske riječi Zlatar 2016.	20.000,00
UKUPNO		70.000,00

izvor: HTZ, 2016.

Tablica 10. Potpore nacionalnim i regionalnim događanjima u 2016. godini

r. br.	Naziv projekta	Ukupni iznos dodijeljene potpore (HRK)
1	Seljačka buna	20.000,00
2	Tjedan kajkavske kulture	20.000,00
UKUPNO		40.000,00

izvor: HTZ, 2016.

Tablica 11. Potpore za projekte turističkih inicijativa i proizvoda na turistički nerazvijenim područjima u 2016. godini

r. br.	Naziv projekta	Prijavitelj	Ukupni iznos dodijeljene potpore (HRK)
1	Wellness i zdravlje - obnova bazena Terme Tuhelj	Terme Tuhelj d.o.o.	110.000,00
2	Podizanje standarda i kvalitete usluga u Humskoj kleti	Humaska klet, obrt za ugostiteljstvo i usluge smještaja, vl. Anica Žerjav	50.000,00
UKUPNO			160.000,00

izvor: HTZ, 2016.

Tablica 12. Program razvoja javne turističke infrastrukture u 2016. godini

r. br.	Naziv projekta	Prijavitelj	Ukupni iznos dodijeljene potpore (HRK)
1	Centar za posjetitelje Zagorja	Krapinsko-zagorska županija	529.000,00
2	Uređenje biciklističkih odmorišta na prekograničnoj RIDE&BIKE cikloturističkoj ruti	Krapinsko-zagorska županija	169.900,00
UKUPNO			698.900,00

izvor: MINT, 2016.

Tablica 13. Konkurentnost turističkog gospodarstva u 2016. godini

r. br.	Prijavitelj	Ukupni iznos dodijeljene potpore (HRK)
1	Ivizija d.o.o. (Villa Magdalena)	100.000,00
2	Terme Jezerčica d.o.o.	170.000,00
3	Hotel&Restaurant SE-MI d.o.o.	100.000,00
4	obrt Capo Management, Krapina	50.000,00
5	Ekspanzija d.o.o., Zagorska Sela	100.000,00
6	OPG Ferek-Jambrek Branko, Radoboj	40.000,00
7	OPG Mladen Micak, Marija Bistrica	30.000,00
8	OPG Ivan Halapir, Krapinske Toplice	40.000,00
9	OPG Topolovec Anđelko, Radoboj	40.000,00
10	OPG Davor Vukić, Ivanić Desinički	40.000,00
11	Agroturizam Kos, Mirkovec	40.000,00
12	Klaužer Sanja, Tuhelj	40.000,00
13	Agroturizam Zaboky Selo, Pavlovec	50.000,00
14	Ivan Priščan, Konjščina	40.000,00
15	Višnjica Broz, Oroslavje	40.000,00
16	Raftrek travel d.o.o., Krapina	40.000,00
17	Terme Tuhelj d.o.o., Tuheljske Toplice	24.922,00
UKUPNO		984.922,00

izvor: MINT, 2016.

Tablica 14. Promocija i jačanje kompetencija strukovnih zanimanja za turizam 2016.

r. br.	Naziv projekta	Prijavitelj	Ukupni iznos dodijeljene potpore (HRK)
1	Pozivnica na štruktijadu	Srednja škola Zabok	20.000,00
UKUPNO			20.000,00

izvor: MINT, 2016.

2017. GODINA

Tablica 15. Potpore turističkim zajednicama na turistički nerazvijenim područjima u 2017. godini

r. br.	Naziv projekta	Prijavitelj	Ukupni iznos dodijeljene potpore (HRK)
1	Beciklinom i pešice po zlatarskom kraju	TZG Zlatara	20.000,00
2	Zlatni bregi oko Zlatara - Gradski sat	TZG Zlatara	30.000,00
3	Opremanje ureda terminalima eVisitor sustava	TZO Krapinske Toplice	4.000,00
4	Opremanje ureda terminalima eVisitor sustava	TZP Donja Stubica i Gornja Stubica	3.000,00
5	Krapinski neandertalaca - faza dva	TZG Krapine	20.000,00
6	Easybike na biciklističkim stazama, postavljanje pametnih klupa	TZG Oroslavja	15.000,00
7	Zagorje Ride	TZ Krapinsko-zagorske županije	25.000,00
8	Okusi hrvatske tradicije - Okusi Zagorja - II faza	TZ Krapinsko-zagorske županije	20.000,00
9	Tematska ruta "Najbolje od Zagorja"	TZ Krapinsko-zagorske županije	25.000,00
10	e-Šetnica Marija Bistrica	TZO Marija Bistrica	10.000,00
11	Uređenje poučno rekreativne-šetnice "Putevima Maksimilijana Vrhovca"	TZO Stubičke Toplice	45.000,00
12	Opremanje ureda terminalima eVisitor sustava	TZP Kumrovec, Desinić, Zagorska Sela	4.000,00
13	Turistička interpretacija u kulturnom turizmu	TZP Kumrovec, Desinić, Zagorska Sela	5.000,00
UKUPNO			226.000,00

izvor: HTZ, 2017.

Tablica 16. Potpore događanjima u PPS razdoblju na turistički nerazvijenim područjima u 2017.

r. br.	Naziv projekta	Ukupni iznos dodijeljene potpore (HRK)
1	Advent u Mariji Bistrici	10.000,00
2	Dani kajkavske riječi Zlatar	30.000,00
3	Viteški turnir-srednji vijek u Hrvatskom zagorju	30.000,00
4	Seljačka buna	30.000,00
UKUPNO		100.000,00

izvor: HTZ, 2017.

Tablica 17. Potpore nacionalnim i regionalnim događanjima u 2017. godini

r. br.	Naziv projekta	Ukupni iznos dodijeljene potpore (HRK)
1	15. Tabor Film Festival	20.000,00
2	Splash art&spa ljeto u Termama Tuhelj	40.000,00
3	Tjedan kajkavske kulture	30.000,00
UKUPNO		90.000,00

izvor: HTZ, 2017.

Tablica 18. Potpore projektima turističkih inicijativa i proizvoda na turistički nerazvijenim područjima u 2017. godini

r. br.	Naziv projekta	Prijavitelj	Ukupni iznos dodijeljene potpore (HRK)
1	Cikloturizam - sportsko rekreacijske staze ZaZaKR 2017	Općina Sveti Križ Začretje	50.000,00
2	Atraktivizacija sportske ponude - izgradnja polivalentnog igrališta	Terme Tuhelj d.o.o.	50.000,00
3	Revitalizacija Vodenog planeta - izgradnja tobogana	Terme Tuhelj d.o.o.	50.000,00
4	Zagorje fairy tale - bajka kao turistički proizvod	Com eng data d.o.o.	50.000,00
5	Zelenjak - lijepa naša eno-gastro destinacija	Obrt za ugostiteljstvo i turizam "Zelenjak-Ventek"	50.000,00
UKUPNO			250.000,00

izvor: HTZ, 2017.

Tablica 19. Program razvoja javne turističke infrastrukture u 2017. godini

r. br.	Naziv projekta	Prijavitelj	Ukupni iznos dodijeljene potpore (HRK)
1	Hiža vinove loze	Općina Radoboj	493.500,00
UKUPNO			493.500,00

izvor: MINT, 2017.

Tablica 20. Konkurentnost turističkog gospodarstva u 2017. godini

r. br.	Prijavitelj	Ukupni iznos dodijeljene potpore (HRK)
1	Terme Jezerčica d.o.o.	90.000,00
2	Krass hotel d.o.o., Krapinske Toplice	80.000,00
3	Capo Management, Krapina	50.000,00
4	Obiteljsko gospodarstvo Šćuric Irena, Sveti Križ Začretje	30.000,00
5	OPG Broz Ivica, Kumrovec	40.000,00
6	Agroturizam Zaboky selo, Zabok	50.000,00
7	OPG Kudelić Mladen, Zlatar	30.000,00
8	OPG Hajduk Darko, Desinić	40.000,00
9	OPG Stjepan Šalamon, Krapina	30.000,00
10	Ivančica Babić, Krapina	40.000,00
11	Niskogradnja Hren d.o.o., Donja Stubica	40.000,00
12	Agri zadruga branitelja, Desinić	30.000,00
13	Veverec 91 d.o.o., Oroslavje	40.000,00
14	Obrt "Grden", Gornja Stubica	20.000,00
15	Julius Rose d.o.o., Zabok	40.000,00
UKUPNO		650.000,00

izvor: MINT, 2017.

Tablica 21. Program razvoja cikloturizma na kontinentu u 2017. godini

r. br.	Naziv projekta	Prijavitelj	Ukupni iznos dodijeljene potpore (HRK)
1	Razvoj cikloturizma u Krapinsko-zagorskoj županiji	Krapinsko-zagorska županija	350.000,00
UKUPNO			350.000,00

izvor: MINT, 2017.

2018. GODINA

Tablica 22. Potpora turističkim zajednicama na turistički nerazvijenim područjima u 2018. godini

r. br.	Naziv projekta	Prijavitelj	Odobrena potpora (HRK)
1	Tematska turistička ruta - Putevima pračovjeka	TZ Krapinsko-zagorske županije	50.000,00
2	Okusi hrvatske tradicije - Okusi Zagorja, faza III.	TZ Krapinsko-zagorske županije	60.000,00
3	Smeđa signalizacija za Muzej Radboa	TZ Krapinsko-zagorske županije	18.000,00
4	eŠetnica Marija Bistrica faza II	TZO Marija Bistrica	10.000,00
5	Interpretacijske karte na solarnim info panoima - područje grada Oroslavja	TZG Oroslavja	40.000,00
9	Unapređenje cikloturizma na području grada Oroslavja	TZG Oroslavja	14.000,00
6	Brendiranje i labeling turističke destinacije Srce Zagorja	TZP Srce Zagorja	20.000,00
7	Razvoj cikloturizma u Srcu Zagorja	TZP Srce Zagorja	30.000,00
8	Brendiranje turističke destinacije i labelling - standardizacija i certifikacija u ruralnom turizmu područja Tuhlja, Klanjca i Velikog Trgovišća	TZP Tuhelj, Klanjec, Veliko Trgovišće	70.000,00
UKUPNO			312.000,00

izvor: HTZ, 2018.

Tablica 23. Potpore projektima turističkih inicijativa i proizvoda na turistički nerazvijenim područjima u 2018. godini

r. br.	Naziv projekta	Prijavitelj	Ukupni iznos dodijeljene potpore (HRK)
1	Cikloturizam - sportsko rekreacijske staze ZaZaKR 2018 faza II	Općina Sveti Križ Začretje	60.000,00
2	Cikloturizam - sportsko rekreacijske staze ZaZaKR 2018	Grad Zabok	60.000,00
UKUPNO			120.000,00

izvor: HTZ, 2018.

Tablica 24. Potpora događanjima u 2018. godini

r. br.	Naziv projekta	Prijavitelj	Ukupni iznos dodijeljene potpore (HRK)
1	Mali ulični festival Stubičke Toplice	TZO Stubičke Toplice	20.000,00
2	Advent u Mariji Bistrici	TZO Marija Bistrica	20.000,00
3	49. Dani kajkavske riječi Zlatar	POU dr. Jurja Žerjavića Zlatar	10.000,00

4	Seljačka buna - 10. jubilarna godišnjica oživljavanja bitke kod Stubice	TZP Donja Stubica i Gornja Stubica	20.000,00
5	Ljeto u Oršiću - glazbeno-scenski festival	TZP Donja Stubica i Gornja Stubica	10.000,00
6	Tjedan kajkavske kulture	TZG Krapina	40.000,00
7	Splash art&spa Ljeto u Termama Tuhelj	Terme Tuhelj	20.000,00
8	Susreti za Rudija	Općina Gornja Stubica	50.000,00
UKUPNO			190.000,00

izvor: HTZ, 2018.

Tablica 25. Konkurentnost turističkog gospodarstva u 2018. godini

r. br.	Prijavitelj	Ukupni iznos dodijeljene potpore (HRK)
1	OPG Mladen Micak, Marija Bistrica	40.000,00
2	OPG Cesar Željka, Marija Bistrica	50.000,00
3	OPG Ivan Halapir, Krapinske Toplice	50.000,00
4	OPG Mladen Kudelić, Zlatar	30.000,00
5	Zagorje adventure d.o.o., Zabok	20.000,00
6	Veverec 91 d.o.o., Oroslavje	40.000,00
7	Raftrek Travel d.o.o., Krapina	30.000,00
8	Obrt ugostiteljstvo ZAGI, Oroslavje	24.922,00
9	Obrt Zelenjak Ventek, Kumrovec	21.922,00
10	Midifar d.o.o., Zagreb (Vuglec breg)	21.922,00
11	Julius Rose d.o.o., Zabok	50.000,00
UKUPNO		378.766,00

izvor: MINT, 2018.

Tablica 26. Program razvoja javne turističke infrastrukture u 2018. godini

r. br.	Naziv projekta	Prijavitelj	Ukupni iznos dodijeljene potpore (HRK)
1	II. faza rekonstrukcije zgrade Centra za posjetitelje Kumrovec	Općina Kumrovec	323.000,00
2	Centar za posjetitelje Putevima Lijepe naše i kuće europskih himni	Grad Klanjec	400.000,00
UKUPNO			723.000,00

izvor: MINT, 2018.

Tablica 27. Razvoj cikloturizma na kontinentu u 2018. godini

r. br.	Naziv projekta	Prijavitelj	Ukupni iznos dodijeljene potpore (HRK)
1	Razvoj cikloturizma u Krapinsko-zagorskoj županiji	Krapinsko-zagorska županija	402.100,00
	UKUPNO		402.100,00

izvor: MINT, 2018.

2. REALIZACIJA CILJEVA I MODELA RASTA

Masterplan razvoja turizma Krapinsko-zagorske županije za razdoblje 2016.-2025. godina definira ciljeve i model rasta turizma u Krapinsko-zagorskoj županiji.

Krajnji cilj realizacije Masterplana razvoja turizma KZŽ jest ostvariti željeni model rasta do 2025. godine i to:

Tablica 28. Željeni model rasta do 2025. godine

vrsta objekta	smještajne jedinice	kreveti	ostvarena noćenja	zauzetost	direktan prihod po noćenju (EUR)	ukupan prihod (EUR)
hoteli	1.474	3.084	675.396	60%	90	60.785.640
kampovi	180	690	50.370	20%	30	1.511.100
privatni smještaj i ostalo	925	3.434	250.682	20%	30	7.520.460
UKUPNO	2.579	7.208	976.448	37,1%	72	69.817.200

izvor: Masterplan razvoja turizma Krapinsko-zagorske županije do 2025. godine

Također, Masterplanom razvoja turizma Krapinsko-zagorske županije definiran je slijedeći željeni smještajni kapacitet.

Tablica 29. Željeni smještajni kapacitet do 2025. godine

vrsta objekta	jedinica	kreveti
spa hoteli	650	1.300
ostali hoteli	250	500
kampovi	150	600
privatni, ruralni i ostalo	650	2.600
UKUPNO	1.700	5.000

izvor: Masterplan razvoja turizma Krapinsko-zagorske županije do 2025. godine

2.1. POSTIZANJE ZADANIH CILJEVA I MODELA RASTA

Jedan od zadanih ciljeva definiranih Masterplanom razvoja turizma KZŽ, jest i postizanje željenog broja smještajnih kapaciteta. U razdoblju 2016.-2018. godine približili smo se željenom broju smještajnog kapaciteta:

Tablica 30. Kretanje smještajnih kapaciteta u razdoblju 2016.-2018.

vrsta objekta	2016.			2017.			2018.		
	br. objekata	jedinica	kreveti	br. objekata	jedinica	kreveti	br. objekata	jedinica	kreveti
spa hoteli	5	483	920	5	498	950	5	497	949
ostali hoteli	7	215	435	7	215	435	7	215	435
kampovi	1	30	90	1	30	90	2	83	249
privatni, ruralni i ostalo	27*	401	1.021	28*	453	1.144	322	499	1.390
UKUPNO	40	1.129	2.466	41	1.196	2.619	336	1.294	3.023

izvor: TZ KZŽ

*ne postoji dostupna evidencija o broju objekata u privatnom smještaju (privatni iznajmljivači)

Tijekom promatranog razdoblja nije bilo većih oscilacija u spa i ostalim hotelima (Terme Tuhelj, Terme Jezerčica, Villa Magdalena, Bluesun hotel Kaj, Hotel Matija Gubec) te je broj jedinica i kreveta u promatranom razdoblju gotovo identičan. Značajnije oscilacije u broju smještajnih jedinica i ležaja vidljive su u privatnom smještaju gdje je posebno u posljednje dvije godine vidljivo izrazito otvaranje novih i/ili zatvaranje postojećih objekata.

Na dan 31.12.2018. godine, Krapinsko-zagorska županija ima 76% željenih smještajnih jedinica odnosno 60,5% željenih kreveta. Dublja analiza željenih smještajnih kapaciteta u odnosu na stvarno stanje ukazuje na potrebu za potporama u kampovima, budući da smo tek na 55,3% željenih jedinica i 41,5% kreveta, dok je situacija s ostalim hotelima zadovoljavajuća (86% željenih jedinica i 87% kreveta).

Nadalje, definirali smo i cilj rasta zauzetosti kreveta u hotelima (2025. godine - 60%), kampovima (2025. godine - 20%) i privatnom smještaju (2025. godine - 20%). U promatranom razdoblju 2016.-2018. godine, zauzetost kreveta po smještajnim vrstama je slijedeća:

Tablica 31. Zauzetost kreveta po vrstama smještajnih objekata

vrsta smještajnog objekta	2016.	2017.	2018.
hoteli	39,03%	45,23%	48,00%
kampovi	19,52%	18,42%	5,89%
ostali (privatni) smještaj	14,35%	14,81%	14,44%
UKUPNO destinacija	15,86%	16,65%	16,90%

izvor: eVisitor, obrada TZ KZŽ

Najveći udio ukupno ostvarenih noćenja realizira se upravo u hotelima na području Krapinsko-zagorske županije te je vidljivo kako kontinuirano raste zauzetost u hotelima te smo trenutno na 80% realizacije. Iako na prvu djeluje zabrinjavajuće podatak o izrazitom padu zauzetosti u kampovima, u 2018. godini realizirana je investicija Terma Jezerčica u kamp**** te je broj ležaja u kampovima s 90 porastao na 249, što onda u ukupnoj zauzetosti i usporedbi s prethodnim godinama djeluje kao drastičan pad. U privatnom smještaju nema značajnih napredaka, iako je vidljiv kontinuiran rast iz godine u godinu, a u 2018. godini ukupna zauzetost privatnog smještaja jest na 72,2% željene zauzetosti.

Masterplanom razvoja turizma KZŽ do 2025. godine također je predviđen i rast prosječne ostvarene cijene noćenja u hotelima za 50%, a 100% u ostalim tipovima smještaja.

Sukladno informacijama Booking.com i Airbnb.com, hotelski smještaj u Krapinsko-zagorskoj županiji u 2018. godini postizao je prosječnu cijenu od 719,17 HRK odnosno 95,89 EUR, dok je privatni smještaj (apartmani, sobe i kuće za odmor) u 2018. godini postiže prosječnu cijenu smještaja po noćenju i osobi od 506,85 HRK ili cca. 67 EUR. Ipak, realniji pokazatelj je medijalna cijena koja u hotelskom smještaju iznosi 520,50 (cca. 69 EUR) odnosno u privatnom smještaju 445,00 HRK (cca. 59 EUR).

2.2. PRAĆENJE PERFORMANSI TURIZMA KZŽ

Na kraju 2018. godine, performanse turizma KZŽ su slijedeće:

Tablica 32. Performanse turizma KZŽ

vrsta objekta	broj objekata	smještajne jedinice	kreveti	ostvarena noćenja	zauzetost	direktan prihod po noćenju (EUR)**	ukupan prihod (EUR)*
hoteli	12	712	1.384	290.112	48,00%	-	14.685.692,80
kampovi	2	83	249	4.065	5,89%	-	0,00
privatni smještaj i ostalo	322	499	1.390	54.517	14,44%	-	1.793.558,80*
UKUPNO	336	1.294	3.023	348.694	16,90%	-	16.479.281,60

izvor: eVisitor, obrada TZ KZŽ; Digitalna komora, obrada: HGK-ŽK Krapina

*zbog obrade podataka od strane FINA-e temeljem kojih HGK unosi i obrađuje podatke u Digitalnoj komori, podaci su dostupni samo za godine 2016. i 2017.

** budući da privatni iznajmljivači nisu obvezni dostavljati podatke o svojim prihodima FINA-i, podaci su djelomično dostupni (ostali smještaj)

*** podatak nije bilo moguće obraditi

Na području Krapinsko-zagorske županije nalazi se i najveće hrvatsko marijansko svetište Marija Bistrica, a u razdoblju od 2016.-2018. godine procijenjeni broj hodočasnika kreće se između 950.000 i 1.000.000 osoba.

Tablica 33. Broj posjetitelja u Mariji Bistrici

	2016.	2017.	2018.
br. hodočasnika	1.022.300	970.740	956.170

izvor: TZO Marija Bistrica

S obzirom da se procjena vrši temeljem broja podijeljenih hostija i procjene broja osoba u pratnji, moguća su odstupanja u procjenama.

Osim marijanskog svetišta, Krapinsko-zagorsku županiju krase i 7 izvora termalne vode, od kojih su četiri u funkciji turizma:

Tablica 34. Broj posjetitelja u kupalištima

kupališta	2016.	2017.	2018.
Donja Stubica	166.127	179.827	179.733
Tuheljske Toplice	270.211	302.705	307.279
Krapinske Toplice	146.866	157.464	157.061
Stubičke Toplice	25.527	39.241	85.393
UKUPNO	608.731	679.237	729.466

izvor: kupališta u KZŽ, obrada TZ KZŽ

Porast posjetitelja na kupalištima tijekom 2018. u odnosu na 2017. godinu iznosio je 7,4% odnosno 729.466 posjetitelja dok je u 2017. taj broj iznosio 679.237 posjetitelja (povećanje od 50.229 posjetitelja).

Na području Krapinsko-zagorske županije djeluje i 14 muzeja i galerija. Najznačajniji muzeji djeluju u okviru Muzeja Hrvatskog zagorja, a to su: Muzej krapinskih neandertalaca, Dvor Veliki Tabor, Muzej Staro selo Kumrovec, Muzej seljačkih buna i Galerija Antuna Augustinčića. Preostali muzeji i galerije koji djeluju na području KZŽ su većinom gradski muzeji, a posebno se atraktivnošću ističu Muzej oldtimera Presečki u Krapini, Muzej Radboa u Radoboju i Muzej Zlatko Dragutin Tudjina u Pregradi.

Posjetitelji najviše obilaze Muzej krapinskih neandertalaca i Muzej Staro selo Kumrovec, dok je Muzej oldtimera Presečki otvoren krajem 2017. godine pa podaci zapravo i nisu usporedivi.

Tablica 35. Broj posjetitelja najznačajnijih muzeja u KZŽ

Muzeji	2016.		2017.		2018.	
	br. posjetitelja	izvorni prihodi	br. posjetitelja	izvorni prihodi	br. posjetitelja	izvorni prihodi
Muzej krapinskih neandertalaca	84.955		96.613		90.373	
Muzej Staro selo Kumrovec	47.726	3.733.871,00	54.288	3.942.001,00	51.587	4.692.003,00
Dvor Veliki Tabor	26.233	*	28.536	*	26.271	*
Galerija Antuna Augustinčića	5.123		10.689		25.780	
Muzej seljačkih buna - Dvorac Oršić	13.760		15.076		12.723	
Muzej Radboa	-	-	1.334	11.422	1.490	12.574
Muzej grada Pregrade Zlatko Dragutin Tudjina	837	**	946	**	1.772	**
Muzej oldtimera Presečki	-	-	100	***	1.762	***
UKUPNO	178.634		207.582		211.758	

izvor: Muzeji Hrvatskog zagorja, Muzej Radboa, Muzej oldtimera Presečki, Muzej grada Pregrade, obrada TZ KZŽ

*Muzeji Hrvatskog zagorja zbog zajedničkog sustava naplate ulaznica i stručnih vodstava u mogućnosti su dostavljati objedinjene podatke za sve ustrojbene jedinice

**Muzej Radboa otvoren je u srpnju 2017. godine

***Odluka o naplati ulaznica, vodstava i radionica u Muzeju grada Pregrade Zlatko Dragutin Tudjina je donesena prosinca 2018. godine sukladno kojoj će se ulaznice naplaćivati od 1.1.2019. te stoga ranijih godina nije vršena naplata ulaznica u muzej

****Muzej oldtimera Presečki je u privatnom vlasništvu te nisu dostavili tražene podatke uz pojašnjenje da podaci nisu javno dostupni

Tablica 36. Performanse turističkog sektora Krapinsko-zagorske županije

	2016.	2017.
SMJEŠTAJ		
broj tvrtki	27	25
<i>hoteli i sličan smještaj</i>	18	16
<i>odmarališta i slični objekti</i>	9	9
<i>kampovi i prostori za kampiranje</i>	0	0
<i>ostali smještaj</i>	0	0
ukupni prihodi, HRK	11.937.707,00	123.594.612,00
<i>hoteli i sličan smještaj</i>	105.500.987,00	110.142.696,00
<i>odmarališta i slični objekti</i>	6.436.720,00	13.451.916,00
<i>kampovi i prostori za kampiranje</i>	0,00	0,00
<i>ostali smještaj</i>	0,00	0,00
bruto investicije u dugotrajnu imovinu	2.874.433,00	927.050,00
<i>hoteli i sličan smještaj</i>	2.874.433,00	910.082,00
<i>odmarališta i slični objekti</i>	0,00	16.968,00
<i>kampovi i prostori za kampiranje</i>	0,00	0,00
<i>ostali smještaj</i>	0,00	0,00
broj zaposlenih	369	370
<i>hoteli i sličan smještaj</i>	357	339
<i>odmarališta i slični objekti</i>	12	31
<i>kampovi i prostori za kampiranje</i>	0	0
<i>ostali smještaj</i>	0	0
DJELATNOST PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE I PIĆA		
broj tvrtki	78	88
ukupni prihodi, u HRK	60.235.105,00	56.398.416,00
bruto investicije u dugotrajnu imovinu	466.696	784.358
broj zaposlenih	267	276

izvor: Digitalna komora, obrada: HGK ŽK Krapina

Budući da se podaci u Digitalnu komoru HGK obrađuju sukladno podacima FINA-e koja pak podatke obrađuje nakon što obveznici godišnjih izvješća dostave svoja izvješća sukladno zakonskim rokovima. Iz tog razloga podaci za 2018. godinu nisu dostupni, odnosno bit će dostupni tek u drugoj polovici 2019. godine.

3. ANALIZA OSTVARENIH DOLAZAKA I NOĆENJA 2016.-2018.

Krapinsko-zagorska županija posljednjih godina bilježi kontinuirani porast u broju dolazaka i broju ostvarenih noćenja. Ukoliko uspoređujemo podatke o broju dolazaka i noćenja iz 2018. godine s 2010. godinom, dolazimo do povećanja od 107.270 dolazaka (+ 206,60%) i 219.874 noćenja (+170,68%).

Tablica 37. Broj ostvarenih dolazaka i noćenja za razdoblje 2016.-2018.

turisti	2016.		2017.		2018.	
	dolasci	noćenja	dolasci	noćenja	dolasci	noćenja
domaći turisti	65.182	160.203	72.847	176.216	82.045	187.459
strani turisti	57.529	121.088	68.946	146.071	77.105	160.990
UKUPNO	122.771	281.291	141.793	322.287	159.150	348.449

izvor: eVisitor, obrada TZ KZŽ

Tablica 8. prikazuje broj ostvarenih dolazaka i noćenja u razdoblju od 2016. do 2018. godine te je evidentno kako se kontinuirano ostvaruje rast i povećanje dolazaka i noćenja po prosječnoj stopi od 13% u dolascima i 11% u noćenjima. Ako uspoređujemo dolaske i noćenja u 2018. godini u odnosu na baznu godinu Masterplana razvoja turizma (2015.), na području Krapinsko-zagorske županije ostvaruje se povećanje dolazaka za 65.322 (+69%) i noćenja za 145.855 (+71%).

Kao i u većini kontinentalnih destinacija, domaći turisti čine pretežiti udio i u dolascima i u noćenjima, međutim posljednjih je godina vidljivo kako se povećava udio stranih turista. U 2016. godini udio domaćih naspram stranih turista u noćenjima bio je 57% naspram 43% dok je u 2018. godini udio noćenja stranih turista bio 46% a domaćih 53%.

Promatrajući domaće goste, primarna tržišta su Grad Zagreb te Splitsko-dalmatinska, Primorsko-goranska i Istarska županija. U načelu dok domaćih gostiju ne postoje veće oscilacije u dolascima i noćenjima prema županijama, a kupovna moć građana/žitelja županija uvelike ovisi o njihovim mogućnostima za putovanjima. Domaći gosti koji dolaze i noće u Zagorju, ostaju u prosjeku 2,3 dana.

Ipak, vidljivo je kako je Zagorje najzanimljivije žiteljima priobalnih županija te krajnjeg istoka (Osječko-baranjska i Vukovarsko srijemska županija).

Tablica 38. Ostvarena noćenja i dolasci domaćih gostiju po županijama iz kojih dolaze u razdoblju 2016.-2018. godina

Županija	2016.		2017.		2018.	
	Dolasci	Noćenja	Dolasci	Noćenja	Dolasci	Noćenja
Grad Zagreb	16.824	47.429	17.917	46.402	20.447	45.852
Splitsko-dalmatinska	8.673	20.011	9.381	25.593	9.378	25.884
Primorsko-goranska	7.925	19.403	8.628	20.246	9.779	22.402
Istarska	4.675	11.136	4.938	12.861	6.219	15.094
Zagrebačka	3.674	8.966	4.263	10.009	5.066	10.901
Osječko-baranjska	3.984	8.215	4.774	10.465	5.187	10.246
Zadarska	3.045	7.292	3.064	7.565	3.611	8.518
Varaždinska	1.528	4.028	2.232	4.354	2.949	5.611
Dubrovačko-neretvanska	1.634	3.872	1.730	4.843	1.889	5.271
Vukovarsko-srijemska	1.514	3.857	2.028	4.900	1.951	4.345
Brodsko-posavska	1.537	3.706	1.523	3.440	1.796	4.315
Šibensko-kninska	1.820	3.622	1.664	4.370	1.737	4.258
Sisačko-moslavačka	1.077	2.849	1.912	4.004	2.047	4.089

Međimurska	1.203	2.794	1.617	3.258	1.788	3.737
Karlovačka	1.254	2.633	1.436	3.121	1.596	3.308
Krapinsko-zagorska	1.070	2.598	1.490	3.324	1.335	2.967
Koprivničko-križevačka	1.002	2.228	1.275	2.383	1.563	2.873
Bjelovarsko-bilogorska	1.159	2.192	969	1.965	1.261	2.470
Požeško-slavonska	684	1.451	953	2.126	1.029	2.249
Virovitičko-podravska	563	1.163	629	1.367	894	1.945
Ličko-senjska	338	760	424	1.026	523	1.124
UKUPNO	65.183	160.205	72.847	177.622	82.045	187.459

izvor: eVisitor, obrada TZ KZŽ

Slovenija i Njemačka su, sada već, tradicionalno primarna emitivna tržišta te upravo Slovenci i Nijemci ostvaruju najveći broj dolazaka i noćenja te u oni u prosjeku ostaju 2,4 dana (Slovenci) odnosno 2,6 dana (Nijemci). Posebno vesele gosti iz Danske koji, iako tek na 9. mjestu po ostvarenim noćenjima u 2018. godini, ovdje ostaju u prosjeku 5,3 dana. Zanimljiv je i podatak da su Belgijanci dolazili ovdje i ostajali u prosjeku 5,1 dana (u 2016. godini), a danas (u 2018. godini) ostaju tek 3,4 dana, a usporedbi 2018. s 2017. godinom evidentan je i blag pad dolazaka i noćenja, što svakako ukazuje na nedostatke promidžbene aktivnosti u toj zemlji.

Tablica 39. Ostvareni dolasci i noćenja prema emitivnim tržištima u razdoblju 2016.-2018.

Država	2016.		2017.		2018.	
	dolasci	noćenja	dolasci	noćenja	dolasci	noćenja
Slovenija	14.366	35.493	17.460	42.181	19.564	47.554
Njemačka	6.380	14.573	8.092	20.884	8.471	22.226
Poljska	6.123	7.174	10.861	13.994	14.122	17.784
Bosna i Hercegovina	4.480	10.414	3.922	9.139	4.392	9.431
Italija	3.311	8.302	2.862	7.897	2.649	7.497
Izrael	1.691	4.996	2.434	7.345	2.226	6.207
Austrija	2.560	5.457	2.473	5.540	2.905	6.019
Češka	2.359	2.797	2.417	3.139	3.189	3.987
Danska	641	3.483	568	2.991	750	3.968
Republika Koreja	4.618	4.679	4.993	5.155	3.191	3.290
Belgija	676	3.441	914	3.777	807	2.776

izvor: eVisitor, obrada TZ KZŽ

Kada govorimo o načinu odnosno organizaciji dolaska, ipak većina gostiju dolazi individualno te upravo individualni gosti čine u prosjeku 66,5% ukupnih dolazaka i 67,8% ukupnih noćenja.

Tablica 40. Organizacija dolaska - udio dolazaka/noćenja

Organizacija dolaska	2016.		2017.		2018.	
	dolasci	noćenja	dolasci	noćenja	dolasci	noćenja
individualno	62,92%	67,92%	69,97%	67,36%	66,62%	68,09%
agencijski	37,08%	32,08%	30,03%	32,64%	33,38%	31,91%

izvor: eVisitor

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO – ZAGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

KLASA: 334-01719-01709
URBROJ: 2140/01-01-19-4
Krapina, 05. lipnja 2019.

Na temelju članka 17. Statuta Krapinsko - zagorske županije („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“ broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13., 26/13-pročišćeni tekst i 13/18), **Županijska skupština Krapinsko - zagorske županije** na 14. sjednici održanoj dana 05. lipnja 2019. godine donijela je

Z A K L J U Č A K

**o prihvatanju Izvještaja o provedbi Masterplana razvoja turizma
Krapinsko – zagorske županije 01. 01. 2016. – 31. 12. 2018. godine**

- I. Prihvaća se Izvještaj o provedbi Masterplana razvoja turizma Krapinsko – zagorske županije 01. 01. 2016. – 31. 12. 2018. godine.
- II. Izvještaj iz točke I. ovog Zaključka nalazi se u prilogu i čini njegov sastavni dio.
- III. Ovaj Zaključak objaviti će se u «Službenom glasniku Krapinsko-zagorske županije».

PREDSJEDNICA
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE
Vlasta Hubicki, dr. vet. med.

DOSTAVITI:

1. Turistička zajednica Krapinsko – zagorske županije,
Krapina, Magistratska ulica 3,
2. «Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije», za objavu,
3. za prilog zapisniku,
4. za Zbirku isprava,
5. Pismohrana.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
Ž U P A N

KLASA: 340-09/19-01/04
URBROJ: 2140/01-02-19-3
Krapina, 10. svibnja 2019.

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

PREDMET: „Integrirani promet Zagrebačkog područja“ d.o.o.
- Izvješće o radu Društva za 2018. godinu

Na temelju članka 32. Statuta Krapinsko-zagorske županije („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“ broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13., 26/13.-pročišćeni tekst i 13/18.), **župan Krapinsko-zagorske županije** dana 10. svibnja 2019. godine **d o n o s i**

Z A K L J U Č A K

- 1) Utvrđuje se Prijedlog zaključka o prihvaćanju Izvješća o radu za 2018. godinu „Integriranog prometa Zagrebačkog područja“ d.o.o..
- 2) Prijedlog zaključka i Izvješće nalaze se u privitku i čine sastavni dio ovog Zaključka, te se upućuju Županijskoj skupštini na razmatranje i usvajanje.
- 3) Za izvjestitelja se zadužuje Damir Kapuđija, direktor Društva.

Ž U P A N
Željko Kolar

DOSTAVITI:

1. Županijska skupština,
2. Za Zbirku isprava,
3. Pismohrana.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA

Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu,
promet i komunalnu infrastrukturu

KLASA: 340-09/19-01/04

URBROJ: 2140/1-06-19-02

Krapina, 29. travnja 2019.

ŽUPAN
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

PREDMET: „Integrirani promet Zagrebačkog područja“ d.o.o.
(„IPZP“ d.o.o.) - Izvješće o radu Društva za 2018. godinu

PRAVNI TEMELJ: Članak 32. i 50. Statuta Krapinsko-zagorske županije („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“ broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13. i 13/18.).

NADLEŽNOST ZA DONOŠENJE: Županijska skupština

PREDLAGATELJ: Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, promet i komunalnu infrastrukturu – Županu, Župan – Županijskoj skupštini

IZVJESTITELJ: mr. Sanja Mihovilić, pročelnica Upravnog odjela za gospodarstvo, poljoprivredu, promet i komunalnu infrastrukturu – Županu, mr.sc. Damir Kapuđija, direktor „IPZP“ d.o.o. – Županijskoj skupštini

OBRAZLOŽENJE: Člankom 50. stavkom 3. Statuta Krapinsko-zagorske županije propisano je da su trgovačka društva dužna putem svojih nadležnih tijela izvještavati jednom godišnje Županijsku skupštinu o svom radu i poslovanju.

Slijedom toga, Direktor „IPZP“-a d.o.o. je dana 26. travnja 2019. godine dostavio Poslovno izvješće za razdoblje siječanj – prosinac 2018. godine koje između ostalih elemenata sadrži i financijska izvješća.

Zakonski predstavnik društva „IPZP“ d.o.o. će usmeno na sjednici Skupštine dodatno pojasniti Izvješće o radu Društva za 2018. godinu

Temeljem iznijetog, predlaže se Županu da donese Prijedlog zaključka o prihvatanju Izvješća o radu Društva „IPZP“ d.o.o. za 2018. godinu u tekstu kao u prilogu i sve naprijed pobrojane akte proslijedi Županijskoj skupštini na razmatranje i usvajanje.

POTREBNA FINACIJSKA SREDSTVA: Za razmatranje i usvajanje Izvješća o radu Društva „IPZP“ d.o.o. nisu potrebna financijska sredstva.

PROČELNICA
mr. Sanja Mihovilić

PRILOG:

- „IPZP“ d.o.o., Poslovno izvješće za razdoblje siječanj – prosinac 2018.

IPZP

INTEGRIRANI PROMET
ZAGREBAČKOG PODRUČJA

Naš broj: IPZP/2019-20
Zagreb, 26. travnja 2019.

Krapinsko – zagorska županija
Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu,
promet i komunalnu infrastrukturu

n/p pročelnice mr. Sanje Mihovilić

PREDMET: Izvješće o radu Društva za 2018. godinu
- dostavlja se

Poštovana,

temeljem članka 6. Ugovora o sufinanciranju realizacije Plana poslovanja trgovačkog društva „Integrirani promet zagrebačkog područja“ d.o.o. za 2018. godinu, u prilogu dopisa dostavlja se predmetno navedeno izvješće.

S poštovanjem,

Direktor

mr.sc. Damir Kapudija, dipl. ing.

INTEGRIRANI PROMET
ZAGREBAČKOG PODRUČJA d.o.o.
Zagreb, Park Stara Trešnjevka 2

PRILOG: -kao u tekstu

INTEGRIRANI PROMET ZAGREBAČKOG PODRUČJA d.o.o.
Park Stara Trešnjevka 2, Zagreb

IPZP

**INTEGRIRANI PROMET
ZAGREBAČKOG PODRUČJA**

Poslovno izvješće
za razdoblje siječanj - prosinac 2018. godine

SADRŽAJ

1. UVODNE NAPOMENE	2
2. Ostvarenje planiranih poslovnih ciljeva Društva za razdoblje siječanj- prosinac 2018.....	3
2.1. I. faza Master plana prometnog sustava Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije.....	3
2.2. II. faza Master plana prometnog sustava Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije.....	4
2.3. Implementacija 1. faze integriranog prijevoza putnik	6
2.4. Ostale aktivnosti i uzroci bitnih odstupanja od planiranog.....	6
2.5. Aktivnosti na provođenju mjera štednje i racionalizacije poslovanja i učinci.....	7
3. Stanje zaposlenosti	8
4. Financijski rezultati poslovanja za razdoblje siječanj-prosinac 2018.....	9
4.1. Račun dobiti i gubitka.....	9
4.2. Bilanca	10
5. Investicije.....	13
6. Ključni pokazatelji uspjeha – ekonomski, socijalni i ekološki aspekti poslovanja.....	15
7. Zaključne ocjene, s prijedlogom mjera za daljnje poslovanje	15

1. UVODNE NAPOMENE

Odredbom članka 3. Sporazuma o integriranom prijevozu i tarifno prijevozničkoj uniji na području Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije reg. br. 48/12-I sklopljenog dana 4. lipnja 2012. između Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije preuzeta je obveza osnivanja trgovačkog društva. Društvo „Integrirani promet zagrebačkog područja“ d.o.o. (dalje u tekstu Društvo) registrirano je pri Trgovačkom sudu u Zagrebu dana 20. kolovoza 2014. godine i upisano u sudski registar pod matičnim brojem subjekta (MBS) 080927142, sa sjedištem u Zagrebu, Park Stara Trešnjevka 2.

Osnivači Društva su Grad Zagreb sa udjelom od 60%, Zagrebačka županija s udjelom od 25% i Krapinsko-zagorska županija sa udjelom od 15%.

Cilj osnivanja Društva je priprema i realizacija projekata vezanih uz uspostavljanje novog modela organizacije integriranog prijevoza putnika i upravljanje istim na području osnivača, Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije. Nužnost uspostave Društva proizašla je iz složenosti koordinacije velikog broja aktivnosti i velikog broja sudionika: Grad Zagreb, Zagrebačka i Krapinsko-zagorska županija, postojeći i budući operateri sustava – HŽ, ZET, autobusni prijevoznici te zbog složenosti postupka donošenja odluka.

U razdoblju do osnivanja Društva realizirane su slijedeće aktivnosti:

- 2008. godine Izrađena je Studija integriranog prijevoza putnika (IPP) za područje Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko – Zagorske županije
- 2011. godine izrađen je Elaborat organizacije i funkcioniranja upravljačkog društva za integrirani prijevoz putnika
- 2012. g. potpisan je Sporazum o IPP-u i tarifno prijevozničkoj uniji između Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-Zagorske županije
- 2013. g. izrađen je Elaborat plana i programa temeljnih prometnih istraživanja vezanih uz izradu Prometne strategije Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-Zagorske županije
- 2013. g. potpisan je Sporazum između Grada Zagreba i Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture (dalje u tekstu MPPI) o dodjeli sredstava u visini od 2.000.000,00 kuna; izvršen povrat sredstava u iznosu od 1.000.000,00 kuna u proračune Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije
- 2014. godine izrađen Idejni projekt organizacije IPP –a
- 2014. godine izrađen Idejni projekt tarifno naplatnog sustava IPP –a
- donesen je Program realizacije Park & Ride sustava u Gradu Zagrebu,
- usvojen je Program istraživanja podzemno-nadzemno tračničkog sustava u gradu Zagrebu,
- sudjelovanje u projektu CIVITAS ELAN- Inovativni gradovi

Od osnivanja Društvo je realiziralo slijedeće aktivnosti

- Idejni projekt automatizacije naplate i kontrole karata u sustavu IPP –a, 2016. ¹
- Elaborat prilagodbe organizacijske strukture operatera modelu IPP –a, 2017.
- Idejni projekt informiranja putnika – korisnika IPP –a, 2017.
- 1. faza Master plana prometnog sustava Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije

¹ Projekt sufinanciran od strane EU fondova- OP Promet 2007-2013; ref. br. projekta TR.1.2.25-0001

2. Ostvarenje planiranih poslovnih ciljeva Društva za razdoblje siječanj-prosinac 2018.

Tijekom 2018. godine Društvo je u suradnji sa stručnim službama partnera realiziralo aktivnosti sukladno Planu poslovanja.

U nastavku slijedi status najznačajnijih projekata na dan 31. prosinca 2018. godine.

2.1. I. faze Master plana prometnog sustava Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije

2.1.1. Izrada I. faze Master plana prometnog sustava Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko - zagorske županije

Partneri na projektu: Grad Zagreb, Zagrebačka i Krapinsko-zagorska županija

Izvoditelj: zajednica ponuditelja Ramboll Denmark iz Kopenhagena i Trames Consultantes iz Dubrovnika

Vrijednost projekta: 8.950.000 kuna bez PDV-a, odnosno 11.187.500,00 kuna s PDV-om.

Trajanje projekta: 21. listopada 2016. - 21. siječnja 2018.

Opis projekta: Master plan prometnog sustava (MPS) temeljni je strateški dokument dugoročnog razvoja prometnog sustava, izrada kojeg je nužna pretpostavka ostvarivanja mogućnosti za sufinanciranje realizacije svih prometno infrastrukturnih i logističkih projekata sadržanih u mjerama Master plana prometnog sustava. Izrada projekta planirana je u 2 faze.

Cilj projekta: poboljšati prometnu dostupnost cijelog područja kroz razvoj učinkovitog i održivog prometnog sustava; omogućiti veću mobilnost stanovništva korištenjem oblika transporta koji su ekološki, energetske i ekonomski prihvatljivi za društvo; integrirati prometne podsustave kroz institucionalna, organizacijska i infrastrukturna poboljšanja, s posebnim naglaskom na integriranje sustava javnog prijevoza i povećanje sigurnost prometa.

Status projekta: Projekt je uspješno završen u ugovorenim rokovima, a sastoji od 6 glavnih izvještaja - početno izvješće kojim je dan plan i metodologija izrade projekta, Izvještaja o prometnim istraživanjima, Izvještaja o prometnom modelu, Izvještaja o analizi postojećeg stanja, Izvještaja o do nothing varijanti prometnog sustava i Završnog izvješća.

Završna prezentacija održana je dana 19. siječnja 2018. godine, a na kojoj su predstavnicima radne skupine za praćenje realizacije prezentirani rezultati projekta.

2.1.2. Savjetodavne i konzultantske usluge u vođenju i administriranju projekta: I. faza Master plana prometnog sustava Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko - zagorske županije

Partneri na projektu: Grad Zagreb, Zagrebačka i Krapinsko-zagorska županija

Izvoditelj: Ernst&Young Savjetovanje d.o.o. iz Zagreba.

Vrijednost projekta: 698.855,00 kn kuna bez PDV-a, odnosno 873.568,75 kuna s PDV-om.

Aneks Ugovora: 873.568,75 kuna bez PDV-a, odnosno 957.243,75 kuna s PDV-om

Trajanje ugovora: prosinac 2016. – 21. siječanj 2018.

Opis projekta: Zbog velike složenosti poslova vezanih uz provedbu projekta i uključenosti velikog broja sudionika, ugovoreno je pružanje savjetodavnih i konzultantskih usluga u vođenju i administraciji projekta.

Status projekta: Ugovor je završen u ugovorenim rokovima, u sklopu kojeg su izvršene ugovorene aktivnosti, koje su se odnosile na izradu mjesečnih izvještaja o napretku projekta, izradu stručnih mišljenja na isporuke Izvoditelja projekta te pripremu i stručnu potporu na sastancima sa Izrađivačem I. faze Master plana i članovima projektnog tima, sudjelovanja na redovnim mjesečnim sastancima sa Jaspers timom.

2.2. II. faza Master plana prometnog sustava Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije

Opis projekta: U II. fazi Master plana će se temeljem rezultata I. faze, definirati lista ciljeva i mjera te ključni pokazatelji uspješnosti provedbe pojedinih ciljeva, izradit će se scenarijo „do all“ razvoja prometnog sustava, izraditi Studija utjecaja na okoliš i provesti procedura SPUO Strateške procjene utjecaja na okoliš. Popis mjera će se provjeravati putem prometnog modela u scenariju razvoja prometnog sustava „Do all“. Mjere će biti definirane za svaku prometnu granu, promet urbanih područja te javni prijevoz putnika (zasebno), a sastojati će se od infrastrukturnih, operativnih i organizacijskih mjera te mjera prometne politike. Također biti će izrađen Plan provedbe Master plana. U Planu provedbe odabrati će se preferirani scenarij prometnog razvoja uvažavajući sve mjere (političke, organizacijske, operativne i infrastrukturne) te uzimajući u obzir stvarne mogućnosti sustava (iz organizacijske/institucijske i operativne perspektive) za pripremu i provedbu detaljnih planova za realizaciju usvojenih ciljeva i mjera. Plan provedbe Master plana analizirati će i vrednovati planirane projekte na području promatrane regije. Procijenjena vrijednost II. faze iznosi 8.000.000 kn bez PDV-a.

Status projekta: u postupku javne nabave koja je pokrenuta 04. prosinca 2017. godine, zaprimljena je žalba na dokumentaciju o nabavi na koju je je Državna komisija za kontrolu postupka javne nabave donijela Rješenje 29. siječnja 2018. godine kojim se djelomično poništava dokumentacija o nabavi za izradu projekta II. faze Master plana. Postupajući sukladno Rješenju DKOM-a, postupak je nastavljen objavom izmijenjene dokumentacije o nabavi. Dana 19. ožujka 2018. godine održano je otvaranje ponuda na kojem su zaprimljene dvije važeće ponude slijedećih gospodarskih subjekta: Consultans d.o.o. iz Dubrovnika sa cijenom od 7.020.000,00 kn bez PDV-a i zajednice ponuditelja Mobilita Evolva d.o.o. Zagreb i Dornier-consulting International GmbH sa cijenom od 4.888.500,00 kn bez PDV-a. Nakon pregleda i kontrole ponudbene dokumentacije, izvršena je evaluacija te je dana 28. kolovoza 2018. godine objavljena Odluka o odabiru. Dana 10. rujna 2018. godine na navedenu Odluku zaprimljena je žalba od strane zajednice ponuditelja predvođene Mobilita Evolva d.o.o. na koju je DKOM dana 07.

studenoga 2018. godine donio Rješenje kojim je žalba djelomično usvojena te je predmet vraćen na postupak ponovnog vrednovanja ponuda, te je shodno tome izvršena ponovna evaluacija ponuda.

Za predmetni projekt u tijeku je i postupak nabave za savjetodavne i konzultantske usluge u vođenju i administriranju projekta, informiranju i vidljivosti. Postupak javne nabave započeo je dana 18. prosinca 2017. godine, a na dokumentaciju o nabavi izjavljena je žalba. Rješenjem DKOM-a žalba je odbijena, te je postupak nastavljen. Dana 30. travnja 2018. održano je otvaranje ponuda te su zaprimljene ponude tri gospodarska subjekata: ponuditelja Ernst & Young Savjetovanje d.o.o.; zajednice ponuditelja Um i Um d.o.o. i Projekt jednako razvoj d.o.o. te ponuditelja Institut IGH d.d. Nakon provedenog postupka pregleda i kontrole pristiglih ponuda, dana 25. srpnja 2018. objavljena je Odluka o odabiru, na koju je izjavljena žalba dana 03. kolovoza 2018. godine. Rješenjem DKOM-a od 07. rujna 2018. godine Odluka o odabiru se poništava, te je sukladno tome nova Odluka o odabiru objavljena 19. studenoga 2018. godine. Ista je postala pravomoćna 04. prosinca te je u tijeku postupak potpisivanja Ugovora.

Financijska sredstva: Za realizaciju naprijed navedenih aktivnosti (br. 2.1.1.; 2.1.2.) osigurano je financiranje iz sredstava EU fondova i to:

- A. temeljem Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte financirane iz europskih strukturnih i investicijskih fondova u financijskom razdoblju 2014.-2020., referentne oznake: KK.07.4.2.04.0001 od 13. prosinca 2017. godine sklopljenog između Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (dalje u tekstu SAFU) i Društva; u izvještajnom periodu od strane posredničkog tijela razine 2, SAFU-a odobrena su sredstva u iznosu od 7.821.151,75 kuna.
- B. Ugovor o dodjeli sredstava Fonda za sufinanciranje provedbe EU projekata na regionalnoj i lokalnoj razini, referentni broj: JPF.2017.-3.521 od 23. travnja 2018. godine između Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije i Društva za sufinanciranje vlastitog učešća u sufinanciranju EU projekata; sukladno čl. 4. stavku 7. Ministarstvo je u izvještajnom razdoblju izvršilo uplatu u visini od 50% ukupno odobrenog iznosa, odnosno 562.465,65 kuna

U sklopu provedbe Ugovora, Središnja agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije provela je ex post postupak kontrole za postupak provedbe javne nabave 1. faze projekta, te je dana 06. lipnja dostavljena Obavijest o utvrđenim nepravilnostima što je rezultiralo financijskom korekcijom u visini od 5% ukupne vrijednosti ugovorene nabave za 1. fazu projekta, što predstavlja 447.500,00 kn bez PDV-a neprihvatljivih troškova, odnosno što iznosi 380.375,00 kn iznosa bespovratnih sredstava.

S obzirom da se radi o projektu sufinanciranom od strane EU fondova, o odstupanjima od planirane dinamike realizacije strateškog projekta Master plana prometnog razvoja informirano je SAFU u svojstvu posredničkog tijela razine 2 te su zatražene izmjene Ugovora o bespovratnim sredstvima.

2.3. Implementacija 1. faze integriranog prijevoza putnik

Status projekta: izrađena je natječajna dokumentacija i Programski zadatak za implementaciju 1. faze integriranog prijevoza putnika na tzv. pilot području, a sastoji se od projektnog zadatka, troškovnika i uvjeta tehničke i stručne sposobnosti izvoditelja. Tijekom lipnja 2018. godine pokrenut je postupak prethodnog savjetovanja koji prethodi objavi javne nabave za izradu potrebne projektne dokumentacije, koja će se u svom sadržaju sastojati od slijedećih elemenata: Početno izvješće, Analiza potražnje i ponude, Analiza vođenja linija, Prijedlog sustava vođenja linija, Prijedlog usklađenog voznog reda, Prometni model, Analiza pravnog okvira, Prijedlog organizacije i procesa poslovanja u sustavu IPP-a, Prijedlog jedinstvenog tarifnog sustava, vrsta i cijena karata, Studija izvodljivosti sustava automatske naplate i validacije karata, Studija izvodljivosti sustava za informiranje putnika, Prijedlog promocije, marketinškog plana i vizualnog identiteta, Analiza troškova i koristi, odnosno financijska održivost sustava IPP-a, Etapni plan provedbe projekta (aktivnosti), Završni izvještaj. Sukladno zaprimljenim upitima i komentarima na prethodnom javnom savjetovanju, od kojih se jedan odnosio na opseg usluga i nesklad s procijenjenim iznosom vrijednosti nabave, Društvo je u postupku istraživanja tržišta prikupilo ponude 4 pravna subjekta, koje su potvrdile da je procijenjena vrijednost veća od navedene u postupku prethodnog savjetovanja. S obzirom da stručna služba Ureda nadležnog za promet Grada Zagreba nije u cijelosti prihvatila Programski zadatak, postupak nabave je odgođen na 2019.

2.4. Ostale aktivnosti i uzroci bitnih odstupanja od planiranog

Društvo je sudjelovalo na redovitim mjesečnim konzultacijama s predstavnicima JASPERS tima i resornog Ministarstva radi upoznavanja istih s planiranim aktivnostima u narednom periodu, a radi dobivanja mogućnostima sufinanciranja ostalih projekata od strane EU fondova.

Društvo je sudjelovalo na koordinacijskim sastancima vezanim uz integraciju javnog prijevoza sa željeznicom, između HŽ Putničkog prijevoza d.o.o. i JLS sa područja Zagrebačke županije (općina Stupnik, grad Samobor, općina Klinča selo).

Društvo je sudjelovalo na sastancima vezanim uz inicijativu 7 općina sa područja toka rijeke Sutla po pitanju revitalizacije trase Kumrovečke pruge. S tim u vezi Društvo je izradilo analizu u kojoj je sagledano gravitacijsko područje slijedećih jedinica lokalne samouprave: Brdovec, Marija Gorica, Dubravica, Pušća (Zagrebačka županija) te Klanjec, Kraljevec na Sutli, Kumrovec, Zagorska Sela (Krapinsko-zagorska županija), a sa područja Republike Slovenije slijedeće općine: Brežice, Bistrica ob Sotli i Podčetrtek. Sve jedinice lokalne samouprave iskazale su izniman interes za obnovom i revitalizacijom pruge, te su na njihovu inicijativu pokrenute aktivnosti oko mogućnosti realizacije projekta s predstavnicima Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i HŽ Infrastrukture d.o.o.

Od stavljanja u promet, sredinom prošlog stoljeća pa sve do ukidanja 2000. godine, navedena dionica pruge bila je glavna poveznica istočnog dijela Krapinsko-zagorske županije sa gradom Zagrebom i pograničnim područjem Republike Slovenije. Također, predmetna dionica pruge bila je ključna prometna poveznica, za nekoliko općina Zagrebačke županije koje se nalaze uz rijeku

Sutlu, sa gradom Zaprešićem kao lokalnim upravno administrativnim središtem i gradom Zagrebom.

Obzirom da su radovi na rekonstrukciji pruge zastali zbog problema međugraničnog prostora kojim prolazi 2. dio trase predmetne pruge, predložila se je realizacija projekta po etapama:

- I. etapa - područje obuhvata je dionica Harmica – Klanjec, u dužini od 20 km
- II. etapa – područje obuhvata je dionica Klanjec – Kumrovec – DG (Imeno), u dužini od 16 km

Trasa I. etape u cijelosti se nalazi na području Republike Hrvatske, a II. etapa može se realizirati nakon ulaska RH u Šengensko područje ili nakon sklapanja bilateralnog međudržavnog sporazuma između Republike Hrvatske i Republike Slovenije.

Provedene analize upućuju na to da postoji velika vjerojatnost da bi revitalizacija pruge omogućila povećanje opće mobilnosti stanovništva ove regije i smanjenje troškova prijevoza robe poduzetnicima, te postizanje opće konkurentnosti sa poslovnim subjektima u okruženju.

Vežano uz bitna odstupanja od plana, planirani iznos realizacije investicija u II. izmjena i dopunama Plana poslovanja za 2018. godinu iznosio je 1.696.741 kn a realizirani dio na kraju godine iznosio je 948.241 kn. Do odstupanja u realizaciji investicija došlo je prije svega zbog dugotrajnog postupka javne nabave projekta 2. faza Master plana prometnog sustava.

2.5. Aktivnosti na provođenju mjera štednje i racionalizacije poslovanja i učinci

Aktivnosti vezane uz provođenju mjera štednje i racionalizacije poslovanja provodile su se kontinuirano tijekom godine. Učinci mjera vidljivi su u racionalnom planiranju i realizaciji sredstava.

3. Stanje zaposlenosti

Tablica 1

Broj zaposlenih

R. br.	O P I S	Stanje 31.12.2017.	Plan 31.12.2018.	Fluktuacija u razdoblju siječanj-prosinac 2018.		Stanje 31.12.2018.		Indeksi	
				Došlo	Otišlo	Broj	Udjel %	7/3	7/4
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Broj zaposlenih na neodređeno vrijeme od toga:	2	2			2	50,0	100,0	100,0
	1.1. Muškarci	1	1			1	25,0	100,0	100,0
	1.2. Žene	1	1			1	25,0	100,0	100,0
2.	Broj zaposlenih na određeno vrijeme od toga:	2	3			2	50,0	100,0	66,7
	2.1. Muškarci	2	2			2	50,0	100,0	100,0
	2.2. Žene		1						
3.	UKUPNO (1+2), od toga:	4	5			4	100,0	100,0	80,0
	3.1 Muškarci	3	3			3	75,0	100,0	100,0
	3.2. Žene	1	2			1	25,0	100,0	50,0
4.	Od ukupno došlih :								
	4.1. Novozaposleni								
	4.2. Prijelaz iz određenog na neodređeno vrijeme								
	4.3. Prijelaz iz druge poslovno-organizacijske jedinice								
	4.4. Druge promjene								
5.	Od ukupno otišlih :								
	5.1. Prirodni odljev								
	5.2. Osobno uvjetovani otkaz ugovora o radu								
	5.3. Podjela s osnivanjem društva / ustanove								
	5.4. Izvanredni otkaz zbog nevjerođnosti svjedodžbe / diplome								
	5.5. Prijelaz u drugu poslovno-organizacijsku jedinicu								
	5.6. Druge promjene								

Društvo je na dan 31. prosinca 2018. imalo 4 zaposlena djelatnika od čega su 2 zaposlena na određeno vrijeme (direktor i viši stručni suradnik za projekte integriranog prijevoza putnika) i 2 na neodređeno vrijeme (poslovni tajnik i viši stručni savjetnik za projekte integriranog prijevoza putnika).

Tablica 2

Broj zaposlenih prema starosti - stanje na dan 31.12.2018.

OPIS	Ukupno	Godine starosti						
		do 19 godina	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 i više
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ukupno	4			1	2	1		

4. Financijski rezultati poslovanja za razdoblje siječanj-prosinac 2018.

4.1. Račun dobiti i gubitka

Tablica 3

Račun dobiti i gubitka

- iznosi u kunama, bez lipa

R. br.	Elementi	Ostvareno	Plan	Ostvareno	Indeksi	
		I. - XII. 2017.	I. - XII. 2018.	I. - XII. 2018.	5/3	5/4
1	2	3	4	5	6	7
I.	Ukupni prihodi (1. + 2.)	1.083.780	1.354.024,00	1.311.003	121,0	96,8
	1. Poslovni prihodi - ukupno, od toga:	1.083.757	1.354.024,00	1.310.385	120,9	96,8
	1) Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu (gospodarstvo i građani ukupno)					
	2) Prihodi od prodaje proizvoda i usluga povezanim društvima					
	3) Prihodi ostvareni između podružnica					
	4) Prihodi iz Proračuna Grada Zagreba, u tome:	646.395	812.414,40	786.243	121,6	96,8
	a) od prodaje (za ugovorene redovne i ostale programe radova)					
	b) zakupnine					
	c) subvencije i potpore	646.395	812.414,40	786.243	121,6	96,8
	5) Drugi nespomenuti poslovni prihodi:	437.362	541.609,60	524.142	119,8	96,8
	a) prihodi od zakupnina na tržištu					
	b) prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu					
	c) odgođeni prihodi temeljem MRS-a 20 (besplatno ustupljena dugotrajna imovina)					
	d) naplaćena otpisana potraživanja					
	e) prihodi od ukidanja rezerviranja					
	f) prihodi od revalorizacije					
	g) svi drugi nespomenuti poslovni prihodi (prihodi od županija)	437.362	541.609,60	524.142	119,8	96,8
	2. Financijski prihodi	23		618	2.687,0	
II.	Ukupni rashodi (3. + 4.)	1.083.757	1.354.024,00	1.310.888	121,0	96,8
	3. Poslovni rashodi - ukupno, od toga:	1.078.311	1.354.024,00	1.310.561	121,5	96,8
	1) Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda					

2) Materijalni troškovi, u tome:	121.405	221.062,00	238.512	196,5	107,9
a) troškovi sirovina i materijala	14.901	35.340,00	26.551	178,2	75,1
b) troškovi prodane robe					
c) ostali vanjski troškovi	106.504	185.722,00	211.961	199,0	114,1
3) Troškovi za zaposlene, u tome:	809.536	926.252,00	883.422	109,1	95,4
a) troškovi osoblja	809.536	926.252,00	883.422	109,1	95,4
b) naknade troškova radnicima i izdaci za ostala materijalna prava radnika					
4) Amortizacija	47.552	48.716,00	27.185	57,2	55,8
5) Vrijednosno usklađivanje dugotrajne i kratkotrajne imovine					
6) Rezerviranja					
7) Svi drugi nespomenuti poslovni rashodi	99.818	157.994,00	161.442	161,7	102,2
4. Financijski rashodi	5.446		327	6,0	
III. Dobit prije oporezivanja	23		115	500,0	
IV. Gubitak prije oporezivanja					
V. Porez na dobit					
VI. Dobit razdoblja	23		115	500,0	
VII. Gubitak razdoblja					

U 2018. godini društvo je imalo ukupne prihode u iznosu od 1.311.003 kn. Ukupni rashodi iznosili su 1.310.888 kn i odnose se najvećim dijelom na troškove osoblja od 67,39 % ili 883.422 kn, na materijalne troškove 18,20 % ili 238.512 kn, na amortizaciju 2,07 % ili 27.185 kn, na sve druge nespomenute poslovne rashode 12,32 % ili 161.442 kn i na financijske rashode 0,02% ili 327 kn. Slijedom navedenoga društvo je poslovalo sa dobiti razdoblja u iznosu od 115 kn.

4.2. Bilanca

Ukupna aktiva i pasiva društva na dan 31. prosinca 2018. godine iznosila je 12.484.633 kn. društvo nema dugoročnih obveza dok se kratkoročne obveze u iznosu od 145.229 kn odnose na obveze prema dobavljačima u iznosu od 73.018 kn, prema zaposlenicima u iznosu od 44.640 kn i obveze za poreze doprinose i slična davanja u iznosu od 27.571 kn. Društvo je podmirilo sve svoje kratkoročne obveze te je bilo likvidno.

Tablica 4

Bilanca

-Iznosi u kunama, bez lipa

-iznosi u kunama, bez lipa

-udjeli u %

Redni broj	Naziv pozicije	Stanje na dan				Indeksi
		31.12.2017.		31.12.2018.		
		Iznos	Udjel	Iznos	Udjel	5/3
1	2	3	4	5	6	7
AKTIVA						
1.	I. Potraživanja za upisani, a neuplaćeni kapital					
2.	II. Dugotrajna imovina:					
3.	Nematerijalna imovina	10.760.102	73,6	11.425.047	91,5	106,2
4.	Materijalna imovina	37.486	0,3	24.303	0,2	64,8
5.	Dugotrajna financijska imovina					
6.	Potraživanja					
7.	Odgođena porezna imovina					
8.	Ukupno dugotrajna imovina (II.)	10.797.588	73,9	11.449.350	91,7	106,0
9.	III. Kratkotrajna imovina:					
10.	Zalihe					
11.	Potraživanja od kupaca					
12.	Potraživanja od povezanih društava					
13.	Ostala potraživanja (zaposleni, država i sva ostala nespomenuta potraživanja)	1.993.513	13,6	29.661	0,2	1,5
14.	Kratkotrajna financijska imovina					
15.	Novac u banci i blagajni	1.822.165	12,5	1.005.622	8,1	55,2
16.	Ukupno kratkotrajna imovina (III.)	3.815.678	26,1	1.035.283	8,3	27,1
17.	IV. Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi					
	UKUPNO AKTIVA (I. + II. + III. + IV.)	14.613.266	117,1	12.484.633	100,0	85,4
	Izvanbilančni zapisi					

PASIVA						
1.	I. Kapital i rezerve					
2.	Temeljni (upisani) kapital	20.000	0,1	20.000	0,2	100,0
3.	Rezerve (kapitalne, iz dobiti, fer vrijednosti)					
4.	Revalorizacijske rezerve					
5.	Zadržana dobit (preneseni gubitak)	421	0,0	444	0,0	105,5
6.	Dobit (gubitak) poslovne godine	23	0,0	115	0,0	500,0
7.	Manjinski interes					
8.	Ukupno kapital i rezerve (I.)	20.444	0,1	20.559	0,2	100,6
9.	II. Rezerviranja					
10.	III. Dugoročne obveze					
11.	Obveze prema poduzetnicima unutar grupe					
12.	Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama					
13.	Obveze za predujmove					
14.	Obveze prema dobavljačima					
15.	Obveze po vrijednosnim papirima					
16.	Odgođena porezna obveza					
17.	Sve ostale nespomenute dugoročne obveze					
18.	Ukupno dugoročne obveze (III.)					
19.	IV. Kratkoročne obveze					
20.	Obveze prema poduzetnicima unutar grupe					
21.	Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe					
22.	Obveze za zajmove, depozite i slično					
23.	Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama					
24.	Obveze za predujmove					
25.	Obveze prema dobavljačima	6.856.880	46,9	73.018	0,6	1,1
26.	Obveze prema zaposlenicima	45.604	0,3	44.640	0,4	97,9
27.	Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	26.695	0,2	27.571	0,2	103,3
28.	Sve ostale nespomenute kratkoročne obveze					
29.	Ukupno kratkoročne obveze (IV.)	6.929.179	47,4	145.229	1,2	2,1
30.	V. Odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućeg razdoblja	7.663.643	52,4	12.318.845	98,7	160,7
	UKUPNO PASIVA (I. + II. + III. + IV. + V.)	14.613.266	117,1	12.484.633	100,0	85,4
	Izvanbilančni zapisi					

5. Investicije

Tablica 5

Investicije u dugotrajnu imovinu prema namjeni - bez PDV-a

- iznosi u kunama, bez lipa
- udjeli u %

R. br.	Namjena investicija	Ostvareno I. - XII. 2017.		Plan I. - XII. 2018.		Ostvareno I. - XII. 2018.		Indeksi	
		Iznos	udjel	Iznos	udjel	Iznos	udjel	7/3	7/5
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	1. faza Master plana	9.074.002	88,2	641.793	6,2	641.793	6,2	7,1	100,0
1.1.1.	Izrada I. faze MPS-a, analiza postojećeg stanja i razvoj prometnog modela	8.502.500	82,6	447.500	4,3	447.500	4,3	5,3	100,0
1.1.2.	Vođenje i administriranje I. faze MPS-a	571.502	5,6	194.293	1,9	194.293	1,9	34,0	100,0
2.	2. faza Master plana			420.600	4,1				
2.1.	Izrada 2. faze MPS-a			351.000	3,4				
2.2.	Konzultantske usluge u vođenju, administriranju, promidžbi i vidljivosti II. faze Master plana prometnog sustava			69.600	0,7				
3.	Projekti II. i III. faze IPP-a	1.167.100	11,3	58.000	0,6	58.000	0,6	5,0	100,0
3.1.	Sustav informiranja putnika	319.600	3,1						
3.2.	Elaborat prilagodbe organizacijske strukture operatera modelu integriranog prijevoza putnika	798.500	7,8						
3.3.	Izrada "Plana provedbe IPP sustava na području Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko - zagorske županije za period 2019-2028. godine"								
3.4.	Prethodna analiza organizacijskih i infrastrukturnih prilagodbi potrebnih za implementaciju Pilot projekta IPP-a na širem zaprešićkom području	49.000	0,5						
3.5.	Priprema programskog zadatka, tendera i prijave Pilot projekta IPP-a za sufinanciranje od strane EU fondova			58.000	0,6	58.000	0,6		100,0
3.6.	Studija izvodljivosti sustava za naplatu karata								
3.7.	Studija izvodljivosti sustava za informiranje putnika								
4.	Uspostava automatskog upravljanja prometom-razvoj ITS sustava	48.500	0,5						
4.1.	Izrada programskog zadatka i priprema prijave za sufinanciranje od strane EU fondova za studiju izvodljivosti i CB analizu	48.500	0,5						
5.	Tehnička pomoć i intelektualne usluge (izrada programskog zadatka, tendera, pripreme prijave na dostupne EU fondove, usluge izrade stručnih mišljenja za prometna, pravna i financijska pitanja)			50.000					
6.	Social car- Analiza algoritama i modula aplikacije i izrada plana (programskog zadatka) za doradu i prilagodbu softvera aplikacije			100.000					
7.	Kumrovečka pruga, stručna pomoć kod izrade stručne podloge opravdanosti pruge			60.000		58.800			98,0
8.	Oprema	748	0,0	27.000	0,3				
8.1.	Inforamtička oprema	748	0,0	15.000	0,1				
8.2.	Namještaj			12.000	0,1				
	Ukupno (1+2+3+4+5+6+7+8)	10.290.350	100,0	1.357.393	100,0	758.593	100,0	7,4	55,9

Tablica 6

Izvori financiranja investicija-sa PDV-om

- iznosi u kunama, bez lipa
- udjel u %

R. br.	Izvori financiranja investicija	Ostvareno I. - XII. 2017.		Plan I. - XII. 2018.		Ostvareno I. - XII. 2018.		Indeksi	
		Iznos	udjel	Iznos	udjel	Iznos	udjel	7/3	7/5
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I.	Osigurani izvori financiranja investicija, u tome:								
1.	Vlastita sredstva	745.626	5,8						
2.	Tuđa sredstva, od toga:	12.117.312	94,2	1.696.741	13,2	948.241	7,4	7,8	55,9
2.1.	Kredit banke								
2.2.	Financijski leasing								
2.3.	Proračun Grada Zagreba (Ured za promet)	7.270.387	56,5	1.018.045	7,9	568.945	4,4	7,8	55,9
2.4.	Zagrebačka županija	3.029.328	23,6	424.185	3,3	237.060	1,8	7,8	55,9
2.5.	Krapinsko-zagorska županija	1.817.597	14,1	254.511	2,0	142.236	1,1	7,8	55,9
2.6.	Fondovi EU								
2.7.	Sva druga nespomenuta tuđa sredstva								
	Ukupno osigurani izvori financiranja investicija (I.)	12.862.938	100,0	1.696.741	13,2	948.241	7,4	7,4	55,9
II.	Neosigurani izvori financiranja investicija (II.)								
III.	Ukupno (I.+II.)	12.862.938	100,0	1.696.741	100,0	948.241	100,0	7,4	55,9

Za aktivnosti navedene u II. izmjenama i dopunama Plana poslovanja za 2018. godinu, osnivači Društva osigurali su u svojim financijskim planovima financijska sredstva, za tekuće poslovanje u iznosu od 1.354.024 kn, te za kapitalne projekta u iznosu od 1.696.741 kn.

Od ukupno navedenih iznosa, svaki od osnivača osigurao je sredstva sukladno osnivačkim ulozima, odnosno Grad Zagreb osigurao je za kapitalne projekte 1.018.045 kn, Zagrebačka županija 424.185 kn, i Krapinsko zagorska - županija 254.511 kn. Za tekuće poslovanje Društva, Grad Zagreb osigurao je sredstva u iznosu od 812.414 kn, Zagrebačka županija 338.506 kn i Krapinsko - zagorska županija 203.103 kn. Ukupni realizirani iznos sredstava za investicije u 2018. godini iznosio je 948.241 kn s PDV-om.

Društvo je za projekt Izrada i vođenje I. faze Master plana prometnog sustava Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije od EU fondova dobilo ukupno 8.383.608 kn. Navedeni iznos vraćen je u Proračune osnivača te stoga nije dodan u tablicu br. 6 Izvori financiranja investicija.

6. Ključni pokazatelji uspjeha – ekonomski, socijalni i ekološki aspekti poslovanja

Tablica 7

Ključni pokazatelji uspjeha

R. Br.	Ključni pokazatelji uspjeha	Željena razina	Ostvareno		Indeks 5/4
			I. - XII. 2017.	I. - XII. 2018.	
1	2	3	4	5	6
a) Ekonomski aspekt poslovanja					
1.	Pokazatelj opće ekonomičnosti (Ukupni prihodi / Ukupni rashodi x 100) (postotni odnos)	Minimalno > 100	100	100	100
2.	Pokazatelj proizvodnosti (Ukupni prihodi / prosječan broj zaposlenih) (iznosi u kunama, bez lipa)	Kontinuirano povećanje	318.758	327.751	102,82
3.	Pokazatelj rentabilnosti (Bruto dobit / Ukupni prihod x 100) (%)	Minimalno > 1%			
4.	Operativna dobit (EBIT = Poslovni prihodi - Poslovni rashodi) (iznosi u kunama, bez lipa)	Kontinuirano povećanje > 0	5.446	-176,0	-3,23
5.	Pokazatelj samofinanciranja - financijske stabilnosti: udjel vlastitog kapitala u izvorima financiranja imovine (Kapital i rezerve te rezerviranja / Pasiva x 100) (%)	> 30%	31.12.2017.	31.12.2018.	
6.	Pokazatelj likvidnosti - koeficijent opće likvidnosti (Kratkotrajna imovina / Kratkoročne obveze x 100) (koeficijent)	Optimum: koeficijent 2,00	31.12.2017.	31.12.2018.	
b) Socijalni aspekt poslovanja					
7.	Prosječna mjesečna isplaćena neto-plaća po zaposlenom za razdoblje siječanj - prosinac 2018. / siječanj - prosinac 2017. - ukupno (iznosi u kunama, bez lipa)		I. - XII. 2017. 11.327,0	I. - XII. 2018. 11.202,0	98,9
8.	Udjel troškova za zaposlene u ukupnim operativnim troškovima (Troškovi osoblja + nakanade troškova radnicima i izdaci za ostala materijalna prava / Poslovni rashodi x 100) (%)	< 50% (Smanjenje rashoda osoblja sukladno uvjetima i rezultatima)	71	70	98,6
c) Ekološki aspekt poslovanja					
9.	Udjel troškova utrošene energije u ukupnim operativnim troškovima (Troškovi utrošene energije / Poslovni rashodi x 100) (%)	Kontinuirano smanjenje	1,38	3,40	246,38

Vezano za ekonomske aspekte poslovanja u 2018. godini, pokazatelj opće ekonomičnosti iznosi 100%, pokazatelj proizvodnosti (ukupni prihodi / prosječan broj zaposlenosti) 327.751 kn. Udjel troškova za zaposlene u ukupnim operativnim troškovima u 2018. godini iznosi 70% što je 1% manje u odnosu na prethodnu godinu. Ekološki aspekt poslovanja odnosno udjel troškova utrošene energije u ukupnim operativnim troškovima iznosi 3.4 %. Ostale podatke trenutno nije moguće iskazati.

7. Zaključne ocjene, s prijedlogom mjera za daljnje poslovanje

Završetak izrade I. faze Master plana prometnog sustava predstavljao je najznačajniju aktivnost u 2018. godini, u sklopu projekta su po prvi puta provedena opsežna prometna istraživanja, izrađen je prometni model za područje Grada Zagreba, Zagrebačke i Krapinsko – zagorske županije i izvršena je analiza postojećeg stanja prometnog sustava. Za projekt je dobivena i podrška Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, koje je temeljem provedenih poziva, odobrilo sufinanciranje projekta iz Fondova EU u financijskom razdoblju 2014. – 2020. godine.

Društvo je tijekom tekuće godine pratilo provedbu procesa javne nabave za 2. fazu projekta i sukladno ovlastima pružalo podršku Središnjem tijelu za javnu nabavu Grada Zagreba u provedbi procesa javne nabave (odgovori na žalbene navode, davanje mišljenja i sl.).

Izrađena je natječajna dokumentacija i Programski zadatak za implementaciju 1. faze integriranog prijevoza putnika na tzv. pilot području, koja se sastoji od Početnog izvješća, Analiza potražnje i ponude, Analiza vođenja linija, Prijedlog sustava vođenja linija, Prijedlog usklađenog voznog reda, Prometni model, Analiza pravnog okvira, Prijedlog organizacije i procesa poslovanja u sustavu IPP-a, Prijedlog jedinstvenog tarifnog sustava, vrsta i cijena karata, Studija izvodljivosti sustava automatske naplate i validacije karata, Studija izvodljivosti sustava za informiranje putnika, Prijedlog promocije, marketinškog plana i vizualnog identiteta, Analiza troškova i koristi, odnosno financijska održivost sustava IPP-a, Etapni plan provedbe projekta (aktivnosti), Završni izvještaj.

Društvo je sudjelovalo na koordinacijskim sastancima vezanim uz integraciju javnog prijevoza sa željeznicom, između HŽ Putničkog prijevoza d.o.o. i JLS sa područja Zagrebačke županije.

Društvo je sudjelovalo na sastancima vezanim uz inicijativu 7 općina sa područja toka rijeke Sutle po pitanju revitalizacije trase Kumrovečke pruge. S tim u vezi Društvo je izradilo Stručnu podlogu sukladno preporuci nadležnog Ministarstva.

Tijekom 2018. godine Društvo nije bilo izloženo financijskim rizicima te nije bilo potrebe za definiranjem mjera i ciljeva Društva vezano za upravljanje financijskim rizicima. Izloženost Društva cjenovnom, kreditnom i valutnom riziku nije postojala kao niti rizik od nelikvidnosti.

U Zagrebu, dana 29.03.2019.

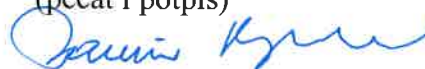
Za trgovačko društvo

Integrirani promet zagrebačkog područja d.o.o.:

Direktor:

mr.sc. Damir Kapudija, dipl. ing.

(pečat i potpis)

INTEGRIRANI PROMET
ZAGREBAČKOG PODRUČJA d.o.o.
Zagreb, Park Stara Trešnjevka 2

**Integrirani promet zagrebačkog
područja d.o.o. za prijevoz**
Obveznikov OIB: 88335054293
Obveznikov MB: 4269705
Trg Stjepana Radića 1
10000 ZAGREB

POTVRDA O PRIMITKU DOKUMENTACIJE ZA 2018. GODINU

- STATISTIKA

Zaprimljena dokumentacija pod brojem ID: 6451083

- Bilanca za poduzetnike
- Račun dobiti i gubitka za poduzetnike
- Dodatni podaci za poduzetnike

Potvrda se izdaje u svrhu potvrde primitka godišnjega financijskog izvještaja i druge dokumentacije u Registar godišnjih financijskih izvještaja (dalje u tekstu: Registar).

Ako se naknadnom kontrolom utvrdi da je dokumentacija dostavljena u Registar nepotpuna, Registar o tome obavještava podnositelja radi dostave potpune dokumentacije. Sve dok se u Registar ne dostavi potpuna dokumentacija, smatra se da nije podnesena.

Registar, na zahtjev svakog tražitelja, izdaje izvadak iz Registra s temeljnim podacima o obvezniku i podacima o zaprimljenoj dokumentaciji.

Iz Registra se izdaje i ispis i preslika financijskog izvještaja sa svim javnim podacima te preslika i ispis druge dokumentacije zaprimljene u Registar.

Datum evidentiranja u Registru: **12.03.2019.**

Datum preuzimanja potvrde: **12.03.2019.**

Potvrda izdana u elektroničkom obliku punovaljana je bez žiga i potpisa.

Referentna stranica

Vrsta posla: 777

GODIŠNJI FINACIJSKI IZVJEŠTAJ PODUZETNIKA

za 2018 . godinu

Kontrolni broj

1.070.874.456,69

Evidencijski broj (popunjava Registar)

Vrsta izvještaja: 10

Izvještaj kojeg ispunjava obveznik kome je kalendarska godina jednaka poslovnoj godini i kod kojeg u godini za koju se izvještaj podnosi nije bilo statusnih promjena, stečaja ili likvidacije.

Šifra svrhe predaje: 1

Predaja samo u statističke svrhe

Primjena računovodstvenih standarda: HSF1

Izvještaj je konsolidiran: NE

(DA/NE)

Izvještaj je revidiran (DA/NE): NE

OIB revizora:

Obveznost predaje nefinancijskog izvješća: 1

Poduzetnik nije obveznik izrade nefinancijskog izvješća

OIB subjekta: 88335054293

Matični broj (MB): 04269705

Matični broj subjekta (MBS): 080927142

(dodijeljen od DZS-a)

(dodijeljen od nadležnog Trgovačkog suda)

Naziv obveznika: Integrirani promet zagrebačkog područja d.o.o. za prijevoz

Poštanski broj: 10000

Naziv naselja: ZAGREB

Ulica i kućni broj: Trg Stjepana Radića 1

Adresa e-pošte obveznika: damir.kapudlja@lpzp.hr

Telefon: 098/233 467

Internet adresa:

Šifra grada/općine: 133 Zagreb

Županija: 21 GRAD ZAGREB

Šifra NKD-a: 4931 Gradski i prigradski kopneni prijevoz ...

Status autonomnosti: 1

Autonomno društvo, nije bilo član grupe u izvještajnom razdoblju

Zemlja sjedišta nadređenog matičnog društva:

Matični broj nadređenog matičnog društva:

Oznaka veličine: 1 Mikro poduzetnik

Oznaka vlasništva: 13 Državno, pretvorba još nije započela

Porijeklo kapitala (%): 100 (domaći) 0 (strani)

Prosjek broja zaposlenih tijekom razdoblja: 4 (prethodna godina) 4 (tekuća godina)

Broj zaposlenih prema satima rada: 4 (prethodna godina) 4 (tekuća godina)

Broj mjeseci poslovanja: 12 (prethodna godina) 12 (tekuća godina)

Popis dokumentacije

DA Bilanca i Račun dobiti i gubitka

DA Dodatni podaci

NE Bilješke uz financijske izvještaje

NE Izvještaj o novčanim tokovima

NE Izvještaj o promjenama kapitala

NE Revizorsko izvješće

NE Godišnje izvješće

NE Odluka o prijedlogu raspodjele dobiti ili pokriću gubitka

NE Odluka o utvrđivanju godišnjeg financijskog izvješća

Knjigovodstveni servis:

Matični broj: 01724274 (matični broj servisa dodijeljen od DZS-a)

Naziv: Knjig.servis Agencija mala d.o.o.

Osoba za kontaktiranje: Arlana Deranja

(unosi se ime i prezime osobe za kontakt)

Telefon za kontaktiranje: 01 4635858

(unosi se broj telefona/mobitela osobe za kontaktiranje)

Adresa e-pošte: arlana@agencijamala.hr

(unosi se adresa e-pošte osobe za kontaktiranje)

Verzija Excel datoteke: 3.0.4.

Damir Kapudlja

(Prezime i ime ovlaštene osobe)

(potpis ovlaštene osobe)

INTEGRIRANI PROMET
ZAGREBAČKOG PODRUČJA d.o.o.
Zagreb, Park Stala Trešnjevka 2

BILANCA
stanje na dan 31.12.2018.

**Obrazac
POD-BIL**

Obveznik: 88335054293; Integrirani promet zagrebačkog područja d.o.o. za prijevoz

Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)
1	2	3	4	5
AKTIVA				
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001			
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (AOP 003+010+020+031+036)	002		10.797.588	11.449.350
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (AOP 004 do 009)	003		10.773.318	11.425.047
1. Izdaci za razvoj	004		10.740.102	11.401.794
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005		33.216	23.253
3. Goodwill	006			
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	007			
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008			
6. Ostala nematerijalna imovina	009			
II. MATERIJALNA IMOVINA (AOP 011 do 019)	010		24.270	24.303
1. Zemljište	011			
2. Građevinski objekti	012			
3. Postrojenja i oprema	013		5.100	13.065
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014		19.170	11.238
5. Biološka imovina	015			
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	016			
7. Materijalna imovina u pripremi	017			
8. Ostala materijalna imovina	018			
9. Ulaganje u nekretnine	019			
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (AOP 021 do 030)	020		0	0
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	021			
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	022			
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	023			
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	024			
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	025			
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	026			
7. Ulaganja u vrijednosne papire	027			
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	028			
9. Ostala ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	029			
10. Ostala dugotrajna financijska imovina	030			
IV. POTRAŽIVANJA (AOP 032 do 035)	031		0	0
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	032			
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	033			
3. Potraživanja od kupaca	034			
4. Ostala potraživanja	035			
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	036			
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (AOP 038+046+053+063)	037		3.815.678	1.035.283
I. ZALIHE (AOP 039 do 045)	038		0	0
1. Sirovine i materijal	039			
2. Proizvodnja u tijeku	040			
3. Gotovi proizvodi	041			
4. Trgovačka roba	042			
5. Predujmovi za zalihe	043			
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	044			
7. Biološka imovina	045			

BILANCA
stanje na dan 31.12.2018.

**Obrazac
POD-BIL**

Obveznik: 88335054293; Integrirani promet zagrebačkog područja d.o.o. za prijevoz

Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)
1	2	3	4	5
II. POTRAŽIVANJA (AOP 047 do 052)	046		1.993.513	29.661
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	047			
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	048			
3. Potraživanja od kupaca	049			
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	050			
5. Potraživanja od države i drugih institucija	051		1.993.513	29.661
6. Ostala potraživanja	052			
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (AOP 054 do 062)	053		0	0
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	054			
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	055			
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	056			
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	057			
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	058			
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	059			
7. Ulaganja u vrijednosne papire	060			
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	061			
9. Ostala financijska imovina	062			
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	063		1.822.165	1.005.622
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	064			
E) UKUPNO AKTIVA (AOP 001+002+037+064)	065		14.613.266	12.484.633
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	066			
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE (AOP 068 do 070+076+077+081+084+087)	067		20.444	20.560
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	068		20.000	20.000
II. KAPITALNE REZERVE	069			
III. REZERVE IZ DOBITI (AOP 071+072-073+074+075)	070		0	0
1. Zakonske rezerve	071			
2. Rezerve za vlastite dionice	072			
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	073			
4. Statutarne rezerve	074			
5. Ostale rezerve	075			
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	076			
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI (AOP 078 do 080)	077		0	0
1. Fer vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju	078			
2. Učinkoviti dio zaštite novčanih tokova	079			
3. Učinkoviti dio zaštite neto ulaganja u inozemstvu	080			
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (AOP 082-083)	081		421	445
1. Zadržana dobit	082		421	445
2. Preneseni gubitak	083			
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (AOP 085-086)	084		23	115
1. Dobit poslovne godine	085		23	115
2. Gubitak poslovne godine	086			
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	087			
B) REZERVIRANJA (AOP 089 do 094)	088		0	0
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	089			
2. Rezerviranja za porezne obveze	090			

BILANCA
stanje na dan 31.12.2018.

**Obrazac
POD-BIL**

Obveznik: 88335054293; Integrirani promet zagrebačkog područja d.o.o. za prijevoz

Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)
1	2	3	4	5
3. Rezerviranja za započete sudske sporove	091			
4. Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	092			
5. Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	093			
6. Druga rezerviranja	094			
C) DUGOROČNE OBVEZE (AOP 096 do 106)	095		0	0
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	096			
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	097			
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	098			
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	099			
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	100			
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	101			
7. Obveze za predujmove	102			
8. Obveze prema dobavljačima	103			
9. Obveze po vrijednosnim papirima	104			
10. Ostale dugoročne obveze	105			
11. Odgođena porezna obveza	106			
D) KRATKOROČNE OBVEZE (AOP 108 do 121)	107		6.929.179	145.228
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	108			
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	109			
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	110			
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	111			
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	112			
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	113			
7. Obveze za predujmove	114			
8. Obveze prema dobavljačima	115		6.856.880	73.017
9. Obveze po vrijednosnim papirima	116			
10. Obveze prema zaposlenicima	117		45.604	44.640
11. Obveze za poreze, doprinose i sličana davanja	118		26.695	27.571
12. Obveze s osnove udjela u rezultatu	119			
13. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	120			
14. Ostale kratkoročne obveze	121			
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	122		7.663.643	12.318.845
F) UKUPNO – PASIVA (AOP 067+088+095+107+122)	123		14.613.266	12.484.633
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	124			

RAČUN DOBITI I GUBITKA
za razdoblje 01.01.2018. do 31.12.2018.

**Obrazac
POD-RDG**

Obveznik: 88335054293; Integrirani promet zagrebačkog područja d.o.o. za prijevoz

Naziv pozlojje	AOP oznaka	Rbr. bilješke	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4	5
I. POSLOVNI PRIHODI (AOP 126 do 130)	125		1.083.757	1.310.385
1. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	126			
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	127			
3. Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	128			
4. Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	129			
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	130		1.083.757	1.310.385
II. POSLOVNI RASHODI (AOP 132+133+137+141+142+143+146+153)	131		1.078.311	1.310.562
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	132			
2. Materijalni troškovi (AOP 134 do 136)	133		123.285	238.512
a) Troškovi sirovina i materijala	134		14.901	26.551
b) Troškovi prodane robe	135			
c) Ostali vanjski troškovi	136		108.384	211.961
3. Troškovi osoblja (AOP 138 do 140)	137		809.535	883.422
a) Neto plaće i nadnice	138		488.139	523.550
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	139		202.592	228.147
c) Doprinosi na plaće	140		118.804	131.725
4. Amortizacija	141		47.552	27.186
5. Ostali troškovi	142			
6. Vrijednosna usklađenja (AOP 144+145)	143		0	0
a) dugotrajne imovine osim financijske imovine	144			
b) kratkotrajne imovine osim financijske imovine	145			
7. Rezerviranja (AOP 147 do 152)	146		0	0
a) Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	147			
b) Rezerviranja za porezne obveze	148			
c) Rezerviranja za započete sudske sporove	149			
d) Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	150			
e) Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	151			
f) Druga rezerviranja	152			
8. Ostali poslovni rashodi	153		97.939	161.442
III. FINANCIJSKI PRIHODI (AOP 155 do 164)	154		23	618
1. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	155			
2. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesima	156			
3. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova poduzetnicima unutar grupe	157			
4. Ostali prihodi s osnove kamata iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	158			
5. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	159			
6. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova	160			
7. Ostali prihodi s osnove kamata	161		23	208
8. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	162			410
9. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	163			
10. Ostali financijski prihodi	164			
IV. FINANCIJSKI RASHODI (AOP 166 do 172)	165		5.446	326
1. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi s poduzetnicima unutar grupe	166			
2. Tečajne razlike i drugi rashodi s poduzetnicima unutar grupe	167			
3. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	168		60	15
4. Tečajne razlike i drugi rashodi	169		5.386	311
5. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	170			
6. Vrijednosna usklađenja financijske imovine (neto)	171			
7. Ostali financijski rashodi	172			
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	173			
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	174			

VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	175			
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	176			
IX. UKUPNI PRIHODI (AOP 125+154+173 + 174)	177		1.083.780	1.311.003
X. UKUPNI RASHODI (AOP 131+165+175 + 176)	178		1.083.757	1.310.888
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 177-178)	179		23	115
1. Dobit prije oporezivanja (AOP 177-178)	180		23	115
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 178-177)	181		0	0
XII. POREZ NA DOBIT	182		0	
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 179-182)	183		23	115
1. Dobit razdoblja (AOP 179-182)	184		23	115
2. Gubitak razdoblja (AOP 182-179)	185		0	0
PREKINUTO POSLOVANJE (popunjavanje poduzetnik obveznika MSFI-a samo ako ima prekinuto poslovanje)				
XIV. DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 187-188)	186		0	0
1. Dobit prekinutog poslovanja prije oporezivanja	187			
2. Gubitak prekinutog poslovanja prije oporezivanja	188			
XV. POREZ NA DOBIT PREKINUTOG POSLOVANJA	189			
1. Dobit prekinutog poslovanja za razdoblje (AOP 186-189)	190		0	0
2. Gubitak prekinutog poslovanja za razdoblje (AOP 189-186)	191		0	0
UKUPNO POSLOVANJE (popunjavanje samo poduzetnik obveznik MSFI-a koji ima prekinuto poslovanje)				
XVI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 179+186)	192		0	0
1. Dobit prije oporezivanja (AOP 192)	193		0	0
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 192)	194		0	0
XVII. POREZ NA DOBIT (AOP 182+189)	195		0	0
XVIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 192-195)	196		0	0
1. Dobit razdoblja (AOP 192-195)	197		0	0
2. Gubitak razdoblja (AOP 195-192)	198		0	0
DODATAK RDG-u (popunjavanje poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)				
XIX. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 200+201)	199		0	0
1. Pripisana imateljima kapitala matice	200			
2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	201			
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (popunjavanje poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)				
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	202			
II. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (AOP 204 do 211)	203		0	0
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	204			
2. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	205			
3. Dobit ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja financijske imovine raspoložive za prodaju	206			
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanih tokova	207			
5. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	208			
6. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku društava povezanih sudjelujućim interesom	209			
7. Aktuarski dobici/gubici po planovima definiranih primanja	210			
8. Ostale nevlasničke promjene kapitala	211			
III. POREZ NA OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT RAZDOBLJA	212			
IV. NETO OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK (AOP 203-212)	213		0	0
V. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 202+213)	214		0	0
DODATAK Izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (popunjavanje poduzetnik koji sastavlja konsolidirani izvještaj)				
VI. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 216+217)	215		0	0
1. Pripisana imateljima kapitala matice	216			
2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	217			

POTVRDA ZAPRIMANJA OBRASCA

Tip zaprimljenog obrasca: Obrazac PD

OIB: 88335054293

Naziv: INTEGRIRANI PROMET ZAGREBAČKOG PODRUČJA D.O.O.

Porezno razdoblje: 1.1.2018. - 31.12.2018.

Identifikator zaprimanja: c62fef0d-9b27-493b-9333-86956cadd70

Identifikator zaprimljenog obrasca: 740bb81e-a2a3-4a8e-9edc-570cdc2642f7

Vrijeme zaprimanja: 17.4.2019. 11:58

Potpisnik: ARIANA DERANJA, OIB: 37858452370

**PRIJAVA POREZA NA
DOBIT**

za razdoblje od 1.1.2018. do 31.12.2018.
(dan, mjesec, godina) (dan, mjesec, godina)

Podaci o poreznom obvezniku:

Naziv / ime i prezime poreznog obveznika	Osobni identifikacijski broj
INTEGRIRANI PROMET ZAGREBAČKOG PODRUČJA D.O.O.	88335054293

Broj zaposlenih na osnovi stvarnih sati rada (cijeli broj) na kraju poreznog razdoblja	4
--	---

Potvrda primitka prijave (popunjava Porezna uprava)	
(Nadnevak)	(Potpis)

UTVRĐIVANJE POREZNE OSNOVICE I POREZNE OBVEZE

u kunama i lipama

R.br.	Opis	Iznos
I. DOBIT / GUBITAK IZ RAČUNA DOBITI I GUBITKA		
1.	UKUPNI PRIHODI	1.311.003,34
2.	UKUPNI RASHODI	1.310.888,76
3.	DOBIT (r.br.1 - r.br.2)	114,58
4.	GUBITAK (r.br.2 - r.br.1)	0,00
II. POVEĆANJE DOBITI / SMANJENJE GUBITKA		
5.	Amortizacija (čl. 12. st. 13., 16., 17., 18. i 19. Zakona)	0,00
6.	50% troškova reprezentacije (čl. 7. st. 1. t. 3. Zakona)	1.856,43
7.	Iznos nepriznatih troškova za osobni prijevoz (čl. 7. st. 1. t. 4. Zakona)	0,00
8.	Manjkovi na imovini iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske gospodarske komore, odnosno Hrvatske obrtničke komore (čl. 7. st. 1. t. 5. Zakona)	0,00
9.	Rashodi utvrđeni u postupku nadzora (čl. 7. Zakona)	0,00
10.	Troškovi prisilne naplate poreza i drugih davanja (čl. 7. st. 1. t. 6. Zakona)	0,00
11.	Troškovi kazni za prekršaje i prijestupe (čl. 7. st. 1. t. 7. Zakona)	0,00
12.	Zatezne kamate između povezanih osoba (čl. 7. st. 1. t. 8. Zakona)	0,00
13.	Povlastice i drugi oblici imovinskih koristi (čl. 7. st. 1. t. 9. Zakona)	0,00
14.	Rashodi darovanja iznad propisanih svota (čl. 7. st. 1. t. 10. Zakona)	0,00
15.	Kamate na zajmove dioničara i članova društva (čl. 8. Zakona)	0,00
16.	Kamate između povezanih osoba (čl. 14. Zakona)	0,00
17.	Rashodi od nerealiziranih gubitaka (čl. 7. st. 1. t. 1. Zakona)	0,00
18.	Amortizacija iznad propisanih stopa (čl. 12. st. 5. i 6. Zakona i čl. 22. Pravilnika)	0,00
19.	Iznos povećanja porezne osnovice zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)	0,00
20.	Vrijednosno usklađenje i otpis potraživanja (čl. 9. Zakona)	0,00
21.	Vrijednosno usklađenje zaliha (čl. 10. Zakona)	0,00
22.	Vrijednosno usklađenje financijske imovine (čl. 10. Zakona)	0,00
23.	Troškovi rezerviranja (čl. 11. Zakona)	0,00
24.	Povećanja porezne osnovice za sve druge rashode (čl. 7. st.1. t. 13. Zakona) i ostala povećanja	0,00
25.	Povećanja dobiti za ostale prihode i druga povećanja dobiti (čl. 17. st. 5., 6. i 7. Zakona, čl. 6. st. 7. Zakona i čl. 12.a Pravilnika)	0,00
26.	UKUPNA POVEĆANJA DOBITI / SMANJENJA GUBITKA (r. br. 5. do 25.)	1.856,43
III. SMANJENJE DOBITI / POVEĆANJE GUBITKA		
27.	Prihodi od dividendi i udjela u dobiti (čl. 6. st. 1. t. 1. Zakona)	0,00
28.	Nerealizirani dobiti (čl. 6., st. 1., toč. 2. Zakona)	0,00
29.	Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja (čl. 6. st. 1. t. 3. Zakona)	0,00
30.	Ostali rashodi ranijih razdoblja (čl. 6., st. 2. Zakona)	0,00
31.	Smanjenje dobiti za ostale prihode	0,00
32.	Smanjenje dobiti zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)	0,00
33.	Trošak amortizacije koji ranije nije bio priznat (čl. 6. st. 1. t. 4. Zakona)	0,00
34.	Ukupni iznos državnih potpora, čl. 6. st. 1. t. 5. (r. br. 34.1. i r. br. 34.2.)	25.961,82

34.1.	Državna potpora za obrazovanje i izobrazbu (čl. 14. Pravilnika)	25.961,82
34.2.	Državna potpora za istraživačko razvojne projekte (čl.15. Pravilnika)	0,00
35.	UKUPNA SMANJENJA DOBITI / POVEĆANJA GUBITKA (r. br. 27. do 34.)	25.961,82
IV. POREZNA OSNOVICA		
36.	Dobit / gubitak nakon povećanja i smanjenja (r. br. 3. + r. br. 26. – r. br. 35.) ili (r. br. 4. – r. br. 26. + r. br. 35.)	0,00
37.	Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)	0,00
38.	Porezna osnovica (r. br. 36. – r. br. 37.)	0,00
V. POREZNI GUBITAK		
39.	Dobit / gubitak nakon povećanja i smanjenja (r. br. 3. + r. br. 26. – r. br. 35.) ili (r. br. 4. – r. br. 26. + r. br. 35.)	-23.990,81
40.	Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)	20.297,26
41.	Porezni gubitak za prijenos (r. br. 39. – r. br. 40.)	44.288,07
VI. POREZNA OBVEZA		
42.	Porezna osnovica (r. br. 38.)	0,00
43.	Porezna stopa (čl. 28. Zakona)	12,00
44.	Porezna obveza (r. br. 42. x r. br. 43.)	0,00
VII. POREZNE OLAKŠICE, OSLOBOĐENJA I POTICAJI		
45.	Olakšice i oslobođenja za potpomognuta područja (r. br. 46. + r. br. 47.)	0,00
46.	Olakšice i oslobođenja na području Grada Vukovara (čl. 28.a st. 1. Zakona i čl. 42. Pravilnika)	0,00
47.	Olakšice i oslobođenja na području I. skupine (čl. 28.a st. 2. Zakona i čl. 42. Pravilnika)	0,00
48.		
49.	Olakšice prema čl. 8., 9., 25. i 26. Zakona o poticanju ulaganja i čl. 43.a st. 1. i 2. Pravilnika (r. br. 49.1. + r. br. 49.2. + r. br. 49.3. + r. br. 49.4.)	0,00
49.1.	Iznos olakšice za mikropoduzetnike uz primjenu umanjene stope za 50%	0,00
49.2.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 50%	0,00
49.3.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 75%	0,00
49.4.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 100%	0,00
50.	Olakšice prema čl. 25. Zakona o poticanju ulaganja i čl. 43.a st. 3. Pravilnika (r. br. 50.1. + r. br. 50.2. + r. br. 50.3. + r. br. 50.4.)	0,00
50.1.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 50%	0,00
50.2.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 65%	0,00
50.3.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 85%	0,00
50.4.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 100%	0,00
51.	Ukupni iznos poticanja ulaganja (r. br. 49. + r. br. 50.)	0,00
52.	Ukupni iznos olakšica, oslobođenja i poticaja (r. br. 45. + r. br. 51.)	0,00
VIII. POREZNA OBVEZA NAKON ODBITKA OLAKŠICA, OSLOBOĐENJA I POTICAJA		
53.	Porezna obveza (r. br. 44. – r. br. 52.)	0,00
54.	Uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu (čl. 30. Zakona)	0,00
55.	Porezna obveza (r. br. 53. – r. br. 54.)	0,00
56.	Uplaćeni predujmovi	64,52
57.	Razlika za uplatu (r. br. 55. – r. br. 56.)	0,00

58.	Razlika za povrat (r. br. 56. – r. br. 55.)	64,52
59.	Predujmovi za sljedeće porezno razdoblje (čl. 47. st. 3. t. 59. Pravilnika)	0,00

ZA ISTINITOST I VJERODOSTOJNOST PODATAKA JAMČIM VLASTITIM POTPISOM

NADNEVAK

1	7	0	4	2	0	1	9
---	---	---	---	---	---	---	---

ARIANA DERANJA HR37858452370.2.2
(porezni obveznik/opunomoćenik/ovlašteni porezni savjetnik)

Integrirani promet zagrebačkog područja d.o.o. za prijevoz ZAGREB, Park Stara Trešnjevka 2

Bilješke uz financijske izvještaje poduzetnika za razdoblje
01.01.2018. do 31.12.2018. godine

I. INFORMACIJE O DRUŠTVU

Integrirani promet zagrebačkog područja d.o.o. za prijevoz, ZAGREB (u nastavku: Društvo), OIB 88335054293, osnovano je prema zakonima i propisima Republike Hrvatske kao društvo s ograničenom odgovornošću.

Sjedište Društva: ZAGREB, Park Stara Trešnjevka 2

Uprava društva: Damir Kapudija, direktor Društva.

Osnovna djelatnost društva je: Gradski i prigradski kopneni prijevoz putnika

II. OSNOVE SASTAVLJANJA FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijski izvještaji Društva sastavljeni su sukladno Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja koje je donio Odbor za standarde financijskog izvještavanja na temelju odredbi Zakona o računovodstvu. Na financijske izvještaje u 2018. godini primjenjuju se odredbe važećeg Zakona o računovodstvu te Hrvatskih računovodstvenih standarda. Financijski izvještaji sastavljeni su na osnovi povijesnog troška, a detaljnija određenja dana su uz pojedine pozicije izvještaja.

Financijski izvještaji prezentiraju istinito i fer financijski položaj, financijsku uspješnost i novčane tijekove poduzetnika.

Vjerno su predočeni učinci transakcija i drugih poslovnih događaja, a u skladu s kriterijima priznavanja imovine, obveza, kapitala, prihoda i rashoda.

III. SAŽETAK ZNAČAJNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Slijedi prikaz značajnijih računovodstvenih politika usvojenih za pripremu ovih financijskih izvještaja. Ove računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane za sva razdoblja uključena u ove izvještaje osim tamo gdje je drugačije navedeno.

Budući događaji i njihov utjecaj nisu predvidivi sa sigurnošću i sukladno tome računovodstvene procjene zahtijevaju prosudbu, a one korištene pri izradi financijskih izvještaja podložne su promjenama nastankom novih događaja, dobivanjem dodatnih informacija i promjenom okruženja u kojem društvo posluje što može rezultirati odstupanjima od izvršenih procjena.

Dugotrajna nematerijalna imovina

Nematerijalnu imovinu čine ulaganja na tuđim sredstvima i ulaganja u računalne programe. Amortizira se tijekom korisnog vijeka trajanja od 4 godine linearnom metodom (stopa 25%). Amortizacijska stopa može se uvećati, sukladno odredbama Zakona o porezu na dobit, na temelju odluke uprave društva. Priznavanje, mjerenje i prestanak priznavanja obavlja se u skladu s odredbama HSFI 5.

Dugotrajna materijalna imovina

Dugotrajna materijalna imovina obuhvaća sredstva koja Društvo koristi pri isporuci roba i usluga te u administrativne svrhe i čiji je procijenjeni vijek upotrebe duži od godine dana. Ova imovina početno se priznaje u bilanci po trošku nabave koji obuhvaća neto kupovnu cijenu i sve druge ovisne troškove do stavljanja sredstva u upotrebu. Nakon početnog priznavanja dugotrajna imovina se mjeri po trošku nabave umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja sukladno HSFI 6.

Amortizacija dugotrajne materijalne imovine obračunava se primjenom linearne metode u procijenjenom vijeku upotrebe svakog pojedinog sredstva primjenom sljedećih stopa:

Građevinski objekti	5%
Brodovi veći od 1000 BRT	5%
Osobni automobili	20%
Osnovno stado	20%
Oprema	25%
Dostavna vozila	25%
Mehanička oprema	25%
Računalna oprema	50%
Telekomunikacijska oprema	50%
Software	50%
Ostala nespomenuta imovina	10%

Ako Društvo donese odluku, primjenjuju se uvećane amortizacijske stope sukladno odredbama Zakona o porezu na dobit.

Zemljište i druga imovina koja ima neograničen vijek trajanja (umjetnički radovi i sl.) te imovina u pripremi se ne amortizira.

Naknadni izdaci uključuju se u knjigovodstvenu vrijednost imovine ili se prema potrebi priznaju kao zasebna imovina samo ako će Društvo imati buduće ekonomske koristi od imovine te ako se trošak nabave može pouzdano mjeriti. Knjigovodstvena vrijednost zamijenjenog dijela prestaje se priznavati. Svi ostali troškovi investicijskog i tekućeg održavanja terete račun dobitka i gubitka u razdoblju u kojem su nastali. Amortizacija se obračunava primjenom linearne metode.

Dobici ili gubici od prestanka priznavanja dugotrajne materijalne imovine (prodaja, rashodovanje i sl.) utvrđuju se kao razlika ostvarene prodajne cijene i knjigovodstvene

vrijednosti i uključuju u stavku poslovni prihodi odnosno poslovni rashodi u računu dobiti u gubitka.

Biološka imovina

Biološka imovina i poljoprivredni proizvodi mjere se prema fer vrijednosti. Priznavanje, mjerenje i prestanak priznavanja vrše se prema odredbama HSFI 17. Ako se fer vrijednost ne može pouzdano izmjeriti, biološka imovina mjeri se po trošku nabave umanjene za ispravak vrijednosti i za gubitke od umanjenja vrijednosti sukladno HSFI 6.

Ulaganja u nekretnine

Nekretnine (zemljište ili zgrada, ili dio zgrade, ili oboje) koje društvo drži radi ostvarivanja prihoda od najma ili radi porasta tržišne vrijednosti tretira se kao ulaganje u nekretnine sukladno HSFI 7. Prilikom utvrđivanja vrijednosti ulaganja u nekretnine primjenjuje se model troška nabave.

Dugotrajna imovina namijenjena prodaji

Dugotrajna imovina namijenjena prodaji je imovina čija će se knjigovodstvena vrijednost nadoknaditi putem prodaje, a ne putem korištenja pod uvjetom da je ta prodaja vrlo vjerojatna unutar perioda od jedne godine. Priznavanje i mjerenje obavlja se u skladu s odredbama HSFI 8.

Financijska imovina

Financijska imovina obuhvaća dionice i udjele, dane zajmove, sudjelujuće interese, ulaganja u vrijednosne papire, dane kredite, depozite i jamstvene pologe te ostalu financijsku imovinu. Financijska imovina se ne amortizira. Priznavanje, mjerenje i prestanak priznavanja obavlja se u skladu s odredbama HSFI 9.

Zalihe

Zalihe obuhvaćaju zalihe sitnog inventara, auto guma, ambalaže i trgovačke robe. Mjere se po trošku nabave ili neto utrživoj vrijednosti, u skladu s HSFI 10. Obračun utroška zaliha provodi se po metodi prosječne ponderirane cijene. Knjigovodstveni iznos zaliha priznaje se kao rashod razdoblja u kojem su te zalihe prodane ili izuzete. Zalihe sitnog inventara i auto guma otpisuju se prilikom stavljanja u upotrebu u 100%-tnom iznosu.

Potraživanja

Potraživanja se početno mjere po fer vrijednosti. Priznavanje, mjerenje i prestanak priznavanja obavlja se prema odredbama HSFI 11.

Ispravak vrijednosti potraživanja provodi se kada postoje objektivni dokazi da društvo neće moći naplatiti sva svoja potraživanja u skladu s dogovorenim uvjetima. Značajne financijske poteškoće dužnika, vjerojatnost dužnikovog stečaja te neizvršenje ili propusti u plaćanjima smatraju se pokazateljima umanjenja vrijednosti potraživanja od kupaca.

Iznos ispravka vrijednosti utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti i nadoknadivog iznosa potraživanja. Knjigovodstvena vrijednost imovine je smanjena korištenjem izračuna rezerviranja za umanjenjem vrijednosti te je iznos gubitka priznat u računu dobiti i gubitka u „vrijednosnim usklađivanjima“. Kada potraživanje nije naplativo otpisuje se na teret izračuna rezerviranja za potraživanja od kupaca.

Kapital i rezerve

Kapital se sastoji od upisanog kapitala, kapitalnih rezervi, rezervi iz dobiti, revalorizacijskih rezervi, rezervi fer vrijednosti, zadržane dobiti ili prenesenog gubitka, dobiti ili gubitka tekuće godine i manjinskih (nekontrolirajućih) interesa. Priznavanje, mjerenje i prestanak priznavanja obavlja se prema odredbama HSFI 12.

Obveze

Obveze se početno mjere po fer vrijednosti. Priznavanje, mjerenje i prestanak priznavanja obavlja se prema odredbama HSFI 13.

Obveze se klasificiraju kao kratkotrajne i dugotrajne. Obveze se klasificiraju kao kratkoročne obveze, osim ako Društvo ima pravo odgoditi podmirenje obveze na rok duži od 12 mjeseci. Obveze se priznaju kada je vjerojatno da će zbog podmirenja sadašnje obveze doći do odlijevanja resursa poduzetnika. Obveze prema dobavljačima i zaposlenima te obveze za predujmove mjere se po iznosu kojim će se podmiriti.

Rezerviranja

Rezerviranje je obveza čija je priroda jasno određena i za koju je na datum bilance vjerojatno ili sigurno da će nastati, ali postoji neizvjesnost u pogledu iznosa ili datuma kada će nastati. Priznavanje i mjerenje se provodi u skladu s HSFI 13.

Vremenska razgraničenja

Vremenska razgraničenja obuhvaćaju unaprijed plaćene troškove, nedospjelu naplatu prihoda, odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja. Vremenska razgraničenja mjere se sukladno HSFI 14. Unaprijed plaćeni troškovi priznaju se kao imovina kada se odnose na iznose plaćene u tekućem razdoblju, a koji se odnose na buduća razdoblja. Odgođeno plaćanje troškova priznaje se kao obveza kada se odnosi na troškove nastale u tekućem razdoblju, a za koje nisu ispunjeni uvjeti za priznavanje obveza.

Tekući porez na dobit

Iznos poreza na dobit za tekuću godinu obračunava se na temelju poreznog zakona koji je na snazi u Republici Hrvatskoj na dan bilance. Tekući porez knjižit će se na teret kapitala ako se porez odnosi na stavke koje se direktno knjiže na teret kapitala u istom razdoblju.

Porez na dodanu vrijednost

Porezni propisi zahtijevaju bilježenje PDV-a na neto osnovi. PDV koji proizlazi iz transakcija prodaje i kupnje priznaje se i iskazuje u bilanci na neto osnovi.

Odgođena porezna imovina

Odgođena porezna imovina i obveze mjere se primjenom poreznih stopa (i poreznih zakona) koji su na snazi na datum bilance. Odgođena porezna imovina se priznaje za prenesene neiskorištene porezne gubitke, neiskorištene porezne olakšice i sve odbitne privremene razlike u visini za koju je vjerojatno da će oporeziva dobit biti raspoloživa i za koju se preneseni porezni gubitak, neiskorištene porezne olakšice i odbitne privremene razlike mogu iskoristiti, sukladno odredbama HSFI 14.

Prihodi

Prihodi se priznaju kada je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi ulaziti kod poduzetnika i kada se mogu pouzdano mjeriti. Priznavanje, mjerenje i prestanak priznavanja obavlja se prema odredbama HSFI 15.

Prihodi po HSFI 15 podijeljeni su na poslovne prihode i financijske prihode. Prihodi se sastoje od fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za prodane usluge tijekom redovnog poslovanja društva. Prihodi su iskazani u iznosima koji su umanjeni za porez na dodanu vrijednost. Društvo priznaje prihode kada se iznos prihoda može pouzdano mjeriti i kada je izvjesno da će društvo imati buduće ekonomske koristi.

Odredbe Zakona o računovodstvu, kao i HSFI 15, od izvještaja za 2018. godinu propisuju da se izvanredni prihodi ne iskazuju zasebno te su izvanredni prihodi iz prijašnjih godina iskazani u poslovnim prihodima.

Rashodi

Rashodi se priznaju kada smanjenje budućih ekonomskih koristi proizlazi iz smanjenja imovine ili povećanja obaveza koje se može pouzdano izmjeriti, odnosno kada isti nastaju istodobno s priznavanjem ili smanjenjem imovine, a na temelju izravne povezanosti između nastalih troškova i određenih prihoda. Priznavanje, mjerenje i prestanak priznavanja obavlja se prema odredbama HSFI 16.

Vrijednosti iskazane u financijskim izvještajima (iznosi)

Stavke uključene u financijske izvještaje društva iskazane su u valuti primarnog gospodarskog okruženja u kojem društvo posluje (funkcionalna valuta). Financijski izvještaji prikazani su u hrvatskim kunama, što predstavlja funkcionalnu i izvještajnu valutu Društva.

IV. PODUZETNICI UNUTAR GRUPE I OSOBE SA SUDJELUJUĆIM INTERESIMA

Poduzetnicima unutar grupe smatraju se dva ili više poduzetnika koji su međusobno vlasnički povezana, a koji imaju ulaganje u udjele/dionice više od 50 % ili su taj kapital primili (ovisna društva).

Društva povezana sudjelujućim interesom su društva čiji udio u kapitalu nekog drugog poduzetnika iznosi od 20-50% ili društva koja su kapital do te visine primila od drugog poduzetnika (sudjelujući interesi).

V. RAČUN DOBITI I GUBITKA

PRIHODI

Bilješka br. 1

Društvo je u poslovnoj godini 2018. ostvarilo ukupne prihode u visini od 1.311.003 kn.

Poslovni prihodi

Bilješka br. 2

Poslovni prihodi sastoje se od prihoda od prodaje, prihod na temelju uporabe vlastitih proizvoda i ostalih poslovnih prihoda.

Poslovni prihodi Društva u 2018. godini ukupno su iznosili 1.310.385 kn.

Naziv pozicije	2017.	2018.	Indeks 2018/2017
Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	- kn	- kn	
Prihodi od prodaje	- kn	- kn	
Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	- kn	- kn	
Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	- kn	- kn	
Ostali poslovni prihodi	1.083.757 kn	1.310.385 kn	120,92
UKUPNO	1.083.757 kn	1.310.385 kn	

Prihodi od prodaje

Bilješka br. 2a

Društvo u poslovnoj godini nije ostvarilo svoje poslovne prihode kroz prihode od prodaje.

Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga

Bilješka br. 2b

Društvo u poslovnoj godini nije ostvarilo prihode s osnove upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga.

Ostali poslovni prihodi

Bilješka br. 2c

Društvo je u poslovnoj godini 2018. ostvarilo ostalih poslovnih prihoda u visini od

1.310.385 kn.

Naziv pozicije	2017.	2018.	Indeks 2018/2017
Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	- kn	- kn	
Ostali poslovni prihodi	1.083.757 kn	1.310.385 kn	120,92
UKUPNO	1.083.757 kn	1.310.385 kn	

Financijski prihodi

Bilješka br. 3

Financijski prihodi sastoje se od prihoda od ulaganja u dionice/udjele poduzetnika, kamata, tečajnih razlika i ostalih financijskih prihoda iz odnosa s poduzetnicima i financijskim institucijama.

Društvo je 2018. godini ostvarilo financijske prihode u iznosu 618 kn.

Društvo nije ostvarilo financijske prihode iz odnosa s povezanim osobama i s osobama povezanim sudjelujućim interesima.

Prihodi od ulaganja u udjele, kamata i tečajnih razlika iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe

Bilješka br. 3a

Društvo u poslovnoj godini nije ostvarilo financijske prihode od ulaganja u udjele, kamata i tečajnih razlika iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe.

Prihodi od ulaganja u udjele društava povezanih sudjelujućim interesima

Bilješka br. 3b

Društvo u poslovnoj godini nije ostvarilo financijske prihode od ulaganja u udjele društava povezanih sudjelujućim interesima.

Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova, ostali prihodi od kamata i tečajne razlike

Bilješka br. 3c

Financijski prihodi koji su ostvareni iz poslovnog odnosa s poduzetnicima koji nisu unutar grupe te financijskih institucija, a koji se sastoje od prihoda od dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova, ostalih financijskih prihoda od kamata, tečajnih razlika i ostalih financijskih prihoda iznosili su 618 kn.

Nerealizirani dobiti od financijske imovine

Bilješka br. 3d

Društvo na dan izvještavanja nije posjedovalo dionice.

Ostali financijski prihodi

Bilješka br. 3e

Ostali financijski prihodi odnose se na financijske prihode koji su ostvareni od ulaganja u udjele i dionice društava s udjelom vlasništva manjim od 20% na rok kraći od godinu dana te drugih prihoda koji se ne odnose na kamate zajmova i tečajne razlike.

Društvo na dan izvještavanja nije imalo ostalih financijskih prihoda.

RASHODI

Bilješka br. 4

Društvo je u poslovnoj godini 2018. ostvarilo ukupne rashode u visini od 1.310.888 kn.

Poslovni rashodi

Bilješka br. 5

Poslovni rashodi sastoje se od promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda, materijalnih troškova, troškova osoblja, amortizacije, ostalih troškova, vrijednosnih usklađenja, rezerviranja i ostalih poslovnih rashoda.

Društvo je u 2018. godini iskazalo poslovne rashode u visini od 1.310.562 kn.

Naziv pozicije	2017.	2018.	Indeks 2018/2017
Promjene vrijednosti	- kn	- kn	
Materijalni troškovi	123.285 kn	238.512 kn	193,46
Troškovi osoblja	809.535 kn	883.422 kn	109,13
Amortizacija	47.552 kn	27.186 kn	57,17
Ostali troškovi	- kn	- kn	
Vrijednosna usklađenja	- kn	- kn	
Rezerviranja	- kn	- kn	
Ostali poslovni rashodi	97.939 kn	161.442 kn	164,84
UKUPNO	1.078.311 kn	1.310.562 kn	

Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda

Bilješka br. 5a

Društvo u poslovnoj godini nije imalo poslovnih rashoda po osnovi promjene zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda.

Materijalni troškovi

Bilješka br. 5b

Materijalni troškovi sastoje se od troškova sirovina i materijala, troškova prodane robe i ostalih vanjskih troškova.

U 2018. godini materijalni troškovi iznosili su 238.512 kn.

Naziv pozicije	2017.	2018.	Indeks 2018/2017
	14.901 kn	26.551 kn	178,18
	- kn	- kn	
	108.384 kn	211.961 kn	195,56
UKUPNO	123.285 kn	238.512 kn	

Na poziciji vanjskih troškova prikazani su troškovi kao što su prijevozne usluge, poštanske i telekomunikacijske usluge, trošak vanjskih dorada, trošak servisnih usluga i održavanja, trošak zakupa i leasinga, troškovi promidžbe, sajmovi i sponzorstava, trošak intelektualnih i drugih usluga, trošak komunalnih usluga, trošak usluga posredovanja i druge slične usluge.

Troškovi osoblja

Bilješka br. 5c

Troškovi osoblja se odnose na troškove neto plaća i nadnica, troškova poreza i doprinosa iz plaća i troškova doprinosa na plaće.

U 2018. godini troškovi osoblja iznosili su 883.422 kn.

Naziv pozicije	2017.	2018.	Indeks 2018/2017
Neto plaće i nadnice	488.139	523.550 kn	107,25
Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	202.592 kn	228.147 kn	112,61
Doprinosi na plaće	118.804 kn	131.725 kn	110,88
UKUPNO	809.535 kn	883.442 kn	

Amortizacija

Bilješka br. 5d

U poslovnoj godini trošak amortizacije iznosio je 27.186 kn. Amortizacija je rađena u skladu s računovodstvenim politikama Društva i odlukama uprave Društva.

Ostali troškovi

Bilješka br. 5e

Ostale troškove čine premije osiguranja, bankarske usluge i troškovi platnog prometa, zdravstvene usluge, troškovi prava korištenja, troškovi članarina, troškovi poreza koji ne ovise o dobitku i ostali nematerijalni troškovi poslovanja.

Društvo u poslovnoj godini nije imalo ostalih troškova.

Vrijednosna usklađenja

Bilješka br. 5f

Društvo u poslovnoj godini nije imalo vrijednosna usklađenja nefinancijske imovine.

Rezerviranja

Bilješka br. 5g

Društvo tijekom sastavljanja financijskih izvještaja, a u skladu s odredbama Zakona o porezu na dobit te standarda financijskog izvještavanja, nije imalo potrebe niti obavezu izvršiti rezerviranja.

Ostali poslovni rashodi

Bilješka br. 5h

Društvo je u poslovnoj godini imalo ostale poslovne rashode u iznosu 161.442 kn.

Financijski rashodi

Bilješka br. 6

Financijski rashodi se odnose na kamate, tečajne razlike i druge rashode, nerealizirane gubitke (rashode) od financijske imovine, neto vrijednosna usklađenja financijske imovine i ostale financijske rashode.

Društvo je 2018. godini ostvarilo financijske rashode u iznosu 326 kn.

Naziv pozicije	2017.	2018.	Indeks 2018/2017
Rashodi s osnove kamata i slični rashodi s poduzetnicima unutar grupe	- kn	- kn	
Tečajne razlike i drugi rashodi s poduzetnicima unutar grupe	- kn	- kn	
Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	60 kn	15 kn	25,00
Tečajne razlike i drugi rashodi	5.386 kn	311 kn	5,77
Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	- kn	- kn	
Vrijednosna usklađenja financijske imovine (neto)	- kn	- kn	
Ostali financijski rashodi	- kn	- kn	
UKUPNO	5.446 kn	326 kn	

Financijski rashodi s poduzetnicima unutar grupe

Bilješka br. 6a

Društvo nije ostvarilo financijske rashode iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe.

Financijski rashodi s osnove kamata i sličnih rashoda, tečajnih razlika i drugih rashoda s društvima koji nisu unutar grupe

Bilješka br. 6b

Financijski rashodi koji su ostvareni iz poslovnog odnosa s poduzetnicima koji nisu unutar grupe ili iz odnosa s financijskim institucijama, a koji se sastoje od rashoda kamata, tečajnih razlika i ostalih financijskih rashoda iznosili su 326 kn.

Nerealizirani gubici od financijske imovine

Bilješka br. 6c

Društvo ne posjeduje financijsku imovinu koja se svodi na prodajnu vrijednost prema tržišnoj vrijednosti izlistanoj na Burzi i/ili uređenom tržištu vrijednosnih papira odnosno nije ostvarilo gubitke na dionicama iz vlastitog portfelja.

Neto vrijednosna usklađenja financijske imovine

Bilješka br. 6d

Neto vrijednosno usklađenje financijske imovine proizlazi iz promjene njene vrijednosti prema mjeranju po fer vrijednosti.
Društvo nije imalo neto vrijednosnih usklađenja u poslovnoj godini.

Ostali financijski rashodi

Bilješka br. 6e

Ostali financijski rashodi se odnose na financijske rashode koji su ostvareni od ulaganja u udjele i dionice društava s udjelom vlasništva manjim od 20% (realizirani gubici) te drugih financijskih rashoda koji se ne odnose na kamate zajmova i tečajne razlike.

Društvo nije imalo ostalih financijskih rashoda u poslovnoj godini.

POREZ NA DOBIT

Bilješka br. 7

Porez na dobit sukladno hrvatskom Zakonu o porezu na dobit izračunava se primjenom propisane stope na oporezivu osnovicu. Porezna osnovica uvećava se i umanjuje prema propisima navedenim u Zakonu o porezu na dobit.

Naziv pozicije	2017	2018	Indeks 2018/2017
Dobit prije oporezivanja	23 kn	115 kn	500,00
Gubitak prije oporezivanja	- kn	- kn	
Porez na dobit	- kn	- kn	
Dobit razdoblja	23 kn	115 kn	500,00
Gubitak razdoblja	- kn	- kn	

VI. BILANCA

AKTIVA

DUGOTRAJNA IMOVINA

Bilješka br. 8

Dugotrajna imovina društva sastoji se od nematerijalne imovine, dugotrajne materijalne imovine, dugotrajne financijske imovine, dugoročnih potraživanja i odgođene porezne imovine.

Dugotrajna imovina na dan izvještavanja iznosila je 11.449.350 kn.

Nematerijalna imovina

Bilješka br. 9

Nematerijalna imovina sastoji se od izdataka za razvoj, koncesija, patenata, licencija, robnih i uslužnih marki, softvera i ostalih prava, goodwilla, predujmova za nabavku nematerijalne imovine, nematerijalne imovine u pripremi i ostale nematerijalne imovine.

Knjigovodstvena vrijednost nematerijalne imovine na dan izvještavanja iznosila je 11.425.047 kn.

Materijalna imovina

Bilješka br. 10

Materijalna imovina sastoji se od zemljišta, građevinskih objekata, postrojenja i oprema, alata, pogonskog inventara i transportne imovine, biološke imovine, predujmova za materijalnu imovinu, materijalne imovine u pripremi, ostale materijalne imovine i ulaganja u nekretnine.

Knjigovodstvena vrijednost materijalne imovine na dan sastavljanja financijskih izvještaja iznosila je 24.303 kn.

Opis	Knjigovodstvena vrijednost 31.12.2017.	Knjigovodstvena vrijednost 31.12.2018.
Zemljište	- kn	- kn
Građevinski objekti	- kn	- kn
Postrojenja i oprema	5.100 kn	13.065 kn
Alati, pogonski inventar i transportna imovina	19.170 kn	11.238 kn
Biološka imovina	- kn	- kn
Predujmovi za materijalnu imovinu	- kn	- kn
Materijalna imovina u pripremi	- kn	- kn
Ostala materijalna imovina	- kn	- kn
Ulaganja u nekretnine	- kn	- kn
UKUPNO	24.270 kn	24.303 kn

Amortizacija materijalne imovine (ispravak vrijednosti) obračunava se sukladno korisnom vijeku uporabe, linearnom metodom i primjenom stopa u skladu s računovodstvenim politikama.

Knjigovodstvena vrijednost nekretnina koja je utvrđena u skladu sa standardima financijskog izvještavanja (tj. neto amortizirane vrijednosti) i njezine fer vrijednosti na datum promjene njezine namjene u ulaganja u nekretnine. Ova početna razlika evidentirala se kao revalorizacijska rezerva u skladu sa standardima financijskog izvještavanja.

Prilikom prijenosa nekretnine mjerene po fer vrijednosti na nekretninu koju koristi vlasnik (*druga mogućnost koja je stavljena na zalihu*) fer vrijednost na datum prijenosa jest trošak nabave.

Dugotrajna financijska imovina

Bilješka br. 11

Dugotrajna financijska imovina sastoji se od dugoročnih ulaganja u udjele (dionice), ulaganja u vrijednosne papire, danih dugoročnih zajmova, depozita i sličnog, ostalih dugoročnih ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela i ostalih ulaganja u dugotrajnu financijsku imovinu.

Društvo na dan izvještavanja nije imalo dugotrajnu financijsku imovinu.

Dugoročna potraživanja

Bilješka br. 12

Društvo na dan izvještavanja nije imalo dugoročna potraživanja.

KRA TKOTRAJNA IMOVINA

Bilješka br. 13

Kratkotrajna imovina društva sastoji se od imovine koja je naplativa unutar roka od godinu dana, a sastoji se od zaliha, potraživanja, kratkotrajne financijske imovine i novca u banci i blagajni.

Kratkotrajna imovina na dan izvještavanja iznosila je 1.035.283 kn.

Zalihe

Bilješka br. 14

Društvo na dan izvještavanja nije imalo zaliha.

Kratkoročna potraživanja

Bilješka br. 15

Kratkoročna potraživanja sastoje se od potraživanja za isporučenu robu i usluge, potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika, potraživanja od države i drugih institucija i ostalih potraživanja za koja se očekuje da će se pretvoriti u novčani oblik u roku do jedne godine.

Kratkoročna potraživanja na dan izvještavanja iznosila su 29.661 kn.

Kratkoročna potraživanja za isporučenu robu i usluge

Bilješka br. 15a

Kratkoročna potraživanja za isporučenu robu i usluge i ostala potraživanja razrađuju se na potraživanja od poduzetnika unutar grupe, od društava povezanih sudjelujućim interesom i od nepovezanih osoba.

Društvo na dan izvještavanja nije imalo kratkoročna potraživanja.

Kratkoročna potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika

Bilješka br. 15b

Društvo na dan izvještavanja nije imalo kratkoročna potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika.

Kratkoročna potraživanja od države i drugih institucija

Bilješka br. 15c

Kratkoročna potraživanja od države i drugih institucija odnose se na potraživanja za porez na dobit, potraživanja za PDV, potraživanja za više plaćene članarine i slična potraživanja.

Društvo je na dan izvještavanja imalo kratkoročna potraživanja od države i drugih institucija u iznosu 29.661 kn.

Ostala kratkoročna potraživanja

Bilješka br. 15d

Ostala kratkoročna potraživanja sačinjavaju potraživanja stečena cesijom ili nekom drugom vrstom ugovora (otkup tražbine, prijenos i sl.) te potraživanja za dane predujmove.

Društvo na dan izvještavanja nije imalo ostalih kratkoročnih potraživanja.

Kratkotrajna financijska imovina

Bilješka br. 16

Kratkotrajnu financijsku imovinu sačinjavaju ulaganja u udjele/dionice i vrijednosne papire, dani zajmovi, depoziti i slično te ostala financijska imovina za koju se očekuje da će se pretvoriti u novčani oblik unutar jedne godine.

Društvo na dan izvještavanja nije imalo kratkotrajnu financijsku imovinu.

Novac u banci i blagajni

Bilješka br. 17

Na dan izvještavanja iznos novca u banci kojeg čine salda na kunskim i/ili deviznim računima te novac u blagajni iznosio je 1.005.622 kn.

Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi

Bilješka br. 18

Društvo na dan izvještavanja nije imalo plaćenih troškova budućeg razdoblja i obračunatih prihoda.

PASIVA

Kapital i rezerve

Bilješka br. 19

Prema standardima financijskog izvještavanja kapital i rezerve se sastoje od upisanog kapitala, kapitalnih rezervi, rezervi iz dobiti, revalorizacijskih rezervi, rezervi fer vrijednosti, zadržane dobiti ili prenesenog gubitka, dobiti ili gubitka tekućeg razdoblja te manjinskog interesa.

Na dan izvještavanja kapital Društva iznosio je 20.560 kn.

Temeljni (upisani) kapital

Bilješka br. 20

Na dan izvještavanja temeljni kapital Društva iznosio je 20.000 kn i u cijelosti je upisan u sudski registar kod nadležnog trgovačkog suda.

Kapitalne rezerve

Bilješka br. 21

Kapitalne rezerve odnose se na kapitalni dobitak na prodane dionice, kapitalni dobitak iz prodaje otkupljenih vlastitih dionica i udjela te kapitalne pričuve iz drugih izvora. Kapitalne rezerve mogu sačinjavati povećanje kapitala društva od ulaganja novca, stvari ili prava od strane vlasnika ili dioničara u neupisani kapital društva.

Društvo na dan izvještavanja nije imalo kapitalnih rezervi.

Rezerve iz dobiti

Bilješka br. 22

Rezerve iz dobiti obuhvaćaju zakonske rezerve, rezerve za vlastite udjele te statutarne i ostale rezerve.

Društvo na dan izvještavanja nije imalo rezervi iz dobiti.

Revalorizacijske rezerve

Bilješka br. 23

Revalorizacijske rezerve nastaju ponovnom procjenom imovine iznad troškova nabave dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine.

Društvo na dan izvještavanja nije imalo revalorizacijskih rezervi.

Rezerve fer vrijednosti

Bilješka br. 24

Rezerve fer vrijednosti sastoje se od fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju, učinkovitog dijela zaštite novčanih tijekova i učinkovitog dijela zaštite ulaganja u inozemstvu.

Društvo na dan izvještavanja nije oformilo rezerve fer vrijednosti.

Zadržana dobit ili preneseni gubitak

Bilješka br. 25

Stanje zadržane dobiti na dan izvještavanja kao rezultat prijašnjeg poslovanja društva iznosilo je 445 kn.

Dobit ili gubitak poslovne godine

Bilješka br. 26

Društvo je u poslovnoj godini ostvarilo neto dobit u iznosu 115 kn.

Manjinski (nekontrolirajući) interes

Bilješka br. 27

Manjinski interesi odnose se na ostvarenu dobit koja pripada Društvu po osnovi udjela u dobiti od društava kod kojih je postotak udjela u vlasništvu manji od 20%.

Društvo nije ostvarilo interes iz odnosa s nekontroliranim društvima.

Rezerviranja

Bilješka br. 28

Rezerviranja se provode u skladu s računovodstvenim politikama i standardima financijskog izvještavanja.

Društvo na dan izvještavanja nije imalo provedena rezerviranja.

Dugoročne obveze

Bilješka br. 29

Dugoročne obveze odnose se na obveze s rokom dospijeca dužim od godinu dana.

Društvo na dan izvještavanja nije imalo dugoročnih obveza.

Kratkoročne obveze

Bilješka br. 30

Kratkoročne obveze odnose se na obveze s rokom dospijeca kraćim od godinu dana.

Društvo je na dan izvještavanja imalo kratkoročne obveze u visini od 145.228 kn.

Kratkoročne obveze za primljenu robu i usluge

Bilješka br. 30a

Ukupne kratkoročne obveze za primljenu robu i usluge iznosile su 73.017 kn.

Društvo nije imalo kratkoročne obveze prema poduzetnicima unutar grupe i/ili prema društvima povezanim sudjelujućim interesima po osnovi primljenih roba i usluga.

Kratkoročne obveze po osnovi zajmova, depozita i sličnog

Bilješka br. 30b

Društvo na dan izvještavanja nije imalo kratkoročnih obveza po osnovi primljenih zajmova, depozita i sličnog.

Kratkoročne obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama

Bilješka br. 30c

Društvo na dan izvještavanja nije imalo kratkoročne obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama.

Kratkoročne obveze za predujmove

Bilješka br. 30d

Društvo na dan izvještavanja nije imalo obveze za primljene predujmove (avanse) u kojima se roba ili usluga treba isporučiti u roku koji je manji od godine dana.

Kratkoročne obveze po vrijednosnim papirima

Bilješka br. 30e

Društvo na dan izvještavanja nije imalo kratkoročne obveze po vrijednosnim papirima.

Kratkoročne obveze prema zaposlenicima

Bilješka br. 30f

Kratkoročne obveze prema zaposlenicima odnose se na obračunate, a neisplaćene neto plaće, naknade i slične obveze.

Kratkoročne obveze prema zaposlenicima na dan izvještavanja iznosile su ukupno 44.640 kn.

Kratkoročne obveze za poreze, doprinose i slična davanja

Bilješka br. 30g

Kratkoročne obveze za poreze, doprinose i slična davanja odnose se na obračunate, a neplaćene obveze.

Kratkoročne obveze za poreze, doprinose i slična davanja na dan izvještavanja iznosile su ukupno 27.571 kn.

Kratkoročne obveze s osnove udjela u rezultatu

Bilješka br. 30h

Kratkoročne obveze s osnove udjela u rezultatu odnose se na obračunate, a neplaćene obveze vezane za obvezu isplate dobiti povezanim društvima.

Društvo na dan izvještavanja nije imalo kratkoročne obveze s osnove udjela u rezultatu.

Kratkoročne obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji

Bilješka br. 30i

Kratkoročne obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji odnose se na obračunate, a neplaćene obveze vezane uz dugotrajnu imovinu namijenjenu prodaji.

Društvo na dan izvještavanja nije imalo kratkoročne obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji.

Ostale kratkoročne obaveze

Bilješka br. 30j

Društvo na dan izvještavanja nije imalo drugih kratkoročnih obveza.

Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja

Bilješka br. 31

Društvo je na dan izvještavanja imalo obračunatih odgođenih plaćanja troškova i/ili prihoda budućeg razdoblja u visini od 12.318.845 kn.

VII. PRIHVATANJE I OBJAVA FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA OD STRANE UPRAVE DRUŠTVA

Objava financijskih izvještaja

Uprava društva je svojom odlukom i ovjerom financijskih izvještaja prihvatila financijske izvještaje za poslovnu godinu i odobrila njihovu objavu.

Osoba odgovorna za sastavljanje bilješki:

Ariana Deranja

Agencija Mala d.o.o.

Klaićeva 27, Zagreb

AGENCIJA MALA
d.o.o. Zagreb
Klaićeva 27

Direktor:

Damir Kapudija

INTEGRIRANI PROMET
ZAGREBAČKOG PODRUČJA d.o.o.
Zagreb, Park Stara Trešnjevka 2

Na temelju članka 18. Društvenog ugovora o osnivanju od 23. srpnja 2014., Skupština trgovačkog društva Integrirani promet zagrebačkog područja d.o.o., na 21. sjednici održanoj 24. travnja 2019., donijela je sljedeću

ODLUKU

o utvrđivanju godišnjih financijskih izvještaja za 2018. godinu

1. Utvrđuju se:

- Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za 2018. godinu u kojem je iskazana dobit u iznosu od 115 kn.
- Bilanca na dan 31. prosinca 2018. godine iskazuje zbroj aktive odnosno pasive u iznosu od 12.484.633 kn.

2. Prihvaćaju se godišnji financijski izvještaji Društva za 2018. godinu, kao u prilogu, i to:

1. Bilanca,
2. Račun dobiti i gubitka,
3. Bilješke uz temeljna financijska izvješća.

Naš broj: IPZP/2019-18-4

Zagreb, 24. travnja 2019.

**PREDSJEDNICA
SKUPŠTINE**

Mirka Jozić, mag.oec.

Na temelju članka 18. Društvenog ugovora o osnivanju od 23. srpnja 2014., Skupština trgovačkog društva Integrirani promet zagrebačkog područja d.o.o., na 21. sjednici održanoj 24. travnja 2019., donijela je sljedeću

O D L U K U

o raspodjeli dobiti 2018. godine

1. Dobit za 2018. godinu iznosi 115 kuna i raspoređuje se na poziciju zadržane dobiti u 2019. godini.
2. Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Naš broj: IPZP/2019-18-5

Zagreb, 24. travnja 2019.

**PREDSJEDNICA
SKUPŠTINE**

Mirka Jozić, mag.oec.

**REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA**

KLASA: 340-09/19-01/04
URBROJ: 2140/01-01-19-4
Krapina, __. lipnja 2019.

Na temelju članka 17. Statuta Krapinsko-zagorske županije („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13., 26/13. – pročišćeni tekst i 13/18.), **Županijska skupština Krapinsko-zagorske županije** na 14. sjednici održanoj dana __. lipnja 2019. godine donijela je

Z A K L J U Č A K
o prihvatanju Izvješća o radu za 2018. godinu
„Integriranog prometa Zagrebačkog područja“ d.o.o.

- I.** Prihvaća se Izvješće o radu za 2018. godinu „Integriranog prometa Zagrebačkog područja“ d.o.o..
- II.** Izvješće iz točke I. ovog Zaključka nalazi se u prilogu i čini njegov sastavni dio.

**PREDSJEDNICA
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE**

Vlasta Hubicki, dr.vet.med.

DOSTAVITI:

1. „Integrirani promet Zagrebačkog područja“ d.o.o.,
n/p direktora Damira Kapuđije,
Zagreb, Stara Trešnjevka 2,
2. «Službeni glasnik KZZ», za objavu,
3. za prilog Zapisniku,
4. za Zbirku isprava,
5. Pismohrana.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
Ž U P A N

KLASA: 343-03/19-01/03
URBROJ: 2140/01-02-19-5
Krapina, 10. svibnja 2019.

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

PREDMET: Krapinsko-zagorski Aerodrom d.o.o.
- Izvješće o radu i Financijsko izvješće za 2018. godinu

Na temelju članka 32. Statuta Krapinsko-zagorske županije („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“ broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13., 26/13.-pročišćeni tekst i 13/18.), **župan Krapinsko-zagorske županije** dana 10. svibnja 2019. godine **d o n o s i**

Z A K L J U Č A K

- 1) Utvrđuje se Prijedlog zaključka o prihvaćanju Izvješća o radu i Financijskog izvješća za 2018. godinu Krapinsko-zagorskog Aerodroma d.o.o..
- 2) Prijedlog zaključka i Izvješća nalaze se u privitku i čine sastavni dio ovog Zaključka, te se upućuju Županijskoj skupštini na razmatranje i usvajanje.
- 3) Za izvjestiteljicu se zadužuje Sandra Mičin, direktorica Društva.

Ž U P A N
Željko Kolar

DOSTAVITI:

1. Županijska skupština,
2. Za Zbirku isprava,
3. Pismohrana.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA

Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu,
promet i komunalnu infrastrukturu

KLASA: 343-03/19-01/03

URBROJ: 2140/1-06-19-04

Krapina, 30. travnja 2018.

1. ŽUPAN

2. ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

PREDMET: Krapinsko-zagorski Aerodrom d.o.o.

- **Izvješće o radu i Financijsko izvješće za 2018. godinu**

PRAVNI TEMELJ: Članak 32. i 50. Statuta Krapinsko-zagorske županije („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“ broj 13/01, 5/06, 14/09, 11/13 i 13/18).

NADLEŽNOST ZA DONOŠENJE: Županijska skupština

PREDLAGATELJ: Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, promet i komunalnu infrastrukturu – Županu, Župan – Županijskoj skupštini

IZVJESTITELJ: mr. Sanja Mihovilić, pročelnica Upravnog odjela za gospodarstvo, poljoprivredu, promet i komunalnu infrastrukturu – Županu;
mr. Sandra Mičin, direktorica Krapinsko-zagorskog aerodroma d.o.o. – Županijskoj skupštini

OBRAZLOŽENJE: Člankom 50. stavkom 3. Statuta Krapinsko-zagorske županije propisano je da su trgovačka društva dužna putem svojih nadležnih tijela izvještavati jednom godišnje Županijsku skupštinu o svom radu i poslovanju.

Slijedom toga, Direktorica Krapinsko-zagorskog aerodroma d.o.o. (dalje u tekstu: KZA d.o.o.) je dana 30. travnja 2019. godine dostavila Izvješće o radu i Financijsko izvješće za 2018. godinu. Priloženo, dostavljaju se navedena Izvješća.

Zakonska predstavica društva KZA d.o.o. će usmeno na sjednici Skupštine dodatno pojasniti Izvješće o radu i Financijsko izvješće za 2018. godinu.

Temeljem iznijetog, predlaže se Županu da donese Prijedlog zaključka o prihvatanju Izvješća o radu i Financijskog izvješća za 2018. godinu Društva KZA d.o.o. u tekstu kao u prilogu i sve naprijed pobrojane akte proslijedi Županijskoj skupštini na razmatranje i usvajanje.

POTREBNA FINACIJSKA SREDSTVA: Za razmatranje i usvajanje Izvješća o radu i Financijskog izvješća za 2018. godinu Društva KZA d.o.o. nisu potrebna financijska sredstva.

PROČELNICA

mr. Sanja Mihovilić

PRILOG:

- Izvješće o radu za 2018. g.
- Financijska izvješća za 2018. g.
- Prijedlog zaključka Župana,
- Prijedlog zaključka Županijske skupštine

Broj: 43/2019
Zabok, 26. travnja 2019.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA

Primljeno:	30-04-2019	
Klasifik. oznaka	Org. jed./br. ref.	
393-03/19-01/03		
Uredžbeni broj	Prilogi	Vrljed.
396-19-03		

KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu,
promet, komunalnu infrastrukturu i EU fondove
n/p pročelnice

PREDMET: Godišnje izvješće o radu Društva Krapinsko-zagorski Aerodrom d.o.o. za 2018.g.

Poštovana,

U prilogu Vam dostavljamo Godišnje izvješće o radu i poslovanju Društva Krapinsko-zagorski Aerodrom d. o. o. za športsko turističku zračnu luku za 2018.g.

DIREKTORICA
mr. Sandra Mičin

KRAPINSKO-ZAGORSKI
AERODROM d.o.o.
Kumrovečka 6, ZABOK

Prilog:

1. Godišnji izvještaj o radu Društva KZA d.o.o. za 2018.g.
2. Odluka Skupštine Društva KZA d.o.o.
3. Račun dobiti i gubitka za 2018.g.
4. Bilanca na dan 31.12. 2018.g.
5. Odluka o uporabi dobiti za 2018.g.
6. Bilješke uz financijsko Izvješće za 2018.g.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU

Krapinsko-zagorskog Aerodroma d.o.o.
za športsko turističku djelatnost

2018. godina

Izvješće izradila: mr. Sandra Mičin

Zabok, ožujak 2019.

Krapinsko-zagorski Aerodrom d.o.o. za športsko turističku djelatnost

ADRESA: Kumrovečka 6, 49210 Zabok, Hrvatska

IBAN: HR4223400091100210430; MB: 01470876; OIB: 74828960258

TELEFON: 049/223-533; GSM: 091/523-4488

www.zagorje-aerodrom.hr

Sadržaj

1. UVOD	1
2. IZVRŠENJE PLANA I PROGRAMA RADA ZA 2018. GODINU.....	2
3. RADNA TIJELA DRUŠTVA	3
4. IZVRŠENJE FINACIJSKOG PLANA ZA 2018.GODINU	3
5. IZVJEŠĆE O REALIZACIJI PROGRAMA AKTIVNOSTI I PROGRAMA IZ DJELATNOSTI AEODROMA	5
6. ZRAKOPLOVNE AKTIVNOSTI U 2018. GODINI	10
7. ZAKLJUČAK	11

1. UVOD

Na temelju čl. 250., čl. 300. a, b, c, d, čl. 428. i čl. 431. Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“ broj 111/93., 34/99., 121/99., 52/00., 118/03., 107/07., 146/08., 137/09., 152/11. – pročišćeni tekst, 111/12., 68/13. i 110/15.), trgovačko društvo Krapinsko-zagorski Aerodrom d.o.o. za športsko turističku djelatnost sastavilo je Godišnje izvješće o radu za 2018. godinu.

Krapinsko-zagorski Aerodrom d.o.o. za športsko turističku djelatnost (u daljnjem tekstu: Krapinsko-zagorski Aerodrom) je društvo s ograničenom odgovornošću, registrirano na Trgovačkom sudu u Zagrebu i upisano u sudski registar pod matičnim brojem subjekta (MBS) 080322886, punim nazivom Krapinsko-zagorski Aerodrom d.o.o. za športsko turističku djelatnost, sa sjedištem u Zaboku, Kumrovečka 6 i jednim zaposlenim.

S ciljem približavanja cjelovitog saznanja o zrakoplovnoj djelatnosti, posebice njenoj športskoj komponenti, Krapinsko zagorska županija u okviru Strategija razvitka zračnog prometa RH našla je mjesto u okviru razvitka malih aerodroma. Za njezin položaj, veličinu i realizaciju, ključnu ulogu imali su stvarni interesi, potrebe i mogućnosti lokalne sredine, gospodarska valorizacija i privatna inicijativa. Osnovna područja strateškog opredjeljenja: turističke usluge, poslovna charter putovanja, sportsko-rekreativni turizam stranih zrakoplovnih klubova (školovanje pilota, padobranstvo, jedriličarstvo, zmajarstvo).

Osnivači Krapinsko-zagorskog Aerodroma su Krapinsko-zagorska županija sa 96,28% vlasništva i Grad Zabok sa 3,72% vlasništva.

2. IZVRŠENJE PLANA I PROGRAMA RADA ZA 2018. GODINU

U 2018. godini sukladno Nacionalnom programu zaštite civilnog zračnog prometa svaki operator aerodroma je u obvezi izraditi vlastiti i održivi program zaštite civilnog zračnog prometa i osposobljavanje osoba za savjesnost o zaštiti (točka 11.2.6.2 Nacionalnog programa zaštite i točka 11.2.6.2 Provedbene uredbe Komisije EU 2015/1998) koji se provodi na zračnim lukama (Zagreb, Pula, Rijeka, Zadar, Split, Dubrovnik)

Krapinsko-zagorski Aerodrom (operator aerodroma Rudolfa Perešina) je izradio vlastiti program zaštite koji sadrži sve mjere, postupke i metode koje operator provodi i primjenjuje u cilju zaštite operacija civilnog zrakoplovstva od nezakonitog ometanja i usklađenosti s Nacionalnim programom zaštite civilnog zračnog prometa.

Temeljem propisanih zahtjeva u području nadzora usklađenosti na aerodromu Rudolfa Perešina 16.10.2018. godine obavljen je inspekcijski nadzor od strane Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo, Odjel aerodroma. Nadzor se odvijao metodom uzorkovanja, vizualnim pregledom operativnih površina aerodroma, nizom manjih provjera, te razgovorom s odgovornom osobom operatera aerodroma kako bi se dobilo dovoljno informacija za definiranje rezultata nadzora. Time se provjerava usklađenost s referentnim propisima radi održavanja valjanosti odobrenja za upotrebu aerodroma. Nadzor je obavljen u prisutnosti odgovornih osoba Krapinsko-zagorskog Aerodroma i to u dijelu:

- održavanje aerodroma,
- nadzor spasilačko vatrogasne zaštite na aerodromu,
- provjera udovoljavanja uvjetima temeljem kojih je izdano odobrenje za uporabu aerodroma.

Rješenjem Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo, KLASA 343-03/18-01/77, URBROJ 376-05-01-18-5 od 17. listopada 2018. god. operatoru aerodroma Zabok – Gubaševo, društvu Krapinsko-zagorski Aerodrom d.o.o., Kumrovečka 6, 49210 Zabok, je zaključeno da je nadzor uspješno obavljen i nema neusklađenosti.

U skladu sa Godišnjim planom poslovanja Krapinsko zagorskog Aerodroma u 2018. godinu te sukladno važećoj građevinskoj dozvoli za 2. fazu – prilazna cesta s komunalnom infrastrukturom, nastavilo se sa izgradnjom i održavanjem popratne infrastrukture.

TABLICA 1: Realizacija planiranih investicija u 2018. godini

PLANIRANE INVESTICIJE	JM	Planirano	Realizirano
• Nastavak izgradnje infrastrukture na aerodromu (prilazna cesta i parkiralište za smještaj letjelica)	1000 m ²	118.000,00	109.580,00
• Otplatna rata financijskog leasinga za službeni auto		22.000,00	20.974,00

U 2018. godini izvršena su ulaganja u izgradnju i sanaciju prilazne ceste u dužini od 200 m i parkirališta za smještaj letjelica površine 400 m².

U 2017. godini Krapinsko-zagorski Aerodrom i Državni hidrometeorološki zavod (DHMZ) potpisali su Ugovor o suradnji na projektu „Modernizacija meteorološke motriteljske mreže u RH – METMONIC“ čije se financiranje planira iz strukturnih fondova EU, a na temelju toga u 2018.g. potpisan je Ugovor o osnivanju prava služnosti na dijelu nekretnine radi postavljanja automatske meteorološke postaje. Na taj način osiguravaju se uvjeti za uspostavljanje i redovan rad automatske meteorološke postaje na zemljištu u vlasništvu aerodroma u svrhu kontinuiranog praćenja meteoroloških prilika i klimatoloških parametara na području Krapinsko-zagorskog Aerodroma i Grada Zaboka.

3. RADNA TIJELA DRUŠTVA

Društvo Krapinsko –zagorski Aerodrom ima jednog zaposlenog – direktoricu te Skupštinu društva koju čine osnivači (Krapinsko zagorska županija i Grad Zabok). Obzirom na specifičnosti poslovanja i obveza prema Napatku za uporabu aerodroma Zabok – Gubaševo i Hrvatskoj kontroli zračne plovidbe, društvo povremeno koristi vanjsku uslugu i sklapa ugovor o djelu za postupanje prema Operativnom sporazumu i postupcima koordinacije prilikom posebnog korištenja kontroliranog zračnog prostora između Centra obalne kontrole (COK) Zagreb i Krapinsko zagorskog Aerodroma.

U 2018. godini održane su dvije sjednice Skupštine društva Krapinsko zagorskog Aerodroma na kojim se raspravljalo o daljnjim planovima za razvoj aerodroma, njegovom financiranju, aktivnostima koje prethode te o prijedlogu za imenovanje direktora obzirom na istek mandata.

4. IZVRŠENJE FINACIJSKOG PLANA ZA 2018.GODINU

U 2018. godini društvo je financirano subvencijama od strane Krapinsko-zagorske županije i Grada Zaboka, te prihodima od usluga korištenja aerodroma u iznosu od 19.280,00 kuna. Subvencije Krapinsko-zagorske županije iznose ukupno 388.104,21 kunu, te je 300.000 kuna utrošeno za financiranje troškova poslovanja društva, a kapitalna ulaganja iznose 88.104,21 kunu. Subvencija Grada Zaboka iznosi ukupno 142.450,00 kuna, te je 100.000,00 kuna utrošeno za financiranje troškova poslovanja društva, a kapitalna ulaganja iznose 42.450,00 kuna.

TABLICA 2: IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU FINACIJSKOG PLANA 2018. GODINE

O P I S	PLAN 2018.	IZVRŠENJE 2018.	INDEKS
IZVORI FINANCIRANJA			
Sufinanciranje KZZ i Grada Zaboka za rashode tekućeg poslovanja	400.000	400.000	100
Sufinanciranje KZZ i Grada Zaboka za kapitalna ulaganja	140.000	130.554	93
Prihodi od priznavanja odgođenih prihoda	75.000	72.275	96
Prihodi od najma - aerodrom	20.000	19.280	96
Financijski prihodi - kamate i tečajne razlike	500	526	105
Ostali prihodi	0	309	
UKUPNO IZVORI FINANCIRANJA:	635.500	622.944	98
RASHODI POSLOVANJA I KAPITALNA ULAGANJA			
1. RASHODI TEKUĆEG POSLOVANJA	495.500	484.173	98
1.1. MATERIJALNI TROŠKOVI I ODRŽAVANJE	196.500	198.261	101
Materijal za čišćenje i održavanje	1.000	1.146	115
Uredski materijal	1.000	1.072	107
Troškovi električne energije i vode	7.000	4.470	64
Troškovi sitnog inventara	11.000	10.607	96
Usluge čišćenja, odvoz smeća	3.000	1.006	34
Troškovi goriva za službeni auto	13.000	11.624	89
Trošak cestarine, tunela	2.000	1.560	78
Troškovi tehničkog pregleda i registracije vozila	500	437	87
Troškovi održavanja aeroroma i USS (košnja, vertikalna i horizontalna signalizacija, opreme i objekti)	90.000	107.191	119
Troškovi telefona, mobitela i interneta	5.000	5.091	102
Knjigovodstvene usluge	32.000	31.340	98
Troškovi naknada ugovora o djelu za operaterstvo	12.000	11.664	97
Grafičke usluge, tiskarske usluge, web stranica	1.500	500	33
Troškovi organizacija aeromitinga, promocije KZA	5.000	4.213	84
Zaštitarska t, odvjetničke u. GDPR, osiguranje	6.500	0	0
Troškovi vanjskih usluga reprezentacije	3.000	3.505	117
Troškovi ostalih usluga	3.000	2.835	95
1.2. TROŠKOVI OSOBLJA	201.000	194.376	97
Neto plaće i nadnice	120.000	116.821	97
Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	52.500	49.029	93
Doprinosi na plaće	28.500	28.526	100
1.3. AMORTIZACIJA	75.000	72.277	96
1.4. OSTALI TROŠKOVI	22.000	18.369	83
Članarina HGK, šume	1.000	615	62
Bankarske usluge i platni promet	1.000	1.350	135
Naknada troškova, darovi, potpore (regres,)	4.000	3.100	78
Troškovi seminara i savjetovanja	2.000	600	30
Premija osiguranja	7.500	7.390	99
Troškovi službenih putovanja	3.000	2.125	71
Upravni i sudski troškovi	500	517	103
Ostali porezi, doprinosi i takse	1.000	350	35
Ostali poslovni rashodi	2.000	2.322	116

1.5. FINANCIJSKI RASHODI	1.000	890	89
Kamate i tečajne razlike	1.000	890	89
2.KAPITALNA ULAGANJA	140.000	130.554	93
Nastavak izgradnje infrastrukture (put, voda, struja)	118.000	109.580	93
Otplatna rata financijskog leasinga za službeni auto	22.000	20.974	95
SVEUKUPNO RASHODI POSL. I KAPITALNA ULAGANJA:	635.500	614.727	97
RAZLIKA (DOBIT)		8.217	

Kod izvora financiranja bilježi se ostvarenje od 98 %.

U 2018. godini ostvareni su vlastiti prihodi u iznosu od 19.280 kuna od najma prostora na aerodromu i taj trend bi se trebao povećavati sljedećih godina.

Rashodi tekućeg poslovanja ostvareni su u iznosu od 484.173 kuna odnosno 98 % u odnosu na planirane. Do odstupanja u odnosu na plan došlo je uslijed toga što pojedini planirani rashodi na aerodromu za određena događanja nisu realizirani zbog loših vremenskih uvjeta te nije bilo povećane potrošnje električne energije, vode, usluge čišćenja i zaštitarske usluge.

Što se tiče troškova održavanja oni su uvećani zbog pojačane redovite košnje uzletno sletne staze budući da je aerodrom bio otvoren u ljetnim mjesecima svaki dan. Po preporuci Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo, a radi sigurnosti nesmetanog odvijanja zračnog prometa malčirano je 90.000 m² površine aerodroma, te uklonjen visok korov i grmlje koje je moglo ugroziti unutarnje prijelazne površine -raspoloživu duljinu za slijetanje, ubrzavanje, zaustavljanje na neoznačenim površinama aerodroma budući da aerodrom koriste parajedrilice, zmajari, balonaši i parglajderi, te koriste ne instrumentalni prilaz. Na ulazu u aerodrom postavljena je nova tabla s novim nazivom aerodroma „Rudolf Perešin“ i dvije manje na samom aerodromu radi promjene naziva te 42 nove oznake na uzletno sletnoj stazi.

Ukoliko promatramo prihode prema njihovim izvorima i mjestima troška vidljivo je da se najveći iznos prihoda bilježi po osnovi sufinanciranja rada Društva od strane osnivača. Na poslove od javnog interesa dobrim dijelom utječu prilike u okruženju na koje Društvo nema mogućnost direktno utjecati. Društvo na žalost za sada ne može ponuditi usluge smještaja (hangariranja) zrakoplova, kao ni aerodromske usluge prihvata, otpreme zrakoplova, putnika i mogućnost točenja goriva što je jedan od posebno važnih uvjeta za kontinuirani rad s višednevnim povezanim operacijama. Nastavno navedenom, trenutno se mogu ponuditi usluge otvorenog aerodromskog prostora kao i usluge privremenog poslovnog prostora što je i realizirano u 2018. godini.

Pregledom statistike operativnih postupaka te činjenice da je aerodrom u proteklom periodu bio domaćin manifestacijama (Međunarodni balon festival, Kup grada Zaboka- natjecanje u preciznom slijetanju, Državno natjecanje modelara, seminari za osposobljavanje pilota parajedrilica pomoću vuče (vitlo)) i otvoren kroz znatno povećan broj dana u odnosu na raniji period, iziskuje najveći stupanj sigurnosti zračnog prometa i pojačano godišnje održavanje onih dijelova aerodromskog prostora koji nisu predviđeni redovitim održavanjem, a obuhvaćeni su zakonskim propisima. Sukladno navedenom, Društvo je u 2018. godini završilo pregovore za potpisivanje Sporazuma o suradnji sa Zagrebačkim zrakoplovnim savezom te će se u narednom razdoblju provoditi programi od javnog interesa, provedbe plana razvoja zrakoplovne djelatnosti i promicanje sportskog zrakoplovstva u skladu sa Zakona o zračnom prometu, a što će biti osnova za stjecanje vlastitih prihoda.

Financijski izvještaji za 2018. godinu sastavljeni su sukladno Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja (Nar. nov. 86/15) i odredbama Zakona o računovodstvu (Nar. nov. 78/15 – 116/18.) Obrasci Godišnjeg financijskog izvještaja (Bilanca, Račun dobiti i gubitka i Bilješke uz financijske izvještaje) prilažu se uz ovaj izvještaj te su njegovim sastavnim dijelom.

5. IZVJEŠĆE O REALIZACIJI PROGRAMA AKTIVNOSTI I PROGRAMA IZ DJELATNOSTI AEODROMA

Seminar za osposobljavanje **pilota parajedrilica pomoću vuče (vitlo)** održan je u dva dana 7. i 8. travnja 2018. godine i na njemu je sudjelovalo 20 polaznika.

Temeljem programa rada događanja aerodroma „Rudolfa Perešina“ i redovite sportske zrakoplovne djelatnosti Zagrebačkog zrakoplovnog saveza, nastavno prijedlogu Parajedriličarskog kluba „Zagreb“, pripremljen je, organiziran i proveden stručni seminar osposobljavanja sportaša za korištenje sustava polijetanja vučnim sustavom (aero-zaprega/ vitlo) na ravničarskim površinama. Program seminara obuhvatio je:

- Teorijski dio s posebnim dijelom o sigurnosti – „safety program“ za sportaše,
- Teorijski dio s posebnim dijelom o sigurnosti – „safety program“ za operatere,
- Praktični dio za sportaše – letenje s povlačenjem i
- Praktični dio za operatere i asistente.

Zaključno, prema planu uspješno je proveden program i kandidatima su podijeljene potvrde o uspješnom završetku osposobljavanja temeljem čega će im biti izdane povlastice od strane nadležnih zrakoplovnih vlasti – HACZ (CCAA).

Seminar za organizaciju polaganja teoretskog i praktičnog dijela ispita za stjecanje povlastice: **Pilot parajedrilice s pomoćnim motorom** održan je 29. i 30. rujna 2018.godine u skladu s planom događanja aerodroma „Rudolfa Perešina,“. Na seminaru je sudjelovalo 15 polaznika te dvoje pripadnika Hrvatske gorske službe spašavanja. Obuku je proveo Obučni centar **Parafreek** koji ima sva potrebna odobrenja za školovanje ovog tipa pilota i ovo je već drugi puta da se organizira ispit za ovu vrstu letjelica. Sam ispit sastojao se od pripreme, teoretskog i praktičnog dijela i polaganja ispita.

Seminarom su postignuti uvjeti za dodjelu povlastice sportašima, instruktorima i operaterima za provedbu parajedriličarskih programa na najvišoj razini budući su nositelji istog bile kvalificirane organizacije i ovlaštene stručnjaci.

SEMINAR: Pilot parajedrilice s pomoćnim motorom

F5J CRO CUP upravljanje jedrilicom sa elektro pogonom – održano 28. i 29.04 travnja 2018.g. Natjecanje zrakoplovnih modelara jedrilice sa elektro pogonom u kojem je sudjelovalo 30 natjecatelja. Modeli jedrilica raspona krila do 4 metra, mase od 1-2,5 kg, a polijeću pomoću elektromotora. Cilj je sa što manje početne visine ostati u zraku 10 minuta i sletjeti što bliže zadanom cilju.

F5J Trešnjevka Cup 2018. – održano 13. i 14. listopada 2018. godine

Natjecanje zrakoplovnih modelara u kategoriji radioupravljanih modela jedrilica za termičko jedrenje sa elektro pogonom maksimalnog raspona krila 4 metra. Natjecanje FAI World Cup serije u organizaciji Modelarskog kluba Zaprešić i Modelarskog aero kluba Trešnjevka održano je na aerodromu „Rudolfa Perešina“. Nastupili su natjecatelji iz Austrije, Mađarske, Slovenije i Hrvatske i aktualni juniorski i seniorski evropski prvaci.

F5J Trešnjevka Cup 2018.

Međunarodni festival balona – održano dana 1. svibnja 2018.godine

Međunarodni festival balona na vrući zrak „Croatia Hot Air Balloon Rally.“ Na ovom najvećem okupljanju balona na vrući zrak u Hrvatskoj i ove je godine sudjelovalo 10 vrhunskih ekipa iz Francuske, Nizozemske, Slovenije, Velike Britanije i naravno Hrvatske.

CILJ: Reprezentativna promocija regionalne i nacionalne turističke ponude. Promocija Županije i grada Zaboka kao destinacije kontinentalnog turizma.

AKTIVNOSTI: U tri dana Relly-a balonaši iz čitavog svijeta okušali su svoje vještine letenja iznad Zagorskih brega. Uzbudljivi prizori masovnih uzlijetanja, noćne iluminacije i umjetničke performance. Uz volontere balon kluba posjetitelji će moći prošetati kupolom balona, okušati se u balonaškom natjecanju i podići se balonom na krati vezani let .

Međunarodni festival balona

II Kup Grada Zaboka

6. listopada 2018.g. na aerodromu „Rudolfa Perešina“ Održan je II Kup Grada Zaboka natjecanje u preciznom slijetanju sportsko rekreativnim zrakoplovima.

CIJL natjecanja bilo je postizanje bolje suradnje sa aeroklubovima iz susjednih zemalja, prepoznatljivost aerodroma kao međunarodnog aerodroma sa mogućnošću obavljanja granične kontrole te promotivna i medijska aktivnost.

II Kup Grada Zaboka – natjecanje u preciznom slijetanju

Luka i prijatelji – snimanje HRT-ove emisije dana 1. listopada 2018. godine na aerodromu „Rudolfa Perešina“ u suradnji s OŠ KSAVER ŠANDOR GJALSKI iz Zaboka na temu letenja.

Snimanje HRT-ove emisije LUKA I PRIJATELJI

Edukativno-zabavna emisija Luka i prijatelji (HRT, nedjeljom, voditelj Luka Bulić) namijenjena je djeci do oko 6. razreda i svaki je put na drugu temu, a ovaj put je tema bila letenje što je prikazano i na aerodromu.

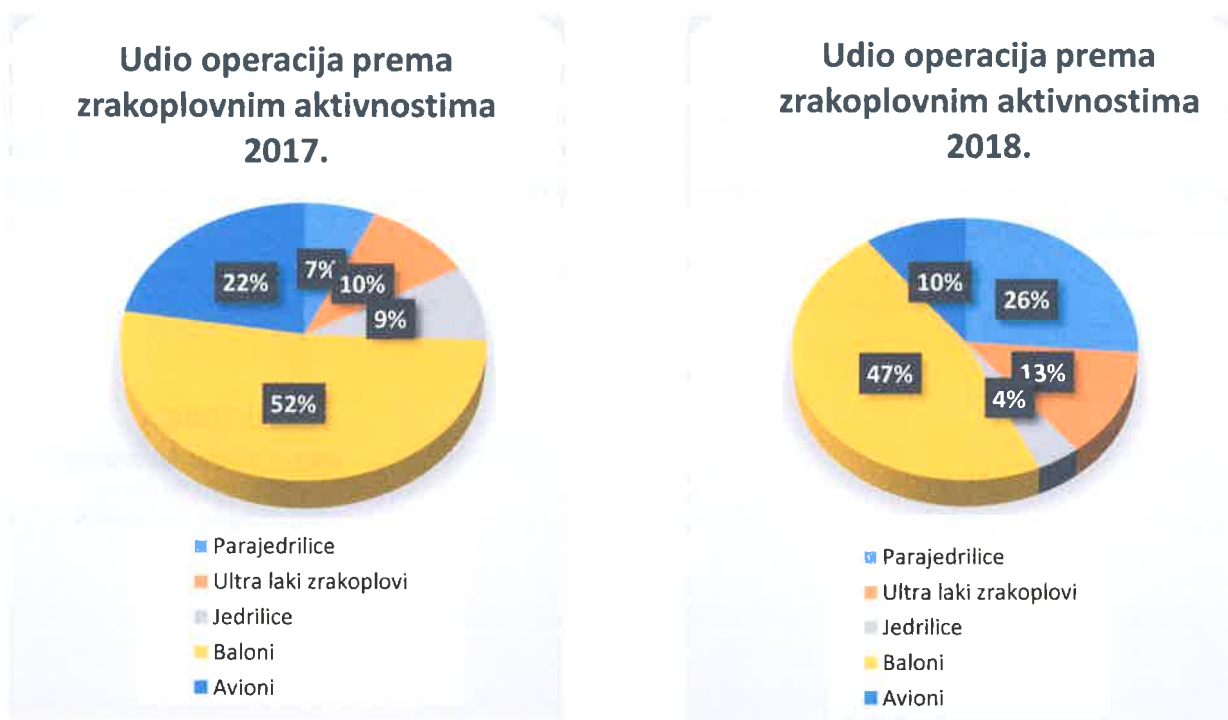
Predstavljanje Županijske zajednice tehničke kulture i Zagorskog aerokluba u Krapinskim Toplicama i Pregradi

Učenici OŠ Krapinske T.i Pregrada u razgledavanju jedrilica u sklopu Zajednice tehničke kulture KZŽ

Zagorski aeroklub je u OŠ Krapinske Toplice i Pregrada prezentirao i predstavio projekt Razvoj tehničke kulture u sklopu Zajednice tehničke kulture Krapinsko-zagorske županije kroz zrakoplovno tehničke aktivnosti. Učenici su upoznati sa aktivnostima Zagorskog aerokluba, letačkim operiranjem na aerodromu „Rudolfa Perešina“ te mogućim uključivanjem mladih u aktivnosti zrakoplovnog jedriličarstva u sklopu Zajednice tehničke kulture Krapinsko-zagorske županije i uz potporu Županije.

6. ZRAKOPLOVNE AKTIVNOSTI U 2018. GODINI

TABLICA 3: Broj letećih operacija po vrstama zrakoplovnih letjelica

Vrsta zrakoplova	2017	2018
Parajedrilice	12	52
Ultra laki zrakoplovi	18	26
Jedrilice	16	8
Baloni	93	92
Avioni	40	20
Padobranci	0	0
Ukupno	179	198

Većina letačkih operacija na aerodromu izvedena je u trenažne svrhe od strane klubova. Utvrđivanje mogućnosti i uvjeta eksploatacije u turističke svrhe, slijedeća faza, koja bi trebala upotpuniti turističku ponudu Krapinsko-zagorske županije i Grada Zaboka.

Sve operacije bile su svedene na dolazak i odlazak zrakoplova, te se nedostatak mogućnosti hangariranja i točenja avio goriva što se odrazilo na frekvenciju uporabe aerodroma u smislu jednodnevnih aktivnosti koje su trenutno jedine moguće. U slijedećoj godini planira se provoditi redovita letačka djelatnost koja je u proteklom periodu organizirana prigodno u suradnji sa Zagrebačkim zrakoplovnim savezom i drugim sportskim zrakoplovnim organizacijama te su utvrđene potrebe daljnjeg razvoja servisne potpore.

7. ZAKLJUČAK

Krapinsko-zagorski Aerodrom svoju zrakoplovnu djelatnost razvija s ciljem obogaćivanja cjelokupnih sadržaja ove Županije, a ista se dijeli na zrakoplovnu i sportsko – turističku djelatnost. Krapinsko zagorski Aerodrom ishodio je sve potrebne dokumente nadležnih institucija Republike Hrvatske od Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo, Hrvatske kontrole zračne plovidbe te ovlaštenje organizacije za provedbu sportskih zrakoplovnih programa te je u 2018. godini realizirano sve u skladu s planiranim.

DIREKTORICA
KRAPINSKO-ZAGORSKI
AERODROM d.o.o.
Kumrovecka 6, ZABOK

Broj: 38-1 /2019
Zabok, 25. travnja 2018.

Na temelju članka 441. st. 1. toč. 1. Zakona o trgovačkim društvima («Narodne novine», broj 111/93., 34/99., 121/99., 52/00., 118/03., 107/07., 146/08., 137/09., 152/11. – pročišćeni tekst, 111/12., 68/13. i 110/15.) i točke XI. st. 5. Društvenog ugovora trgovačkog društva Krapinsko-zagorski Aerodrom d.o.o. za športsko turističku djelatnost, Skupština Društva na 22. sjednici održanoj dana 25. travnja 2019. g donijela je slijedeću

ODLUKU

Prihvaća se Godišnje izvješće o radu Krapinsko-zagorskog Aerodroma d.o.o. za športsko-turističku djelatnost za 2018. godinu.

PREDSJEDNIK SKUPŠTINE

Ivan Hanžek, ožc
KRAPINSKO-ZAGORSKI
AERODROM d.o.o.
Kumrovečka 6, ZABOK

Broj: 38 -2/2019
Zabok, 25. travnja 2019.

Na temelju članka 441. st. 1 Zakona o trgovačkim društvima («Narodne novine», broj 11/93., 34/99., 121/99., 52/00., 118/03., 107/07., 146/08., 137/09., 152/11. – pročišćeni tekst, 111/12., 68/13. i 110/15.), članka 30. st. 4 Zakona o računovodstvu („Narodne novine“ broj 78/15, 134/15, 120/16 i 116/18) i točke X. Društvenog ugovora trgovačkog društva Krapinsko-zagorski Aerodrom d.o.o. za športsko turističku djelatnost, Skupština Društva na 22. sjednici održanoj dana 25. travnja 2019. godine donijela je

ODLUKU
o utvrđivanju financijskih izvješća za 2018. godinu

I.

Uprava Društva, sukladno važećim propisima, sastavila je za 2018. godinu slijedeća financijska izvješća:

1. Bilancu,
2. Račun dobiti i gubitka,
3. Bilješke uz financijske izvještaje.

II.

Utvrđuje se da Bilanca na dan 31. 12. 2018. godine iskazuje zbroj aktive odnosno pasive u svoti od 6.265.400,12 kuna.

Utvrđuje se Račun dobiti i gubitka za 2018. godinu u kojem je iskazana svota dobiti poslije oporezivanja u iznosu od 4.699,41 kuna.

PREDSJEDNIK SKUPŠTINE
Ivan Hanžek, oec.
KRAPINSKO-ZAGORSKI
AERODROM d.o.o.
Kumrovečka 6, ZABOK

RAČUN DOBITI I GUBITKA
za razdoblje 01.01.2018. do 31.12.2018.

Obrazac
POD-RDG

Obveznik: 74828960258; KRAPINSKO-ZAGORSKI AERODROM d.o.o.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4	5
I. POSLOVNI PRIHODI (AOP 126 do 130)	125		536.741	491.864
1. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	126		0	0
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	127		0	19.280
3. Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	128		0	0
4. Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	129		0	0
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	130		536.741	472.584
II. POSLOVNI RASHODI (AOP 132+133+137+141+142+143+146+153)	131		465.828	483.283
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	132		0	0
2. Materijalni troškovi (AOP 134 do 136)	133		171.477	198.261
a) Troškovi sirovina i materijala	134		33.377	27.448
b) Troškovi prodane robe	135		0	0
c) Ostali vanjski troškovi	136		138.100	170.813
3. Troškovi osoblja (AOP 138 do 140)	137		194.825	194.376
a) Neto plaće i nadnice	138		116.377	116.821
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	139		49.478	49.029
c) Doprinosi na plaće	140		28.970	28.526
4. Amortizacija	141		79.540	72.277
5. Ostali troškovi	142		19.323	17.650
6. Vrijednosna usklađenja (AOP 144+145)	143		0	0
a) dugotrajne imovine osim financijske imovine	144		0	0
b) kratkotrajne imovine osim financijske imovine	145		0	0
7. Rezerviranja (AOP 147 do 152)	146		0	0
a) Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	147		0	0
b) Rezerviranja za porezne obveze	148		0	0
c) Rezerviranja za započete sudske sporove	149		0	0
d) Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	150		0	0
e) Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	151		0	0
f) Druga rezerviranja	152		0	0
8. Ostali poslovni rashodi	153		663	719
III. FINANCIJSKI PRIHODI (AOP 155 do 164)	154		401	526
1. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	155		0	0
2. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesima	156		0	0
3. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova poduzetnicima unutar grupe	157		0	0
4. Ostali prihodi s osnove kamata iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	158		0	0
5. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	159		0	0
6. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova	160		0	0
7. Ostali prihodi s osnove kamata	161		309	526
8. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	162		92	0
9. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	163		0	0
10. Ostali financijski prihodi	164		0	0
IV. FINANCIJSKI RASHODI (AOP 166 do 172)	165		2.029	890
1. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi s poduzetnicima unutar grupe	166		0	0
2. Tečajne razlike i drugi rashodi s poduzetnicima unutar grupe	167		0	0
3. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	168		2.029	888
4. Tečajne razlike i drugi rashodi	169		0	2
5. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	170		0	0
6. Vrijednosna usklađenja financijske imovine (neto)	171		0	0
7. Ostali financijski rashodi	172		0	0

V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	173		0	0
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	174		0	0
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	175		0	0
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	176		0	0
IX. UKUPNI PRIHODI (AOP 125+154+173 + 174)	177		537.142	492.390
X. UKUPNI RASHODI (AOP 131+165+175 + 176)	178		467.857	484.173
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 177-178)	179		69.285	8.217
1. Dobit prije oporezivanja (AOP 177-178)	180		69.285	8.217
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 178-177)	181		0	0
XII. POREZ NA DOBIT	182		9.569	3.517
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 179-182)	183		59.716	4.700
1. Dobit razdoblja (AOP 179-182)	184		59.716	4.700
2. Gubitak razdoblja (AOP 182-179)	185		0	0
PREKINUTO POSLOVANJE (popunjava poduzetnik obveznika MSFI-a samo ako ima prekinuto poslovanje)				
XIV. DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 187-188)	186		0	0
1. Dobit prekinutog poslovanja prije oporezivanja	187		0	0
2. Gubitak prekinutog poslovanja prije oporezivanja	188		0	0
XV. POREZ NA DOBIT PREKINUTOG POSLOVANJA	189		0	0
1. Dobit prekinutog poslovanja za razdoblje (AOP 186-189)	190		0	0
2. Gubitak prekinutog poslovanja za razdoblje (AOP 189-186)	191		0	0
UKUPNO POSLOVANJE (popunjava samo poduzetnik obveznik MSFI-a koji ima prekinuto poslovanje)				
XVI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 179+186)	192		0	0
1. Dobit prije oporezivanja (AOP 192)	193		0	0
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 192)	194		0	0
XVII. POREZ NA DOBIT (AOP 182+189)	195		0	0
XVIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 192-195)	196		0	0
1. Dobit razdoblja (AOP 192-195)	197		0	0
2. Gubitak razdoblja (AOP 195-192)	198		0	0
DODATAK RDG-u (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)				
XIX. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 200+201)	199		0	0
1. Pripisana imateljima kapitala matice	200		0	0
2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	201		0	0
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (popunjava poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)				
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	202		0	0
II. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (AOP 204 do 211)	203		0	0
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	204		0	0
2. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	205		0	0
3. Dobit ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja financijske imovine raspoložive za prodaju	206		0	0
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanih tokova	207		0	0
5. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	208		0	0
6. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku društava povezanih sudjelujućim interesom	209		0	0
7. Aktuarski dobici/gubici po planovima definiranih primanja	210		0	0
8. Ostale nevlasničke promjene kapitala	211		0	0
III. POREZ NA OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT RAZDOBLJA	212		0	0
IV. NETO OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK (AOP 203-212)	213		0	0
V. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 202+213)	214		0	0
DODATAK Izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani izvještaj)				
VI. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 216+217)	215		0	0
1. Pripisana imateljima kapitala matice	216		0	0
2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	217		0	0

BILANCA
stanje na dan 31.12.2018.

**Obrazac
POD-BIL**

Obveznik: 74828960258; KRAPINSKO-ZAGORSKI AERODROM d.o.o.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)
1	2	3	4	5
AKTIVA				
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001		0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (AOP 003+010+020+031+036)	002		6.157.578	6.194.879
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (AOP 004 do 009)	003		458.178	429.982
1. Izdaci za razvoj	004		0	0
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005		0	0
3. Goodwill	006		0	0
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	007		0	0
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008		0	0
6. Ostala nematerijalna imovina	009		458.178	429.982
II. MATERIJALNA IMOVINA (AOP 011 do 019)	010		5.699.400	5.764.897
1. Zemljište	011		3.389.815	3.389.815
2. Građevinski objekti	012		331.606	313.026
3. Postrojenja i oprema	013		10.877	3.827
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014		52.860	34.407
5. Biološka imovina	015		0	0
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	016		0	0
7. Materijalna imovina u pripremi	017		1.914.242	2.023.822
8. Ostala materijalna imovina	018		0	0
9. Ulaganje u nekretnine	019		0	0
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (AOP 021 do 030)	020		0	0
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	021		0	0
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	022		0	0
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	023		0	0
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	024		0	0
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	025		0	0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	026		0	0
7. Ulaganja u vrijednosne papire	027		0	0
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	028		0	0
9. Ostala ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	029		0	0
10. Ostala dugotrajna financijska imovina	030		0	0
IV. POTRAŽIVANJA (AOP 032 do 035)	031		0	0
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	032		0	0
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	033		0	0
3. Potraživanja od kupaca	034		0	0
4. Ostala potraživanja	035		0	0
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	036		0	0
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (AOP 038+046+053+063)	037		107.822	91.275
I. ZALIHE (AOP 039 do 045)	038		0	0
1. Sirovine i materijal	039		0	0
2. Proizvodnja u tijeku	040		0	0
3. Gotovi proizvodi	041		0	0
4. Trgovačka roba	042		0	0
5. Predujmovi za zalihe	043		0	0
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	044		0	0

BILANCA
stanje na dan 31.12.2018.

**Obrazac
POD-BIL**

Obveznik: 74828960258; KRAPINSKO-ZAGORSKI AERODROM d.o.o.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)
1	2	3	4	5
7. Biološka imovina	045		0	0
II. POTRAŽIVANJA (AOP 047 do 052)	046		11.298	21.639
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	047		0	0
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	048		0	0
3. Potraživanja od kupaca	049		0	1.250
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	050		0	0
5. Potraživanja od države i drugih institucija	051		11.143	20.283
6. Ostala potraživanja	052		155	106
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (AOP 054 do 062)	053		0	0
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	054		0	0
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	055		0	0
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	056		0	0
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	057		0	0
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	058		0	0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	059		0	0
7. Ulaganja u vrijednosne papire	060		0	0
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	061		0	0
9. Ostala financijska imovina	062		0	0
IV. NOVAC U BANC I BLAGAJNI	063		96.524	69.636
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	064		0	0
E) UKUPNO AKTIVA (AOP 001+002+037+064)	065		6.265.400	6.286.154
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	066		0	0
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE (AOP 068 do 070+076+077+081+084+087)	067		2.507.875	2.512.574
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	068		2.233.000	2.233.000
II. KAPITALNE REZERVE	069		0	0
III. REZERVE IZ DOBITI (AOP 071+072-073+074+075)	070		0	0
1. Zakonske rezerve	071		0	0
2. Rezerve za vlastite dionice	072		0	0
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	073		0	0
4. Statutarne rezerve	074		0	0
5. Ostale rezerve	075		0	0
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	076		0	0
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI (AOP 078 do 080)	077		0	0
1. Fer vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju	078		0	0
2. Učinkoviti dio zaštite novčanih tokova	079		0	0
3. Učinkoviti dio zaštite neto ulaganja u inozemstvu	080		0	0
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (AOP 082-083)	081		215.159	274.875
1. Zadržana dobit	082		215.159	274.875
2. Preneseni gubitak	083		0	0
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (AOP 085-086)	084		59.716	4.699
1. Dobit poslovne godine	085		59.716	4.699
2. Gubitak poslovne godine	086		0	0
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	087		0	0
B) REZERVIRANJA (AOP 089 do 094)	088		0	0

BILANCA
stanje na dan 31.12.2018.

**Obrazac
POD-BIL**

Obveznik: 74828960258; KRAPINSKO-ZAGORSKI AERODROM d.o.o.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)
1	2	3	4	5
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	089		0	0
2. Rezerviranja za porezne obveze	090		0	0
3. Rezerviranja za započete sudske sporove	091		0	0
4. Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	092		0	0
5. Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	093		0	0
6. Druga rezerviranja	094		0	0
C) DUGOROČNE OBVEZE (AOP 096 do 106)	095		25.270	4.297
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	096		0	0
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	097		0	0
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	098		0	0
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	099		0	0
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	100		0	0
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	101		25.270	4.297
7. Obveze za predujmove	102		0	0
8. Obveze prema dobavljačima	103		0	0
9. Obveze po vrijednosnim papirima	104		0	0
10. Ostale dugoročne obveze	105		0	0
11. Odgođena porezna obveza	106		0	0
D) KRATKOROČNE OBVEZE (AOP 108 do 121)	107		38.580	17.329
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	108		0	0
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	109		0	0
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	110		0	0
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	111		0	0
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	112		0	0
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	113		0	0
7. Obveze za predujmove	114		0	0
8. Obveze prema dobavljačima	115		21.313	1.071
9. Obveze po vrijednosnim papirima	116		0	0
10. Obveze prema zaposlenicima	117		9.729	9.766
11. Obveze za poreze, doprinose i sličana davanja	118		7.538	6.492
12. Obveze s osnove udjela u rezultatu	119		0	0
13. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	120		0	0
14. Ostale kratkoročne obveze	121		0	0
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	122		3.693.675	3.751.954
F) UKUPNO – PASIVA (AOP 067+088+095+107+122)	123		6.265.400	6.286.154
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	124		0	0

Broj: 38 -3/2019
Zabok, 25. travnja 2019.

Na temelju članka 441. Zakona o trgovačkim društvima («Narodne novine», broj 111/93., 34/99., 121/99., 52/00., 118/03., 107/07., 146/08., 137/09., 152/11. – pročišćeni tekst, 111/12., 68/13. i 110/15.), članka 30. st.4 Zakona o računovodstvu („Narodne novine“ broj 78/15, 134/15 i 120/16. 116/18) i točke X. Društvenog ugovora trgovačkog društva Krapinsko-zagorski Aerodrom d.o.o. za športsko turističku djelatnost, Skupština Društva na 22. sjednici održanoj dana 25. travnja 2019. godine donijela je

ODLUKU
o uporabi dobiti za 2018. godinu

1. Skupština Društva utvrdila je financijska izvješća za 2018. godinu. Prema Računu dobiti i gubitka za 2018. godinu, iskazana je svota dobiti poslije oporezivanja u iznosu od 4.699,41 kuna.
2. Ostvarena dobit raspoređuje se u zadržanu dobit.

PREDSJEDNIK SKUPŠTINE
Ivan Hanžek, *oec.*

KRAPINSKO-ZAGORSKI
AERODROM d.o.o.
Kumrovečka 6, ZABOK

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE ZA 2018. GODINU

1. Naziv, adresa, pravni oblik, država osnivanja

Društvo Krapinsko-zagorski aerodrom d.o.o. Zabok osnovano je 1999. godine prema propisima Republike Hrvatske kao društvo s ograničenom odgovornošću. Sjedište društva nalazi se u Zaboku, Kumrovečka 6.

Klasifikacija prema Zakonu o računovodstvu: mikro poduzetnik

Društvo zastupa direktorica mr. Sandra Mičin, OIB 97900475043, koja je ujedno jedini zaposlenik društva.

2. Opis vrste poslovanja i glavne aktivnosti

Osnovna djelatnost društva je zračni prijevoz i djelatnosti u zračnim lukama.

Društvo je u 2018. godini u skladu s godišnjim planom i programom nastavilo sa izgradnjom i održavanjem popratne infrastrukture na aerodromu. Provođene su letačke aktivnosti na aerodromu.

3. Osnova sastavljanja financijskih izvještaja

Financijski izvještaji za 2018. godinu sastavljeni su skladno HSFI (Nar. nov. 86/15.) i odredbama Zakona o računovodstvu (Nar. nov. 78/15. -116/18.), a na osnovi povijesnog troška.

4. Računovodstvene politike

Dugotrajna imovina

Dugotrajna materijalna imovina obuhvaća sredstva koja društvo koristi u obavljanju djelatnosti čiji je procijenjeni korisni vijek trajanja duži od godine dana. Ova imovina se početno iskazuje u bilanci po trošku nabave koji obuhvaća neto kupovnu cijenu i sve druge ovisne troškove koji se izravno mogu pripisati dovođenju sredstva na mjesto i u radno stanje za namjeravanu uporabu. Nakon početnog priznavanja dugotrajna imovina se mjeri po trošku nabave umanjenom za ispravak vrijednosti i gubitke od umanjenja u skladu s HSFI-u 6.

Naknadni izdaci uključuju se u knjigovodstvenu vrijednost imovine ili se priznaju kao zasebna imovina samo ako će društvo imati buduće ekonomske koristi od imovine te ako se trošak te imovine može pouzdano izmjeriti. Svi ostali naknadni izdaci priznaju se kao rashod razdoblja u kojem su nastali.

Amortizacija dugotrajne imovine obračunava se primjenom linearne metode u procijenjenom vijeku uporabe svakog pojedinog sredstva primjenom stopa propisanih odredbama Zakona o porezu na dobit čl. 12. (Nar. nov. 177/04.-115/16.). Zemljište i druga imovina koja ima neograničeni vijek upotrebe te imovina u pripremi se ne amortizira.

Dobici i gubici od prestanka priznavanja dugotrajne materijalne imovine (prodaje, rashodovanja i sl.) utvrđuju se kao razlika ostvarene prodajne cijene i knjigovodstvene vrijednosti i knjiže se kao ostali poslovni prihodi odnosno ostali poslovni rashodi u razdoblju u kojem su nastali.

Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku nabave ili neto utrživoj vrijednosti koja se može realizirati ovisno o tome koja je niža skladu s HSFI-om 10. Obračun utroška zaliha provodi se po metodi prosječne ponderirane cijene.

Zalihe sitnog inventara i auto-guma otpisuju se prilikom stavljanja u upotrebu u 100%-tnom iznosu.

Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda vrednuju se po metodi ukupnih troškova (direktni materijal, direktni rad i sustavni raspored fiksnih i varijabilnih općih troškova proizvodnje).

Zalihe robe u maloprodaji evidentiraju se po maloprodajnim cijenama (uključen porez na dodanu vrijednost i razlika u cijeni), odnosno primjenjuje se tehnika trgovine na malo.

Potraživanja

Potraživanja se iskazuju po nominalnoj vrijednosti. Na svaki datum bilance procjenjuje se postoji li objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti pojedinog potraživanja. Ako postoji objektivan dokaz da društvo neće moći naplatiti pojedino potraživanje djelomično ili u cijelosti, provodi se ispravak vrijednosti na teret rashoda razdoblja.

Obveze

Obveze se iskazuju po nominalnoj vrijednosti i razvrstavaju se na kratkoročne i dugoročne.

Prihodi

Prihodi nastaju kao posljedica povećanja imovine ili smanjenja obveza. Priznaju se u skladu s HSFI-u 15. kada je izvjesno da će društvo imati ekonomske koristi i kada se iznos prihoda može pouzdano izmjeriti.

Potpore, uključujući i nenovčane potpore, priznaju se u razdoblju u kojem društvo udovoljava danim uvjetima i ako je vjerojatno da će se potpore primiti. Državne potpore se priznaju u prihode tijekom razdoblja u kojima će nastati s njima povezani troškovi.

Potpore koje se daju za već nastale troškove (gubitke) ili u svrhu pružanja izravne financijske pomoći bez daljih povezanih troškova priznaju se u prihode kada je potpora primljena.

Potpore povezane sa sredstvima, uključujući i nenovčane potpore, priznaju se kao odgođeni prihod u bilanci.

Potpore primljene za kupnju zemljišta, priznat će se kao prihodi prema vijeku uporabe objekata koje će biti izgrađeni na pojedinom zemljištu.

Rashodi

Rashodi nastaju kao posljedica smanjenja imovine ili povećanja obveza, a iskazuju se sukladno HSFI-u 16. Sučeljavaju se s odnosnim prihodima koji proistječu iz istih transakcija i drugih događaja.

Materijalni troškovi koji se odnose na zalihe priznaju se i mjere u skladu s odredbama HSFI-a 10 Zalihe.

Troškovi usluga, troškovi osoblja i drugi troškovi priznaju se u razdoblju u kojem su nastali i u skladu s drugim mjerodavnim standardima.

Troškovi posudbe priznaju se u razdoblju u kojem su nastali, osim ako se mogu pripisati stjecanju, izgradnji ili proizvodnji kvalificirane imovine.

Strana valuta i tečaj

Potraživanja i obveze koje su iskazane u stranoj valuti iskazuju se u bilanci primjenom srednjeg tečaja HNB na dan bilanciranja.

5. Bilješke uz bilanci

DUGOTRAJNA IMOVINA

Red. broj	Opis	Vrijednost na dan 31.12.2018.			Izvršeno ulaganje u 2018. godini
		bruto	ispravak	neto	
1.	Nematerijalna imovina	563.911	133.929	429.982	-
2.	Zemljište	3.389.815	-	3.389.815	-
3.	Građevinski objekti	371.588	58.562	313.026	-
3.	Oprema	151.238	113.004	38.234	-
4.	Materijalna imovina u pripremi	2.023.822	-	2.023.822	109.580
	UKUPNO	6.500.374	305.495	6.194.879	109.580

Ulaganja u dugotrajnu imovinu u 2018. godini financirana su subvencijama osnivača društva, Krapinsko-zagorske županije i Grada Zabok.

Obračun amortizacije dugotrajne imovine provodi se linearnom metodom po važećim godišnjim amortizacijskim stopama, sukladno članku 12. Zakona o porezu na dobit.

NOVAC

Opis	31.12.2017.		31.12.2018.	
	Iznos	%	Iznos	%
Novac u banci	96.056	95%	68.587	100%
Novac u blagajni	468	5%	1049	0%
UKUPNO	96.524	100%	69.636	100%

KRA TKOTRAJNA POTRAŽIVANJA

Opis	31.12.2017.		31.12.2018.	
	Iznos	%	Iznos	%
Potraživanja od kupaca	-	0%	1.250	6%
Potraživanja od države	11.143	99%	20.283	94%
Ostala potraživanja	155	1%	106	0%
UKUPNO	11.298	100%	21.639	100%

Evidentirano potraživanje od države odnosi se na potraživanje za povrat poreza na dodanu vrijednost za zadnji kvartal 2018. godine u iznosu od 16.182,89 kuna, zatim na potraživanje za više uplaćene akontacije poreza na dobit u iznosu od 4.068,79 kuna i više uplaćenu naknadu za šume u iznosu od 31,23 kune.

KRA TKOROČNE OBVEZE

Opis	31.12.2017.		31.12.2018.	
	Iznos	%	Iznos	%
Obveze prema dobavljačima	21.313	55%	1.071	6%
Obveze prema zaposlenima	9.729	25%	9.766	56%
Obveze za poreze i doprinose	7.538	20%	6.492	37%
Ostale kratkoročne obveze	-	0%	-	0%
UKUPNO	38.580	100%	17.329	100%

Iskazana obveza prema zaposlenima, te obveza za poreze i doprinose odnosi se na plaću za 12. mjesec. 2018. godine, a iskazane obveze prema dobavljačima su podmirene u 01. mjesecu 2019. godine.

DUGOROČNE OBVEZE

Opis	31.12.2017.		31.12.2018.	
	Iznos	%	Iznos	%
Obveza po financijskom leasingu	25.270	100%	4.297	100%
UKUPNO	25.270	-	4.297	100%

Poduzeće je u 2016. godini nabavilo osobni automobil, a nabava je financirana putem financijskog leasinga. Preostala obveza za otplatu rata financijskog leasinga na dan 31.12.2018. iznosi 4.297,15 kuna.

ODGOĐENI PRIHODI

Odgođeni prihodi u iznosu od 3.751.954,38 kuna odnose se na primljene potpore za kupnju i izgradnju dugotrajne imovine, te će se priznati kao prihod u razdobljima i u omjerima u kojima se tereti amortizacija tih sredstava. Temeljem navedenog u 2018. godini izvršeno je priznavanje prihoda u iznosu od 72.275,25 kuna.

Potpore primljene za kupnju zemljišta priznati će se kao prihod kroz vijek upotrebe objekata koji će se izgraditi na pojedinom zemljištu.

KAPITAL

Upisani temeljni kapital društva na dan 31.12.2018 godine iznosi 2.233.000,00 kuna, odnosno udio Krapinsko-zagorske županije iznosi 2.150.000,00 kuna, a udio Grada Zabok 83.000,00 kuna.

6. Bilješke uz račun dobiti i gubitka**RAČUN DOBITI I GUBITKA od 01.01.2018. do 31.12.2018.**

R. b.	O P I S	2017. GODINA	2018. GODINA	INDEKS
I	POSLOVNI PRIHODI	536.741	491.864	92
	Prihodi od subvencija Krapinsko-zagorske županije	350.000	300.000	86
	Prihodi od subvencija Grada Zaboka	100.000	100.000	100
	Prihodi od priznavanja odgođenih prihoda	80.779	72.275	
	prihodi od usluga - korištenje aerodroma	5.962	19.280	323
	Ostali prihodi	0	309	
II	FINANCIJSKI PRIHODI	401	526	131
	Prihodi od kamata i tečajnih razlika	401	526	131
	UKUPNI PRIHODI	537.142	492.390	92

III	POSLOVNI RASHODI	465.828	483.283	104
	1. MATERIJALNI TROŠKOVI	171.476	198.261	116
	2. TROŠKOVI OSOBLJA	194.826	194.376	100
	3. AMORTIZACIJA	79.540	72.278	91
	4. OSTALI TROŠKOVI	19.986	18.368	92
IV	FINANCIJSKI RASHODI	2.029	890	44
V	UKUPNI RASHODI	467.857	484.173	103

	GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA			
	DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA	69.285	8.217	12
	POREZ NA DOBIT	9.569	3.517	37
	GUBITAK POSLOVNE GODINE	0	0	
	DOBIT POSLOVNE GODINE	59.716	4.700	8

U 2018. godini društvo je financirano subvencijama od strane Krapinsko-zagorske županije i Grada Zaboka, te prihodima od usluga korištenja aerodroma.

Subvencije Krapinsko-zagorske županije iznose ukupno 388.104,21 kunu, te je 300.000 kuna utrošeno za financiranje troškova poslovanja društva, a kapitalna ulaganja iznose 88.104,21 kunu.

Subvencija Grada Zaboka iznosi ukupno 142.450,00 kuna, te je 100.000,00 kuna utrošeno za financiranje troškova poslovanja društva, a kapitalna ulaganja iznose 42.450,00 kuna.

Direktorica
AERODROMA
Kumrovečka 6, ZABOK
mr. Sandra Micin

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

KLASA: 343-03/19-01/03

URBROJ: 2140/01-01-19-6

Krapina, __. lipnja 2019.

Na temelju članka 17. Statuta Krapinsko-zagorske županije („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13., 26/13. – pročišćeni tekst i 13/18.), **Županijska skupština Krapinsko-zagorske županije** na 14. sjednici održanoj dana __. lipnja 2019. godine donijela je

ZAKLJUČAK
o prihvatanju Izvješća o radu i Financijskog izvješća za 2018. godinu
Krapinsko-zagorskog Aerodroma d.o.o.

- I.** Prihvaća se Izvješće o radu i Financijsko izvješće za 2018. godinu Krapinsko-zagorskog Aerodroma d.o.o..
- II.** Izvješća iz točke I. ovog Zaključka nalaze se u prilogu i čine njegov sastavni dio.

PREDSJEDNICA
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE
Vlasta Hubicki, dr.vet.med

DOSTAVITI:

1. Krapinsko-zagorski Aerodrom d.o.o.,
n/p direktorice Sandre Mičin,
Zabok, Kumrovečka 6,
2. «Službeni glasnik KZZ», za objavu,
3. za prilog zapisniku,
4. za Zbirku isprava,
5. Pismohrana.

**REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPAN**

KLASA: 920-01/19-01/03
URBROJ: 2140/01-02-19-3
Krapina, 17. svibanj 2019.

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

**PREDMET: Prijedlog plana djelovanja Krapinsko – zagorske županije
u području prirodnih nepogoda za 2019. godinu**

Na temelju članka 32. Statuta Krapinsko-zagorske županije (“Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije” broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13., 26/13. - pročišćeni tekst i 13/18.), **župan Krapinsko-zagorske županije** dana 17. svibnja 2019. godine **d o n o s i**

Z A K L J U Č A K

- 1) Utvrđuje se Prijedlog plana djelovanja Krapinsko – zagorske županije u području prirodnih nepogoda za 2019. godinu.
- 2) Prijedlog plana iz točke 1. ovog Zaključka sastavni je dio istog te se podnosi Županijskoj skupštini na razmatranje i usvajanje.
- 3) Za izvjestiteljicu pod točkom 1., a vezano za točku 2. ovog Zaključka zadužuje se Petra Vrančić Lež, pročelnica Upravnog odjela za opće i zajedničke poslove.

ŽUPAN
Željko Kolar

DOSTAVITI:

- 1) Županijska skupština,
- 2) Za Zbirku isprava,
- 3) Pismohrana.

**REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA**

**UPRAVNI ODJEL
ZA OPĆE I ZAJEDNIČKE POSLOVE**

KLASA: 920-01/19-01/03

URBROJ: 2140/01-11-19-1

Krapina, 17. svibnja 2019.

**ŽUPAN
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA**

PREDMET: Plan djelovanja Krapinsko-zagorske županije u području prirodnih nepogoda za 2019. godinu – nacrt prijedloga, dostavlja se

PRAVNI TEMELJ: Članak 17. stavak 1. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda („Narodne novine“, broj 16/19., dalje u tekstu: Zakon), članka 17. stavka 1. alineje 21. Statuta Krapinsko-zagorske županije („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, broj 4/02., 5/06., 11/06. – pročišćeni tekst, 14/09., 11/13., 26/13. – pročišćeni tekst i 13/18.)

NADLEŽNOST ZA DONOŠENJE: Županijska skupština Krapinsko-zagorske županije

PREDLAGATELJ: Upravni odjel za opće i zajedničke poslove županu,
župan Županijskoj skupštini

IZVJESTITELJICA: Petra Vrančić Lež,
pročelnica Upravnog odjela za opće i zajedničke poslove

OBRAZLOŽENJE: Člankom 17. stavkom 1. Zakona propisano je da predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, do 30. studenog tekuće godine donosi plan djelovanja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u području prirodnih nepogoda za sljedeću kalendarsku godinu radi određenja mjera i postupanja djelomične sanacije šteta od prirodnih nepogoda. Člankom 43. stavkom 2. propisano je da je, iznimno za ovu godinu, Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužno donijeti do kraja veljače 2019. godine.

Nacrt prijedloga Plana djelovanja Krapinsko-zagorske županije u području prirodnih nepogoda za 2019. godinu, dostavlja se u prilogu te se predlaže županu da utvrdi prijedlog istog i uputi ga na donošenje Županijskoj skupštini.

PROČELNICA
Petra Vrančić Lež

Prilog:

1. Nacrt prijedloga Plana djelovanja Krapinsko-zagorske županije u području prirodnih nepogoda za 2019. godinu,
2. Prijedlog zaključka župana

**REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA**

KLASA:920-01/19-01/03

URBROJ: 2140/01-01-19-

Krapina,

Na temelju članka 17. i članka 43. stavka 2. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda („Narodne novine“, broj 16/19.) i članka 17. Statuta Krapinsko-zagorske županije („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, broj 13/01., 5/06., 11/06.-pročišćeni tekst, 14/09., 11/13., 26/13-pročišćeni tekst i 13/18.), **Županijska skupština Krapinsko-zagorske županije** na __. sjednici održanoj dana _____2019. godine, donosi

**PLAN DJELOVANJA KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE
U PODRUČJU PRIRODNIH NEPOGODA ZA 2019. GODINU**

I. UVOD

Ovaj Plan djelovanja Krapinsko-zagorske županije u području prirodnih nepogoda za 2019. godinu (dalje u tekstu: Plan djelovanja) donosi se s ciljem određenja mjera i postupanja djelomične sanacije šteta od prirodnih nepogoda za 2019. godinu sukladno zakonskim i podzakonskim propisima kojima se uređuju pitanja iz područja prirodnih nepogoda.

Prirodnom nepogodom, u smislu Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda („Narodne novine“, broj 16/19., dalje u tekstu: Zakon) smatraju se iznenadne okolnosti uzrokovane nepovoljnim vremenskim prilikama, seizmičkim uzrocima i drugim prirodnim uzrocima koje prekidaju normalno odvijanje života, uzrokuju žrtve, štetu na imovini i/ili njezin gubitak te štetu na javnoj infrastrukturi i/ili u okolišu.

Štetama od prirodnih nepogoda se ne smatraju štete koje su namjerno izazvane na vlastitoj imovini te štete koje su nastale zbog nemara i/ili nepoduzimanja propisanih mjera zaštite.

Prirodnom nepogodom, sukladno Zakonu, smatraju se: potres, olujni i orkanski vjetar, požar, poplava, suša, tuča, kiša koja se smrzava u dodiru s podlogom, mraz, izvanredno velika visina snijega, snježni nanos i lavina, nagomilavanje leda na vodotocima, klizanje, tečenje, odronjavanje i prevrtanje zemljišta i druge pojave takva opsega koje, ovisno o mjesnim prilikama, uzrokuju bitne poremećaje u životu ljudi na određenom području.

Prirodna nepogoda može se proglasiti:

- ako je vrijednost ukupne izravne štete najmanje 20 % vrijednosti izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave za prethodnu godinu, ili
- ako je prirod (rod) umanjen najmanje 30 % prethodnog trogodišnjeg prosjeka na području jedinice lokalne samouprave, ili

- ako je nepogoda umanjila vrijednost imovine na području jedinice lokalne samouprave najmanje 30 %.

Ispunjenje tih uvjeta utvrđuju općinska odnosno gradska povjerenstva.

Tijela nadležna za provedbu Zakona su:

- Vlada Republike Hrvatske
- Državno povjerenstvo, županijska te gradska i općinska povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda
- nadležna ministarstva (financija, poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, gospodarstva, graditeljstva i prostornog uređenja, zaštite okoliša i energetike, mora, prometa i infrastrukture)
- jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Državno povjerenstvo (14 članova od kojih je jedan predsjednik) imenuje Hrvatski sabor na razdoblje od 4 godine.

Županijsko povjerenstvo imenuje županijska skupština na razdoblje od četiri godine te ono obavlja sljedeće poslove:

- usklađuje rad gradskih i općinskih povjerenstava
- provjerava i utvrđuje konačnu procjenu šteta jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sa svojeg područja
- podnosi Državnom povjerenstvu prijedlog s obrazloženjem za odobravanje žurne novčane pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode
- po potrebi izravno na terenu i području zahvaćenom prirodnom nepogodom obavlja izvid štete na imovini u kojem mogu sudjelovati predstavnici nadležnih ministarstava odnosno pravne osobe, ovisno o vrsti i posljedicama prirodne nepogode i nastale štete
- objedinjuje i prosljeđuje putem Registra šteta Državnom povjerenstvu konačne procjene šteta te konačno izvješće o utrošku sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih u gradovima odnosno općinama na području županije
- imenuje stručno povjerenstvo na temelju prijedloga općinskog odnosno gradskog povjerenstva
- donosi plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti
- obavlja i druge poslove određene odlukom o osnivanju, odnosno poslove koje provodi u suradnji s Državnim povjerenstvom.

Općinsko odnosno gradsko povjerenstvo imenuje gradsko odnosno općinsko vijeće na razdoblje od četiri godine i o njihovu imenovanju obavještava Županijsko povjerenstvo te obavljaju sljedeće poslove:

- utvrđuju i provjeravaju visinu štete od prirodne nepogode za područje općine odnosno grada
- unose podatke o prvim procjenama šteta u Registar šteta
- unose i prosljeđuju putem Registra šteta konačne procjene šteta Županijskom povjerenstvu
- raspoređuju dodijeljena sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda oštećenima

- prate i nadziru namjensko korištenje odobrenih sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda prema Zakonu
- izrađuju izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda i dostavljaju ih Županijskom povjerenstvu putem Registra šteta
- surađuju sa Županijskim povjerenstvom u provedbi ovoga Zakona
- donose plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti
- obavljaju druge poslove i aktivnosti iz svojeg djelokruga u suradnji sa Županijskim povjerenstvima

Zakonom je propisano da se članovima povjerenstava mogu imenovati osobe koje imaju dobar ugled i koje raspolažu potrebnim stručnim znanjima.

Člankom 44. Zakona propisano je da Državno, županijsko, gradsko i općinsko povjerenstvo za procjenu šteta od elementarnih nepogoda nastavlja s radom do imenovanja povjerenstava temeljem odredbi Zakona te da je rok za imenovanje istih šest mjeseci od stupanja na snagu istog.

Povjerenstvo za procjenu šteta od elementarnih nepogoda Krapinsko-zagorske županije (7 članova) imenovala je Županijska skupština Krapinsko-zagorske županije Rješenjem o izboru predsjednika, zamjenika predsjednika i članova stalnih radnih tijela Županijske skupštine („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije, broj 23/17.) te isto djeluje do imenovanja Županijskog povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda Krapinsko-zagorske županije.

Novčana sredstva i druge vrste pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda na imovini oštećenika osiguravaju se iz:

- državnog proračuna s proračunskog razdjela ministarstva nadležnog za financije
- fondova Europske unije
- donacija

Sredstva pomoći strogo su namjenska te se raspoređuju prema postotku oštećenja vrijednosti potvrđene konačne procjene štete, ne mogu se upotrijebiti kao kreditna sredstva niti zadržati kao prihod proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a gradonačelnici i načelnici i krajnji korisnici odgovorni su za njihovo namjensko korištenje.

Prilikom dodjele pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda poduzetnicima na osnovi različitih mjera, a to se posebno odnosi na dodjelu novčanih sredstava u obliku subvencija ili dodjelu novčanih sredstava putem ostalih vrsta programa čiji su korisnici poduzetnici, postupa se sukladno pravilima o državnim potporama u industriji ili poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu.

Sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica ne dodjeljuju se za:

- štete na imovini koja je osigurana
- štete na imovini koje su izazvane namjerno, iz krajnjeg nemara ili nisu bile poduzete propisane mjere zaštite od strane korisnika ili vlasnika imovine
- neizravne štete

- štete nastale na nezakonito izgrađenim zgradama javne namjene, gospodarskim zgradama i stambenim zgradama za koje nije doneseno rješenje o izvedenom stanju prema posebnim propisima, osim kada je, prije nastanka prirodne nepogode, pokrenut postupak donošenja rješenja o izvedenom stanju, u kojem slučaju će sredstva pomoći biti dodijeljena tek kada oštećenik dostavi pravomoćno rješenje nadležnog tijela (mogu se dodijeliti i za štete na nezakonito izgrađenim stambenim zgradama korisnicima socijalne skrbi s priznatim pravom u sustavu socijalne skrbi određenim propisima kojima se uređuje područje socijalne skrbi i drugim pripadajućim aktima nadležnih tijela državne uprave)
- štete nastale na građevini ili području koje je, u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita kulturnog dobra, aktom proglašeno kulturnim dobrom ili je u vrijeme nastanka prirodne nepogode u postupku proglašavanja kulturnim dobrom
- štete koje nisu na propisani način i u zadanom roku unesene u Registar šteta prema odredbama ovoga Zakona
- štete u slučaju osigurljivih rizika na imovini koja nije osigurana ako je vrijednost oštećene imovine manja od 60 % vrijednosti imovine (za štete manje od tog postotka, oštećenicima se mogu dodijeliti sredstva u slučajevima otežanih gospodarskih uvjeta, socijalnih, zdravstvenih ili drugih razloga koji ugrožavaju život stanovništva na području zahvaćenom prirodnom nepogodom, o čemu odlučuje Županijsko povjerenstvo na prijedlog općinskog ili gradskog povjerenstva).

Plan iznosa sredstava donosi Državno povjerenstvo te ga uz obrazloženje dostavlja ministarstvu nadležnom za financije pri čemu iznos sredstava koji se može koristiti za djelomičnu sanaciju šteta za poljoprivredu, šumarstvo i ribarstvo ne može iznositi više od 50 % ukupno planiranih sredstava za tekuću godinu, a iznimno se mogu povećati do 70 % tih sredstava, a i smanjiti i prenamijeniti za druga područja na kojima je evidentirana šteta. Sredstva pomoći mogu se dodijeliti za štete na građevinama, opremi, zemljištima, uređajima za sanaciju posljedica šteta od prirodnih nepogoda te troškove za sanaciju nastalih šteta, a posebno za štete nastale na javnoj infrastrukturi i/ili pomoć jedinicama lokalne samouprave za troškove sanacije šteta na području zahvaćenom prirodnom nepogodom (u tom slučaju uzimaju se obzir fiskalni kapaciteti i razina općeg gospodarskog razvoja jedinice).

Ovaj Plan djelovanja, sukladno odredbama Zakona koji je stupio na snagu 23. veljače 2019. godine, sadrži:

1. popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode
2. procjenu osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva
3. sve druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima iz Zakona i/ili drugih tijela, znanstvenih ustanova i stručnjaka za područje prirodnih nepogoda.

O izvršenju ovog Plana djelovanja, župan Krapinsko-zagorske županije podnijeti će Županijskoj skupštini Krapinsko-zagorske županije izvješće, do 31. ožujka 2020. godine.

II. POPIS MJERA I NOSITELJA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE

Prirodne nepogode koje su u proteklih 20 godina najčešće zahvaćale područje Krapinsko-zagorske županije su:

- klizanje, tečenje, odronjavanje i prevrtanje zemljišta – klizišta
- olujna nevremena s jakim vjetrom i obilnim kišama
- tuča
- poplave
- mraz.

Podaci o pojavnosti pojedinih prirodnih nepogoda korisni su za planiranje mjera u slučaju nastanka prirodnih nepogoda iste vrste i intenziteta dok je kod dijela prirodnih nepogoda (npr. potresa) korisnost podataka o pojavnosti istih, čak i kroz dulje vremensko razdoblje, od manjeg utjecaja na mogućnost planiranja sveobuhvatnih mjera i značajnih sredstava pomoći.

Prilikom provedbi mjera radi djelomičnog ublažavanja šteta od prirodnih nepogoda o kojima odlučuju nadležna tijela iz Zakona, obvezno se uzima u obzir opseg nastalih šteta i utjecaj prirodnih nepogoda na stradanja stanovništva, ugrozu života i zdravlja ljudi te onemogućavanje nesmetanog funkcioniranja gospodarstva.

Ukoliko se radi o prirodnoj nepogodi koja ima tendenciju razvoja u veliku nesreću ili katastrofu te kada je proglašena velika nesreća ili katastrofa, obvezna je primjena postupaka temeljem Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“, broj 82/15. i 118/18.) te odnosnih planova djelovanja civilne zaštite ili planova zaštite i spašavanja jedinica lokalne samouprave i Krapinsko-zagorske županije, a prema potrebi i Plana zaštite i spašavanja za područje Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 96/10.). Također, postupanja u slučaju požara pa tako i u slučaju kada isti ima obilježja prirodne nepogode, utvrđena su Planom zaštite od požara Krapinsko-zagorske županije („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, broj 17/18.) te se ne obrađuju posebno u ovome Planu djelovanja.

Kako se prirodne nepogode uglavnom javljaju iznenada i teško je predvidjeti njihov intenzitet, a time i razmjere štete, od mjera u slučaju nastanka prirodne nepogode, ovisno o vrsti prirodne nepogode, provode se sve ili neke od sljedećih mjera, ne nužno navedenim redoslijedom:

1. žurno prikupljanje podataka o nastaloj prirodnoj nepogodi
2. proglašenje prirodne nepogode
3. usklađivanje sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite
4. obavještanje javnosti o nastaloj prirodnoj nepogodi
5. organizacija javnog reda i mira na pogođenom području
6. provedba evakuacije, prihvata i zbrinjavanja ugroženog stanovništva i imovine
7. osiguravanje i raspodjela pomoći stradalom i ugroženom stanovništvu
8. osiguranje sigurnog odvijanja prometa na pogođenom području
9. procjena štete od prirodne nepogode
10. sanacija područja zahvaćenog prirodnom nepogodom
11. normalizacija opskrbe energentima, pružanja komunalnih usluga i odvijanja prometa
12. dodjela pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih od prirodnih nepogoda
13. izvještanje o utrošku sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih od prirodnih nepogoda

1. Žurno prikupljanje podataka o nastaloj prirodnoj nepogodi

Svi građani, a posebno sudionici i operativne snage sustava civilne zaštite koji primijete neposrednu opasnost od nastupanja prirodne nepogode ili čim uoče da su nastupile neke od posljedica prirodne nepogode, dužni su o tome obavijestiti Županijski centar 112 ili bilo koju od žurnih službi, već prema vrsti uočene posljedice.

Ovisno o zahvaćenom području i težini posljedica, izvršno tijelo jedinica lokalne samouprave i/ili izvršno tijelo Krapinsko-zagorske županije prikuplja podatke od sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite ili od drugih fizičkih i pravnih osoba, ovisno o vrsti prirodne nepogode.

NOSITELJI: izvršna tijela jedinica lokalne samouprave, župan

2. Proglašenje prirodne nepogode

Odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije donosi župan na prijedlog općinskog načelnika odnosno gradonačelnika, a u slučaju da proglašava prirodnu nepogodu na području Krapinsko-zagorske županije, odluku donosi samostalno, a u oba slučaju moraju biti ispunjeni uvjeti za proglašenje iz članka 3. stavka 4. Zakona. Proglašenje prirodne nepogode na području dviju ili više županija u nadležnosti je Vlade Republike Hrvatske te ista odluku o proglašenju donosi prema vlastitoj prosudbi.

NOSITELJI: izvršna tijela jedinica lokalne samouprave, župan, Vlada Republike Hrvatske

3. Usklađivanje sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite

Svaki od sudionika i svaka operativna snaga sustava civilne zaštite postupa sukladno utvrđenim standardnim operativnim postupcima i odnosnim zakonskim i podzakonskim propisima. U slučaju potrebe, sastaje se nadležan stožer civilne zaštite te načelnik stožera, sukladno specifičnostima prirodne nepogode određuje koordinatora na lokaciji iz redova operativnih snaga sustava civilne zaštite. Koordinator na lokaciji procjenjuje nastalu situaciju i njezine posljedice na terenu te u suradnji s nadležnim stožerom civilne zaštite usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite, a u slučaju kada prirodna nepogoda poprimi obilježja velike nesreće i katastrofe, djelovanje operativnih snaga koordinira izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave ili Županije uz stručnu potporu nadležnog stožera civilne zaštite.

NOSITELJI: stožeri civilne zaštite jedinica lokalne samouprave i Stožer civilne zaštite Krapinsko-zagorske županije

4. Obavješćavanje javnosti o nastaloj prirodnoj nepogodi

U slučaju nastanka prirodne nepogode, ovisno o vrsti i intenzitetu, o nastaloj prirodnoj nepogodi stanovništvo se obavješćava putem uobičajenih načina komunikacije – radija, službenih mrežnih stranica jedinice lokalne samouprave i Krapinsko-zagorske županije, televizije, društvenih mreža te se na službenoj mrežnoj stranici Krapinsko-zagorske županije, na službenoj mrežnoj stranici jedinice za koju je proglašena prirodna nepogoda i u „Službenom glasniku

Krapinsko-zagorske županije“ objavljuje odluka o proglašenju prirodne nepogode. Preporuka je da jedinice lokalne samouprave na svojim mrežnim stranicama objave upute na koji način i u kojem roku oštećenici mogu prijaviti štete na imovini.

NOSITELJI: operativne snage sustava civilne zaštite, jedinice lokalne samouprave i Krapinsko-zagorska županija

5. Organizacija javnog reda i mira na pogođenom području

Sukladno zakonskim propisima, za isto su zadužene snage Ministarstva unutarnjih poslova, a po potrebi, ovisno o prirodnoj nepogodi i za zadatke za koje je to dopušteno, angažirati će se i pripadnici operativnih snaga sustava civilne zaštite i/ili zaštitarske službe.

NOSITELJI: Policijska uprava krapinsko-zagorska

6. Provedba evakuacije, prihvata i zbrinjavanja ugroženog stanovništva i imovine

Sukladno odredbama Zakona o sustavu civilne zaštite, izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave i/ili župan, osigurati će uvjete za premještanje, sklanjanje, evakuaciju i zbrinjavanje te izvršavanje zadaća u provedbi drugih mjera civilne zaštite u zaštiti i spašavanju građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša. Mjera će se provesti uz sudjelovanje nositelja i operativnih snaga sustava civilne zaštite.

NOSITELJI: izvršna tijela jedinica lokalne samouprave, župan

7. Osiguravanje i raspodjela pomoći stradalom i ugroženom stanovništvu

Ovisno o vrsti prirodne nepogode, ova mjera može obuhvaćati opskrbu pitkom vodom (onečišćenje vodoopskrbnog sustava uslijed poplave), dostavu lijekova i namirnica stanovnicima do kojih je otežan pristup (nanosi snijega, klizište) i sl. Za provedbu mjere zadužene su temeljne operativne snage sustava civilne zaštite, ovisno o specijalnosti.

NOSITELJI: Društvo Crvenog križa Krapinsko-zagorske županije i gradska društva, Hrvatska gorska služba spašavanja Stanica Krapina, vatrogasne snage

8. Osiguranje sigurnog odvijanja prometa na pogođenom području

U slučaju nastanka prirodne nepogode koja ima za posljedicu poremećaje u odvijanju cestovnog ili željezničkog prometa, sukladno zakonskim ovlastima, sigurno odvijanje prometa osigurati će snage policije, a potrebne znakove upozorenja na prometnicama osigurati će i postaviti jedinice lokalne samouprave, nadležna uprava za ceste ili društvo koje upravlja cestom u državnom vlasništvu, ovisno o kategorizaciji prometnice ako se radi o cestama. U slučaju poremećaja u željezničkom prometu, sigurno odvijanje prometa osigurava HŽ Infrastruktura d.o.o.

NOSITELJI: Policijska uprava krapinsko-zagorska, jedinice lokalne samouprave, Županijska uprava za ceste Krapinsko-zagorske županije, Županijske ceste Zagrebačke županije, Hrvatske ceste d.o.o, Hrvatske autoceste d.o.o, HŽ Infrastruktura d.o.o.

9. Procjena štete od prirodne nepogode

Odvija se sukladno odredbama Zakona, a radnje provode nadležna tijela iz članka 5. Zakona.

9.1. Prva procjena štete i unos podataka u Registar šteta

Nakon nastanka prirodne nepogode oštećenici prijavljuju štetu na imovini gradskom ili općinskom povjerenstvu u pisanom obliku, na propisanom obrascu, najkasnije u roku od 8 dana od dana donošenja odluke o proglašenju prirodne nepogode, a iznimno (u slučaju objektivnih razloga na koje oštećenik nije mogao utjecati) u roku od 12 dana od dana donošenja odluke o proglašenju prirodne nepogode.

Nakon isteka tog roka, općinsko odnosno gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar šteta najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode pri čemu županijsko povjerenstvo, na temelju zahtjeva općinskog ili gradskog povjerenstva, iznimno može taj rok produžiti za 8 dana u slučaju postojanja objektivnih razloga zbog kojih je bio onemogućen elektronički unos podataka u Registar šteta. Sadržaj i način dostave podataka u Registar šteta propisuje ministar financija pravilnikom.

Štetu na području jedinice lokalne samouprave utvrđuju i provjeravaju gradska i općinska povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda te podatke o prvim procjenama šteta unose u Registar šteta.

Prva procjena štete sadržava:

- datum donošenja odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
- podatke o vrsti prirodne nepogode
- podatke o trajanju prirodne nepogode
- podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
- podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine
- podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete
- podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno Zakonu.

9.2. Prijava konačne procjene štete u Registar šteta

Konačna procjena štete predstavlja procijenjenu vrijednost nastale štete uzrokovane prirodnom nepogodom na imovini oštećenika izražene u novčanoj vrijednosti na temelju prijave i procjene štete. Ona obuhvaća vrstu i opseg štete u vrijednosnim (financijskim) i naturalnim pokazateljima prema području, imovini, djelatnostima, vremenu i uzrocima njezina nastanka te korisnicima i vlasnicima imovine. Konačnu procjenu štete utvrđuje općinsko odnosno gradsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika, a tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete posebno se utvrđuju:

- stradanja stanovništva
- opseg štete na imovini

- opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarsku ili ribarstvu
- iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
- opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
- vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.

Konačnu procjenu štete po svakom pojedinom oštećeniku općinsko odnosno gradsko povjerenstvo prijavljuje županijskom povjerenstvu u roku od 50 dana od dana donošenja odluke o proglašenju prirodne nepogode putem Registra šteta, a iznimno, ako se šteta na dugotrajnim nasadima utvrdi nakon isteka roka za prijavu konačne procjene štete, oštećenik ima pravo zatražiti nadopunu prikaza štete najkasnije četiri mjeseca nakon isteka roka za prijavu štete.

Sadržaj i način dostave konačne procjene štete propisuje ministar financija pravilnikom.

Pri konačnoj procjeni štete procjenjuje se vrijednost imovine prema jedinstvenim cijenama, važećim tržišnim cijenama ili drugim pokazateljima primjenjivim za pojedinu vrstu imovine oštećene zbog prirodne nepogode. Za štete za koje nisu propisane jedinstvene cijene koriste se važeće tržišne cijene za pojedinu vrstu imovine.

Državno povjerenstvo za procjenu štete od elementarnih nepogoda na sjednici održanoj 27. ožujka 2019. godine, donijelo je Zaključak o prihvaćanju prosječnih prinosa i cijena poljoprivrednih kultura za razdoblje od 1. travnja 2019. do 31. ožujka 2020. godine te su isti objavljeni na stranicama Ministarstva financija <http://www.mfin.hr/hr/cijene-i-prirodi-po-zupanjama>.

Prijava konačne procjene štete koju gradsko i općinsko povjerenstvo unosi u Registar šteta sadržava:

- odluku o proglašenju prirodne nepogode s obrazloženjem
- podatke o dokumentaciji vlasništva imovine i njihovoj vrsti
- podatke o vremenu i području nastanka prirodne nepogode
- podatke o uzroku i opsegu štete
- podatke o posljedicama prirodne nepogode za javni i gospodarski život jedinice lokalne samouprave i Županije te
- ostale statističke i vrijednosne podatke uređene Zakonom.

9.3. Potvrda konačne procjene štete u Registru šteta

Županijsko povjerenstvo konačno prijavljene štete dostavlja Državnom povjerenstvu i nadležnim ministarstvima u roku od 60 dana od dana donošenja odluke o proglašenju elementarne nepogode, putem Registra šteta, a potvrdu konačne procjene štete obavljaju nadležna ministarstva.

Potvrda konačne procjene štete predstavlja realnu procjenu vrijednosti imovine na kojoj je nastala šteta i procijenjenu vrijednost štete na istoj imovini sukladno podacima unesenim u Registar šteta, a odnosi se na:

- primjenu referentnih i/ili tržišnih cijena za utvrđivanje visine štete od prirodnih nepogoda za pojedinu vrstu imovine na kojoj je nastala šteta

- provjeru i utvrđivanje podataka o prosječnom prirodnu po pojedinim kulturama i oštećenjima kulture za područje poljoprivrede, šumarstva ili ribarstva
- određivanje štete za poljoprivredne kulture i višegodišnje nasade kojima je šteta od prirodne nepogode prouzročila umanjene prinosa od 30 i više posto po hektaru prema prethodnom trogodišnjem prosjeku za određenu županiju
- građevine ako je prirodna nepogoda prouzročila oštećenje ili uništenje dijela građevine koji se procjenjuje od 60 i više posto vrijednosti građevine
- provjeru i utvrđivanje podataka o vrijednosti, vijeku trajanja oštećene imovine, druge opreme i koeficijentu njihove istrošenosti
- utvrđivanje i određivanje podataka o vrijednosti oštećenja uzrokovanog prirodnom nepogodom na imovini (građevina te druga javna infrastruktura)
- utvrđivanje postotka oštećenja imovine uzrokovanih drugim prirodnim nepogodama koje su nastale na imovini prije potvrđivanja štete u istoj kalendarskoj godini u kojoj je nastala prirodna nepogoda
- druge podatke o iskazanom iznosu prijavljene štete.

Osim na temelju podataka iz Registra šteta, potvrđivanje se provodi na osnovi cjelokupne i potpuno dostavljene dokumentacije i obrazaca i/ili izravnim izvidom oštećenja na terenu i pristupom imovini koja je predmetom prijave štete prema Zakonu.

NOSITELJI: gradska i općinska povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda, Županijsko povjerenstvo za procjenu štete od prirodnih nepogoda, nadležna ministarstva

10. Sanacija područja zahvaćenog prirodnom nepogodom

Obuhvaća provedbu mjera koje se razlikuju obzirom na vrstu i intenzitet prirodne nepogode. Ovisno o tome, obuhvaća provedbu zdravstvenih i higijensko-epidemioloških mjera, provedbu veterinarskih mjera, agrotehničkih mjera, otklanjanje naplavina, sanaciju vodotoka, uklanjanje ruševina i srušenog drveća i druge mjere. Jedinice lokalne samouprave i Krapinsko-zagorska županija koordiniraju postupanje nadležnih službi.

NOSITELJI: Jedinice lokalne samouprave i Krapinsko-zagorska županija, Zavod za javno zdravstvo Krapinsko-zagorske županije, veterinarske stanice, vatrogasne snage, pravne osobe u sustavu civilne zaštite

11. Normalizacija opskrbe energentima, pružanja komunalnih usluga i odvijanja prometa

Ovisno o vrsti elementarne nepogode, za normalizaciju opskrbe energentima, pružanja komunalnih usluga i odvijanja prometa nadležne su pravne osobe po područjima – komunalna trgovačka društva, izdvojeni pogoni jedinica lokalne samouprave, trgovačka društva zadužena za opskrbu pitkom vodom i odvodnju, opskrbu prirodnim plinom, električnom energijom, nadležne uprave za ceste, Policijska uprava krapinsko-zagorska. Jedinice lokalne samouprave i Krapinsko-zagorska županija koordiniraju njihovo postupanje ovisno o zahvaćenom području.

NOSITELJI: Jedinice lokalne samouprave i Krapinsko-zagorska županija, pravne osobe prema područjima nadležnosti

12. Dodjela pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih od prirodnih nepogoda

12.1. Dodjela pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih od prirodnih nepogoda kroz postupak koji provodi Državno povjerenstvo

Nadležna ministarstva sastavljaju izvješće s prikazom svih potvrđenih šteta iz svoje nadležnosti te na temelju istog izrađuju prijedlog o načinu dodjele pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih od prirodnih nepogoda koji dostavljaju Državnom povjerenstvu, a prijedlog sadržava:

- cjelovit prikaz šteta i prijedlog isplate sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda
- prijedlog i načine određenja kriterija i postotaka davanja sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda u odnosu na iskazanu vrijednost štete i vrsti štete koja je nastala zbog prirodne nepogode
- prijedlog ostalih mjera postupanja radi djelomične sanacije šteta od prirodnih nepogoda.

Državno povjerenstvo pristupa provjeri i obradi podataka o konačnim procjenama šteta na temelju podataka iz Registra šteta i ostale dokumentacije te utvrđuje iznos pomoći za pojedinu vrstu štete i oštećenike tako da određuje postotak isplate novčanih sredstava u odnosu na iznos konačne potvrđene štete na imovini oštećenika. Prije isplate sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda, Državno povjerenstvo podnosi Vladi Republike Hrvatske prijedlog za dodjelu pomoći pri čemu iznos novčanih sredstava ne može biti veći od 5 % iznosa konačne potvrđene štete na imovini pojedinog oštećenika. Iznimno, Državno povjerenstvo može predložiti Vladi Republike Hrvatske dodjelu većih iznosa pomoći kada su stradanja imovine i stanovništva takva da prijete ugrozom zdravlja i života i funkcioniranjem gospodarstva na području pogođenom prirodnim nepogodom.

O prijedlozima Državnog povjerenstva, Vlada Republike Hrvatske donosi odluku.

12.2. Dodjela žurne pomoći

Žurna pomoć dodjeljuje se iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini:

- jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša
- oštećenicima fizičkim osobama koje nisu poduzetnici u smislu ovoga Zakona, a koje su pretrpjele štete na imovini, posebice ugroženim skupinama, starijima i bolesnima i ostalima kojima prijete ugroza zdravlja i života na području zahvaćenom prirodnim nepogodom.

Žurnu pomoć dodjeljuje Vlada Republike Hrvatske, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te se u pravilu dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku

opisanom pod točkom 12.1. Ako iznos predujma bude veći od iznosa pomoći utvrđenog za konačne potvrđene štete u Registru šteta, jedinice lokalne samouprave dužne su osigurati povrat viška sredstava u državni proračun Republike Hrvatske ili proračun jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Vlada Republike Hrvatske o dodjeli žurne pomoći donosi odluku koju može donijeti i na temelju prijedloga Državnog povjerenstva i/ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a u odluci određuje:

- vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
- kriterije, način raspodjele i namjene korištenja žurne pomoći
- ministarstva nadležna za provedbu isplate žurne pomoći
- jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kojima se dodjeljuje žurna pomoć
- druge uvjete i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

Izvješće o utrošku dodijeljenih sredstava žurne pomoći nadležna ministarstva, Grad Zagreb, županije, općine odnosno gradovi dužni su dostaviti Vladi Republike Hrvatske u roku navedenom u odluci.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu isplatiti žurnu pomoć iz raspoloživih sredstava svojih proračuna, a prijedlog dodjele žurne pomoći predstavničkom tijelu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave upućuje župan ili gradonačelnik odnosno općinski načelnik.

Predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi odluku o prijedlogu kojom se određuje:

- vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
- kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
- drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

NOSITELJI: izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave, župan, predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave, Županijska skupština Krapinsko-zagorske županije, općinska, gradska i Županijsko povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda, Državno povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda, nadležna ministarstva, Vlada Republike Hrvatske

13. Izvještavanje o utrošku sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih od prirodnih nepogoda

Gradska i općinska povjerenstva putem Registra šteta podnose Županijskom povjerenstvu izvješće o utrošku sredstava za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda dodijeljenih iz državnog proračuna Republike Hrvatske. Osim navedenog izvješća gradsko ili općinsko povjerenstvo Županijskom povjerenstvu dostavlja i druge podatke u pisanom i/ili elektroničkom obliku koji osobito uključuju obrazloženja koja se odnose na utrošak i namjensko korištenje novčanih sredstava dodijeljenih iz državnog proračuna Republike Hrvatske, uključujući i izvore sredstava iz fondova Europske unije.

Županijsko povjerenstvo na temelju prikupljenih podataka i izvješća podnosi Državnom povjerenstvu izvješće o utrošku dodijeljenih sredstava za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda sa stavke za prirodne nepogode u državnom proračunu Republike Hrvatske, putem Registra šteta i pisanim putem te su u tom izvješću navode sredstva

koja se za tu štetu dodjeljuju na razini županije, grada ili općine, kao i sredstva za naknadu štete iz drugih izvora. Izvješća županijskih povjerenstava i Gradskog povjerenstva Grada Zagreba objedinjuje Državno povjerenstvo te izrađuje skupno izvješće o utrošku dodijeljenih sredstava sa stavke za prirodne nepogode u državnom proračunu Republike Hrvatske, koji dostavlja Vladi Republike Hrvatske. Oblik i način dostave izvješća ministar financija propisuje pravilnikom.

NOSITELJI: općinska, gradska i Županijsko povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda, Državno povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda

III. PROCJENE OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPREČAVANJE STRADANJA IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADANJA STANOVNIŠTVA

U slučaju nastanka prirodne nepogode, jedinica lokalne samouprave na čijem je području nastala nepogoda aktivirati će raspoloživa sredstva i opremu temeljnih operativnih snaga civilne zaštite na svojem području, opremu i druga sredstva pravnih osoba iz nadležnosti sukladno vrsti prirodne nepogode, a po potrebi angažirati i druge pravne i fizičke osobe na zaštiti i sprečavanju stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stanovništva.

Prema načelu solidarnosti, pogođenoj jedinici lokalne samouprave upućuje se dodatna pomoć sa županijske razine nakon što je angažirala sve svoje raspoložive resurse i sposobnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite sa svojeg područja.

Krapinsko-zagorska županija (iz razloga bolje operativnosti) sama ne raspolaže značajnijom vlastitom opremom niti sredstvima za zaštitu i sprečavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva, već istima raspolažu poglavito temeljne operativne snage sustava civilne zaštite, a što je, velikim dijelom financirano iz sredstava Krapinsko-zagorske županije.

Sukladno podacima iz Godišnje analize stanja sustava civilne zaštite na području Krapinsko-zagorske županije za 2018. godinu („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, broj 3/19.) temeljne operativne snage sustava civilne zaštite Krapinsko-zagorske županije (snage vatrogastva, Društvo Crvenog križa Krapinsko-zagorske županije i gradska društva Crvenog križa, Hrvatska gorska služba spašavanja) te zdravstvene ustanove Krapinsko-zagorske županije (prvenstveno Zavod za hitnu medicinu Krapinsko-zagorske županije) raspolažu obučenim ljudskim kapacitetima i opremom kojom mogu adekvatno odgovoriti na posljedice prirodnih nepogoda koje nemaju značaj masovnosti i koje ujedno nemaju značaj velike nesreće ili katastrofe te se procjenjuje da su oprema i druga sredstva za zaštitu i sprečavanje stradanja imovine i stanovništva za slučaj prirodnih nepogoda koje su se pojavljivale u posljednjih 20 godina, na prihvatljivoj razini.

Oprema i druga sredstva za zaštitu stradanja gospodarskih funkcija osigurana su prvenstveno na razini pojedinih gospodarskih subjekata, ovisno o tome radi li se o poljoprivrednoj proizvodnji, industriji, obrtništvu ili uslužnim djelatnostima.

IV. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU S NADLEŽNIM TIJELIMA IZ ZAKONA I/ILI DRUGIH TIJELA, ZNANSTVENIH USTANOVA I STRUČNJAKA ZA PODRUČJE PRIRODNIH NEPOGODA.

Ove mjere obuhvaćaju sljedeće:

1. mjere koje je utvrdila i koje provodi Krapinsko-zagorska županija
2. suradnja povjerenstava za procjenu štete od prirodnih nepogoda na lokalnoj, područnoj (regionalnoj) i državnoj razini i suradnja stručnih povjerenstava jedinica lokalne samouprave s povjerenstvima za procjenu šteta od prirodnih nepogoda
3. suradnju jedinica lokalne samouprave i Krapinsko-zagorske županije sa znanstvenim ustanovama i stručnjacima za područje prirodnih nepogoda

1. Mjere koje je utvrdila i koje provodi Krapinsko-zagorska županija

Kriterijima za sufinanciranje sanacije šteta od elementarnih nepogoda („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, broj 4/16. i 13/18.) Županijska skupština Krapinsko-zagorske županije utvrdila je kriterije za sufinanciranje troškova gradovima i općinama na području Krapinsko-zagorske županije, a koja su isključivo namijenjena za:

- izradu projektno-tehničke dokumentacije za sanaciju klizišta (tehničko rješenje, geodetski snimak, geomehanički elaborat, glavni-izvedbeni projekt, plan izvođenja radova, revizija projekta i elaborat iskolčenja građevine) – do 50 % iznosa, maksimalno 30.000,00 kuna
- sanaciju klizišta – maksimalno 30.000,00 kuna za jedinice lokalne samouprave s indeksom razvijenosti do 100 % i maksimalno 20.000,00 kuna za one s indeksom razvijenosti većim od 100 %
- nabavu kamenog materijala za sanaciju nerazvrstanih makadamskih cesta – do 50% iznosa za nabavu kamenog materijala za sanaciju nerazvrstanih makadamskih cesta oštećenih uslijed elementarnih nepogoda (bujične vode, poplave i slično), a maksimalno 15.000,00 kuna

Temeljem Kriterija za sufinanciranje sanacije šteta od elementarnih nepogoda, župan je donio Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na sufinanciranje sanacije šteta od elementarnih nepogoda („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, broj 17/18. i 19/18. – ispravak) kojim su propisani uvjeti i način za ostvarivanje prava jedinica lokalne samouprave na sufinanciranje navedenih troškova.

Važno je napomenuti da kriterij za dodjelu sredstava po navedenoj osnovi nije bilo proglašenje elementarne nepogode (po terminologiji Zakona sada – „prirodne nepogode“) u smislu Zakona o zaštiti od elementarnih nepogoda („Narodne novine“, broj 73/97. i 174/04.) već je pomoć gradovima i općinama dodjeljivana bez obzira da li je elementarna nepogoda bila proglašena.

U Proračunu Krapinsko-zagorske županije za 2019. godinu na razdjelu Upravnog odjela za gospodarstvo, poljoprivredu, promet i komunalnu na proračunskim pozicijama Pomoći

gradovima i općinama za elementarne nepogode osigurana su sredstva u iznosu od ukupno 300.000,00 kuna. Sredstva su planirana za sljedeće namjene:

- sufinanciranje izrade projektno-tehničke dokumentacije za sanaciju klizišta
- sufinanciranje sanacije klizišta (koja ugrožavaju stambene i gospodarske objekte, i nerazvrstane ceste)
- sufinanciranje nabave kamenog materijala za sanaciju oštećenih nerazvrstanih cesta

U proračunu Krapinsko-zagorske županije za 2019. godinu na razdjelu Upravnog odjela za gospodarstvo, poljoprivredu, promet i komunalnu infrastrukturu na proračunskoj poziciji „Naknada štete pravnim i fizičkim osobama za elementarne nepogode“ osiguran je iznos od 50.000,00 kuna. Sredstva se dodjeljuju, uglavnom fizičkim osobama za sanaciju stambenih i gospodarskih objekata oštećenih uslijed požara, olujnog nevremena i bujičnih voda.

Županijska skupština Krapinsko-zagorske županije za svaku kalendarsku godinu donosi Mjere razvoja poljoprivredne proizvodnje Krapinsko-zagorske županije. Cilj je da se temeljem provedene analize iskorištenosti osiguranih sredstava te nakon ankete provedene kod korisnika mjera, za svaku godinu donesu mjere za koje je iskazan najveći interes i/ili potreba potencijalnih korisnika.

Odlukom o Mjerama razvoja poljoprivredne proizvodnje Krapinsko-zagorske županije za 2019. godinu („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, broj 53b/18.), kao Mjera 1 utvrđena je Potpora za povećanje poljoprivredne proizvodnje na području Krapinsko-zagorske županije. Jedna od prihvatljivih aktivnosti za dodjelu potpore je bušenje bunara za navodnjavanje i kupnja opreme za navodnjavanje višegodišnjih nasada pri čemu visina potpore po korisniku iznosi do 50.000,00 kuna, a maksimalno do 60% od ukupno prihvatljivih aktivnosti.

Obzirom da Krapinsko-zagorska županija kroz Mjere razvoja poljoprivredne proizvodnje potiče i podržava razvoj i opstanak poljoprivrednih gospodarstva, sukladno potrebama, za 2020. godinu razmotriti će se priprema mjere za nabavu protugradnih mreža i subvenciju osiguranja usjeva.

Člankom 56. i 57. Zakona o proračunu („Narodne novine“, broj 87/08., 109/07., 136/12. i 15/15.) propisano je da se sredstva proračunske zalihe koriste za nepredviđene namjene za koje u proračunu nisu osigurana sredstva, ili za namjene za koje se tijekom godine pokaže da za njih nisu utvrđena sredstva jer ih pri planiranju proračuna nije bilo moguće predvidjeti te stoga ta sredstva mogu koristiti za financiranje rashoda nastalih pri otklanjanju posljedica elementarnih nepogoda o čemu odlučuje župan i o tome obavezno izvještava Županijsku skupštinu Krapinsko-zagorske županije.

2. Suradnja povjerenstava za procjenu štete od prirodnih nepogoda na lokalnoj, područnoj (regionalnoj) i državnoj razini i suradnja stručnih povjerenstava jedinica lokalne samouprave s povjerenstvima za procjenu šteta od prirodnih nepogoda

Suradnja se odvija sukladno odredbama Zakona kojim je propisano da postupanja i poslove sva povjerenstva provode u suradnji s nadležnim ministarstvima, Vladom Republike Hrvatske i

drugim tijelima koja sudjeluju u određenju kriterija i isplate sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda.

Nadalje, člankom 15. Zakona propisano je da općinsko, odnosno gradsko povjerenstvo, u slučaju da samo zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja nije u mogućnosti procijeniti štetu od prirodnih nepogoda, može zatražiti od Županijskog povjerenstva imenovanje stručnog povjerenstva na području u kojem je proglašena prirodna nepogoda te tada stručna povjerenstva pružaju pomoć općini odnosno gradu u roku u kojem su imenovana i u svojem radu surađuju s nadležnim općinskim ili gradskim povjerenstvom i Županijskim povjerenstvom.

3. Suradnja Krapinsko-zagorske županije sa znanstvenim ustanovama i stručnjacima za područje prirodnih nepogoda

Zakonom o sustavu obrane od tuče („Narodne novine“, broj 53/01 i 55/07.) predviđena je suradnja između nositelja obrane od tuče i sudionika provođenja obrane od tuče. Poslove obrane od tuče (koji obuhvaćaju poslove istraživanja i poslove operativne obrane od tuče) obavlja Državni hidrometeorološki zavod. Člankom 13. Zakona o sustavu obrane od tuče, predviđeno je da se novčana sredstva za provođenje operativnog rada obrane od tuče osiguravaju i od sredstava proračuna županija na branjenom području i to u visini do 1 % sredstava proračuna tih županija.

Ta sredstva županije uplaćuju na žiroračun Državnog hidrometeorološkog zavoda na posebnu poziciju – za obranu od tuče (do 1. ožujka tekuće godine 30 % novčanih sredstava, do 1. svibnja 60 % novčanih sredstava, do 1. kolovoza 75 % novčanih sredstava i do 1. studenog 100 % novčanih sredstava). Pravilnikom o operativnom djelovanju sustava obrane od tuče („Narodne novine“, broj 36/02.) propisano je da se operativno djelovanje sustava obrane od tuče provodi i na području Krapinsko-zagorske županije.

Trenutno je na području Krapinsko-zagorske županije smješteno 28 postaja za obranu od tuče. Svih 28 postaja opremljeno je prizemnim generatorima za raspršivanje srebrnog jodida, a 21 ima lansirne rampe za ispaljivanje protugradnih raketa.

Državni hidrometeorološki zavod, pisanim priopćenjem od 29. travnja 2019. godine, potvrdio je da će se sezona obrane od tuče za Krapinsko-zagorsku županiju provoditi s generatorskih postaja otopinom srebrnog jodida, a male količine raspoloživih protugradnih raketa rasporediti će se na istočno branjeno područje i to: Osječko-baranjsku županiju, Vukovarsko-srijemsku županiju i istočni dio Brodsko-posavske županije.

Obzirom na navedeno i kako zadnjih godina značajne štete od tuče nisu izbjegnute unatoč tome što je područje Krapinsko-zagorske županije branjeno prizemnim generatorima i manjim brojem protugradnih raketa, a sezona obrane od tuče 2019. godine počinje samo obranom s prizemnim generatorima tek je za vidjeti koliko će takva obrana biti učinkovita obzirom na oprečna mišljenja o tehnologijama koje se primjenjuju na području obrane od tuče u Republici Hrvatskoj.

V. ZAKLJUČNO

Obzirom da provedbene propise – pravilnike temeljem odredbi novog Zakona donosi ministar financija u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu Zakona tek po donošenju istih novi će se Zakon primjenjivati u punom opsegu.

Kako je odredbama Zakona propisano da se sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda koja se dodjeljuju kroz postupak koji provodi Državno povjerenstvo ne dodjeljuju za štete na imovini u slučaju osigurljivih rizika na imovini koja nije osigurana ako je vrijednost oštećene imovine manja od 60 % vrijednosti imovine (osim u slučajevima otežanih gospodarskih uvjeta, socijalnih, zdravstvenih ili drugih razloga koji ugrožavaju život stanovišta na području zahvaćenom prirodnom nepogodom), intencija je da se naglasi potreba da se imovina, poglavito ona koja je u funkciji poljoprivredne proizvodnje, osigura jer ionako visina sredstava koja se može dodijeliti temeljem odredbi Zakona nije dostatna za normaliziranje poslovanja ozbiljnije pogođenog prirodnom nepogodom.

PREDSJEDNICA
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE
Vlasta Hubicki, dr.vet.med.

DOSTAVITI:

1. Upravni odjel za opće i zajedničke poslove,
2. Upravni odjel za gospodarstvo, poljoprivredu, promet i komunalnu infrastrukturu,
3. Za zbirku isprava,
4. Za prilog zapisniku,
5. Pismohrana.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
Ž U P A N

KLASA: 021-04/19-01/29
URBROJ: 2140/01-02-19-2
Krapina, 21. svibnja 2019.

ODBOR ZA IZBOR I IMENOVANJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

PREDMET: Prijedlog odluke o osnivanju i imenovanju Županijskog povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda Krapinsko-zagorske županije

Na temelju članka 32. Statuta Krapinsko-zagorske županije («Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije» broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13., 26/13.-pročišćeni tekst i 13/18.), **župan Krapinsko - zagorske županije** 21. svibnja 2019. godine **d o n o s i**

Z A K L J U Č A K

- 1) Utvrđuje se Prijedlog odluke o osnivanju i imenovanju Županijskog povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda Krapinsko-zagorske županije.
- 2) Prijedlog odluke nalazi se u prilogu i čini sastavni dio ovog Zaključka, te se dostavlja Odboru za izbor i imenovanja i Županijskoj skupštini na razmatranje i usvajanje.
- 3) Za izvjestiteljicu zadužuje se Petra Vrančić Lež, pročelnica Upravnog odjela za opće i zajedničke poslove.

Ž U P A N
Željko Kolar

DOSTAVITI:

1. Županijska skupština,
2. za Zbirku isprava,
3. Pismohrana.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
UPRAVNI ODJEL
ZA OPĆE I ZAJEDNIČKE POSLOVE

KLASA: 021-04/19-01/29
URBROJ: 2140/01-11-19-1
Krapina, 17. svibnja 2019.

ŽUPAN
ODBOR ZA IZBOR I IMENOVANJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

PREDMET: Odluka o osnivanju i imenovanju Županijskog povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda Krapinsko-zagorske županije – donošenje, predlaže se

PRAVNI TEMELJ: Članak 12. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda („Narodne novine“, broj 16/19., dalje u tekstu: Zakon), članak 17. stavka 1. alineje 10. Statuta Krapinsko-zagorske županije („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, broj 4/02., 5/06., 11/06. – pročišćeni tekst, 14/09., 11/13., 26/13. – pročišćeni tekst i 13/18.)

NADLEŽNOST ZA DONOŠENJE: Županijska skupština Krapinsko-zagorske županije

PREDLAGATELJ: Župan/ Odbor za izbor i imenovanja

IZVJESTITELJICA: Petra Vrančić Lež,
pročelnica Upravnog odjela za opće i zajedničke poslove

OBRAZLOŽENJE: Člankom 8. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda koji je stupio na snagu 23. veljače 2019. godine, propisano je da poslove u vezi s procjenom štete i dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju Državno povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda, Gradsko povjerenstvo Grada Zagreba za procjenu šteta od prirodnih nepogoda, županijska povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda te gradska i općinska povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda.

Poslovi županijskih povjerenstava propisani člankom 12. Zakona su sljedeći: usklađuju rad gradskih i općinskih povjerenstava, provjeravaju i utvrđuju konačnu procjenu šteta jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sa svojeg područja, podnose Državnom povjerenstvu prijedlog s obrazloženjem za odobravanje žurne novčane pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode, po potrebi izravno na terenu i području zahvaćenom prirodnom nepogodom obavljaju izvid štete na imovini u kojem mogu sudjelovati predstavnici nadležnih ministarstava odnosno pravne osobe, ovisno o vrsti i posljedicama prirodne nepogode i nastale štete, objedinjuju i prosljeđuju putem Registra šteta Državnom povjerenstvu konačne procjene šteta te konačno izvješće o utrošku sredstava žurne

pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih u gradovima odnosno općinama na području županije, imenuju stručno povjerenstvo na temelju prijedloga općinskog odnosno gradskog povjerenstva, donose plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti te obavljaju i druge poslove određene odlukom o osnivanju, odnosno poslove koje provode u suradnji s Državnim povjerenstvom.

Istim člankom, propisano je da su članovi županijskih povjerenstava u svojem radu dužni postupati savjesno i u skladu s odredbama Zakona, a u suprotnom, oštećenici imaju pravo tražiti nadoknadu štete od jedinice područne (regionalne) samouprave za učinjene propuste.

Zakonom nije propisan sastav niti broj članova Povjerenstava, a članovima svih povjerenstava mogu se imenovati osobe koje imaju dobar ugled i koje raspolažu stručnim znanjima.

Prijelaznim odredbama Zakona određeno je da Državno, županijsko, gradsko i općinsko povjerenstvo za procjenu šteta od elementarnih nepogoda nastavljaju s radom do imenovanja povjerenstava kako je predviđeno Zakonom. Rok za imenovanje članova povjerenstava je šest mjeseci od stupanja Zakona na snagu.

Povjerenstvo za procjenu šteta od elementarnih nepogoda Krapinsko-zagorske županije (7 članova) imenovala je Županijska skupština Krapinsko-zagorske županije Rješenjem o izboru predsjednika, zamjenika predsjednika i članova stalnih radnih tijela Županijske skupštine („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije, broj 23/17.) obzirom da je člankom 37. Poslovnika Županijske skupštine Krapinsko-zagorske županije („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, broj 4/02., 5/06., 14/09., 21/09., 11/13. i 10/14.) Povjerenstvo za procjenu šteta bilo određeno kao stalno radno tijelo Županijske skupštine.

Člankom 17. stavkom 1. alinejom 10. Statuta Krapinsko-zagorske županije propisano je da Županijska skupština bira, imenuje i razrješuje druge osobe određene zakonom, a kako je obveza osnivanja i imenovanja Županijskog povjerenstva utvrđena Zakonom, predlaže se donošenje odluke o osnivanju i imenovanju Županijskog povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda Krapinsko-zagorske županije stupanjem na snagu koje bi prestalo s radom Povjerenstvo za procjenu šteta od elementarnih nepogoda Krapinsko-zagorske županije.

PROČELNICA
Petra Vrančić Lež

Prilog:

1. Nacrt prijedloga odluke o osnivanju i imenovanju Županijskog povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda Krapinsko-zagorske županije,
2. Rješenje o izboru predsjednika, zamjenika predsjednika i članova stalnih radnih tijela Županijske skupštine („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije, broj 23/17.)
3. Prijedlog zaključka župana.

PREDSJEDNICA ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE

Vlasta Hubicki, dr. vet. med., v. r.

Na temelju članka 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi («Narodne novine» broj 33/01., 60/01. - vjerodostojno tumačenje, 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12., 19/13. - pročišćeni tekst i 137/15-ispravak) i članka 17. Statuta Krapinsko-zagorske županije («Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije», broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13. i 26/13-pročišćeni tekst) Županijska skupština Krapinsko-zagorske županije na 1., konstituirajućoj sjednici održanoj dana 19. lipnja 2017. godine donijela je

RJEŠENJE**O IZBORU POTPREDSJEDNIKA ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE****I.**

DRAGUTIN RANOGAJEC iz Krapine, Ivana Rendića 21, izabire se za potpredsjednika Županijske skupštine Krapinsko-zagorske županije.

II.

Ovo Rješenje objavit će se u «Službenom glasniku Krapinsko-zagorske županije».

KLASA: 021-01/13-01/23

URBROJ: 2140/01-01-17-12

Krapina, 19. lipnja 2017.

PREDSJEDNICA ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE

Vlasta Hubicki, dr. vet. med., v. r.

Na temelju članka 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi («Narodne novine» broj 33/01., 60/01. - vjerodostojno tumačenje, 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12., 19/13. - pročišćeni tekst i 137/15-ispravak) i članka 17. Statuta Krapinsko-zagorske županije («Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije», broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13. i 26/13-pročišćeni tekst) Županijska skupština Krapinsko-zagorske županije na 1., konstituirajućoj sjednici održanoj dana 19. lipnja 2017. godine donijela je

RJEŠENJE**O IZBORU POTPREDSJEDNIKA ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE****I.**

JOSIP KOVAČIĆ iz Marije Bistrice, Stubička cesta 4, izabire se za potpredsjednika Županijske skupštine Krapinsko-zagorske županije.

II.

Ovo Rješenje objavit će se u «Službenom glasniku Krapinsko-zagorske županije».

KLASA: 021-01/13-01/23

URBROJ: 2140/01-01-17-11

Krapina, 19. lipnja 2017.

PREDSJEDNICA ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE

Vlasta Hubicki, dr. vet. med., v. r.

Na temelju članka 17. st. 1. al. 9. Statuta Krapinsko-zagorske županije («Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije», broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13. i 26/13-pro-

čišćeni tekst) i članka 8. st. 1. Poslovnika Županijske skupštine Krapinsko-zagorske županije («Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije, broj 4/02., 5/06., 14/09., 21/09. 11/13. i 10/14) Županijska skupština Krapinsko-zagorske županije na 1., konstituirajućoj sjednici održanoj dana 19. lipnja 2017. godine donijela je

RJEŠENJE**O IZBORU ODBORA ZA IZBOR I IMENOVANJA****I.**

U Odbor za izbor i imenovanja Županijske skupštine izabiru se:

1. TOMISLAV KONČEVSKI iz Zaboka, Gredice 2, za predsjednika,
2. STJEPAN RANOGAJEC, Oroslavje, Mokrice 56/B, za zamjenika predsjednika,
3. DARKO VIDOVIĆ, Krapina, Donja Šemnica 73, za člana,
4. ZDENKA GRILEC, Krapina, Zagrebačka 7, za članicu,
5. AGATA CVITIĆ, Oroslavje, Stubička Slatina 167, za članicu,
6. MIŠO GRILEC, Hromec 119, za člana,
7. BARBARA SENTE iz Bedekovčine, Naselje Malekovec 7, za članicu.

II.

Ovo Rješenje objavit će se u «Službenom glasniku Krapinsko-zagorske županije».

KLASA: 021-01/17-01/23

URBROJ: 2140/01-01-17-9

Krapina, 19. lipnja 2017.

PREDSJEDNICA ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE

Vlasta Hubicki, dr. vet. med., v. r.

Na temelju članka 17. Statuta Krapinsko – zagorske županije («Službeni glasnik Krapinsko – zagorske županije», broj 13/01, 5/06, 14/09, 11/13 i 26/13-pročišćeni tekst) i članka 32. stavak 4. Poslovnika Županijske skupštine Krapinsko – zagorske županije («Službeni glasnik Krapinsko – zagorske županije», broj 4/02, 5/06, 14/09, 21/09, 11/13 i 10/14), Županijska skupština Krapinsko – zagorske županije na 1., konstituirajućoj sjednici održanoj dana 19. lipnja 2017. godine donijela je

RJEŠENJE**O IZBORU PREDSJEDNIKA, ZAMJENIKA PREDSJEDNIKA I ČLANOVA STALNIH RADNIH TIJELA ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE****I.**

U stalna radna tijela Županijske skupštine izabiru se predsjednici, zamjenici predsjednika i članovi, kako slijedi:

- 1) ODBOR ZA STATUT I POSLOVNIK
 1. ALOJZ SAJKO, Radoboj, Kraljevec Šemnički 20, za predsjednika,
 2. DRAŽEN ČVEK, Sveti Križ Začretje, Vrankovec 5/B, za zamjenika predsjednika,
 3. NIKOLA CAPAR, Veliko Trgovišće, Stjepana Radića 38, za člana,

4. DANIJEL JAVORIĆ BARIĆ, Hum na Sutli, Hum na Sutli 76/003, za člana,

5. STANKO MAJDAK, Zlatar, Donja Batina 134, za člana,

6. MARTINA RUBIL SKITANIĆ, Zabok, Grabrovec 61, za članicu,

7. ZORAN GREGUROVIĆ, Strahinje 47/A, Krapina, za člana.

2) ODBOR ZA FINACIJE I PRORAČUN

1. RENATA DOLENEC, Donja Stubica, Podgorška cesta 51/c, za predsjednicu,

2. DANIEL VNUK, Oroslavje, Stubička cesta 134/C, za zamjenika predsjednice,

3. RENATA NOVAK, Đurmanec, Hromec 83, za članicu,

4. MARIJA PERNJEK, Krapina, Podgora 48, za članicu,

5. JURAJ MATKUN, Krapinske Toplice, Vrtnjakovec 127, za člana,

6. MARIJAN HOHNJEC, Pregrada, Janka Leskovara 93, za člana,

7. MIRKO KRZNAR, Konjščina, Zagrebačka cesta 14, za člana.

3) ODBOR ZA PREDSTAVKE I PRIJEDLOGE

1. MIŠO GRILEC, Hromec 119, za predsjednika,

2. DANIEL JAVORIĆ BARIĆ, Hum na Sutli, Hum na Sutli 76/003, za zamjenika predsjednika,

3. ŽARKO MIHOLIĆ, Zlatar Bistrica, Zagorska ulica 21/A, za člana,

4. MIRJANA PALČEC, Zabok, Varaždinska ulica 4, za članicu,

5. ZLATKA FUČKAN, Mihovljan, Mihovljan 115, za članicu,

6. STJEPAN RANOGAJEC, Mokrice 56B, za člana,

7. BARBARA SENTE, Bedekovčina, Naselje Malekovec 7, za članicu.

4) ODBOR ZA MEĐUŽUPANIJSKU I MEĐUNARODNU SURADNJU

1. DRAŽEN ČVEK, Vrankovec 5/B, za predsjednika,

2. JOSIP KOVAČIĆ, Marija Bistrica, Stubička 4, za zamjenika predsjednika,

3. ALOJZ SAJKO, Radoboj, Kraljevec Šemnički 20, za člana,

4. ALEKSANDAR PILJEK, Sveti Križ Začretje, Ulica Marije Jurić Zagorke 12, za člana,

5. SANDRA TURKOVIĆ, Zabok, Ulica Matije Gupca 134, za članicu,

6. STANKO BELINA, Zabok, Ulica Ivana i Cvjete Huis 8, za člana,

7. DRAGUTIN RANOGAJEC, Krapina, Ivana Rendića 21, za člana.

5) ODBOR ZA GOSPODARSTVO

1. IVAN SINKOVIĆ, Krapinske Toplice, Jakoba Badla 9, za predsjednika,

2. RENATA DOLENEC, Donja Stubica, Podgorška cesta 51/c, za zamjenicu predsjednika,

3. ZLATKO ŠORŠA, Pregrada, Vrhi Pregradski 32, za člana,

4. IVAN MALIGEC, Gornje Jesenje, Gornje Jesenje 99, za člana,

5. DRAGUTIN JAKUŠ, Poznanovec, Palih boraca 16, za člana,

6. MARIJAN HOHNJEC, Pregrada, Janka Leskovara 93, za člana,

7. DRAGUTIN RANOGAJEC, Krapina, Ivana Rendića 21, za člana.

6) ODBOR ZA DRUŠTVENE DJELATNOSTI

1. TAJANA BROZ, Pregrada, Ljudevita Gaja 28, za predsjednicu,

2. STANKO BELINA, Zabok, Ivana i Cvjete Huis 8, za zamjenika predsjednice,

3. MAJA PEPELKO, Budinščina, Topličica 20/A, za članicu,

4. ALEN SVEČNJAK, Petrovsko, Preseka Petrovska 47, za člana,

5. ŠTEFANIJA KOLAR, Zabok, Marije Jurić Zagorke 5, za članicu,

6. MARTINA RUBIL SKITANIĆ, Zabok, Grabrovec 61, za članicu,

7. DARINKA SVIBEN, Zlatar, Ulica kralja Petra Krešimira 4, za članicu.

7) ODBOR ZA KOMUNALNE DJELATNOSTI

1. MIRKO KRZNAR, Konjščina, Zagrebačka cesta 14, za predsjednika

2. MARIO ŠKRNJUG, Petrovsko, Petrovsko 24, za zamjenika predsjednika,

3. ŽARKO MIHOLIĆ, Zlatar Bistrica, Zagorska ulica 21/A, za člana,

4. MIRELA BEHIN, Lobar, Stari Golubovec 84, za članicu,

5. JURAJ MATKUN, Krapinske Toplice, Vrtnjakovec 127, za člana,

6. HRVOJE BREZINŠČAK, Lastine 1/006, za člana,

7. MLADEN POPOVIĆ, Gornja Pačetina 18, za člana.

8) ODBOR ZA PROMET I VEZE

1. JASMIN KRIZMANIĆ, Gornja Stubica, Brezje 22/B, za predsjednika,

2. MLADEN POPOVIĆ, Gornja Pačetina 18, za zamjenika predsjednika,

3. JOSIP KOVAČIĆ, Marija Bistrica, Stubička 4, za člana,

4. LJUBICA MIKULČIĆ, Hrašćina, Donji Kraljevec 36, za članicu,

5. ALEKSANDAR PILJEK, Sveti Križ Začretje, Ulica Marije Jurić Zagorke 12, za člana,

6. IVAN HREN, Zagrebačka ulica 23, Stubičke Toplice, za člana,

7. HRVOJE BREZINŠČAK, Lastine 1/006, za člana.

9) ODBOR ZA POLJOPRIVREDU

1. LUKA ČULJAK, Zagreb, Jurja Dalmatinca 5, Zagreb, za predsjednika,

2. SILVESTAR VUČKOVIĆ, Mihovljan 136, za zamjenika predsjednika,

3. NIKOLA PASARIČEK, Pregrada, Valentinovo 27, za člana,

4. LJUBICA MIKULČIĆ, Hrašćina, Donji Kraljevec 36, za članicu,

5. MILAN HUSNJAK, Klanjec, Lijepe Naše 57, za člana,

6. ZDRAVKO TUŠEK, Bedekovčina, Stjepana Radića 12, za člana,

7. IGOR JAMBREŠIĆ, Klanjec, Novi Dvori Klanječki 43, za člana.

10) ODBOR ZA TURIZAM, ZAŠTITU ČOVJEKOVOG OKOLIŠA, GRADITELJSTVO I PROSTORNO PLANIRANJE

1. SANDRA TURKOVIĆ, Zabok, Ulica Matije Gupca 134, za predsjednicu,

2. ERNEST SVAŽIĆ, Krapinske Toplice, Gajeva 82, za zamjenika predsjednice,

3. ŽARKO IVANČIĆ, Zabok, Matije Gupca 72, za člana,

4. KRISTINA RAFAJ, Gornja Stubica, Šagudovec 49, za članicu,

5. NIKOLA CAPAR, Veliko Trgovišće, Stjepana Radića 38, za člana,

6. MILAN ANTONIĆ, Đurmanec, Hromec 32, za člana,

7. ZORAN GREGUROVIĆ, Krapina, Strahinje 47/A, za člana.

11) POVJERENSTVO ZA PROCJENU ŠTETA OD ELEMENTARNIH NEPOGODA

1. NEVEN KRUŠELJ, Zlatar, Vladimira Nazora 5, za predsjednika,

2. ŽARKO MIHOLIĆ, Zlatar Bistrica, Zagorska ulica 21/A, za zamjenika predsjednika,

3. STANKO MAJDAK, Zlatar, Donja Batina 134, za člana,

4. DAMIR FRIDELJ, Budinščina, Topličica 51, za člana,

5. ŽELJKO ČLEKOVIĆ, Mihovljan, Frkuljevec Mihovljanski 32, za člana,

6. MLADEN POPOVIĆ, Krapina, Gornja Pačetina 18, za člana,

7. RADOVAN KOVAČIČEK, Hrašćina, Donji Kraljevec 8, za člana.

12) POVJERENSTVO ZA PRIZNANJA

1. VLASTA HUBICKI, Marija Bistrica, Nova cesta 13, za predsjednicu,

2. NINA GRADIŠKI ZRINSKI, Stubičke Toplice, Strmečka cesta 6, za zamjenicu predsjednice,

3. NENAD SIKIRICA, Krapina, Kralja Tomislava 1, za člana,

4. LJUBICA ŽEINSKI, Veliko Trgovišće, Stjepana Radića 76, za članicu,

5. VERONIKA KOLMAN, Tuhelj, Trsteno 14, za članicu,

6. MIRELA BEHIN, Lobor, Stari Golubovec 84, za članicu,

7. MILAN ANTONIĆ, Đurmanec, Hromec 32, za člana

8. ŽARKO TUŠEK, Krapina, A. Mihanovića 2, za člana

9. STJEPAN MERKAŠ, Sveti Križ Začretje, A. Polanščaka 4, za člana.

II.

Ovo Rješenje objavit će se u «Službenom glasniku Krapinsko – zagorske županije».

KLASA: 021-01/17-01/23

URBROJ: 2140/01-01-17-13

Krapina, 19. lipnja 2017.

PREDSJEDNICA ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE

Vlasta Hubicki, dr. vet. med. , v. r.

AKTI ŽUPANA

Na temelju članka 98. stavka 3. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi («Narodne novine», broj 87/08. , 86/09. , 92/10. , 105/10. –ispr. , 90/11. , 16/12. , 86/12. , 94/13. , 152/14. i 7/17) i članka 32. st. 1. al. 18. Statuta Krapinsko-zagorske županije («Službeni glasnik Krapinsko - zagorske županije», broj 13/01. , 5/06. , 14/09. , 11/13. i 26/13. – pročišćeni tekst) župan Krapinsko - zagorske županije dana 19. svibnja 2017. godine d o n o s i

ZAKLJUČAK

O DAVANJU PRETHODNE SUGLASNOSTI NA PRIJEDLOG STATUTARNE ODLUKE O IZMJENI STATUTA OSNOVNE ŠKOLE LJUDEVIT GAJ MIHOVLJAN

I. Daje se prethodna suglasnost na Prijedlog statutarne odluke o izmjeni Statuta Osnovne škole Ljudevit Gaj Mihovljan.

II. Prijedlog iz toč. I. ovog Zaključka nalazi se u prilogu i čini sastavni dio ovog Zaključka.

III. Osnovna škola Ljudevit Gaj Mihovljan obvezuje se da, po usvajanju Prijedloga i donošenju Statutarne odluke o izmjeni Statuta jedan primjerak izvornika dostavi Osnivaču.

IV. Ovaj Zaključak objavit će se u «Službenom glasniku Krapinsko-zagorske županije».

KLASA: 602-02/17-01/60

URBROJ: 2140/01-02-17-3

Krapina, 19. svibnja 2017.

Ž U P A N

Željko Kolar, v. r.

Na temelju članka 98. stavka 3. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi («Narodne novine», broj 87/08. , 86/09. , 92/10. , 105/10. –ispr. , 90/11. , 16/12. , 86/12. , 94/13. , 152/14. i 7/17) i članka 32. st. 1. al. 18. Statuta Krapinsko-zagorske županije («Službeni glasnik Krapinsko - zagorske županije», broj 13/01. , 5/06. , 14/09. , 11/13. i 26/13. – pročišćeni tekst) župan Krapinsko - zagorske županije dana 05. lipnja 2017. godine d o n o s i

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

KLASA: 021-04/19-01/29

URBROJ: 2140/01-01-19-

Krapina,

Temeljem članka 12. stavka 1. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda („Narodne novine“, broj 16/19., dalje u tekstu: Zakon) i članka 17. stavka 1. alineje 10. Statuta Krapinsko-zagorske županije („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, broj 4/02., 5/06., 11/06. – pročišćeni tekst, 14/09., 11/13., 26/13. – pročišćeni tekst i 13/18.), **Županijska skupština Krapinsko-zagorske županije** na __sjednici održanoj _____2019. godine donijela je

O D L U K U
O OSNIVANJU I IMENOVANJU ŽUPANIJSKOG POVJERENSTVA
ZA PROCJENU ŠTETA OD PRIRODNIH NEPOGODA
KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE

I.

Ovom Odlukom o osnivanju i imenovanju Županijskog povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda Krapinsko-zagorske županije (dalje u tekstu: Odluka) osniva se Županijsko povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda Krapinsko-zagorske županije (dalje u tekstu: Županijsko povjerenstvo) te se imenuju članovi istog.

II.

Županijsko povjerenstvo obavlja sljedeće poslove:

- usklađuje rad gradskih i općinskih povjerenstava s područja Krapinsko-zagorske županije
- provjerava i utvrđuje konačnu procjenu šteta jedinica lokalne samouprave s područja Krapinsko-zagorske županije
- podnosi Državnom povjerenstvu prijedlog s obrazloženjem za odobravanje žurne novčane pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode
- po potrebi izravno na terenu i području zahvaćenom prirodnom nepogodom obavlja izvid štete na imovini u kojem mogu sudjelovati predstavnici nadležnih ministarstava odnosno pravne osobe, ovisno o vrsti i posljedicama prirodne nepogode i nastale štete
- objedinjuje i prosljeđuje putem Registra šteta Državnom povjerenstvu konačne procjene šteta te konačno izvješće o utrošku sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih u gradovima odnosno općinama na području Krapinsko-zagorske županije
- imenuje stručno povjerenstvo na temelju prijedloga općinskog odnosno gradskog povjerenstva s područja Krapinsko-zagorske županije
- donosi plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti

- obavlja i druge poslove koje provodi u suradnji s Državnim povjerenstvom ili drugim tijelima.

III.

Županijsko povjerenstvo ima 7 članova od kojih je jedan predsjednik.

Mandat članovima traje 4 godine.

IV.

Članovima Županijskog povjerenstva imenuju se:

- 1) Neven Krušelj, Zlatar, Vladimira Nazora 5, za predsjednika,
- 2) Žarko Miholić, Zlatar Bistrica, Zagorska ulica 21/A, za zamjenika predsjednika,
- 3) Stanko Majdak, Zlatar, Donja Batina 134, za člana,
- 4) Damir Fridelj, Budinščina, Topličica 51, za člana,
- 5) Mirko Martinuš, Lobor, Trg Svete Ane 10, za člana,
- 6) Mladen Popović, Krapina, Gornja Pačetina 18, za člana,
- 7) Radovan Kovačićek, Hrašćina, Donji Kraljevec 8, za člana.

V.

Županijsko povjerenstvo ima sjedište u Krapini, Magistratska 1.

Pomoć u radu i pripremi svih materijala nužnih za postupanje Županijskog povjerenstva obavlja upravno tijelo Krapinsko-zagorske županije nadležno za poslove vezane uz prirodne nepogode.

VI.

Članovi Županijskog povjerenstva imaju pravo na naknadu za rad po održanoj sjednici i pravo na naknadu troškova prijevoza pod istim uvjetima kao i članovi radnih tijela koje osniva Županijska skupština, sukladno Odluci o naknadama članovima Županijske skupštine i njezinih radnih tijela („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, broj 16/10. i 13/18.).

VII.

Danom stupanja na snagu ove Odluke prestaje mandat članovima Županijskog povjerenstva za procjenu šteta od elementarnih nepogoda imenovanih točkom 11) Rješenja o izboru predsjednika, zamjenika predsjednika i članova stalnih radnih tijela Županijske skupštine („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, broj 23/17.):

- 1) Nevenu Krušelju, predsjedniku,
- 2) Žarku Miholiću, zamjeniku predsjednika,
- 3) Stanku Majdaku, članu,
- 4) Damiru Fridelju, članu,
- 5) Željku Člekoviću, članu,
- 6) Mladenu Popoviću, članu,
- 7) Radovanu Kovačićeku, članu.

VIII.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objaviti će se u „Službenom glasniku Krapinsko-zagorske županije“.

PREDSJEDNICA ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE

Vlasta Hubicki, dr. vet. med.

DOSTAVITI:

1. Imenovanima točkom IV. Odluke,
2. Razriješenima točkom VII. Odluke,
3. Upravni odjel za opće i zajedničke poslove,
4. za prilog Zapisniku,
5. za Zbirku isprava,
6. „Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“,
7. Pismohrana.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPAN

KLASA: 021-04/19-01/27
URBROJ: 2140/01-02-19-2
Krapina, 15. svibnja 2019.

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

**PREDMET: Prijedlog odluke o izmjeni Odluke o
osnivanju Županijskog savjeta mladih**

Na temelju čl. 32. Statuta Krapinsko-zagorske županije («Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije» broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13., 26/13.–pročišćeni tekst i 13/18.), **župan Krapinsko-zagorske županije** dana 15. svibnja 2019. godine d o n o s i

ZAKLJUČAK

- 1) Utvrđuje se Prijedlog odluke o izmjeni Odluke o osnivanju Županijskog savjeta mladih.
- 2) Prijedlog odluke nalazi se u privitku i čini sastavni dio ovog Zaključka, te se upućuje Županijskoj skupštini na razmatranje i usvajanje.
- 3) Za izvjestiteljicu zadužuje se Ljiljana Malogorski, pročelnica Upravnog odjela za poslove Županijske skupštine.

ŽUPAN
Željko Kolar

Dostaviti:

1. Županijska skupština,
2. Za zbirku isprava,
3. Pismohrana.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za poslove Županijske skupštine
KLASA: 021-04/19-01/27
URBROJ: 2140/01-05-19-1
Krapina, 14. svibnja 2019.

Ž U P A N
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

PREDMET: Nacrt prijedloga odluke o izmjeni Odluke o osnivanju Županijskog savjeta mladih

PRAVNI TEMELJ: Članak 6. stavak 2. Zakona o savjetima mladih („Narodne novine“, broj 41/14.) i članak 17. Statuta Krapinsko – zagorske županije («Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije» broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13., 26/13. – pročišćeni tekst i 13/18)

NADLEŽNOST ZA DONOŠENJE: Županijska skupština

PREDLAGATELJ: Župan

IZVJESTITELJICA: Ljiljana Malogorski, pročelnica Upravnog odjela za poslove Županijske skupštine

OBRAZLOŽENJE:

Zakon o savjetima mladih („Narodne novine“, broj 41/14) u članku 22. stavak 2. i 3. propisuje da članovi savjeta mladih nemaju pravo na naknadu za svoj rad te da imaju pravo na naknadu troškova prijevoza za dolazak na sjednice savjeta mladih, kao i drugih putnih troškova neposredno vezanih za rad u savjetu mladih u skladu s odlukom o osnivanju savjeta mladih.

Odlukom o osnivanju Županijskog savjeta mladih („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, broj 15/14) u članku 20. stavku 3. propisano je da članovi Savjeta mladih nemaju pravo na naknadu za svoj rad. U istom članku, stavku 4. propisano je da članovi Savjeta mladih imaju pravo na naknadu troškova prijevoza za dolazak na sjednice Savjeta mladih kao i drugih putnih troškova neposredno vezanih za rad u Savjetu mladih (službena putovanja u okviru programa odnosno djelokruga Savjeta mladih i sl.).

Radi preciznijeg definiranja prava na naknadu putnih troškova članova/članica Županijskog savjeta mladih Nacrtom prijedloga odluke o izmjeni Odluke o osnivanju Županijskog savjeta mladih predviđa se da članovi/članice Savjeta imaju, uz trošak prijevoza za dolazak na sjednicu Savjeta, pravo na troškove službenog putovanja u okviru programa odnosno djelokruga Savjeta mladih, a koji uključuju dnevnicu, noćenje i stvarne troškove prijevoza, s time da se pravo na naknadu putnih troškova ostvaruje na način propisan Odlukom o naknadama članovima Županijske skupštine i njezinih radnih tijela („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, broj 16/10 i 13/18).

Predlaže se županu da utvrdi Prijedlog odluke o izmjeni Odluke o osnivanju Županijskog savjeta mladih u tekstu u prilogu te isti uputi na donošenje Županijskoj skupštini.

PROČELNICA
Ljiljana Malogorski

Prilog:

- prijedlog zaključka župana,
- Odluka o osnivanju Županijskog savjeta mladih,
- Nacrt prijedloga odluke o izmjeni Odluke o osnivanju Županijskog savjeta mladih

donosi upravni odjel nadležan za poslove socijalne skrbi.

Prilikom rješavanja zahtjeva stranke, tijelo iz stavka 2. ovog članka dužno je postupati po odredbama Zakona o općem upravnom postupku ("Narodne novine", broj: 47/09).

Članak 12.

Protiv rješenja tijela iz članka 11. stavka 2. ove Odluke može se izjaviti žalba Županu Krapinsko-zagorske županije.

Članak 13.

Isplatu novčanih pomoći iz članka 1. ove Odluke vrši upravni odjel nadležan za poslove financija na temelju zaključka župana, rješenja odnosno, popisa korisnika upravnog odjela nadležnog za poslove socijalne skrbi.

IV ZAKLJUČNE ODREDBE

Članak 14.

Prihodi kućanstva u smislu članaka 6. i 8. ove Odluke definiraju se sukladno odredbama Zakona o socijalnoj skrbi („Narodne novine“, broj: 157/13).

Članak 15.

Pravo iz članka 1. točaka 2. i 3. ove Odluke samac ili obitelj može ostvariti samo jednom u kalendarskoj, odnosno školskoj godini, i samo ako to pravo ne ostvaruje po drugoj osnovi do punog iznosa troškova.

Članak 16.

Kontrolu izvršenja i provođenja odredaba ove Odluke, kao i namjenskog trošenja sredstava, vrši upravni odjel nadležan za poslove socijalne skrbi.

Članak 17.

Sredstva za provođenje ove Odluke osiguravaju se u Proračunu Krapinsko-zagorske županije.

Članak 18.

Danom stupanja na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o uvjetima i postupku ostvarivanja prava iz programa socijalne skrbi („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, broj: 21/09).

Članak 19.

Ova Odluka stupa na snagu osmi dan od dana objave u „Službenom glasniku Krapinsko-zagorske županije“.

KLASA: 550-01/14-01/169

URBROJ: 2140/01-01-14-3

Krapina, 07. srpnja 2014.

PREDSJEDNICA ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE

Vlasta Hubicki, dr. vet. med., v.r.

Na temelju članka 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“ broj 33/01., 60/01. – vjerodostojno tumačenje, 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12. i 19/13. – pročišćeni tekst) i članka 17. Statuta Krapinsko-zagorske županije («Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije» broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13. i 26/13.-pročišćeni tekst) Županijska skupština Krapinsko-zagorske županije na 7. sjednici održanoj dana 7. srpnja 2014. donosi

ODLUKU

O BRISANJU NEZDRAVSTVENE DJELATNOSTI SPECIJALNE BOLNICE ZA MEDICINSKU REHABILITACIJU KRAPINSKE TOPLICE

Članak 1.

Ovom Odlukom o brisanju nezdravstvene djelatnosti Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice, uređuje se pitanje brisanja jedne od nezdravstvenih djelatnosti Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice (dalje u tekstu: Specijalna bolnica) zbog izdvajanja iz Specijalne bolnice organizacijske jedinice - Osnovne škole pri Specijalnoj bolnici u svrhu osnivanja Centra za odgoj i obrazovanje Krapinske Toplice, kao javne ustanove.

Članak 2.

Danom upisa Centra za odgoj i obrazovanje Krapinske Toplice u sudski registar, a koja javna ustanova je pravni slijednik Specijalne bolnice u dijelu koji se odnosi na organizacijsku jedinicu Osnovnu školu pri Specijalnoj bolnici, u Statutu Specijalne bolnice brisati će se registrirana nezdravstvena djelatnost koja glasi:

„obavlja djelatnost osnovnog obrazovanja i predškolskog odgoja djece s teškoćama u razvoju i druge djece na liječenju i medicinskoj rehabilitaciji“.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom glasniku Krapinsko-zagorske županije“.

KLASA: 602-01/14-01/25

URBROJ: 2140/01-01-14-9

Krapina, 7. srpnja 2014.

PREDSJEDNICA ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE

Vlasta Hubicki, dr.vet.med., v.r.

Na temelju članka 6. stavka 2. Zakona o savjetima mladih („Narodne novine“, broj 41/14.) i članka 17. Statuta Krapinsko – zagorske županije («Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije» broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13. i 26/13. – pročišćeni tekst) Županijska skupština Krapinsko – zagorske županije na 7. sjednici održanoj dana 07. srpnja 2014. godine donijela je

ODLUKU

O OSNIVANJU ŽUPANIJSKOG SAVJETA MLADIH

I. OSNOVNE ODREDBE

Članak 1.

Ovom Odlukom osniva se Županijski savjet mladih (u daljnjem tekstu: Savjet mladih) kao savjetodavno tijelo Krapinsko – zagorske županije (u daljnjem tekstu: Županija) koje promiče i zagovara prava, potrebe i interese mladih na razini Županije.

Ovom Odlukom određuje se broj članova Savjeta mladih, način izbora članova Savjeta mladih, rokovi provedbe izbora za članove i zamjenike članova Savjeta mladih, radno tijelo Županijske skupštine koje provjerava valjanost kandidatura i izrađuje listu valjanih kandidatura, način utjecaja Savjeta mladih na rad Županijske skupštine u postupku donošenja odluka i drugih akata od neposrednog interesa za mlade i u vezi s mladima, način finan-

ciranja rada i programa Savjeta mladih te osiguravanje prostornih i drugih uvjeta za rad Savjeta mladih te pravo na naknadu troškova za sudjelovanje u radu Savjeta mladih.

Članak 2.

Savjet mladih čine osobe koje u trenutku podnošenja kandidatura za članstvo u Savjetu mladih imaju od navršениh petnaest do navršениh trideset godina života s prebivalištem ili boravištem na području Krapinsko – zagorske županije.

Član Savjeta mladih može istodobno biti i član samo jednog savjeta mladih jedinice lokalne samouprave.

Članak 3.

Izrazi koji se koriste u ovoj Odluci, a imaju rodno značenje koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski spol.

II. SASTAV SAVJETA MLADIH

Članak 4.

Savjet mladih ima predsjednika, zamjenika predsjednika i devet članova.

III. IZBOR ČLANOVA SAVJETA MLADIH

Članak 5.

Članove Savjeta mladih i njihove zamjenike bira Županijska skupština na temelju pisanih i obrazloženih kandidatura.

Članak 6.

Županijska skupština pokreće postupak biranja članova Savjeta mladih i njihovih zamjenika objavom javnog poziva za isticanje kandidatura na mrežnim stranicama Županije najmanje tri mjeseca prije isteka mandata članova Savjeta mladih.

Javni poziv iz stavka 1. ovog članka mora sadržavati opis postupka izbora, uvjete za isticanje kandidatura, rok za prijavu i rokove u kojima će biti provedena provjera zadovoljavanja formalnih uvjeta prijavljenih kandidata te izbor članova i zamjenika članova Savjeta mladih.

Rok za podnošenje prijave je 30 dana od dana objave javnog poziva na mrežnim stranicama Županije.

Članak 7.

Kandidature za članove Savjeta mladih i njihove zamjenike temeljem javnog poziva za isticanje kandidatura ističu udruge koje su sukladno statutu ciljno i prema djelatnostima opredijeljene za rad s mladima i za mlade, učenička vijeća, studentski zborovi, pomladci političkih stranaka, sindikalnih ili strukovnih organizacija u Republici Hrvatskoj i neformalne skupine mladih koje skupine se sastoje od najmanje 50 mladih s prebivalištem ili boravištem na području Županije (dalje u tekstu: ovlaštene predlagatelji).

Ovlaštene predlagatelji dužni su prilikom isticanja kandidatura za članove Savjeta mladih predložiti i zamjenika za svakoga kandidata za člana Savjeta mladih.

Kada kandidaturu ističe neformalna skupina mladih, za pravovaljanost kandidature za člana Savjeta mladih i njegova zamjenika, dužna je prikupiti najmanje 50 potpisa a kandidaturu potpisuju prva tri po redu potpisnika.

Ovlaštene predlagatelji dostavljaju kandidature za člana Savjeta mladih i njegova zamjenika Odboru za izbor i imenovanja na propisanim obrascima koji su sastavni dio

ove Odluke, sa obveznom dokumentacijom, utvrđenom u javnom pozivu.

Članak 8.

Nakon zaprimanja kandidatura za članove i zamjenike članova Savjeta mladih Odbor za izbor i imenovanja obavlja provjeru formalnih uvjeta prijavljenih kandidata te u roku od 15 dana od isteka roka za podnošenje prijava sastavlja izvješće o provjeri formalnih uvjeta te utvrđuje popis važećih kandidatura.

Izvješće o provjeri formalnih uvjeta i popis važećih kandidatura dostavljaju se Županijskoj skupštini te se objavljuju na mrežnim stranicama Županije.

Članak 9.

Županijska skupština na prvoj sjednici nakon objave popisa važećih kandidatura raspravlja izvješće o provjeri formalnih uvjeta i s popisa važećih kandidatura za članove i zamjenike članova Savjeta mladih tajnim glasovanjem bira članove i zamjenike članova savjeta mladih.

Postupak tajnog glasovanja za članove i zamjenike članova Savjeta mladih provodi se na način propisan Poslovnikom Županijske skupštine Krapinsko-zagorske županije, zaokruživanjem rednog broja ispred jedanaest kandidata na glasačkom listiću.

U slučaju da nije moguće izabrati Savjet mladih zbog dva ili više kandidata s jedankim brojem glasova, glasovanje se ponavlja za izbor kandidata do punog broja članova Savjeta mladih između onih kandidata koji u prvom krugu nisu izabrani jer su imali jednak broj glasova. Glasovanje se ponavlja dok se ne izaberu svi članovi Savjeta mladih.

Rezultati izbora za članove i zamjenike članova Savjeta mladih objavljuju se na mrežnim stranicama Županije.

IV. KONSTITUIRANJE SAVJETA MLADIH

Članak 10.

Savjet mladih mora se konstituirati u roku od 30 dana od dana objave rezultata izbora.

Prvu sjednicu Savjeta mladih saziva predsjednik Županijske skupštine.

Savjet mladih je konstituiran izborom predsjednika Savjeta mladih.

Predsjednika i zamjenika predsjednika Savjeta mladih biraju i razrješuju članovi Savjeta mladih većinom glasova svih članova.

Ako Savjet mladih u roku od 30 dana od dana objave rezultata izbora za članove Savjeta mladih ne izabere predsjednika Savjeta mladih Županijska skupština objavit će novi poziv za izbor članova/zamjenika članova Savjeta mladih.

Obavijest o konstituiranju Savjeta mladih objavljuje se na mrežnim stranicama Županije.

V. MANDAT ČLANOVA SAVJETA MLADIH

Članak 11.

Članovi Savjeta mladih i njihovi zamjenici biraju se na razdoblje od tri godine računajući od dana konstituiranja Savjeta mladih.

Mandat zamjenika člana Savjeta mladih vezan je uz mandat člana Savjeta mladih te prestaje prestankom

mandata člana Savjeta mladih.

Županijska skupština razriješi će člana Savjeta mladih i prije isteka mandata ako neopravdano izostane s najmanje 50 % sjednica Savjeta mladih u godini dana te na osobni zahtjev člana Savjeta mladih.

Član Savjeta mladih koji za vrijeme trajanja mandata navrší trideset godina nastavlja s radom u Savjetu mladih do isteka mandata na koji je izabran.

Članak 12.

Ako se broj članova Savjeta mladih spusti ispod dvije trećine početnog broja, Županijska skupština će provesti postupak dodatnog izbora za onoliko članova Savjeta mladih koliko ih je prestalo biti članom Savjeta mladih prije isteka mandata. Na postupak dodatnog izbora odgovarajuće se primjenjuju odredbe Zakona o savjetima mladih (dalje u tekstu: Zakon) i ove Odluke koje se odnose na izbor članova Savjeta mladih.

Manadat članova Savjeta mladih izabranih postupkom dodatnog izbora traje do isteka mandata članova Savjeta mladih izabranih u redovitom postupku biranja članova Savjeta mladih.

Županijska skupština raspusti će Savjet mladih samo ako Savjet mladih ne održi sjednicu dulje od šest mjeseci.

VI. DJELOKRUG SAVJETA MLADIH

Članak 13.

U okviru svog djelokruga Savjet mladih:

- raspravlja na sjednicama Savjeta mladih o pitanjima značajnim za rad Savjeta mladih te o pitanjima iz djelokruga Županijske skupštine koji su do interesa za mlade,

- u suradnji s predsjednikom Županijske skupštine inicira u Županijskoj skupštini donošenje odluka od značaja za mlade, donošenje programa i drugih akata od značenja za unaprjeđivanje položaja mladih na području Županije, raspravu o pojedinim pitanjima od značenja za unaprjeđivanje položaja mladih na području Županije, te način rješavanja navedenih pitanja,

- putem svojih predstavnika sudjeluje u radu Županijske skupštine prilikom donošenja odluka, mjera, programa i drugih akata od osobitog značenja za unaprjeđivanje položaja mladih na području Županije davanjem mišljenja, prijedloga i preporuka o pitanjima i temama od interesa za mlade,

- sudjeluje u izradi, provedbi i praćenju provedbe lokalnih programa za mlade, daje pisana očitovanja i prijedloge nadležnim tijelima o potrebama i problemima mladih, a po potrebi predlaže i donošenje programa za otklanjanje nastalih problema i poboljšanje položaja mladih,

- potiče informiranje mladih o svim pitanjima značajnim za unaprjeđivanje položaja mladih, međusobnu suradnju savjeta mladih u Republici Hrvatskoj te suradnju i razmjenu iskustava s organizacijama civilnoga društva i odgovarajućim tijelima drugih zemalja,

- predlaže i daje na odobravanje Županijskoj skupštini program rada popraćen financijskim planom radi ostvarivanja programa rada Savjeta mladih,

- po potrebi poziva predstavnike tijela Županije na sjednice Savjeta mladih,

- potiče razvoj financijskog okvira provedbe politike za mlade i podrške razvoju organizacija mladih i za mlade, te sudjeluje u programiranju prioriteta natječaja i određivanja kriterija financiranja organizacija mladih i za mlade,

- obavlja i druge savjetodavne poslove od interesa za mlade.

VII. NAČIN RADA SAVJETA MLADIH

Članak 14.

Savjet mladih održava redovite sjednice najmanje jednom svaka tri mjeseca.

Sjednice Savjeta mladih saziva i njima predsjedava predsjednik Savjeta mladih.

Predsjednik Savjeta mladih dužan je sazvati izvanrednu sjednicu Savjeta mladih na prijedlog najmanje 1/3 članova Savjeta mladih.

Članak 15.

Savjet mladih donosi Poslovnik o radu, većinom glasova svih članova Savjeta mladih.

Poslovnikom o radu Savjeta mladih pobliže se uređuje način sazivanja sjednice Savjeta mladih, utvrđivanje dnevnog reda, predsjedavanje i sudjelovanje u radu, tijekom sjednice, odlučivanje i glasovanje, vođenje zapisnika, postupak izbora i razrješenja predsjednika i zamjenika predsjednika Savjeta mladih, postupak razrješenja člana Savjeta mladih, prava i dužnosti članova Savjeta mladih i druga pitanja od značaja za rad Savjeta mladih.

Članak 16.

Savjet mladih donosi odluke većinom glasova ako je na sjednici nazočna većina članova Savjeta mladih, osim ako Zakonom nije drukčije određeno.

Član Savjeta mladih, odnosno njegov zamjenik koji je neposredno osobno zainteresiran za donošenje odluke o nekom pitanju može sudjelovati u raspravi o tom pitanju, ali je izuzet od odlučivanja.

Smatra se da je član Savjeta mladih neposredno osobno zainteresiran za donošenje odluka o nekom pitanju ako se odluka odnosi na projekt u kojemu osobno sudjeluje ili sudjeluje pravna osoba u kojoj on ima udio u vlasništvu ili je član Savjeta mladih ujedno i član pravne osobe ili njezinih tijela upravljanja.

Ako je član Savjeta mladih spriječen sudjelovati na sjednici Savjeta mladih, zamjenjuje ga njegov zamjenik te pritom ima sva prava i obveze člana Savjeta mladih.

Članak 17.

Savjet mladih može, u skladu sa svojim djelokrugom, imenovati svoje stalne i povremene radne skupine za uža područja djelovanja te organizirati forume, tribine i radionice za pojedine dobne skupine mladih ili srodne vrste problema mladih.

U radu Savjeta mladih mogu sudjelovati, bez prava glasa, i stručnjaci iz pojedinih područja vezanih za mlade i rad s mladima.

Članak 18.

Savjet mladih predstavlja predsjednik Savjeta mladih.

Predsjednik Savjeta mladih:

- saziva i vodi sjednice Savjeta mladih,

- predstavlja Savjet mladih prema Županiji i prema

trećima,

- obavlja druge poslove sukladno odredbama Zakona i Poslovnika o radu Savjeta mladih.

Ako je predsjednik Savjeta mladih iz opravdanih razloga spriječen obavljati svoje dužnosti zamjenjuje ga zamjenik predsjednika Savjeta mladih.

Ako predsjednik Savjeta mladih ne obavlja svoje dužnosti sukladno Zakonu, ovoj Odluci te Poslovniku o radu Savjeta mladih, Savjet mladih može natpolovičnom većinom glasova svih članova pokrenuti postupak njegovog razrješenja s funkcije predsjednika Savjeta mladih i izbora novog predsjednika.

Ako Savjet mladih ne pokrene postupak izbora novog predsjednika Savjeta mladih sukladno stavku 4. ovog članka, Županijska skupština, sukladno Poslovniku o radu Savjeta mladih, može u pisanom obliku uputiti Savjetu mladih inicijativu za pokretanje postupka izbora novog predsjednika Savjeta mladih.

Ako zamjenik predsjednika Savjeta mladih ne obavlja svoje dužnosti sukladno Zakonu, ovoj Odluci te Poslovniku o radu Savjeta mladih, predsjednik Savjeta mladih ili najmanje 1/3 članova Savjeta mladih može pokrenuti postupak za njegovo razrješenje s funkcije zamjenika predsjednika Savjeta mladih i izbor novog zamjenika predsjednika Savjeta mladih.

VIII. PROGRAM RADA

Članak 19.

Savjet mladih donosi Program rada Savjeta mladih za svaku kalendarsku godinu.

Program rada Savjeta mladih mora sadržavati sljedeće aktivnosti:

- sudjelovanje u kreiranju i praćenju provedbe županijskog programa djelovanja za mlade

-konzultiranje s organizacijama mladih o temama bitnim za mlade

-suradnju s tijelima Županije u politici za mlade

-suradnju s drugim savjetodavnim tijelima mladih u Republici Hrvatskoj i inozemstvu.

Program rada Savjeta mladih može sadržavati i ostale aktivnosti važne za rad Savjeta mladih i poboljšanje položaja mladih, a u skladu s propisanim djelokrugom Savjeta mladih.

Program rada donosi se većinom glasova svih članova Savjeta mladih.

Savjet mladih donosi program rada te ga podnosi Županijskoj skupštini na odobravanje najkasnije do 30. rujna tekuće godine za sljedeću kalendarsku godinu.

Ako se programom rada Savjeta mladih za provedbu planiranih aktivnosti predviđa potreba osiguranja financijskih sredstava, sredstva se sukladno Zakonu, ovoj Odluci i na temelju financijskog plana osiguravaju u proračunu Županije.

Savjet mladih podnosi godišnje izvješće o svom radu Županijskoj skupštini do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu te ga dostavlja na znanje županu koji ga objavljuje na mrežnim stranicama Županije.

IX. SREDSTVA ZA RAD SAVJETA MLADIH

Članak 20.

Sredstva za rad i program rada Savjeta mladih osiguravaju se u Proračunu Županije.

Županija osigurava prostor za održavanje sjednica Savjeta mladih.

Članovi Savjeta mladih nemaju pravo na naknadu za svoj rad.

Članovi Savjeta mladih imaju pravo na naknadu troškova prijevoza za dolazak na sjednice Savjeta mladih, kao i drugih putnih troškova neposredno vezanih za rad u Savjetu mladih (službena putovanja u okviru programa odnosno djelokruga Savjeta mladih i sl.).

Stručne i administrativne poslove za potrebe Savjeta mladih obavlja Upravni odjel za poslove Županijske skupštine.

X. ODNOS SAVJETA MLADIH I ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE TE ŽUPANA

Članak 21.

Županijska skupština dostavlja Savjetu mladih sve pozive i materijale za svoje sjednice, te zapisnike s održanih sjednica u istom roku, kao i članovima Županijske skupštine, te na drugi prikladan način informira Savjet mladih o svim svojim aktivnostima.

Predsjednik Županijske skupštine po potrebi, a najmanje svaka tri mjeseca održava zajednički sastanak sa Savjetom mladih na kojeg po potrebi poziva i druge članove Županijske skupštine i drugih tijela Županije, te stručnjake iz pojedinih područja vezanih za mlade i rad s mladima, a na kojem raspravljaju o svim pitanjima od interesa za mlade te o suradnji Županijske skupštine sa Savjetom mladih.

Inicijativu za zajednički sastanak iz stavka 2. ovog članka može pokrenuti i Savjet mladih.

Na prijedlog Savjeta mladih Županijska skupština će raspraviti pitanje od interesa za mlade i to najkasnije na prvoj slijedećoj sjednici od dana dostave zahtjeva Savjeta mladih pod uvjetom da je prijedlog podnesen najkasnije sedam dana prije dana održavanja sjednice Županijske skupštine.

Predsjednik, zamjenik predsjednika ili drugih član Savjeta mladih kojeg Savjet imenuje dužan je odazvati se pozivima na sjednicu Županijske skupštine, prisustvovati sjednicama s pravom sudjelovanja u raspravi, ali bez prava glasa te dostaviti svaki podatak ili izvještaj koji o pitanju iz djelokruga Savjeta mladih zatraži Županijska skupština.

Predsjednik, zamjenik predsjednika ili drugih član Savjeta mladih može sudjelovati u radu odbora koje imenuje Županijska skupština.

Članak 22.

Savjet mladih surađuje sa županom redovitim međusobnim informiranjem, savjetovanjem te na druge načine.

Župan po potrebi, a najmanje svaka tri mjeseca održava zajednički sastanak sa Savjetom mladih na kojem raspravljaju o svim pitanjima od interesa za mlade te o suradnji župana i Savjeta mladih.

Župan svakih šest mjeseci pisanim putem obavještava Savjet mladih o svojim aktivnostima koje su od važnosti ili interesa za mlade.

XI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 23.

Savjet mladih osnovan sukladno Odluci o osnivanju županijskog savjeta mladih („Službeni glasnik Krapinsko – zagorske županije“, broj 6/10., 34/10. i 11/12.) nastavlja s radom do isteka mandata.

Članak 24.

Danom stupanja na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o osnivanju Županijskog savjeta mladih („Službeni glasnik Krapinsko – zagorske županije“, broj

6/10., 34/10. i 11/12.).

Članak 25.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom glasniku Krapinsko – zagorske županije“.

KLASA: 021-04/14-01/40

URBROJ: 2140-01-01-14-3

Krapina, 07. srpnja 2014.

PREDSJEDNICA ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE

Vlasta Hubicki, dr.vet. med., v.r.

SM-1

Na temelju članka 7. stavka 4. Odluke o osnivanju Županijskog savjeta mladih („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije» broj __/14.) Odboru za izbor i imenovanja Županijske skupštine Krapinsko-zagorske županije dostavlja se

PRIJEDLOG KANDIDATA ZA ČLANA I ZAMJENIKA ČLANA ŽUPANIJSKOG SAVJETA MLADIH

PREDLAGATELJ:

(naziv udruge koja je sukladno statutu ciljno i prema djelatnostima opredijeljena za rad s mladima i za mlade, učeničkog vijeća, studentskog zbora, pomlatka političke stranke, sindikalne ili strukovne organizacije)

KANDIDAT:

IME I PREZIME _____

DATUM ROĐENJA _____

BROJ I MJESTO IZDAVANJA
OSOBNE ISKAZNICE _____

ADRESA _____

ZAMJENIK KANDIDATA:

IME I PREZIME _____

DATUM ROĐENJA _____

BROJ I MJESTO IZDAVANJA
OSOBNE ISKAZNICE _____

ADRESA _____

U godine

Za predlagatelja:

.....
(ime, prezime, i vlastoručni potpis ovlaštene osobe).....
(adresa).....
(broj telefona ili mobitela)

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

KLASA: 021-04/19-01/

URBROJ: 2140-01-01-19-2

Krapina,

Na temelju članka 6. stavka 2. Zakona o savjetima mladih („Narodne novine“, broj 41/14.) i članka 17. Statuta Krapinsko – zagorske županije («Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije» broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13., 26/13. – pročišćeni tekst i 13/18.), **Županijska skupština Krapinsko – zagorske županije** na 14. sjednici održanoj dana _____ 2019. godine donijela je

ODLUKU
o izmjeni Odluke o osnivanju Županijskog savjeta mladih

Članak 1.

U Odluci o osnivanju Županijskog savjeta mladih („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, broj 15/14) u članku 20. stavak 4. mijenja se i glasi:

„Članovi Savjeta mladih imaju pravo na naknadu troškova neposredno vezanih za rad u Savjetu mladih i to:

- troškova prijevoza za dolazak na sjednicu Savjeta mladih,
- troškova službenog putovanja u okviru programa odnosno djelokruga Savjeta mladih (dnevnica, noćenje i stvarni troškovi prijevoza).

-

Iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

„Pravo na naknadu troškova iz stavka 4. ovog članka ostvaruje se na način propisan Odlukom o naknadama članovima Županijske skupštine i njezinih radnih tijela.“

Stavak 5. postaje stavak 6.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom glasniku Krapinsko – zagorske županije“.

PREDSJEDNICA
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE
Vlasta Hubicki, dr.vet. med

Dostaviti:

1. Ured državne uprave u Krapinsko-zagorskoj županiji,
n/p predstojnice,
2. Župan,
3. Upravni odjel za financije i proračun,
4. „Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, za objavu,
5. za prilog zapisniku,
6. za Zbirku isprava,
7. Pismohrana.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPAN

KLASA: 620-01/19-01/14
URBROJ: 2140/01-02-19-2
Krapina, 23. svibanj 2019.

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

**PREDMET: Prijedlog programa javnih potreba u sportu
Krapinsko-zagorske županije za 2019. godinu**

Na temelju članka 32. Statuta Krapinsko-zagorske županije ("Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije" broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13., 26/13. - pročišćeni tekst i 13/18.), **župan Krapinsko-zagorske županije** dana 23. svibnja 2019. godine **d o n o s i**

ZAKLJUČAK

- 1) Utvrđuje se Prijedlog programa javnih potreba u sportu Krapinsko-zagorske županije za 2019. godinu.
- 2) Prijedlog programa iz točke 1. ovog Zaključka sastavni je dio istog te se podnosi Županijskoj skupštini na razmatranje i usvajanje.
- 3) Za izvjestitelja pod točkom 1., a vezano za točku 2. ovog Zaključka zadužuje se Dražen Vinski, v.d. pročelnika Upravnog odjela za obrazovanje, kulturu, sport i tehničku kulturu.

ŽUPAN
Željko Kolar

DOSTAVITI:

- 1) Županijska skupština,
- 2) Za Zbirku isprava,
- 3) Pismohrana.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, sport
i tehničku kulturu

KLASA: 620-01/19-01/14
URBROJ: 2140/01-10-19-1
Krapina, 21.05.2019.

ŽUPAN
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

PREDMET: Nacrt prijedloga programa javnih potreba u sportu za Krapinsko zagorsku županiju u 2019. g.

PRAVNI TEMELJ: članak 76. stavak 4. Zakona o sportu («Narodne novine» broj: 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15 i 19/16.) i članak 17. Statuta Krapinsko – zagorske županije («Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije» broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13., 26/13. – pročišćeni tekst i 13/18)

NADLEŽNOST ZA DONOŠENJE: Županijska skupština

PREDLAGATELJ: Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, sport i tehničku kulturu Županu,
Župan Županijskoj skupštini

IZVJESTITELJ: Dražen Vinski, v.d. pročelnik Upravnog odjela za obrazovanje, kulturu,
sport i tehničku kulturu

OBRAZLOŽENJE:

Zakonom o sportu, člankom 76. stavak 2. propisano je da programe javnih potreba u sportu predlaže sportska zajednica, a istim člankom stavkom 3. propisano je da programe javnih potreba koji se odnose na provođenje sportskih aktivnosti djece i mladeži nadležnim tijelima za poslove sporta u jedinicama područne (regionalne) samouprave predlažu školski sportski savezi i sportske zajednice.

Športska zajednica Krapinsko zagorske županije (dalje ŠZ KZZ) te Županijski školski sportski savez Krapinsko-zagorske županije (dalje ŽŠSS KZZ) dostavili su Upravnom odjelu za obrazovanje, sport i tehničku kulturu KZZ Prijedlog Programa javnih potreba u sportu za 2019. godine. Prijedlog tih Programa sastavni je dio ovog obrazloženja i dostavlja se u prilogu.

Svrha akta koji se upućuje na donošenje Županijskoj skupštini jest u području sporta te školskog sporta na području Županije za 2019. godinu kao osnovne utvrditi sljedeće ciljeve: ulaganje u razvoj i formiranje mladih sportaša i edukaciju stručnih kadrova; poticanje uključivanja u sport djece, mladeži i građana; provođenje sportskih natjecanja učenika osnovnih i srednjih škola.

Nadalje, utvrđuje se i obveza izvršitelja Programa da u rokovima utvrđenim Zakonom o proračunu izvješćuje Županiju o namjenskom utrošku sredstava.

Za realizaciju ovog programa financijska sredstva su osigurana u Proračunu KZZ na pozicijama nadležnog upravnog odjela.

Detaljnije o Programu donosi se još u pisanim dokumentima nadležnih sportskih saveza.

Predlaže se donošenje ovako predloženog Programa javnih potreba u sportu Krapinsko zagorske županije.

v.d. PROČELNIK
Dražen Vinski oec.

Prilog:

- Nacrt prijedloga,
- Prijedlog programa ŠZ KZZ i ŽŠSS KZZ

ŠPORTSKA ZAJEDNICA KRAPINSKO ZAGORSKE ŽUPANIJE

Skupština Zajednice

KLASA: 620-01/18-01/89

URBROJ: 01/1-18-3

Zabok, 7. prosinca 2018.

Predmet: Prijedlog plana rada i financijskog plana za 2019. godinu

Temeljem članka 21. Statuta Skupština Športske zajednice na **sedmoj** (sjednica održana pisanim putem) sjednici održanoj 7. 12. 2018. godine donijela je

O D L U K U

Na temelju Članak 18. Zakon o udrugama, Članak 5. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, a na temelju prijedloga Športske zajednice, područna samouprava zajedno sa godišnjim proračunom donosi programe koje će i u kojem obujmu financirati.

Skupština Zajednice donosi Prijedlog plan rada i financijski plan 2019. godinu. **Javne potrebe u 2019. godini iznose 4.817.046,00 kuna, a za realizaciju istih od Županije se predviđa participiranje u iznosu od 1.385.250,00 kuna.**

1. Plan rada Športske zajednice KZZ za 2019. godinu

Sportska zajednica Krapinsko – zagorske županije objedinjuje i koordinira djelovanje 140 udruga od čega je 8 teritorijalnih zajednica, 13 saveza i 127 temeljnih udruga. U tom sustavu djeluju 3816 sportaša u sustavu natjecanja i **904** rekreativca, tj. 4720 sportaša ukupno. Ovakav sustav funkcionira zahvaljujući slobodno izabranom, neprofitnom i neplaćenom djelovanju preko 800 volontera. Kroz godinu se održi preko 4500 sportskih nastupa, za koje se sportaši pripremaju na skoro 30.000 treninga. Ovakav sustav ne postoji niti u jednoj drugoj djelatnosti koja se odvija na dobrovoljnoj i neplaćenju osnovi.

Cilj Zajednice je da svojim djelovanjem pridonosi: razvitku i promicanju športa na području Županije, poticanju vrhunskog športskog stvaralaštva i stvaranju uvjeta za postizanje vrhunskih športskih dometa, razvitku športskih aktivnosti djece i mladeži, te športsko-rekreacijskih aktivnosti građana i osoba osoba s posebnim potrebama, promicanju odgojnih funkcija športa, fair play-a, razumijevanja, tolerancije i odgovornosti kroz bavljenje športom i širenju olimpijskih ideala i jačanju olimpijskog pokreta.

U ostvarivanju svojih ciljeva Zajednica u svom djelokrugu:

- utvrđuje i ostvaruje politiku promicanja športa na području Županije,
- potiče i promiče šport u skladu s Nacionalnim programom športa, osobito šport djece, mladeži, studenata i osoba s invaliditetom,
- sudjeluje, zajedno sa školskim športskim savezom, u predlaganju javnih potreba koje se odnose na provođenje športskih aktivnosti djece i mladeži,
- obavlja zadaće u provedbi Nacionalnog programa športa, odnosno godišnjeg programa provedbe Nacionalnog programa športa,
- usklađuje aktivnosti svojih članica,

- objedinjuje i usklađuje programe športa te predlaže program javnih potreba u športu Krapinsko –zagorske županije, sudjeluje u njegovu ostvarenju, te podnosi izvješća o realizaciji programa,
- utvrđuje kriterije i postupak izbora, te bira najbolje športaše, športasice i športske udruge Županije,
- skrbi o kategoriziranim športasima i svojim aktima uređuje opseg i način ostvarivanja njihovih prava,
- sudjeluje u stvaranju uvjeta za pripremu športasa za olimpijske igre, svjetska, europska i nacionalna prvenstva te druga međunarodna natjecanja,
- sudjeluje u stvaranju uvjeta za provođenje zdravstvene skrbi o športasima,
- sudjeluje u ostvarivanju programa i politike Hrvatskog olimpijskog odbora, Hrvatskog paraolimpijskog odbora i Hrvatskog športskog saveza gluhih,
- sudjeluje u skrbi o javnim športskim građevinama,
- promiče stručni rad u športu,
- obavlja i druge poslove i zadaće određene zakonom, pravilima Hrvatskog olimpijskog odbora i Statutom Zajednice.

U realizaciji plana rada Zajednica će planira održati najmanje dvije Skupštine i šest sjednica izvršnog odbora.

Zajednica sa u suradnji sa HOO-om svake godine organizira Olimpijski festival dječjih vrtića na kojima je sudjeluje preko 600 djece, 150 odgajateljica, 50 osoba iz organizacije, a manifestaciju je prati oko 800 gledatelja.

Preko programa HOO-a, uz sudjelovanje lokalne samouprave, Zajednica kao predlagač i minimalno dvije udruge planiraju realizirati barem dva projekta koja će financirati HOO i lokalna samouprava u visini od oko 200.000 kuna (nije obuhvaćeno financijskim planom), što je više od petine proračuna dotiranog iz Županijskog proračuna.

Zajednica će poticati i sufinancirati redovitu djelatnost članica. Sufinanciranje redovite djelatnosti odvijat će se temeljem Pravilnika o kriterijima za vrednovanje i financiranje športskih udruga i saveza.

Zajednica će poticati i sufinancirati programe od posebnog interesa za Županiju. Posebni programi utvrđuju se u suradnji sa Županijom, a odnosit će se na programe javnih potreba u: plivanju, košarci, ženski nogometu i stručnom radu u nogometu.

Zajednica, u suradnji sa Županijom, planira podržavati i sufinancirati manifestacije od interesa za Županiju.

Zajednica, u suradnji sa Županijom, planira nastaviti podržavati i sufinancirati vrhunske sportaše koji se natječu u udrugama s područja Županije.

Planom rada predviđeno je proglašenje najboljih sportasica i sportasa. Proglašenje najboljih sportasica i sportasa najsvečaniji je događaj županijskog sporta, a istom se odazove oko 180 nagrađenih sportasica i sportasa, roditelja, trenera, volontera i gostiju.

**Detaljan prijedlog financijskog plana Športske zajednice KZZ u 2019.
– tabela PPJP1**

Tabela PPJP1				
PRIJEDLOG FINANCIJSKOG PLANA ŠPORTSKE ZAJEDNICE KZZ U 2019. PRIHODI				
br.	udruga ili savez	1. Ukupni proračun	2. Iznos koji se traži od Zajednice za redovitu djelatnost	3. Iznos koji se traži od Zajednice za manifestacije
1.	Savez za sport. rekreaciju Sport za sve	6.000,00	6.000,00	
2.	Stolnoteniski savez	80.000,00	40.000,00	5.000,00
3.	Košarkaški savez	182.500,00	182.500,00	
4.	Zagorski kickboxing savez	115.800,00	57.000,00	
5.	Šahovski savez	54.050,00	27.050,00	15.000,00
6.	Rukometni klub Zabok	97.000,00	4.000,00	3.000,00
7.	Županijski školski športski sav.	846.996,00	2.400,00	
8.	Društvo Sportskih igara učenika	320.000,00	33.000,00	8.000,00
9.	Nogometni savez	500.000,00	180.000,00	20.000,00
10.	Skijaški savez	92.000,00	42.000,00	50.000,00
11.	Kuglački savez	124.800,00	53.900,00	2.500,00
12.	Taekwondo klub Puntar	63.400,00	4.000,00	
13.	Savate savez	90.000,00	20.000,00	
14.	Športsko ribolovni savez	470.500,00	25.000,00	
15.	Teniski savez	49.000,00	42.000,00	
16.	Županijski streljački savez	53.500,00	37.500,00	16.000,00
17.	Športsko društvo Stubica - atletika	29.500,00	20.000,00	2.000,00
18.	Motociklistička zajednica	30.000,00	25.000,00	5.000,00
19.	Atletski klub R. Pereštin	69.000,00	3.000,00	4.000,00
20.	Triatlon klub R. Perišin	80.000,00	3.000,00	5.000,00
21.	RK Zagorec Krapina	175.000,00	10.000,00	
22.	Udruga kineziologa	14.000,00	3.400,00	
23.	Streličarski klub Oroslavje	61.000,00	2.000,00	7.000,00
24.	PK Olimp	582.000,00	170.000,00	
25.	Karate klub Konjščina	29.500,00	7.000,00	
26.	AK Hohoemi	36.000,00	1.000,00	3.000,00
27.	Wushu kl. Wolf Gym V. Trgovišće	40.000,00	3.000,00	
28.	Ženski odbojkaški klub Toplice	167.500,00	10.000,00	
29.	Olimpijada dječjih vrtića	35.000,00		35.000,00
30.	Sportske stipendije	35.000,00	35.000,00	
31.	Proglašenje najboljih športaša	35.000,00		35.000,00
32.	Materijalni troškovi Zajednice	111.000,00	111.000,00	
34.	Rukometni klub Bedekovčina	142.000,00	10.000,00	
	UKUPNO	4.817.046,00	1.169.750,00	215.500,00
	UKUPNO 2+3			1.385.250,00

2. Financijski plan Športske zajednice Krapinsko-zagorske županije za 2019. godinu

Financijski plan Športske zajednice Krapinsko-zagorske županije za 2019. godinu temelji se na dijelu procijenjenih prihoda udruga članica Zajednice iz svih izvora u iznosu od **4.817.046,00** kuna, od čega Zajednica i njene članice predviđaju **1.385.250,00** kuna iz Županijskog proračuna.

Plan realizacije financiranja javnih potreba u športu temelji se na prikupljenim potrebama članica Zajednice, a odnosi se na:

Financijski plan za 2019. godinu prema računskom planu:

PRIHOD		vlastita sredstva	sredstva PRORAČUNA grada/općine	sredstva županijskog PRORAČUNA
351	- od donacija iz proračuna			1.385.250,00
353	- od Trgovačkih Društava i ostalih Pravnih Osoba			
UKUPNO		0,00	0,00	1.385.250,00
SVEUKUPNO		1.385.250,00		

RASHOD		vlastita sredstva	sredstva PRORAČUNA grada/općine	sredstva županijskog PRORAČUNA
422	- naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i sl.			100.000,00
424	- naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa			4.000,00
425	- rashodi za usluge			30.000,00
426	- rashodi za materijal i energiju			35.700,00
429	- ostali nespomenuti materijalni rashodi			10.000,00
443	- ostali financijski rashodi			1.300,00
451	- tekuće donacije			1.023.750,00
462	- ostali nespomenuti rashodi			35.000,00
471	- vezan uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija			145.500,00
UKUPNO		0,00	0,00	1.385.250,00
SVEUKUPNO		1.385.250,00		
VIŠAK PRIHODA NAD RASHODIMA		0,00		

ŠPORTSKA ZAJEDNICA KRAPINSKO ZAGORSKE ŽUPANIJE

Skupština
KLASA: 620-01/18-01/99
URBROJ: 01/1-18-6
Zabok, 21. 1. 2019.

Predmet: Prve izmjene financijskog plana Športske zajednice KZZ za 2019. godinu

Temeljem članka 24. Statuta Skupština Športske zajednice Krapinsko-zagorske županije na prvoj sjednici održanoj 21. 1. 2019. godine donijela je

ODLUKU

Prve izmjene financijskog plana za 2019. godinu temelje se na prihodima ostvarenim temeljem Ugovora o izravnoj dodjeli financijskih sredstava iz Županijskog proračuna za 2019. godinu (u daljnjem tekstu: Ugovor) i procijenjenim prihodima iz drugih izvora. Rashodi se temelje na ukupno procijenjenim prihodima, a realizirat će se na temelju potpisanog Ugovora i Pravilnika o kriterijima za vrednovanje i financiranje športskih udruga i saveza.

Pozicija	Prihodi	iznos	prve izmjene
1.	Krapinsko-zagorska županija	1.385.250,00	920.000,00
	Rashodi		
1.	sredstva za redovitu djelatnost članica Zajednice – realizacija PJP u sportu KZZ	1.023.750,00	385.000,00
2.	namjenska sredstva za PJP u plivanju		64.000,00
3.	namjenska sredstva za PJP u košarci		120.000,00
4.	namjenska sredstva za ženski nogomet		20.000,00
5.	namjenska sredstva za organizaciju rada nogometnog instruktora		40.000,00
6.	sredstva za olimpijadu dječjih vrtića	35.000,00	35.000,00
7.	namjenska sredstva za županijske, državne i međunarodne sportske manifestacije	145.500,00	75.000,00
8.	namjenska sredstva za vrhunske sportaše (stipendije)	35.000,00	35.000,00
9.	materijalni troškovi Zajednice u realizaciji PJP u sportu KZZ	111.000,00	111.000,00
10.	namjenska sredstva za proglašenje najboljih sportaša	35.000,00	35.000,00
	ukupno	1.385.250,00	920.000,00

Predsjednik Zajednice: Tihomir Vančina, dipl. oec.

Detaljan prijedlog financijskog plana Športske zajednice KZZ u 2019. - opći plan rashoda Zajednice i njezinih članica realiziran iz županijskog proračuna
- tabela PPJP2

Tabela - PPJP2

PRIJEDLOG FINANCIJSKOG PLANA ŠPORTSKE ZAJEDNICE KZZ U 2019.								
- OPĆI PLAN RASHODA ZAJEDNICE I NJEZINIH ČLANICA REALIZIRAN IZ ŽUPANIJSKOG PRORAČUNA								
br.	udruga ili savez	1. LJUDSKI RESURSI	2. PUTOVANJA	3. OPREMA I ROBA	4. OSTALI TROŠKOVI, USLUGE	5. TROŠKOVI OBAVLJANJA OSNOVNE DJELATNOSTI	6. MANIFESTACIJE	UKUPNO
1.	Savez za sport. Rek. Sport za sve				5.200,00	800,00		6.000,00
2.	Stolnoteniski savez				38.000,00	2.000,00	5.000,00	45.000,00
3.	Košarkaški savez	180.000,00			1.000,00	1.500,00		182.500,00
4.	Zagorski kickboxing savez	2.500,00	30.000,00	10.000,00	14.000,00	500,00		57.000,00
5.	Šahovski savez			1.000,00	22.500,00	3.550,00	15.000,00	42.050,00
6.	Rukometni klub Zabok	2.000,00			2.000,00		3.000,00	7.000,00
7.	Županijski školski športski sav.				2.400,00			2.400,00
8.	Društvo Sportskih igara učenika	15.000,00	1.000,00	2.000,00	11.000,00	4.000,00	8.000,00	41.000,00
9.	Nogometni savez	90.000,00		50.000,00	40.000,00		20.000,00	200.000,00
10.	Skijaški savez				40.000,00	2.000,00	50.000,00	92.000,00
11.	Kuglački savez			4.900,00	47.000,00	2.000,00	2.500,00	56.400,00
12.	Taekwondo klub Puntar				4.000,00			4.000,00
13.	Savate savez	1.000,00	10.000,00	9.000,00				20.000,00
14.	Športsko ribolovni savez				4.500,00	20.500,00		25.000,00
15.	Teniski savez		5.000,00	15.000,00	20.000,00	2.000,00		42.000,00
16.	Županijski streljački savez	10.000,00		7.800,00	19.050,00	650,00	16.000,00	53.500,00
17.	Športsko društvo Stubica - atletika		14.000,00		6.000,00		2.000,00	22.000,00
18.	Motociklistička zajednica					25.000,00	5.000,00	30.000,00
19.	Atletski klub R. Perešin					3.000,00	4.000,00	7.000,00
20.	Triatlon klub R. Perišin					3.000,00	5.000,00	8.000,00
21.	RK Zagorec Krapina				10.000,00			10.000,00
22.	Udruga kineziologa		700,00		2.000,00	700,00		3.400,00
23.	Strelčarski klub Oroslavje		1.000,00		1.000,00		7.000,00	9.000,00
24.	PK Olimp	50.000,00	40.000,00		80.000,00			170.000,00
25.	Karate klub Konjščina	1.000,00	6.000,00					7.000,00
26.	AK Hohoemi					1.000,00	3.000,00	4.000,00
27.	Wushu kl. Wolf Gym V. Trgovišće			3.000,00				3.000,00
28.	Ženski odbojkaški klub Toplice	10.000,00						10.000,00
29.	Olimpijada dječjih vrtića						35.000,00	35.000,00
30.	Sportske stipendije				35.000,00			35.000,00
31.	Proglašenje najboljih sportaša						35.000,00	35.000,00
32.	Materijalni troškovi Zajednice	96.400,00	2.000,00			12.600,00		111.000,00
33.	Šahovski klub Straža							0,00
34.	Rukometni klub Bedekovčina	2.000,00		4.000,00	4.000,00			10.000,00
	UKUPNO	459.900,00	109.700,00	106.700,00	408.650,00	84.800,00	215.500,00	1.385.250,00

Predsjednik Zajednice:
 Stjepan Fotivec, oec.

ŽUPANIJSKI ŠKOLSKI SPORTSKI SAVEZ KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE

PROGRAM ZADOVOLJAVANJA JAVNIH POTREBA

I FINANCIJSKI PLAN

ŽUPANIJSKOG ŠKOLSKOG SPORTSKOG SAVEZA

KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE

ZA 2019. GODINU

Krapina, PROSINAC 2018.

1. UVOD

Županijski školski sportski savez Krapinsko-zagorske županije osnovan je temeljem članka 13. Zakona o udrugama (NN 74/14) i članka 14. Zakona o sportu.

Županijski školski sportski savez Krapinsko – zagorske županije osnovan je pod imenom Savez školskih klubova Krapinsko-zagorske županije **14. lipnja 1999. godine u Donjoj Stubici.**

Osnivači:

Andrija Krmek, Branko Semov, Darko Tahija, Hanna Antar, Ivan Biljan, Ivan Krušelj, Ivan Lamot, Ivan Škrlec, Josip Bolšec, Josip Leljak, Krešimir Ćuk, Miroslav Komar, Radmilo Mihaljević, Radovan Cesarec, Rudolf Stjepan Hustić, Sanja Paspišta, Srećko Pavlović, Stjepan Škrlec, Suzana Kapac, Tatjana Tuđa, Tomislav Sinković, Vjekoslav Ditrih, Žarko Piljak i Željko Fort.

2. ANALIZA

Na području Krapinsko-zagorske županije imamo 32+2 osnovne i 9 srednjih škola. U svim školama osnovana su Školska sportska društva čija je osnovna djelatnost tjelesna i zdravstvena aktivnost učenika.

Sportske aktivnosti učenika započinju u školskim sportskim društvima, koja putem razrednih i međurazrednih natjecanja i izvannastavnim aktivnostima obuhvaćaju oko 70% učenika.

ŽŠSS KZZ organizira natjecanja

Uzrast natjecanja	Broj ekipa	Broj natjecatelja
V. i VI. razreda	80	868
VII. i VIII. razreda	194	1360
I. do IV. razreda srednje škole	64	520
Ukupno	340	2748

3. VIZIJA

Županijski školski sportski savez Krapinsko – zagorske županije u budućnosti planira promicati i razvijati politiku unapređenja sportske djelatnosti u Krapinsko – zagorskoj županiji, te suradnjom s udruženim članicama i drugim za sport relevantnim institucijama i subjektima na lokalnoj i nacionalnoj razini, osigurati kvalitetnu poziciju i percepciju javnosti prema školskim sportašima i sportu općenito. Raspoređivanjem sredstava proračuna namijenjenim javnim potrebama u školskom sportu potaknut će uključivanje djece i mladih u sport, te posebno obratiti pažnju na darovite sportaše.

4. MISIJA

Županijski školski sportski savez Krapinsko – zagorske županije, obavljanjem poslova iz djelokruga Zakona o sportu, na zakonit, učinkovit, ekonomičan i transparentan način unapređuje sportski život učenika i učenika osnovnih i srednjih škola Hrvatskog zagorja, omogućuje participacije u odlučivanju, protok informacija, te nadasve efikasan rad

administracije. Promiče principe vrijednosti u sportu, pritom osiguravajući redovna natjecanja.

5. CILJEVI

Opći i posebni ciljevi Županijskog školskog sportskog saveza KZZ su maksimalno usklađeni s programskim skupinama. Deset općih ciljeva te 10 programskih skupina koje predstavljaju aktivnosti za ostvarivanje ciljeva, međusobno su povezani. U svakoj programskoj skupini, ciljevi su i detaljnije objašnjeni. Opći i posebni ciljevi su:

- 1. Povećati zdravstveno usmjerene tjelesne aktivnosti učenika**
 - 1.1. Povećati broj uključenih učenika i škola u sustav Univerzalne sportske škole
 - 1.2. Povećati broj uključenih učenika i škola u sustav Vježbaonice
- 2. Uključiti što više učenika u sustav školskih sportskih natjecanja**
 - 2.1. Povećati broj sportova u kojima se organiziraju školska sportska natjecanja
- 3. Uključiti učenike s invaliditetom u sustav školskog sporta**
 - 3.1. Povećati broj ekipa koje sudjeluju na Državnom prvenstvu školskih sportskih društava s intelektualnim teškoćama u razvoju
- 4. Educirati učenike o zdravom načinu života i stjecanju zdravih životnih navika**
 - 4.1. Povećati broj učenika uključenih u program Vrtim zdravi film
 - 4.2. Povećati broj volontera u sustavu školskog sporta
- 5. Uključiti učenike koje ne sudjeluju u natjecanjima u aktivnosti školskog sporta**
- 6. Promicati školski sport kao zdravstveno usmjerene tjelesne aktivnosti**
- 7. Promocija i usavršavanje stručnog kadra u školskom sportu**
- 8. Unaprijediti rad i funkcioniranje školskih sportskih društava**
- 9. Poticati izvrsnost učenika kroz nastupe na međunarodnim školskim sportskim natjecanjima**
- 10. Unaprijediti sustav administracije u ŽŠSS KZZ**

6. PROGRAMSKE SKUPINE

1. ZDRAVSTVENO USMJERENE TJELESNE AKTIVNOSTI UČENIKA

1.1. UNIVERZALNA SPORTSKA ŠKOLA

Program Univerzalne sportske škole u školskoj godini 2018./2019. provodi se u 31 odjeljenja. Univerzalna sportska škola namijenjena je djeci od šeste do desete godine života, tj. učenicima od prvoga do četvrtoga razreda osnovne škole. Cilj programa univerzalne sportske škole uključivanje je što većeg broja najmlađih učenika u sportske i tjelovježbene aktivnosti, odnosno stvaranje navike svakodnevnoga tjelesnog vježbanja. Djeca pod stručnim nadzorom kineziologa, igrajući se na zanimljiv i za njihovu dob pedagoški i kineziološki primjeren način, uče osnovne oblike kretanja, kao i osnovne elemente brojnih sportova. Programi univerzalne sportske škole provode se dva puta tjedno po 45 minuta tijekom cijele školske godine.

U 2019. godini planira se odraditi ukupno oko **1860 sata** programa Univerzalne sportske škole u koje bi bilo uključeno više od **713 učenika**.

1.2. VJEŽBAONICA

Program Vježbaonice u školskoj godini 2018./2019. provodit će se u 32 odjeljenja. Vježbaonica je namijenjena učenicima od 5. do 8. razreda osnovnih škola te učenicima srednjih škola i to onima koji nisu uključeni u sustave klupskog sporta. Program se provodi kao dio izvanškolskih sportskih aktivnosti školskih sportskih društava, a voditelji su isključivo kineziolozi zaposleni u toj školi. Glavni ciljevi projekta su uključivanje što većeg broja onih učenika, koji nisu uključeni u sustav sportskih klubova, u organizirane školske sportske aktivnosti, poboljšanje zdravstvenog statusa onih učenika koji do sada nisu bili uključeni u sportske aktivnosti, povećanje interesa za tjelesnom aktivnošću kod učenika, stvaranje navika cjeloživotnog tjelesnog vježbanja te podizanje broja sati rada izvananstavnih školskih sportskih aktivnosti.

U 2019. godini planira se odraditi ukupno oko **1470 sata** programa Vježbaonice u koje bi bilo uključeno više od **525 učenika**.

2. ŽUPANIJSKA PRVENSTVA ŠKOLSKIH SPORTSKIH DRUŠTAVA

2.1. ŽUPANIJSKA PRVENSTVA ŠKOLSKIH SPORTSKIH DRUŠTAVA - ZA UČENIKE 5. I 6. RAZREDA OŠ

Županijski školski sportski savez Krapinsko-zagorske županije u 2019. godini nastavlja s organizacijom prvenstva školskih sportskih društava za učenike 5. i 6. razreda. U školskoj godini 2018./2019., odnosno u kalendarskoj 2019. godini, ŽŠSS KZZ će organizirati natjecanja za učenike 5. i 6. razreda u sljedećim sportovima:

Osnovne škole - 5. i 6. razredi	
dječaci	djevojčice
<i>Futsal</i>	<i>Futsal</i>
<i>Rukomet</i>	<i>Rukomet</i>
<i>Kros</i>	<i>Kros</i>
<i>Košarka</i>	<i>Košarka</i>
<i>Odbojka</i>	<i>Odbojka</i>

Tablica 1. Prikaz sportova u sustavu Županijskog prvenstva za učenike 5. i 6. razreda

Propisnikom Županijskog i Državnog prvenstva školskih sportskih društava za učenike 5. i 6. razreda određeni su opći i posebni uvjeti organizacije, provedbe i održavanja Županijskog i Državnog prvenstva za učenike 5. i 6. razreda te osnovne norme ponašanja sudionika Županijskog i Državnog prvenstva.

U sustavu Županijskog i Državnog prvenstva za učenike 5. i 6. razreda velika se pažnja obraća na edukacijske i kulturne sadržaje. Tako će se, pored samih sportskih natjecanja, veći naglasak dati i na organizaciji dodatnih, edukacijsko-kulturnih sadržaja za učenike.

2.1. ŽUPANIJSKO PRVENSTVO ŠKOLSKIH SPORTSKIH DRUŠTAVA

U školskoj godini 2018./2019., odnosno u kalendarskoj 2019. godini, ŽŠSS KZŽ će organizirati Županijsko prvenstvo školskih sportskih društava 7. i 8. razreda osnovnih škola i srednjih škola u sljedećim sportovima i uzrasnim kategorijama:

<i>Kategorije natjecanja</i>			
<i>Osnovne škole - 7. i 8. razredi</i>		<i>Srednje škole</i>	
dječaci	djevojčice	mladići	djevojke
<i>Futsal</i>	<i>Futsal</i>	<i>Futsal</i>	<i>Futsal</i>
<i>Rukomet</i>	<i>Rukomet</i>	<i>Rukomet</i>	<i>Rukomet</i>
<i>Košarka</i>	<i>Košarka</i>	<i>Košarka</i>	<i>Košarka</i>
<i>Odbojka</i>	<i>Odbojka</i>	<i>Odbojka</i>	<i>Odbojka</i>
<i>Gimnastika</i>	<i>Gimnastika</i>	<i>Stolni tenis</i>	<i>Stolni tenis</i>
<i>Stolni tenis</i>	<i>Stolni tenis</i>	<i>Kros</i>	<i>Kros</i>
<i>Šah</i>	<i>Šah</i>		
<i>Tenis</i>	<i>Tenis</i>		
<i>Plivanje</i>	<i>Plivanje</i>		
<i>Streljaštvo</i>	<i>Streljaštvo</i>		
<i>Kros</i>	<i>Kros</i>		

Tablica 1. Prikaz sportova u sustavu Županijskog prvenstva za učenike 7. i 8. razreda osnovne škole te srednje škole

Propisnikom Županijskog i Državnog prvenstva školskih sportskih društava, određeni su sportovi u kojima se isto održava, opći i posebni uvjeti organizacije, provedbe i održavanja Županijskog Državnog prvenstva školskih sportskih društava te osnovne norme ponašanja sudionika istog.

Županijsko i Državno prvenstvo školskih sportskih društava najmasovnije je školsko sportsko natjecanje koje se sastoji od nekoliko razina natjecanja. Natjecanja počinju na općinskoj i gradskoj razini, nastavljaju se na županijskoj razini, a najbolji dolaze na završna natjecanja. Na svim razinama nastupa preko 100.000 učenika. Hrvatski školski sportski savez financira sve troškove završnih natjecanja dok županijski školski sportski savezi financiraju natjecanja na razini županije.

DRŽAVNO PRVENSTVO ŠKOLSKIH SPORTSKIH DRUŠTAVA REPUBLIKE HRVATSKE U ŠKOLSKOJ GODINI 2018./2019.

Pravo nastupa na Državnom prvenstvu u svim sportovima i kategorijama imaju isključivo Školska sportska društva koja pobjede na Županijskim natjecanjima.

HŠSS u potpunosti financira organizaciju Državnog prvenstva.

3. EDUKACIJSKI PROGRAMI

3.1. VRTIM ZDRAVI FILM

Program „Vrtim zdravi film“, provodi Hrvatski školski sportski savez u suradnji sa ŽŠSS KZŽ. Glavni cilj projekta je educirati učenike sedmih razreda osnovnih škola o važnosti pravilne prehrane te bavljenju svakodnevnom tjelesnom aktivnošću. Projekt se provodi u suradnji sa tvrtkom Nestle Adriatic d.o.o uz potporu Ministarstva zdravstva, Središnjeg državnog ureda za šport, Agencije za odgoj i obrazovanje te Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

U 2018. godini je u program s područja Krapinsko- zagorske županije uključeno 8 osnovnih škola te oko 350 učenika. Kompletna financijska sredstva za provođenje programa osigurava tvrtka Nestle Adriatic i HŠSS.

7. PROMOCIJA ŠKOLSKOG SPORTA KAO ZDRAVSTVENO USMJERENE TJELESNE AKTIVNOSTI

7.1. IZRADA GODIŠNJAKA ŽŠSS KZŽ

Tijekom svibnja 2019. godine ŽŠSS će izraditi Godišnjak ŽŠSS KZŽ za školsku godinu 2018./2019. U Godišnjaku će se nalaziti informacije o svim aktivnostima ŽŠSS KZŽ. Godišnjak će se poslati ŠSD s područja KZŽ i objaviti na web stranici www.zagorski-skolski-sport.hr.

8. ANALIZA TROŠKOVA I FINACIJSKI PLAN ŽŠSS KZŽ

8.1. ANALIZA TROŠKOVA PO SPORTOVIMA

PROJEKCIJA TROŠKOVA NATJECANJA ŽŠSS KZŽ								
OSNOVNE ŠKOLE								UKUPNO
FUTSAL VII. i VIII.								
CIJENA	12	12	12	250	267	330	1100	
	PREHRANA UČENICI	PREHRANA VODITELJI	PREHRANA SUCI	NADOKNADA DOMAĆIN	NADOKNADA VODITELJI	NADOKNADA SUDAC	BROJ AUTOBUS A	
1.kol	280	28	8	8	28	8	8	
2.kol	160	16	4	4	16	4	5	
3.kol	80	8	2	2	8	2	3	
4.kol	40	4	1	1	4	2	2	
	560	56	15	15	56	16	18	
UKUPNO	6720	672	180	3750	14952	5280	19800	51354
CROSS V., VI. VII. i VIII.								
CIJENA	12	12	12	250	267	330	1100	

	PREHRANA UČENICI	PREHRANA VODITELJI	PREHRANA SUCI	NADOKNADA DOMAĆIN	NADOKNADA VODITELJI	NADOKNADA SUDAC	BROJ AUTOBUS A	
MITING	380	30	6	4	30	3	10	
UKUPNO	4560	360	72	1000	8010	990	11000	25992
KOŠARKA DJEVOJČICE VII. I VIII.								
CIJENA	12	12	12	250	267	330	1100	
	PREHRANA UČENICI	PREHRANA VODITELJI	PREHRANA SUCI	NADOKNADA DOMAĆIN	NADOKNADA VODITELJI	NADOKNADA SUDAC	BROJ AUTOBUS A	
MITING	50	5	1	1	5	1	1	
UKUPNO	600	60	12	250	1335	330	1100	3687
KOŠARKA DJEČACI VII. I VIII.								
CIJENA	12	12	12	250	267	330	1100	
	PREHRANA UČENICI	PREHRANA VODITELJI	PREHRANA SUCI	NADOKNADA DOMAĆIN	NADOKNADA VODITELJI	NADOKNADA SUDAC	BROJ AUTOBUS A	
1.kol	70	7	1	1	7	2	4	
FINALE	40	4	1	1	4	1	1	
	110	11	2	2	11	3	5	
UKUPNO	1320	132	24	500	2937	990	5500	11403
ODBOJKA DJEVOJČICE VII. I VIII.								
CIJENA	12	12	12	250	267	330	1100	
	PREHRANA UČENICI	PREHRANA VODITELJI	PREHRANA SUCI	NADOKNADA DOMAĆIN	NADOKNADA VODITELJI	NADOKNADA SUDAC	BROJ AUTOBUS A	
MITING	90	9	4	1	9	3	4	
UKUPNO	1080	108	48	250	2403	990	4400	9279
ODBOJKA DJEČACI VII. I VIII.								
CIJENA	12	12	12	250	267	330	1100	
	PREHRANA UČENICI	PREHRANA VODITELJI	PREHRANA SUCI	NADOKNADA DOMAĆIN	NADOKNADA VODITELJI	NADOKNADA SUDAC	BROJ AUTOBUS A	
MITING	60	6	4	1	6	2	4	
UKUPNO	720	72	48	250	1602	660	4400	7752
RUKOMET DJEVOJČICE VII. I VIII.								
CIJENA	12	12	12	250	267	330	1100	
	PREHRANA UČENICI	PREHRANA VODITELJI	PREHRANA SUCI	NADOKNADA DOMAĆIN	NADOKNADA VODITELJI	NADOKNADA SUDAC	BROJ AUTOBUS A	
1.kol	96	12	2	2	12	4	4	
FINALE	48	4	2	1	4	2	2	
	144	16	4	3	16	6	6	
UKUPNO	1728	192	48	750	4272	1980	6600	15570
RUKOMET DJEČACI VII. I VIII.								
CIJENA	12	12	12	250	267	330	1100	
	PREHRANA UČENICI	PREHRANA VODITELJI	PREHRANA SUCI	NADOKNADA DOMAĆIN	NADOKNADA VODITELJI	NADOKNADA SUDAC	BROJ AUTOBUS A	
1.kol	108	19	4	4	19	4	4	
2.kol	96	9	2	2	9	4	2	
FINALE	48	3	2	1	3	2	1	
	252	31	8	7	31	10	7	
UKUPNO	3024	372	96	1750	8277	3300	7700	24519
STOLNI TENIS DJEVOJČICE VII. I VIII.								
CIJENA	12	12	12	250	267	330	200	
	PREHRANA UČENICI	PREHRANA VODITELJI	PREHRANA SUCI	NADOKNADA DOMAĆIN	NADOKNADA VODITELJI	NADOKNADA SUDAC	NADOKN ADA ZA AUTO	

MITING	40	9	1	1	9	1	8	
	40	9	1	1	9	1	8	
UKUPNO	480	108	12	250	2403	330	1600	5183
STOLNI TENIS DJEČACI VII. I VIII.								
CIJENA	12	12	12	250	267	330	200	
	PREHRANA UČENICI	PREHRANA VODITELJI	PREHRANA SUCI	NADOKNADA DOMAĆIN	NADOKNADA VODITELJI	NADOKNADA SUDAC	NADOKN ADA ZA AUTO	
MITING	96	9	1	1	9	1	11	
	96	9	1	1	9	1	11	
UKUPNO	1152	108	12	250	2403	330	2200	6455
TENIS DJEVOJČICE VII. I VIII.								
CIJENA	12	12	12	250	267	330	200	
	PREHRANA UČENICI	PREHRANA VODITELJI	PREHRANA SUCI	NADOKNADA DOMAĆIN	NADOKNADA VODITELJI	NADOKNADA SUDAC	NADOKN ADA ZA AUTO	
MITING	25	9	1	1	9	1	5	
	25	9	1	1	9	1	5	
UKUPNO	300	108	12	250	2403	330	1000	4403
TENIS DJEČACI VII. I VIII.								
CIJENA	12	12	12	250	267	330	200	
	PREHRANA UČENICI	PREHRANA VODITELJI	PREHRANA SUCI	NADOKNADA DOMAĆIN	NADOKNADA VODITELJI	NADOKNADA SUDAC	NADOKN ADA ZA AUTO	
MITING	20	9	1	1	9	1	4	
	20	9	1	1	9	1	4	
UKUPNO	240	108	12	250	2403	330	800	4143
STRELJAŠTVO DJEVOJČICE I DJEČACI VII. I VIII.								
CIJENA	12	12	12	250	267	330	200	
	PREHRANA UČENICI	PREHRANA VODITELJI	PREHRANA SUCI	NADOKNADA DOMAĆIN	NADOKNADA VODITELJI	NADOKNADA SUDAC	NADOKN ADA ZA AUTO	
MITING	28	6	1	1	6	1	8	
	28	4	1	1	6	1	8	
UKUPNO	336	48	12	250	1602	330	1600	4178
ŠAH DJEVOJČICE I DJEČACI VII. I VIII.								
CIJENA	12	12	12	250	267	330	200	
	PREHRANA UČENICI	PREHRANA VODITELJI	PREHRANA SUCI	NADOKNADA DOMAĆIN	NADOKNADA VODITELJI	NADOKNADA SUDAC	NADOKN ADA ZA AUTO	
MITING	65	6	1	1	6	1	13	
	65	4	1	1	6	1	13	
UKUPNO	780	48	12	250	1602	330	2600	5622
GIMNASTIKA DJEVOJČICE VII. I VIII.								
CIJENA	12	12	12	250	267	330	200	
	PREHRANA UČENICI	PREHRANA VODITELJI	PREHRANA SUCI	NADOKNADA DOMAĆIN	NADOKNADA VODITELJI	NADOKNADA SUDAC	BROJ AUTOBUS A	
MITING	10	2	2	1	2	2	2	
	10	2	2	1	2	2	2	
UKUPNO	120	24	24	250	534	660	400	2012
PLIVANJE DJEVOJČICE I DJEČACI VII. I VIII.								
CIJENA	12	12	12	250	267	330	200	
	PREHRANA UČENICI	PREHRANA VODITELJI	PREHRANA SUCI	NADOKNADA DOMAĆIN	NADOKNADA VODITELJI	NADOKNADA SUDAC	BROJ AUTOBUS A	

MITING	10	2	1	1	2	1	2	
	10	2	1	1	2	1	2	
UKUPNO	120	24	12	250	534	330	400	1670
PROJEKCIJA TROŠKOVA NATJECANJA OŠ								183222
SREDNJE ŠKOLE ŠKOLE								
FUTSAL MLADIĆI								
CIJENA	12	12	12	250	267	330	1100	
	PREHRANA UČENICI	PREHRANA VODITELJI	PREHRANA SUCI	NADOKNADA DOMAĆIN	NADOKNADA VODITELJI	NADOKNADA SUDAC	BROJ AUTOBUS A	
1.kol	90	9	3	3	9	3	4	
2.kol	60	6	2	1	6	2	3	
3.kol	60	6	2	1	6	2	2	
	210	21	7	5	21	7	9	
UKUPNO	2520	252	84	1250	5607	2310	9900	21923
FUTSAL DJEVOJKE								
CIJENA	12	12	12	250	267	330	900	
	PREHRANA UČENICI	PREHRANA VODITELJI	PREHRANA SUCI	NADOKNADA DOMAĆIN	NADOKNADA VODITELJI	NADOKNADA SUDAC	BROJ AUTOBUS A	
MITING	30	3	1	1	3	1	2	
	30	4	1	1	3	1	2	
UKUPNO	360	48	12	250	801	330	1800	3601
CROSS DJEVOJKE I MLADIĆI								
CIJENA	12	12	12	250	267	330	1100	
	PREHRANA UČENICI	PREHRANA VODITELJI	PREHRANA SUCI	NADOKNADA DOMAĆIN	NADOKNADA VODITELJI	NADOKNADA SUDAC	BROJ AUTOBUS A	
MITING	52	6	4	2	6	1	3	
	52	6	4	2	6	1	3	
UKUPNO	624	72	48	500	1602	330	3300	6476
KOŠARKA MLADIĆI								
CIJENA	12	12	12	250	267	330	1100	
	PREHRANA UČENICI	PREHRANA VODITELJI	PREHRANA SUCI	NADOKNADA DOMAĆIN	NADOKNADA VODITELJI	NADOKNADA SUDAC	BROJ AUTOBUS A	
1.kol	70	7	3	2	7	3	3	
2.kol	60	6	2	1	6	2	2	
	130	13	5	3	13	5	5	
UKUPNO	1560	156	60	750	3471	1650	5500	13147
KOŠARKA DJEVOJKE								
CIJENA	12	12	12	250	267	330	900	
	PREHRANA UČENICI	PREHRANA VODITELJI	PREHRANA SUCI	NADOKNADA DOMAĆIN	NADOKNADA VODITELJI	NADOKNADA SUDAC	BROJ AUTOBUS A	
MITING	30	6	4	2	6	4	1	
	30	6	4	2	6	4	1	
UKUPNO	360	72	48	500	1602	1320	900	4802
ODBOJKA DJEVOJKE								
CIJENA	12	12	12	250	267	330	1100	
	PREHRANA UČENICI	PREHRANA VODITELJI	PREHRANA SUCI	NADOKNADA DOMAĆIN	NADOKNADA VODITELJI	NADOKNADA SUDAC	BROJ AUTOBUS A	
MITING	70	7	2	1	7	3	2	
	70	7	2	1	7	3	2	
UKUPNO	840	84	24	250	1869	990	2200	6257

ODBOJKA MLADIĆI								
CIJENA	12	12	12	250	267	330	1100	
	PREHRANA UČENICI	PREHRANA VODITELJI	PREHRANA SUCI	NADOKNADA DOMAĆIN	NADOKNADA VODITELJI	NADOKNADA SUDAC	BROJ AUTOBUS A	
MITING	40	4	2	1	4	2	2	
	40	4	2	1	4	2	2	
UKUPNO	480	48	24	250	1068	660	2200	4730
RUKOMET DJEVOJKE								
CIJENA	12	12	12	250	267	330	900	
	PREHRANA UČENICI	PREHRANA VODITELJI	PREHRANA SUCI	NADOKNADA DOMAĆIN	NADOKNADA VODITELJI	NADOKNADA SUDAC	BROJ AUTOBUS A	
MITING	36	3	2	1	3	2	1	
	36	3	2	1	3	2	1	
UKUPNO	432	36	24	250	801	660	900	3103
RUKOMET MLADIĆI								
CIJENA	12	12	12	250	267	330	1100	
	PREHRANA UČENICI	PREHRANA VODITELJI	PREHRANA SUCI	NADOKNADA DOMAĆIN	NADOKNADA VODITELJI	NADOKNADA SUDAC	BROJ AUTOBUS A	
1.kol	96	8	3	2	8	4	3	
2.kol	48	4	2	1	4	2	2	
	144	12	5	3	12	6	5	
UKUPNO	1728	144	60	750	3204	1980	5500	13366
STOLNI TENIS MLADIĆI								
CIJENA	12	12	12	250	267	330	200	
	PREHRANA UČENICI	PREHRANA VODITELJI	PREHRANA SUCI	NADOKNADA DOMAĆIN	NADOKNADA VODITELJI	NADOKNADA SUDAC	NADOKN ADA ZA AUTO	
MITING	35	6	1	1	6	1	7	
	35	6	1	1	6	1	7	
UKUPNO	420	72	12	250	1602	330	1400	4086
PROJEKCIJA TROŠKOVA NATJECANJA SŠ								81491
OSNOVNE ŠKOLE V. I VI.								
FUTSAL V. I VI.								
CIJENA	12	12	12	250	267	330	1100	
	PREHRANA UČENICI	PREHRANA VODITELJI	PREHRANA SUCI	NADOKNADA DOMAĆIN	NADOKNADA VODITELJI	NADOKNADA SUDAC	BROJ AUTOBUS A	
1.kol	200	20	8	8	20	8	6	
2.kol	120	12	4	4	12	4	5	
3.kol	80	8	2	2	8	2	3	
4.kol	40	4	1	1	4	2	2	
	440	44	15	15	44	16	16	
UKUPNO	5280	528	180	3750	11748	5280	17600	44366
ODBOJKA DJEVOJČICE V. I VI.								
CIJENA	12	12	12	250	267	330	1100	
	PREHRANA UČENICI	PREHRANA VODITELJI	PREHRANA SUCI	NADOKNADA DOMAĆIN	NADOKNADA VODITELJI	NADOKNADA SUDAC	BROJ AUTOBUS A	
1.kol	80	8	4	1	8	3	2	
	80	8	4	1	8	3	2	
UKUPNO	960	96	48	250	2136	990	2200	6680
ODBOJKA DJEČACI V. I VI.								

CIJENA	12	12	12	250	267	330	1100	
	PREHRANA UČENICI	PREHRANA VODITELJI	PREHRANA SUCI	NADOKNADA DOMAĆIN	NADOKNADA VODITELJI	NADOKNADA SUDAC	BROJ AUTOBUS A	
1.kol	90	9	2	1	9	3	2	
	90	9	2	1	9	3	2	
UKUPNO	1080	108	24	250	2403	990	2200	7055
RUKOMET DJEVOJČICE V. I VI.								
CIJENA	12	12	12	250	267	330	1100	
	PREHRANA UČENICI	PREHRANA VODITELJI	PREHRANA SUCI	NADOKNADA DOMAĆIN	NADOKNADA VODITELJI	NADOKNADA SUDAC	BROJ AUTOBUS A	
1.kol	108	9	2	2	9	2	4	
FINALE	48	4	2	1	4	2	2	
	156	13	4	3	13	4	6	
UKUPNO	1872	156	48	750	3471	1320	6600	14217
RUKOMET DJEČACI V. I VI.								
CIJENA	12	12	12	250	267	330	1100	
	PREHRANA UČENICI	PREHRANA VODITELJI	PREHRANA SUCI	NADOKNADA DOMAĆIN	NADOKNADA VODITELJI	NADOKNADA SUDAC	BROJ AUTOBUS A	
1.kol	156	19	4	4	19	4	4	
2.kol	96	9	2	2	9	2	2	
FINALE	48	3	2	1	3	2	1	
	300	31	8	7	31	8	7	
UKUPNO	3600	372	96	1750	8277	2640	7700	24435
KOŠARKA DJEVOJČICE V. I VI.								
CIJENA	12	12	12	250	267	330	1100	
	PREHRANA UČENICI	PREHRANA VODITELJI	PREHRANA SUCI	NADOKNADA DOMAĆIN	NADOKNADA VODITELJI	NADOKNADA SUDAC	BROJ AUTOBUS A	
1.kol	50	5	1	1	5	1	3	
FINALE	40	4	1	1	4	1	2	
	90	9	2	2	9	2	5	
UKUPNO	1080	108	24	500	2403	660	5500	10275
KOŠARKA DJEČACI V. I VI.								
CIJENA	12	12	12	250	267	330	1100	
	PREHRANA UČENICI	PREHRANA VODITELJI	PREHRANA SUCI	NADOKNADA DOMAĆIN	NADOKNADA VODITELJI	NADOKNADA SUDAC	BROJ AUTOBUS A	
1.kol	90	9	1	1	9	1	4	
FINALE	40	4	1	1	4	1	1	
	130	13	2	2	13	2	5	
UKUPNO	1560	156	24	500	3471	660	5500	11871
PROJEKCIJA TROŠKOVA NATJECANJA OŠ V. I VI.								118899

8.2 FINANCIJSKI PLAN ŽŠSS KZŽ

FINANCIJSKI PLAN ŽŠSS KZŽ	
RASHODI	
1. DIREKTNI TROŠKOVI NATJECANJA	
NAKNADA ZA PREHRANU UČENIKA OŠ VII. I VIII.	23280
NAKNADA ZA PREHRANU UČENIKA SŠ	9324
NAKNADA ZA PREHRANU UČENIKA OŠ V. I VI.	15432
NAKNADA ZA PREHRANU VODITELJA OŠ VII. I VIII.	2544
NAKNADA ZA PREHRANU ZA VODITELJA SŠ	984
NAKNADA ZA PREHRANU VODITELJA OŠ V. I VI.	1524
NAKNADA ZA PREHRANU SUDACA OŠ VII. I VIII.	636
NAKNADA ZA PREHRANU SUDACA SŠ	396
NAKNADA ZA PREHRANU SUDACA OŠ V. I VI.	444
NAKNADA ZA VODITELJE NATJECANJA OŠ VII. I VIII.	10500
NAKNADA ZA VODITELJE NATJECANJA SŠ	5000
NAKNADA ZA VODITELJE NATJECANJA OŠ V. I VI.	7750
NAKNADA ZA VODITELJE EKIPA OŠ VII. I VIII.	57672
NAKNADA ZA VODITELJE EKIPA SŠ	21627
NAKNADA ZA VODITELJA EKIPA OŠ V. I VI.	33909
NAKNADA SUCIMA NATJECANJA OŠ VII. I VIII.	17490
NAKNADA SUCIMA NATJECANJA SŠ	10560
NAKNADA SUCIMA NATJECANJA OŠ V. I VI.	12540
PRIJEVOZ SUDIONIKA NATJECANJA ZA OŠ VII. I VIII.	71100
PRIJEVOZ SUDIONIKA NATJECANJA ZA SŠ	33600
PRIJEVOZ SUDIONIKA NATJECANJA ZA OŠ V. I VI.	47300
2. POKALI	4650
3. MEDALJE	4650
UKUPNO (1-3)	392912
4. PUTOVANJA PREDsjedNICE I TAJNIKA	0
5. PUTOVANJA TIJELA SAVEZA	9500
UKUPNO (4-5)	9500
6. NAJAM UREDA	0
UKUPNO (6)	0
7. TELEFON	0
8. MOBITEL	0
9. PTT	800
UKUPNO (7-9)	800
10. UREDSKI MATERIJAL	700
UKUPNO (10)	700
11. KNJIGOVODSTVENI SERVIS	8400
12. ADMINSTRATOR WEB STRANICE	0

13. TAJNIČKA NADOKNADA	58000
UKUPNO (11-13)	66400
14. NADOKNADA BANCI	2200
15. WEB STRANICA I DOMENA	800
UKUPNO (14-15)	3000
16. UNIVERZALNA SPORTSKA ŠKOLA	217000
17. VJEŽBAONICA	147000
18. VRTIM ZDRAVI FILM	0
19. SMOTRE	1500
UKUPNO (16-19)	365500
20. NAGRADE MENTORA I UMIROVLJENIM KINEZILOZIMA	10000
21. REPREZENTACIJA	0
22. NEPREDVIĐENI TROŠKOVI	4501
UKUPNO RASHODI	853315
PRIHODI	
1. HŠSS UNIVERZALNA SPORTSKA ŠKOLA	217000
2. HŠSS SMOTRA USŠ	0
3. HŠSS VJEŽBAONICA	147000
4. HŠSS VRTIM ZDRAVI FILM	0
5. HŠSS SREDSTVA ZA RAD SAVEZA	64500
UKUPNO HŠSS (1-5)	428500
6. KRAPINSKI SPORTSKI SAVEZ	1000
7. ŠPORTSKA ZAJEDNICA KZŽ	2860
8. KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA	220000
9. Lokalna zajednica i natječaji	121137
10. Prijenos sredstava iz 2018.	79818
UKUPNO OSTALI (6-9)	424815
UKUPNO PRIHODI	853315

9. ZAKLJUČAK

Na temelju svega gore navedenog, molimo Krapinsko–zagorsku županiju da i dalje prati školski sport na nivou KZŽ s tendencijom povećanja financijskih sredstava za najranjiviju populaciju našeg društva. Sve aktivnosti ŽŠSS KZŽ usmjerene su prema učenicima, a sve kako bi se što veći broj njih uključio u organizirane tjelesne aktivnosti unutar škola s ciljem stvaranja navika svakodnevnog tjelesnog vježbanja te poboljšanja zdravstvenog statusa učenika.

Tajnik ŽŠSS KZŽ:

Radovan Cesarec, mag. cin.

Predsjednica ŽŠSS KZŽ

Tatjana Tuđa, prof.

**REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA**

KLASA: 620-01/19-01/14

URBROJ: 2140/01-01-19-

Krapina, __. lipanj 2019.

Na temelju članka 76. stavka 4. Zakona o sportu («Narodne novine» broj: 71/06., 150/08., 124/10., 124/11., 86/12., 94/13., 85/15. i 19/16.) i članka 17. Statuta Krapinsko – zagorske županije («Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije» broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13., 26/13. – pročišćeni tekst i 13/18.), **Županijska skupština Krapinsko – zagorske županije** na 14. sjednici održanoj __. lipnja 2019. godine donijela je

**P R O G R A M
javnih potreba u sportu
Krapinsko – zagorske županije za 2019. godinu**

Članak 1.

Programom javnih potreba u sportu Krapinsko – zagorske županije za 2019. godinu (u daljnjem tekstu: «Program») utvrđuju se sportske aktivnosti, poslovi i djelatnosti od značaja za Krapinsko-zagorsku županiju i to kako slijedi:

- poticanje i promicanje sporta, osobito sporta djece i mladeži,
- provođenje dijela programa tjelesne i zdravstvene kulture djece i mladeži,
- djelovanje sportskih udruga i Zajednice sportskih udruga u KZZ.

Članak 2.

Program predlaže Športska zajednica Krapinsko – zagorske županije i Savez školskih sportskih klubova Krapinsko zagorske županije (u daljnjem tekstu: «Zajednice»).

Programom Krapinsko – zagorska županija utvrđuje javne potrebe u sportu i za njihovo ostvarenje osigurava financijska sredstva iz svog Proračuna, a sve sukladno Zakonu o sportu.

Članak 3.

Programom je obuhvaćeno financiranje: osnovnih uvjeta za sport i rekreaciju, aktivnosti članica Zajednice (tekuće aktivnosti i sportska natjecanja), sportske manifestacije, troškovi rada Zajednice, te potpore Krapinsko – zagorske županije sportašima za postignute značajne rezultate kroz nabavu opreme, organizaciju prijevoza.

Članak 4.

Za ostvarivanje Programa osiguravaju se financijska sredstva u Proračunu Krapinsko – zagorske županije za 2019. godinu, te se raspoređuju na sljedeći način:

1. Program rada Sportske zajednice Krapinsko – zagorske županije: 940.000 kn,
2. Program rada Saveza školskih sportskih klubova Krapinsko – zagorske županije: 220.000 kn,

3. Nabava opreme i usluga prijevoza za sportaše: 50.000 kn,
4. Stipendiranje učenika i studenata kategoriziranih od strane HOO-a: 50.000 kn.

Članak 5.

Športska zajednica Krapinsko – zagorske županije provodi Program rada u suradnji sa svojim članicama i pruža im materijalnu i nematerijalnu podršku. Radi sufinanciranja članica, Zajednica objavljuje Javni poziv te dodjeljuje financijska sredstva i nematerijalnu podršku u skladu s Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode Udruge («Narodne novine» 26/15) i internim Pravilnikom o financiranju programa i projekata, a u skladu s Financijskim planom za 2019. godinu i Planom rada za 2019. godinu. Planirana sredstva se Zajednici dodjeljuju na temelju Ugovora o izravnoj dodjeli.

Savez školskih sportskih klubova Krapinsko – zagorske županije provodi Program rada prema propozicijama adekvatnog državnog saveza. Prema afinitetima i interesu svih osnovnih i srednjih škola, u suradnji sa školskim sportskim klubovima tijekom školske godine organizira sportska natjecanja učenika. Planirana sredstva se Savezu školskih sportskih klubova Krapinsko – zagorske županije dodjeljuju na temelju Ugovora o izravnoj dodjeli.

Glede točke 3. članka 4. ovog Programa uspješnim sportašima i sportskim klubovima, po osnovi zahtjeva, zaključkom izvršnog tijela (župana) dodjeljuju se sredstva posredno, kupnjom određene opreme ili nabavkom usluge (npr. prijevoza na sportska natjecanja).

Članak 6.

Ugovorom o izravnoj dodjeli sredstava iz članka 5. stavka 1. i 2. ovog Programa Krapinsko – zagorska županija s korisnicima sredstava definira sva prava, obaveze i odgovornosti vezane uz dodijeljena sredstva iz proračuna Krapinsko – zagorske županije, uz poštivanje osnovnih standarda financiranja vezanih uz planiranje financijskih sredstava, trošenje, daljnju raspodjelu, ugovaranje, praćenje financiranja, javno objavljivanje i izvještavanje.

Članak 7.

Ovaj Program objavit će se u Službenom glasniku Krapinsko – zagorske županije.

**PREDSJEDNICA
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE**
Vlasta Hubicki, dr. vet. med.

DOSTAVITI:

- 1) Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, sport i tehničku kulturu,
- 2) Upravni odjel za financije i proračun,
- 3) Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije, za objavu,
- 4) Za Zbirku isprava,
- 5) Pismohrana.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPAN

KLASA: 630-01/19-01/03

URBROJ: 2140/01-02-19-2

Krapina, 24. svibanj 2019.

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

**PREDMET: Prijedlog programa javnih potreba u tehničkoj kulturi
Krapinsko-zagorske županije za 2019. godinu**

Na temelju članka 32. Statuta Krapinsko-zagorske županije ("Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije" broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13., 26/13. - pročišćeni tekst i 13/18), **župan Krapinsko-zagorske županije** dana 24. svibnja 2019. godine **d o n o s i**

ZAKLJUČAK

- 1) Utvrđuje se Prijedlog programa javnih potreba u tehničkoj kulturi Krapinsko-zagorske županije za 2019. godinu.
- 2) Prijedlog programa iz točke 1. ovog Zaključka sastavni je dio istog te se podnosi Županijskoj skupštini na razmatranje i usvajanje.
- 3) Za izvjestitelja pod točkom 1., a vezano za točku 2. ovog Zaključka zadužuje se Dražen Vinski, v.d. pročelnika Upravnog odjela za obrazovanje, kulturu, sport i tehničku kulturu.

ŽUPAN
Željko Kolar

DOSTAVITI:

- 1) Županijska skupština,
- 2) Za Zbirku isprava,
- 3) Pismohrana.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, sport
i tehničku kulturu

KLASA: 630-01/19-01/03
URBROJ: 2140/01-10-19-1
Krapina, 21. 05. 2019.

ŽUPAN
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

PREDMET: Nacrt prijedloga programa javnih potreba u tehničkoj kulturi za Krapinsko zagorsku županiju u 2019. g.

PRAVNI TEMELJ: članak 20. stavak 2. Zakona o tehničkoj kulturi («Narodne novine» broj 76/93, 11/94 i 38/09) i članak 17. Statuta Krapinsko – zagorske županije («Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije» broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13., 26/13. - pročišćeni tekst i 13/18)

NADLEŽNOST ZA DONOŠENJE: Županijska skupština

PREDLAGATELJ: Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, sport i tehničku kulturu Županu,
Župan Županijskoj skupštini

IZVJESTITELJ: Dražen Vinski, v.d. pročelnik Upravnog odjela za obrazovanje, kulturu,
sport i tehničku kulturu

OBRAZLOŽENJE:

Stavak 2. članka 20. Zakona o tehničkoj kulturi propisuje da programe javnih potreba u tehničkoj kulturi donosi predstavničko tijelo županije na prijedlog župana, a u skladu s osiguranim sredstvima u proračunu za 2019. godinu.

Zajednica tehničke kulture Krapinsko zagorske županije (dalje u tekstu : Zajednica) dostavila je Upravnom odjelu za obrazovanje, kulturu, sport i tehničku kulturu KZZ prijedlog Programa javnih potreba u tehničkoj kulturi Krapinsko zagorske županije za 2019. godine. Prijedlog tog Programa sastavni je dio ovog obrazloženja i dostavlja se u privitku. Prijedlog programa odnosi se na aktivnosti, poslove i djelatnosti u tehničkoj kulturi koje su od županijskog značenja.

Sukladno planiranim sredstvima u proračunu KZZ za 2019. godinu, predlaže se donošenje Programa javnih potreba u tehničkoj kulturi KZZ za 2019. godinu u iznosu od 70.000 kn koje će se financirati iz Proračuna KZZ sukladno potpisanom ugovoru. Programom se utvrđuje i obveza Zajednice da u rokovima utvrđenim Zakonom o proračunu izvješćuje KZZ o namjenskom utrošku sredstava.

Za potrebu provedbe ovog Programa financijska sredstva su osigurana u proračunu KZZ na poziciji R 4663.

v.d. PROČELNIK
Dražen Vinski oec.

Prilog:

- Nacrt prijedloga
- Prijedlog programa Zajednice

Zajednica tehničke kulture Krapinsko-zagorske županije
Pregrada, D. Kunovića 8
Pregrada, 24. svibnja 2019.
OIB: 41286188410
ZTK KZZ-a ima 15 udruga s 537 članova.

Plan rada Zajednice tehničke kulture Krapinsko-zagorske županije za 2019. godinu

Zajednica tehničke kulture Krapinsko-zagorske županije održat će redovitu skupštinu i sudjelovati na redovitoj skupštini Hrvatske zajednice tehničke kulture. Članovi tijela Zajednice sudjelovat će aktivno u svim važnijim događanjima Hrvatske zajednice tehničke kulture, gradskih i županijskih zajednica te nacionalnih saveza tehničke kulture prema pozivima i financijskom planu. Zajednica će sa svojim kandidatima sudjelovati na Javnim pozivima za dodjelu javnih priznanja HZTK i Ministarstva znanosti i obrazovanja. Zajednica će, budući da u svom sastavu nema registrirane udruge koja se bavi fotografijom, izravno poticati rad s mladima u fotografiji jer se dosad pokazalo da se s obzirom na ostvarena mjesta na fotografskim natjecanjima u državi, postoji potreba za tim. Zajednica će obnoviti dodjelu svojih priznanja. To je prepoznala i Hrvatska zajednica tehničke kulture pa je na revers dala Zajednici tehničke kulture Krapinsko-zagorske županije fotoaparat srednje kvalitete na trajno korištenje. Ipak, za bolje rezultate valja u budućnosti planirati sredstva za kvalitetan fotoaparat s obzirom na osvojena mjesta na fotonatjecajima državne razine.

Prema dosadašnjoj praksi **Filmski video klub Pregrada** i dalje će raditi na edukaciji novih malih filmaša, a za stariju grupu organizirat će napredne škole i tečajeve filma i animacije. Unazad tri godine pokazao se interes kod dijela djece za animaciju pa su uz pomoć kolega iz Autorskog studija Zagreb počeli i s tečajevima animacije. Tako u idućoj godini planiraju održati zimsku školu animacije za jednu grupu mlađih polaznika, a u ljetnom periodu (kolovoz) ljetnu školu filma i animacije u dvije grupe. Tijekom školske godine radit će na realizaciji do tri animirana filma i dva filma u kategoriji igranog i dokumentarnog filma uz suradnju sa zagrebačkim savezom za tehničku kulturu. Za provedbu programa potrebna je i nova oprema od čega je najvažnija digitalna kamera za snimanje i novi monitor. Od sitne opreme potrebni su baterije, papir, glinamol, stativ za stop animaciju, videokasete i memorijske kartice. Filmove će montirati u Zagrebu pa i to iziskuje određena sredstva za prijevoz kao i za prijevoz na snimanja po potrebi na području županije. Potrebna su i sredstva za voditelje u pratnji djece na revije i festivale dječjeg filma.

Bežična računalna mreža WirelessSOPOT

- Osigurati mjesto za organizirano korištenje slobodnog vremena s mogućnostima korištenja multimedijske tehnologije,
- Unaprjeđenje opća zabavno-edukativna ponuda u okvirima MO Sopot
- Podignuti razinu kvalitete života
- Ostvariti promicanje tehničke kulture korištenja informacijskih tehnologija

Udruga konstantno surađuje sa drugim Udrugama koje djeluju na širem području (Udrugom pčelara „Medeni“ i udrugom Š.R.C. „Bedeniković Petar“), kao i s mjesnim odborom Sopot, U realizaciji navedenih projekata sudjeluju podjednako svi članovi. U radu članovi sudjeluju dobrovoljno i bez ikakve naknade.

Članovi KRIK-a tijekom Zimske škole informatike održavaju radionice za djecu osnovnih i srednjih škola županije (programiranje, web, robotika, uvodne radionice za djecu ...). Gosti su najbolji informatičari Hrvatske koji se pripremaju za natjecanja i olimpijadu. Broj učenika iz županije je oko 200, a pozvanih oko 30. Trajanje manifestacije je 7 dana. U korištenju je osam računalnih učionica (svaka po dvadesetak računala) s cjelodnevnom programom radionica (8.00-19.00.) Sukladno zainteresiranosti i organizacijskim mogućnostima radionice se nastavljaju i kroz godinu. Planirane su pripreme mladih informatičara za natjecanja u programiranju. Mentori kroz godinu pripremaju mlade informatičare za smotre radova. Mladi članovi kluba uz mentora sudjeluju na Hrvatskom otvorenom natjecanju iz informatike (HONI) sukladno zainteresiranosti učenika. Učenicima je dostupna stručna literatura kojom klub raspolaže prema njihovom interesu. Za rad s mladim članovima koristi se raspberry pi, Arduino i prijenosna računala. Na obnovljenim web stranicama stručnjaci objavljuju članke koji pokrivaju praktične savjete korisnicima računala i programiranje, te opis uradaka mladih članova. Bit će obilježen tjedan programiranja - EU codeweek. Mentori će pripremiti učenike i omogućiti im da sudjeluju u natjecanju Dabar, koje potiče logičko razmišljanje i rješavanje praktičnih zadataka. Pripremat će se i djeca za natjecanje u robotici.

U radu **Zagorskog aerokluba Zabok** će se tijekom 2019. godine nastaviti obavljati kompletno temeljno školovanje započeto u prethodnoj godini s kandidatima za pilota do DPJ te redovno klupsko letenje na zrakoplovnotehničkim sredstvima u posjedu kluba. U fokusu klupskog rada je rad s mladim osobama te najmlađim uzrastom kroza sve aktivnosti uključivanja u operativni rad. Pripremat će pilote za međuklupska zrakoplovna natjecanja u preciznom slijetanju te za državno prvenstvo 2019. u zrakoplovnom jedriličarstvu s organiziranim prethodnim pripremama. Kroz teoretski rad i praktičnim letenjem s unaprijed definiranim zadacima u većem obimu će raditi s budućim mladim pilotima natjecateljima koji će sudjelovati na državnom jedriličarskom natjecanju Republike Hrvatske u organizaciji HZS-a. Aktivno će sudjelovati u organizaciji tradicionalne manifestacije u Gornjoj Stubici „Susreti za Rudija 2019“ te u organizaciji preciznog slijetanja aviona „Cup Rudija Perešina 2019“ na aerodromu Gubaševo. Organizirat će se usmena predstavljanja zrakoplovnotehničkih aktivnosti u osnovnim školama i srednjoškolskim obrazovnim ustanovama, a s posebnim naglaskom na profiliranje mladih osoba u profesionalnoj orijentaciji u svijet zanimanja za potrebe zrakoplovne industrije. Na nacionalnoj razini Zagorski aeroklub će organizirati međuklupsko natjecanje u preciznom slijetanju „K7 kup“ u suradnji s ZTK KZZ-a te nastaviti sa školovanjem novih polaznika za pilote DPJ. Nastavljaju s projektom daljnjeg operativnog uređivanja vitla koje je započeto u 2016. godini s prekidom u 2017., a također će raditi na projektu uređenja školske jedrilice K7 kroz planirane potrebne godišnje radove. Potrebno je nabaviti avio-band radiostanicu (1 kom) s 8.33 MHz kanalnim razmakom prema novo donesenoj EU regulativi za sve operatere zrakoplova sa rokom do 1. siječnja 2018. godine. Klupskom spremnošću osiguranja operativne sigurnosti pilota jedriličara za letenje u postupku su nabave novog sigurnosnog leđnog padobrana ATL 88/90 za opremanje pilota za korištenje zrakoplovne jedrilice.

Članovi **Kluba mladih tehničara Krapinsko zagorske županije** će tijekom 2019. godine, redovito obavljati rad s mladim kreativnim tehničarima i to s mlađim uzrastom u programu modelarstva i maketarstva, a sa starijim uzrastom osnovnoškolaca u programu strojarstva, elektrotehnike, elektronike te s mladim fotoamaterima. Pripremat će mlade tehničare za školska i za županijska natjecanja kroz rad na testovima i praktičnim zadacima kao i na usmenom predstavljanju izrade i funkcionalnosti tehničkih tvorevina što čini pripremu za životno

poduzetništvo. Pripremat će mlade tehničare i za natjecanje u modelarskoj ligi te organizirati županijsko natjecanje u suradnji s Zajednicom tehničke kulture KZZ i Hrvatskom zajednicom tehničke kulture. Pojačano će se raditi s mladim tehničarima koji će sudjelovati na državnom natjecanju mladih tehničara Republike Hrvatske te na istom sudjelovati kao njihovi mentori.

Članovi **Društva pedagoga tehničke kulture Krapinsko-zagorske županije** vodit će brigu o osobnom stručnom usavršavanju kroz pohađanje i organiziranje stručnih edukacija i ekskurzija. I dalje će raditi na pripremanju učenika za natjecanje mladih tehničara te organizirati školska i županijska natjecanja u tehničkom stvaralaštvu mladih. Pripremati će mlade za nastupe na državnom natjecanju mladih tehničara Republike Hrvatske te sudjelovati kao mentori učenicima. U okviru svojih redovnih zadataka članovi društva će brinuti o osposobljavanju mladih za sigurno sudjelovanje u prometu. Pripremati će mlade i za natjecanje „Sigurno u prometu“ te organizirati školsko i županijsko natjecanje. Uvježbavati će županijsku ekipu za državno natjecanje „Sigurno u prometu“ te sudjelovati kao mentori mladim natjecateljima. Pripremat će učenike 5. razreda za polaganje biciklističkog ispita. Članovi će i dalje raditi na međusobnoj razmjeni iskustava u radu s mladima te razmjenjivati metodička i didaktička sredstva. Razvijat će redovitu suradnju s drugim društvima.

Radioklub "August Cesarec" Pregrada nastavit će u 2019. s radom na integraciji novih informacijsko-komunikacijskih tehnologija s radom na radiostanici kako bi se u današnje vrijeme mobilnih uređaja zadržao trend bavljenja radioamaterizmom. Kada je riječ o ICT-u, poticat će se sve aktivnosti usmjerene na njihovu kritičku upotrebu, pritom se bazirajući na radu s primarnim i sekundarnim korisnicima.

Udruga korisnika bežičnih sustava KR-net u 2019. planira organizirati sljedeće projekte: „Digitalna komunikacija“. Predavanje i radionica o načinima i vrstama prijenosa podataka s naglaskom na bežični komunikacijski medij, opremi potrebnoj za digitalnu komunikaciju, internetu i društvenim mrežama (Facebook i Twitter) i aplikacijama. „Radio-astronomija“. Predavanje i radionica o prirodnim izvorima radiovalova, načinima i metodama detekcije, opremi za radioastronomiju, elektromagnetskom spektru zračenja, termalnim i netermalnim izvorima, zračenju crnog tijela, spektralnoj analizi, sinkratronskom i ciklotronskom zračenju, izvorima EM zračenja. „Munjolovac“. Predavanje i radionica o atmosferskim pražnjenjima i njihovom utjecaju na digitalnu komunikaciju, zaštita uređaja od atmosferskih utjecaja, sustavu za lociranje atmosferskih pražnjenja, modeliranje i simulacija tranzijentnih pojava uslijed atmosferskih pražnjenja.

Klub padobranskog jedrenja JASTREB-Radoboj u 2019. planira novi tečaj za pilote parajedrilica koji bi počeo 15.kolovoza 2019. Klub će u razdoblju od travnja do kraja listopada 2019. biti nositelj tj. glavni organizator Hrvatske XC lige 2019. u preletima koja će se održavati na prostoru RH kao od toga barem 3 liga kup natjecanja će organizirati na području KZZ, zatim Državnog prvenstva u preletima koje će se održati u lipnju 2019. Klub će organizirati i Međunarodno otvoreno prvenstvo u preciznom slijetanju parajedrilicom RADOBOJ OPEN 2019. koje je će se održati u listopadu 2019. u sklopu Dana općine Radoboj na tom natjecanju koje već tradicionalno održavano očekujemo natjecatelje iz Slovenije, Mađarske, Češke i Hrvatske. U mjesecu siječnju Klub padobranskog jedrenja Jastreb će organizirati tradicionalno informativno predavanje o padobranskom jedrenju na području KZZ za koje je bilo otvoreno za sve građane te prezentirati rad „Organizacije za obuku pilota parajedrilice JASTREB. Nadaje Klub će aktivno sudjelovati u natjecanjima prema kalendaru natjecanja FAI koji su našoj blizini. Za potrebe Kluba i šire javnosti planiramo izraditi i postaviti Automatsku

Meteorološku Postaju na poletištu Strahinjčica koja će podatke o vremenu slati na Internet. Klub ima još u planu sudjelovati na „Sajmu udruga općine Radoboj,, ako će se održati u listopada 2019. gdje bi prezentirali rad našeg kluba široj javnosti. Tijekom cijele godine će Klub organizirati sezonska uređenja poletišta i sletišta na kojima letimo.

Tajnik

Zajednice tehničke kulture
Krapinsko-zagorske županije

Darko Potočki, v. r.

Predsjednik

Zajednice tehničke kulture
Krapinsko-zagorske županije

Denis Vincek, v. r.

**REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA**

KLASA: 630-01/19-01/03

URBROJ: 2140/01-01-19-

Krapina, __. lipanj 2019.

Na temelju članka 20. stavka 2. Zakona o tehničkoj kulturi («Narodne novine» broj 76/93., 11/94. i 38/09.) i članka 17. Statuta Krapinsko – zagorske županije («Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije» broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13., 26/13. – pročišćeni tekst i 13/18), **Županijska skupština Krapinsko – zagorske županije** na 14. sjednici održanoj dana __. lipnja 2019.godine donijela je

P R O G R A M
javnih potreba u tehničkoj kulturi
Krapinsko – zagorske županije za 2019. godinu

Članak 1.

Program javnih potreba u tehničkoj kulturi Krapinsko – zagorske županije za 2019. godinu (u daljnjem tekstu: «Program») polazi od činjenice da je tehnička kultura danas izuzetno značajna za razvoj i život svakog pojedinca i time cjelokupne društvene zajednice. Programi i djelatnosti tehničke kulture važan su izvor vještina, znanja i sposobnosti za svakodnevni život, a pogotovo za djecu i mlade. Stoga je cilj ovog Programa, kroz rad udruga civilnog društva i pojedinaca, osigurati sadržaje kojima će nadopuniti i proširiti redovite školske programe i tako pridonijeti zadovoljavanju njihovih različitih interesa, a osobito: nadopuniti i osuvremeniti znanja djece i mladih, omogućiti kvalitetnije provođenje slobodnog vremena, poticati inventivnost i kreativnost, unapređivati kvalitetu svakodnevnog življenja, poticati timski rad i uspjeh, omogućiti upotrebu najsuvremenijih tehničko-tehnoloških dostignuća.

Članak 2.

Programom se utvrđuju aktivnosti, poslovi i djelatnosti u tehničkoj kulturi od značaja za Krapinsko– zagorsku županiju, kao i za njegovu promociju na svim razinama, te se stvaraju uvjeti za zadovoljavanje potreba kroz sljedeće aktivnosti:

- odgoj, obrazovanje i osposobljavanje djece, mladih i odraslih za stjecanje tehničkih, tehnoloških i informatičkih znanja i vještina koje provode članice Zajednice tehničke kulture Krapinsko – zagorske županije,
- odgoj, obrazovanje i osposobljavanje darovite djece i djece s teškoćama u razvoju za stjecanje tehničkih, tehnoloških i informatičkih znanja i vještina,
- prekvalifikacija i dokvalifikacija voditelja u području tehničke kulture,
- poticanje i promidžba tehničke kulture, a osobito tehničko-tehnoloških inovacija,
- redovne djelatnosti strukovnih udruga,
- dodjela nagrade i priznanja za tehnička postignuća,
- organiziranje značajnih nacionalnih i međunarodnih priredbi.

Članak 3.

Cilj donošenja Programa je sufinanciranje javnih potreba u tehničkoj kulturi Krapinsko-zagorske županije, koje javne potrebe čine poglavito sljedeće aktivnosti, poslovi i djelatnosti:

- ulaganje u razvoj tehničke kulture,
- poticanje tehničkog odgoja i obrazovanja,
- ulaganje u razvoj natjecanja sudionika u tehničkoj kulturi,
- očuvanje postojeće kvalitete tehničke kulture, a posebno onog dijela koji značajno doprinosi promidžbi Krapinsko-zagorske županije na nacionalnoj i međunarodnoj razini,

Djelatnostima iz stavka 1. ovog članka ostvaruju se temeljni ciljevi: razvitak i promidžba tehničke kulture, potiče se stvaralački i znanstveni rad te tehnički odgoj i obrazovanje.

Članak 4.

Financijska sredstva za ostvarivanje javnih potreba u tehničkoj kulturi u 2019. godini osiguravaju se u Proračunu Krapinsko – zagorske županije za 2019. godinu u ukupnom iznosu od 70.000,00 kuna.

Sredstva iz stavka 1. ovog članka Krapinsko – zagorska županija dodjeljuje Zajednici tehničke kulture Krapinsko – zagorske županije (dalje u tekstu: Zajednica) na temelju ugovora o izravnoj dodjeli sredstava, u skladu s Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge («Narodne novine» 26/15).

Članak 5.

Zajednica tehničke kulture svojim članicama pruža materijalnu i nematerijalnu podršku. Vezano uz sufinanciranje članica, Zajednica objavljuje Javni poziv te dodjeljuje financijska sredstva i nematerijalnu podršku članicama u skladu s Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode Udruge i internim Pravilnikom o financiranju programa i projekata, a u skladu s Financijskim planom Zajednice za 2019. godinu i Planom rada Zajednice za 2019. godinu.

Članak 6.

Ugovorom iz članka 4. st. 2. ovog Programa definiraju se konkretne aktivnosti na koje će se dodijeljena sredstva utrošiti, te propisane procedure vezane za standard financiranja (planiranje financijskih sredstava, ugovaranje, praćenje financiranja, javno objavljivanje i izvještavanje).

Članak 7.

Zajednica o svom radu i realizaciji dodijeljenih sredstava podnosi Krapinsko – zagorskoj županiji izvješća, sve sukladno ugovoru iz članka 4. st. 2. ovog Programa.

Članak 8.

Ovaj Program objavit će se u „Službenom glasniku“ Krapinsko – zagorske županije.

PREDSJEDNICA
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE
Vlasta Hubicki, dr. vet. med.

DOSTAVITI:

- 1) Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, sport
i tehničku kulturu,
- 2) Upravni odjel za financije i proračun,
- 3) Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije, za objavu,
- 4) Za Zbirku isprava,
- 5) Pismohrana.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPAN

KLASA: 612-01/19-01/09
URBROJ: 2140/01-02-19-2
Krapina, 24. svibanj 2019.

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

**PREDMET: Prijedlog programa javnih potreba u kulturi
Krapinsko-zagorske županije za 2019. godinu**

Na temelju članka 32. Statuta Krapinsko-zagorske županije ("Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije" broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13., 26/13. - pročišćeni tekst i 13/18.), **župan Krapinsko-zagorske županije** dana 24. svibnja 2019. godine **d o n o s i**

ZAKLJUČAK

- 1) Utvrđuje se Prijedlog programa javnih potreba u kulturi Krapinsko-zagorske županije za 2019. godinu.
- 2) Prijedlog programa iz točke 1. ovog Zaključka sastavni je dio istog te se podnosi Županijskoj skupštini na razmatranje i usvajanje.
- 3) Za izvjestitelja pod točkom 1., a vezano za točku 2. ovog Zaključka zadužuje se Dražen Vinski, v.d. pročelnika Upravnog odjela za obrazovanje, kulturu, sport i tehničku kulturu.

ŽUPAN
Željko Kolar

DOSTAVITI:

- 1) Županijska skupština,
- 2) Za Zbirku isprava,
- 3) Pismohrana.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, sport
i tehničku kulturu

KLASA: 612-01/19-01/09
URBROJ: 2140/01-10-19- 1
Krapina, 21.05. 2019.

Ž U P A N
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

PREDMET: Nacrt prijedloga programa javnih potreba u kulturi za Krapinsko zagorsku županiju u 2019.; daje se;

PRAVNI TEMELJ: članak 9 a. stavak 4. Zakona o financiranju javnih potreba u kulturi («Narodne novine» broj 47/90, 27/93 i 38/09), članak 17. Statuta Krapinsko zagorske županije («Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije» broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13., 26/13. – pročišćeni tekst i 13/18)

NADLEŽNOST ZA DONOŠENJE: Županijska skupština

PREDLAGATELJ: Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, sport i tehničku kulturu Županu,
Župan Županijskoj skupštini

IZVJESTITELJ: Dražen Vinski, v.d. pročelnik Upravnog odjela za obrazovanje, kulturu,
sport i tehničku kulturu

OBRAZLOŽENJE:

Program javnih potreba u kulturi, sukladno Zakonu o financiranju javnih potreba u kulturi, donosi Županijska skupština, na prijedlog Župana. Javne potrebe u kulturi jesu kulturne djelatnosti i poslovi, akcije i manifestacije u kulturi od interesa za Krapinsko – zagorsku županiju (dalje u tekstu: Županija) koje Županija svojim Programom utvrdi kao javne potrebe, kao i one koje su utvrđene posebnim zakonom, a osobito:

- djelatnost i poslovi ustanova kulture, udruga i drugih organizacija u kulturi, kao i pomaganje i poticanje umjetničkog i kulturnog stvaralaštva,
- akcije i manifestacije u kulturi koje pridonose razvitku i promicanju kulturnog života,
- prijeko potrebni zahvati na objektima spomeničke baštine – spomenicima kulture
- briga za očuvanje nematerijalne kulturne baštine i kulturnog identiteta

Nadalje, sukladno članku 9a. st. 2. Zakona o financiranju javnih potreba u kulturi, Županija donosi program javnih potreba u kulturi od zajedničkog interesa za općine i gradove na njezinom području te županiju kao cjelinu, usklađuje interese i poduzima aktivnosti radi ravnomjernog kulturnog razvitka općina i gradova na njenom području i Županije kao cjeline, utvrđuje odnose u financiranju kulture pojedinih općina i gradova na području Županije i Županije kao cjeline, te usklađuje razvitak i utvrđuje mrežu ustanova i drugih organizacija kulture, kao i objekata kulture od važnosti za područje Županije kao cjeline.

Člankom 9a. st. 3. Zakona o financiranju javnih potreba u kulturi propisano je da Županija svojim programom javnih potreba u kulturi utvrđuje raspored sredstava za matične i regionalne ustanove i druge organizacije kulture koje su od interesa za Županiju.

Člankom 6. Zakona o kulturnim vijećima („Narodne novine“, broj 48/04, 44/09, 68/13) propisano je da se za područje Županije osnivaju Kulturna vijeća, te da akt o osnivanju donosi predstavničko tijelo Županije.

Člankom 1. Odluke o Kulturnom vijeću Krapinsko – zagorske županije („Službeni glasnik Krapinsko – zagorske županije“, broj 16/04., i 30/09.) propisano je da se Kulturno vijeće osniva pri Krapinsko – zagorskoj županiji za područje umjetničkog i kulturnog stvaralaštva radi predlaganja ciljeva kulturne politike i mjera za njezino provođenje, a pogotovo predlaganja programa javnih potreba u kulturi za koje se sredstva osiguravaju u Županijskom proračunu. U ostvarivanju zadaća iz stavka 1. ovog članka, Kulturno vijeće pruža i stručnu pomoć resornim županijskim službama i Županu pri donošenju i provedbi godišnjih i dugoročnih programa

javnih potreba u kulturi od interesa za Krapinsko – zagorsku županiju kao i njihovog financiranja te davanjem stručnih podloga i mišljenja glede kulturne politike.

Pravilnikom o izboru i utvrđivanju programa javnih potreba u kulturi (Službeni glasnik Krapinsko – zagorske županije“, broj 2/16, dalje u tekstu: Pravilnik) određuju se rokovi, kriteriji i postupak izbora kulturnih projekata i akcija, te utvrđivanje programa javnih potreba u kulturi za koje se sredstva osiguravaju u proračunu Županije.

Člankom 2. Pravilnika propisano je da se utvrđivanje kulturnih projekata od interesa za Krapinsko – zagorsku županiju i to za manifestacije, izdavačku djelatnost i obnovu i zaštitu spomeničke i nematerijalne baštine, te njihovo uvrštavanje u program javnih potreba u kulturi provodi putem Javnog poziva za predlaganje Programa javnih potreba u kulturi Županije.

Člankom 6. Pravilnika propisano je da stručno vrednovanje podnesenih prijedloga provodi Kulturno vijeće u skladu s Kriterijima za prihvaćanje i vrednovanje prijedloga projekata za Program javnih potreba u kulturi Krapinsko – zagorske županije za koje se sredstva osiguravaju putem provedbe javnih poziva, a koji Kriteriji su objavljeni u „Službenom glasniku Krapinsko – zagorske županije“, broj 2/16.

Sukladno članku 8. Pravilnika, Kulturno vijeće, nakon provedenog postupka vrednovanja prijavljenih prijedloga, dostavlja Županu prijedlog raspodjele sredstava za sufinanciranje projekata koji su prijavljeni za Program javnih potreba u kulturi, koji o istome donosi Zaključak.

Nadalje, dio sredstva utvrđenih proračunom za 2018. godinu korisnicima se dodjeljuje i direktno, putem ugovora, obzirom da je riječ o aktivnostima od izuzetnog značaja za cijelu Županiju i šire (izgradnja sakralnih i zavičajnih objekata, čuvanje kajkavske građe, kulturni amaterizam).

Sredstva za javne potrebe u kulturi osigurana su u Proračunu Krapinsko – zagorske županije za 2018. godinu, kroz tri proračunske aktivnosti:

Aktivnost 1: program kulturnog razvitka - **1.215.000 kn**- za sufinanciranje programa i projekata u okviru:

- pomoć ustanovama u kulturi
- pomoć za manifestacije u kulturi
- pomoć za kulturno umjetnički amaterizam
- pomoć za čuvanje i prezentaciju kajkavske građe
- pomoć za rad županijske knjižnične matične službe
- pomoć za rad povijesne postrojbe
- pomoć za zavičajne zbirke
- pomoć za izdavaštvo

Aktivnost 2: obnova i zaštita spomeničke baštine - **440.000 kn**

- poticanje obnove nepokretne spomeničke baštine
- poticanje obnove pokretne spomeničke baštine
- poticanje uređenja, valorizacije, prezentacije zavičajnih i muzejskih zbirki
- promicanje nematerijalne kulturne baštine

Aktivnost 3: izgradnja sakralnih i zavičajnih objekata - **3.480.000,00 kn**

- pomoć kod izgradnje novih sakralnih objekata
- pomoć kod izgradnje spomen kuće R. Perešina u Gornjoj Stubici
- pomoć za uređenje znanstveno edukacijskog centra u dvorcu Stubički Golubovec
- pomoć za uređenje „Hiže zagorskih štruklov“.

Slijedom svega navedenoga, predlaže se donošenje predmetnog Programa.

v.d.PROČELNIK
Dražen Vinski oec.

Prilog:

- Nacrt prijedloga

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

KLASA: 612-01/19-01/09

URBROJ: 2140/01-01-19-3

Krapina, __. lipanj 2019.

Na temelju članka 9 a. stavka 4. Zakona o financiranju javnih potreba u kulturi («Narodne novine» broj 47/90, 27/93 i 38/09) i članka 17. Statuta Krapinsko zagorske županije («Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije» broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13., 26/13. – pročišćeni tekst i 13/18), **Županijska skupština Krapinsko zagorske županije** na 14. sjednici održanoj __. lipnja 2019. godine, donijela je

P R O G R A M
javnih potreba u kulturi
Krapinsko – zagorske županije za 2019. godinu

Članak 1.

Ovim Programom javnih potreba u kulturi Krapinsko – zagorske županije za 2019. godinu (u daljnjem tekstu: «Program») utvrđuju se javne potrebe u kulturi, a koje obuhvaćaju kulturne djelatnosti, programe i manifestacije od interesa za Krapinsko – zagorsku županiju u 2018. godini, i to u okviru sljedećih djelatnosti:

- obnova i zaštita spomeničke baštine,
- likovna djelatnost,
- muzejsko-galerijska djelatnost,
- glazbena djelatnost,
- glazbeno-scenska djelatnost,
- kazališna djelatnost,
- filmska i video djelatnost,
- knjižna i nakladnička djelatnost,
- knjižnična djelatnost,
- nova medijska kultura,
- njegovanje-čuvanje i prezentacija tradicijske kulture,
- ostale kulturne djelatnosti.

Javne potrebe u kulturi iz stavka 1. ovog članka, provode se na način (su)financiranja projekata i programa koje predlažu ustanove u kulturi, organizacije civilnog društva, turističke zajednice, jedinice lokalne samouprave kao i ostali subjekti koji provode neku od navedenih kulturnih aktivnosti.

Članak 2.

Program u vrijednosti od **5.135.000,00 kn** sadrži:

AKTIVNOST	RASPORED SREDSTAVA	NAMJENA
Pomoć ustanovama u kulturi	35.000,00	Kupnja opreme i knjižne građe u općinskim i narodnim knjižnicama
Pomoć za manifestacije u kulturi	495.000,00	Organizatorima po osnovi prijava na javni poziv
Pomoć organizaciji manifestacije „Susreti za Rudija u Gornjoj Stubici	75.000,00	Organizatoru za sufinanciranje troškova organizacije 21. susreta za Rudija
Pomoć za kulturno umjetnički amaterizam	150.000,00	Zajednici KUD-ova KZZŽ za organizaciju manifestacija kulturno umjetničkog stvaralaštva: smotre folklor, dramskih amatera, dječjeg stvaralaštva, tamburaškog stvaralaštva, puhačkih orkestara, nabavku nošnji i notnog materijala...
Pomoć za čuvanje i prezentaciju kajkavske građe	70.000,00	Udruzi „Kajkaviana- Donja Stubica za čuvanje, prezentiranja, sakupljanje povijesne kajkavske građe
Pomoć za rad županijske knjižnične matične službe	60.000,00	GK Krapina kao pomoć za rad i djelovanje knjižne matične službe KZZŽ
Pomoć za rad povijesne postrojbe	130.000,00	Povijesnoj postrojbi Keglevićeva straža“ za kupnju kombi vozila te uključenost u protokolarnu potrebu KZZŽ
Pomoć za zavičajne zbirke	20.000,00	pomoć vlasnicima kod čuvanja i prezentacije vrijednih zavičajnih zbirki
Pomoć za izdavaštvo	255.000,00	izdavačima po osnovi prijave na javni poziv; izdavačima kroz otkup izdanja; izdavačima za izdavačka djela koja naručuje KZZŽ
Rad kulturnog vijeća i intelektualne usluge u kulturi	50.000,00	Za djelovanje kulturnog vijeća tijekom godine
Poticanje obnove nepokretne i pokretne spomeničke baštine te uređenja, promicanje nematerijalne kulturne baštine	315.000,00	pomoć vlasnicima i/ili upraviteljima kulturnih dobara po osnovi javnog poziva te dodjela pomoći za hitne intervencije na spomenicima kulture
pomoć kod izgradnje novih sakralnih objekata	300.000,00	Crkva u Poznanovcu; Crkva u M.Bistrici Crkva u Stubičkim Toplicama
pomoć kod izgradnje spomen kuće R. Perešina u Gornjoj Stubici	150.000,00	sredstva se putem ugovora doznaju nositelju projekta
pomoć za uređenje znanstveno edukacijsko zabavnog centra u dvorcu Stubički Golubovec Donja Stubica	2.580.000,00	Sredstva se putem ugovora doznaju nositelju projekta
pomoć za uređenje „hiže zagorskih štruklov“ Radoboj	250.000,00	Sredstva se putem ugovora doznaju nositelju projekta
Pomoć za uređenje rodne kuće Janka Leskovara	200.000,00	Sredstva se putem ugovora doznaju nositelju projekta

Članak 3.

Kulturni projekti koji se odnose na: manifestacije u kulturi, izdavačku djelatnost i obnovu i zaštitu spomeničke i nematerijalne baštine utvrđuju se temeljem prijedloga Kulturnog vijeća, a sukladno Pravilniku o izboru i utvrđivanju programa javnih potreba u kulturi („Službeni glasnik Krapinsko – zagorske županije“, broj 2/16.) i Kriterijima za prihvaćanje i vrednovanje

prijedloga projekata za Program javnih potreba u kulturi Krapinsko – zagorske županije za koje se sredstva osiguravaju putem provedbe javnih poziva („Službeni glasnik Krapinsko – zagorske županije“, broj 2/16.).

Članak 4.

S korisnicima sredstava iz ovog Programa sklapa se ugovor.

Po završetku aktivnosti za koje su dobili financijsku pomoć, korisnici sredstava iz st.1. ovog članka podnose Krapinsko – zagorskoj županiji opisno i financijsko izvješće o realizaciji, sve u skladu s potpisanim ugovorom.

Članak 5.

Ovaj Program objavit će se u „Službenom glasniku“ Krapinsko – zagorske županije.

**PREDSJEDNICA
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE**

Vlasta Hubicki, dr. vet. med.

DOSTAVITI:

- 1) Upravni odjel za obrazovanje, kulturu, sport i tehničku kulturu,
- 2) Upravni odjel za financije i proračun,
- 3) Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije, za objavu,
- 4) Za Zbirku isprava,
- 5) Pismohrana.

**REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPAN**

KLASA: 810-03/19-01/01
URBROJ: 2140/01-02-19-3
Krapina, 15. svibanj 2019.

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

PREDMET: Prijedlog I. izmjene Programa javnih potreba za obavljanje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja Stanice Krapina za 2019. godinu

Na temelju članka 32. Statuta Krapinsko-zagorske županije ("Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije" broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13., 26/13. - pročišćeni tekst i 13/18.), **župan Krapinsko-zagorske županije** dana 15. svibnja 2019. godine **d o n o s i**

Z A K L J U Č A K

- 1) Utvrđuje se Prijedlog I. izmjene Programa javnih potreba za obavljanje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja Stanice Krapina za 2019. godinu.
- 2) Prijedlog I. izmjene Programa iz točke 1. ovog Zaključka sastavni je dio istog te se podnosi Županijskoj skupštini na razmatranje i usvajanje.
- 3) Za izvjestiteljicu pod točkom 1., a vezano za točku 2. ovog Zaključka zadužuje se Petra Vrančić Lež, pročelnica Upravnog odjela za opće i zajedničke poslove.

ŽUPAN
Željko Kolar

DOSTAVITI:

- 1) Županijska skupština,
- 2) Za Zbirku isprava,
- 3) Pismohrana.

**UPRAVNI ODJEL
ZA OPĆE I ZAJEDNIČKE POSLOVE**

KLASA: 810-03/19-01/01
URBROJ: 2140/01-11-19-2
Krapina, 14. svibnja 2019.

ŽUPAN

PREDMET: I. izmjena Programa javnih potreba za obavljanje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja Stanice Krapina za 2019. godinu, nacrt prijedloga - dostavlja se

PRAVNI TEMELJ: članak 18. stavak 3. Zakona o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja („Narodne novine“, broj 79/06. i 110/15., dalje u tekstu: Zakon) i članak 17. stavak 1. alineja 21. Statuta Krapinsko-zagorske županije („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, broj 4/02., 5/06., 11/06. – pročišćeni tekst, 14/09., 11/13., 26/13. – pročišćeni tekst i 13/18.)

NADLEŽNOST

ZA DONOŠENJE: Županijska skupština

PREDLAGATELJ: Župan

IZVJESTITELJICA: Petra Vrančić Lež, pročelnica Upravnog odjela za opće i zajedničke poslove

OBRAZLOŽENJE:

Programom javnih potreba za obavljanje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja za 2019. godinu („Narodne novine“, broj 3/19.) utvrđeno je da će se Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja Stanici Krapina u 2019. godini doznačiti ukupno 150.000,00 kuna za ispunjavanje javnih potreba utvrđenih tih Programom.

Od tih sredstava, 100.000,00 kuna namijenjeno je za dovršetak izgradnje i opremanje objekta Hrvatske gorske službe spašavanja Stanice Krapina kojeg je gradnja započela u 2018. godini. 12.000,00 kuna namijenjeno je za održavanje službenih vozila, 6.000,00 kuna za registraciju istih, 15.000,00 za gorivo, 11.000,00 kuna za premije osiguranja te 6.000,00 kuna za opremu za spašavanje.

Uslijed potrebe za nabavom novog službenog vozila koje bi svojim karakteristikama značajno pridonijelo operativnosti pri ispunjavanju zadaća Stanice Krapina, I. izmjenom Proračuna Krapinsko-zagorske županije za 2019. godinu („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, broj 17/19.) predviđena su dodatna sredstva za navedenu namjenu u iznosu od 75.000,00 kuna, a što bi odgovaralo iznosima rata financijskog leasinga u dijelu 2019. godine.

Slijedom navedenog, izrađen je nacrt prijedloga I. izmjene Programa javnih potreba za obavljanje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja Stanice Krapina za 2019. godinu, kojom se osigurava dodatanih 75.000,00 kuna u 2019. godini za nabavu službenog vozila putem financijskog leasinga te se predlaže donošenje I. izmjene Programa javnih potreba za obavljanje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja Stanice Krapina za 2019. godinu u tekstu kako je priloženo.

POTREBNA FINANCIJSKA SREDSTVA:

I. izmjenom Proračuna Krapinsko-zagorske županije za 2019. godinu, na razdjelu 008 UO za opće i zajedničke poslove, glavi 00820 „Protupožarna, civilna zaštita, javni red i sigurnost“, na Aktivnosti A102000 „Protupožarna i civilna zaštita“ planirano je 50.000,00 kuna za tekuće donacije, te 175.000,00 kuna za kapitalne donacije Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja (100.000,00 kuna za dovršetak izgradnje i opremanje objekta i 75.000,00 kuna za nabavu vozila).

PROČELNICA
Petra Vrančić Lež

PRILOG:

1. Nacrt prijedloga I. izmjene Programa javnih potreba za obavljanje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja Stanice Krapina za 2019. godinu,
2. Program javnih potreba za obavljanje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja Stanice Krapina za 2019. godinu,
3. Prijedlog zaključka župana.

2018. godini.

Hrvatska gorska služba spašavanja Stanica Krapina dužna je podnijeti izvješće o utrošku sredstava dodijeljenih temeljem Programa i ove I. izmjene Programa javnih potreba za obavljanje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja Stanice Krapina za 2018. godinu u sadržaju i rokovima određenima posebnim propisima i u skladu s I. dodatkom Ugovora o izravnoj dodjeli financijskih sredstava za financiranje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja Stanica Krapina u 2018. godini.

IV.

Ova I. izmjena Programa javnih potreba za obavljanje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja Stanice Krapina za 2018. godinu objavit će se u „Službenom glasniku Krapinsko-zagorske županije“.

V.

Ova I. izmjena Programa javnih potreba za obavljanje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja Stanice Krapina za 2018. godinu stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 810-03/18-01/03

URBROJ: 2140/01-01-18-3

Krapina, 12. prosinca 2018.

PREDSJEDNICA ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE

Vlasta Hubicki, dr. vet. med., v.r.

Temeljem članka 18. stavka 3. Zakona o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja („Narodne novine“, broj 79/06. i 110/15.) i članka 17. stavka 1. alineje 21. Statuta Krapinsko-zagorske županije („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, broj 4/02., 5/06., 11/06., 14/09., 11/13., 26/13. – pročišćeni tekst i 13/18.), Županijska skupština Krapinsko-zagorske županije na 11. sjednici održanoj dana 12. prosinca 2018. godine donosi

**PROGRAM JAVNIH POTREBA ZA
OBAVLJANJE DJELATNOSTI
HRVATSKE GORSKE SLUŽBE SPAŠAVANJA
STANICE KRAPINA
ZA 2019. GODINU**

I.

Ovim Programom javnih potreba za obavljanje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja Stanice Krapina za 2019. godinu (dalje u tekstu: Program) utvrđuju se javne potrebe Krapinsko-zagorske županije u 2019. godini, koje se odnose na djelatnost koju obavlja Hrvatska gorska služba spašavanja Stanica Krapina, u skladu sa Sporazumom o zajedničkom interesu za djelovanje Hrvatske gorske službe spašavanja Stanice Krapina na prostoru Krapinsko-zagorske županije, KLASA: 810-03/12-01/04, URBROJ: 2140/01-13-13-4 od dana 11. studenog 2013. godine.

II.

Javne potrebe za obavljanje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja Stanice Krapina za 2019. godinu obuhvaćaju aktivnosti redovite djelatnosti Stanice Krapina koje se odnose na organiziranje, unapređenje i obavljanje djelatnosti spašavanja i zaštite ljudskih života u planinama i na nepristupačnim područjima i u drugim izvanrednim okolnostima u skladu s temeljnim zadaćama propisanim člankom 5. stavkom 2. Zakona o Hrvatskoj

gorskoj službi spašavanja.

III.

Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja Stanici Krapina, na ime zajedničkog interesa i za ispunjavanje javnih potreba koje se utvrđuju ovim Programom, iz Proračuna Krapinsko-zagorske županije, u 2019. godini doznačiti će se 150.000,00 kuna, pod uvjetima i dinamikom koja će se utvrditi ugovorom o izravnoj dodjeli financijskih sredstava.

IV.

Sredstva iz točke III. ovog Programa, Hrvatska gorska služba spašavanja, u skladu s Financijskim planom i Planom rada Hrvatske gorske službe spašavanja za 2019. godinu, utrošiti će za sljedeće namjene:

- održavanje službenih vozila– 12.000,00 kuna,
- registracija službenih vozila– 6.000,00 kuna,
- gorivo za službena vozila– I 5.000,00 kuna,
- premije osiguranja za službena vozila– 11.000,00 kuna,
- oprema za spašavanje– 6.000,00 kuna,
- dovršetak izgradnje i opremanje objekta – 100.000,00 kuna.

V.

Hrvatska gorska služba spašavanja Stanica Krapina dužna je podnijeti izvješće o utrošku sredstava dodijeljenih temeljem ovog Programa, u sadržaju i rokovima određenima posebnim propisima i u skladu s ugovorom o izravnoj dodjeli financijskih sredstava.

VI.

Ovaj Program objavit će se u „Službenom glasniku Krapinsko-zagorske županije“.

VII.

Ovaj Program stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se od 1. siječnja 2019. godine.

KLASA: 810-03/18-01/04

URBROJ: 2140/01-01-18-3

Krapina, 12. prosinca 2018.

PREDSJEDNICA ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE

Vlasta Hubicki, dr. vet. med., v.r.

Na temelju članka 45. stavak 7. Zakona o vatrogastvu („Narodne novine“, broj: 106/99., 117/01., 36/02., 96/03., 174/04., 38/09. i 80/10.) i članka 17. Statuta Krapinsko-zagorske županije („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“ broj 13/01., 5/06., 4/09., 11/13., 26/13. - pročišćeni tekst i 13/18.), Županijska skupština Krapinsko-zagorske županije na 11. sjednici održanoj dana 12. prosinca 2018. godine, donijela je

ZAKLJUČAK

I. Prihvaća se I. izmjena i dopuna Financijskog plana Vatrogasne zajednice Krapinsko-zagorske županije za 2018. godinu.

II. Akt iz točke I. ovog Zaključka nalazi se u prilogu i čini sastavni dio ovog Zaključka.

KLASA: 400-02/18-01/02

URBROJ: 2140/01-01-18-4

Krapina, 12. prosinca 2018.

PREDSJEDNICA ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE

Vlasta Hubicki, dr.vet.med., v.r.

**REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA**

KLASA: 810-03/19-01/01
URBROJ: 2140/01-01-19-4
Krapina, __.____.2019

Temeljem članka 18. stavka 3. Zakona o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja („Narodne novine“, broj 79/06. i 110/15.) i članka 17. stavka 1. alineje 21. Statuta Krapinsko-zagorske županije („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, broj 4/02., 5/06., 11/06. – pročišćeni tekst, 14/09., 11/13., 26/13. – pročišćeni tekst i 13/18.), **Županijska skupština Krapinsko-zagorske županije** na __sjednici održanoj dana __. lipnja 2019. godine donosi

**I. IZMJENU PROGRAMA JAVNIH POTREBA ZA OBAVLJANJE
DJELATNOSTI HRVATSKE GORSKE SLUŽBE SPAŠAVANJA
STANICE KRAPINA ZA 2019. GODINU**

I.

Ovom I. izmjenom Programa javnih potreba za obavljanje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja Stanice Krapina za 2019. godinu mijenja se Program javnih potreba za obavljanje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja Stanice Krapina za 2019. godinu („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, broj 3/19., dalje u tekstu: Program).

II.

Iznos sredstava za ispunjavanje javnih potreba utvrđenih točkom II. Programa, povećava se za 75.000,00 kuna i ukupno iznosi 225.000,00 kuna.

Sredstva u iznosu od 75.000,00 kuna planirana ovom I. izmjenom Programa javnih potreba za obavljanje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja Stanice Krapina za 2019. godinu, namjenski će se utrošiti isključivo za nabavu službenog vozila putem financijskog leasinga.

III.

Uvjeti i dinamika doznačivanja sredstava iz točke I. podtočke 2. utvrditi će se I. dodatkom Ugovoru o izravnoj dodjeli financijskih sredstava za financiranje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja Stanica Krapina u 2019. godini.

Hrvatska gorska služba spašavanja Stanica Krapina dužna je podnijeti izvješće o utrošku sredstava dodijeljenih temeljem Programa i ove I. izmjene Programa javnih potreba za obavljanje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja Stanice Krapina za 2019. godinu u sadržaju i rokovima određenima posebnim propisima i u skladu s I. dodatkom Ugovora o izravnoj dodjeli financijskih sredstava za financiranje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja Stanica Krapina u 2019. godini.

IV.

Ova I. izmjena Programa javnih potreba za obavljanje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja Stanice Krapina za 2019. godinu objaviti će se u „Službenom glasniku Krapinsko-zagorske županije“.

V.

Ova I. izmjena Programa javnih potreba za obavljanje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja Stanice Krapina za 2019. godinu stupa na snagu danom donošenja.

PREDSJEDNICA
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE
Vlasta Hubicki, dr. vet. med.

DOSTAVITI:

1. Upravni odjel za opće i zajedničke poslove,
2. Hrvatska gorska služba spašavanja Stanica Krapina,
Vladimira Nazora 56, Zlatar Bistrica,
3. „Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, za objavu,
4. Za Zbirku isprava,
5. Za prilog zapisniku,
6. Pismohrana.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
Ž U P A N

KLASA:500-01/19-01/46
URBROJ: 2140/01-02-19-3
Krapina, 4. travnja 2019.

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

PREDMET: Prijedlog rješenja o razrješenju mrtvozornice

Na temelju članka 32. Statuta Krapinsko-zagorske županije („Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, broj 13/01., 5/06., 14/09., 11/13., 26/13. – pročišćeni tekst i 13/18.), **župan Krapinsko-zagorske županije** dana 4. travnja 2019. godine **d o n o s i**

Z A K L J U Č A K

- 1) Utvrđuje se Prijedlog rješenja o razrješenju mrtvozornice.
- 2) Prijedlog rješenja iz točke 1. ovog Zaključka sastavni je dio istog, te se upućuje Županijskoj skupštini na razmatranje i donošenje.
- 3) Za izvjestiteljicu po točki 1., a vezano uz točku 2. ovog Zaključka zadužuje se Martina Gregurović Šanjug, pročelnica Upravnog odjela za zdravstvo, socijalnu skrb, udruge i mlade.

Ž U P A N
Željko Kolar

DOSTAVITI:

1. Županijska skupština,
2. Za Zbirku isprava,
3. Pismohrana.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO - ZAGORSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb,
udruge i mlade

KLASA:500-01/19-01/46
URBROJ: 2140/01-09-19-2
Krapina, 4. travnja 2019.

ŽUPAN
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

- PREDMET:** Nacrt prijedloga rješenja o razrješenju
mrtvozornice za područje općine Zlatar Bistrica
- PRAVNI TEMELJ:** Članak 230. stavak 1. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Narodne
novine, broj: 100/18)
- NADLEŽNOST ZA
DONOŠENJE:** Župan
Županijska skupština
- PREDLAGATELJ:** Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb, udruge i mlade
- IZVJESTITELJICA:** Martina Gregurović Šanjug, pročelnica Upravnog odjela za
zdravstvo, socijalnu skrb, udruge i mlade

OBRAZLOŽENJE:

Sukladno članku 230. stavak 1. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine, broj: 100/18) predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave na prijedlog općinskih, odnosno gradskih vijeća imenuje potreban broj doktora medicine, odnosno drugih zdravstvenih radnika koji utvrđuju nastup smrti, vrijeme i uzrok smrti osoba umrlih izvan zdravstvene ustanove.

Nadalje, ministar zadužen za zdravstvo donio je Pravilnik o načinu pregleda umrlih te utvrđivanju vremena i uzroka smrti (Narodne novine, broj: 46/11, 6/13 i 63/14) kojeg su se dužni pridržavati prvenstveno mrtvozornici, te druge fizičke i pravne osobe koje sudjeluju u obavljanju određenih radnji od nastupa smrti do ukopa umrle osobe.

Pregled umrlih osoba izvan zdravstvene ustanove obavljaju doktori medicine ili iznimno i drugi i za to osposobljeni zdravstveni djelatnici – mrtvozornici.

Općinsko vijeće Općine Zlatar Bistrica donijelo je zaključak kojim se predlaže Županijskoj skupštini Krapinsko-zagorske županije razrješenje mrtvozornice Snježane Klancir, dr. med. za područje općine Zlatar Bistrica.

Slijedom navedenog, upućuje se Nacrt prijedloga rješenja o razrješenju mrtvozornice za područje općine Zlatar Bistrica na utvrđivanje i upućivanje Županijskog skupštini.

PROČELNICA

Martina Gregurović Šanjug

Prilozi:

1. Nacrt prijedloga rješenja o razrješenju mrtvozornice,
2. Zaključak Općinskog vijeća Općine Zlatar Bistrica, od 26. ožujka 2019. godine.

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
OPĆINA ZLATAR BISTRICA
NAČELNIK

KLASA:500-01/19-01/1
URBROJ: 2211/08-19-4
Zlatar Bistrica,29.ožujka 2019.godine

Priloga:	0 4 - 04 - 2019
Klasifikacijska oznaka:	500-01/19-01/46
Podjela:	09
Uredbeni broj:	2211/08-19-4
Priloga:	1

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA

KRAPINSKO ZAGORSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb,
mlade i udruge
Magistratska 1,49 000 Krapina

PREDMET: Razriješenje mrtvozornice
- dostava prijedloga; daje se

Poštovani,

Općinsko vijeće Općine Zlatar Bistrica na svojoj 10. sjednici održanoj 26.ožujka 2019. godine donijelo je Zaključak o prihvaćanju zahtjeva za razrješenje dr. Snježane Klancir iz Zlatar Bistrice, Lovrečanska 14 poslova mrtvozorstva za područje Općine Zlatar Bistrica Klasa: 021- KLASA: 021-05/17-01/10, Urbroj:2211/08-19-23 .

Zaključak Općinskog vijeća Općine Zlatar Bistrica dostavljamo Vam u prilogu na daljnje postupanje.

Sa štovanjem ,

NAČELNIK:
Zarko Miholić

-prilog: kao u tekstu

**REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
OPĆINA ZLATAR BISTRICA
OPĆINSKO VIJEĆE**

KLASA: 021-05/17-01/10
URBROJ:2211/08-19-23
Zlatar Bistrica, 26.ožujka 2019.godine

Na temelju članka 190. stavka 1. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine broj: 100/18), Pravilnika o načinu pregleda umrlih te utvrđivanja vremena i uzorka smrti (Narodne novine 46/11,6/13 i 63/14) članka 34. Statuta Općine Zlatar Bistrica (Službeni glasnik Krapinsko zagorske županije broj:8/18), na prijedlog Načelnika općine, Općinsko vijeće Općine Zlatar Bistrica, na **10. sjednici održanoj dana 26.ožujka 2019. godine**, donosi

Z A K L J U Č A K

o prihvaćanju prijedloga za razriješene mrtvozornice za područje Općine Zlatar Bistrica

I.

Prihvaća se zahtjev dr. Snježane Klancir iz Zlatar Bistrice, Lovrečanska 14 za razriješenje dužnosti mrtvozornice za područje Općine Zlatar Bistrica.

II.

Ovaj Zaključak stupa na snagu dan nakon donošenja, a objaviti će se u Službenom glasniku Krapinsko zagorske županije.

**PREDSJEDNIK:
OPĆINSKOG VIJEĆA**

Vladimir Frčko

REPUBLIKA HRVATSKA
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

KLASA: 500-01/19-01/46

URBROJ: 2140/01-01-19-4

Krapina, __. lipnja 2019.

Na temelju članka 230. stavak 1. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine, broj: 100/18), članka 4. stavka 1. Pravilnika o načinu pregleda umrlih te utvrđivanju vremena i uzroka smrti (Narodne novine, broj 46/11, 6/13 i 63/14) i članka 17. stavka 1. Statuta Krapinsko-zagorske županije (Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije, broj 13/01, 5/06, 14/09, 11/13, 26/13 - pročišćeni tekst i 13/18), **Županijska skupština Krapinsko-zagorske županije** na 14. sjednici održanoj dana __. lipnja 2019. godine donijela je

RJEŠENJE
o razrješenju mrtvozornice

I.

Od obavljanja dužnosti pregleda umrlih osoba izvan zdravstvene ustanove za područje Općine Zlatar Bistrica razrješuje se mrtvozornica

Snježana Klancir, dr. med. iz Zlatar Bistrice, Lovrečanska 14, za područje Općine Zlatar Bistrica.

II.

Ovo Rješenje objavit će se u „Službenom glasniku Krapinsko-zagorske županije“.

PREDSJEDNICA
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE
Vlasta Hubicki, dr. vet. med.

Dostaviti:

- 1) Snježana Klancir, Zlatar Bistrica, Lovrečanska 14,
- 2) Općina Zlatar Bistrica, Vladimira Nazora 56,
- 3) Zavod za javno zdravstvo KZZ, Zlatar, I. G. Kovačića 1,
- 4) Ured državne uprave u Krapinsko-zagorskoj županiji, Matični uredi – svi,
- 5) Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb, udruge i mlade,
- 6) „Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije“, za objavu,
- 7) Za prilog zapisniku,
- 8) Za Zbirku isprava,
- 9) Pismohrana.